

ספר

אֲשֶׁר בַּנְחָל

חלק מ"ה

וְהוּא לְכֵן מִכְתָּבִים וְשִׁאלוֹת וְתַשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחָל הַנּוֹכַח
מִקִּדּוּר הַכֶּסֶף וְהַדְּתָם, עֲנִינִים נִרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יִקְרוּת,
הַתְּחַזְּקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם וְהַתְּפַדּוֹ כָּל הַיּוֹם
וְהַלָּלָה מְכַל מְקוֹם שְׁהוּא, יִהְיֶה מִי שְׂוִתָּהּ.

כְּנִי וְקִדְשׁ עַל פִּי דְּבָרִי כְּכֵן הַקְדוּשָׁה וְהַתְּקַרֵּב, אִדּוּר הַנְּתִיב וְהַתְּפַדּוֹ
בְּיָצִיא קְדִישָׁא עֲלֵאָה, אֲדוּנָה, מוֹדֵנוּ וְכְכֵנוּ

רְבִי נְחֻמָּן מִבְּרֶסְלֵב

וְכֻתְבוּ יָגוּ עֲלֵינוּ

נַעַל פִּי דְּבָרִי תִלְמִידוֹ, מוֹדֵנוּ הַנְּאֻמָּן הַקְדוּשָׁה, אִדּוּר נִפְלְאָה, אֲשֶׁר
כָּל כֵּן לֹא אֲנִים לִי

רְבִי נְתָן מִבְּרֶסְלֵב

וְכֻתְבוּ יָגוּ עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּסֻסְרֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמִאֲמֵרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים מְנַקְרָא וּמְדַרְשִׁים וְיִזְהַר הַקְדוּשָׁה

חֻקָּא לְדַעוּם עַל יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִת"ק וְדוֹשְׁלֵם תוֹכֵב א"

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהְדּוֹרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סִפְרִים אֵלֶּה, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיֵּמָּה גַם שֶׁאִפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקָחִים מִסִּפְרִים אֵלֶּה, כִּי הַסִּפְרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדֶבֶר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סִפְרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֹךְ מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הִרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בִּיּוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רְאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מֵרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ךְ וּמִכְּמִינוּ הַקְדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תַמְצִית הַנוּשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמַל וַיִּגִּיעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כָּרְךָ מַה,
וּמִקְנִיִּים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחֵר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוּ תִקְנֶה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מָאֵד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצֵר כָּלִי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרְוִשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חֲז"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים וּבִדְהַר
הַקְדוּשׁ וְכו', וְגִלְיָיִם חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבְּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירֻד
וְהַנְמֹךְ בִּיּוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאֶפֶן נִפְלָא וְנִעְלָה מָאֵד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מַעֲלִיל לְעָלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרְגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרֻטִּיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גָּדוֹל.

אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתֵּמִיד בָּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נַעֲמֻמוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לְנוּ
בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵיִן לֹא רְאִתָּהּ
אֱלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֻאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן וְאָמֵן !

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכר לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו באלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קכג). וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בבליים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתירץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרכות וכו'.

ואמר רבנו י"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם באלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא ללמד קל וחומר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנוחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נָצְחִים?! וְהֵלֵא בָמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׁים וּבָמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים
וְלִרְבּוֹת מַחֲבָרִים בְּשִׁבִּיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
שֶׁל קֵל וְחֹמֶר בָּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרֹב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכו',
סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לַחֲבֵר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִּיל
הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדִרְכָּנוּ הָרַחוּקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
מְאֹד מְאֹד בְּתַאווּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבָּלָיו וּבְטַעֲוִיתָיו וְכו',
וּבָמָּה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לַחֲדָשׁ בְּכָל
יוֹם, כְּדִי לִמְצֹא עֲצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלָם מִנִּי שַׁחַת,
וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נָצְחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה
וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקָּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצְאִים
בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
בָּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנִתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁבֶן
וְכָל שָׁבֶן לְבּוֹא לַחֲדָרֶיהָ וּלְיָרֵד לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים
הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנֶּה, עַדִּין אֵינָם חֹלֵק אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעֵמֶק
רַבּוֹי הַסִּפְרִים שִׁיתְּגַלּוּ עוֹד, בְּעֵת שִׁיתְּגַלּוּ סִתְרֵי וְרֹזֵי הַתּוֹרָה
הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לִלְעַג וּלְבַזּוֹת שׁוּם סִפֵּר
הַהוּלֵךְ עַל-פִּי דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגִּמְרָא
וְהַמִּדְרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזִּהָר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלָם צְרִיכִים
לָעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ בָּמָּה וּבָמָּה מְדִינּוֹת וְעִירֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וּבִמְקוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלּוּ הַסִּפְרִים וְהֵם מַחֲיִין אֶת עֶצְמָן
בָּהֶם, וּבִמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים מַחֲיִין אֶת עֶצְמָן בַּסִּפְרִים אֲחֵרִים
דִּיקָא וְכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יראה הרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, ובדרך הרופא אשר מערב כִּמָּה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהיינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כֶּף וָכֶף, וכן עשב אחר, שמשקלו כֶּף וָכֶף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, משל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בענה של שקר, אמה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו הסוד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהיינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שיערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשק, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אֲשֶׁר בַּנַּחֲל כָּרֶךְ מֵה

ז' תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
גִּרָּה יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְרֹאוֹת אִיךָ אַתָּה מְחַזֵּק
אֶת עֲצָמְךָ לְאַחֲזוֹ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מִזֶּה.

יְעֻזֹּר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׁאָר תָּמִיד אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי
הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל,
וּמִנְסָה לְשִׁבְרוֹ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעֲלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ
לְהִשָּׁאֵר קִיָּמִים אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוֹ נִזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֲצֵלוֹ.

עֲלִיךָ לְרַעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲלֹא עַל-יְדֵי
מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת. וְכִפִּי גָדֹל קִבְּלַת הָאוֹר הַנוֹרָא וְהַנִּפְלָא, כֵּן יִשְׁבֹּר
אוֹתוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּתַכְלִית הַשְּׂבִירָה. עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂוִיָּכָה
לְהַחְזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

רָאָה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת גְּמָרָא דִּף אַחַר דִּף, עַד שְׁתַּזְכֶּה
לְסִיּוֹם אֶת כָּל הַשָּׁ"ס כְּלוּ, וְתַמְשִׁיף עָלֶיךָ הָאֶרֶת הַשְּׂכִינָה, וְתַזְכֶּה
לְצֶלֶם אֱלֹקִים.

וַיְמָה טוֹב וַיְמָה נָעִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַדִּף הַיּוֹמִי, וְלַחְזוֹר עָלָיו
כַּמָּה פְּעָמִים עִם מִפְרָשִׁים, וְזֶה יִהְיֶה לְמוֹד הָעִיוֹן שְׁלֶךְ.

נָא וְנָא לְשַׁמַּח אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִיּוֹגֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל
וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

אִם יִהְיֶה אֲצִלְךָ מַעוֹת שֶׁל הַדְּפָסָה, רָאָה לְשַׁלַּח תַּכְף-וַיְמָדָה,
בְּאַפֵּן שְׁאֲזַכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד קוֹנְטְרַסִים חֲדָשִׁים.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוֹף שְׁנֵי קוֹנְטְרַסִים חֲדָשִׁים, שְׁאֵף יֵצְאוּ מִהַדְפּוֹס,
וְהֵם: "הַזְהָרוֹ מִהַצְבוּעִין" ו"שְׂרַפַת הַזְמָן".

ז' תתק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כֶּסֶלֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, זוֹכָה
וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי בְּצִרוּף שְׁנֵי חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל"
הַחֲדָשִׁים, שְׁאֵף יֵצְאוּ לְאוֹר, וְהֵם: חֻלְק נ"ו, וְחֻלְק נ"ז (מִדְפּוֹס
רֵאשׁוֹן), אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָךְ, שְׁאֵתָה זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים בְּזְכוּת
נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ — לְהַחֲדִיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ
נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוֹף שְׁנֵי קוֹנְטְרַסִים חֲדָשִׁים, שְׁאֵף יֵצְאוּ לְאוֹר, וְהֵם:

"הַזְהִירוּ מֵהַצְבוּעִין", ו"שְׂרַפְתָּ הַזֶּמֶן", וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַקוֹנְטְרָסִים, בְּאִפְּן שְׁנוֹכָה לַחֲזוֹר וּלְהַדְפִּיסָם כָּאֵן בַּחוּץ לָאָרֶץ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּתַקוּן הַבְּרִית — לְזַכּוֹת לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִף שְׁלֵעַת עֵתָּה אָנוּ מִנְּחִים בְּשִׁפְלוּת גְּדוּלָּה מְאֹד, וְדַבְּרֵי רִיבוּת בְּשַׁעֲרֵינוּ, עִם כָּל זֹאת עָלִינוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים שְׂבָעוּלָם, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

עָלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי בְּיָדַי לְבִסּוּף אַחֵר הָרַע יָבֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעָה גְּדוּלָּה, שְׁתַּמְצָא אֶת זְוִיגָךְ; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאִפְּן אַחֵר לְגִמְרִי, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

בְּתַקָּף קִטְנוּתְךָ עָלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוּת וּבִכְפִּשִׁיטוּת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן קיב), שְׁבַתְקָךְ הַחֲשָׁף וְהִרְיָדָה, כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר לוֹ אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת פֶּתַח גַּם לְאַחֵרִים לַצָּאֵת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקא.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבִפְנֵט שְׁאוּר רַבֵּנוּ ו"ל הַתְּחִיל לְהֵאִיר גַּם בְּמִדִּינָה רְחוֹקָה כְּזוֹ בְּאוֹסְטְרִלְיָה, שֶׁהוּא סוּף הָעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר, שְׁנוֹנָה שְׁתֵּהִיָּה שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לְרַבְּנוּ ו"ל,
וְתַפְיֵץ שָׁם אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל הָעִיר, בֵּין יְדִידֶיךָ וּשְׂכֵנֶיךָ
וּקְרוֹבֶיךָ.

נָא וְנָא אֶל תִּתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל בְּדִבְרֵי זֶה — הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: מָה לָּנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, "וְוָאס הָאֲבָן מִיר זִיף צו
שְׁעַמְעֵן" (חיי-מוֹהֲר"ן, סִימָן רטו).

רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-
הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׁמְחָה, חֵלֶק ב', סְעִיף א'): מִי שֶׁהוּא שֹׂמֵחַ תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה
הוּא מַצְלִיחַ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יִתֵּן לָךְ הַצְלָחָה רַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף שְׁנֵי קוֹנְטְרָסִים חֲדָשִׁים, שְׂאָף יֵצְאוּ מִהַדְפּוֹס
מִתְרַגְּמִים לְאַנְגְלִית, וְהֵם: "קֶשֶׁה יוֹם" וְ"רֵב חֹסֵד".

ז' תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תששמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר לָךְ לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב מְאֹד, וְתִבְנֶי בֵּית
נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתוֹלִידֵי בָנִים וּבָנִים בָּנִים, וְתִגְדְּלִי אוֹתָם בְּנִקְלָה, וְתַחַנְכֵּי
אוֹתָם בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

נָא וְנָא לִשְׁמֹר מְאֹד מָה אֶת אוֹכְלָת, שְׁלֹא יִהְיֶה בָּזָה שׁוֹם

אֲשֶׁר ז' תתקג — ז' תתקד בְּנַחֵל טו

תַּעֲרֹבוֹת אֲסוּר, חֵס וְשָׁלוֹם, וְתִהְיֶי נִזְהָרֵת מְאֹד בְּבִרְכוֹת הַנֶּהֱנִין
תַּחֲלָה וְסוֹף.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקג.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל מִשְׁפַּחַת ...
שְׁתַּחֲוִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

נָא וְנָא אֵל תִּדְאָגוּ כָּלֵל, רְאוּ לְשִׁמּוֹר שְׁבֶת כְּהִלְכָתָהּ, וְאִזּוּ הַשְׁבֶּת
תִּשְׁמֹר אֶתְכֶם, וְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַרְפוּאוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת שֶׁבָּאוֹת לְאָדָם —
הֵן רַק מִהַשְׁבֶּת.

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּוְּשְׁעוּ בַּיְשׁוּעָה וּבְהַצְלָחָה מְרִבָּה,
וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ תִשְׁכִּילוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקד.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיֶּה לָךְ רְפוּאָה הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת
הַגּוּף, וְתִזְכֶּה לְגִדּוֹל אֶת בְּנִיד בְּנִקֵּל, וְתַהַיֶּה לָךְ פְּרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.

רָאָה לְהִשָּׂאֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּצָּא מִשָּׁם כָּלֵל, כִּי מָה לָּךְ לַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וּלְטַלֵּט עִצְמְךָ בְּטִלְטוּל הַקָּשָׁה בְּגִלוּת, לָךְ מִפְּעַם לְפַעַם אֵל שֶׁעַר הַשָּׁמַיִם הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, שֶׁמַּעוֹלָם לֹא זָזָה שְׂכִינָה מִשָּׁם (שְׁמוֹת רַבֵּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ב'), וְשֵׁם תִּמְצָא יְהוּדִים מְכַל קִצּוֹי תִּבֵּל, וְהֵם יִתְּנוּ לָךְ אֶת הַצִּדְקָה שֶׁלָּהֶם, וְלָמָּה לָּךְ לִלְכֹת וּלְטַלֵּט אֶת עִצְמְךָ לִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הָעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קִפֵּל אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תַחַת יַעֲקֹב, הֵינּוּ בְּמָקוֹם שֶׁשָּׁכַב, וְהַמָּקוֹם הַזֶּה הָיָה בְּהָר הַמּוֹרִיָּה, שֶׁשֵּׁם לְמִטָּה הוּא הַכֹּתֵל, וְעַל-כֵּן שָׁם אֲתָה יָכוֹל לִמְצָא אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מְכַל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלָמָּה לָּךְ לְהִטְלִיט וּלְהִיּוֹת בְּכָל הַמָּקוֹמוֹת.

מִפְּעַם לְפַעַם רָאָה לְקַפֵּץ אֶל מַצֵּבַת קְבוּרַת שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק, וְתִתְפַּלֵּל שָׁם מִנְחָה, וְתִבְקֶשׁ מִהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲיוֹס וִירַחֵם עָלֶיךָ, וְתִבְקֶשׁ גַּם עָלֶי, שְׂיַעֲזֹר לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנִצְלִיחַ בְּדֶרֶכֵּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקה.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד, נָר לְהַצַּדִּיק נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... נָרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֵד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עִצְמְךָ בְּתַקְיָה הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת.

אוֹדוֹת שֶׁהִיּוֹדִי"ן בְּתַפְלִין שֶׁלָּךְ הָיוּ פְּסוּלוֹת, עָלֶיךָ לְהַרְגִּיל אֶת עִצְמְךָ לְחֹשֵׁב תְּמִיד מִחֻשְׁבוֹת טוֹבוֹת, כִּי הִיוּ"ד עַל שֵׁם הַמִּחְשָׁבָה.

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַהוֹרִים, סִימָן ד'): מִי שֶׁמִּסְפֵּר מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁאַרְעוּ לַצַּדִּיקִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכוֹת לוֹ מִחֻשְׁבוֹת טוֹבוֹת. עַל-כֵּן רָאָה לְסַפֵּר תְּמִיד לְכָל אֶחָד שִׂיחוֹת וְסִפּוּרִים שֶׁל צַדִּיקִים,

והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל מיני מחשבות רעות וזרות.
ואמר רבנו ז"ל (שם יג) כשתחשב איזה תורה שחדשת הוא סגלה
לבטל המחשבות זרות.

על-כן ראה לקים שתי העצות האלו — לספר תמיד ספורים
של צדיקים אמתיים שבדורנו, ומה שארע אתם, ואת הרוח-הקדש
שלהם והמופתים שלהם, וכן ראה לחדש חדושי תורה אמתיים,
ותמיד תחשב בחדושים שלך.

והנה יש חכמה עלאה ויש חכמה תתאה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק
ב', סימן צא); ויש לומר, כי חכמה עלאה זה היי"ד הראשונה של
שם הוי"ה ברוך הוא, וחכמה תתאה — היי"ד האחרונה של שם
אדנ"י, והצדיק מקשר תמיד מחכמה עלאה לחכמה תתאה, שהוא
מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך מרום גבהי מרומים עולם
האצילות, עד תחתיות עולם העשיה, שהם שני היידי"ן. וזה שאמר
חכמינו הקדושים (עין רש"י) על תבת 'וייצר' (בראשית ב, ז) עם שני
יידי"ן — כנגד היצר טוב והיצר הרע, כי היצר טוב שרשו הוא
מחכמה עלאה, יי"ד ראשונה של שם הוי"ה, והיצר הרע שרשו הוא
מחכמה תתאה, יי"ד האחרונה של שם אדנ"י, והקדוש-ברוך-הוא
יעזר לך, שתזכה לשמר את מחשבתך תמיד, ולקשרה ולהדביקה
בתורה הקדושה ובדבקות הבורא יתברך שמו, ותזכה להצליח את
דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איה שאתה מחזק את עצמך בכל דרכיך.

יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתבודד בכל יום עמו
יתברך, אשר אין לך דבר טוב יותר מזה, שהאדם זוכה לדבר אליו
יתברך בכל יום ויום.

אשרי האיש הזוכה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ואז תמיד
יהיה שמור מכל מיני רע.

ראה להפיץ את הקונטרסים החדשים, שהם סלת ברורה של
ה"לקוטי-הלכות" הקדושים, תמצית חסידות ברסלב. ובזכות
שתזכה להפיץ את הספרים, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בברכה
ובהצלחה בכל מעשה ידיך, כי אין לך עוד דבר גדול מלהחזיר את
בני ישראל בתשובה, ולשמש את רבנו ז"ל, אשר אל זה זוכים
על-ידי הפצת הקונטרסים החדשים, אשרי מי שיעסק בזה תמיד!

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ב בסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחנה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא לכל משפחתכם בברכה והצלחה, ובכל
אשר תפנו — תשכילו ותצליחו.

היה מאד רצוי, שהאמא תדליק שבועה גרות של חלב, דהינו
שנים בעבור ההורים שיתיו, וחמשה נגד החמשה ילדים שלהם,
ונסוף לזה, שתדליק עוד שני גרות של שמן זית, ובשעת הדלקת
הגרות תבקש האמא ממנו יתברך כל מה שהיא צריקה.

נא לבדק את המזוזות אם הן בשרות, וכן לראות אם לא חסרה
איזו מזוזה באיזה חדר.

אֲשֶׁר ז' תתקח בַּנַּחַל יט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְכֶם תָּמִיד, וְכָלְכֶם תַּתְחַתְּנוּ
בְּגִקְל וּבְנַחַת, וְתוֹלִידוֹ בָּנִים וּבָנִי בָּנִים.

נָא וְנָא לְשֹׁמֵר אֶת הַשִּׁבְתָּ, וְאִזְ הַשִּׁבְתָּ תִּשְׁמֹר עָלֵיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקח.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גֵּרֹז יְאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, שְׁאֲזֻכָּה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ כָּל פַּעַם בְּשׁוּרוֹת
טוֹבוֹת.

רָאָה לְחִזָּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׂבַעְעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ
שְׂיִהְיֶה, וְתִבְרַח מִכָּל מִיָּגִי מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן וְעֲצָבוֹן, וְתִשְׁמַח אֶת עֲצָמֶךָ
בְּכָל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׂבַעְעוֹלָם, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא יְסוֹד כָּל הָאָדָם. אֲשֶׁרִי
מִי שְׂזוֹכָה לְשִׁמְחָה בְּכָל יוֹם, וְאִזְ טוֹב לוֹ בָּזָה וּבִבְּא לְנִצָּח.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין ק'): לֹא תִכְנִיס דָּאָגָה בְּלִבְךָ,
כִּי הִרְבָּה אֲנָשִׁים גְּבוּרִים הִרְגָּה הַדָּאָגָה.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכָּה לְהִגּוֹת בְּכָל יוֹם בְּקוֹנְטֶרַס "אֶל
תִּדְאָג", וְאִזְ טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, לְבַל יִנָּתֵק הַקֶּשֶׁר בֵּינֵינוּ,
חֵס וְשְׁלוֹם.

ז' תתקט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וּיְשֻׁלָּח, י"ב כֶּסֶלּוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִיָּמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... נִרְוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לִנְכוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לִרְאוֹת, אֵיךְ שָׂאתָם
מְחֻזְקִים עֲצָמְכֶם יַחַד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְכֶם תָּמִיד, וְתִזְכְּנוּ לְהַחֲזִיק
מִמַּעַמְד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הַנְּסִיווֹת מְאֹד קָשִׁים, וְאֲשֶׁר מִי שִׂמְחָזִיק
מִמַּעַמְד.

רְאוּ לְהַתְּבוֹדֵד תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד מְקוֹם לְבָרִיחַ
מִפְּגַעֵי הָעוֹלָם וּמִקָּרֵי הַזְּמַן כְּמוֹ תַּפְּלוֹת וְהַתְּבוֹדָרוֹת. אֲשֶׁר מִי
שִׂמְתָּ תָּמִיד בְּזֶה תָּמִיד.

וְזוֹ הִיְתָה דְּרָכְךָ שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים מֵעוֹלָם לְהַתְּבוֹדֵד,
תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הָיָה עֵקֶר הַצְּלָחָתָם בְּחַיֵּיהֶם. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שֶׁתִּזְכֶּה
לְהַפְּלֵל בְּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, שֶׁלֹּבֵל
יִנְתַּק, חֵס וְשְׁלוֹם, הַקָּשֶׁר בִּינֵינוּ.

ז' תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לראות איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרך רבנו ז"ל.

ראה להתמיד מאד בכל יום בדבורים, שיחות ותפלות אליו יתברך, אשר אין לך טוב מזה. אשרי מי שמרגיל את עצמו לדבר תמיד אליו יתברך, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח.

מאד מאד היה רצוני, שתלמד בכל יום ב"ספר-המדות" של רבנו ז"ל, אשר הם שלחן ערוך של מדות, והמדות הן יסוד כל האדם. וחכמינו הקדושים אמרו (אבות דר' נתן, פרק כ'): כל הנותן דברי תורה על לבו, מבטלים ממנו הרהורי זנות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתפיץ ספרי רבנו ז"ל, ובזכות זכוי הרבים, תזכה גם אתה לשוב בתשובה אמתית.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני, והעקר שלכל ינתק הקשר.

ז' תתקיא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, י"ג כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה בדרך כלל, כל מכתב שמגיע אלי, ואני עונה עליו תשובה, מיד אני קורעו לגזרים וזורקו, ואיני מטמין אצלי שום מכתבים.

אני יודע, אם קבלת את מכתבי שעניתי לך אז, כפי שאני מבין ממכתבך.

העקר להרגיל עצמך לדון את כל אחד מעם ישראל לכף זכות, ותדע שבכל אחד מאחינו בני ישראל יש סודות טמונים, כי שרשו הוא מרום גבהי מרומים, וכשיוֹרד פה למטה, הקדוש-ברוך-הוא מוציא על ידו שליחות מסימת, וזה סובב על כל בר ישראל.

אף יש גם נשמות, ששרשן הוא מהערב-רב, ויצן שהקדוש-ברוך-הוא ברא את הסמ"ך-מ"ם לכסות ולהסתיר את אמתת מציאותו יתברך, בשביל הבחירה והנסיון, על-פן הסמ"ך-מ"ם מוציא מהכח אל הפעל שליחותו, על-ידי נשמות אלו, וכמובא (ספורי-מעשיות, מצשה ז', מהזיב והעפכיש), שהסמ"ך-מ"ם מציא איזה מישהו וכו', זקן וכפוף וכו', אשר היתה לו כבר הפרות עמו מכבר, ועל ידו דיקא הוציא מהכח אל הפעל לכסות את רבנו ז"ל וכו'.

עליך לדעת, כי בכל מקום שבונים בארץ ישראל, הוא ענין נורא ונפלא מאד, כי ארץ ישראל היא משכן השכינה, והיא המלכות, שבה מתגלות כל הספירות העליונות, ועל-פן כל ד' אמות בארץ ישראל קדושות, ונמשך עליהן הארת עולם הבא.

ראה להתבודד עמו יתברך בכל יום ויום, אשר זה המפתח בדרך רבנו ז"ל, ובלי זה האדם מטעה את עצמו לגמרי, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקיב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, י"ג בסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערךם הקשה. והנה בזה ש... עובד במפעל, זו טובה גדולה בשבילו, כי הוא צריך להיות עסוק, כי השעמום הפא מבטלה, הורס את האדם לגמרי. אם הרופאים אומרים, שהוא צריך לקחת את הפדורים — שיקח, והקדוש-ברוך-הוא האב הרחמן, ישלח לו רפואה שלמה מן השמים בתוך שאר חולי ישראל.

העקר ראוי לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ואף שקשה וכבד עליכם מאד, זה עקר גדלת האדם, שיכול להחזיק מעמד מפל מה שעובר עליו, ואינו נשבר משום דבר בעולם.

היה רצוי מאד, שתבדקו את מזוזות ביתכם, וכן לראות אם לא חסרה איזו מזוזה באיזו דלת, וכן לשמר מאד על פשרות המאכלים ועל שמירת שבת.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם ברפואה וישועה מן השמים, ותזכו לבשר בשורות טובות.

המאחל לכם ברכה והצלחה...

ז' תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, י"ג בסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו ואיר.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, ועניתי לך, וכפי הנראה אינך מקבל את המכתבים.

על-פֿן רֵאָה לכתב לי, אם קבלת מכתבי זה, ואז אדע שאתה מקבל את המכתבים.

רֵאָה להיות חֶזק באמירת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר מֵאֵד מְסַגֵּלֶת לְהִרְגֵּאת הַיָּצֵר הָרָע, וְלִהְיוֹת בּוֹ נִשְׁמָה חַדְשָׁה, וְלִזְכֹּף וּלְטַהֵר אוֹתָהּ מִכָּל חֲלָדָה שְׂנֵדֶבֶק בָּהּ.

מה טוב ומה נעים, אם תזכה ללכת מפעם לפעם אל שער השמים, ולהתבודד שם הרבה, ותתודה על כל פֶּרֶט ופֶּרֶט ממה שעובר עליך, כי ענין הודוי דברים לפני התלמיד חכם, יכולים לקיים שם בשלמות, כי שם משפן השכינה, וכשאתם מתודה עצמו שם, ומפרש את כל שיחתו אליו יתברך, יכול לזכות שיצא ממנו כל הרע שנדבק בו, וחקוק על עצמותיו. וידוע מה שהתבטא פעם הרב הקדוש ר' אברהם ב'ר' נחמן ז"ל (בעל המהבר 'באור הלכותים'), שאצל הפתל המערבי — שם מוצא את רבנו ז"ל, ובפֶּרֶטיות בלילה.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנט): כְּשֶׁאַתָּם מֵתְבַדְּדִים וּמִפְרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ וְצִעְרוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמֵתְבַדְּדִים וּמֵתְחַרְטִים עַל גְּדֵל הַפְּגָמִים שְׁעָשָׂה, אֲזִי גַם הַשְׂכִּינָה כְּנִגְדּוֹ מִפְּרִשְׁתָּ לִפְנֵי שִׁיחְתָּהּ וּמִנְחָמַת אוֹתוֹ, שְׂכָל פָּגָם וּפָגָם שְׂפָגָם בְּנִשְׁמָתוֹ, פָּגָם אֲצִלָּה גַם-כֵּן כְּבִיכּוֹל, וְהִיא מְנַחֶמֶת אוֹתָהּ, שְׂתִבְקֶשׁ תְּחַבּוּלוֹת לְתַקֵּן אֶת כָּל הַפְּגָמִים, עֵינִי שָׁם. וּבִיּוֹתֵר סוֹבְבִים דְּבוּרִים אֵלָיו עַל הַפְּתָל הַמְעֲרָבִי, שֶׁשָּׁם הוּא מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְׂכִּינָה, וּבִנְדָאִי מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לִהְיוֹת שָׁם מֵאִיזוֹ סִבָּה, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שְׂבַעוֹלָם, שִׁישֵׁב וּפִרְשׁ אֶת שִׁיחְתּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְבַּדֵּד לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ, יִזְכֶּה לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַחַצִּים שִׁירָה בּוֹ הַסֵּמ"ף-מ"ם, כְּמוֹכָא (ספרי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵג, מִיּוֹם הַשְּׁשִׁי), עֵינִי שָׁם.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקיד.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר וישלח, י"ג כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו
יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איה שאתה מחזק את עצמך בתקף החלישות הדעת שלך, שיש לך
ממך בעצמך, שאינך יכול ללמד ולהבין וכו' וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתתמיד בקונטרסים, וזה יעזר לך
הרבה בהתקדמות בתורה ויראת שמים ובאמונה פשוטה בו ותפריך.
וכן הרגל את עצמך לכתב בכל יום קצת, באופן שתהיה רגיל
בכתיבה, כי הכתב הוא עקר גדול לאדם.

ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח
את העצבות והעצלות אצלך כרגע. אם תשאר אצל רבנו ז"ל, אז
סוף כל סוף תזכה, שהכל יתהפך אצלך לטובה. נא ונא להחזיק
מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם.

העקר ראה לעבד על נקדת השמחה, שאתה תהיה שמח,
ותשמח את אשתך ואת הילדים.

אקוה להקדוש-ברוך-הוא, שאם תצית אותי בכל זה, ותחזק
את עצמך, אזי הכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקטו.

בַּעֲזַרְתַּ הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ג כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מַצְטָעֵר מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, וְתוֹכִי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּנֵקֶל, וְשִׂכְלָם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה גִּירוֹת שֶׁל חֵלֶב לְכַבּוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ וְשְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זֵית, וּבַעֲצַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל הַיְלָדִים, שִׁיַּצְלִיחוּ בַּחַיִּיהֶם וְשִׁיִּחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְגַם עַל בְּרִיאוֹתָם, כִּי עַתָּה הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, הוּא עַתָּה רָצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם לְאִשָּׁה, וְאֲשֶׁר־מִי שְׁזוּכָה לְשִׁפּוֹךְ אֹז דְּמָעוֹת חֲמוּטוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלְבַקֵּשׁ עַל כָּל צָרָתִי הַבֵּית: עַל הַבַּעַל וְעַל הַיְלָדִים, עַל בְּרִיאוֹת וְעַל פְּרֻנְסָה, וְהַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלֵּלֶת אֹז מְאֹד מִקִּבְּלַת בַּשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצִּיטִי וְתַקְיִמִי אֶת דְּבָרִי, וְאֹז תֵּרְאִי נִסִּים וּנְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקטז.

בַּעֲזַרְתַּ הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר יִנָּק וְחַפִּים, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְרִאוֹת עַל-כָּל-פָּנִים אֶת כְּתִיבַת יְדֶךָ, כִּי מְאֹד הִצְטָעַרְתִּי, שֶׁאַרְעַ לָךְ הַבְּזִיוֹן הַגָּדוֹל בְּרַבִּים.

וּבְנֵי דָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָהּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזָכוֹת כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַבְּזִיוּנוֹת שֶׁסִּבְּלָתָהּ, יִהְיֶה לָּהּ כְּלִי גָדוֹל לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּמּוֹ שֶׁאָמַר
בְּפֶרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ה), שֶׁכָּל מִי שֵׁשׁ לוֹ יִגְיַעוֹת
וּטְרָחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, דִּהְיִנוּ שֵׁשׁ לוֹ
מְנִיעוֹת רַבּוֹת וּגְדוֹלוֹת, כְּגוֹן: מֵאֲבִיו וְאִשְׁתּוֹ וְחֻתָּנוּ, אוֹ מִשְׁאָר
בְּנֵי-אָדָם שֶׁמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ מֵאֵד, וּמְנִיעוֹת מִחֻמַּת מָמוֹן וּשְׁאָר
מְנִיעוֹת וְעֹכָבִים וּבִלְבוּלִים, שֶׁמִּשְׁתַּשְּׁחִים לִפְנֵינוּ וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מֵאֵד,
וְהִיא צָרִיךְ לַהֲתַיֵּגֵעַ וּלְטַרֵּחַ מֵאֵד לְשִׁבְרָהּ, כָּל אֵלּוּ הַיִּגְיַעוֹת וְהַטְרָחוֹת
שֵׁשׁ לוֹ בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת, הֵם טוֹבָה גְּדוֹלָה לְאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה
זוֹכָה אַחֲרֶ-כֵּךְ לְקַבֵּל הַרְבֵּה קִדְשָׁה וְטָהֳרָה, כִּי עַל-יְדֵי הַיִּגְיַעוֹת
שֶׁבְּתַחֲלָה — נַעֲשֶׂה הַכְּלִי, וְכָל מֶה שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר יִגְיַעוֹת וּטְרָחוֹת
וְכו', יֵשׁ לוֹ כְּלִי גָדוֹל בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל אַחֲרֶ-כֵּךְ בְּתוֹכוֹ שְׁפַע קִדְשָׁה
וְטָהֳרָה לַהֲתַקַּרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בְּחִינַת "יִרְאָה אֶל אֱלֹקִים בְּצִיּוֹן" (תְּהִלִּים פ"ד, ח'), וְצִיּוֹן זֶה
בְּחִינַת צִיּוֹן וְרִשׁוֹם הַכְּלִי שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַהִשְׁתַּוְּקָאוֹת שֶׁהָאָדָם
מִשְׁתַּוְּקֵק לְבּוֹא אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים אַחֲרֶ-כֵּךְ
לַהֲתַקַּרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַצַּדִּיק מְכַנֵּס בְּאָדָם יִרְאָה עֲלֵאָה, כִּי
עַל-יְדֵי הַתְּבוּנָנוֹת שֶׁמִּתְבּוֹנֵן בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב תָּמִיד
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי נוֹפֵל עָלָיו יִרְאָה וְפֶחַד, וּכְשֶׁמִּקְדִּים אֶת הַיִּרְאָה,
בָּאָה עָלָיו אַחֲרֶ-כֵּךְ אֶהְבָּה (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה').

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמָהּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל
תִּפֹּל בְּדַעְתָּהּ מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי אִם תֵּאָחַז אֶת עֲצָמָהּ בְּרַבְּנוּ ז"ל, עַל אֵף
כָּל הַקְּשָׁיִים וְהַמְּנִיעוֹת הַעֲצוּמוֹת, אֲזִי נִיקָא תִּזְכָּה לְכָל טוֹב אֱמֵתִי
וְנִצָּחִי. וְזֶה כָּל גְּדוֹל בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל מִי שֶׁסִּבְּלָהּ יוֹתֵר
מְנִיעוֹת בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים עַד הַכָּאָה
מִמֶּשׁ, הוּא זֹכָה אַחֲרֶ-כֵּךְ לְדַבְּרִים עֲלִיוֹנִים וְנִשְׁגָּבִים מֵאֵד, וְזֹכָה
לְמַלְא אֶת עֲצָמוֹ עִם תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְיִרְאָת שָׁמַיִם.

עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא עַל-יְדֵי
שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁצָּרִיךְ לַהֲגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ

בְּכָל יוֹם, בְּמָקוֹם פְּנוּי שָׁאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיִּגְלֶה לְפָנָיו יְתֵבֶרֶךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְאֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-יָדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר נַעֲשֶׂה אֲצֵלוֹ כְּלִי לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁפָעַת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזוֹכֶה לְקָשֶׁר אֶת לְבוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּת אֵלָיו בְּאוֹתוֹ יוֹם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וּבְאוֹתוֹ רִגְעַ, כִּי הַתַּפְּלָה הִיא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשְּׁפָעַ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד).

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, אָמַר רַבְּנוּ ו"ל — לְהִתְבּוֹדֵד כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת כ"א), וְהִלָּנְאִי שְׂיִתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, אֵף מִחֲמַת שְׁזָה קָשָׁה מְאֹד לְאָדָם, עַל-כֵּן אָמַר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם, וּמִחֲמַת רַב קִטְנוֹת הָאָדָם, שְׁעוֹבָרִים עָלָיו כָּל מִיָּי יְסוּרִים וּבִלְבוּלִים וּמְנִיעוֹת, בְּפִרְטִיּוֹת לְבָנֵי הַנְּעוּרִים, מְקַבֵּל אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִכּוּלִים לְחֶלֶק אֶת הַשְּׁעָה לְשֹׁלֵשׁ פְּעָמִים עֶשְׂרִים רִגְעִים, כְּמוֹכָא בְּשִׁלְחַן עָרוּךְ (יֹרֵה דָעָה, סִימָן ט), אֲשֶׁר שְׁעוֹר מְלִיחָה בְּשַׁעַת הַדְּחָק הוּא עַל-כָּל-פָּנִים עֶשְׂרִים רִגְעִים, כְּפִי דְעַת כְּמָה פּוֹסְקִים.

וְהִנֵּה כָּל עֲנֵן הַהִתְבּוֹדָדוֹת, הוּא בְּחִינַת מְלִיחָה, שְׁמוּצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַדָּמִים הָרָעִים; כִּי עַל-יָדֵי שְׁהֶאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתֵבֶרֶךְ, זוֹכֶה לְזַכֵּךְ אֶת הַדָּמִים שְׁלוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע"ה), וּמִחֲמַת שְׁקָשָׁה וְכִבְדֵּי לְהֶאָדָם לְהִתְבּוֹדֵד שְׁעָה שְׁלֹמָה, אֲזִי מָה טוֹב וּמָה נָעִים, שְׁבִבְקָר קָדָם הַתַּפְּלָה יְתֵבֹדֵד עִמוֹ יְתֵבֶרֶךְ עֶשְׂרִים רִגְעִים, וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יְתֵבֶרֶךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים עַל כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְאַחֲרֵכֶךְ בְּלִילָה קָדָם הַשְּׁנָה יְתֵבֹדֵד עוֹד פַּעַם עֶשְׂרִים רִגְעִים, וַיַּעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ חֲשָׁבוֹן — מָה עָשָׂה כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, וַיִּהְיֶה מִמָּאֲרִי דְחֻשְׁבָּנָא, אֲשֶׁר הִזְהִר הַקְדוּשׁ (ח"ג קע"ח). מְפָלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת הָאָדָם, הַזּוֹכֶה לְחֻשָּׁב חֲשָׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְעַל-יָדֵי כָּל זֶה תִּזְכֶּה, שְׂתִּהְיֶה לָּךְ בְּכָל יוֹם שְׁעָה אַחַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת.

וּכְשֶׁתִּהְיֶה רָגִיל כָּכָר בְּשֹׁלֵשׁ פְּעָמִים, אָז תִּחַטֵּף עוֹד ב' או ג' פְּעָמִים לְהִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יְתֵבֶרֶךְ בְּעֶשְׂרִים רִגְעִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה

מִזֶּה, וְזֶה מוֹצִיא מֵהָאָדָם אֶת כָּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפָאוֹן שֶׁנִּכְנָס בָּלְבוֹ.

אָתָּה יְכוֹל לְטִיל בְּחֶצֶר הַיְשִׁיבָה אוֹ בִּיעַר שְׁסֻמוֹף לַיְשִׁיבָה, וְאִף אֶחָד לֹא יִרְגִּישׁ שְׁאֵתָה מִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַק יִחְשְׁבוּ שְׁאֵתָה סֶתֶם מִטִּיל.

וּבְאֵמֶת כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִמְשִׁיף אֶת אֲמִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֲצִלוֹ, אֲזִי כָּבֵד לֹא שִׁיף אֲצִלוֹ שׁוֹם מְקוֹם, כִּי כְּשֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִבּוֹ בּוֹעֵר אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי כָּבֵד לֹא שִׁיף אֲצִלוֹ מְקוֹם כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ (עֵינִי לְקוּסְטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נר.).

וְזֶה מַעֲלֵת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ וִ"ל, שֶׁיְכוּלִים לִהְיוֹת מְקַרְבֵּי אֵלָיו בְּכָל מְקוֹם שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְנוּעַד עִם אִף אֶחָד, כָּל זְמַן שֶׁהוּא חֲזָק מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא מִמְשִׁיף אֵלָיו אֶת רַבְּנוֹ וִ"ל, וְאֵינוֹ צָרִיף לְלָכֶת אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה.

וְזֶה שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוֹ וִ"ל לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת הַחֶבֶר, וּבְכָלֵל זֶה לִילֵף אֶל אֲנָשֵׁי אֲמִת, הָעֶקֶר הוּא, כְּדִי שֶׁהֵם יִלְהֻבוּ אֶת נִקְדַּתוֹ שֶׁיִּבְעֵר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; כִּי מִחֲמַת פִּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, יְכוֹל לִהְיוֹת שְׁלִבְסוֹף יִתְקַרֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-כֵּן מִפְּעַם לְפַעַם הוּא צָרִיף לְהִתְנוּעַד עִם אֲנָשֵׁי אֲמִת. אָבֵל מִי שֶׁחֲזָק בְּנִקְדַּתוֹ בְּתַכְלִית הַחֲזָקָה, הוּא אֵינוֹ צָרִיף לְשׁוֹם בְּרִיָּה, וְיְכוֹל לְהִמְשִׁיף אֶת רַבְּנוֹ וִ"ל אֲצִלוֹ, עַל-יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בִּסְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְחֲזָקָה אֶת עַצְמָהּ, וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְּתָב אֶחָד, לְבַל יִנָּתֵק הַקָּשֶׁר, חֵס וְשְׁלוֹם. וְאֵתָּה יְכוֹל לְכַתֵּב בְּכָל יוֹם קֶצֶת, כְּדִי לְקַרֵּר אֶת צִמְאוֹן הַנֶּפֶשׁ שֶׁלָּךְ (עֵינִי לְקוּסְטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה.).

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֵּלָחָה מִהַשְׂמִים...

ז' תתק"ז.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ז כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רב.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מִכְתָּב בַּעֲלָךְ — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵת עֲזֻרָת לְבַעֲלָךְ שְׂיֻכַּל לְלַמֵּד תּוֹרָה. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת יז.): גְּדוֹלָה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מִן הָאָנָשִׁים, וּבִמָּה הֵן זֹכֹת? בְּזֶה שְׂמֹולִיכּוֹת אֶת בְּנֵיהֶן לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וּמַחְכּוֹת לְבַעֲלֵיהֶן שְׂיֻכְלוּ לְשִׁבְתָּ וְלִלְמֹד.

אֲקוּהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתֵּן לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשַׁפֵּעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֻכַּל בַּעֲלָךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְכֵן לַעֲזֹר לָךְ בְּבֵית, אֲשֶׁר זֶה גַם-כֵּן תּוֹרָה; כִּי כְּשֶׁהַבַּעַל עֹזֵר בְּבֵית, זֶה מַצּוֹת חֲנוּכָּה, שְׂמִחָנִים בְּזֶה אֶת הַיְלָדִים בְּלִמּוּד וּבִכְרִפַּת-הַמְּזוֹן וּבִקְיֻם הַמַּצּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי כָּפִי שֶׁהַבַּעַל מַתְּנֶהג — כֵּן מַתְּנֶהגִים הַיְלָדִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִהְיֶי תָּמִיד שְׂמִיחָה וְעַלְיָזָה, וּתְשַׁמְחִי אֶת בַּעֲלָךְ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְתַצְלִיחֻ בְּחַיִּים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

ז' תתק"ח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ז כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מֵאֵד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדַּל שְׂמִיחָתִי, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זֶהוּ קְרוֹב הַגְּאֻלָּה מִמָּשׁ, כִּי כְּשׁוֹרְעִים אָמוּנָה, אֲזִי צוֹמַחַת הַגְּאֻלָּה. וְהֵיכֵן שְׁכַל הַקִּנְיָטְרִסִּים הֵם תְּמַצִּית סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּלִשׁוֹן קֵלָה מֵאֵד, בַּעֲבוּר

אֲשֶׁר ז' תתקיט בְּנַחֵל לֹא

הַמּוֹן-הָעַם, לִכְן כְּשֹׁזְכִים לְהַפִּיצֵם לְכָלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין לְמַעַלָּה
מִזֶּה בְּקֶרֶב גְּאֻלְתָּנוּ הַנִּצָּחִית.

רֹאה, אֱהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים
שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מֵרַחֵיב אֶת
הַדַּעַת וְהַמַּח, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֶה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְאֵל כָּל זֶה
יְכוּלִים לְזִכּוֹת, עַל-יְדֵי רַבּוֹי שִׂיחָה וְתַפְלָה, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְפָרֵשׁ
אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁמַדְבָּרִים אֵל יָדִיד וְחֶבֶר
טוֹב, כִּי הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת מְנַקֶּה וּמוֹצֵקֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל רָע.

אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם תָּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ בָּזָה וּבִכָּא
לְנִצָּח.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

רְצוּף כָּאֵן מִכְתָּב לְאִשְׁתְּךָ תַּחֲיָה.

ז' תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ז כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אוֹדוֹת שְׁאֻלְתְּךָ, שְׁאֵתָה רוּצָה לְשַׁנּוֹת אֶת מְקוֹם מְגוּרֶיךָ, עָלֶיךָ
לְהַתְּיָשִׁב בְּדָבָר הַיָּטִב — מַה תְּרוּיַח בָּזָה, וְאִז אַחֵר יֵשׁוּב הַדַּעַת
אִמְתִּי, כְּפִי שִׁיֵּאִיר לָךְ — תַּעֲשֶׂה.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עָקֵר הַתְּשׁוּבָה הִיא לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ לְבַד,
וּלְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּדוּלָּה. וְאָמְרוּ חֲזו"ל
הַקְּדוּשִׁים (יומא פו): גְּדוּלָּה תְּשׁוּבָה, שֶׁבְּשִׁבִּיל יָחִיד שְׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה,
מוֹחֲלִים לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד
בְּתְשׁוּבָתְךָ, כִּי בַּעַל תְּשׁוּבָה צָרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, כְּפִי הַקְּטָנוֹת

וְהִירִידוֹת וְהַנְפִילוֹת וְהַסְפָּקוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלָיו, וּבִפְרָטִיּוֹת מִהַשְׁכָּנִים וְהַחֲבָרָה, עַל-כֵּן הוּא צָרִיף לְהַתְחַזְקוֹת יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבָּרֶךְ בְּכָל יוֹם, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבָּרֶךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי דָבָר זֶה הוּא מַעֲקָרֵי הַתְּשׁוּבָה, שְׁאֵדָם מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבָּרֶךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻעֵעַ לְנַפְשְׁךָ, וְיִהְיֶה לָּךְ בְּמָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלֶחַ מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקכ.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יְתַבָּרֶךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֹדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ז כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל מְשַׁפַּחַת ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וְהִנֵּה אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה תִּהְיֶי כָּל-כָּף בַּצַּעַר וּבַעֲגָמַת נֶפֶשׁ, הֲלֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָכֶם מִתְּנָה כְּזוֹ — בֶּן נַחֲמָד, אֲשֶׁר רָאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה עִמּוֹ מְאֹד מְאֹד, וּלְבַקֵּשׁ עָלָיו בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שְׂיִזְכָּה לְהַצְלִיחַ וּלְגַדֵּל בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

זָכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב, כִּמְּהָ אֲנָשִׁים הָיוּ מְשַׁלְּמִים אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת קִבְּבוֹת, שְׂיִהְיֶה לָהֶם אֲפֵלוֹ בֶּן אֶחָד אוֹ בַּת אַחַת, כִּי לֹא זָכוּ לָזֶה, בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, וְאַתֶּכֶם זָכָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכְיֹת חֲנֻם בְּבֶן נַחֲמָד, בְּיֻדָּאִי הִיָּה רָאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה עִמּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהַצְטַעַר וּלְעֲשׂוֹת לְעֲצָמְכֶם עֲגָמַת נֶפֶשׁ חֲנֻם.

עַם כָּל זֹאת רָאוּ לְהַדְלִיק שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת לְכָבוֹד שֶׁבַת-קֹדֶשׁ, וְכֵן שִׁבְעָה נֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב, וּבִיחָד הֵם תִּשְׁעָה נֵרוֹת, וְאִזּוֹ תִּבְקֹשׁ הָאִשָּׁה הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יְתַבָּרֶךְ, שְׂיִתֵּן לָכֶם עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים

אֲשֶׁר ז' תתקכ"א בַּנְחָל לַג

וְקִיָּמִים, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלָּתְכֶם.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקכ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִּׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ז כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמָּךְ,
וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה (עֲבוּדָה זָרָה יט:), שְׂאִינֶךָ מְבַלָּה אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר,
רַק אַתָּה חוֹטֵף בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר זֶה הִיטָה בְּרַפְתּוֹ יִצְחָק לִיעֲקֹב, כִּמּוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סו, סִימָן ג') עַל פֶּסוּק (בְּרֵאשִׁית כז, כח):
”וַיִּתֵּן לָהֶם הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם” — זֶה מִקְרָא, ”מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ”
— זֶה מִשְׁנָה, ”וְרֹב דִּגָּן” — זֶה גְמָרָא, ”וְתִירוֹשׁ” — זֶה אַגָּדָה
מִדְרָשׁ. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְקַבֵּל אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם
מִחֲדָשׁ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ לְנִצָּחַת, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר לָנוּ, כִּי אִם
הַלְמוּדִים שְׂאֵנוּ לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם, וְרַק זֶה מְלִיזָה לְאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו,
וּמַגְדִּילוֹ וְנוֹתֵן לוֹ אַחֲרִית וְתִקְוָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְכָל מָה
שְׂאֵתָה צְרִיךְ רְאָה לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר
לָךְ.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵתָה נּוֹסֵעַ מִפְּעַם לְפַעַם בְּחִצּוֹת לִילָה
לוֹמַר סֵדֶר תְּקוּן חִצּוֹת אֲצִל שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְהוּא הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, אֲשֶׁר
שֵׁם הוּא הַמָּקוֹם הַמֵּיָעֵד לָזֶה, כִּי שֵׁם מִתּוֹ מִטַּל לְפָנָיו, וְרוֹאִים
וּמְבִינִים וּמְרַגִּישִׁים אֶת גִּדְּל הַכָּאב, אֵיךְ שֶׁכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ מִחֲלָל בֵּין
הָעַמִּים, וְאֵיךְ שֶׁהָעַרְב־רַב מִתְעַרְבִים בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּמִטְמָאִים וּמִשְׁפִּילִים כָּל חֻלְקָה טוֹבָה מִהַקְדָּשָׁה, וּמְבִזִּים וּמְחַרְפִּים

ומגדפים כל הקדוש לישראל, וכמו שיש בכלליות עם ישראל ערב-רב, המשפילים את דעת תורתנו הקדושה והאמונה הטהורה בו יתברך, כמו-כן יש בפרטיות ערב-רב — בין אחינו בני ישראל, שמבזים ומחרפים ומגדפים את 'ראי ה' האמתים, שהם תלמידי רבנו ז"ל, הדבקים בו יתברך בדבקות אמת, ומתבודדים עמו יתברך בכל יום ויום, ואומרים בכל לילה תקון חצות, ושוקרים על דלתות התורה, ומטילים בכל חלקי התורה הקדושה.

ועל זה צריכים לבקש בכל לילה בחצות, שיחוס וירחם הקדוש-ברוך-הוא על כלל נשמות ישראל, וינער את הערב-רב מכלל נשמות ישראל, ויקים (איוב לח, יג): "לאחז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה"; ויקבץ את כל נשמות ישראל חזרה אל ארצנו הקדושה.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שפעולם להיות בשמחה עצומה, אשר השמחה היא יסוד וכלל גדול אצל רבנו ז"ל. וראה לשמח את הוריד הקרים ואת כל המשפחה — האחים והאחיות, ותכניס בהם אמונה פשוטה בו יתברך, אשר הכל ממנו יתברך לבד.

אודות שדוכים, עליך לדעת כי אין עוד דבר נעלם מהאדם כמו ענין זה, כי זה שייך אל שרשי הנשמות. ועל-כן מה שייך לומר שצריכים לקחת דיקא מאנשי שלומנו, בודאי צריכים להשתוקק שהחתן יהיה מתלמידי רבנו ז"ל, ורק זה יכולים לעשות, והשאר הוא בידו יתברך, כי רק הוא יתברך יודע מה שהוא עושה. ועל-כן אסור להיות בחלישות הדעת כלל, אם החתן אינו מאנשי שלומנו, כי זה דבר התלוי רק בידו יתברך לבד, בהשגחה נפלאה ונוראה מאד, וצריכים להיות בשמחה, שבחסדו יתברך הוא מניח תפלין, ושומר שבת וכו' וכו', ולומד תורה וכו' וכו', כי בעוונותינו הרבים כפי הפקרות הדור וכו' וכו', מי יודע מה היה יכול להיות, כפי שאנו רואים בעינינו הורים אמללים, התולשים את שערות ראשם על האסון הנורא שקרה לבניהם ולבנותיהם, שיצאו לתרבות רעה, רחמנא לצלן, והם אינם יכולים לעשות שום דבר.

על-פֶּן כְּשֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא מְזַמֵּן לַבָּנִים וְהַבָּנוֹת אֵיזָה בְּחוּר
יֵרָא שְׂמִימִים, צְרִיכִים לְשִׂמְחָה בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְדִקְדָּק שְׂיִהְיֶה דִּיקָא
מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וּבִתְפִלָּה יְכוּלִים לַפְעַל אָצִלוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִהְיֶה מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ תִּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

רְאֵה לוֹמַר לְאַבִּיךָ, שְׂיִמָּצֵא בְּעִבּוּרְךָ אֵיזָה שְׂדוּף, וְהַהוּצָאוֹת
לְחֻתָּנָה — אֵל יִדְאָג עַל זֶה כָּלֵל, כִּי אִתָּה תִשְׁתַּדֵּל לְהַשִּׁיג אֶת כָּל
הַכֶּסֶף בְּעִבּוּר הוּצָאוֹת הַחֻתָּנָה, הַמְּלָבוּשִׁים, הַהֶהֱיִטִים וְכוּ'. לְדַעֲתִי,
אֵין צְרִיכִים לְשַׁבֵּר אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁבְרֵי שְׂבָרִים וּלְהַכְנִס בְּחוֹבוֹת בְּעִבּוּר
דִּינָה, רַק לְשַׁכּוֹר דִּינָה בְּשִׁכִּירוֹת חֲדָשִׁית. עַל-פֶּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה
אַבִּיךָ אוֹמֵר, שֶׁקֵּשָׁה לוֹ לְחַתֵּן אוֹתָךְ כִּי אֵין לוֹ כֶּסֶף, שָׂרָק יִמָּצֵא אֶת
זוּוּגָךְ, וְאִתָּה כָּבֵד תִּשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּר הַכֶּסֶפִּים.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לֵהִיּוֹת בְּטָלָן, וְלִחְטֹף טוֹב הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא.

מֵה שְׂאֵמֶר לָךְ אַבִּיךָ, שְׂבִשְׁנַת תַּשְׁכ"ה תַּשְׁכ"ו הָיָה לִי טוֹב יוֹתֵר,
תַּאֲמִין לִי, שֶׁקֵּדָם לָזֶה, קֵדָם שְׁנִכְנֹסְתִי לַעֲבוֹדַת הַכָּלֵל, הָיָה לִי טוֹב
יוֹתֵר הַרְבֵּה, כִּי כָּל מֵה שְׁנִכְנִיתִי לְלַמֵּד וּלְהַגּוֹת בַּתּוֹרָה, הָיָה בְּשָׁנִים
הֵהֵם, קֵדָם שֶׁהָיוּ לִי עֲסָקִים בְּעֲסָקֵי הַרְבִּים, אָבָל בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ, גַּם
עֲכָשׁוֹ, בְּעֲשָׂרִים הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ, אֵין לִי מֵה לְהִתְפַּיֵּשׁ עִם הַיָּמִים
וְהַלֵּילוֹת, אִיךָ שְׁבִלִיתִים. וּבִפְרָטִיּוֹת מֵאִזּוּ שְׁנִכְנֹסְתִי בְּעִבּוֹדַת הַכָּלֵל,
זֶה עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מֵעַרְב חֲנֻכָּה תַּשְׁכ"ד עַד עֲכָשׁוֹ עַרְב חֲנֻכָּה
תַּשְׁמ"ו, בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זִכְיִתִּי לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל
הָעוֹלָם כָּלּוּ, וְהִדְפַּסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים,
וְזִכְיִתִּי לְהַעֲמִיד תִּלְמִידִים רַבִּים, שְׁגָם הֵם מְדַפְּסִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר לֹא בַּחֲנֹם עֲמַד עָלֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי שְׁלִיחָיו
הַמְּצַרְעִים. בּוֹדָאֵי כִּפִּי גִדֵּל הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְׁפִּיכוֹת דָּמִים,
הַלְשׁוֹן-הָרַע וְהַרְכִּילוֹת, הַמְּחַלְקֹת וְהַמְּרִיבוֹת, שְׁגָרְמוּ עָלַי אֵלּוּ
הַרְשָׁעִים הַנוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים, הֵייתִי צָרִיךְ לְהַפְסִיק וּלְהַכְנֹעַ, אִיךָ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא הִטְבִּיעַ בִּי טַבַּע שֶׁל עֲקֻשְׁנוּת, שְׂאֵינִי מִתְפַּעֵל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבִעוּלָם, וְלֹא אֲנוּחַ וְלֹא אֲשָׁקֹט, עַד אֲשֶׁר אֲזַכֶּה לְגִלּוֹת

וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְאֵינִי מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם עוֹ פָּנִים
בָּלָל.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵינִי נֹצֵרֵךְ לְבָרִיּוֹת, אֵינִי צָרִיךְ טוֹבוֹת
מִשּׁוּם בֶּן אָדָם, וְאֵינִי עוֹסֵק לַעֲשׂוֹת מַגְבִּיּוֹת... "מַגְבִּית חֲרוּם",
"מַגְבִּית חֵד פַּעֲמִי", "מַגְבִּית כֶּפֶר נֶפֶשׁ" וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי שְׁמוֹת
נִרְדָּפִים, הָעֶקֶר לְהוֹצִיא מִבְּנֵי-אָדָם כֶּסְפִּים... חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רַק
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עֵינֵי תְלוּיּוֹת, וְאֵינִי צָרִיךְ שׁוּם טוֹבוֹת מִשּׁוּם בְּרָיָה
שֶׁבָּעוֹלָם, וְכֹאֲשֶׁר עוֹר לִי הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁיו, בֶּן יַעֲזֹר לִי
עַד הַסּוּף, כָּל עוֹד הַנִּשְׁמָה בְּאִפִּי אֲזַכֶּה לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל
בָּעוֹלָם, לְהַקִּים תְּלִמִּידִים אֲמִתִּיִּם בְּרִסְלָכָר חֲסִידִים תְּמִימִים, אֲשֶׁר
אֵינָם מִטְעִים אֶת עַצְמָם בָּלָל.

וּמִחֲמַת טְרֵדוֹת הַשִּׁבְתָּ — הִתְכַּרַח לְקַצֵּר.

רְאֵה לְקִים מִצּוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם וּלְכַבֶּדֶם מְאֹד, כִּי הִיא מִצְוֹת
עֲשֵׂה חֲמוּרָה שְׁבַח־מִוִּרְוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְקַפִּיד עַל כֶּף מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה נִצָּחִית...

ז' תתקכב.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ח כֶּסֶּלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר ... וְזוּגָתוֹ ... שְׁיָחִיו.

אֶת מִכְתָּבְכֶם בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְהִדְפָּסָה — לְנוֹכֹן קִבְלָתִּי.

יַעֲזֹר לָכֶם הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת מִצְוֹת הַצִּדְקָה, שְׁתִּזְכּוּ
לְצֵאת מִכָּל בְּעִיּוֹתֵיכֶם, וַיִּשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְּנוּ תַּצְלִיחוּ.

עַל צִדְקָה בַּעֲבוּר הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יְכוּלִים לוֹמַר אֶת
מֵאֲמָרָם ו"ל (מִדְּרַשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים א'): כָּל הַנוֹתֵן צִדְקָה, לֹא לַעֲצֻמוֹ בְּלִבָּד

אָפּר ז' תתקכג בנחל לז

הוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועד סופו, כי הלא ספרי רבנו ו"ל נדפסים ונתפשטים בכל קצוי תבל, ובפרט הספרים החדשים שנתתבו בשפה קלה מאד, למען יהיו מובנים אפלו לפשוטי עם ברחוב, שיזכו להתקרב אליו ותברך, ועל-פן אשרי מי שזוכה לנדב בעבור הדפסתם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם תמיד בחייכם, וראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שלא ישבר ביתכם, כי מכל מיני בעיות יכולים לצאת, אם רק רוצים, ואם רק לוקחים את עצמם בידים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל היקר ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

והנה לחיזקך ולאמץך, הלא ספרי רבנו ו"ל בידיך, ובפרט הקונטרסים החדשים.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתעין בקונטרסים: "מרירי יום", "קשה יום", "רב חסד", "ובחרת בחיים", ושם תמצא מרגוע לנפשך. עליך לדעת, כי על כל אחד בחיים עוברים כל מיני מרירות ודינים קשים ומרים מאד, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם. סוף כל סוף עליך לדעת, כי אין זו מעלה להשאיר במרירות ובדכאון עמק, אדרבה, זו גדלת האדם, שיכול להפך את מצבו ולעשות מחיי לימון — לימונדה.

עליך לדעת, שהדאגות והעצבות והמרירות מכלים את בריאות

לח אשר ז' תתקכד בנחל

הָאָדָם לְגַמְרִי, וְהוֹרְסִים אֶת כָּל הַלֵּךְ מִחִשְׁבָּתוֹ, עַד שְׁאִין לוֹ כַח וּמַח
לְחֶשֶׁב יִשְׂרָאֵל.

עַל־כֵּן רָאָה לְהַחְזִיק מִעֲמִד, וּלְהַפִּיץ אֶת כָּל יְרִידָתָךְ לְשִׁמְחָה,
וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, כִּי הַשִּׁמְחָה מִמִּשְׁכַּת יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת לָאָדָם.

אוֹדוֹת שְׂדוּכִים, אֶל תִּבְרַר כָּל־כָּף, וְאֵז תִּמְצָא תִּכְף־וּמִיד אֶת בַּת
דוֹגָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גִּירוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שִׁמְחָתִי לְרֵאוֹת אֶת כְּתִיבַת יָדְךָ,
שְׁאֵנִי מִשְׁתַּוְּקֵק עַל זֶה כְּבֹד הַרְבֵּה זְמַן.

וְהִנֵּה, אֵף שְׁאַתָּה מִתְנַהֵג עִמִּי כְּתִינוּק קֶטָן, שֶׁבִּשְׂעָה שְׁאֵמוֹ רוֹצֶה
לְרַחֲצוֹ וּלְהַחֲלִיף אֶת הַחֲתוּלִים שְׁלוֹ, הוּא יוֹרֵק עָלֶיךָ וּבוֹעֵט בָּהּ, עִם
כָּל זֹאת רַחֲמֵי הָאֵם גְּדוּלִים מֵאֵד, וּמִטְפֹּלֶת בְּבִנְיָה. כֵּן הַדְּבָר עִמָּךְ,
שְׁאֵף שְׁאֵנִי מְדַבֵּר עִמָּךְ וְכוֹתֵב לָךְ, אֵתָּה בּוֹעֵט וּמִתְרִיס בְּכָל פַּעַם,
כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מָה אֲנִי רוֹצֶה מִמָּךְ וְכוּ'. וּבְאַמֶּת מֵרַב אֶהְבֵּתִי
אֵלֶיךָ, מִחֲמַת שְׂרָאִיתִי אֵיךְ מִסְרַתְּ אֶת נִפְשְׁךָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּפַעַל
מִפֶּשׁ, וְהַלְגִּיתְּ סָכּוּם עֲנָק בְּעֶבְרוֹ הַדְּפָסָה, וְעַל יָדְךָ זְכִינוּ לְהַדְפִּיס
כְּמָה סִפְרִים מִסִּפְרֵי רִבְנוֹ ז"ל, עַל זֹאת אֲמִרְתִּי לְסָבֵל וּלְהִמְשִׁיךְ לְכַתֵּב
לָךְ.

וְהִנֵּה בְּעֵצָם חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, לְדַעֲתִי, אֵתָּה טוֹעָה לְגַמְרִי, וְאֵינְךָ
יּוֹדֵעַ מִהֵי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב. וְאֵף שְׁאַתָּה חֹכֵם בְּעֵינֶיךָ, עִם כָּל זֹאת
הָרַע וְכוּ' וְהַטְפָּאוֹת וְכוּ' שְׁנֹכְנִסוּ בְּךָ מֵרַב עֲוֹנוֹתֶיךָ וְכוּ' — הֵם

מִשְׁגָּעִים אוֹתָךְ לַגְמָרִי, וּמִכְנִיסִים בְּךָ מִתְּחִים חֲזָקִים, עַד שְׁאֵתָהּ מָאד עֲצָבִי.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הָאֶרֶץ ו"ל מֵבִיא (עֵין סֵפֶר הַלְקוּטִים, יִשְׁעִיָּה נג) עַל הַפְּסוּק: "וְכָל בְּנֵיךְ לַמּוֹדֵי הַנִּי"ה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ", פְּרוּשׁ: בְּזִמָּן הַזֶּה שְׁלוֹמֵי הַתּוֹרָה, כָּל אֶחָד הַמְלַמֵּד אֶת חֲבֵרוֹ, הוּא בִּשְׁר וְדָם כְּמָהוּ, וְעַל-כֵּן לְעוֹלָם יֵשׁ מַחֲלָקָת, כָּל אֶחָד אוֹחֵז בְּדַעְתּוֹ, זֶה אוֹמֵר: "כֶּךָ אָמַר לִי רַבִּי וְכֶךָ קִבַּלְתִּי", וְזֶה אוֹמֵר: "כֶּךָ אָמַר לִי רַבִּי וְכֶךָ קִבַּלְתִּי", וּבִשְׁבִיל זֶה יִשְׁנֶה כָּל הַמַּחֲלָקָת וְהַחֲלוּקֵי דַעְוֹת בֵּינֵיהֶם, שְׁכָל אֶחָד צוֹעֵק שָׂרָק רַבּוֹ אִמְתִּי, אֲכַל לַעֲתִיד לָבוֹא, יִשְׁרָאֵל לִוְמָדִים תּוֹרָה רַק מִפִּי הַגְּבוּרָה בַּעֲצָמוֹ, אֲזִי יִהְיֶה הַשְׁלוֹם הַנִּצָּחִי, וְלֹא תִהְיֶה מַחֲלָקָת. וְזֶה "וְכָל בְּנֵיךְ לַמּוֹדֵי הַנִּי"ה", שְׁכָלֵל בְּנֵי יִשְׁרָאֵל יִלְמְדוּ תּוֹרָה מִפִּי הַנִּי"ה בַּעֲצָמוֹ, אֲזִי "וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ", הוּא הַשְׁלוֹם הַנִּבְחָר.

וְהִנֵּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוֹ ו"ל הוּא גָלוּי נִזְרָא וְנִפְלָא מָאד, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, וּלְהוֹרִיד אֶת כָּל הָאוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים עַד לַמָּטָה, בְּאִפְּן שְׁכָל אֶחָד יִרְגִּישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְטִיֵּל וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁאֵתָהּ זִכִּיתָ בְּזִכִּיּוֹת חֲנֻם לְסִים אֶת כָּל הַשֵּׁ"ס כָּלוּ. וְרוֹאִים גְּדֻלַּת הַמְּשַׁפִּיעַ עֲלֶיךָ, שֶׁלֹּא דִי שְׁאֵתָהּ לֹא מְכַבְּדוֹ וּמְיַקְרוֹ, אֲלֹא אֵתָהּ עוֹד מוֹלִיל בּוֹ, וְאֵינְךָ תּוֹפֵס, כִּי זִכִּיתָ לְלַמֵּד וּלְסִים אֶת כָּל הַשֵּׁ"ס רַק עַל יְדוֹ, וּבִדְרָאִי אִם הֵייתָ זֹכֶה לְאַחֵז עֲצָמְךָ בּוֹ, אֲזִי הֵייתָ זֹכֶה לְסִים עוֹד הַרְבֵּה תַנ"ךְ וְשֵׁשׁ סִדְרֵי מִשְׁנָה וְכָל הַמִּדְרָשִׁים.

מִי הָאֱמִין זֹאת, שֶׁבְּדוֹר כְּזֶה, עִם בְּלִבּוֹלִים כָּאֵלּוּ, יִזְכֶּה אָדָם מְבַלְבֵּל וּמִבְהֵל מָאד לְסִים אֶת כָּל הַשֵּׁ"ס כָּלוּ, אִם לֹא עַל-יְדֵי גְדֻלַּת הַמְּשַׁפִּיעַ עָלָיו.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִתְגַּלֶּה הַמְּשַׁפִּיעַ הָאֱמִתִּי בְּעוֹלָם, שְׂאֵז הַרְבֵּה אֲנָשִׁים כְּמוֹךָ לְאֱלָפִים וּרְבֻבוֹת, גַּם-כֵּן יִזְכּוּ לְסִים אֶת הַשֵּׁ"ס וְהַפּוֹסְקִים.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה עצומה, ותוציא את כל הקשיות של הכל ודקדוקי העניות ממך, ותתחיל לאהב את כל בר ישראל, ותהיה בטל ומבטל אליו יתברך, ולא תרצה שום רצון אחר, רק רצונו יתברך, אז דיקא תצליח דרכך.

הקדוש-ברוך-הוא יערה רוח טהרה ממרום, וישלח לנו את גואל צדק במהרה, ונזכה להגאל בגאולה נצחית.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

פה תקבל רצוף כמה קונטרסים חדשים שיצאו לאור. אקנה להקדוש-ברוך-הוא שתעין בהם, ותחיה את עצמך בהם, כי יש בהדפסתם סיעתא דשמיא גדולה, וזה רק כמה, וכפי התכנית שלנו יהיו, בעזרתו יתברך, אלף קונטרסים על כל הנושאים והבעיות בחיים, ומי שרק יעין באיזה קונטרס, יהיה לו הרהור תשובה גדול מאד, ועצה נפלאה איך לצאת מנכבי החיים.

ראה לכתב לי מכתב תכף-ומיד, אם קבלת את החבילה הזו, ואם עינת בהם.

ז' תתקכה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע את הבשורה טובה שאת מבשרת לי, על אודות בנך שחזר בתשובה אל השרשים שלנו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא לך ולכל משפחתך, שגם אתם תחזרו אל השרש שמשם אתם באים. והוא יתברך יערה רוח ממרום על כל עם ישראל, ויגאלנו מכל צרותינו, ונזכה לגאולה שלמה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקכו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיע אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מצטער בכל מה שעובר עליכם, עד שאתם, חס ושלום, על סף גרושין.

מה אמר לכם! תאמינו לי, שאני מאד נגד גרושין, כי חכמינו הקדושים אמרו (גטין צ:): כל המגרש את אשתו, אפלו המזבח מוריד עליו דמעות. ואמרתי פעם טעם לזה — למה דיקא המזבח בוכה ומוריד דמעות? כי המזבח אומר: "יש לי כבר מספיק קרבנות שמקריבים עלי, קרבנות של בהמות, ולמה להקריב עלי גם קרבנות של אנשים?!"... ובפרט אצלכם, שיש לכם כבר ילדים, אסור לכם להתגרש, ואף שאני יודע, שהבעל לא התנהג עד עכשו בצורה יפה, עם כל זאת את הכל יכולים לתקן, ואפלו שלקח סמים עד עכשו, בעזרתו יתברך, אם יקח את עצמו בידיים, ועל-ידי-זה יזכה לצאת מבצית הסמים.

נא ונא ראו להשלים ביניכם, כי החיים הם כל-כך קצרים, והנה יום והנה לילה, הנה שבוע והנה חודש, הנה שנה והנה הכל פורח. על-כן ראו לעשות התחלה חדשה בתייכם ולהשלים ביניכם, ותשתדלו שתהיה אהבה והבנה ביניכם, ואיש את רעהו יאמר חזק.

ראו לשמור את השבת, ואז השבת תשמר אתכם, כי מעלת קדשת השבת — אין לתאר ואין לשער כלל, כי כל ההשפעות של האדם באות רק בזכות שמירת שבת. והזוכה לשמור שבת ולשמח בשמחתה, נשפע עליו שפע ברכה והצלחה.

ראו להדליק לכבוד שבת-קדש ארבעה גרות של חלב, ולהוסיף על זה שני גרות של שמן זית, שזה יביא ברכה והצלחה בביתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע גם את

בַּנַּחַל

ז' תתקכז

אֲשֶׁר

מב

תִּפְלְתִּי, שְׁאֲנִי מִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתִּזְכְּוּ לְהַשְׁלִים בִּינֵיכֶם, וְלֹא
לְהִתְגָּרֵשׁ כָּלֵל, חֵס וְשָׁלוֹם, רַק מַעֲתָה לְחַיֹּת חַיִּים נוֹרָמָלִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וְיִשָּׁב, י"ח כֶּסֶלֹ ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל מִשְׁפַּחַת ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתְּבְּכֶם לְנֹכַח קִבְלָתִּי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מִבֵּית וּמִבַּחוּץ.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁהֵבֵן ... שְׁיֵאמַר בְּכָל יוֹם אֶת מְזֻמּוֹר כ"ט
שְׁבֻתָּהִלִּים, כִּי הֵם סוֹד הַקּוֹלוֹת שֶׁאֲמַר דָּוִד עַל הַמַּיִם, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל
אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת קִלְפָּה, חֵלֶק א', סִימָן ו'): הַשְׁבָּעָה קוֹלוֹת שֶׁאֲמַר
דָּוִד עַל הַמַּיִם, בְּדַבְּרוֹרָם מְכַנִּיעִים הַרוּחַ רָעָה, וְזֶה גַם מְבַטֵּל אֶת
הַפְּחָדִים מִהָאָדָם.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אִיזוֹ
מְזוּזָה בְּאִיזָה חֶדֶר.

רְאוּ לְהִיּוֹת בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָּה וְלֹא לִפְלִיתוֹת מִתַּחֲסִים, בְּנוֹדָא
צִרְתְּכֶם הִיא צָרָה גְּדוּלָּה, אֲבָל אֲסוּר לְאָבֵד אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוֹם צָרָה
בְּעוֹלָם, רַק יִשְׁתַּדֵּל לְמַצֵּא הַרְחָבוֹת מִתּוֹךְ הַצָּרוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלְתְּכֶם, וְתִתְּבָרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה, וּכְבָּר לֹא תִדְעוּ
מִשּׁוֹם רָעָה.

נָא וְנָא לְשֹׁמֵר שְׁבֻתָּה, וְאִזּוֹ הַשְׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות בנים, עליך להתאזר בסבלנות גדולה, כי זה סף הכל קצת יותר משנה שהתחתנתם, ועל-כן מה לכם לדחוק את השעה.

ראו להדליק שני נרות של חלב ושני נרות של שמן וית לכבוד שבת-קדש, ובשעת הדלקת הנרות תבקשי ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שיתן לך פרי בטן.

מה טוב ומה נעים לעשות לעצמה ה' מכסף, ולשא אותה עליה (פהיום יכולים לקנות דבר זה בכל החניות של תכשיטים). רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות בנים, חלק א', סימן ח'): ה' הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה.

ראו לבדק את המזוזות שתהיינה כשרות, ובאיזה חדר שאין מזוזה להשתדל לקבץ שם מזוזה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם בבנים חיים וקיימים. העקר תשתדלו להיות בשמחה, ולכבד אחד את השני, ולהשתדל להבין זה את זה, וזה יעזר לכם להוריד את המתח שנתהנה ביניכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקכט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב יגיעו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את העצבות ואת העצלות אצלך פרגע, כי החיים מלאים נסיונות קשים

מד אֲשֶׁר ז' תתקל בנחל

ומרים מאד, ואשרי מי שמדלג על כל הנסיונות שמנסים אותו בזה העולם.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה תמיד, כי השמחה היא הצלחה מבית ובחוץ, ומי שהוא תמיד שמח, אזי הוא תמיד מצליח.

אף שאני יודע, שמאד קשה לך להחזיק מעמד מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, עם כל זאת זו גדלת האדם, שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים
ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח...

ז' תתקל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, והנה מאד שמחתי לקרא את כל המכתב, ומה שיש לך לומר בענין וכי'.

כי בדרך כלל דרכי תמיד לשמע את שני הצדדים, כי כך הזהירנו התורה הקדושה, שצריכים לשמע את שניהם, ועל-פן אחר קריאת מכתבך, אני רואה את הבציה ביניכם באפן אחר לגמרי.

והנה בעלך היה אצלי, והראיתי לו את מכתבך, שאת צדין רוצה לחזר וכי' וכי', ובאמת הוא גם-פן רוצה, ומשתוקק אחר הילדים, אף כפי שאני רואה בשביל טובת השלום-בית שלכם, ובכל המובנים, ובהצלחה גם בגשמיות, הנני מציע לך, אם אפשר לבוא לגור למשך זמן פה בארצות-הברית, וכיחד תבנו את החיים מחדש, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לחזר לארץ ישראל עכשו מפני פמה

אֲשֶׁר ז' תתקלא בנחל מה

טעמים. ועל-כן לטובת הענין, הייתי מיעץ לך, אם את מעניינת שישאר הבית שלךם, שתסכימי לבוא לגור כאן.

אודות הפסך שחייב לאביך, אומר לי, שמוכן לשלמו עד הפרוטה האחרונה, אם רק יסתדר השלום-בית ביניכם.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שמי שאמר לעולמו די, יאמר לצרותיכם די, ותתחילו לחשב ברצינות יותר על כל החיים, ובפרט שהילדים סובלים, והם מסכנים מאד, כי יגדלו בלי הורים, חס ושלום.

המאחל ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראוי לשמח מאד עם המפתנה היקרה שנתן לכם הקדוש-ברוך-הוא — שלש בנות שתחיינה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם לגדל אותן בנגל ובבריאות, ויראוי לכם להודות ולהלל לפניו יתברך על המפתנה היקרה הזו, כי הרבה אנשים היו משלמים כל הון דעלמא, שיזכו על-כל-פנים לבן אחד או לבת אחת.

והנה רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות בנים, חלק א', סימן פד): יש אשה שמגדלת נקבות, ואינה מגדלת זכרים; על-כן אסור לכם לפל בדתתכם כלל משום דבר שבעולם, ראוי לשמח מאד על החלק הטוב שנתן לכם הקדוש-ברוך-הוא. עם כל זאת אצלו יתברך יכולים לפעל הכל, כי הוא אב הרחמן המרחם על בריותיו. ועל-כן ראוי להדליק חמשה גרות של חלב — שנים בעבורך ובעבור בעלך,

וּשְׁלֹשָׁה בַּעֲבוּר הַשָּׁלֹשׁ בָּנוֹת, וְנוֹסֵף לָזֶה תְּדַלִּיקי שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שָׁמֶן זַיִת, אֲשֶׁר מְאֹד מְסַגֵּל לְהַלְדֹת בָּנִים וְזָכָרִים, וְלִהְיוֹת לָלֵל אֹז לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא בְּשַׁעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת בַּעֲבוּר יְלָדִים, כִּי אֹז הוּא עֵת רְצוֹן לְאִשָּׁה מְאֹד מְאֹד שֶׁתֵּלֵד בָּנִים.

רְאֵי שֶׁבַעֲלָךְ יִזְהַר מְאֹד בְּהִנָּחַת תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בָּנִים, חֶלֶק א', סִימָן י'): עַל-יְדֵי הִנָּחַת תְּפִלִּין כְּרֵאוּי, תֵּלֵד אִשְׁתּוֹ בָּנִים וְזָכָרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כֶּסֶל ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעַ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מִבְּנוֹכֶם.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֶצֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּלִים לַפְעֵל הַכֹּל.

וְעַל-כֵּן בְּעֵת מִצּוֹא תִשְׁתַּדְּלוּ לְנִסְעַ אֵל צִיּוֹן מִצֵּבֶת קְבוּרַת רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַגֵּס, וְלִהְדַּלִּיק שָׁם גֵּר שֶׁל שָׁמֶן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ שָׁם הַרְבֵּה מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ: "אֵלֶּהָ דְּמֵאִיר עֲנִי, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְבָנֵינוּ הַחוּלָה". וְתִמְרְחוּ אַחֲרֵי-כֵן עִם הַשָּׁמֶן הַנּוֹשָׂאֵר אֵת בְּנוֹכֶם, וְכֵן תְּדַלִּיקוּ לְכָבוֹד שִׁבְתְּ אַרְבָּעָה גֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב וּשְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שָׁמֶן זַיִת, וּמִהַשָּׁמֶן הַנּוֹשָׂאֵר בְּמוֹצָאֵי-שִׁבְתְּ לְמֶרֶח אֵת הַיָּלֵד.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע וְיִקְבֹּל אֵת תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִתְּפִלָּל עַל בְּנוֹכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלָמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרָיו וּבְשֵׁס"ה גִּידָיו וּבְכָל טְפֵי דָמָיו.

אֲשֶׁר ז' תתקלג בַּנְחֵל מִז

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר עַל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.
וְהַמְכַבֵּד וּמַעֲנֵג אֶת הַשַּׁבָּת, יִמָּשֶׁךְ עָלָיו עֲנָג רִוְחָנִי.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם וַיְשׁוּעָה וּרְפוּאָה...

ז' תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כֶּסֶל ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶכֶם הַקָּשָׁה
מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבִיתְכֶם. הֵייתִי מַצִּיעַ לָכֶם לְהַחֲלִיף דִּירָה
תַּכְיָ-וּמִיד.

רְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא לְחַלְלָהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת
תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּסְעִי אֶל צִיּוֹן מִצְבַּת קְבוּרַת רַבִּי מֵאִיר
בְּעַל הַגֶּס, וְתִדְלִיקִי שֵׁם גִּר שֶׁל שָׁמֶן זֵית לְכְבוֹדוֹ, וּלְבִקְשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲסוּ וִירַחֲסוּ עֲלֵיכֶם. אֲבָל נָא וְנָא לְהַחֲלִיף קֶדֶם דִּירָה,
וְלִקְנוֹת מְזוּזוֹת חֲדָשׁוֹת בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה.

וּמִי שֶׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמֹר לְצִרּוּתֵיכֶם דִּי, שֶׁכָּבֹר תִּשְׁמְעוּ
תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת, וְתַחֲזְקוּ אֶת עֲצָמְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם,
וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ תִּשְׁפִּילּוּ...

ז' תתקלד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה גיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ומה יש לי להוסיף על מכתבך, רק לומר לך, שהצדק עמך, ומי יתן, שיגיע כבר היום, שאחד ירצה להרגיש בקרת זולתו.

הייתי מציע לך, לצאת לגור באיזה מושב, אשר שם האויר נקי וצח, ושם תזכה לבריאות השלמה.

ראה להרגיל את עצמך לברח אליו יתברך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, אשר ממילא לא תבין אותך, יותר טוב להמשיך את עצמך אליו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, וביותר תזכה להרגיש את נעימות זיו אור שכינת עזו יתברך, כשתצא לגור באיזה מושב, אשר שם תוכל להסתפל על יפי טבע הבריאה שבבאר הקדוש-ברוך-הוא, ומה גם שהאויר אינו מזוהם ומלכלך כמו בעירה גדולה.

אודות יתר הפרטים בענין חסידות ברסלב, עליך להתקשר באשדוד אל משרדנו דשם, והם ידברו עמך, ויסבירו לך את דרכי רבנו ז"ל, שהוא מתנה לכלל נשמות ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לראות איך את

אֲשֶׁר ז' תתקלו בַּנְחֹל מַט

מִשְׁתוֹקֶקֶת לַחֲזוֹר אֶל הַשָּׂרֵשׁ שְׁלֶךְ. רְאֵי לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפִנִים שְׁבָעוֹלָם, כִּי מִי שְׂרוּצָה לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק
מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּאִיזָה פֶּחַ נִשְׁכָּר.

רְאֵי לְהַכְנִים בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְצָרִיכִים לְהִשְׁתוֹקֵק תָּמִיד לְהַכָּלֵל
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, כִּי הַזִּזְכָּה לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, מִמָּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא
מְאֹד. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל.

זְכְּרֵי זֹאת, כִּי כָל הַחַיִּים מְלֵאִים מְרִירוֹת וְנִסְיוֹנוֹת רַבִּים וְקָשִׁים
מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּחְזִיק מִעֲמֹד, וְאִינוֹ נִשְׁכָּר מִשׁוּם דָּבָר שְׁבָעוֹלָם.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְבִרְתָּ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ, וְכָל מֶה שֶׁמַּעֲיֵק
לָךְ וְעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, רְאֵי לִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְזֶה יוֹצִיא אֶת הַמְרִירוֹת מִלִּבֶּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה מִהַשְׁמִים...

פֶּה תִּקְבְּלִי רְצוּף כִּמְהָ קוּנְטֵרְסִים לְמַעַן תַּחֲיִי אֶת עֲצָמְךָ, וְאִם
תִּרְצִי עוֹד — אֲשַׁלַּח לָכֶם עוֹד. וְאוֹדוֹת הַתְּשׁוּלוֹם, תִּשְׁלַחֵי לְצִדְקָה
כִּמְהָ שְׂאֵת רוּצָה.

ז' תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כֶּסֶלֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחֹל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גִּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את העצבות ואת העצלות אצלך כרגע.

הרגל את עצמך לדבר תמיד רק עמו יתברך, אשר אין לך עוד טוב מזה, כי בזה שהאדם מסלק את דעתו ואת שכלו ואת חכמתו, ומדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, על-ידי-זה נטהר מח מחשבתו, אף שנכשל במה שנכשל בתאות נאוף. כי התפלה והתבודדות מונכות את האדם לגמרי מבית ומבחוץ, אשרי מי שמציג את רבנו ז"ל בכל יום, ואשרי מי שמתבודד עמו יתברך בכל יום, שאז כל החיים שלו כבר משתנים לטובה.

והעולה על הכל — ראה להכניס את עצמך אל תוך השמחה אמתית, להיות תמיד בשמחה, כי השמחה מרחבת את המוח, ומורדת מהאדם את המתחים, ומישרת את הלב, וזוכה להכניס את ערכות נעימות זיו שכינת עזו יתברך המאירה בכל הארץ בלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקלז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, י"ט בסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב לכלליות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! נא ונא להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולהחזיק את עצמכם ברבנו ז"ל בכל גימי נפשכם, כי הוא חיותנו והוא חמדנו, ואל כל מה שאנו זוכים — הכל בזכותו ובכחו, על-ידי עצותיו ותורותיו ומאמריו וספוריו ושיחותיו הקדושים. על-כן חמלו מאד מאד על נפשכם, והתמידו בדבריו הקדושים. והעקר — ב"ספר-המדות", כי המדות הן יסוד כל האדם, ויכולים להיות למדן גדול, אבל בלא מדות — לא שנה כלום. כמאמרם

ו"ל (ימא פו): אַדס לומד תורה הרבה, ובויעט ברב או באַביו ואמו, או במי שגדול ממנו בחכמה, הרי זה מחלל שמו יתברך, ומה הבריות אומרות? אוי לרבו שלמדו תורה, אוי לאביו ולאמו שילדו אותו. ובפרטיות מי שנקרא על שם רבנו ז"ל, ומסתובב בהיכל קדש הקדשים, הוא צריך לשמר עצמו מאד מאד מפל מיני פתמים, שחס ושלום, לא יצא שם רע על רבנו ז"ל על ידו, כי בזה מחלל שם שמים בסתר ובגלוי, אשר ענשו חמור מאד מאד.

עליכם לדעת, כי אני מאד מאד מקפיד על מי שמסתובב בינינו, ותכף-ומיד כשאני רואה שהאדם הזה אינו רוצה להשתנות לטובה, ובפרטיות במדותיו, אני מגרשו ומרחקו מאתנו בשתי ידי, כי תולעת אחת אם תפל לתוך הפרות — תרקיב ותקלקל את כלם, וכן את האילן גם יחד.

על-כן חוסו וחמלו עליכם להתמיד מאד מאד ב"ספר-המדות", ולהתבודד הרבה על תקון המדות. וכל מדה היא צמצום בפני עצמה, שפך וכך יכולים להמשיך על עצמו גלוי אלקות, כך וכך יכולים להכיר ולהתקרב אליו יתברך, ובלא מדה וצמצום — הכל אין סוף, ורבויו אור גורם לשבירת הפלים, שמתפוצצים לו העצבים, ונעשה עצבני, ונופל בדכאון ובעצבון. וזאת תראו בחוש, כל מי שאין בו מדות, לבסוף נעשה עצבני, וכועס על כל הבא אליו, ונשבר לגמרי, ונופל בעצבון ובדכאון, והוא ממש משגע גמור באותה העת, וכל זה בא על-ידי שאין לו מדה וצמצום, כי המדות הם הם הצמצום.

ועקר שלמות המדות הוא דיקא בין אדם לחברו, לראות איך יוכל להתנהג כלפי זולתו. ודוק ותשפח בכל "ספר-המדות" — הכל סובב על ענינים שבינו לבין חברו, איך מתנהג עם השני, כי בזה תלויות כל המדות והצמצום, לא להתבלבל מאחרים כלל, ולא לפל ברוחו משום ברירה שפעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה.

אחי ורעי היקרים! עלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו,

שָׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי הַמִּקְרָבֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, רַבִּי הַפּוֹתַח גִּידֵי קִשְׁיוֹת לִבֵּנוּ.

זָכְרוּ הֵיטֵב מֶה שֶׁכָּתַב לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל בְּמִכְתָּבוֹ, שֶׁכָּתַב אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "בִּכְן שְׁאֵלְתִּי וּבִקְשָׁתִי מִכֶּם, שְׁלֹא יִהְיֶה לָרִיק יָגִיעִי, שִׁיגְעָתִי עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְשִׁמְתִּי בְּפִשִּׁי בְּכַפִּי בְּשִׁבִּיל טוֹבַת נַפְשְׁכֶם... בִּכְן, אֱהוּבִי, אֲחִי וְרֵעִי! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ בִּירְאַת ה', כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כַחוֹ וּבְחִינָתוֹ, וְלֹא יִהְיֶה לָרִיק יָגִיעִי, וְשִׁמְרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַד ה', כְּאֲשֶׁר לִמְדָתִי אִתְּכֶם..."

מֶה אָמַר לָכֶם, אֱהוּבִי, אֲחִי הַיְקָרִים! הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ מִדְּבָרִים בְּעַד עֲצָמָם. מִי שׁוֹמֵעַ וְקוֹרֵא דְּבָרִים אֵלּוּ, וְלֹא יִתְעוֹרֵר לְכַבּוֹ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. אִי־הָיָה הֵיכָן יֵשׁ עוֹד בְּעוֹלָם רַבִּי כְּזֶה, הַמּוֹרִיד עֲצָמוֹ מִרוֹם גְּבוּהֵי הַשְּׁגוּתוֹ וּמִדְּרָגוֹתָיו הַגְּבוּהוֹת אֵלֵינוּ אֲנָשִׁים יְרוּדִים וּפְחוּתִים כְּמוֹנוֹ, אֲנָשִׁים מְגֻשָּׁמִים וּפְגוּמִים כְּמוֹנוֹ וְכו'. הֲלֹא אַתְּ מִי נִטְעָה?! וְאִם נִטְעָה, לֹא נִטְעָה רַק אַתְּ עֲצָמֵנוּ. וְעַל־כֵּן מֵאַחֵר שָׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי כְּזֶה, עָלֵינוּ לְצִיָּתוֹ לְגִמְרֵי, וְלֹא לִפְלִי בְּדַעְתָּנוּ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיוֹת שֶׁהִבְטִיחַ לָנוּ וְהִזְהִירָנוּ, וְאָמַר לָנוּ: מֶה יֵשׁ לָכֶם לְדַאֵג, כְּשֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם?!

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ, שִׁישׁ לָנוּ שִׁיכוֹת אֶל אוֹר גְּנוּז וְנִפְלֵא כְּזֶה. טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנֻעִימִים, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ז' תתקלח.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִלוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיֵּכָל־הַקֹּדֶשׁ", קוֹדֵשׁ קוֹדְשִׁים דִּי בְּכָל אֲמַר וְאֲמַר, הַיְנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם מאד באהבת חברים, ואיש את רעהו יחזק ויאמץ. הרגילו את עצמכם להסתפל אחד על השני בעין טובה, ולדון את כל אחד ואחד לכף זכות תמיד, אשר בנדאי כל אחד ואחד פונתו לשמים, ולא להשתדל לחפש מומין וחסרונות בעבודת חברו, ורפנו ו"ל הזהירנו מאד מאד על האהבה שנאהב אחד את השני, ובפרוש אמר: "אם תחזיקו את עצמכם ביחד, אזי אני אבוא מההיכל קן צפור להיות עמכם". על-כן ראו לאהב אחד את חברו באהבה אשר אינה תלויה בדבר, כי אם מצד הרבי המשפיע עלינו. ואם שנזכה לאחז את עצמנו יחד, אז ישפיע עלינו מרבנו ו"ל למוידים נפלאים, לחזק ולאמץ את עצמנו בכל מה שעובר עלינו.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב, כי אין לנו בעולמנו רק היום הזה, ובכל יום ויום עלינו לדעת, כי אין לנו רק היום הזה, ועל-ידי-זה נזכה לשמר את הימים היטב, ולא נבלה אותם בהבל וריק. ונחמינו הקדושים אמרו (קהלת רבה, פרשה א', סימן ה'): אין לך בכל יום ויום שאין נולדים בו ס' רבוא אנשים, ומתים בו ס' רבוא אנשים, ומה טעם? דור הולך ודור בא; הינו שבכל יום ויום הוא דור חדש, ועל-כן ראו לנצל את היום החדש הזה, שהוא דור חדש, שעדין לא הנה בעולם כלל, ותשתדלו ביום הזה, שהוא הדור הזה, לחטף בו נקודות טובות רבות.

א. ראו להתפלל את התפלות הקבועות: "שחרית", "מנחה", "מעריב", "חצות", מתוך הסדור דיקא, מלה במלה לאט, כל אחד עם הנגון שלו, ולהשתדל מאד להתפלל את התפלות הקבועות במגן דיקא, כי פשאדם נכנס בבית-הכנסת בעולם הזה, ועונה "אמן יהא שמייה רבא", וקדשה, וברכו, אזי יזכה, שנשמתו תכנס בעולם הבא בבית-הכנסת העליון. ומעלת המגן כבר גלו לנו חכמינו הקדושים (עין ברכות ת.), שאין הקדוש-ברוך-הוא מואס בתפלתן של רבים, והתפלה בצבור נשמעת ונתקבלת, ואז הוא עת רצון גדול מאד בשמים בשעה שהצבור מתפללים.

וְלִכֵּן רָאוּ לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּמִנְיַן דִּיקָא, אֲשֶׁר הוּא יְסוֹד גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וּבִדְאִי אִם תִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת מִנְיַן מְאֻשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּלִמְיָדֵי רַבֵּנוּ ז"ל, בִּדְאִי טוֹב יוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְהִתְפַּלֵּל לְאֵט מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְדּוּר, בְּדַבְּקוֹת וּבַחֲיוֹת אֲמִתִּית וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אֲפֹלוּ אִם לֹא תִזְכּוּ לַעֲת עֵתָה לְזֶה, רָאוּ לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא.

ב. רָאוּ לִשְׁקֹד וּלְהִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם חֶק קְבוּעַ, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא — אֲפֹלוּ כַּמָּה פְּסוּקִים בַּיּוֹם, הַעֲקֹר שֶׁלֹּא יִחְסְרוּ לָכֶם כַּמָּה פְּסוּקִים. וְאִם תִּזְכּוּ לִסִּים אֶת פֶּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ — שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם עִם פֶּרוּשׁ רַש"י ז"ל בְּכָל שָׁבוּעַ, אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי זֶה מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְהָאָדָם חַי עִם פֶּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ.

וְכֵן רָאוּ לִשְׁקֹד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וּיְקָרָא רַבָּה, פֶּרֶשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין הַגְּלִיּוֹת מִתְקַבְּצוֹת, אֲלֹא בְּזָכוֹת לִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת. וּבִדְאִי אִם תִּזְכּוּ לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה בְּתִקּוֹן הַבְּרִית, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הוֹרְגִין אֶת הַיֶּצֶר הָרַע מִמֶּשׁ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם לֹא תִזְכּוּ לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, רָאוּ עַל-כָּל-פָּנִים לֹאמַר א' אוּב' פְּרָקִים, כִּי מִשְׁנֵי-הָאוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה, וְהַרְגִּיל בְּמִשְׁנֵיּוֹת, זוֹכֶה לְזַכּוֹת וּלְטַהֵר אֶת נִשְׁמָתוֹ וּלְנַקוּתָהּ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה וְלִכְלוּף וּכְתָמִים שֶׁנִּדְבְּקוּ בָּהּ.

וְכֵן רָאוּ לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר פְּסָדְרָן בְּגִמְרָא, וְתַהֲיוּ רְגִילִים לֹאמַר הַרְבֵּה דְּפִים גִּמְרָא בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת הַנֶּפֶשׁ וְהַצְלָחָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכּוּ לִילֹךְ בְּכָל יוֹם לְשֹׁמֵעַ גַּם שְׁעוֹר בְּגִמְרָא בְּעִיּוֹן וּמְפָרְשִׁים, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְחַדֵּד אֶת הַמַּחֲזִין.

הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמָכֶם לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְדַרְשׁ רַבָּה וּמְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, אֲשֶׁר מִי שֶׁרְגִיל בְּמְדַרְשִׁים, כָּבֵד אֵינוֹ צָרִיךְ לְסַפְּרֵי מוֹסֵר כָּלָל.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאוּ לְהִתְמִיד בְּסַפְּרֵי הַפּוֹסְקִים בְּרַמְבַּ"ם,

טור וְשִׁלְחָן עָרוּף, שִׁיְהִיָּה לָכֶם שְׁעוֹר בְּסִדְרָן בָּהֶם, וְאָפְלוּ מֵעַט דִּמְעָט. וְהֶעֱקָר — שֶׁלֹּא יִחַסֵּר לָכֶם יוֹם בְּלִי לַמּוֹד שְׁתִּים אוֹ שֶׁלֶשׁ הֶלְכוֹת, כִּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה יט, סִימָן ב'): הִטְפֵּשׁ הִזָּה נִכְנָס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּמֵאֵד מִתְמִיָּה — מִי יָכוֹל לִלְמַד אֶת הַתּוֹרָה, אֲבָל הַפֶּקֶח אֹמֵר: הֲרִינִי שׁוֹנֶה ב' הֶלְכוֹת הַיּוֹם, וּב' הֶלְכוֹת לְמַחֵר, עַד שְׁאֵנִי שׁוֹנֶה אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְכֵן הִטְפֵּשׁ אֹמֵר: מָה אֲנִי מוֹעִיל לִלְמַד תּוֹרָה וּמִשְׁכָּחָהּ, אֲבָל הַפֶּקֶח אֹמֵר: וְלֹא שָׁכַר יְגִיעִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לִי.

וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכְּרוּ לֹאמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה דָּפִים זֶהֱרַר וְתִקְוִנִים, אֲשֶׁר רִבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהָאֱמִירָה בְּעֶלְמָא מְזַכֶּכֶת וּמְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם. וְהַלְשׁוֹן-הַקָּדֹשׁ שֶׁל הַזֶּהֱרַר מִכְנִיסָה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּאָדָם (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קח); וְאָמַר רִבְּנוּ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּהֱרַר, נַעֲשֶׂה חֲשֶׁק לְכָל מִינֵי לַמּוֹדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. אֲשֶׁרִי הַמִּתְמִיד בָּהֶם בְּכָל יוֹם.

ג. רָאוּ לִהְיוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְתִרְקְדוּ מְרֵב שְׂמִיחָה, שְׂזֻכִּיתֶם בְּזֻכִּיּוֹת חֲנָם לַהֲתוֹדֵעַ מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי אֲשֶׁר מְרַחֵם עָלֵינוּ וּמֵאִיר בְּנוֹ אֶת אֲמַתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְתִקְיָמוּ אֶת מַצּוּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי עֵקֶר שְׁלָמוֹת הַמַּצּוּוֹת הוּא — כִּשְׁהָאָדָם זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת אוֹתָם בְּשִׂמְחָה, כִּי כְּזֶה הוּא מְגַלֶּה אֶת אֲמַתַּת לִבּוֹ, שֶׁכִּנְגְּתוֹ לַשָּׁמַיִם, וְאֵין לוֹ שׁוֹם פְּנִיָּה, וְאֵינוֹ צָרִיךְ שׁוֹם שָׂכָר עַל הַמַּצּוּוֹת. כִּי הַמַּצּוּוֹת הֵן אֶחָדוֹת אַחַת עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכִשְׁמִשְׁמִיחַ אֶת עַצְמוֹ עִם מַצּוּוֹת, אֲזַי נִכְנָס בְּשִׂמְחַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (עֵין לְקוּטִי-מִוֵּה־ר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה לר, סִעִיף ד'): לַמִּדְתָּךְ תּוֹרָה דִּרְךְךָ אֶרֶץ, שְׂכִשְׁיָהָ אָדָם עוֹשֶׂה מַצְוָה, יְהֵא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּלֵב שְׂמִיחָה; כִּי עֵקֶר שְׁלָמוֹת הַמַּצּוּוֹת הוּא — כִּשְׁאָדָם עוֹשֶׂה אוֹתָם בְּשִׂמְחָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת נז): אָפְלוּ רִיקָנִין שֶׁבֶךְ מְלָאִים מַצּוּוֹת כְּרָמוֹן. וּמוֹבָא בְּפִרְקֵי שִׁירָה, שֶׁהֶרְמוֹן אֹמֵר (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, ג): "כְּפָלַח הֶרְמוֹן רִקְתָּךְ מִבְּעַד לְצִמְתָּךְ"; וּמוֹבָא עַל זֶה מִהֶגְאוֹן הַקְדוּשׁ הַמְּלַבִּי"ם ז"ל,

אשר ברמון יש תרי"ג גרעינים, ועל-ידי שהקדוש-ברוך-הוא ברא בדיוק תרי"ג מצוות, אפלו ריקנין שבהן אין פחות מתרי"ג מצוות.

ולכן ראו לשמח מאד מאד בכל יום ויום בעת שאתם מקיימים את המצוות: "ציצית", "תפלין", "מזוזה", "צדקה", "אכילה בכשרות" וכו' וכו', מאה ברכות שהן מאה מצוות (פמבא בירושלמי, ברכות פרק ט'); ועל-ידי תקף השמחה, יתרחב לבכם להרגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך, כי אין עוד דבר המרחיב את מח ודעת האדם כמדת השמחה. וכשנתרחב מחו ודעתו, אז יש לו פלים לקבל בהם אמתת מציאותו יתברך. ותכף-ומיד כשרק מרגיש את אמתת מציאותו יתברך, אז פותח את פיו, ומדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו ואת כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, אשר כל זה הוא ענין ההתבודדות, אשר מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל, שנהיה רגילים לדבר בכל יום ויום עמו יתברך, ולספר לפניו את כל מה שעובר עלינו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש אל רעהו.

ואי אפשר להגיע אל זה, כי אם על-ידי שנתקק בו, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, שאז כשמרגיש את אמתת מציאותו יתברך עליו, אז יפתח פיו וידבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, אשר אין למעלה מזה; כי כל דבור ודבור שהאדם מדבר עמו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה שאי אפשר לתאר ולשער במח האנושי.

אבל זאת זכרו, כי תפלה והתבודדות עולות בקנה אחד עם שמחה, כפי ששמח עם הנקדות טובות שיש בו, כן יזכה לדבר עמו יתברך, וכפי שיידבר עמו יתברך — כן ישמח.

ד. מאחר שזכה אתכם הקדוש-ברוך-הוא בזכיות חנם להתנדע מאור נורא ונפלא כזה, ראו לגלות ולפרסם את הסגלה לעם סגלה, ותמסרו את נפשכם להפיץ את אור ודעת רבנו ז"ל בכל יום ויום, חק ולא יעבר. ותקבעו לעצמכם בחק קבוע, לבל יחסר לכם בכל יום לזכות על-כל-פנים בר ישראל אחד, לדבר עמו דבורי אמונה

והשגחה פרטית, ולגלות לו את אור רבנו ז"ל, ולתן לו איזה ספר מספרי רבנו ז"ל החדשים, אשר הם סלת ברוכה מספרי רבנו ז"ל, והוא תקון הברית גדול מאד מאד, תקון הנפש — לקרב את אחרים אליו ותברך. וכשאדם זוכה לקרב עוד יהודי אליו ותברך, ולהכניס בו אמונה פשוטה, על-ידי-זה יזכה, שהקדוש-ברוך-הוא ימחל על כל מעשיו הרעים, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקנימו את כל זה בתמימות ובפשיטות, ואז טוב לכם לנצח נצחים. וכמו שאנו מתוועדים כאן בזה העולם, כן נזכה להתוועד יחד עם רבנו ז"ל בעולם הבא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקלט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' פסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, שאתה חוזר בשלחן ערוך, יורה דעה, ובקרוי תקבל סמיכה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח בזה, ולא תצא שום תקלה תחת ידיכם.

עליך לדעת, כי להיות מורה הוראה, צריכים על זה חזרה הרבה מאד מאד. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות הוראה, סימן א'): המורה הוראות שהוא נכנע לפני גדולים ממנו, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא שומרו, שלא יפשל בדבר הוראה; על-כן דבר זה צריך להיות נר לרגלך תמיד — להתנעץ עם גדולים ממך, ועל פינתך אל תשען.

חמדת לבבי! ראה להיות חזק בדבור אליו ותברך, ורק לפניו ותברך תדבר תמיד, ואז תצליח את דרכך, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

ראה למעט בדבורך, כי אמר החכם: "מי שיפחידהו הדבור — תצילהו השתיקה"; הינו על-ידי שישתק, לא יהיה לו מי שיפחידו. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן לה): מי שהוא עצור במלין, לא יכול אותו שום אדם. אשרי הזוכה לשמר את פיו ואז לרב טוב הצפון יזכה להגיע בזה העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקמ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' פסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים... גרו יאיר

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

חמדת לבבי! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותכניס בדעתך תמיד אמתת מציאותו יתברך, ותשתדל בכל מיני השתדלות לברח מהעולם הזה המלא דאגות ויסורים. יותר טוב לך להפך את העולם הזה אל העולם הבא, על-ידי שתרגיל את עצמך לדבר תמיד ממנו יתברך, לגלות ולפרסם לכלם את אמתת מציאותו יתברך. וכבר אמר החכם: "גט העולם הזה, קדושין לעולם הבא"; הינו כל המגרש ממנו העולם הזה, ומדבר תמיד רק מהעולם הבא, על-ידי-זה יזכה לירש את העולם הבא עוד בהיותו בעולם הזה.

אשרי המקיים זאת תמיד, ואז נצל מהרבה צרות, כי אין לו שום בלבולים עם אחרים כלל; הינו כי כל זמן שהאדם חפץ בעולם הזה, ורוצה להגיע אל איזו מעלה והתנשאות על זולתו, אז מר לו מאד, ומסתבך עם כל מיני בני-אדם. אבל תכף-ומיד כשאדם מניח את כל העולם הזה, ואין לו שום רצון אחר, רק מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ומדבר עם כל אחד רק באמונה וביראת

אֲשֶׁר ז' תתקמא בנחל נט

שָׁמַיִם, עַל־יְדֵי־זֶה בַּעֲצָמוֹ מִמָּשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בָּעוֹלָם הַזֶּה.
אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לְהִגִּיעַ אֶל זֶה !

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

שְׁלַחְתִּי לָךְ חֲבִילָה סְפָרִים, כְּדֵי לְחַלֵּקם בְּכַתִּי סֹהַר, וְהַקְדוּשָׁה־
בְּרוּךְ־הוא יִשְׁבֵּר כָּבֹד אֶת הַבֵּית־הַסֹּהַר שְׁלָנוּ, שֶׁהוא הַגְּלוּת הַמְּרָה
הַזֶּה, וְנִזְכָּה לְצֵאת מִמֶּנָּה.

ז' תתקמא.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נָרוּ
יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאִתָּה מִחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. יֵשׁ מֵאֵמֶר
הַחֶכֶם: "אֹי לָהּ לְמִדָּה, שֶׁתִּצְטָרֵךְ תְּמִיד לְמַחִילָה"; וַיֵּשׁ לוֹמַר,
שֶׁהַמֵּאֵמֶר הַזֶּה סוֹבֵב עַל מִדַּת הַכַּעַס וְהַקְפָּדוּת, מִי שֶׁיִּדְרֹכּוּ לְהִיּוֹת
תְּמִיד בְּכַעַס, וּמִקְפִּיד וְעוֹשֶׂה דְּבָרִים שְׂאִינָם רְאוּיִים, הוּא תְּמִיד
מִתְחַרֵּט, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מַחִילָה. וּבִכְפָּרֵט כְּשֶׁמִּדַּת הַכַּעַס הִיא בְּתוֹךְ
הַבֵּית, שְׂאֵז תְּמִיד צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה מַחִילָה.

עַל־כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמִדַּת
הַסְבָּלָנוּת, לְהִיּוֹת סֹבֵלֵן גָּדוֹל בְּכָרֵט בְּבֵיתְךָ. וְהַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוא יַעֲזֹר
לָךְ, שֶׁהַסְבָּלָנוּת תִּהְיֶה לָךְ כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְגַּלֶּה
אֲצִלְךָ מִנִּקְמָה הַפְּנִימִית שֶׁהִיא נִשְׁמַתְךָ עֲצָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. הַעֲקָר
רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת
תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקמב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר ... גרז יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, והנני מברך אותך בברכת "מזל טוב", שזכית למצא את זיווגך, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לבנות בית נאמן בישראל, על-פי דרכי האמת ותורת האמת, ויהיו לך חיים צרכים כל ימי חייך.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך, אדרבה, ראה להפך את כל הפא עליך אליו יתברך, ותתן שבח והודיה להקדוש-ברוך-הוא, אשר חכמינו הקדושים אמרו (מדרש רבה, פרשת ויחי, פרשה מח, סימן ו'): על כל שבח ושבח שישאל משובחים להקדוש-ברוך-הוא — משרה שכינתו עליהם; הינו, כי בזה שהאדם מרגיל את עצמו לדבר הרבה עמו יתברך, יש לו כלים להמשכת השפע למטה. ועקר השפע הוא רוחניות חיות אלקותו יתברך. אשרי מי שמתבודד בכל יום עמו יתברך, ומדבר אליו יתברך, שאז רב טוב הצפון יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... תחיה.

ראי לשמר שבת-קדש ולא לחללה. ושמרי מאד על פשרות האכילה, ואז יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא למצא את בן זיווגך.

העקר אל תבחרי הרבה, רק תתירצי במה שהקדוש-ברוך-הוא יתן לך.

עכְשׁוֹ זְכִינוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְהוֹצִיא לְאוֹר קוֹנְטֵרַס
 "מְצִיאַת-הַזֶּוּג", אֲשֶׁר הוּא עֲצַת רַבֵּנוּ ו"ל, אֵיךְ לְזַכּוֹת לְמִצְאָת אֶת בֶּן
 זִוְגוֹ. רְאוּי לָךְ לַעֲיֵן בְּכָל יוֹם בְּקוֹנְטֵרַס הַקְדוּשׁ הַזֶּה, וְלֹאמַר אֶת
 הַתְּפִלוֹת הַמּוֹבָאוֹת שָׁם, וְאִזְ יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִצְאָת אֶת
 בֶּן זִוְגְךָ עוֹד בַּשָּׁנָה הַזֹּאת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַעֲלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקמד.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב, אֵיךְ
 שְׂאֵת מְחֻזָּקָת אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הִנְנִי חוֹק מֵאֵד בְּכָל מָה שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ, וּבִדְוֵאִי אִם תִּזְכִּי לַצִּיּוֹת,
 יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִתְחַתֵּן בְּקִרְוֹב מֵאֵד מֵאֵד, וְלֹא יֵאָחֵז
 מִפּוֹרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה וּלְשִׁמְחָה.

הַהִכָּרַח לִי לַחֲזוֹר עוֹד פַּעַם מֵה שְׁאֵנִי אוֹמֵר תָּמִיד לְבַחְוֹרִים
 וּבַחְוֹרוֹת, הַהִרְגָּשׁ פְּנִימִי וְהַקָּשָׁר נִפְשִׁי בָּא תָּמִיד רַק אַחֵר הַחֲתָנָה,
 וְלֹא קֵדָם לָכֵן, אֲדַרְבֶּה, אִם כָּבֹד בָּא קֵדָם לָכֵן, זֶה סִימֵן שֶׁמַּשְׁהוּ אֵינוֹ
 כְּשׁוֹרָה, וְאֵין אֶחָד רוֹצֶה בְּטוֹבַת זֻלָּתוֹ, אֲלֹא בְּטוֹבָה וְתַאֲוֹת נִפְשׁוֹ
 הוּא חִפֵּץ, לֹא-כֵן מִי שֶׁמוֹסֵר הַכָּל בְּיַד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִשְׁלִיךְ
 אֶת דַּעְתּוֹ הַפְּגוּמָה לְגִמְרִי, וּמִתְחַתֵּן רַק מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 צוּה, אִזְ דִּיקָא חֵי חַיִּים מְאֻשְׁרִים עִם בֶּן זִוְגוֹ.

עָלֶיךָ לְזַכֵּר תָּמִיד, כִּי הִרְבֵּה פְּעָמִים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִזְקָשׁ
 בַּפִּתְחוֹ שֶׁל אָדָם עִם יְשׁוּעָה, וְהוּא דוֹחָה אֶת זֶה בְּשִׁתִּי יָדִים.

בְּדִיוִק כְּשֶׁקִּבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, קִבְלָתִי עוֹד מִכְתָּב מִבַּחְוֹר, שֶׁהִיָּה
 נִמְצָא בְּדִיוִק בַּמַּצֵּב שְׁלֹךְ, כִּי הוּא הִיָּה חֲכָם בְּיוֹתֵר בְּעֵינָיו... וְכָל מָה

שֶׁהֲצִיעוּ לוֹ, הִיָּה אוֹמֵר לַעֲצֹמוֹ: "אֲנִי כָּפִי חֲכָמָתִי וְשִׁכְלִי, רְאוּנִי לִי מִשְׁהוּ מִיָּחָד" ... וְכֵן עָבְרוּ לוֹ כַּמָּה שָׁנִים, וְאֲנִי עוֹרְרָתִי אוֹתוֹ תָּמִיד, שְׁלֹא זֶה הַדֶּרֶךְ, אֲלֹא יִקְבֹּל בְּאַהֲבָה כָּל מֶה שִׁיתֵּן לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא יִשְׁאַר רוּק, וְלִבְסוֹף צִית אוֹתִי, וְאַעֲתִיק לָךְ רַק כַּמָּה שׁוּרוֹת מִמִּכְתָּבוֹ שְׁפוֹתָב: "הֲרִינִי כּוֹתֵב לְהוֹדִיעָךְ, שֶׁתִּהְיֶה לֵאל, זְכִיתִי עֲכָשׁוּ לְמַצֵּא אֶת זְווגִי, וְהִגַּם שֶׁהִיא אֵינָה כְּחִלּוּמוֹת שֶׁהָיוּ לִי, אֲבָל מֶה בְּכֶךְ, רִבְנוּ ו'ל אֹמֵר, שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְהוֹצִיא אֶת עֲצֹמוֹ מִן הַדְּמִיוֹנוֹת, וְלִהְיוֹת אֶת עֲצֹמוֹ אֶל הַשִּׁכְל, וְהַשִּׁכְל הוּא רַק רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהִיא תוֹרַתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְשֵׁם צִוָּה אוֹתָנוּ לְהִתְחַתֵּן, וְעָלִינוּ לְקָנִים כָּל מִצְוָה בְּתַמִּימוֹת, וְלִהְיוֹת אֶת עֲצֹמֵנוּ רַק עָלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ". זֶה רַק צִטוֹט אֶחָד מִמִּכְתָּבוֹ הָאָרֶץ, שֶׁהוּא מוֹדָה לִי, שֶׁהִיִּתִי צוּדֵק כָּל הַשָּׁנִים, כְּשֶׁהֲלַךְ עִם דְּמִיוֹנוֹת, וּבְעֲצֹמוֹ לֹא יָדַע מֶה חִפְשׁ, וְתָמִיד חָשַׁב אֶת עֲצֹמוֹ לְחֹכֶם בְּיוֹתֵר, וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלוֹ הָיוּ תָּמִיד מְשׁוֹטְטִים בְּחָלָל הָעֲלִיוֹן, עַד שֶׁלֹּא מָצָא שֵׁם רַק כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת ... וּבְשִׁבִּיל זֶה לֹא מָצָא אֶת זְווגוֹ. וְהִיָּתָה דִּרְכוֹ לֵילֵךְ אֶל חוּזֵי כּוֹכָבִים, וּמַגִּידֵי עֲתִידוֹת, וּמַעֲמִידֵי מַזְלוֹת, בְּעָלֵי דְמִיוֹנוֹת, הַנִּקְרָאִים כִּהְיוּם בְּעָלֵי קְבֵלָה, נוֹתְנֵי תְּקוּנִים, אֲשֶׁר הִכֵּל רְעוֹת רוּחַ, וְסִתָּם מִבְּלִבָּלִים אֶת מִי שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם, כִּמוֹ שֶׁהָאֲרָכָתִי בַּקּוֹנְטֵרס "הַזֶּהָרוֹ מִהַצְבוּעִין" קָחִי אֶת זֶה מִשֵּׁם.

רְאֵי לְחֹזֶק אֶת עֲצֹמֶךָ, וְאַל תִּבְלָבְלִי אֶת עֲצֹמֶךָ כָּל-כֶּךְ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֹאִיר לָךְ דַּעַת וְשִׁכְל, שֶׁלִּבְל תִּבְחָרִי כָּלֵל, וְאַם בָּא תַחַת יָדְךָ בַּחֲזוֹר מִצִּיָּן, אֲשֶׁר חִפֵּץ מְאֹד לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְהוּא יַחֲסֵן גְּדוֹל, דּוּרֵי דוֹרוֹת רַבָּנִים וְלוֹמְדִים, רְאוּנִי לָךְ לִגְמֹר בְּכִי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בכל מה שעובר עליך. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שפבר לא תדעי משום רע.

עלי לצין, אודות הגבר שאף נפגשת עמו, אסור לעשות דבר כזה על-פי דעת תורתנו הקדושה. זכרי זאת, כמו שמלאך המות לקח את בעלך, כן את נעשית עכשו מלאך המות לקחת בעל של אשה אחרת.

אני יודע שדבורי אלה הם חריפים מאד, אך אם תתישב בדבר היטב, תביני ותשפילי כי הצדק עמדי, כי הן מדעת תורתנו הקדושה והן על-פי דעת שכל האנושי, אסור לעשות דבר כזה. והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך לצית, טרם שיהיה מאחר.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל גובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, איך שאפה מתקדם בעבודת השם יתברך, על-פי דרכי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ואפה שוקד בספריו הקדושים, אשר בודאי סוף כל סוף תראה הצלחה נצחית.

אודות השיחה שדברתי בליל שבת עם שלשה אנשים וכו', זו היתה שיחה פרטית, והיה נוגע לענין מסירות נפש וכו', וספנה

גְּדוּלָּה וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֶעֱרַכְתִּי לְדַבֵּר עִמָּהֶם בִּיחִידוֹת וְכוּ', וְכָל מֶה שֶׁעָמַדְתִּי שָׁם, הָיָה בְּכוֹנֶה מִיַּחְדָּת, וּבְיָדָי כָּל הָעֲנָנִים לֹא הָיָה שִׁיף לָךְ וְלֹא לְאַחֵרִים, וְעַמָּךְ הִסְלִיחָה.

אִדּוּת שְׁאַתָּה לִּימָד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, וְאַתָּה הוֹלֵךְ אֶל הַשְּׁעוֹר שֶׁל רַב הַמָּקוֹם, מָה אָמַר לָךְ! אֵין לָךְ דְּבַר גְּדוּל מְזָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז' מִהֲזָכִיב וְהַעֲכָבִישׁ), שֶׁכָּל זָמַן שֶׁהַדָּף עוֹמֵד, אֵין לָךְ לְהִתְפַּחַד כָּלָל, וְהַדָּף הַזֶּה הָיָה כְּתוּב בּוֹ נִמּוּס יִשְׂרָאֵל, עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ בְּפוֹלֵנִיָּה, בְּשַׁעַת שִׁיבָא בְּפֶרְסוֹם גְּדוּל לְמוֹד הַדָּף הַיּוֹמִי, שֶׁהַדָּף הַזֶּה הוּא הַנִּמּוּס וְהַלְכוֹת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל זָמַן שֶׁזֶּה עוֹמֵד וְלוֹמְדִים בּוֹ, אֵין מֶה לְהִתְפַּחַד מִהֶסֶם"ךְ-מ"ם.

אִדּוּת מְקוֹנָה, עֲלִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל זֶה בְּיֹתֵר, כִּי כָּךְ הַבְטִיחַ לָנוּ מוֹהֲרֵי"ת ז"ל, שֶׁמִּי שִׁיְהִיָּה חֹזֵק בְּטָבִילַת מְקוֹנָה בְּכָל יוֹם, יֵשׁ לוֹ תַקְנִיָּה לְתַקֵּן הַכֹּל. וְהַמְקוֹנָה מוֹשִׁיעַ אֶת הָאָדָם, וּמוֹצִיאוֹ מִכָּל צָרוֹתָיו.

אִדּוּת סִדְרֵ-דָּרֶךְ-הַלְמוּד, כִּכֵּר הַאֲרָכָנוּ בְּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד, וַיַּעַן שֶׁמֶקֶדֶם כְּתַבְתִּי בְּעֲנָנִים זֶה לְשָׁנִי בַּחוּרִים, אָמַרְתִּי לְשַׁלַּח לָךְ אֶת הַהֶעֱתֵק, לְמַעַן תִּבְרֵן וְתִשְׁכִּיל מֶה לְפָנֶיךָ.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפִּישִׁיטוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַת וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶל ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... וְחִבְרוּ הַיָּקָר ... גֵּרָם יֵאִיר.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לראות ולשמע, איך
שאתם משתוקקים ללמד ולהתמיד בתורה הקדושה, אשר היא חיינו
וארץ זמינו. יעזור לכם הקדוש ברוך הוא, שתזכו להתעלות תמיד
בתורה וביראה.

והנה אודות סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל שעוררתם, הייתי
מיעץ אתכם לעין היטב בפנים הספר שיחות-הר"ן, סימן ע"ו,
ולדקדק שם בדברי רבנו ז"ל. כי רבנו ז"ל נותן שם עצה טובה
וקלה ונעימה — איך לזכות להתעלות בלמוד התורה הקדושה
ולהתמיד בה בקביעות, ושיהיו לו רצונות חזקים, ולהגות תמיד
בדברי תורתנו הקדושה, והוא דרך קל מאד לאלו שעובר עליהם
מה שעובר, וקשה עליהם העיון, אבל אין פונת רבנו ז"ל נגד למוד
העיון, כאשר רוצים הלצים להגיב על דבריו, אדרבה, מי עוד לומד
בהתמדה את התורה הקדושה כמו אנשי שלומנו האמתיים, תלמידי
"היכל-הקדוש". אף בכלליות נותן רבנו ז"ל עצה קלה ונעימה לכל
קשי העיון, איך ללמד ולעלות במעלות התורה, אשר הם דברי
חכמינו הקדושים בעצמם (עין עבודה זרה יט.): ואמר רבא, לעולם
ילמד אדם תורה, ואחר כך יהנה וכו', לעולם לגרס איניש, ואף על
גב דמשכח, ואף על גב דלא ידע מאי קאמר וכו'.

ואמרתי להעתיק לך דברי רבנו האיש האלקי המהר"ל מפראג
זי"ע, שמפרש את המאמר הזה, וזו לשונו שם: פרוש, כי אין
המדה, שילמד תורה ויעין באותו מקום מה שילמד, רק ילמד תורה,
עד ששגורה לו בפה, ואחר-כך יעין, כי אין נקנה לו העיון והחקמה
בתחלה, כאשר אין האדם בעל תורה, רק כאשר הוא בעל תורה,
וחסר לו העיון, משלים השם יתברך אותו בעיון, אבל כאשר עדין
לא קנה תורה כלל, אין חסר לו העיון, שהרי עדין חסר התורה,
לכך ילמד תורה, ואחר-כך יהנה וכו', דסוף סוף הוא מתחבר
לתורה, ויש לו דבוק לתורה על-ידי הדבור, ושם בעל תורה עליו,
עין שם.

ואמרתי גם להעתיק לך מה כתב הפיר הגדול, שענינו ראה

חֲכָמָה הִרְבָּה, וְהָיָה מְשׁוּטֵט בְּרֵב הַסְפָּרִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת, בְּקִי בְּכָל כְּתָבִי
 יָד, הַגָּאוֹן הָאֱלֹקִי רִבְנוּ הַחֵיד"א ו"ל, אִיךָ שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַמֶּאֱמָר
 הַזֶּה: לַעֲוֹלָם לְגֵרָס אֵינִישׁ, וְאֵף עַל גֵּב דְּמִשְׁכַּח, וְאֵף עַל גֵּב דְּלֹא
 יָדַע מֵאֵי קָאָמַר. וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ בִּסְפָר "פֶּתַח עֵינַיִם": אֲפָשָׁר לְתַת טַעַם
 לְדָבָר, כִּי אוֹתִיּוֹת וְתִבּוֹת הַתּוֹרָה מְעוֹרְרוֹת רוּחָנִיּוֹת לְמַעְלָה, כִּי כָל
 אוֹת רוּמָזָת בְּצוּרְתָהּ לְרוּחָנִיּוֹת יָדוּעַ מִבְּחִינּוֹת הַסְפִּירוֹת, וְלִכְל אוֹת
 יֵשׁ רוּחָנִיּוֹת וְאוֹר נִכְבָּד אֲצוּל מַעְצָם הַסְפִּירוֹת, מִשְׁתַּלְשֵׁל עַד שִׁיגִיעַ
 הָאוֹר הַהוּא בְּאוֹת הַהוּא, וּמִהֶבֶל פִּיּוֹ יִהְיוּ צוּרוֹת קְדוּשׁוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
 מִתְקַשְּׁרוֹת בְּשָׂרָשָׁם, וְכַשֵּׁינֹכַח תִּבְּה מִהֶתִּבּוֹת, יִגִּיעַ כַּח הָאוֹתִיּוֹת
 הַמְצַרְפוֹת בָּהֶן, וּמִסְבַּת תְּנוּעַת כַּחוֹת הַהֵם וְהַפְּאָתָם זֶה בְּזֶה, עוֹד
 יִתְהוּה בְּהֶבֶל פִּיּוֹ רוּחָנִיּוֹת וּמִצִּיאוֹת חֲדָשׁ, וְלָזֶה מוֹעִיל הַגֵּרָסָא לְבַד,
 וְכִיּוֹן דְּמִשְׁמַע לִיה מִדְּכִתִּיב גֵּרָסָה אֵף עַל גֵּב דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר,
 מִמִּילָא הוּא אֵף עַל גֵּב דְּמִשְׁכַּח, שֶׁהָרִי לֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר, עֵינִ שָׁם.

וְהִנֵּה הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת, הַנִּקְרָא 'בַּעַל שֵׁם
 מַמְיָכֵל־שֵׁטְאט' כְּתִב בְּרִשִׁימוֹתָיו, אִיךָ לְהִגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ
 שָׁם: "לְמוֹד שְׁנֵי ש"סִים בְּתַמִּידוֹת מִבְּלֵי עֵינֶיךָ", "וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים
 אִם יִזְכֶּה גַם לְלַמֵּד הַתּוֹסְפּוֹת". וְכָל זֶה רָשָׁם בְּתוֹךְ סִדְרוֹ הַלְמוּד
 הָעֲמוּס מְאֹד מְאֹד, וְהַנִּרְאֶה מִפִּי דְּבָרָיו, שֶׁלֹּא זָכָה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת
 הַתּוֹרָה, אֲלֹא עַל-יְדֵי שְׁחֹזַר הִרְבָּה מְאֹד בִּימֵי צָעִירוֹתוֹ — בְּבָלִי,
 יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפָתָא, בְּלִי עֵינֶיךָ, וְזֶה הֵבִיא אוֹתוֹ לְהִגִּיעַ אַחֲר־כֵּן
 לְהַתְעַמֵּק בְּחֻכְמַת הַתּוֹרָה, עַד שֶׁזָּכָה לְלַמֵּד וּלְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה
 כְּלָה, וְנָהוּ לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׂרוּאִים
 בְּקוֹנְטְרָסִים הַיְדוּעִים שָׁלוּ.

עַלִּי לְהוֹדוֹת, שֶׁבְּעֵינֵי רְאִיתִי גַם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, בַּחוּרִים צָעִירִים
 שֶׁהִתְנַהֲגוּ כֵּן, וְזָכוּ גַם-כֵּן עַל-יְדֵי רַב שֶׁקִּידָתָם בְּבָבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי,
 תּוֹסְפָתָא — בְּלִי עֵינֶיךָ, רַק בְּלְמוּד בְּקִיאוֹת, לְהִגִּיעַ אַחֲר־כֵּן אֶל
 שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה, וְטִיֵּלוּ וְהָיוּ בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה מְשֻׁשׁ, כִּידוּעַ דְּבָרֵי זֶה
 בֵּין יוֹצְאֵי בֵּית מִדְרָשְׁנוּ, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם! וּבְאַמַּת יֵאָחַז כָּל
 אֶחָד דְּרָכוֹ.

ואַעֲתִיק לָךְ מַדְבְּרֵי הַצִּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַנִּלְ, שֶׁכָּתַב בְּתוֹךְ דִּבְרָיו
בְּעֵנִין סֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד, אֵיךְ לְהַחֲדִיר אֶת הַלְמוּד לְנִכְנָסִים לְלִמּוּד,
כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי דוֹרוֹ וְכְפִי הַשְׁגוּתוֹ לְתַלְמִידוֹ, כִּיד הַנִּי"ה
הַטּוֹבָה עָלָיו, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וְאֵין לְבוֹזוֹת שׁוֹם חֲבוּר וְשׁוֹם דִּרְכֵי
הַלְמוּד, מֵהַ שְׁנוּגָע לְהַשְׁכֵּל תּוֹרַתְנוּ הַקָּדוֹשָׁה, כִּי בְּיָדָיו כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כִּנּוֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם, וְלִתְתּוֹ מְהֻלָּכִים בֵּין הָעוֹמְדִים, לְהַדְרִיף
הַתְּלִמִּיד כְּפִי רַכּוּת הַטָּבֵעַ, אֲשֶׁר גַּם רָאִי וְנִכּוֹן הוּא בְּדוֹרְנוּ, אֲשֶׁר
אֲנַחְנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים מִחֲלוּשֵׁי הַדַּעַת וְרַכּוּת הַטָּבֵעַ", עֵינֵי שָׁם.
הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אֵיךְ שִׁיֵּאֲחֻז כָּל אֶחָד אֶת דִּרְכּוֹ, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁאֵינוֹ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וּמַצִּיֵּת אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַשִּׁיטוֹת, וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה עַל-פִּי סֵדֶר דִּרְךָ הַלְמוּד, שֶׁאֵז
בְּיָדָיו בֹּא יָבוֹא אֶל הַצִּלְחָה נִצְחִית.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקמח.

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִּי, וּמֵאֵד אָנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם וּבִפְרִט בְּעֵנִין הַחֻבּוֹת. יַעֲזוֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּקִרְוֹב לְצֵאת מִכָּל הַחֻבּוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיוּ שְׂבוּרִים מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם, כִּי לְכָל אֶחָד
בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לוֹ הַנְּסִיּוֹנוֹת שְׁלוֹ, שֶׁמִּנְסִין אוֹתוֹ בְּאִפְּן קָשָׁה עַד
מֵאֵד, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁמְחֻזֵּק מִעֲמֵד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו,
וְזֶה עֶקֶר גְּדֻלַּת הָאָדָם, שֶׁאֵינוֹ נִשְׁבֵּר בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד, וּבְיָדָיו סוּף כָּל סוּף הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יוֹצִיא אֶתְכֶם מִהַצָּרָה, וּבִפְרִט שֶׁאַתֶּם גָּרִים סְמוּךְ וְנִרְאָה אֶל הָהָר
הַקָּדוֹשׁ, אֲשֶׁר שָׁם צְפוּנִים וְטְמוּנִים קְדוּשֵׁי עֲלִיוֹן, מְלֹאכֵי מַעֲלָה,

שנתלבשו בדמות בני-אדם, שרפים עומדים ממעל לו הארז"ל, והבית יוסף ו"ל, האלשיף הקדוש ו"ל, המבי"ט ו"ל, מהר"ש אלקבץ ו"ל וכו' וכו', אשר ראוי לכם להיות רגילים שם, ולהדליק נר ישועה על כל ציון, ולבקש רחמים רבים ממנו יתברך, בזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה, ובנדאי בזכותם תקבל תפלתכם, ותזכו לצאת מהצרה המרה הזו שסבב אתכם, שנפלתם בחובות עצומים. העקר למד אותנו רבנו ו"ל, שאסור להתנאש בשום פנים ואפן, ואפלו שעובר מה שעובר, צריכים למצא הרחבות בתוך הצרות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתקיימו את כל זאת, ותראו נסים נגלים.

המאחל ברכה והצלחה מהשמים.

ז' תתקמט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך בעבודת השם יתברך.

ראה, אהובי, אחי ה'קדוש! להכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה, כי רבנו ו"ל אמר לנו (שיחות-הר"ן, סימן לא): מי שיש לו אמונה — חייו חיים. וכשאדם מכניס את עצמו באמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, אז כל החיים שלו כבר הולכים בצורה אחרת לגמרי, כי האמונה היא יסוד כל התורה. והרמב"ם בספר המצוות מנה במצות עשה, אשר צונו בהאמנת האלקות, והוא — שנאמן שיש שם אלוה וסבה, ופועל בכל הנמצאים, והוא אומר "אנכי השם אלקיך". והרמב"ן כתב, וזו לשונו: שנצטיינו מצוה ראשונה

בְּקִבְלַת מַלְכוּת שָׁמַיִם, כְּלוֹמַר שְׁנֵאֲמִין שֵׁשׁ אֱלֹהִים פּוֹעֵל לְכָל הַנִּמְצָאוֹת, מוֹצִיאֵן מֵאִין מְחַלֵּט אֶל הַיֵּשׁ שֶׁהֵם עָלָיו, וְאֵל הַיֵּשׁ שֶׁיִּחַפֵּץ בּוֹ בְּכָל זְמַן מִן הַזְּמַנִּים, וְהוּא שֹׁאֵמֵר יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים" שֶׁהִיא מִצְוֹת הָאֲמוּנָה, שֶׁהִיא יְסוֹד הַתּוֹרָה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַל-יְדֵי תַקָּף הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִתְחַזֵּק הַשְׁמָחָה בְּלֵב שָׁלֵם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְׁמָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ — זֶה אֲשֶׁתְּךָ, כִּי הַשְׁמָחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל דָּבָר וּבִפְרָט לַעֲצָבִים.

אוֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ, רְאֵה לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֹׁאֲמַרְתִּי לָךְ, וּמִצָּאתִי בְּתִשְׁבָּה (אֲגָרוֹת מֹשֶׁה — אָבֹן הָעֶזְרָה, סִימָן ט): "וְעֲצָבוֹת שֶׁהוּא עֲנִין מְרָה שְׁחוּרָה, הוּא גָמִי עֲנִין סִכְנָה, לָכֵן פֶּשׁוּט, שֵׁשׁ לְהַתִּיר לָהּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּדָבָר שְׁמוֹנֶע מִהַרְיֹן", עֵינֶיךָ שֵׁם. וּבְדָבָר זֶה צְרִיכִים לְהִתְנַעֵץ עִם רַב, אִךְ כְּפִי הַנִּרְאָה בְּעֵינֶיךָ, אֲתָה יָכוֹל לִסְמָךְ עַל הַפֶּסֶק הַנִּלְוֶה. וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִזְכּוּ לַגְדֹּל אֶת הַיְלָדִים בְּנִקְלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַעֲלִיחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כֶּסֶל ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שֶׁאַתָּה מִחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִדְבִּיק נִשְׁמָתְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הִינֵנִי שֹׁתָצִיר בְּדַעְתְּךָ, שְׂאִין שׁוֹם מִצִּיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִסִּבַּב אוֹתְךָ, וּבִזְוָה

תתקק בך מדת הבטחון. כי כשאדם רואה בעיניו שכלו את אמתתו יתברך, על-ידי-זה בוטח בו יתברך, ונופלים ונתבטלים ממנו כל הפחדים החיצוניים. וזה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן ג'): על-ידי בטחון — תנצל מפחד; ובאמת מקרא מלא הוא (ישעיה יב, א): "אבטח ולא אפחד". ראוי לך ללמד בספר-המדות אות פחד, ולעשות מזה תפלה, וכן תתנהג בכל יום, ועל-ידי-זה תוריד ממך את הפחדים היתרים.

אודות סדר-דרך-הלמוד כתבתי מזה לשני בחורים, ואמרתי להעתיק לך את אשר כתבתי להם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני שמח לשמע הטוב ממך, והנני מברך אותך בברכת "מזל טוב".

יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא לגדלו ולחנכו בתורה וביראת שמים, ושתרנה רב נחת מפל יוצאי חלציה.

עכשו ימי החנפה הקדושים מתקרבים ובאים עלינו, לחנוך את עצמנו מחדש בעבודת השם יתברך, ולהאיר את האמת אצל פתחי פינו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), לדבר תמיד רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולשמר את עצמנו מדברים בטלים, ושיהיה פינו צנור המשכת שפע ואור וחיות וזיו.

ראה להחיות את עצמך, שזכינו בזכיות חנם בדור הזה, להתקרב ולהתודע מרבנו ז"ל, אשר אין צורך אליו.

אֲשֶׁר ז' תתקנב בנחל עא

אֲשֶׁרִי הַשּׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁרִי הַמְרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לִילֵךְ
בַּעֲצוּתוֹ הַקְדוּשׁוֹת, וְאֵז טוֹב לוֹ בָּזָה וּבָבֵא לְנִצָּחַ נְצָחִים.

רָאָה לְהַכְנִיס בַּעֲצָמָךְ שְׂמֵחָה, וְהַשְׂמֵחָה תוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת כָּל
הַמִּתְחִים, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת תָּמִיד מִיֶּשֶׁב בְּדַעְתָּךְ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקנב.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כֶּסֶל ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מַחֲזִיק אֶת עַצְמָךְ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל. וְעַקֵּר שְׂמֵחָתִי
הִיא, שְׂאֵתָה זֹכָה וּמִזְכָּה אֶת הָרַבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה
בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, אֲשֶׁר הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מִתְפַּשְּׁטוֹת מֵאֵד
בְּעוֹלָם, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַסֵּם הַ"מ"ם רֹאֶה, כִּי
עוֹד מַעֲט אֵין לוֹ כָּכָר מֵהַ לַעֲשׂוֹת, עַל־כֵּן הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל חֲצִיו,
שֶׁהֵם כָּלֵל הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, שְׂמֵכְנִים עֲכָשׁוּ בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וְעֲלִינוּ לֶלֶחֶם עִמּוֹ, עַל־יְדֵי שְׁנִגְלָה וּנְפִרְסָם אֶת דַּעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה שֶׁל
רַבְּנוֹ ז"ל.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ בַּעֲנֵן הַמְּנַהֲגִים, בְּאֶחָד שְׂאֲבִיו מְרוֹסְקָה וְאִמּוֹ
מִתּוֹרְפָקָה, דַּעַת לְנִכּוֹן, שְׁעֲלִיו לְהַתְנַהֵּג כְּפִי מְנַהֵג אֲבִיו.

בַּעֲנֵן לְמוֹדֶךָ גְּמֵרָא, אֵתָה רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד כְּסִדְרָן, הֵיכֵן
שְׂאֵתָה אוֹחֵז, הֵינּוּ בְּמִסְכָּתָא עֲרוּבִין, וְתִמְשִׁיךְ לוֹמַר כְּמָה דְּפִים
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַשֵּׁם,
וְתִתְחִיל עוֹד פָּעֵם, אֲבָל גַּם מִזֶּה אֵל תִּנַּח יָדְךָ, לְהַצְטָרֵךְ לְאִיזָה שַׁעוֹר
שֶׁל דָּף הַיּוֹמִי, וְלִשְׁמַע אֶת הַשַּׁעוֹר וּלְפַלְּל בּוֹ, וְזֶה יִהְיֶה הַשַּׁעוֹר
עִיּוֹן שְׁלָךְ.

בְּעֵינַי שְׁאַלְתָּךְ הָאֵם טוֹב לְנִסֵּעַ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִפְּעַם לְפַעַם — בֶּן וְנָכוֹן הַדָּבָר, וְרָאוּי לָךְ לְהִתְוַעֵד עִם הָאֲבִיר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא סָמוּךְ לָךְ, כִּי הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּכְשֶׁתֵּלֵךְ אֲצִלוֹ, אֵינְךָ צָרִיךְ כִּבֵּר לְלַכֵּת אֶל אֲחֵרִים.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בַּתּוֹרָה א', חֶלֶק ב', בְּעֵינַי קִנְיַת הַמְּלָאכִים, הַדָּבָר כְּפִשְׁוּטוֹ, שְׁצִירְךָ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיִזְכֶּה לְהַנְצִיל מִהַמְדָּה הַרְעָה שֶׁל קִנְיָאָה, אֲשֶׁר הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי. וּכְבֹּר הַאֲרֻכָּתִי בְּזֶה בְּקוֹנֵטְרָס "רוּחַ קִנְיָאָה".

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינַי שְׁאֵר הַלְמוּדִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצָּח.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינַי הַתְּכֵלֶת, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים נוֹהֲגִים לְלַכֵּת בַּתְּכֵלֶת.

רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְפַּלֵּל עָלַי, שְׁאֲזִכָּה לְבּוֹא לְגוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, גַּם רָאָה לְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה בִּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַחֲדוּשִׁים שְׁלָךְ יָפִים מְאֹד מְאֹד, וְרָאוּי לָךְ לְרַשְׁמֵם בַּתּוֹךְ סִפֵּר, וּכְבֹּר יָדוּעַ לָנוּ, אֵיךְ שָׂרְבֵנוּ ז"ל בִּקְשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַחֲדֵשׁ בְּדַבְּרָיו, וְאָמַר — שֶׁהוּא תְּקוּן נִפְלָא לְפָנֵם הַבְּרִית וְהַהֲוִירִים רָעִים (עֵינַי לְקוּסִי-מוֹהֲב"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקנ"ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כֶּסֶל ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי שְׂאֵת מַחֲזָקַת מַעֲמָד, בֶּן רָאוּי וְנָכוֹן לֹא לְהַשְׁכֵּר מִשּׁוֹם דָּבָר, וּלְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים גִּסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים.

הקדוש-ברוך-הוא יַעֲזֹר לָךְ לְמַצֵּא בְּקֶרֶב אֶת בֶּן זִיגָן, רְאִי
לְהַמְשִׁיךְ לִזְמַר אֶת הַתְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם בַּקּוֹנְטֵרס "מְצִיאת-הַזִּיגָן",
וְהַעֲקֵר אֶל תְּבַחֲרֵי הַרְבֵּה, כִּי לַפְעָמִים כָּבֵד מְחַכֶּה לְאָדָם יְשׁוּעָה,
וּבְיָדֵים הוּא זֹרֵק אוֹתָהּ.

חֲזָקִי וְאַמְצִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאִז תֵּרְאִי יְשׁוּעָה בְּקֶרֶב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקנר.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעַ אֵל ... שְׁיִחְיוּ.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי. יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹד
בָּנִים וּבָנוֹת, וְתִזְכְּנוּ לְגִדּוֹלָם וּלְחֻנּוֹכָם בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים מְאֹד לְקִיָּם אֶת הַמִּצְוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וּבַפְּרָטִיּוֹת תִּקְבְּלוּ אֶת הַשְּׂבִת בְּשִׁמְחָה, וְאִז תֵּרְאוּ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה
בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

רְאוּ לְהַדְלִיק שְׁלֹשָׁה נֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב וּשְׁלֹשָׁה נֵרוֹת שֶׁל שָׁמֶן זֵית,
וּבִשְׁעַת הַדְּלָקָה הַנֵּרוֹת תִּבְקְשׁוּ הַרְבֵּה עַל בָּנִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלַּתְכֶּם, וְיִוְשִׁיעַ אֶתְכֶּם
בְּקֶרֶב.

נָא וְנָא לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין וְהַמְּזוּזוֹת אִם הֵם כְּשֵׁרִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקנה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל מה שעובר עליך. והנה לדעתי, עליך להמשיך עם ... ולראות להתחתן עמו בכל מחיר, ולא להסתפל על שום מונע ומעכב.

אין ראוי לעזב שדוך, מפני שיש איזו מחלקת ואי הבנה בין ההורים מפאת עניני כספים, כפי הנראה אתם זוג מהשמים ואסור לכם לנתק את הקשרים.

הקדוש-ברוך-הוא יוליך אתכם בדרך הנכונה, ותזכו שניכם לחזר בתשובה אמיתית ותתחתנו בקרוב.

יצא לאור קונטרס "מצאת-הזוג" ראוי לכם לקבלו, ולקיים את מה שכתוב שם, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליכם סימן טוב ומזל טוב, שתזכו כל האחיות להתחתן אחת אחר השניה, ותבשרי לי בשורה טובה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקנו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשמ"ו.

שלום אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא למצא בקרוב את בן זוגך.

העקר לא לחפש כל-כך, כי לפעמים האדם מגרש בידים את מה שנותנים לו מן השמים, וחכמינו הקדושים אמרו (יבמות סג.): נחות נרצא (תורד מדרגה אחת) ונסיב איתתא (ותחתתן עם אשה);

הִינּוּ בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּחוּר אוֹ בַּחוּרָה חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם צְרִיכִים מִשְׁהוּ מִיָּחַד, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבָּא לָהֶם זְיוּג, אֵינָם מְשַׁלְּמִים עִם זֶה, רַק רוֹצִים עוֹד יוֹתֵר מִיָּחַד, וְזֶה גוֹרֵם לָאָדָם קָשִׁי מְצִיאת הַזְיוּג. עַל-כֵּן רָאִי מֵהַיּוֹם לֹא לְבָקֶדֶק כָּלל, כִּי הִתְרַגַּשׁ הַפְּנִימִי וְהִקְשֵׁר נַפְשִׁי בָּא אַחֲרֵי-כֵן.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן יד): עַל-יְדֵי בְּטָחוֹן תִּזְכֶּה לְהִבָּיֵן, שֶׁיְשׁוּעָתְךָ הִיא מֵאֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא מֵאָדָם. וְדַבֵּר זֶה סוֹבֵב בְּיוֹתֵר עַל בְּחוּר וּבַחוּרָה, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ שׁוּם אֱלִיל מֵאִיזָה שְׂדֵכָן אוֹ שְׂדֵכְנִית. וְאָמַר הַחֶכֶם: "כְּשֶׁתַּפְחֵד מֵאֱלֹקֶיךָ, וְתִתְּנֶה מִדֶּרֶךְ רַע, לֹא תִכְשַׁל בְּרַע".

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּי לְצִיָּת, וְאֵז בְּקָרוֹב מֵאֵד תִּזְכֶּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זְיוּגְךָ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ז' תתקנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרּוֹ זְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְאֵת גְּדֹל שְׂמֻחָתִי — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלל, כִּי זֶה כְּמָה קוֹיָתִי וְחִפְיָתִי וְצַפְיָתִי לְרֹאוֹת אֶת כְּתָב יְדֶךָ, וּבְחִסְדֶּךָ יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, לְשִׁמְחָה וּלְחֻזְקָה, כִּי כֹךָ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא בִּתְרָא י'): הַרוּצָה שְׂיִהְיוּ לוֹ בָּנִים זָכָרִים, יִשְׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר מִצְוָה; עַל-כֵּן רְאֵה לְקַיֵּם זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, וְתִזְכְּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְעוֹד תוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת.

רְאֵה לְהַדְלִיק שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל חֵלֶב וּשְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבִשְׁעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, תִּבְקֶשׂ אֶז אִשְׁתְּךָ הַרְבֵּה עַל יְלָדִים, כִּי אֵז

הוא עת רצון גדול לאשה בשמים, ואשרי האשה המרבה אז בתפלה על בנים, ועל בריאות, ועל פרנסה.

אודות שאמרו לך לא ללכת וכו', שהם פת מטרפים וכו', גם אני אומר כך, כי כבר אמר החכם: "חכרת הטובים מוסיפה השכל, ומחיה הלב, ומזככת הדעת, ומאירה הפנים, ומפרסמת הטוב"; על-כן אשרי מי שמחבר את עצמו עם אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש" דיקא, אשר תלמידים שלומדים אצלנו, למודי רבנו ו"ל, הם באפן ובענין אחר לגמרי. ואמר החכם: "עם מי שתשכן ותתחבר — כמהו תהיה". ואמר: "החבורה הטובה מצלת מן הרעות"; על-כן אשרי מי שמחבר את עצמו עם אנשי שלומנו תלמידי "היכל-הקדש", ואז רב טוב הצפון יזכה.

הרגל את עצמך ללמד הרבה בעין יעקב, ותענין בחדושי רבנו החיד"א ב"פתח עינים", וכן תענין בדברי הרב רבנו יוסף חיים בספרי בן יהוידע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקנח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישב, א' דתנקה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי הקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך בעבודת השם יתברך, אשר זה העקר בזה העולם.

עכשו בימי התנקה הקדושים, עליך להתחזק ולעשות התחלה חדשה לגמרי, ותחנך את עצמך בעבודת השם יתברך, אשר בשביל

זה נקרא חנכה — לשון חנוך, שאדם מחנך את עצמו להכנס בעבודת השם יתברך.

גם ידוע, שיש ל"ו גרות כמנין ל"ו מסכתות, כי חנכה הוא חג של תורה שבעל-פה; כי היגונים, ימח שמם, רצו לעקר את כלל תורה שבעל-פה, שהיא האמונת חכמים, מעם ישראל, והקדוש-ברוך-הוא עזרנו, על-ידי הצדיקים הקדושים, שהדליקו בו את האור הגנוז, שעל-ידי-זה נמשך ונשאך אצלנו אור התורה.

על-כן מה טוב ומה נעים עכשו בימי חנכה הקדושים, לעשות התחלה חדשה, וללמד תורה שבעל פה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך להתחזק ולהחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם, ולהיות שמח תמיד, שבחסדו יתברך זכית להיות בציון רבנו ו"ל, אשר אין למעלה מהזכות הקדושה הזו, ובודאי אם תחזיק מעמד, עוד תראה הרבה נסים ונפלאות, שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא בזה העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקנט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת קדש לסדר וישב, א' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לראות, איך את מחזקת את בעלך ללמד תורה, אשר בודאי תזכי להתחלק עם התורה שלו, כי כשאשה עוזרת לבעלה ללמד תורה, מתחלקת עמו שנה בשנה.

ידוע גם, שנס חנכה היה דיקא על-ידי אשה, ועל-כן מובא בפוסקים, שאסור לאשה לעשות מלאכה בעוד הנרות דולקים, וזה השכר שמשלמים לה, שבזכותה היה גם חנכה.

וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר הָעֵקֶר מֵהַשְׁהִינִים רָצוּ לַעֲקֹר מֵעַם יִשְׂרָאֵל הָיָה
תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְּנֵי, עַל-כֵּן כְּשֶׁהָאִשָּׁה עוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ לִלְמַד תּוֹרָה
שְׁבַע-לִפְּנֵי, מַעֲלָתָהּ גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא דְּגַמַּת הַנֶּסֶם שֶׁל חֲנֻכָּה,
שֶׁגַם אִזְ הַיְּהוֹנִים רָצוּ לַעֲקֹר אֶת הַתּוֹרָה שְׁבַע-לִפְּנֵי.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָךְ לַעֲבֹר הַכָּל בְּנִקָּל, וְתִהְיֶי רְגִילָה לֹאמֹר
הַרְבֵּה שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְגַם לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַנִּלְד
יְהִי בָּרִיא, כִּי בָּעֵת הָעֹבֵר עַל הָאִשָּׁה לְהַתְפַּלֵּל הַרְבֵּה שֶׁהַכָּל יַעֲבֹר
בְּשָׁלוֹם.

אֲדוּת הַבֶּן, לִדְעָתִי, רָאִי לְהַסִּיחַ דַּעַת מִהַכָּל, וְלֹא לַעֲשׂוֹת מִכָּל
הָעֲנִינִן אִיזָה סְפוּר, וּבִמְשָׁף הַזְמַן יַעֲבֹר הַכָּל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ז' תתקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ לְסִדֵּר וַיֵּשֶׁב, א' דְּחֻנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִּיעֵיו וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמִי הַנֶּחֱל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גִּרָּו יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְאִם מֵצֵד אֶחָד אֲנִי מַצְטָעֵר מְאֹד מִכָּל
מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלַי, אֲךָ מֵצֵד הַשְּׁנַי אֲנִי שׁוֹמֵחַ לְרֹאוֹת, אִיךָ שֶׁבִּתְקַף
דְּחֻקוֹתָ, אַתָּה זוֹכָה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר
מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַע-עוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר גְּדֻלַּת הָאָדָם.

וּבְלִיל שְׁבַת-קִדְשׁ זֶה דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה, אִיךָ שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהַחֲזִיק
מֵעַמֶּד, אֲךָ שֶׁעָלָיו עוֹבְרִים כָּל מִינֵי מַשְׁבָּרִים וְגָלִים, וְגִדְמָה לוֹ
שֶׁהִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַקְטָנוֹת וְהַהֲשָׁלְכוֹת שֶׁלוֹ הֵן יוֹתֵר גְּרוּעוֹת
מִכָּלֵם, עִם כָּל זֹאת אֲשֶׁרִי מִי שׁוֹזָכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, אֶפְלוּ בְּמַצָּב
יְרֹד וְנָפֹל כְּזֶה, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא; כִּי
לְמַעַל בְּשָׁמַיִם מִתְפָּאֲרִים מְאֹד מֵאָדָם הַזוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד וּמַצָּב

ואינו נשבר כלל, ויוצאים פרוזים בכל יום בכל העולמות: "אשרי
הבן המאמין באביו, אשרי הבן המשתוקק אל אביו, אשרי לו
בעולם הזה ואשרי לו בעולם הבא". וזה סובב על כל אחד ואחד
הזוכה להתחזק בכל מיני מצבים שבעולם.

והנה פתיב (פרשת השבוע): "והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך
השדה, והנה קמה אלמתי וגם נצבה, והנה תסבינה אלמתיכם
ותשתחווין לאלמתי", הינו שלכל אחד יש חבילה של יסורים,
ובכלל מאלמים אלמים — קושר חבילות של צרות, כמו שפרש
רש"י ו"ל על פסוק (תהלים מב, ח): "תהום אל תהום קורא" — צרה
קוראת אל חברתה, וכל אחד קושר בכל יום חבילות של צרות. עם
כל זה אמר להם יוסף, שהאלמים שלכם, הינו החבילות של הצרות
שלכם, "ותשתחווין לאלמתי" — נופלים ומתבטלים נגד אלמתי —
החבילות שלי. ואם תשאלו: איך שאני מחזיק מעמד ואיני נשבר?
אגלה לכם סוד: "והנה קמה אלמתי וגם נצבה", הינו יש שם
קדוש הנקרא 'קמה', והוא בסוד (דברים כו, ט) ה'שקיפה מ'מעון
ק'דשך (צ"נ לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), הינו איך האדם יכול לחזק
את עצמו, ולהיות נצב עומד מכל צרותיו והחבילות המרות שמקבל
בכל יום? על-ידי שם ק'מ'ה', שהוא סוד ה'שקיפה מ'מעון ק'דשך,
שהאדם צריך להרגיל את עצמו להסתפל תמיד אליו יתברך,
ולהמשיך על עצמו השגחתו הפרטי הפרטית, ולבקש ממנו תמיד
בקול גדול, בסוד: קול מ'עורר ה'פונה, שבזה שהאדם מתחנן אליו
יתברך, על-ידי זה ממשיך על עצמו השגחתו הפרטית, וכשאדם
מכניס את עצמו לגמרי אצלו יתברך, אז כל החיים שלו כבר חיים
אחרים לגמרי.

וזה היה סוד הצלחת יוסף הצדיק, אף שעבר עליו בחייו
משברים וגלים כאלה, עם כל זאת החזיק מעמד, ולא נשבר משום
דבר. אשרי המחזק את עצמו תמיד!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, א' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמֵאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, אִיף שְׂאֲתֶם מְחֻזְקִים אֶת עֲצֻמְכֶם, עַל אִף שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מֵה שְׁעוֹבֵר בְּרוּחָנוּת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל הַיְלָדִים, וְתִזְכּוּ לַגְדֵּלם וּלְחֻנָּם בְּנֶקֶל.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי גַם זֶה יַעֲבֹר, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, דָּבָר זֶה מְצוּי עֲכָשׁוּ, שֶׁהַיְלָדִים נוֹפְלִים לְמִשְׁכָּב, כְּשֶׁזֶּה קָם זֶה נוֹפֵל, זֶה מְבַרֵּא וְזֶה גִּחְלָה וְכו'. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי בְּרִיאִים וּשְׁלָמִים וְחֻזְקִים בְּכָל אִיבְרֵיהֶם וּגְיֻדֵיהֶם וּבְכָל טַפֵּי דְמִיָּהֶם.

בּוֹדָאִי תִפְּלֹת הָאֵם עַל הַיְלָדִים מוֹעֵלֶת מְאֹד מְאֹד, כִּידוּעַ לָנוּ אִיף שֶׁרַבְנוּ וְז"ל הַפְּלִיג מְאֹד בְּתִפְּלֹת אֲשֶׁת תַּלְמִידוֹ ר' שְׁמַע'לָה, שֶׁבִקְשָׁה הַרְבֵּה עַל בָּנָם יְחִידָם, וּפְעָלָה בְּשִׁבְלֵהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְאַרְיִכוּת יָמִים.

לָכֵן עָצַתִּי, שֶׁתִּבְקָשִׁי בְּכָל יוֹם עַל הַצִּלָּחַת בְּעֶלְפָּה הַיָּקָר וְכֵן עַל בְּרִיאוֹת הַיְלָדִים, וְשִׁתְּהִיָּה לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה.

נָא וְנָא לְהִתְחַזֵּק בְּסִבְלָנוּת גְּדוּלָּה, כִּי כָּל הַחַיִּים הֵם נִסְיוֹן אֶחָד גְּדוֹל, לְרֹאוֹת אִיף יִתְחַזֵּק וְיִחְזִיק מְעַמָּד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, וּבִכְפֻּרְט עֲכָשׁוּ בִּימֵי הַחֲנֻכָּה, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְחַנֵּף בְּעִבּוּדַת הַתִּפְּלָה, וּמֵה גַם שְׁבִתוֹךְ יָמֵי חֲנֻכָּה אָנוּ זוֹכִים, שְׁיֵשׁ לָנוּ רֹאשׁ חֹדֶשׁ ט'ב'ת', שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תִבּוֹת: תִּקְדָּמֵנוּ בִּרְכוּת ט'וֹב; הֵינּוּ בְּתִקְלָף קְרִירוֹת הַחֲרֹף, שֶׁהִיא בְּתִקּוּפַת טִבַּת, שְׁאֵז כָּבֵר מְצוּי, שֶׁהַרְבֵּה גִּחְלִים מְכַל מִינֵי חֲלָאִים מִצַּד הַקָּר, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַקְדִּים לָנוּ אֶת חֲמִימוֹת גֵּר

אֲשֶׁר ז' תתקסב בנחל פא

הַחֲנֻכָּה, שֶׁהוּא אֹרֹךְ שָׁל מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר עַל-כֵּן בְּרָכוֹת טו"ב עוֹלָה
בְּדִיּוֹק כְּמִסְפֵּר דו"ד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם תָּמִיד בְּרָכוֹת טוֹבוֹת,
יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וַיֵּשֶׁב, א' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.
יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְצֵאת מִמִּסְגַּר אֲסִיר, אֲשֶׁר דָּרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (עֵין סוּטָה ב.), שֶׁזֶּה סוֹכֵב עַל רֶוֶק שְׁעָדִין לֹא מֵצֵא אֵת בֵּית
זוּגוֹ, וְהוּא כְּמוֹ שִׁיּוֹשֵׁב בְּבֵית-הַסֵּהָר מִמֶּשׁ, וְתוֹכָה לְמֵצֵא בְּקָרוֹב אֵת
בֵּית זוּגָךְ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ עֲכָשׁוּ בִימֵי הַחֲנֻכָּה הַקְדוּשִׁים, לְבַקֵּשׁ
הַרְבֵּה מִמֶּנִּי יִתְבָּרַךְ, שֶׁתוֹכָה לְמֵצֵא אֵת בֵּית זוּגָךְ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁבְּחֲנֻכָּה הוּא זְמַן לַפְעֵל מְצִיאַת-הַזּוּג (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן ב').

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עָקֹר גְּדֻלַּת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — כְּשִׁזְזוּכָה
לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמוֹ וּלְהַחֲזִיק מִעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר, יִהְיֶה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ נִמְדָּדַת גְּדֻלָּתוֹ. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ,
שֶׁתוֹכָה לְהַחֲזִיק מִעֲמָד, וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצֹּלְחָה נְצָחִית.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבֵּל רְצוּף כַּמָּה קוֹנְטְרָסִים, וְאִם תִּעֲיֵן בָּהֶם וּתְקִים מָה שֶׁכְּתוּב בָּהֶם, תִּמָּצֵא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ. וְאִם יִהְיֶה לְךָ כֶּסֶף צְדָקָה תִשְׁלַח בְּעֵבוֹר הַדְּפֶסֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, לְמַעַן זְכוּת אֶת הָרַבִּים.

ז' תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וַיֵּשֶׁב, א' דְּחִנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גִּירוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שִׁבְת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשִּׁבְתִּי תִשְׁמֹר אוֹתָךְ. גַּם תִּזְהַר לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְאִזּוֹ תִזְכָּה לְמָצֵא בְּקִרְוֹב אֶת בֵּית זִוְגְךָ. וּרְאֵה לְהִתְחַתֵּן תַּכְף־וּמִיד וְאֵל תִּתְעַכֵּב.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי וְאִזּוֹ תַּצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וַיֵּשֶׁב, א' דְּחִנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מִשְׁפַּחַת ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

הִיָּה רָאוּי, שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵין חֲסֵדָה מְזוּזָה בְּאִינָה חָדָר.

גַּם רְאוּ לְשִׁמּוֹר מָה שֶׁאַתֶּם אוֹכְלִים, שִׁיְהִיו מֵאֲכָלִים כְּשֵׁרִים בְּמִתְכַּלִּית הַהֲדוּר.

רְאוּ מֵאֵד לְשִׁמּוֹר שִׁבְת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשִּׁבְתִּי תִשְׁמֹר אֶתְכֶם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַבְיָכֶם וַיֹּאדָרְךָ יָמִים.
הַעֲקֹר רְאוּ לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְכֵן תֹּאמְרוּ לְאַבְיָכֶם שֶׁלֹּא יִתְפַּחַד, כִּי
רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן ח'): פַּחַד מְכַחֵשׁ כַּחוֹ שֶׁל
אָדָם; עַל-כֵּן יַעֲשֶׂה כָּל מֶה שֶׁבְּכַחוֹ שֶׁלֹּא יִפְחַד.

וְהִנֵּה, אִם הָרוּפְאִים אוֹמְרִים שָׁאִין שׁוֹם דְּבָר, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שְׁבָאֲמַת לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר, אֲךָ הֵייתִי מֵיַעַץ אֲתֹכֶם,
שֶׁתִּלְכוּ אֶל רוּפָא, שִׁיתֵּן לוֹ כַּדּוּרִים לְהַרְגֵּעַת הָעֲצָבִים, וְזֶה לֹא יִזִּיק
כָּלֵל.

וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ אֶת תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלָּתִי, שִׁיְהִיָּה לְאַבְיָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּזְכֶּה לְגַדֵּל אֲתֹכֶם בְּקָלוֹת,
וְשִׁיְהִיָּה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֹדֶר וַיִּשָּׁב, א' דִּתְנִיכָה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעַ אֵל ... גֵּרוֹ יֹאדִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֹכֶם הַקָּשָׁה
מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֵיכֶם מִבְּתֹכֶם תַּחֲיָה.

וְהִנֵּה עָלֵיכֶם לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, מֵאַחֵר שֶׁנִּתְגַּרְשָׁה בְּיָדַי זֶה
הַיּוֹם עָלֶיהָ רָשָׁם רַע, וּבִשְׂבִיל זֶה נִפְלָה בְּדַפְאוֹן נִפְשִׁי, וְהִיא סוֹבֶלֶת
מִמְּחִלַת רוּחַ. עַל-כֵּן רְאוּ לְדַבֵּר עִמָּה בְּצוּרָה יָפָה, לְחַזֵּק אוֹתָהּ
וּלְאַמְצָה בְּכָל מִינֵי דְבוּרִים שֶׁל חֲזוֹק וְעִדּוּד, וְלֹא לְהַשְׁפִּילָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי בְּמִצָּב כְּזֶה צְרִיכִים לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ, וְלֹא לְהַשְׁפִּיל, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי הִיא סוֹבֶלֶת כְּבָר הַרְבֵּה מֵאֵד.

רְאוּ שֶׁתֹּאמַר בְּכָל יוֹם מִזְמוֹר כ"ט בְּתֵהִלִּים, וְזֶה יוֹעִיל לָהּ מֵאֵד,

כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ יו"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת קֶלֶפָּה, סִימָן ו'): הַשְׁבָּעָה קוֹלוֹת
שֶׁאָמַר דָּוִד עַל הַמַּיִם, בְּדַבְּרוֹן מְכַנִּיעֵין הַרוּחַ רָעָה.

גַּם טוֹב, שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם חֲסֵרוֹת
בְּאִיזָה חֶדֶר מְזוּזָה — גַּא לְקַבֵּעַ מְזוּזָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְבַתְּכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם. אִם
אֲפָשָׁר לְזוּזָה וּלְחֻזָּקָה, שֶׁתַּצֵּא קֶצֶת בַּחוּץ בְּכָל יוֹם לְשֹׂאף אֲוִיר צַח
וְנוֹף — מַה טוֹב וּמָה נָּעִים. הֵעֵקֶר לְדַבֵּר עִמָּה תָּמִיד בַּקִּי בְּצוּרָה
חַיִּיבִית וּבְהַתְחַזְּקוֹת וּבְדַבְּרֵי עֲדוּד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וַיֵּשֶׁב, א' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְאַחֻתָּה ... תַּחֲיוּ.

אֶת מִכְתְּבְּכֶן לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרְכֶן הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֵיכֶן.

לְדַעְתִּי רָאוּ לְצֵאת מִהַדִּירָה הַזֶּה, וּלְשִׁנוֹת תְּכָף-וּמִיד אֶת הַמָּקוֹם,
כִּי כָּבֵד אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא עַה): מְשֻׁנָּה מְקוֹם מְשֻׁנָּה
מִזֵּל; וּבְנוֹדָאִי אִם אַתֶּן סוּבָלוֹת כָּל-כָּף הַרְבֵּה בַּמָּקוֹם הַזֶּה, עָלֵיכֶן
לְבִרַח תְּכָף-וּמִיד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶן לְצֵאת מִשָּׁם.

פֹּה תִקְבְּלֶנָה סְכּוּם קָטָן, וְשִׁיחִיָּה לָכֶן לְבְּרָכָה וְהַצְלָחָה, כְּדִי
שֶׁתּוֹצִיאוּ מִכֶּחָ אֶל הַפֶּעַל לַעֲבֹר תְּכָף-וּמִיד דִּירָה, וְאֵז יִשְׁתַּנָּה מִצְבְּכֶן
לְטוֹבָה.

הֵעֵקֶר רָאוּ לְשֹׁמֵר שִׁבְת-קֹדֶשׁ, וְאֵז הַשְׁבָּת תִּשְׁמַר אֶתְכֶן. רָאוּ
לְהַזְהִיר שֶׁתִּיכֶן לְהַדְלִיק נֵרוֹת לְכַבּוֹד שִׁבְת-קֹדֶשׁ, אֶת תְּדִלְקֵי שְׁנֵי
נֵרוֹת וְאַחֻתְהֶן תְּדִלִיק שְׁנֵי נֵרוֹת, וּבִשְׁעַת הַדְּלָקָה הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ אֶז

אֲשֶׁר ז' תתקסז בנחל פה

הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל
יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתְכֶן.

הַמֵּאַחַל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא לִקְרִים כָּל מָה שֶׁכָּתַבְתִּי לָכֵן פֹּה, וְאַל תִּשְׁנֶנּוּ שׁוּם דְּבָר, אֲזִי
תֵּרְאוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ז' תתקסז.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר וְיֹשֵׁב, א' ד'חגבָה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרֵי יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לִנְכוּן קִבַּלְתִּי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מְכַל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּתוֹךְ
שָׁאַר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם תּוּכַל לְנַסֵּעַ פַּעַם אֶל יָם הַמֶּלַח, וְלִרְחֹץ שָׁם
אֶת כָּל גּוּפְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן
הַשָּׁמַיִם.

הַעֲקֵר רָאָה לֹא לְדֹאג, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת. וְעַקֵּר גְּדֻלַּת
הָאָדָם — שְׂיוּכָל לְהִתְחַזֵּק. וּבִפְרָט אִתָּה, שְׂאִתָּה אָבֹא לִילָדִים, עָלֶיךָ
לְהִיּוֹת בָּרִיא וְחֹזֵק, וְאֶסוּר לָךְ לְהִתְנַאֵשׁ מִן הַחַיִּים.

הֵייתִי מִנְעֵץ לָךְ לְלָכַת אֶל רוּפָא, וּלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כְּדוּרֵי הַרְגָּעַת
עֲצָבִים, וְזֶה אֵינוֹ מִסְכָּן כָּלֵל, אֲדַרְבָּה, זֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה מְאֹד, וְאֵין
בְּזֶה שׁוּם בּוֹשָׁה לְקַחַת אוֹתָם כָּלֵל.

ראה לחזק עצמך, ופה תקבל כמה קונטרסים יקרי ערך, ותקרא בהם, ותקיים כל אשר נאמר בהם, ואז טוב לך בזה ובכא לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקסח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

חסדי השם יתברך, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחזק ומאמץ אותנו, ומכניס בנו חיות. על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך מאד מאד, ולדבר בכל יום עם אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש" מרבנו ז"ל, ותחזקם ותאמץ, ובזכות זה שתחזק ותאמץ נפשות שבורים, תזכה לרפואה שלמה ברוחניות ובגשמיות.

יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא לגדל את ילדיך, ותרונו מהם רב נחת.

אחי היקר! ראה לבנות את "היכל-הקדש" לקרב נפשות, ולגלות להם את אמתת למודו של רבנו ז"ל, אשר "בהיכלו כלו אומר כבוד" (תהלים כט), מי שנכנס בהיכל הזה, שם רואה רק את כבודו יתברך, וכשאדם רואה רק את כבודו יתברך, אינו מפחד משום בריה שבעולם, כי הקדוש-ברוך-הוא שומרו ומצילו מקלפת עשו וישמעאל.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו להוציא את השליחות של רבנו ז"ל מכח אל הפעל, ונמלא את לבות אחינו בני ישראל עם אלקותו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך בדרך רבנו ז"ל — אין לתאר ואין לשער כלל, כי בזה העולם מי שרוצה לילך בדרך רבנו ז"ל, עוברים עליו כל מיני משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם.

ראה להמשיך במפעלך להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, אשר אין לך זכות יותר גדולה ממי שמזכה את הרבים, ובפרט בשו"כים לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, אין לך עוד דבר יותר גדול מזה; כי רבנו ז"ל מגלה את אמתת מציאותו יתברך, ופותח את פיהם של המקרבים אליו, כי תכף-ומיד מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, מתעורר בהתלהבות גדולה, ומתחיל לדבר עמו יתברך, אשר זה עקר האמת — לדבר עמו יתברך ממקום שהוא נמצא שם (ע"ז לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן ט', וסימן קיב); וכבר אמר החכם: "האמת אור לעינים, והפזב פח לרגלים"; כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך דבורי אמת, ומספר לפניו יתברך את כל מה שמעיק לו בלב, זה עקר האמת, וזה יאיר את עיניו לראות ולהשיג רוחניות חיות אלקותו יתברך, אבל תכף-ומיד כשימנע את עצמו מלדבר עמו יתברך, ולא יספר לפניו יתברך כל מה שעם לבו, זה עקר השקר והפזב, והוא הפח יקוש תחת רגליו לפל בו.

על-כן ראה לדבר הרבה עמו יתברך בכל יום בתמימות ובפשטות גדולה, וכן ראה להפיץ את אור ודעת רבנו ז"ל בעולם.

ראה לעזור לידידי היקר לי מאוד, תלמידי חביבי ... גרו יאיר, להדפיס את הקונטרסים החדשים, שהם סלת נקיה מספרי רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח דרכך, ותשא חן בעיני כל רואיך, ושיהיה לך רק טוב כל הימים.

פה תקבל רצוף קונטרס "מציאת-הזיווג" ותעין בו, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ופה תקבל רצוף כמה קונטרסים מספרי רבנו ז"ל, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתעין ותלמד בהם, ותחזק את עצמך בהם, כי אין לך טוב בעולם מספרי רבנו ז"ל, המחזקים ומאמצים את האדם, ומכניסים בו תקנה שיחזיק מעמד בזה העולם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בכריאות השלמה, ושתרוה רב נחת בפיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אַל ... תחיה.

אַת מכתבך לנכון קבלתי.

יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא לרוות נחת מכל הילדים, ושימשך שפע ברכה והצלחה לכל יוצאי חלציו, ושיהיו בריאים ומצלחים, ואת ובעלך שתהיו בריאים, ותרוו רב נחת מכל יוצאי חלציקם.

אודות הבן, עליכם לדעת, כי יש הרבה נשמות, שיש להם כמה זוגים, ומי יודע שרש בגן, על-בן אל תדאגו כלל, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיתחתן ויבנה בית נאמן בישראל.

היה טוב מאד, שתדליקי לכבוד שבת-קדש שבועה גרות של חלב ושני גרות של שמן זית, ולבקש אז על כל הילדים שיצליחו בחיים, כי התפלה שהאשה מתפללת בעת הדלקת הנרות — נתקבלת מאד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקעג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אַל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אַת מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותהלה לאל, יש לנו במה לשמח, שאנו

זוֹכִים לְדַעַת מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, וּבּוֹדֵאי אִם נִצִּית אוֹתוֹ, יִהְיֶה לָנוּ טוֹב כְּזֶה וּבִכָּא לְנִצַּח.

רְאֵה לְהַחְזִיק בְּשִׁעוּרִים קְבוּעִים בְּכָל יוֹם — מִקְרָא, מִשְׁנָה, גִּמְרָא, מִדְּרָשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל עֲנִיָּיִךְ.

רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מֵה שְׂאֵתָה אוֹכֵל וְכֵן הַיְלָדִים, וְתוֹכּוּ לְהִיּוֹת בְּרִיאִים תְּמִיד. וּכְמֵאֲמַר הַחֲכָם: "שִׁים רוּפְאִיךָ בְּרֹאשׁ מְזוֹנֶךָ, יַעֲמִידוּ שְׁלוֹתֶךָ יוֹשִׁיבוּךָ עַל כִּנֶּךָ". וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַנֵּס לוֹ אֶת הַרְפּוּאָה בְּתוֹךְ מֵאֲכָלוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְתָּה מֵהַשְּׁמִים...

ז' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר מַקֵּץ, א' דִּתְנָבָה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֲד אֲנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָאֵב עֵינַיִם.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשְּׁמִים בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וְשִׁס"ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טְפֵי דָמֶיךָ, וְשִׁלָּא תִדַּע מִשׁוֹם צַעַר כָּלֵל.

וְהִנֵּה רַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפז) עַל פֶּסוּק (בַּמִּדְבָּר יג): "אֲרַץ אֲבִי'לֵת יוֹשְׁבֶיהָ" — רֵאשֵׁי תְבוּת: אֶתָּה תִּשְׁלַם לִי אִישׁ כִּי מַעֲשָׂהוּ, שֶׁבָּאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם תַּכְף-וּמִיד מִדָּה בְּמִדָּה, שֶׁעַל-יְדֵיָּהּ הוּא מִכִּין לַפֶּשֶׁשׁ בְּמַעֲשָׁיו, וְלִידַע הַחֲטָא שֶׁפָּגַם בּוֹ וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, עֵין שָׁם.

עַל-כֵּן רְאֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתּוֹכָה לְרְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ מֵאֲד

מרופאים, רופאי הבל, כי כבר אמר החכם: "רב הרופאים תמצאם זקנים באים בימים, בעבור כי המלאך הממנה על המות יניחם לרבות צידו". ובפרט בארץ ישראל הרבה מהרופאים הם רוצחים גדולים, וצריכים לשמר את עצמו מאד מהם, כי אינם מתחשבים באדם כלל.

השם יתברך ישלח לך רפואה שלמה, ולא תדע משום רעה.

אודות המצח, מובא בדברי גורי האר"ז: "מצח גימטריה יוסף בא"ת ב"ש נד' אותיותיה, ויוסף הוא היסוד, וכן מצח גימטריה יסוד אל חי. רואים מזה את הקשר שבין המצח והיסוד. ורובנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'), שהמחקרים הכופרים באים על ידי שאין לבם יכול להכיל בקרבם את חכמת האלקות, ובשביל זה הנאוף מניק להם מאד. הרי אנו רואים מזה, שהמצח תלוי בברית שהוא היסוד, וכשנפתקן היסוד, אז נמשך רפואה שלמה אל המצח.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם רפואה שלמה מן השמים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לגכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך מבית ומבחוץ. אף-על-פי-כן עליך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם ולא להשבר, כי החיים מלאים נסיונות, ואשרי מי שמחזיק מעמד.

במצבך הקשה יש לך עצה אחת — רק לבקש ממנו יתברך בכל יום בלשון עצמך, הינו בשפת האם שלך, שתרגילי את עצמך

לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו, וכל מה שמעיק לך
תספרי לפניו יתברך, ותבקשי ממנו יתברך רחמים ותחנונים, שיחוס
וירחם עליך, ותזכי שהקדוש-ברוך-הוא ישמע את תפלתך.

ראי להדליק ארבעה גרות של חלב ושני גרות של שמן וזית,
ולבקש אז הרבה ממנו יתברך, שבעלך יחזור בתשובה, ושיהיה
בבית עמך יותר, כי התפלה שהאשה מתפללת בשעת הדלקת הגרות
לכבוד שבת-קדש, רצויה מאד בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שהכל יתהפך לטובה, ושיבנה
ביתכם על-פי התורה והיראה, ותהיה לכם פרנסה בשפע.

פה תקבלי כמה קונטרסים לעין ביהם, וכן תתני לבעלך שיעין
בהם, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך
שאני מבקש מהקדוש-ברוך-הוא, שבעלך יחזור בתשובה עם כל
המשפחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים.

ז' תתקעו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראי לשמר את עצמך מחטאים, וכבר אמר הקב"ה: "הטוב מכל
מלבושים שבעולם, פשילבש האדם דעת". והוא על דרך שאמרו
חכמינו הקדושים (גדרים מא): פשיש לאדם דעת, יש לו הכל,
וכשאין לאדם דעת, אין לו כלום. דא ביה — כלא ביה, ודלא דא
ביה — מה ביה; וכן אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג): אין אדם
עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות.

על-כן שמרי את עצמך מכל מיני חטאים ועוונות, ואף שזה

קָשָׁה מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלִיף לְדַעַת, כִּי בְנֵי-אָדָם רוֹצִים רַק לְנַצֵּל אוֹתָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ דַּעַת וְשֹׁכֵל וְתַחֲזִיקי מַעֲמָד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם.

ז' תתקעז.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֶר מִקֵּץ, א' דְּחֻגְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַמָּקָר לִי מְאֹד, נָר לְהַצְדִּיק, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נָרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׁמִי — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל. כִּי זֶה כַּמָּה שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְגַם קִבְּלָתִי חֲזָרָה שְׁנֵי מִכְתָּבִים שִׁשְׁלַחְתִּי לְךָ, כִּי לֹא יִדְעָתִי שֶׁעֲבַרְתָּ דִּירָה.

וְהִנֵּה בֵּין כֶּף זְכִיתִי לַהֲיוֹת כָּכָר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת נֹחַ, וְכֵן זְכִיתִי לַהֲיוֹת בְּעָרֵב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלֹוִל עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְעַל צִיּוֹן מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל בְּעִיר בְּרִסְלָב, וְכֵן זְכִיתִי לַהֲיוֹת שׁוֹב בְּשָׁבוֹעַ פְּרֻשֶׁת לֶךְ-לֶךְ, עִם יוֹתֵר מִמֶּנִּין תַּלְמִידִים מ"היִכַל-הַקֹּדֶשׁ" עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְהִזְכַּרְתִּי אֶתְכֶם לְטוֹבָה.

אֲנִי מִקְנֶה לַהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יִתֵּן לִי אֶת הַחַיִּים, שְׁאֲזֹכָה לַהֲיוֹת עוֹד פַּעַם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁבַּת שִׁירָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְאַקְנֶה אֹז לְרֹאוּתָךְ.

הַעֲקֵר רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיּוֹי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְבַל תִּשְׁבֵּר מִשּׁוֹם דָּבָר. רָאָה לַהֲיוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה תְּמִיד, וְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַטֵּל אוֹתָךְ מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ בְּמַדַּת הַסִּבְלָנוּת, וְאַל תִּהְיֶה כַּעֲסָן כָּלָל,

כִּי הִפְעֵס מְבֻלָּה אֶת הָאָדָם וְאֶת בְּרִיאֹתָיו, וְזֶה סִימָן שֶׁל שׁוּטָה —
כָּשֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבִקְפֻדוֹת.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עָקֵר גְּדֻלַּת הָאָדָם — לַחֲזֹק אֶת עֲצָמוֹ וּלְהַחֲזִיק
מִעֲמִד מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתוֹ.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יֵאבֹד
הַקָּשֶׁר בֵּינֵינוּ, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַקְצֵן, א' דְּחֻנְפָּה ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד אֲנִי מַצְטָעֵר לְשַׁמֵּעַ מָה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִסִּיר
כָּל מַחְלָה וְנִגַּע מִמֶּךָ, וְתוֹפִי לִהְיוֹת בְּרִיאָה כְּאֶחָד הָאָדָם.

נָא וְנָא לְנִסְעַ עִם בְּעִלְךָ תַּכְף-וּמִיד אֶל הַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבִּי
מֵאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס בְּעִיר טְבֵרְיָה, וְתִדְלִיקִי שָׁם שָׁמֶן זֵית לְכַבּוּדוֹ,
וְתִבְקְשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שִׁירְחִם עָלֶיךָ בְּזִכְרוֹתָיו, וּבְזִכּוֹת כָּל
הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם, קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְתֹאמְרוּ "אֱלֹהֵי
דְּמֵאִיר עֲנֵנִי" הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְאַחֲר־כֵּן תִּמְרָחִי אֶת הַפָּנִים שֶׁלָּךְ עִם
הַשָּׁמֶן זֵית שֶׁדָּלַק שָׁם, וְתִבְקְשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיְחִיֹּס וִירְחִם
עָלֶיךָ, וְאִזּוֹ אֵיזוֹ מַחְשָׁבָה שִׁיְכַנִּיס בְּךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תִקְיָמִי.

אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצִּיטֵי אוֹתִי, וְתַהֲיָה לָךְ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה.

נָא וְנָא רְאֵי לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עִם בְּעִלְךָ, כִּי רַבְּנוּ ו"ל

אֲשֶׁר ז' תתקעט בַּנְחַל צה

אמר: השמחה היא רפואה לכל, ואם אפשר לכם לרקד בכל יום תרקדו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, א' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קד לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך, אשר זה עקר גדלת האדם, שזוכה להחזיק מעמד.

מה אמר לך, ידי ה'קד! אנשי שלומנו הקרים מספרים, ש' אברהם בר' נחמן ו"ל, היתה דרכו לילך תמיד עם פנים שוחקות לפני כל אחד ואחד, ואפילו לפני המתנגדים עליו וכו', ולא רצה להכנס עמם בשום ופוחים, ואף שהיה יודע מצבו ומדגתו של כל אחד, והיה בנקל לו לומר להם היכן אווזים, אף-על-פי-כן שתק להם, והשתמט מהם בפנים שוחקות.

על-כן הרגל את עצמך גם אתה ללכת תמיד בפנים שוחקות, ובפרט בביתך — זו אשתך, תחזקה ותאמצה, כי היא מאד סובלת מרב צערה הקשה, אשר צריכה לשבת כל היום בבית עם בתכם.

ראה, אהובי, אחי ה'קד! לבקש בכל יום ממנו יתברך שתזכה לשמחה, כי השמחה היא יסוד גדול בקיום האדם בגשמיות וברוחניות, וכשאדם שמח, אזי עוזר לו הקדוש-ברוך-הוא, שנתרחב לבו ודעתו, ואז יכול לבקש ממנו יתברך כל מה שרוצה.

נא ונא ראה לשמר שבת כהלכתה, ותהיה שמח כל השבת,

ותרקד עם הילדים, כי השמחה ובפרט בשבת, מועלת להמשיך ישועה על כל השבוע, אשרי האיש אשר זוכה לשמח בשבת-קדש. ונחמנו הקדושים אמרו (שמות רבה, פרשה כה, סימן טו): בעת שהאדם שומר את השבת, גוזר גזרה והקדוש-ברוך-הוא מקימה, עין שם.

שב"ת ראשי תבות: ש'בת ב'ו ת'תרפא, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם בזכות שבת-קדש, שתזכו לראות רב נחת מביתכם, ושתהיה לה רפואה שלמה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ז' תתקפ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, ב' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיע אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף ארבעה קונטרסים באנגלית, שיצאו לאור על-ידי ישיבתנו הקדושה, כדי להחזיר את האמונה הקדושה באחינו בני ישראל, שבצעונותינו הרבים נתרקו.

אקנה שתהנה מהקונטרסים, ותעזר לנו בהדפסתם, ובזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בשפע ברכה והצלחה, ותזכה לעשירות דקדושה, ולהרחבת הדעת, ותראה רב נחת מהילדים, ותגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים.

המאחל לכם ברכה והצלחה...

ז' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, ב' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל היקר והנעלה ... שיחיה.

פֹּה תִקְבֵּל רְצוּף כְּמָה קוֹנְטֵרֶסִים שִׁינְאוּ לְאוֹר עַל-יְדֵי יְשִׁיבְתָּנוּ
הַקְדוּשָׁה, כְּדֵי לְהַכְנִיס אֶת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּאֵלֵינוּ שְׁנִיתֵרְחֶקוּ.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְבִרְכָּה וְהַצְלָחָה, וְתַצְלִיחַ
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָה, וְתַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּהַדְפָּסְתָּם.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְרוּחוֹת רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי
חִלְצִידָה, וְתִשְׁמַע תָּמִיד רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִקֵּץ, ב' דִּחְנִיכָה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... שְׁיִחֲיָה.

פֹּה תִקְבֵּל רְצוּף אַרְבָּעָה קוֹנְטֵרֶסִים שִׁינְאוּ לְאוֹר, עַל-יְדֵי
יְשִׁיבְתָּנוּ הַקְדוּשָׁה, כְּדֵי לְהַחֲדִיר אֶת הָאֱמוּנָה בְּאֵלֵינוּ שְׁעֵדִין רְחוּקִים,
וְהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל עֲנִיָּיָה, וְתַזְכֶּה לְשִׁפְעַת
בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּצְלִיחַ,
וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִיוֹצְאֵי חִלְצִידָה.

אֲקִנֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּעֲזֹר לָנוּ בְּהַדְפָּסְתָּם, וּבְשִׁכְרָה זֶה תִּזְכֶּה
לְרִאוֹת נִסִּים וְנִפְלְאוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִקֵּץ, ב' דִּחְנִיכָה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... שְׁיִחֲיָה.

פֹּה תִקְבֵּל רְצוּף אַרְבָּעָה קוֹנְטֵרֶסִים שְׁנִידְפְּסוּ עַל-יְדֵי יְשִׁיבְתָּנוּ

הַקְדוּשָׁה, כְּדֵי לְהַחְזִיר אֶת הָאֱמוּנָה לְאֶחֱיוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׂעֵדִין
נִתְרַחֲקוּ.

הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְבִרְכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִלְדִּיךָ, וְתִגְדֹּלַם לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה
וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ שְׁפַע, בְּרִכָּה
וְהַצְלָחָה, וְתַעֲזֹר לָנוּ בַּעֲבוּדָתְנוּ הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל הָעֲנִינִים...

ז' תתקפד.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ב' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּדּוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ, אֵיךְ שָׂאֲתָה
זוֹכָה לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְוַדַּע מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר בּוֹדָאִי עַל יְדוֹ תַּזְכֶּה לְבּוֹא
וּלְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּנָךְ הַנִּצְחִי.

וְהִנֵּה כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל הוּא — לְגִלּוֹת אֶת פְּנִימִיּוֹת נִקְדַּת אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֵיךְ שֶׁהוּא יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּמִלְהַבֵּן אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁכָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל גַּם-כֵּן יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.
וּבִזְוָה נִתְעַלָּה רַבֵּנוּ ו"ל עַל כָּלָם, כִּי יֵשׁ בְּכַחוֹ לְלַהֵב אֶת הַכִּי יָרוּד
וְהַכִּי פָּגוּם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַהִתְלַהֲבוּת, עַד שֶׁתִּמְדִּי יִכְעַר לְכַבּוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

לְזֹאת אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֵד בּוֹדָאִי יִזְכֶּה
לְבּוֹא אֶל תְּקוּנָנוּ הַנִּצְחִי עוֹד בַּחַיִּים חַיִּיתוֹ. וּמִחֻמַּת שֶׁהִבְעַל-דְּבָר יוֹדַע
זֹאת, עַל-כֵּן סָבַב מִחֻלָּקַת גְּדוּלָּה עַל רַבֵּנוּ ו"ל, וְעָשָׂה כָּל מִינֵי פְעֻלּוֹת
שֶׁבַּעוֹלָם שִׁיתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, כִּי הִבְעַל-דְּבָר מְאֹד מְפַחֵד אִם יִזְכּוּ
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי אֵד אֵין לוֹ כֶּכֶר מֵה לַעֲשׂוֹת בְּזוֹה הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּלֵל אֲמוֹת הָעוֹלָם מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עַל כָּלֵל

נשמות ישראל, והם כמו קלפה חזקה, המסתרת ומסבכת את הפרי, כמו־כן בין אחינו בני ישראל הרחוקים מהנהדות, שהם עמי הארצות, הם חולקים על שומרי תורה ומצוות, והם כמו העלים המכסים את הפרי. וכמו־כן בין שומרי תורה ומצוות, חולקים ומכסים ומסתירים את הנראים והחודים לדבר ה', וכן מביניהם מסתירים יותר ויותר וכו' וכו', וכך עולה גבה על גבה, כל המקדש ביותר — תרב ביותר.

עליך לדעת, כי כל מה שאדם חוטא, הוא בורא קלפות ומשחיתים, שישתירו ממנו את האור אין סוף, שלא יוכל להשיגו. יתברך מרב קלקול מעשיו, עד שיש חטאים, שמוכא בזהר הקדוש, שאין על זה תשובה כלל, ואמר על זה רבנו ז"ל, שעל הכל יש תשובה, רק מנסים את האדם שישמע מחלקת, ואם אין לו שכל ושום זכות, הוא שומע את המחלקת ובורח, ואם הוא זוכה להסתכל באמת על עצמו בעין האמת, אז שום מחלקת שבעולם לא תוכל לבטלו ולרחקו מהאמת (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח'; ובלקוטי הלכות, תפלין, הלכה ד'; ובשיחת מוהר"ן, סימן עא), ואם תעין במקומות אלו, תבין למה יש מחלקת עלי וכו', עין שם.

רבנו ז"ל הקפיד מאד לא לעשן, ולא לשתות משקה המשפר, ולא להרית טבק, ולא להקפיד על נקיות (הינו שיש בגי' אדם, שנקנסו בהם דמיונות, שצריכים תמיד לצאת בעבור נקיות), ואמרו על זה אנשי שלומנו, שהאדם צריך לשמר את עצמו לא להיות ב'ט'ל'ן, שהוא ראשי־תבות: ב'ראנפין, ט'אבק, ל'ולקע (לעשן). נ'קיות; כי דברים אלו עושים את האדם בטלן. ובאמת כשאדם בטלן בגשמיות — הוא בטלן ברוחניות, כי זה תלוי בזה, כי אסור לבטל את הזמן פרגע, אלא או ללמד ולהתפלל, או לקיים מצוות, או לדבר אליו יתברך, או לדבר דבורי אמונה, או לעשות טובה ליהודי, אבל אסור לבטל את הזמן היקר, שאי אפשר לקנותו בשום ממון שבעולם, כי הזמן שעבר — לעולם כבר לא יחזור. ודברים אלו — לעשן, או לשתות יין שרף, או נקיות וכו', זה מביא את האדם לידי בטול זמן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנוּפָה בְּאַמַּת לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, אֲשֶׁר זֶה עֶקֶר הַהִתְקַרְבוּת, וְאִזּוּ נִרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּהִתְקַרְבוּת.

וּמוֹכָא בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת (שְׁלוּחִין, הַלְכָּה ה'), שֶׁהַצַּדִּיק מְנִיחַ תַּלְמִידִים, שֶׁהֵם מְמַשִּׁיכִים אֶת אוֹרוֹ בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן פְּדָאִי לְלֶכֶת אֲלֵיהֶם, וּלְקַבֵּל מֵהֶם אֶת הָאֵרַת הַצַּדִּיק. עַל-כֵּן רָאָה גַם אִתָּה לְלֶכֶת אֶל ... לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַנִּקְדָּה שְׁלוּמִדִּים בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁבוּנָה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלַחַה מֵהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר מַקֵּץ, ב' דְּחֻנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשֵׁס"ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טַפֵּי דָמֶיךָ.

רָאָה לְשֹׁמֵר מֵאֵד עַל הַמֵּאֲכָלִים שְׂאִתָּה אוֹכֵל, שְׁלֵא יִהְיֶה בָּהֶם שׁוּם חֲשָׁשׁוֹת שֶׁל כְּשָׁרוּת.

גַּם הִיָּה טוֹב, שֶׁתִּלָּךְ אֶל רוּפָא לְקַחַת מִמֶּנּוּ פִּדְיוֹנֵי הַרְגָּעָה לְהַרְגָּעַת הָעֲצָבִים, וְאִין בְּזָה שׁוּם חֲשָׁשׁ כָּלֵל, אֲבָל לֹא יוֹתֵר, כְּמֵאמֶר הַחֶכֶם: "אוֹי לוֹ לַחֹלֶה שֶׁהָרוּפָא פָּגַע בּוֹ".

רָאָה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ, אִם הֵן כְּשָׁרוֹת, וְתִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁנֵה יוֹעִיל לָךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְתַצְלִיחַ דְּרָכְךָ. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מִנְחוֹת מִד.):
הַמִּנִּיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים; וְאָמְרוּ (שִׁם): כָּל הַמִּנִּיחַ תְּפִלִּין —

אֲשֶׁר ז' תתקפו בנחל קא

מֵאֲרִיךְ יָמִים; וְאָמְרוּ (שְׁבַת קִנְג.): וְשָׁמֶן עַל רֹאשׁוֹ אֶל יַחְסֹר — אֵלֶּי
תִּפְלִין; רֹאה לְקַיֵּם כָּל זֹאת, וְעוֹד תִּהְיֶה לָּךְ הַצִּלָּחָה בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר מִקֵּץ, ב' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעַר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר
עֲלֵיכֶם.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת י'): אִפְלוּ חָרַב
חֲדָה מִנִּחַת עַל צִוְּאָרוֹ שֶׁל אָדָם, אֶל יִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים;
וְאָמְרוּ (ש"ס): מִכָּאֵן שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרֹפֵא לְרַפְּאוֹת; וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ, שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרֹפֵא לְרַפְּאוֹת אָבֵל לֹא לִיָּאֵשׁ,
וְעַל-כֵּן, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁבַּעֲלֶיךָ לֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם נִתּוּחַ כָּלֵל, כִּי הֵם
יְכוּלִים לְקַלְקֵל, עַד שֶׁלֹּא יוֹעִיל אַחֲרֶיךָ שׁוּם דָּבָר. וּבִפְרָט בְּעִנְיַן
יְלָדִים, צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד, שֶׁלֹּא יִזְיקוּ אוֹתוֹ. וּבְכָר אָמַר הַחֶכֶם:
אוֹי לוֹ לַחֲוֹלָה שֶׁהֲרֹפֵא פָּגַע בּוֹ; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשִׁין
פ.ב.): טוֹב שֶׁבְּרֹפְאִים לְגִיּהֲנוּם; וְכֵן אָמְרוּ (יְרוּשְׁלָמִי בְּתוּבוֹת, פָּרָק יג, הִלָּכָה
ב'): לֹא מִן הַכָּל הָאָדָם זוֹכָה לְהַתְּרַפְּאוֹת. עַל-כֵּן שָׁמְרוּ אֶת עֲצָמְכֶם
מְאֹד מְרֹפְאִים.

א. רְאוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל טְהֻרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּלְדִקְדָּק בְּזֵה מְאֹד. ב.
רְאוּ לְהַדְלִיק שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב וּשְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שָׁמֶן זֵית לְכָבוֹד
שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלַהֲתַפְּלֵל הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲזַעַל בָּנִים, כִּי
הַתַּפְּלָה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְּפַלֵּלָת אֲזַעַל — רְצוּיָהּ וּמִקְבָּלָתָה. ג. רְאוּ לְקִנּוּת
(בְּחִנּוּת שֶׁל תְּכַשִּׁיטִים) אוֹת ה' מִכֶּסֶף טָהוֹר, וְתִשְׂאִי אֶת זֶה עַל
צִוְּאָרְךָ תְּמִיד. ד. גַּם טוֹב שֶׁתִּשְׂאִי אֶצְלֶיךָ תְּמִיד מִגִּנַּט קֶטָן.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּבְרָכָה וְהַצִּלָּחָה, שֶׁתּוֹכּוּ לְהַפְקֵד

קב אשר ז' תתקפז — ז' תתקפח בנחל

בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא. הָעֵקֶר רָאוּ לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בּוֹדֵא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ג' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּנִשְׂיַאת חַן, שֶׁתִּשָּׂאוּ חַן בְּעֵינֵי כָל רוֹאֵיכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ תַּצְלִיחוּ.

נָא וְנָא לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַּי הָאֵם, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְכֶם, אֲשֶׁר זֶה הַשָּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ג' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרֵּי יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שֶׁמִּחֲתִי לִשְׁמַע, שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהַתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, עַל-כָּל-פָּנִים עֹשִׂים רְגָעִים, כִּי הַהִתְבּוֹדּוּת הִיא בְּדִגְמַת הַמַּלְחָה, שֶׁמִּמְלִיחִים בּוֹ אֶת הַבָּשָׂר, וּמוֹצִיאִים מִמֶּנּוּ אֶת הַדָּם הָרָע. וּמוֹבָא בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ (יִוְרָה דְּעָה, סִימָן סט, סַעִיף ו'), שֶׁבִּשְׁעַת הַדְּחָק מוֹעִיל עֹשִׂים רְגָעִים, עַל-כֵּן רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּקִבְיָעוֹת חֲזָקָה

אֲשֶׁר ז' תתקפט — ז' תתקצ בַּנְחֹל קג

לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים עֹשִׂים רְגָעִים, וְאִם אֲפָשָׁר
כָּמָה פְּעָמִים בַּיּוֹם — מָה טוֹב וּמָה נָּעִים.

תִּכְתֹּב לִי אִם אַתָּה מְקַבֵּל אֶת מִכְתָּבִי, וְכֵן אִם קִבַּלְתָּ אֶת מִכְתָּבִי
זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקָּץ, ג' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לִנְכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאִי לְהַדְלִיק שְׁנֵי נֵרוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת קֹדֶשׁ, וּתְבַקְשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
בְּשַׁעַת הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת, כִּי אִזּוּ הוּא זְמַן רְצוֹן גָּדוֹל לְאִשָּׁה.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת
תְּפִלָּתְךָ.

רְאִי לוֹמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, בְּאַפֵּן שְׂתַזְכִּי לְגַמֵּר וּלְסַיֵּם בְּכָל
שָׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקצ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מַקָּץ, ד' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמַח שְׂזָכִיתָ לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבּוּכָה, אֲבָל עָלֶיךָ לְדַעַת,
כִּי אָדָם שֶׁהִיא עַד עֹכָשׁוֹ בַּחֲשָׁד, כְּשֹׁנְתִלְהֵב לְבוֹ לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבּוּכָה, הוּא
בְּסִכְנָה גְּדוֹלָה, כִּי מֵרֵב הַתְּלַהּבוֹת, אֵינּוּ יוֹדֵעַ מָה לַעֲשׂוֹת, וְרוֹצֶה

לעשות דברים, אשר הם למעלה מבחורתיו. וזו כל הפעיה היום, שכל הפעלי תשובה, תכף-ומיד כשנכנסת בהם התעוררות לתשובה, אזי מתחילים לעשות דברים שלא אמרו להם, ומזה יוצאים אחר-כך הרבה קלילים.

על-כן ראה לצמצם את עצמו עם ההתלהבות, וגם עם ישראל כשבאו סמוכים להר סיני, ורצו לקבל את התורה, התלהבו כל-כך, עד שהצרכו שהוא יתברך יפקד עליהם (שמות יט): "הער בהם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב וגו', והעם אל יהרסו לעלות אל ה' פן יפרץ בהם" וגו'. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שגם בהתקרבות להקדוש-ברוך-הוא, יש יצר הרע גדול, כשאדם רוצה להתקרב להשם יתברך, הוא רוצה לעלות יותר מהמדה.

על-כן ראה לצמצם את עצמו, שלא תבוא, חס וחלילה, לשבר עצבים.

פה תקבל כמה קונטרסים שתעין בהם. אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיעזר לך לעבר על כל בעיותיך, וגם תזכה באמת להתקרב אליו יתברך. אני מצרף כאן מכתב לאשתך, ותראה למסור לה. אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתציית אותי, ותקים את רצוני, ואז טוב לך כל הימים. ואף שעכשו נדמה לך, שאשתך הכי גרועה, ואינך צריך אותה, אבל תדע, שלבסוף תתחרט. על-כן ראה למסור לה את המכתב הזה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ד' דתנקה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מצטער על כל מה שעובר עליכם בביתכם — מריבות ואי הבנה בשביל היהדות.

עליך לדעת, כי אין עוד נעם וזיו כמי שזוכה להתקרב אליו
 יתברך, ולשוב בתשובה אמתית, אשרי לו בזה ובכא לנצח נצחים!
 בודאי פשאדם חוזר בתשובה, עובר עליו מן ההפוך אל ההפוך, כי
 עד עכשו התנהג בצורה אחרת לגמרי, ועל-כן קשה לו מאד להבין
 את היהדות. עם כל זה מי שזכנס בלמוד היהדות, רואה ומבין,
 שאין עוד נעם כמו זה, אשר הוא למוד צמק ונפלא מאד.

על-כן, לדעתי, ראי להשלים עם בעלך, ותשתדלי לעשות
 שלום ביניכם, ואיש את רעהו יעזר. ואין זה נאה וכדאי להתגרש,
 בפרט כשיש לכם כבר ילדים, מפאת אי הבנה לא כדאי לשבור
 ביתכם. על-כן תראו לעשות כל מיני מאמצים להשלים ביניכם,
 ולחזור שניכם בתשובה אמתית. ואף שאני יודע, שפני המצב
 אצלכם בבית, שרוי מאד מאד הכעס והרציחה, והנצחון חזק מאד,
 עם כל זאת ראו להתישב בדבר — לעשות שלום, ואל תמשיכו
 לריב, כי מה יהיה ומה יצא אם תתגרשי?!

והקדוש-ברוך-הוא ימשיך לכם שכל ודעת, ותזכו להשלים
 ביניכם, ותחזרו באמת בתשובה, ואז ישתנה לגמרי כל ביתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ד' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... תחיה.

את מכתבך בתוך מכתב בעלך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי
 לשמע הטוב ממך, איך את מחזקת את עצמך ואת בעלך, אשר זה
 עקר מעלת האשה — כשזוכה לחזק את בעלה, ומכל מה שעובר
 עליה, יש לה דבורי חזק ועידוד, לחזקו ולאמץ וליעודדו, ולא
 כאשר נהוג בקרב הנשים, שתכף-ומיד כשהבעל עושה איזה משגה,
 שוכרים אותו לגמרי, ומחלישים את דעתו, אדרכה, אשרי האשה

אָשׁר זוכה לחזק ולאַמץ את בעלה, ואז כְּשֶׁלִּבְעַל טוב — גם לאשה טוב.

מאד שמחתי לשמע, שבני-אדם מצלצלים אליכם בשביל הספרים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזקה לגלות ולפרסם את למודו הטוב של רבנו ז"ל לכל עם ישראל, עד שיגלים היעוד (ישעיה יא): "ומלאה הארץ דעה [לדעת] את ה'".

אם ירצו לדבר עם מישהו, תדריכו אותם לילך אל הרב ... גרו יאיר, ובחסדו יתברך, יש לו דבורים יפים מאד.

המאחל לה ברכה והצלחה מהשמים.

ז' תתקצג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ד' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה זוכה לחזק את עצמך, אשר אין לה עוד טוב מזה בזה העולם, וזה עקר הנסיון לאדם — שיזכה להחזיק מעמד, ושום דבר בעולם לא יוכל לשברו ולבטלו, אדרבה, מפל מה שעובר עליו, הוא בורח תמיד אליו יתברך.

עליך לדעת, כי מדת השמחה לשמח תמיד, היא המדרגה הכי גבוהה, שאדם צריך לזכות אליה בזה העולם. והארץ"ל גלה לאיש סודו, שהעקר מה שזוכה להגיע למה שהגיע, היה רק הודות השמחה התמידית שתמיד שמח. כי השמחה מרחבת את המוח, ונותנת לו פנאי לחשב, ובלי שמחה האדם מבהל ומבלבל עד מאד, והוא שבור כחרס הנשבר, כי אי אפשר לו לחשב ישר. אכל כשאדם ב'ש'מ'ח'ה, אז זוכה אל מ'ח'ש'ב'ה מ'ש'ב'ת (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), והוא תמיד שמח בחלקו. וכמאמר התנא (אבות ד, א): 'אִיִּזְהוּ

עֲשִׂיר הַשְּׁמִיחַ בְּחֶלְקוֹ, וּבְשָׂאָדָם עֲשִׂיר כְּזֹה, שֶׁתָּמִיד שְׂמִיחַ בְּחֶלְקוֹ, אֲזִי הוּא תָּמִיד בְּשָׁלוֹם עִם הַכֹּל, וְאֵינִי רֹב עִם שׂוֹם בְּרִיָּה, וּבִפְרֹט עִם בֵּיתוֹ — זֶה אֲשֶׁתּוֹ, וְעִם יְלָדָיו.

וְעַל-כֵּן עִוְשִׁיר, רָאשֵׁי תַבּוֹת: וְהִתְעַנֵּג עַל רֹב שְׁלוֹם, כִּי זֶה עֶקֶר הָעֲנָג בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת — כָּשֶׁהוּא בְּשָׁלוֹם עַל הַכֹּל; שְׁלוֹם עִם עַצְמוֹ, שְׁמִשְׁלִים עִם גּוֹרְלוֹ, שְׁלוֹם עִם אֲשֶׁתּוֹ, שְׁלוֹם עִם שְׂכָנָיו, וְשְׁלוֹם עִם כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ. וְאֲזִי יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר עִם כָּלֵם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): שְׁלִוִּים, רָאשֵׁי תַבּוֹת: וְיָדַע מִ'ה שֶׁתִּשְׁכַּח לְאַפִּיקוֹרֶס, כִּי כָשֶׁאָדָם הוּא בְּשָׁלוֹם עִם הַכֹּל, אֲזִי הוּא דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְאֵינִי נִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁיִּתְהַפֵּף אֶצְלָךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִזְכֶּה לְהִרְחֵב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם אִמְתִּי, אֲשֶׁר כָּל מֶה שֶׁתִּבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — תִּכְףּ-וּמִיד יִתְקַבֵּל. וְעַל-כֵּן שְׁלִוִּים, רָאשֵׁי תַבּוֹת (אֲסֹתֵר ה', ו): מִ'ה שֶׁאֲלֵתָךְ וְיִגְתֵּן לָךְ; כִּי כָשֶׁאָדָם בְּשָׁלוֹם עִם הַכֹּל, אֲזִי נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבֵּל תִּפְלָתוֹ. וְעַל-כֵּן הִזְהִירֵנוּ הָאֲרִיז"ל, לְקַבֵּל עָלֵינוּ מִצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" קֹדֶם הַתְּפִלָּה, כִּדְרֵי לְהַשְׁלִים עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲזִי תִתְקַבֵּל תִּפְלָתוֹ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן (עֵין לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלט).

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָתָה מִהַשְׁמִים...

ז' תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר מַקֵּץ, ד' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נִרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שֶׁמִּחֲתִי שְׂאֵתָה זֹכָה לַעֲסֹק בְּעֶסְקֵי הַרְבִּים, וְאֵתָה מְלַמֵּד תּוֹרָה לְיִלְדֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כִּי הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה לְתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּמִחֲדִיר בָּהֶם אֵת הָאֲמוּנָה, אֵין לָךְ דְּבַר גָּדוֹל מִמֶּנּוּ. וְזֶה הִיָּה כָּל סוּד גַּם חֲנֻכָּה,

שְׁהִינִים טָמְאוּ אֶת כָּל הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם "שָׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ" (שְׁמוֹת כה), שֶׁהִיא הַדָּת הַקְּדוּשָׁה, וְרָצוּ לְהַחֲדִיר כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת אֶפְלוּ בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְעַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים שְׂבִימִים הֵם, הַחֲדִירוּ אֶת הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן — זֶה הִנֵּה הֵנֵס הַגְּדוֹל שֶׁל חֲנֻכָּה.

אָנֹכִי, כְּשֶׁאָנוּ בָּאִים לְדַבֵּר מִחֲנֻכָּה, רָאִיתִי עֲכָשׁוּ דְּבַר חֲדוּשׁ בְּחִדוּשֵׁי הַמַּהְרִ"ק (שֶׁהוּא רַבֵּנוּ יוֹסֵף קוֹלוֹן, הַנִּדְפָס בְּעֵת בְּכַתֵּב זֶה), וְאָמַר: לָמָּה הַצָּרָה כָּל-כָּף הַרְבֵּה זְמַן, עַד שֶׁהִנֵּה לָהֶם שָׁמֶן טָהוֹר? צָרִיף לוֹמַר, שֶׁהִנֵּה רְחוּק מִהֶלֶף ג' יָמִים לְהֵלֶף וְכֵן לַחֲזוֹר — הָרִי ו' יוֹם, אַחֵר יֵשׁ שַׁבָּת, וְיוֹם אֶחָד לַעֲשׂוֹת בּוֹ הַשָּׁמֶן — הָרִי ח' יָמִים. כִּי אַחֲרֵי שֶׁהַגּוֹיִים הִשְׁחִיתוּ שֶׁם כָּל סְבִיבוֹתָם, וְהִצְרִיכוּ לָלֶכֶת מִרְחוֹק, לְקַחַת הַזֵּיתִים וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם הַשָּׁמֶן וְכו', וְאִם נֹאמַר, שֶׁהַמָּקוֹם הִנֵּה קָרוֹב וְכו', הִנֵּה צָרִיף ז' יָמִים לַטָּהַר כָּל הַכִּלִּים שֶׁטָּמְאוּ הַגּוֹיִים, וְהִצְרִיכוּ לַהֲזוֹת עֲלֵיהֶם לְשִׁלְיָשִׁי וּשְׂבִיעִי, וְעוֹד יוֹם אֶחָד לַעֲשׂוֹת בּוֹ הַשָּׁמֶן וְכו'. וְלִפְרוֹשׁ הָרֵאשׁוֹן, קִנּוּ כָּלִים חֲדָשִׁים וְשִׁפִּיר.

אוֹדוֹת מְצִיאַת הַזָּוִיג, נִדְפָס קוֹנְטֵרס "מְצִיאַת-הַזָּוִיג", רָאוּי לָכֶם לְקַנּוֹת אֶת הַקוֹנְטֵרס הַזֶּה, וְשֶׁם תִּרְאוּ יַעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּשִׁבְלֵי מְצִיאַת הַזָּוִיג.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה בְּבִיתְכֶם, וְתִשְׁאוּ חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֵיכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ תִּשְׁכִּילוּ.

הַמֶּאֱחָל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִקֵּץ, ד' דִּחְנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַבְּחוּר ... נִרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמֵאֵד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ אֶתָּה מִשְׁתַּוָּקֵק לְהִתְקַרֵּב אֶל דְּרָכֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

אֲשֶׁר ז' תתקצו בַּנְחֹל קט

וְהִנֵּה בְּיָדַי — אִם תִּתְחִיל לַעֲיֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפֶרֶט
בְּקוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, הַהוֹלָכִים וְנִדְפָּסִים עַכְשָׁיו, שֶׁהֵם תִּמְצִית
חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, אִם תִּתְמִיד בָּהֶם, תִּרְאֶה לְפָנֶיךָ אוֹר חָדָשׁ לְגִמְרִי.
וּבְפֶרֶטִיּוֹת אִם תִּלְמַד בְּסִדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד, אַז תִּרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר
בְּחַיִּיד.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רַגִּיל בָּהּ,
וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁמַעִיק לָךְ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ —
בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפֶרֶטִיּוֹת וּבְפֶרֶטִי פֶרֶטִיּוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצָּחַת. כִּי כְּשֶׁאַדָּם
מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ אֵל מִי לְפָנוֹת בַּעַת צָרָתוֹ.

הַעֲקָר עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כְּשֶׁאַדָּם חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, הוּא חוֹזֵר רַק
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלֹא אֵל בָּשָׂר וְדָם, כַּמּוּכָא בְּאַרְיֵכוֹת בְּקוֹנְטְרָס "חוֹזֵר
בְּתַשׁוּבָה", וְגַם רָאָה לְהַזְהִיר "פֶּן יִהְרָסוּ", שְׁלֹא תִתְלַהֵב יוֹתֵר
מִהֶרָאוּי.

הַמֵּאֲחֹל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ז' תתקצו.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵי מַקָּץ, ד' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לִשְׁמַעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה בְּתַקוֹן הַבְּרִית; כִּי כִּנְגֵד שְׁפֹר וְרַעוּ, יִפְזֹר סִפְרִים
מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַמַּחְדִּירִים אֲמוּנָה בָּעַם יִשְׂרָאֵל. וּבְכָר אָמַר הַחֲכָם:
"הַשְׁלַמְתָּ הָעוֹלָם לְהַזְהִיר מִן הָעֲבֻרוֹת, וַיִּדְעַת הַבּוֹרָא רָם וְנִשְׂא
וְלִהְיוֹת בּוֹ"; וּבִזֶּה שֶׁהוֹלָכִים וּמַגְלִים וּמְפָרְסְמִים אֶת דַּעַת רַבְּנוּ
ז"ל, מְקַיְּמִים אֶת זֶה בְּשִׁלְמוֹת.

עָלֶיךָ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מֵאֵד מֵאֵד בַּעֲצָה הַיָּקָרָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,

שגלה לנו לחפש ולמצא בעצמו נקדות טובות, ולהחיות את עצמו עם כל פֶּרֶט ופֶּרֶט שאדם חוֹטֵף בְּכָל יוֹם. ומה שְׁנִדְמָה לָךְ לְדַבְּרִים קְטָנִים, עֲלִיף לְדַעַת, שֶׁשָּׁם בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, כְּגוֹן: נְטִילַת יָדִים שְׁחִירִית, נְטִילַת יָדִים לֶאֱכִילָה וְכוּ' וְכוּ', וּמֵאָה בְּרָכוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה, אֵף שְׁנִדְמָה לְאָדָם לְדַבֵּר קֶטֶן, אֲבָל לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמִנוּ הַיְּקָרִים מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם שָׁמְעוּ לְהִתְבּוֹדֵד עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל אֶת הָרֵב הַחֲסִיד ר' אֶפְרַיִם בֶּן ר' נִפְתָּלִי ז"ל (תַּלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל), וְנָתַן תּוֹרָה וְהוֹדִיָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזָכָה לְקוֹם לְרַחֵץ אֶת יָדָיו, וְלֹאמַר בְּרָכוֹת הַתּוֹרָה, וּלְבָרֵךְ אֶת הַמֵּאָה בְּרָכוֹת, וְהַתְּפִלָּה ג' פַּעַמִּים בַּיּוֹם, וּבָרֵךְ בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן, וְאֲשֶׁר יֵצֵר, וְנִשְׁקֵךְ אֶת הַמְּזוּזָה, וְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', דְּבָרִים כָּאֵלוּ שָׁפַל אֶחָד עוֹשֶׂה. וְאֵף שֶׁהוּא הִיָּה לְמַדָּן גָּדוֹל מְאֹד, וּמִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה עַד מְאֹד, כִּפִּי שֶׁיְכוּלִים לִרְאוֹת מְסַפְּרוֹ "לְקוּטֵי אֶבֶן", עִם כָּל זֹאת חֲזַק אֶת עֲצָמוֹ דִּיקָא עִם הַנְּקוּדוֹת הַטּוֹבוֹת הָאֵלוּ, שֶׁיֵּשׁ אֲצֵל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ-כֵן עֲלִיף לְחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ עִם הַנְּקוּדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּךְ, וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל — שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, ה' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב, אֵיף שֶׁאֲתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמָךְ בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרֵט בְּהַפְצַת

אֲשֶׁר ז' תתקצח בנחל קיא

מענינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה, כי בזה שמזכים עוד יהודי, הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל עוונותיו.

ידוע אצלנו, איך מוהרנ"ת ז"ל מסר את נפשו בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ותמיד הרבה לדבר עם אנשי שלומנו ממעלת זה הענין.

היום הוא יום ההלולא של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, בעל המחבר ספר 'באור הלכותים', והוא הפליג תמיד לדבר מענין הדפסה, כי אביו ר' נחמן טולטשינער ז"ל היה מדפיס את ה"לקוטי-הלכות" במסירות נפש עצומה, וכן קבל מאביו את גדל ענין ההדפסה, וכשהיה מדבר עם תלמידיו, היה תמיד אומר בהשתוקקות גדולה: "מי? תן, שנזכה לראות במו עינינו, איך שדבר רבנו ז"ל נתפרסם בעולם". ובחסדו יתברך, בדורותינו אלו נתקיימו דבריו הקדושים.

על-כן עלינו לעשות כל מיני פעולות שבעולם — לגלות ולפרסם את דרכו של רבנו ז"ל, ואף שהפעל-דבר אורב על זה מאד מאד בכל מיני נכלי ערמוניותו, עם כל זאת עלינו ללכת במסירות נפש הכי גדולה — לגלות ולפרסם את דבר רבנו ז"ל בעולם, ובפרט בארץ ישראל, אשר שם מתפשטת קלפת הערב-רב, המכנסת ספקות וכפירות באמונה בו יתברך. על-כן עלינו למסור את נפשנו לגלות ולפרסם את האמונה הקדושה, התמימה והפשוטה שקבלנו מרבנו ז"ל.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ז' תתקצח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ה' דתנבה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, שאת עוסקת בהפצת ספרי רבנו ז"ל, וכותבת מכתבים לכל אחד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחִי וְתִתְמִידִי בָּזֶה, כִּי כָּל דְּבָר קָטָן שְׁעוֹשִׁים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה — לְקָרֵב רְחוּקִים, עוֹשֶׂה פְּעֵלָה גְדוֹלָה בְּעוֹלָם, אֵךְ מִי שֶׁהוּא נִמְצָא בְּאוֹר, לֹא יָבִין מֶה זֶה חֲשֵׁךְ, וּכְמֹאֲמֵר הַחֲכָם: "אֵין הַבְּרִיא מֵאַמִּין בְּצַעַר הַחֲלִי"; עַל-כֵּן רְאֵי לְהִתְמִיד בְּדָבָר זֶה מְאֹד, לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּלְהַאִיר עֵינַיִם עוֹרֹת בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁךְ.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּפִרְנֶסָה וּבִנְחָת מִהֲלָדִים, וַיִּשְׁמֹר אֶתְכֶם מִכָּל עֵין הָרָע.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ז' תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, ה' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרֹּז יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לִשְׁמַע אֶת תְּשׁוּבָת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדָּה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכָל הַצְדִּיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ לְמִדְּרַגָּתָם, אֲלֹא עַל-יְדֵי-זֶה (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ג'). עַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְמִיד בָּזֶה מְאֹד, אֲפִלּוּ כַּמָּה דְּבוּרִים בַּיּוֹם, גַּם-כֵּן טוֹב וַיִּפֶּה הַדָּבָר מְאֹד, כִּי הוּא הַצְלָחָה נִצָּחִית.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת עִמָּה, וְהִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדוֹן אוֹתָהּ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וּבָזֶה תַּצְלִיחַ מְאֹד. כִּי בְּשִׁהְבִּית בְּשְׁלוֹם — הַכָּל בְּשְׁלוֹם. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם, יִבְרַךְ גַּם אוֹתָךְ בְּשְׁלוֹם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְהַפִּיץ בְּכָל יוֹם כַּמָּה קוֹנְטְרָסִים, אֲשֶׁר הֵם תְּמִצִּית חֲסִידוֹת

בְּרִסְלָב, וְזֶה יִהְיֶה תַקּוּן גָּדוֹל לְנִשְׁמָתְךָ, שֶׁתּוֹכַח לְקָרֵב אַחֲרֵים אֵלָיו יתְבָרֵךְ.

ח' אֲלָפִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבָרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ה' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מְצַטְעֵר מְכֹל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם שָׁמָּה בְּעֶנְיֵן הַמַּחֲלָקָת.

לְדַעֲתִי, אֵל תִּגִּיב שׁוּם דָּבָר, כִּי כְּשֵׁרוּאִים שְׂבוֹר הוֹלֵךְ בְּרַחוּב, צָרִיכִים לְהִנִּיחוֹ לִילָךְ, וְהוּא מִמִּילָא סוּף כָּל סוּף יִפֹּל (שְׁבַת לב.), עַל-כֵּן אֵל תְּצַטְעֵר כָּלֵל, וּבִרְחַ לְךָ מִהֶרְשָׁעִים הָאֵלֹהִי. וְאָמַר הַחֶכֶם: "אִם תִּרְצֶה לְהַפִּיר אֶדָם, שְׁאֵל מִי חֲבֵרוֹ". לָכֵן כְּשֶׁתִּרְאֶה שְׂאֲחֹד עוֹשֶׂה רְשָׁעוֹת, וְתִרְצֶה לְדַעַת מִיֵּהוּ, תִּרְאֶה עִם מִי הוּא מִתְחַבֵּר. וּכְמֵאמָרָם ו'ל (בְּבֹא קָמָא צב.): לֹא בַחֲנֹם הָלַךְ הַנּוֹרִזִּיר אֶצֶל הָעוֹרֵב, אֲלֹא מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִינוֹ.

רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בָּךְ, וְאֵל תִּנִּיחַ בְּעֲצָמְךָ אֶת הָעֲצָבוֹת כָּלֵל. עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי הַפְּרִנְסָה הִיא בִּידֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא בִּידֵי בֶּשֶׁר וָדָם, וְעַל-כֵּן אֵין לְךָ לִפְתּוֹד כָּלֵל בְּזֶה שְׂמֵאֵימִים עָלֶיךָ, שִׁיקְפַח אֶת פְּרִנְסָתְךָ, תִּאֲמִין לִי, שְׁסוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה גָדוֹלָה — אִם יֵצֵעַ בָּךְ אוֹ בְּפְרִנְסָתְךָ לִרְעָה.

הַעֲקָר הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יתְבָרֵךְ, וְכֵן תִּדְבֵּר עִם הַחֲבֵרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים, תִּלְמִידֵי "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", וְתִדְבְּרוּ בְּאַהֲבָה אִתּוֹה וְרַעוּת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

אָנִי מִקְנֶה לְהִיּוֹת בְּקָרוֹב בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם נִתְרָאָה פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' א.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ה' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע, שאתה מסתדר עכשו אחר החתונה — אין לתאר ואין לשער כלל, כי הזמן הכי קשה הוא בשנה ראשונה. ומהרנ"ת ז"ל אמר, שהיה יכול לחבר פי כמה פעמים מה"לקוטי-הלכות", רק בענינים שבינו לבינה. על-כן ראה להתנהג עמה בצורה יפה, ותהיה האהבה שורה ביניכם, ואיש את רעהו יאמר חזק, וברח לך מכל מיני בקרת — הן על עצמך והן על אשתך, ותראה לשמח אותה ואת הוריה היקרים, כי בחסדו יתברך, הוריה מתחילים לחזר בתשובה בזכותך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתוכל להחזיר בתשובה את כל הקבוצה, כי כלם אנשים יקרים מאד, אף הערב-רב והאספסוף שנתערכו בארצנו הקדושה, הם שעשו את המהפכה הרוחנית, וגרמו לשואה אימה, עד שרב רבם של אחינו בני ישראל באזורים שם, שכחו ממנו יתברך, בעוונותינו הרבים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנזכר להחזיר את העטרה לישנה ולזרע אמונה, ועל-ידי-זה תצמח הגאולה, כי כשזרעים אמונה — צומחת הגאולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

ח' ב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ה' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה מחזק את עצמך לילך בדרכי רבנו ו"ל, ומה גם שאתה עוסק בהפצת ספרי רבנו ו"ל, אשר אין למעלה מזה, כי בזה מופים את אחינו בני ישראל שיחזרו בתשובה.

ראה לדבר הרבה עם אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש", ותכניס בהם אהבה, שיאהבו אחד את השני, ויסתכלו בעין טובה אחד על השני, ובזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח כל ימי חייך.

ראה להרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, וזה יכניס בך ישוב הדעת אמת. כי בלא התבודדות, האדם הוא מבהל ומבלבל מאד, כמו שאמר רבנו ו"ל, וככל שתתבודד יותר, תזכה לישוב הדעת ביותר, ותזכה להיות בנעם הליכות, ולילך בדרכי ישר. וכבר אמר החכם: "המעשים הנעשים בישר, יעידו על מחשבה קדמה להם בישר".

ראה לחזק מאד את אשתך ולשמחה, ובזכותה תזכה לשפע בפרנסה, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן סט), שהמעוות והפרנסה בא בזכות האשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' ג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ה' דחנכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, שאתם מסתדרים אחר החתונה. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בכריאות השלמה, ותצליחו שניכם בחייכם.

העקר הרגילי את עצמך לא להיות כל-כך רגישה, וכל מה

שְׂאוּמְרִים לָךְ, אֵל תִּקְבְּלִי בְּצוּרַת בִּקְרָת, הַכְּנִיטִי בְּדַעְתְּךָ, שְׂאִין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאִזּוּ שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִזְיוּ אוֹתְךָ,
וְלֹא יַעֲשֶׂה אֶצְלֶךָ שׁוּם רֶשֶׁם רַע.

כְּשֶׁאָדָם חִזַּק בְּאַמוּנָה, אֵינוֹ מִתְרַגֵּשׁ מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם, וּמִכָּל
שָׁכֵן שְׂאִינוֹ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בִּקְרָת, וְאֵינוֹ מִגִּיב עַל זֶה כָּלֵל. וּכְבָר אָמַר
הַחֶכֶם: "מִרְבֵּה דְּבָרִים יִלְבֵּט, וְכָל מַחְרִישׁ יִמְלֹט".

מָאד אָנִי שְׂמֵחַ, שְׂאֵת עוֹסֶקֶת בְּהַפְצַת הַקוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים,
אֲשֶׁר הֵם תַּמְצִית חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וּבִפְרֵט קוֹנְטְרַס "רוֹפֵא חוֹלִים",
שֶׁהוּא יָקָר וְנִפְלֵא מְאֹד לְחַלְקוֹ בְּכָל הַבִּתֵּי חוֹלִים, לְהַחֲיוֹת וּלְשַׂמֵּחַ
אֶת כָּל הַחוֹלִים, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר מִצּוֹת בִּקְוִיר חוֹלִים — לְחַזְקָם
וּלְאַמְצָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּרִפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבִגְשָׁמִיּוֹת, וְתִזְכִּי לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וּלְהַקִּים דּוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' ד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ה' דַּחֲנֻכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד
בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרֹּו יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
וּבִפְרֵטִיּוֹת שְׂזָכִית לְתֵן לְבִתְךָ אֶת הַשֵּׁם 'אֲדֹל', אֲשֶׁר הִבְעֵל-שֵׁם-טוֹב
הַקְדוּשׁ זי"ע אָמַר, שֶׁלִּקַּח אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה מִפְּסוּק (דְּבָרִים ל"ג, ב): אֲשֶׁ
דִּית לִימוֹ. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתוֹפָה לְגִדְלָה וּלְחֻנְכָּה
בְּנִגָּל, וּלְהַשִּׁיָּאָה לְבַעַל תּוֹרָה וִירָא שְׂמִים.

מֵה שְׂפִתְכֶת אוֹדוֹת הַרוֹפְּאִים, כְּבָר אָמַר הַחֶכֶם: "אִי לוֹ לְחוֹלָה
שֶׁהוֹפֵא פָּגַע בּוֹ", וּבִפְרֵט שֵׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּחֻלְקָם הֵם

אֲשֶׁר ח' ה בְּנַחֵל קיז

רוֹצְחִים מִמֶּשׁ, כִּי מִי שֶׁהוּא פוֹרֵק עַל, כּוֹפֵר בְּעֶקֶר, וְאֵין לוֹ אֲמוּנָה כָּלֵל, סִפְּנָה גְדוּלָּה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ בִּידּוֹ. וְעַל-כֵּן אָפְלוּ כְּשֶׁהוֹלְכִים כָּבֵד אֶל רוֹפֵא, צְרִיכִים לָלֶכֶת אֶל רוֹפֵא כָּזֶה, הַמֵּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ (אָפְלוּ רוֹפֵא גּוֹי, עַל-כָּל-פָּנִים שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּמַצִּיאוֹת הַבוֹרָא), אָבֵל מִי שֶׁהוּא כּוֹפֵר לְגִמְרֵי בְּמַצִּיאוֹת הַבוֹרָא, הוּא גְרוּעַ יוֹתֵר מְרוּצֵחַ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתָנוּ מִכָּל רָע, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְמַסֵּר אֶת עֲצָמֵנוּ לְרוֹפְאִים, וְתִהְיֶה כָּל רְפוּאָתָנוּ בְּלַחֵם וּבַמַּיִם דִּיקָא, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ לָנוּ אֶת הָרְפוּאָה בְּתוֹךְ הַמְּזוּז שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים (עַיֵּן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א').

רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְיִתְבָּרֵךְ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, הוּא הַצִּלָּחָה נִצְחִית לְנִצָּחַת.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּצִּיֵּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, וְשִׂמַּח בְּכָל יוֹם, וּמִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא !

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מֵהַשָּׂמַיִם...

ח' ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֶר מַקֵּץ, ה' דְּחֻנְפָּה ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גִּירוֹ זָאִיר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מֵהַשָּׂמַיִם, וְתוֹכָה לְרְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכֵּיל וְתִצְלִיחַ.

רְאֵה לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מְכַנִּים בְּאָדָם דְּבִקּוּת, לִהְיוֹת דְּבוּק בְּחַיֵּי הַחַיִּים, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיו כְּשָׂרִים, וְהִיָּה רָאוּי שֶׁתִּבְדֹּק אוֹתָם.

רְאֵה לְשַׁמֵּר אֶת הַשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוּ הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מֵהַשָּׂמַיִם...

ח' ו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ה' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי שיש לך נחת מבנך, ומה גם שאת מחזקת את עצמך ומחזקת את אחרים — אין לתאר ואין לשער כלל שמחתי, כי בזה את מראה את פנימיות לבבך הטוב, כי כשאדם מחזק אחרים, ומאמצם ומחזקם, ומרחיב להם בכל מה שעובר עליהם, זה סימן על הטוב הגנוז שבו.

אני יודע ומאמין, שבודאי עברה עליכם כבר בחייכם הרבה מרירות, אך כבר אמר החכם: "אין הגבור נודע אלא בעת הקורות"; וזה עקר גדלת האדם — כשזוכה להחזיק מעמד מכל מה שעובר עליו.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להרגיש כל מיני נעים ותענוג בחייכם, ותזכו להרבות במעשים טובים, ובכל אשר תפנו תשכילו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' ז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר מקץ, ו' דחגכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בצרוף חמשה-מאות דולר, כדי לחלקם לחמשה צעירים, וכן עשיתי.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לעשות תמיד צדקה וחסד, ובזכות הצדקה תזכה להצליח בדרךך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר מִקֶּץ, ו' דְּחֻנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, שְׁאַתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְקֶה לְהִתְחַזֵּק כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה, אֶהְיֶיךָ, אַחִי הַיָּקָר! לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִינּוֹת, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר בְּחַיָּיו מֵהַ שְׁעוֹבֵר, אֲשֶׁר־מִי שְׂמֵחַזִּיק מְעַמֵּד, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵנוּ זוֹכִים עֲכָשׁוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת הַדְּלָקַת גֵּר חֲנֻכָּה, וּבָזָה אֵנוּ מְגִלִּים וּמִפְרָסְמִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁאֵלוֹ אֲשֶׁר הֵם בַּחוּץ, גַּם-כֵּן יִזְכּוּ לִידַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וּבִנְדָאִי אִם נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ בָּזָה בְּשִׁקְיָדָה נִפְלְאָה, וְלֹא נִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, יַעֲזֹר לָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגֵם אֲנַחְנוּ נִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי בָזָה שְׁעוֹזְרִים לְאַחֲרִים, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר גַּם לוֹ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבִּי אֲמַת בָּזָה, מִלְּמוּדִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר שְׂמֵחָה זֹו עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בִּרְכָּה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר מִקֶּץ, ו' דְּחֻנְכָּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֹד אֲנִי מְצִטְעָר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה

ממה שעובר עליך. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך כח לסבל את כל מה שעובר עליך, ותצא כְּכֹר מֵהַצָּרוֹת, וישלח רפואה שלמה לאשתך, ותזכה לגדל את כל משפחתך בְּנֶקֶל.

העקר חזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא יסוד ושרש גדול לכל, ועל-ידי שמחה נתרחב מחו, ועל-ידי-זה הוא זוכה לחשב את המציאות, והמציאות היא, שאמה נמצא עכשו במצב קשה, ועליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להקל ממך את כבד היסורים. וזה עקר שלמות הדעת, אשר מביא לעשירות נפלאה ברוחני ובגשמי; כי כשיש לאדם דעת — יש לו הכל. ועל-כן צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיוזכה לשלמות הדעת, לקבל את כל הבא עליו. ואמר החכם: "דעת בלי עשר, כרגלים בלי מנעלים, עשר בלי דעת, כנעלים בלא רגלים", אשר זה עקר העשירות — שיוזכה להכניס בביתו שמחה, ולהשלים עם הצרה. ואין זה דעת ושכל לשבר את ביתו ולגרש את אשתו.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח בדרךך, וימלא לך את כל מחסורך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' י

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, שהאדם נמצא בעולם הזה בסכנה גדולה מאד, כי סוף כל סוף הנשמה שלו חצובה מעולם הנשמות, עולם הבריאה, ויונקת אלקות מעצם האצילות, וכיון שיוֹרֶדֶת לאויר העולם, אמרו חכמינו הקדושים (נדה ל:): בא מלאך וסוֹטְרוֹ על פיו ושוכח הכל. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נד), שצריכים לזכור בעלמא

דאחי, שיש עוד עולם, ולא יחשב כי זה העולם העובר והפלה, הוא איזו תכלית, אדרבה זה העולם הוא עולם העשיה. ועקר העשיה הוא לעשות מצוות ומעשים טובים, שהם רצונו יתברך, ויברך קבלת על דיקא, בלי שום חכמות והשכלות כלל, כי על-ידי כל קיום מצוה, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות באין סוף ברוך הוא.

וכן כשנזהר לא לעשות רע, חס ושלום, ממשיך את אורו יתברך עליו, וכמאמר ו"ל (קדושין לט:): ישב ולא עבר עברה, נותנין לו שכר פעושה. על זה אנו מתפללים בכל בקר אחר ברכות השחר, פעמים יהי רצון, אחד — לרוחני, עולם הבא, שתצילנו בתורתך ודבקנו במצוותיך, ושני — לגשמי, עולם הזה, שתצילני היום ובכל יום מעיי פנים ומעוזות פנים וכו', שכל זה צריכים רחמים, לא להלכד במצודתם הרעה, ושלל יהיו לו חברים רעים ושכנים רעים, וחללים רעים ומלשינות וכו'.

ובאמת כשאדם נמצא בזה העולם, וזוהי לחזר בתשובה שלמה, ולתקן את מעשיו הגשמיים והחמריים בקיום מצוות מעשיות, על-ידי-זה זוהי לרב טוב הגנוז והצפון, שזה מה שאמר התנא (אבות, פרק ד'): יפה שעה אחת בתשובה ומעשים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא; כי הוא מאיר את החשך במדור הקלפות עם אלקותו יתברך, עם כל זאת על-ידי הרהור רע, הוא יכול לאבד הרבה טובות.

ולכן צריכים לכוון בכל יום באמירת שני ה'יהי רצון', וכמו שכתב החיד"א (מחזיק ברכה, ארץ חיים, סימן מו) בשם גורי הארץ"ל: "ואל תביאני לידי חטא" — זה הסמ"ך-מ"ם, ולא לידי עברה — זה ליליית, ולא לידי נסיון — אפלו מסטרא דקדושה וכו', עין שם. ובכל יום ויום צריכים לכוון באמירת "יהי רצון" הזה, "שתצילני מיצר הרע וכו', ממקרים רעים, ממלשינות, ומחבר רע" וכו', בכונה גדולה, כמו שאומרים בימים נוראים את תפלת "ונתנה תקף", שאז כלם מתעוררים בתשובה, ומעוררים את לבם בתשובה. ופה צריכים

את זה כל-כף וכו', אדם יוצא מפתח ביתו, ואינו יודע אם יזכה לחזור, כאשר מצוי דבר זה בעתים הללו ביותר.

וצריכים לשפף שיח ותפלה על דברים אלו ביותר, ובפרטיות שיהיה שמור מעני פנים, ממלשינות ומעדות שקר, שגורם מה שגורם, אשר כל זה למדתי, לצערי הרב, על בשרי, שקמו עלי עני פנים, רשעים ארורים, ומסרו אותי למלכות הרשעה, ומה גם, שקם עלי ארור טמא, אשר כחזיר הזה פושט טלפיו, ואומר לי, שהוא רוצה טובתי וכו', ואינו יודע, שאני יודע את מעלליו, ימח שמו וזכרו, וגדל הבזיונות שיש לי מהם, זה אין לתאר ולשער כלל.

ושמעתי בשם גדול אחד, שאמר על מה שמבקשים בכל יום, שאל תביאני בכל יום — לא לידי נסיון, ולא לידי בזיון, מה הקשר ביניהם? אלא כשמבזין את האדם, הטבע שהוא צריך לענות ולהצטרך, לזאת אמר: אל תביאני לידי נסיון של בזיון, כדי שלא אצטרך לענות לו; ודבריו תואמים מאוד עם דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), שעקר התשובה הוא ישמע בזיונו ידם וישתק, ולא יענה למחרפו ולמבזי נפשו דבר, אשר דבר זה יותר קשה מכל התעניות והסגופים שבעולם, אשרי שיאחז בזה!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' יא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! זה נסיון מאד קשה, כשבאה על האדם צרה צרורה, שלא יהרהר אחריו יתברך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה ו', סימן ד'), שהקדוש-ברוך-הוא אמר למשה, חבל על דאבדין ולא משתכחין, הרבה פעמים נגליתי אל אברהם, יצחק

וַיַּעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי, וְלֹא הוֹדַעְתִּי לָהֶם כִּי שָׁמִי הַיְיִ"ה כְּשֵׁם שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ, וְלֹא הִרְהַרְוּ אַחֵר מִדּוֹתִי; וְאִם בְּאַרְזִים נִפְלְאָה שְׁלֵהֶבֶת, מֶה יֹאמְרוּ אֲזוּבֵי הַקֵּיר, קִטְנֵי עָרֶךְ כְּמוֹנוֹ הַיּוֹם?! וַיִּכְבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן נב): כְּשֵׁם שֶׁיֵּשׁ קְשִׁיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּף יֵשׁ קְשִׁיּוֹת עַל הַצְדִּיקִים; וְסִיִּם: אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוֹם קְשִׁיּוֹת — לֹא עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא עַל הַצְדִּיקִים, רַק מִחֻזֵּק עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיּוֹדַע אֲשֶׁר "צְדִיק הַיְיִ"ה בְּכָל דְּרָכָיו וְחֹסֶד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ה, יז), הָעֵקֶר לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּצִדֵּק וּבִמְשָׁפֵט, בְּחֹסֶד וּבְאַמֻּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' יב.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבֶת-קִדְשׁ לְסֹדֶר מַקֵּץ, זֹאת חֲנֻכַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלֵתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הָעֵקֶר רָאָה לְחֻזֵּק עֲצָמָךְ בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֹסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדֵּק וּבִמְשָׁפֵט, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן. וְאִם-כֵּן אֵין לָךְ הֵיכָן לְבֹרַח, רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן הִרְגַּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַבֵּן אֶל אָבִיו — בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּגִים, וְהָאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ — בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְאַף שֶׁבְּהַתְחַלָּה יְדָמָה לָךְ, שֶׁאֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לָךְ, וַיִּכְאַלוּ אָבִד מְנוּס וְתַקְוָה מִמֶּךָ, וַיִּכְאַלוּ אַתָּה מְדַבֵּר סֵתֶם כִּף וְכוּ', כֹּל זֶה בָּא מִהַכְפִּירוֹת שֶׁנִּכְנְסָה בְּקִרְבֶּךָ מְרַב עוֹנוֹתֶיךָ. וַיִּכְמוּ שֶׁאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אִמּוּנָה, סִמֵּן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לָאָדָם. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן סב): אִם הִיתָה לָאָדָם אִמּוּנָה בְּרוּרָה וּמְזוֹכָת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ

וּאֶצְלוֹ, הִיָּה תָמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִחֲמַת שְׁאִין לְאָדָם הָאֲמוּנָה
הַבְּרוּרָה וְהַמְּזַכֶּכֶת הַזֹּאת, לָזֹאת הוּא מִתְרַשֵּׁל בְּזֶה.

וְלָכֵן רָאָה לְהִיּוֹת עֶקְשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְהִרְגִּיל עֲצָמָהּ לְדַבֵּר
רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִמִּילָא אֵין לָהּ מִי שְׁיַעֲזֹר לָהּ, וְאֵין לָהּ עִם מִי
לְדַבֵּר וְכוּ', מַה שְּׁעוֹשֶׂה עִמָּהּ הַסֵּם"ף-מ"ם הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, הוּא
מִכְנִיס בְּלִבָּהּ קְרִירוֹת, כְּאֵלוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּכָר לֹא צָרִיךְ אוֹתָהּ,
וּכְאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנוּהָ מִמָּהּ, וּכְאֵלוֹ מֶרֶב חֲטָאִיד, אֵין לָהּ תַקְנוּהָ,
זוֹ קִלְפַת עֲמָלָק, נִכְדוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, שְׂבֻזָּה אֶת הַבְּכוּרָה, שֶׁהִיא (תְּהִלִּים
קיא, ו): "רְאֵשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֵת ה'", כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהָשָׁר שֶׁל עֲשׂוֹ שְׂמִיכָזָה אֶת
הַהִסְתַּכְּלוּת בְּאֵלְקוּת, זֶהוּ הַסֵּם"ף-מ"ם הָרָשָׁע.

וְלָכֵן רָאָה מַה לְפָנֶיהָ! תֹּאמַר לְעֲצָמָהּ, שְׁאִינָהּ צָרִיךְ — לֹא
עוֹלָם הִנֵּה וְלֹא עוֹלָם הִבָּא. אֵתָהּ צָרִיךְ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֲצָמוֹ, בְּלִי שׁוּם קוּוִי שָׂכָר, וְתַקְנִים אֶת כָּל הַמַּצּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה
מִמֶּשׁ, וְתִרְקַד מֶרֶב שְׂמִיחָה, כִּי אֵתָהּ עוֹשֶׂה אֶת צוּוֵי הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ: צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, אֲכִילַת כֶּשֶׁר, בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן, שְׁבֶת וְכוּ'
וְכוּ', כִּךְ תַּחֲיָה עֲצָמָהּ עִם כָּל מַצָּה וּמַצָּה. מַה לָּהּ לְהִתְפַּלֵּל
מֵאַחֲרִים, אֵין דְּבַר כְּזֶה אַחֲרִים, יֵשׁ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה) שְׁאָדָם צָרִיךְ
לְהִגִּיעַ לְבִטּוֹל בְּזֶה, שְׁלֹא יֵרָאֶה גַם אֶת עֲצָמוֹ, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
כָּלֵל. וְאִם כֵּן מַה לָּהּ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְדִפְאוֹן, אִינָהּ צָרִיךְ שׁוּם דְּבַר,
רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַחֲזֹק בּוֹ עַל-יְדֵי שִׂיחָה בִּינָה לְבִין קוֹנֶה
תָּמִיד, וְרַק זֶה יַחֲזִיק אוֹתָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

אָשׁר ח' יג בַּנְחֵל קכה

ח' יג.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר מַקֵּץ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר רַק לְבִטֵּל עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע שְׁלֹא יוֹדְעִים כָּלֵל. וּבְכָר צָעַק רַבֵּנוּ ו"ל בְּקוֹל גְּדוֹל עַד מֵאֵד (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן ג'): גָּאֵט אִיז גְּרוֹיס, מֵעַן ווִיסט גְּאָרְנִישט עֵס טוּעֵן זײַ א זײַנע וְאָכֵן מֵעַן ווִיסט גָּאָר נִישְׁט [הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גְּדוֹל מֵאֵד, נַעֲשִׂים דְּבָרִים שְׁלֹא יוֹדְעִים]; הֵינּוּ אָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי, אֶחָד מִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁנִי, וְאֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִהַשָּׁנִי, וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוּאֵל א' טז, ז): "כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו וְהוֹנִי"ה יִרְאֶה לְלֵב" וְגו', בְּזֶה הָעוֹלָם אֶחָד יָכוֹל לְשַׁבַּח עַל יַד הַשָּׁנִי, וְאֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִה בִּלְבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצא), שִׁיכּוּלִים לְשַׁבַּח שָׁנִי בְּנִי-אָדָם, זֶה נִמְצָא בְּגֵן-עֵדֶן, וּמִרְגִּישׁ שְׁ"י עוֹלָמוֹת, וְזֶה, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, מִרְגִּישׁ מִמֶּשׁ גִּיהֵנוֹם. וּבִכְלָל, אִי אֶפְשָׁר לְהַפִּיר בֶּן-אָדָם, זֶה נִרְאֶה מִבַּחוּץ כְּמִי יוֹדֵעַ מִה וְכו', עִם שְׁמוּנָה בְּגֵדִים וְכו', וְלִבּוֹ פְּנִימָה מְלֵא תוֹעֲבוֹת וְכו', וְזֶה נִרְאֶה מִבַּחוּץ כְּאִישׁ מְגִשֵּׁם, חֵס וְשְׁלוֹם, אוֹ בַּעַל גְּאֹנָה וְכו', וְהוּא דְּבוּק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, בִּטֵּל וּמִבְטָל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי, מִרְגִּישׁ שֶׁהוּא הֵכִי גְרוּעַ מִמֶּשׁ. וְלִכֵּן אֵין לָךְ לְהִתְפַּעֵל מֵאֵף אֶחָד.

וּבִכְלָל, טוֹב מֵאֵד, שְׁלֹא תִבְלָבֵל עֲצָמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, רַק לָךְ כְּפִי שְׁמֵאִיר לָךְ, כְּפִי שְׁבַרְתָּ לְעֲצָמְךָ דְּרָךְ בְּדִרְכֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אֲחֵרִים כָּלֵל, כִּי מִה לָךְ עִם אֲחֵרִים? ! זְכוּר גַּם תִּזְכּוּר, שְׁבּוּא יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁתַּצְטָרֵךְ לַעֲזוֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ שׁוּם דְּבָר, כִּי שָׁם בְּקָבֶר נִשְׁאָרִים לְבַד, מְכַסִּים בַּעֲפֹר תַּחַת מַצָּבָה כְּבִדָּה ... וְאִי אֶפְשָׁר לְבָרֵחַ ...

וְלִכֵּן לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְבְּלָבֵל מֵאֲחֵרִים? ! קַח מִשְׁנִיּוֹת, וְתַגְרֵס פָּרָק אַחֵר פָּרָק, עַד שֶׁתִּזְכָּה לְסִים שֶׁשֶּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה פַּעַם

אחר פַּעַם, זֶה הַקִּנְיָן הַנִּצְחִי שֶׁלִּי. וְכִי יִתֵּן שְׁתַּגְרֵס הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי מִ'שִׁנְיָה' רֵאשִׁי תְּבוּת (תְּהִלִּים ל'): הָעֲלִיתָ מִן שִׁאוֹל נַפְשִׁי; מִ'שִׁנְיָה' אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָיָה, שֶׁמִּצְחָצַחַת אֶת הַנִּשְׁמָה. וּמוֹכָא (מִדְּרַשׁ תַּלְפִּיּוֹת): אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פֶּתַח שֶׁל גִּיהֲנוֹם, וְכִי שֶׁגִּרְס הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, אֵינִי נוֹתֵן לְמִלְאֲכֵי חֲבֵלָה לַגֵּעַ בּוֹ; עֲכָשׁוּ זֶה נִרְאֶה כְּצֹחֶק וְלַעֲג וְקָלָס וְכוּ', אָבֵל יִגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּצְטַרֵּף לָזֶה, וְשֵׁם כָּבֹד יִהְיֶה מְאַחֵר, כִּי מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שָׁבַת — יֹאכֵל בְּשָׁבַת (עֲבוּדָה זָרָה ג.), וְכִי שֶׁלֹּא טָרַח בְּעֶרֶב שָׁבַת — מָה יֹאכֵל בְּשָׁבַת?! וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תַּעֲשֶׂה לַעֲצָמְךָ חֲשֹׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — מָה וְכִי וְכִי וְכִי? מָה יֵשׁ לָךְ לְהַתְּפִיעַל מֵאִיזוֹ בְּרִיָּה בְּכָל הָעוֹלָם?! לָמָּה לֹא תִזְכֹּר אַחֲרִיתֶךָ הַנִּצְחִית — מָה שֶׁאַתָּה קוֹנֶה כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, יִהְיֶה לָךְ שֵׁם. וְלָכֵן אֵיךְ אַתָּה מִתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מָה יֵשׁ לָךְ לִקְנֹא בְּאַחֲרִים?!

בַּעֲנֵן יֵין שְׁרָף, כְּשֶׁהִתְקַרְבוּ מוֹהֲרֵינִי וְ"ל וְ"ל נִפְתְּלִי וְ"ל אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, נָתַן לָהֶם כּוֹסִית קִטְנָה מְאֹד, וּמִלְאָהּ בְּחֻצְיָהּ בֵּינֵי שְׁרָף, וְנָתַן לָהֶם וְאָמַר: תִּתְחַלְקוּ שְׁנֵיכֶם... וְכָבֹד רָצָה לְרַמּוֹ לָהֶם, שֶׁאֲצִלוּ לֹא שׁוֹתִים. וּבְאֵמֶת יֵשׁ הַקִּפְדָּה גְּדוֹלָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא לְשִׁתּוֹת שׁוֹם מִשְׁקָה הַמִּשְׁכָּר, רַק יֵין לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ.

עוֹד פַּעַם בָּאתִי לַחֲזוֹר וְלֹאמַר לָךְ, אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹכֵן בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְלָכֵן מָה יֵשׁ לוֹ לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרִים?! הָעֶקֶר לִישׁב תָּמִיד עַל יַד הַגְּמָרָא, עַל יַד הַמִּשְׁנִיּוֹת, עַל יַד הַזֵּהָר וְכוּ' וְכוּ', כֹּל אֶחָד כְּפִי הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּיעִים שֶׁלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר מִקֵּץ, זֹאת חֲנֻכַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָרַב הַגָּאוֹן ... שְׁלִיט"א.

יִקְרָתוּ הַגִּיעָנִי, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה וְלָמָּה שׁוֹאֵל וְכוּ', עֵקֶר הַתַּפְלָה
בַּחֲתוּף הַדְּבוּר דִּיקָא, לְהוֹצִיא מִשְׁפָּתָיו, בַּחֲנִינָה (תְּהִלִּים צג, ד):
"מְקוּלוֹת מִיָּם רַבִּים" וְגו', וְכַתִּיב (אֵיכָה ב, יט): "שִׁפְכִי כַּמִּים לַבֶּרֶךְ"
וְגו', וְהַקּוֹל מְעוֹרֵר אֶת הַכּוֹנֵה, כִּי לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אֲנַחְנוּ מְלֵאִים
מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כָּל הַיּוֹם, וּמוֹבָא
בְּשִׁלְחָן עֲרוּף (אֶרֶץ חַיִּים, סִימָן צח, סְעִיף ד'), שִׁצְרִיף לְטַהֵר מִחֲשָׁבוֹתָיו,
וְאִם חוֹשְׁבִים מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת, הוּא כִּמְפַגֵּל בְּקַדְשִׁים, כִּי הַתַּפְלָה הִיא
בְּמִקּוֹם קָרְבָן, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שֶׁכֵּל
הַמִּחְשָׁבוֹת זְרוֹת בָּאוֹת בְּאֶמְצַע הַתַּפְלָה דִּיקָא, לְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם,
וְלִכְנֹן צָרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הַמִּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר בְּכַח גְּדוּל עַד מְאֹד.
וְזֶה נִקְרָא תַּפְלָה בְּכַח, לְקַשֵּׁר אֶת הַמִּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר. וְמָה גַּם
שִׁצְרִיכִים לְצַעֵק בַּתַּפְלָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן כא), כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת הַמַּחֲזִין, לְצֵאת מִקְטָנוּת וּלְבּוֹא לַגְּדֻלוֹת
הַמַּחֲזִין, לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת וּבְמַחֲזִין נְקִיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר מַקָּץ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֹזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד, וְתַעֲשֶׂה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה הַיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא,
וְתַדַּע, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה זֶהוּ יוֹם חֲדָשׁ, וְהַיּוֹם עוֹד לֹא הָיָה לָךְ מַעוֹלָם,
וְכִבֵּר לֹא יִהְיֶה לָךְ לַעוֹלָם, וְמָה שֶׁתּוֹכַח לַחֲטָף בּוֹ, זֶה יִשְׁאָר לָךְ
לְנֶצַח. וְלִכְּנֹן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, מָה אַתָּה צָרִיף לְהַסְתַּפֵּל עַל אַחֵר. כְּבֵר
אֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת ו, ה): אֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים,
כִּי שִׁלְחָנָךְ גְּדוּל מִשְׁלַחָנָם; אֲפֹלוּ שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּנוֹקְבָא דִּתְהוֹמָא רַבָּה,
אֲבָל אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ אַתָּה יָקָר מְאֹד מְאֹד. וְאִדְרָבָה, אִם עָלִיף מִתְגַּבֵּר
כָּל-כּוֹף יִצְרָךְ, עַד שְׂאֵתָה מִשְׁתַּגֵּעַ מְרִב תְּבַעֲרַת הַיָּצָר, עִם כָּל זֹאת

אתה רוצה לעשות בכל יום כל-כך טוב, זה סימן שנשמך גדולה מאד, והסמך-ך-מ"ם רוצה רק להפילה בנוקבא דתהומא רבה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש.

ולכן ראה לקחת עצמך בידך, ואל תשתטה כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

שב בד' אמות שלך, ותלמד בשקידה רבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה, נגלה ונסתר, ותדבק עצמך באין סוף ברוך הוא. וידוע אשר (תהלים ק, א): ה'ריעו ל'הויה כ'ל ה'ארץ, ראשי תבות: ה'ל'כ'ה. וראיתי (במדרש תלפיות, ערך הלכה), שמביא — למה זה נרמז במזמור לתודה? אלא בזמן שבית-המקדש קיים, היתה שכינה מצויה שם, וכשהקריבו קרבן תודה, אין למעלה מזה, וכל הקרבנות עתידין להבטל, אבל לא קרבן תודה (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן ז'). ואמרו (ברכות ח.): מיום שחרב הבית, אין לו להקדוש-ברוך-הוא אלא ד' אמות של הלכה, וזה לא יבטל לעולם. ולכן פשאדם יושב בד' אמות שלו ולומד תורה, ממשיך את השכינה אצלו, וכבר אין לו מה להיות שבור, כי אין לו להקדוש-ברוך-הוא אלא ד' אמות של הלכה, ששם יושב תלמיד חכם ולומד תורה, ומדבק עצמו בו יתברך, אשר אין טוב מזה.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מותריין, חלק ב', סימן ב'), אשר תודה והודאה זה שעשוע עולם הבא. ולכן צריכים לתת להקדוש-ברוך-הוא בכל יום תודה והודאה, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ואנחנו לומדים ספריו הקדושים, ואיננו מתנגדים עליו, אדרבה אצלנו חשובים ספריו. ומה גם שאנחנו עוסקים להפיץ את זה לנשמות ישראל, אשר אין למעלה מזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' טז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת תנקה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד, אני מבין היטב מכאובי נפשך מכל מה שעובר עליך, שיצרך בוער בך כתנור הזה וכו', עם כל זאת ראה לבוא בכל יום אליו יתברך, ותשטח עצמך בפשוט ידים ורגלים על הארץ, ותבכה לפניו יתברך, ותספר אליו יתברך כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. וחקמינו הקדושים אמרו (תורת כהנים בחקתי): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שמיד שהם מתודים לפני, מיד אני מוחל להם; אצלו יתברך חשוב ודוי דברים.

ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם מתודה לפניו יתברך, על-ידי-זה העוונות יוצאים מעצמותיו, כי מה שאדם סובל דפאון, עצבות ומרידות, זה רק מפאת עוונותיו, כמו שכתוב (תהלים לד, כב): "תמותת רשע רעה", מי ממית את הרשע? הרע — שהוא פגם הברית שעשה, אבל בזה שמתודה, מוציא את העוונות מעצמותיו, ושב ורפא לו, ומתחיל להאיר בו אורו יתברך בגלוי רב ונורא מאד, וכל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת.

ולכן זאת עשה, והרגל עצמך לברת רק אליו יתברך, ותדע שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך וחספץ בך, וכל אלו שמעקמים את לבך ומחלישים את דעתך וכו', הכל הכל ורעות רוח, כי מכל מקום יכולים לשוב אליו יתברך. וכבר אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן; העקר אל תירא ואל תחת, הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, עוד תראה אור בחייך וכו', לא כמו שכלם מנבאים לך שחורות וכו'.

הרב הקדוש רבי ברוך ממעון'בוז' זי"ע אמר פעם, שזה שאנו אומרים בתפלה "והעשר והכבוד מלפניך", זה העשר הכי גדול שלנו, זה הכבוד הכי גדול שלנו, שאנו זוכים לעמד 'מלפניך', ולבקש כל מה שאנחנו רוצים.

ולכן מה לך להתבלבל מבני-אדם, אשר ממילא לא יבינו אותך, כל העולם כלו זהו דמיון אחד גדול, אם אתה דבוק בתורה, ומתמיד בה ומחפש בה, זה נקרא איש חי, כי הוא דבוק בחי החיים בו יתברך, אשר קדשך בריך הוא ואורייתא חד הוא (זהר ח"ג עג.). אבל זה שמנתק מהתורה, הוא סתם בעל דמיון, מה יש לך עמו, ולמה לך להתחיל ממנו?! אתה הדבק עצמך רק בו יתברך, ויתברך רק עמו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' יז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

קבלתי את הספרים וכו', עלי לומר לך, כל ספר שרק מזכיר את המדינה של ג'יהנום, כבר פסול בתכלית הפסול, כי איך יאמרו 'גאולה' על שרש הטמאה, עקור ובטול האמונה הקדושה מרב מנין ובנין אחינו בני ישראל, ועקירת השבת בודון, ופסוס טרפות ונבלות, בשר החמור, הגמל והחזיר לנשמות ישראל ולהתיר העריות וכו'. ועל כלם — לדבר פתוח נגד כל הקדוש לעם ישראל, פתוח בלי שום בוש פלל, ואיך אפלו יעלה במחשבת פגול, שיש בזה ממש בגאולה העתידה, חס מלהזכיר, הרי זו 'הגלות' הכי גדולה שרק עם ישראל סבלו, מאז שיצאו לגולה בפעם הראשונה, זה ענין קבוצ גליות?! יותר טוב לומר קבוצ כלל ישראל למקום אחד לשמר, לעקר את האמונה הקדושה מלבם, ולעקר את המצוות

אֲשֶׁר ח' יח בְּנִחַל קלא

מַעֲשִׂיּוֹת מַלְבוֹת מְלִיּוֹנִים מֵאַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָל בַּר דָּעַת וּמוֹדָה
עַל הָאֲמֶת, צָרִיף לְהוֹדוֹת בָּזָה.

הַמְּבָרְכוּ...

ח' יח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבָּת-קִדְּשׁ לְסֹדֶר מַקֵּץ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מֵאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֹזק וְאַמֵּץ לֵדֵם וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפִי וְלִמְבֹזֵי נַפְשֶׁךָ, כִּי כָּךְ גְּזָרָה
חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתַּעֲבֹר אֶת הַשֶּׁלֶב הַזֶּה, וְאִם תַּחֲזִיק מֵעַמָּד, אֲזִי יְאִיר
עֲלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֶצְמוֹ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל הָעוֹלָם הוּא דְמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, יְכוּלִים לַעֲבֹד
עַל בְּנֵי-אָדָם בְּקָלוֹת, וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם שְׁטִיפַת מָוֶה, "הַעֲקָר זֶה רַק
אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין בִּלְעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל", וּמִלְבַּד זֹאת
הַכָּל הֶבֶל הַבָּלִים. וּכְבָּר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (עֵין שִׁיחּוֹת-הַר"ן, סִימָן קא):
חֲכָמוֹת אֵינָם צָרִיכִים כָּלֵל, כִּי גַם הַחֲכָמוֹת הֵם שְׁטִיּוֹת, הַעֲקָר הוּא
תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לַחֲשֹׁב הַרְבֵּה,
נִישָׁט אֵיבָעֵר טְרַאכְטִין, אֵין מַה לַּחֲשֹׁב, הָעוֹלָם אֵינוֹ עוֹמֵד כְּרָגַע,
אֲלֹא בְּכָל רָגַע הָאָדָם מֵת, וְאִף פַּעַם לֹא יִחְזֹר לוֹ הַרָגַע הַזֶּה. וְלִכֵּן
רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל הַרָגָעִים שְׁלָךְ, בִּבְחִינַת (אִיּוֹב ז, ח): "וְלִרְגָעִים
תִּבְחַנְנוּ".

וְזָכוֹר תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר אֵין רָגַע בְּלֹא פָגַע וְצָעֵר וּמִכְאוּבִים. וְאָמַר
עַל זֶה מוֹהַרנ"ת ו"ל, מֵאַחֵר שְׂאִין רָגַע בְּלֹא פָגַע וְיִסּוּרִים, צָרִיכִים
לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל רָגַע, אֲשֶׁר פָּגַע הוּא גַם לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(בְּרַאשִׁית כח, יא): "וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם", אֵין יַעֲצָה אַחֲרָת, רַק לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּתִמְימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחּוֹת-הַר"ן,

סימן קנג, קנד): העקר שפא לענינו היה רק על-ידי פראסטיק, שדבר הרבה עמו יתברר. ולכן חבל להפגס בופוחים עם אשתו וילדיו, ומכל שכן עם שאר אנשים, רק ללמד ולהתפלל, ולקיים את כל המצוות מעשיות בשמחה עצומה.

זכור גם זכר, שכל פרק משניות, כל דף גמרא, כל סימן שלחן ערוך, זה הקרן והרוח שלך, ושאר דברים — הכל הכל ורעות רוח, בינון שאדם מת, כלם עוזבים אותו, ומה מלנה אותו? רק התורה והתפלה שלמד והתפלל. וזכור את זה כי תצטרך את זה לימים הבאים, ואף פעם לא תדע מתי היום הזה יהיה, אל תבטח בבן-אדם, כי הוא שקרן ונוכל.

גיש לומר (דברים כב, י'): "לא תחרש בשור וחמור יחדיו". ומוכא בזהר (שמות דף ו, א), שהן שתי קלפות; שור מרמז על רוחניות, לשון הסתכלות, חמור מרמז על גשמיות, לשון חמריות. ולכן צריכים לדעת, אשר הם שני דברים נפרדים, מישט נישט אויס די יוצרות (אל תערבב ביניהם); מצד החמריות, האדם הוא חיה רעה, חיה טורפת, שרק תזיק לה, ומצד רוחניות צריכים רק לעשות מצוות מעשיות דיקא, וכן ללמד ולהתפלל, ולא להשתמש עם השכל העצמי, שזה יביא אותך לידי חקירות וכפירות גמורה. ולכן העקר לדעת בכל דבר מה בן ומה לא, ולמצא תמיד את אמתת מציאותו יתברר בכל מה שעושה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב, סימן יב), אשר צריכים לראות למצא את הקדוש-ברוך-הוא בכל דבר, כי כל אלו שהלכו אחרי שכלם וחקמתם המדמה, באו לידי קלקולים גדולים, כי עקר הנהדות הוא תמימות ופשיטות בלי שום חכמות, אלא בכל דבר יראה שיש ונמצא שם הקדוש-ברוך-הוא.

העקר אל תירא ואל תחת כלל, כי הקדוש-ברוך-הוא ינקם את נקמתך, ומה שעשוי לה רעה, ישלמו על זה כפל כפלים, רק שתהיה לה סבלנות לחפות, ואז תראה את הנסים שיעשה עמך הבורא יתברך שמו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' יט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חגגה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

ראה להרגיל עצמך תמיד להסתפל רק על רוחניות חיות אלקותי יתברך, וכמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'): איש הישראלי א איד, צריך תמיד להסתפל על השכל שיש בכל דבר, הינו על החיות אלקות המחיה את הדבר הזה. תהיה תמיד בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, ויי איבער גיגעבן צו אלקות תמיד, תרגיש שמסתפל עליך הקדוש-ברוך-הוא על כל מה שאתה עושה, ולא תפחד ממנו כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע. הדבק עצמך לגמרי בו יתברך, אשר אין לך טוב מהדבקות באין סוף ברוך הוא, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, בלי שום שליחים.

וזה היה בגלות מצרים, שהיתה על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ולא על-ידי מלאך, ולא על-ידי שרף, אלא על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, כי מי שדבוק בו יתברך, כבר לא צריך — לא מלאך ולא שרף, אלא את אלקותו יתברך, נאהר גאט אליין.

הדורש שלומך...

ח' כ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חגגה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות מפל מה שעובר עליך בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו'.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים עד מאד, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה, שאז כל החיים שלו ממרמרים, כי מרגיש את מרירות הגיהנום עוד בזה העולם.

והנה הקדוש-ברוך-הוא חמל על עם ישראל, ושלח לנו את רבנו ו"ל, אשר עליו נאמר (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו, מן האדמה אשר אנרה ה'", כי על-ידי חטא ועון של פגם הבכרית — הוצאת זרע לבטלה, נעשה תמיד ממרמר, ער ווערש א פאר ביטערער מענטש תמיד מר לו, ומכל שפן שאינו זוכה לחזות בנעם זיו אלקותו יתברך ער דער זעהט נישט אלקות, ואז ממילא מרים לו מאד החיים, ואין לו עצה שלמה. ועקר התקון — רק להתקרב אל רבנו ו"ל, שזוהי השלמות העולה על כל השלמות, כי על-ידי רבנו ו"ל יהיה לו תקון נפלא אם רק יצית אותו וילמד ספריו הקדושים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' כא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל הבחורים היקרים לי מאד ... גרם יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבכם הארוך, ומאד מאד שמחתי לראות ולשמע מחבורה כה קדושה, שמתאספים יחד פעמים בשבוע לדבר מדברי רבנו ו"ל, אשר עצם הדבור ממנו ו"ל כבר מדליק את הנפש באורו יתברך, כי רבנו ו"ל מלהב את לב בר ישראל אליו יתברך בתשוקה עצומה אחריו יתברך, ולכן דבר גדול אתם עושים.

מה אמר לכם! כן היא דרך טובה, שאחר הלמוד והרקוד אתם אומרים בצותא סדר תקון חצות, שאז הוא עת רצון גדול בשמים, כי אמירת חצות היא המתקת הדינים, כמובא בדברי רבנו ו"ל

אָפּר ח' כא בַּנְחֵל קלה

(לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן קמט), שְׁחֲצוֹת הוּא הַמִּתְקַת הַדִּינִים וּמוֹעִיל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן.

בַּעֲנֵן מִדּוֹת, תִּדְעוּ שְׂרַבְנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד שְׁנֹלֵמַד תְּמִיד בְּ"סִפְר־הַמִּדּוֹת", וְאָמַר שֶׁהִסְפֵּר הֵזָה עֲשֵׂה אוֹתוֹ לִיהוּדִי. וְזֶה יָדוּעַ, שְׁכָל אֵלּוּ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, יָדְעוּ אֶת "סִפְר־הַמִּדּוֹת" בַּעַל־פֶּה, אוֹ זָכְרוּ חֵלֶק גָּדוֹל בַּעַל־פֶּה, וְעַל כָּל מֵאוֹרֵעַ שָׂרָק נֶאֱרַע, הִזְכִּירוּ קִטְעַ מִ"סִפְר־הַמִּדּוֹת", שֶׁהָיָה שִׁיף לְמָה שְׁנֶאֱרַע, אוֹ בְּאִמְצַע הַדְּבוּר הִזְכִּירוּ מִ"סִפְר־הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עֶקֶר הָאָדָם.

אַחַת מִהַמִּדּוֹת הַכִּי חֲשׂוּבוֹת הִיא אֲהֲבַת חֲבֵרִים, וְלַעֲזֹר אֶחָד לַשֵּׁנִי, וּבְכָלל זֶה — כְּשֶׁבָחוּר יֵשֶׁן אֲסוּר לְהַעִיר אוֹתוֹ, וּמִי שֶׁמַּעִיר בַּחוּרִים בְּאִמְצַע הַשָּׁנָה מִסְּבוֹת שֶׁל מָה בְּכָף, מוֹכִיחַ בַּעֲלִיל, שֶׁהוּא מְשַׁחֵת בַּמִּדּוֹתָיו הַרְעוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְגִנּוּב בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשָּׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשֵׁלחַן עָרוּף, כִּי תִּבָּל עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים שְׁלָכֶם.

וְעַל כָּלֶם — רְאוּ לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלל, רַק לְזֶרֶק אֶת הַמֶּחַ וְהַשְׁכָּל הַמִּדְרָגָה, וּלְדַבֵּר כְּמוֹ אִישׁ פָּשׁוּט.

תִּשְׁמְרוּ לֹא לְהוֹצִיא מִפִּיכֶם דְּבָרֵי יֵאוּשׁ אוֹ דְּבָרִים שְׁלִילִיִּים, כִּי מוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן לא), כִּי עַל־יְדֵי הַכְּסוּפִין הַטּוֹבִים, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁמוֹצִיאִים אֶת זֶה מִהֶפֶה, זֶה מוֹלִיד נִפְשׁוֹת, וְעוֹזֵר לוֹ שִׁיתְקִים. וְכֵן לְהַפּוֹד, חֵס וְשְׁלוֹם, אִם מְדַבֵּר שְׁלִילִי, אֲזִי יָכוֹל לְהַתְקִים. וְלָכֵן צְרִיכִים תְּמִיד לְדַבֵּר רַק טוֹב וְלֹא שְׁלִילִי.

מָה אָמַר לָכֶם! אֲנִי כָּל־כָּף שְׂמַח לְכַבּוֹד חֲבוּרָה חֲדָשָׁה, שְׂזָכוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֶכֶם!

הַמֵּאחַל לְכָל אֶחָד הַצֵּלְחָה גְּדוֹלָה...

ח' כב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום ואברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צור לי מאד מאד עליך, אחי! על גדל הצער והעגמת נפש שנגרם לך על־ידי הבזיונות, החורפין והגדופין שהם מנת חלקך וכו'. עלי לומר לך, שתק שתק, אהובי, אחי! כי אין לך פפרת עוונות יותר גדולה מזו. ורבנו ו"ל אמר (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), שעקר התשובה — 'ידים וישתק'. כששומע בזיונות, אין עצה רק לשתק ולקבל הכל באהבה, ואז הרע יתהפך על המבנה והמקלל, רחמנא לצלן. וזה ברור! מי שמצער איש כשר וצדיק, לבסוף יקבל ענש רע ומר מאד.

ולכן חזק ואמץ מאד, ותקנים 'ואהבת' את הוי"ה אלקיך בכל לבבך — בשגי יצריך, ובכל נפשך — אפלו נוטל את נפשך, ובכל מאריך — אפלו לוקח לך את ממונה (עין ברכות נד.). וזכור תזכר אשר 'ואהבת' עולה בדיוק פעמים 'אור', שנה רצו"א נשוב — בין בעליה תראה אור, ובין בירידה תראה אור, ואז טוב לך תמיד.

הדורש שלומך...

ח' כג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברהם היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע, שהקדוש־ברוך־הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, וצריכים רק לברח אליו יתברך. האדם צריך להשמר מאד מאד

מקלפת "בחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), לנו אין רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורק הוא יגאלנו ולא שום בשר ודם, אשר הוא כפגור מת, היום כאן ולמחר בקבר וכו', צריכים להשמר מאד מאלו הרע-בנים, ימח שמם, שמפיצים טמאת הקלפה הזו, לעקר את נשמות ישראל משני העולמות, עלינו רק להפיץ את האמונה הקדושה שקבלנו מרבנו ז"ל, שאין לו לאדם רק את הקדוש-ברוך-הוא, וכל מה שצריכים, עלינו לבוא ולבקש רק ממנו יתברך, כאשר יבקש בן מאביו בלי שום חכמות כלל, רק לדבר אליו יתברך תמיד, וזו שלמות האמונה הקדושה, שהאדם ירגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה עמו ואצלו.

הדורש שלומה...

ח' כד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לצדקה, ותשואות חן לך על זה.

לא נכון הדבר, שאתה כוסף לבוא לכאן וכו', אדם צריך להיות שמח במקום שהוא גר שם, 'חן מקום על יושביו, חן אשה על בעלה' וכו' (סוטה מז), ולכן שמח בחלקך, ואז תנצל מכל מיני צרות ויסורים, ועגמת גפש וכו'.

אסור להפגס בדפאון פנימי וכו', צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ולעשות עצמו כאילו הוא בשמחה, וזה יביא אותו אל שמחה אמיתית. בודאי צרתך היא צרה, אבל בזה שאתה חושב שתבוא לכאן ותמתק ממך הצרה — אתה טועה וכו', כי תבוא לכאן, ותהיה לך חלישות הדעת חדשה, אין

לך אֶכְסֶנְיָה טוֹבָה וְכוּ', תַּתְּבַלְבֵּל מְזֶה, אוּ מְזֶה וְכוּ', בְּכָל יוֹם תִּהְיֶה
לך צָרָה אַחֲרֶת, וּמֵאוּמָה לֹא יִהְיֶה בְיָדֶיךָ.

הַעֲקָר חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאִז תִּרְאֶה לְבִסּוֹף אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אִם תִּפֹּל עַל פְּנֶיךָ בְּכָל יוֹם, וּתִבְקֹשׁ
רַחֲמִים עָלֶיךָ, אֲזִי לְבִסּוֹף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, שְׁלֹא שַׁעֲרַת מִיָּמֶיךָ,
כִּי תִפְלֶה זֶהוּ הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַשְּׁפַע שֶׁבְּעוֹלָם.

רֹאה לְשֹׁמֵעַ כְּלִי זָמֵר, כִּי זֶה יִשְׁמַח אֶת לִבְּךָ, וּמָה שֶׁמוּבָא
(בְּרִכוֹת לא.), שֶׁאֲסוּר לְמַלֵּא פִּי שְׁחוֹק וְכוּ', וְלֹא יִשְׁמַע כְּלִי זָמֵר וְכוּ',
זֶה סוֹבֵב רַק עַל עֲגִינֵי הוֹלָלוֹת, אֲבָל אֶצְלֶךָ זֶה עֲגִינֵן שֶׁל פְּקוּחַ נֶפֶשׁ
מִמָּשׁ, כְּדֵי שְׁלֹא תִכְנַס בְּתוֹךְ דִּכְאוֹן, שֶׁיִּכּוֹל לְהִבִּיא אֶת הָאֵדָם
לְמַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֻבּוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, כִּי הַעֲצָבוֹת וְהַדִּכְאוֹן רַבִּים
חֲלָלִים הִפִּילָה, וְאֵל תִּקַּח אֶת זֶה בְּנִקְלָה, אֵל תִּנִּיחַ אֶצְלֶךָ אֶת הַעֲצָבוֹת
בְּרַגְעָה.

הַעֲקָר רַק לִהְיוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בְּרִיָּה, וְסוֹף הַכְּבוֹד לְבוֹא. רַבְּנוּ
ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כז), שֶׁדִּרְךָ הַשָּׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ
בְּמִרְיוֹת וְכוּ'. בְּיֻדָּאִי כּוֹאֵב לְרֹאוֹת אֵיךְ חִבּוּרָה שֶׁל לִיצְנִים הַקּוֹרְאִים
עֲצָמָם 'רַבָּנִים', שֶׁיִּרְדּוּ לְרִמָּה כְּזוֹ שֶׁל מְסִירוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְעוֹד
יִתְּנוּ לְרִשְׁעִים הָאֵלוּ אֶת הַצֶּדֶק וְכוּ', מָה לַעֲשׂוֹת? ! זֶה נִקְרָא שְׂכִינְתָּא
בְּגֻלוֹתָא. רֹאה מָה שֶׁעָשׂוּ לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, אֲדָמוֹ"ר ... עִם חֲסִידִים ...
מָסְרוּ אוֹתוֹ לְמַלְכוֹת, וּרְאֶה אֵילּוּ פָּנִים יֵשׁ לָהֶם אַחֲר־כֵּף, לְמַכּוֹר אֶת
הָאִידִישְׁקִיט שֶׁלָּהֶם, הִינּוּ אֶת הַיְּהוּדוֹת, כְּאֵלוּ הֵם הַיִּרְאִים וְהַחֲרָדִים
וְכוּ', בְּשַׁעֲה שֶׁבִּינֵיהֶם נִמְצְאוּ נֹאפִים כְּכֻלָּבִים בְּלִי שׁוֹם סֶפֶק, כִּי
לֹא יִמָּסֵר אֶחָד אֶת זִוְלָתוֹ, אֲלֹא אִם הוּא נֹאפָה גְּמוּר. וְגַם הָאֲדָמוֹ"ר
... הִיָּה פֶלֶג גּוֹף הַרְבֵּה שָׁנִים, וְזֶה שֶׁהִסִּית אֶת הַחֲסִידִים שֶׁלוֹ נִגְד
מוֹהֲרַנ"ת ו"ל — שֶׁמָּסֵר נֶפֶשׁוֹ בְּעִבּוּר וְתִבְרָךְ... הוּא, הוּא, בְּיֻדָּאִי
שְׂכִינְתָּא בְּגֻלוֹתָא.

הַעֲקָר חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי סוֹף הַכְּבוֹד לְבוֹא,
שֶׁיֵּאִיר עָלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲצָמוֹ, וְתִזְכֶּה לְהַתְּעַנֵּג מִזִּיו שְׂכִינְתָּ עִזּוֹ
יְתִבְרָךְ.

אֲשֶׁר ח' כה בַּנְחַל קִלְט

הַעֲקֹר רָאָה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֹמָה קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּסִפְרֵי הַטּוֹרִים, כִּי
מוֹבָא מִצְדִּיקִים, שָׁנָה מִסְגָּל לִירָאָה שְׁלֵמָה.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' כה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר מַקֵּץ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָה הַשּׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּדּוֹר יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְבָרַח אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וּכְמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן כה): הַהֲתַבּוֹדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיּוֹנָה מִהַכֵּל, דְּהֵינּוּ שְׁאֲדָם
יִרְגִּיל עֲצָמוֹ לִילָף בְּמִקּוֹם שְׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִשִּׁיחַ וְיִסְפֹּר אֶת כָּל
אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וְיִדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
כְּאֲשֶׁר יִדְבֹּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, בְּתַמִּימוּת וּבְפִשְׁטוּת
גְּמוּרָה עַד מָאֵד, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל, רַק כְּאֲשֶׁר הַנָּשִׁים
וְהַיָּלָדִים מְדַבְּרִים, וְזוֹהִי שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְהַרְגִּישׁ
שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, בְּלִי שׁוּם
חֲקִירוֹת וּמַחְשְׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל, וּכְמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן
לג): אֶצֶל הָעוֹלָם הָאֱמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, אֲבָל אֶצְלִי הָעֵקֶר הוּא
הָאֱמוּנָה. וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוּת, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת. וּמוֹבָא
בְּאַרְחַ חַיִּים הַקְדוּשׁ (פֶּרֶשׁת בְּשַׁלַּח) עַל פֶּסוּק: "וַיִּצְמָא שֵׁם הָעָם לַמִּים"
וְגו', כִּי הַשֵּׁם נִסָּה אוֹתָם לְהַדְרִיכָם לְשֵׁאת עֵינֵיהֶם וּלְהַתְפַּלֵּל לְפָנָיו,
כִּי זֶה עֵקֶר גְּדוֹל בְּאֱמוּנָה וּבְהַשְׁלֵמַת הַנִּפְשׁ, עֵין שָׁם; הָרִי שְׁלָף
לְפָנֶיךָ, מַה זֶה עֵקֶר הָאֱמוּנָה — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹהִי שְׁלֵמוֹת
הַנִּפְשׁ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָה...

ח' כו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! הלא כל ספרי רבנו ו"ל בידיך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרטיות שיש לך את כל חלקי שו"ת "אשר בנחל", תדע שכל המכתבים נכתבו בעבורך, ולכן למה אתה רוצה שאכתב לך כל יום מכתב, היש לי זמן לזה? ! אינך יכול לתאר את גדל הצרות והיסורים והמרירות שאני עובר בכל יום, והזמן אינו בידי, וגם מה שאני מוכרח לכתב, זה רק אחוז אחד ממאה בלי שום גזמה כלל, כי בכל יום אני מקבל חבילה שלמה של מכתבים, ומי יכול לענות פבר לכלם?! וכבר ידוע מאמר החכם: "מה שהלב חושק הזמן עושק", מה לעשות?! ראה לעין בכל יום בכמה מכתבים שבשו"ת "אשר בנחל", וזה יועיל לך הרבה מאד. ומי יתן שתזכה להדפיס כרך, והיה שכתבך כפול מן השמים, ואת זה אני יכול לומר לך בפה מלא, מי שצריך איזו ישועה, אם רק ידפיס כרך אחד של שו"ת "אשר בנחל" יראה גם נגלה.

הדורש שלומך...

ח' כז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה לשוב בתשובה וכו' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין התשובה, יש הרבה מה לכתב, וראוי ונכון לך ללמד

בְּרַמְב"ם הַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, וְשֵׁם תְּרָאָה מֵה לְפָנֶיךָ. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה לַעֲזֹב אֶת הַחֲטָא, וְלִהְיוֹת לְפָנֶיךָ אֶת זֶה לְגִמְרִי, וְלֹא יִהְיֶה כְּטוֹבֵל וְשֹׂרֵץ בְּיָדוֹ, שָׂאֵז אֶפְלוּ טוֹבֵל בְּכָל מִימוֹת שְׁבַע עוֹלָם, לֹא יוֹעִילוּ טְבִילוֹת, וּמֵה גַם שְׁהִיֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת צָרִיךְ לְהַעֲדֵי עָלָיו, שֶׁשָּׁב בַּתְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִזְרוֹק אֶת הָרַע שֶׁנִּדְבֵּק בּוֹ, כִּי אַחֲרֵת הוּא מְשֻׁטָּה עֲצָמוֹ וּמְשֻׁטָּה אֶת אַחֲרִים. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן ו'): כְּשֶׁבוֹשָׁה בָּאָה עָלֶיךָ, אֵין זֶה אֵלָּא בְּשָׁבִיל שְׁתַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל הַעֲוֹנוֹת שֶׁאֵתָּה דָשׁ בְּעַקֵּב. וְלִכֵּן זָכַר גַּם זָכַר מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּיָוֵנוֹ וְיִדְּם וְיִשְׁתַּק.

בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵז תְּרָאָה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּנֵדָא כָּל מֵה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹשֶׂה הוּא לְטוֹבָה, וְאִף שְׁלַעַת עֵתָה לֹא רֹאִים אֶת הַטוֹבָה שֶׁעֲתִיד לְבוֹא עָלֶיךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְיִתְבַּר וְיִשְׁעִיחַ וְיִתְסַפֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֵּר וַיִּגַּשׁ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבָרָה ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמָּךְ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עָלִיוֹן.

רַבְּנּוּ ו"ל אוֹמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיב), שֶׁאֲדָם צָרִיךְ לְמַשֵּׁךְ עֲצָמוֹ אֶל הָאֲמֵת, הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד יִדְבֵּר עִם אֲמֵת שְׁלוֹ, הֵינּוּ כְּפִי הַמְּדַרְגָּה שֶׁאוֹחֵז בָּהּ 'הַשֵּׁם הוֹשִׁיעָה' וְכַדּוּמָה, וְזֶה כִּכְּר יֵאִיר לוֹ לַצָּאת מִהַחֲשָׁךְ שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ, כִּי אֲמֵת זֶה אוֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כז, א): "הַיְיָ"ה אוֹרִי וְיִשְׁעִי", מֵה אֵתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת

שְׁבוּר כָּל-כֶּף, עַד כְּדֵי יָאוֹשׁ? ! יוֹתֵר טוֹב שְׁתַּדְּבֵר עִמּוֹ יִתְפַּרֵּךְ, וְגַם בְּתַפְלָה צְרִיכִים לְהִיּוֹת סִבָּלָן וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְכַמוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ', וְסִימָן קצו), שְׁאִסּוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּתַפְלָה, אֲלֵא לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֶה מְאֹד, רוֹאִים אֶחָד רוֹצֶה יֵשׁוּת וְכַבּוֹד וְהִתְנַשְּׁאוֹת וְכוּ', וְכָל אֶחָד רִץ אַחֲרָיו, וְלִבְסוֹף מַה יֵּשׁ בִּיד? כְּלוּם! וַיִּכְמוּ שְׁאִמַּר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'), שֶׁהִיָּצַר הָרַע נִדְמָה כְּאִדָּם שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָלֵם רָצִים אַחֲרָיו, וְחוֹשְׁבִים שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ מַה שְּׁצָרִיקָה, וְלִבְסוֹף אֵין בִּידוֹ מְאוּמָה.

וְלִכֵּן הֵייתִי מִזְעִץ לָךְ, הִרְגַּל עֲצָמָךְ הִרְבֵּה בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, תִּישַׁב אֶת עֲצָמָךְ בִּינֶךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, מַה וּמִי, וְאִימַת, מַה יֵּשׁ לָךְ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם?! וּמִי אַתָּה צָרִיךְ לִפְגֹּשׁ וּלְדַבֵּר, וְעַם מִי לֹא, וּמִתִּי תִצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם?! כִּי בְּזֶה נִכְלָל כָּל הַיָּשׁוּב הַדַּעַת, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי בִּנְקִל לַחֲיוֹת בְּטָעוֹת, עַד שֶׁיִּבְלֶה אֶת הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת, הַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים בְּהֶבֶל, וּמְאוּמָה לֹא יִהְיֶה בִּידוֹ.

אֵיזָה נָעַם, שְׁעוֹשִׁים לַעֲצָמָם שְׁעוּרִים בְּכָל יוֹם: חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, מִדֶּרֶשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, שְׁעוּר בְּמִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, שְׁעוּר בְּגִמְרָא, בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי וְתוֹסֶפְתָּא כְּסִדְרָן, וּמִלְבָּד זֹאת כְּדֹאִי לְתַפֵּס מִסֻּכַּת אַחַת, וְלַחֲזוֹר עָלֶיהָ מֵאַחַ פְּעָמִים וְאַחַת. וְכֵן שְׁעוּר בְּרַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ כְּסִדְרָן, וְכֵן שְׁעוּר בְּזֵהָר וְתַקוּנִים וּבִסְפָּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל: לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, סְפָר-הַמִּדּוֹת, וְעַל כָּלֵם — לְקוּטִי-הַלְכוֹת, וְהַכָּל כְּסִדְרָן, וּבְמִשְׁקֵף הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים תִּזְכֶּה לְסִימָם, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, כִּי אֵין טוֹב אֲלֵא תוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ד, ב): "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ", רַק עִם יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאִז כָּל הַחַיִּים יִלְכוּ לָךְ בְּדֶרֶךְ וּבֶאֱפֹן אַחֵר לְגִמְרִי.

תְּמִיד תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר אִסּוּר לְבוֹז לְאַחֵר כָּלֵל, וְכַמֵּאֲמַר הַתָּנָא

הַקְדוּשׁ (אבות ד, ג): "אל תהי בו לכל אדם, שאין לך אדם שאין לו שעה", ואין לך אדם שאין לו מקום להצליח בו. ולכן הדבק עצמך רק בו יתברך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, הרגל עצמך רק לדבר עמו יתברך, ואז נכון לך יהיה בטוח, שתהיה הכי מאשר בתייך, כי מחשבתו של אדם משוי ליה מקום (שבת קב.), במקום שאדם חושב — שם כל האדם, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), וכשאדם חושב רק ממנו יתברך, ואיך שכל העולם פלו זה רק אלקות, נמצא שהוא שם. ולכן תמיד טוב לציר בדעתו, איך שמלא כל הארץ כבודו, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין לך עוד נעם וערבות יותר גדולה מזו, וזה שעשוע עולם הבא, שמרגיש רק את אלקותו יתברך, שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ומחשבות פאלו מטהרות את הנפש מכל מיני חלדה, כי העוונות של האדם ממלאים לו את הראש עם טנוף וצואה ולכלוך, וצריכים להנדרו לנקות עצמו מכל הלכלוך הזה, וזה זוכים על-ידי תקף האמונה הקדושה בו יתברך. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה, יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא; ולכן תהיה חזק בזה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' כט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברהם ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פלא מכל השטיות האלו וכו', בענייני קבלה יכולים להטעות בני-אדם ביותר וכו', כי בדבר שאין לאדם משג פלל, שם יכולים לעבד עליו מאד מאד, ולעשות לו שטיפת מח וכו', וזה מחקי הבחירה.

בְּעֵינַי אֲמוֹנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכָה, אֲסוּר לומר, שְׁאֵם הֵייתִי יוֹדֵעַ וכו', או אִם הֵייתִי עוֹשֶׂה כֶּךָ הָיָה כֶּךָ וכו', זֶה בְּעֵצְמוֹ כֶּכָּר כְּפִירוֹת, כִּי הָרִי מֵה שְׁנַעֲשָׂה כֶּכָּר נַעֲשָׂה, וּבְיִדְאֵי יֵשׁ בְּזֶה כְּוָנָה עֲמָקָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין. וּכְעֵין שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה כֹז, סִימָן ה'): אֲנִי הוּא שְׁאֲנִי מְקַרֵּב, אֲנִי הוּא שְׁאֲנִי מְרַחֵק וכו', עֵין שָׁם; וְאִם-כֵּן מֵה שֶׁיֵּךְ שְׁתֹּאכַל אֶת הַלֵּב עַל לֹא דָבָר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שִׁיחִיו לָךְ יִסּוּרֵי מִצָּפוֹן וכו', אֲלֹא עֲלֶיךָ לְבוֹא וּלְפַל עַל פָּנֶיךָ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיחֹס וְיִחַמֵּל עֲלֶיךָ, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בּוֹ בְּרָגַע שֶׁתִּהְיֶה בְּטֵל בְּמִצִּיאוֹת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הַרְגֵּשׁוֹתֶיךָ וכו', אִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים, שְׂדוּד הַטָּבַע, שֶׁהָרַע יִתְהַפֵּךְ לְהֵיטֵב טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' ל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֶר וַיֵּשׁ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַבְּחוּר ... גִּירוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אָמַר לָךְ! לְבִי נִשְׁכָּר בְּקִרְבִּי בְּקִרְאֵי אֶת דְּבָרֶיךָ וכו', מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה וכו', אֲשֶׁר הוּא חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּגִמְרָא וּבִדְוָהר הַקְדוּשׁ, עִם כָּל זֹאת כֶּכָּר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן עא), אֲשֶׁר עַל הַכָּל יְכוּלִים לַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְאֶפְלוּ עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָקַר הַתְּקוּן קָדָם לְרֵאוֹת לְהִתְחַתֵּן, וְלֹא לְהֵיטֵב בְּרָרָן, אֲלֹא לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שְׁמַיִם.

וְהִנֵּה בְּיִדְאֵי יָדוּעַ לָךְ עַל 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' שֶׁהוֹצִיא רַבֵּנוּ ו"ל, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קמא), שֶׁהַעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הֵם תְּקוּן עַל הַכָּל; וְלָכֵן הִרְגַּל עֲצֻמָּךְ לומר בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', וְאִם תּוּכַל לומר אֶת הַתְּפִלָּה שְׁאֲחַרְיָה —

מה טוב ומה נעים, אבל העקר הוא העשרה מזמורי תהלים. ואם תזכה להיות אצל ציון רבנו ו"ל, אין למעלה מזה כלל, כי רבנו ו"ל הבטיחנו בהבטחה חזקה עם שני עדים פשרים צדיקים גדולים, שמי שיבוא אל ציונו, ויאמר את העשרה מזמורים, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה נצחית. ולכן צא מעצמך, יש תקנה לאחריהך, אל תתיאש כלל, רק תעבד על נקדת השמחה. וכבר אמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קסט): אם אדם יהיה תמיד בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמר לו את בריתו; כי באמת עליך לדעת, אשר אצלו יתברך נאמר (דברי-הימים ב' טז, כז): "עז וחדנה במקומו", שם שרוי רק השמחה, והקלפה הפחטאת את האדם נקראת על שם יללה, שמכנסת יללה ועצבות בלב האדם, עד שמתאש מפל חטיו, ורק רוצה למות, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מטמטם את המוח והדעת של האדם, עד שנדמה לו כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ריד), אשר תלמו"ד גימטריה הקלפה הזו — ליליית, וכשלוּמדים תלמו"ד שהוא גמרא, מכניעים את הקלפה הזו. ולכן מה טוב ומה נעים, שתעשה לעצמך שעור בש"ס. הן אמת, שאפה לא מבין עכשו אפלו פשוטן של דברים, אף אל תתיאש, אלא תתחיל לומר דפים גמרא בלי פרוש רש"י ותוספות, אלא רק גמרא דף אחר דף מהתחלת ברכות, וכשתזכה לסיים תתחיל שבת, וכן מסכת אחר מסכת כסדרן, עד שתסיים את כל הש"ס, וזה ישרף את הרע שלך לגמרי, ובמשך הזמן תתחיל ללמד עם פרוש רש"י, ואחר-כך תוספות, ואחר-כך עם מפרשים, ותראה אל איזה נעם תזכה, כי אין עוד ערבות ונעימות יותר מלמוד גמרא, ששורף את הקלפות. ולכן את הפל יתן לך הסמ"ך-מ"ם ללמד, רק לא גמרא, כי מזה הוא מפחד, ולכן חזק ואמץ ושב ורפא לך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' לא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום אל האברכים מזפי הרבים ... גרם יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה זכני הקדוש-ברוך-הוא להדפיס שנתים אחר חתונתי את כל ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", "שיחות-הר"ן", "חיי-מוהר"ן", וכן את ספרי מוהרנ"ת ז"ל, והפצתי אותם ממש בפרוטות, ומאז שנת תשכ"ד עד עכשו אני מדפיס את ספרי רבנו ז"ל, וחוזר ומדפיסם ומפיצם בכל העולם כלו, ומחמת שמסרתי את נפשי בעבור הדפסה והפצה, וסבלתי הרבה עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, חרופין וגדופין וכו', וגם מכות קבלתי וכו', והעולה על הכל גם מבפנים רדפו אותי, מפני שהפצתי את הספרים בפרוטות ממש, והיו כאלו שהדפיסו ולקחו מחירים גבוהים, וזה כאב לי מאד, ולכן רציתי מאד שהאור של רבנו ז"ל יתפשט בעולם, ועל-ידי-זה הקמתי עלי מחלקת וכו', וקראו אותי לדין תורה וכו'. ובזכות הצרות והעלבונות שספגתי וסבלתי, חנני הקדוש-ברוך-הוא עם ספרים חדשים לחדש בדברי רבנו ז"ל, וזה אשר קרב מאות ואלפים ורבבות אל דעת רבנו ז"ל, ומי שיודע את כל ההסטוריה ממה שעבר על כלל אנשי שלומנו אחרי סיום השואה, רחמנא לעלן, יודע איך שנתהפך מההפך אל ההפוך, והיום הנכבד הכי גדול להיות מקרב אל אנשי שלומנו, ורב ההתנגדות ירדה, כי בזכות הספרים החדשים, שהם כלים מכלים שונים, להסביר את דברי רבנו ז"ל להמון עם באפן פשוט וקל, על-ידי-זה מתקרבים אלפים ורבבות, והמפרסמות אינן צריכות לראיה וכו'.

את כל זאת אני כותב לכם, כי מאחר שקבלתם על עצמכם להפיץ את אור רבנו ז"ל, באתי לחזק את ידכם, שתהיו חזקים, ואל תסתכלו על שום בריה שבעולם, הרוצה למנע או לעכב, כי ההכרח

אֲשֶׁר ח' לב בְּנִחַל קמז

לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל בכל העולם כלו, כי רק בזה תלויה כל הגאולה, ואשרי מי שיש לו חלק בזה.

מאד רציתי וכו', שתראו לחזק את האברך ... גרו יאיר, ולומר לו שלא ידאג כלל, כי השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, וצריכים רק לברח אליו יתברך. ואז יראה נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ונס זה שדוד הטבע, דבר שהוא למעלה מהשכל, שלא יכולים להבין שיקרה דבר כזה, ויבדאי על-ידי אמונה, בשחזון, תפלה, ימשך עליו זכות אבות, ויראה ישועה גלויה ממנו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' לב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לקבצ' לעצמך קביעות חזקה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, וקטע אחד או שנים מה'אור החיים' הקדוש ומהרמב"ן הקדוש (ותעשה ציון על קטע, באופן שבשנה הבאה תדע כי את זה כבר למדת, ותמשיך משם, וכך במשך שנים או שלש גמרת את כל ה'אור החיים' הקדוש והרמב"ן הקדוש), אשר הלמוד בהם זה חיות לגוף, כי שניהם היו מיוחדים המרכבה, והלמוד בספריהם מאיר את הנשמה ומזכרה. וכן תעין בפרושי רש"י הקדוש המפרשים את דבריו, אשר עמקים מני ים.

מה אמר לך! מי שבאמת רוצה ללמד, יש ויש מה ללמד עוד שהזמן יכלה וכו', ועדין יש מה ללמד ולעין בדבריו הקדושים. ואין עוד טוב מלמוד בעיון חמש ורש"י עם התרגום וכל המפרשים. והעולה על הכל — תלמד גם מדרש רבה ומדרש תנחומא מפרשת

השבוע, שיאיר לך כל השבוע, כי אגדות חכמינו הקדושים מושכים את לב האדם אליו ותברך, ואם תצית אותי בזה לא תתחרט.

וכן לאט לאט תרגיל עצמך לעיין בספרי חסידות וספרי דרוש על פרשת השבוע, וזה יכניס בך חשק לעבר ולסיום בהמון ספרים. והעקר קדם ביסודות ספרי חסידות מתלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ומתלמידי המגיד הגדול זי"ע, וכן מתלמידי תלמידיו, שהם חיים לנפש ואור לנשמה, כי כל אלו הדרושים על פסוקי התורה, וכו' לחדש במקלות עם, שנשפע עליהם רוח קדשה, רוח טהרה, רוח הקדש מלמעלה, כי כל מנהיג, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), יש לו בחינת רוח-הקדש, ובפריטיות הצדיקים הקדושים האלו, שהיו דבוקים תמיד בו ותברך. והיו מוכנים בכל רגע למסור את נפשם, רוחם ונשמתם בעבורו ותברך, ובזכות הרצונות והכסופים של אנשיהם ותלמידיהם, נשפע עליהם תורה מלמעלה כדי לחזק ולעודד את הנשמות הנפולות, ולחיותם ולהשיבם בשבעה משיבי טעם. ולכן עד היום יש כח בדבריהם להחיות נפשות המצוינים בהם, ובלבד שירצו להתעורר. כי ההתקרבות אל הצדיק מועילה רק כשרוצים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), אשר מי שיש לו כסופין אל הצדיק, יועיל לו מאד לעבודת השם ותברך. וזה אשר פרע"ה עולה כמספר מחשב"ה, כי גם במחשבה יש בחינת פרעה, אם אינו רוצה במחשבה טהורה עבודת השם ותברך.

ההכרח לקצור מפני הטרדה שונקנסה עכשו.

הדורש שלומך...

ח' לג.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה התשמ"ו.

שלום וברכה אל האברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר ח' לַד בְּנַחֵל קִמַּט

תַּדַּע, כִּי עָקֵר שְׁלָמוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה זֶה כְּשִׁפּוֹתָבִים לַעֲצָמָם וְלֹא לַמַּעַן אֲחֵרִים. וְזוֹ הִיְתָה דִּרְכָם שֶׁל כָּל גְּדוּלֵי מִבְחָרֵי הַגְּאוּנִים שֶׁבָּרְרוּ אֶת הַהֲלָכָה לַעֲצָמָם, וּמִמִּילָא כָּבֵר נִתְקַבֵּל בְּרַבִּים, כִּי עָקֵר תוֹרָה לִשְׁמָהּ, שְׁלֹא יִרְצֶה שׁוֹם רָצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְרַר לַעֲצָמוֹ אֶת הַהֲלָכָה כְּפִי שֶׁהוּא מִבֵּין מְסַפְּרֵי הַפּוֹסְקִים, אֲבָל יִשְׁמֹר לֹא לְהוֹצִיא דִּין חֲדָשׁ, שְׁאֵמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (תִּי"מ הַיָּדוּשׁ, סִימָן תַּפְד), אֲשֶׁר זֶה יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל אֲצֵל הַלּוֹמְדִים לְהַמְצִיא חֲדָשׁוֹת, הֵינּוּ מֵה שֶׁכָּל אַחֵד רוֹצֶה דִּיקָא לְהַמְצִיא, וּלְחַדֵּשׁ דִּין חֲדָשׁ.

מֵה שֶׁשְּׂאֵלָתָּ, מִי הִיָּה הַגִּיס שֶׁל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נִעְלָם מִמֶּךָ רַש"י (שְׁמוֹת כד, יד): חוֹר בְּנֵה שֶׁל מֶרֶם הִיָּה, וְאִבִּיר כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה, עֵינֵי שָׁם; וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים מִרַש"י הַקְדוּשׁ, עֲלִיף לְדַעַת, שֶׁהַלְמוּד חֲמֵשׁ וְרַש"י זֶה יְסוֹד גְּדוֹל בִּירְאָת שָׁמַיִם וּבְאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֵלָּא הוּא מְפִיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְאִינוֹ חֲפֵץ בְּגְדוּלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת מְמֻנּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' לַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וַיַּגֵּשׁ, זֹאת חֲנֻכַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גִּרֹּי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמֵּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

מֵה אֵמֵר לָךְ! אֵל תִּתֵּינֵנִי מִן הַרְחָמִים, אֵף שְׂאֵתָה מִתְפַּלֵּל וְחוֹזֵר וּמִתְפַּלֵּל, וְנִדְמָה לָךְ שְׁאִינִי רוֹאֶה יְשׁוּעָה וְכו', תַּדַּע כִּי עַצְמִי הַדְּבוּר שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זוֹהִי כָּבֵר יְשׁוּעָה, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מִהֲעֵצָה הַנּוֹרָאָה וְהַנְּפִלְאָה הַזֹּאת שֶׁל הַתְּבוּדָּה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִמִּילָא מְכַל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם הֵם נִכְנָסִים בְּתוֹךְ עַצְמָם, וְנִעֲשִׂים עֲצוּבִים וּמְדַכְּאִים בְּדַכְּאוֹן פְּנִימִי, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר כָּלֵל מֵה זֶה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה,

וְהַדְּבָר לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, כָּל תַּפְּלָה וְתַחֲנֹה שְׁאֵדָם מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן לִפְנֵי יְתֻבְרָה, זֶה בּוֹקֵעַ כָּל הַרְקִיעִים, וְאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר זֹאת כָּלֵל בְּשָׂכָל אֲנוּשִׁי. וְלִכֵּן אַתָּה רַק תְּדַבֵּר וּתְבַקֵּשׁ וּתְתַחַנֵּן לִפְנֵי יְתֻבְרָה, וְאִז תִּרְאֶה לְבִסּוּף מֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִהַדְּבוּרִים הָאֵלֹו, אֲשֶׁר מְרַעִישִׁים כָּל הָעוֹלָמוֹת. רַק שְׁתַּהֲיֶה לָךְ אֲמוּנָה בְּעֶצְמָךְ, שְׁגֵם הַדְּבוּרִים וְהַתַּפְלוֹת שֶׁלָּךְ פּוֹעֲלוֹת בְּשָׁמַיִם, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה.

וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), כִּמוֹ שְׁצַרִּיכִים שְׁתַּהֲיֶה לוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יְתֻבְרָה, כִּמוֹ-כֵן צְרִיכִים שְׁתַּהֲיֶה לוֹ אֲמוּנָה גַם בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא פּוֹעֵל לְמַעַלָּה עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְכָל תַּפְּלָה וְכָל בְּקָשָׁה. הָעֶקֶר שֶׁמֶר אֵת עֶצְמָךְ לֹא לְהַתְלוֹנֵן לִפְנֵי בְּנֵי-אָדָם, כִּי זֶה מְמִילָא לֹא יַעֲזֹר, כִּי בְּנֵי-אָדָם לֹא יִכּוּלִים לַעֲזֹר לָךְ, וְלֹא רוֹצִים לַעֲזֹר לָךְ, כִּי כֵּן אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁהָאָדָם שְׂאִינוּ דְּבוּק בּוֹ יְתֻבְרָה, הוּא כְּתִיבָה בְּדַמּוֹת אָדָם, וְאוֹי לוֹ לְאָדָם שְׁנוּפֵל בְּיַדִּי בְּנֵי-אָדָם, כִּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן פ', פא), שְׁבְּנֵי-אָדָם יוֹתֵר מְסַכְּנִים מִהַיָּצָר הָרַע, וְיִכּוּלִים לְהַפִּיל אוֹתָךְ, וְלִכֵּן אֵל תְּדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, הֵם אֵינָם יִכּוּלִים וְאֵינָם רוֹצִים לַעֲזֹר לָךְ, אָדָם צָרִיף לִהְיוֹת חֲזֵק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתֻבְרָה, וְאִז יִרְאֶה נִסִּים, כִּי הָאֲמוּנָה בְּעֶצֶם עֶצְמִיּוֹת אֱלֻקּוֹתוֹ יְתֻבְרָה, זֶה בְּעֶצְמוֹ מְמַשִּׁיף כָּל הַיְּשׁוּעוֹת, כִּמוֹ שְׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשַׁלִּי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת"; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֵת עֶצְמוֹ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יִכּוּלִים לְהַטְעוֹת בְּנֵי-אָדָם בְּנִקְלָא מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ תָּמִיד עִמוֹ יְתֻבְרָה, הֵינּוּ שֶׁהוּא מְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִמוֹ יְתֻבְרָה בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה וּבִפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֻקִּמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הָבֵל. וְכִמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית כד, מ): "אֵת הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵי" וְגו', וְכֵן (שם ה, כב): "וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֵת הָאֱלֹקִים" וְגו', וְכֵן (שם ו, ט): "אֵת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ" וְגו', כִּי עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ הוֹלְכִים עִמוֹ יְתֻבְרָה.

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר לִפְנֵי בְּנֵי-אָדָם אֲסוּר לְהִרְאוֹת חִלְשָׁה כָּלֵל, רַק לִהְיוֹת תַּקִּיף בְּדַעְתּוֹ, אֲבָל לִפְנֵי הַשֵּׁם יְתֻבְרָה צְרִיכִים לְהַשְׁבִּיר

אֲשֶׁר ח' לה בְּנִחַל קנא

וכו', ולבכות וכו', ולהתחנן ולבקש על נפשו, אפלו שנדמה לו, שכל דבור הולך לבטלה, צריכים לדעת אשר כל דבור עושה רשם גדול בכל העולמות, ולבסוף תראה ישועה, אבל לפני אשתך וילדיך ולפני בני-אדם, תהיה חזק ואמין מאד מאד, ותדבר עמם בתקיפות ובחזק לב, "הקדוש-ברוך-הוא יעזור לי, אני אצא מהפח שטמנו לי", ורק כך תצליח בחיך, כי מי שעושה עצמו מסכן, לא יועיל לו כלל, כי בני-אדם בדרך כלל אין להם רחמנות, ולכן מה טוב ומה נעים לדבר דבורי אמונה עם כלם ולא להתפעל כלל.

הדורש שלומך...

ח' לה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר את החסד חנם שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שחתנת את בנך, זה ממש גס גלוי, ועליך כינוי חכמינו הקדושים (נדה ל): לעולם אפלו בעל הגס אינו מכיר בגסו; היום צריכים רחמים רבים ונסים גדולים, שהילדים לא יצאו לתרבות רעה, חס ושלום, כי מה יעשה הבן שלא יחטא, באשר הדור כל-כך פרוץ, ובזה שמחתנים אותם, מצילים אותם מהחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא הכי חמור, שהורג את בניו ובנותיו, רחמנא לצלן, ובורא קלפות ומשחיתים. וכל העניות והצרות, זה החטא המגנה גורם, ולכן אשרי מי שמרחם על ילדיו, ומחתנם סמוך לפרקם, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך...

ח' לו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה יָבוֹאוּ אֶל הַחֲתָן
הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי לְבוֹא אֶצְלֶךָ פָּנִים אֶל פָּנִים, וּלְנַחֲמֶךָ עַל הָאֶסּוֹן
הַכָּבֵד שֶׁקָּרָה לְךָ, אַף מְטַעֲמִים הַמּוֹכְנִים, בְּעֻזּוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אֵינִי
יָכוֹל לְבוֹא בְּעֶצְמִי. לְזֹאת אֲמַרְתִּי לְבוֹא עַל-כָּל-פָּנִים בְּכַתּוּבִים,
וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי חֲנֻכָּה הַקָּדוּשִׁים, אֲשֶׁר רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁאִזּוֹ מִתְנַחֲמִין כָּלֶם, וְנִמְשָׁכֶת שְׂמֻחָה
לְכָלֶם, בְּבַחֲרִינָה (וַיִּשְׁעִיה נז): "וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאֶשְׁלֵם נַחוּמִים לוֹ וְלְאַבְלִיו",
שֶׁעַל-יָדֵי רַפּוּאָתוֹ נִמְשָׁכֶת נַחֲמָה לְכָל הָאַבְלִים; הֵינּוּ, עַל-יָדֵי שְׁהֶאֱדָם
מִמְשִׁיף אֶת שְׂמֻחַת הַשִּׁבְתָּה, שֶׁהִיא הָאֶרֶץ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה,
עַל-יָדֵי-זֶה זוֹכָה לְרַפּוּאָה וּלְנַחֲמָה.

תֵּאֱמִין לִי, שֶׁקָּשָׁה לִי מְאֹד הַכַּתִּיבָה בְּעֻגֵן כְּזֶה, שֶׁעָבַר בְּבֵיתְכֶם
מִשְׁבַּר טְרָגִי, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מִצָּרָה
כְּזֹאת יוֹתֵר. עִם כָּל זֹאת מֵרַב אֶהְבְּתִי אֵלֶיךָ, וּבַפְּרָט שְׂאֲתָה עוֹמֵד
קֹדֶם הַחֲתָנָה, אֲמַרְתִּי לְרוּץ בְּדַבְּרֵי אֵלֶה אֵלֶיךָ, אוֹלִי אֲזַכָּה לְהַקֵּל
צַעְרֶךָ הַקָּשָׁה.

וְהִנֵּה רַבְנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַמִּתְקַת הַדִּין, סִימָן קה):
לְפַעֲמִים אָדָם מֵת מִחֲמַת פֶּחַד אוֹ מִיתָה אַחֲרַת פְּתֹאוּמִית, תֵּאֱמִין
שֶׁזֶה הוּא הַעֵצ וְהַזְמָן שֶׁלּוֹ, עֵינֵי שָׁם. וְאָמַר הַחֶכֶם: "כְּבוֹא לַמּוֹת עַת
וְזָמַן, אֲדַע כִּי לֹא אֶמְלֹט, וְלֹא אֶהְיֶה בְּכָל הָעוֹלָם שׁוֹלֵט". וּבִידִיעוֹת
אֵלוֹ כִּשְׁאֲדָם חוֹקֵק דְּבָרִים אֵלוֹ בַּתּוֹךְ דַּעְתּוֹ, כָּל הַלֵּךְ מִחֲשֻׁבָּתוֹ
מִשְׁתַּנָּה לְגַמְרִי, וּמִקְבֵּל הַכֹּל בְּצוּרָה אַחֲרָת.

וּבַפְּרָט חָתָן הַנּוֹכְנֵס לַחֲפָה, כְּשִׁזְזוּכָה לַחֲקֹק בְּדַעְתּוֹ אֶת יוֹם
הַמּוֹת, וַיּוֹדַע שְׂמֻחָמוֹת אִי אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט, אֲזִי זוֹכָה לְבָרַח בְּכָל יוֹם
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְחַנֵּן אֶת מַעֲשָׁיו, וּמִשְׁלִים אֶת יָמָיו בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדָה

וּגְמִילוֹת חֲסִדִּים, שֶׁהֵם הַג' קוּיִם הַמַּעֲמִידִים אֶת הָעוֹלָם, וְאָמַר הַחֶכֶם: "כָּל מֶה שֶׁתִּקְרָב לְקֶצֶף, הוֹסִף תִּקְוֶה מֵעֲשִׂיָּה".

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁכָּכֹר לֹא תִדַּע מִשּׁוֹם צָרָה, וְהַמְנַחֵם צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, הוּא יִנַּחֵם אוֹתָם וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתָּךְ, וַיִּתְּפֹר אֶת קִרְע לְבַבְכֶּם.

חֲמַדַּת לְכָבִי! רְאֵה לַהֲרָגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִקְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְזֶה יִהְיֶה לְךָ לְחֶק קְבוּעַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ מִיּוֹם חֲתָנְתָּךְ, שָׂבָה מוֹחֲלִים לְךָ אֶת הַכָּל, וְתַחֲזֶיךָ עִם חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, לְחֹשֶׁב חֲשָׁבוֹנְךָ עִם קוֹנֵךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁלְךָ, שֶׁאֵמַר עַל זֶה אֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא (תַּנְאִי דְּבִי אֱלֹהֵינוּ בְּרַבָּה, פָּרָק טו): לְפִי שֶׁכָּל הַמִּרְבֵּה שִׂיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם מְלֻיִם אוֹתוֹ, עַד שֶׁהוּא מְגִיעַ אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ; וְכִי שֶׁמֶרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחִיּוֹת אֶת חַיָּיו בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁתִּמִּיד הוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִפְּרֹשׁ אֶת כָּל שִׂיחוֹתָיו אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה חֵי אֶת חַיָּיו בְּצוּרָה אֲחֵרַת לְגַמְרִי, וְכָכֹר אֵינוֹ מְפַחֵד מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וּמִשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

עֲכָשׁוּ כַּאֲשֶׁר עָבַר עָלֵיכֶם מִשְׁבֵּר בֵּיתִי כְּזֶה, עָלֶיךָ לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, עַל-יְדֵי שֶׁתִּלְמַד וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְתִזְכֹּר שִׁיְהִי לְטוֹבַת אִמְךָ, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם.

הִיָּה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלָּמַד בְּכָל יוֹם מִשְׁנֵיּוֹת, וּבִסוּף לְמוֹדוֹ אָמַר אֶת הַתַּפְּלָה שֶׁאוֹמְרִים עַל גִּפְטוֹר, וְהַזְכִּיר שֵׁם אֶת שְׁמוֹ, וּכְשֶׁשָּׁאַלּוּ אוֹתוֹ — לָמָּה עוֹשֶׂה דָּבָר זֶה? עָנָה וְאָמַר: "מָה עָלִי לְחַפּוֹת, שֶׁבָּנִי יִלְמְדוּ אַחֲרֵי מִשְׁנֵיּוֹת, אֲנִי לוֹמֵד כָּכֹר בְּחַיִּים חִיּוֹתֵי עָלִי מִשְׁנֵיּוֹת", וְכֵן גַּם שֶׁהַתַּפְּלָה אֵינָה מְזַקֶּת כָּלָל, אֲדַרְבֵּה, אוֹמְרִים שֵׁם, שֶׁבְּזָכוֹת לְמוֹד הַמִּשְׁנֵיּוֹת, תִּנָּצֵל גִּשְׁמַת פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִית מִצָּעַר חֲבוּט הַקָּבֶר וּמִמְלָאכֵי חֲבִלָּה וְכו'. וְעַל-כֵּן מָה אֲכַפֵּת אִם אוֹמַר אֶת זֶה.

אֶת זֶה תִּקְבֹּל עָלֶיךָ לְחֹק קְבוּעַ — לְלַמֵּד חֻמֵּשׁ וְרֵשׁ"י וְהַתְּרַגּוּם
בְּכָל יוֹם, בְּאַפֵּן שֶׁתּוֹכָה לְסִיִּים עַד שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ אֶת פֶּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ (אִם
אֲפֹשֶׁר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֵיזֶה קָטַע מִהַרְמָב"ן הַקָּדוֹשׁ וּמִה'אֹר הַחַיִּים'
הַקָּדוֹשׁ מִפֶּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ — מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים). וְכֵן לְסִיִּים אֶת
מִדְּרַשׁ רַבָּה וּמִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא מִפֶּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה,
וְאִזּוּ כָּבֵר אֵינוֹ צָרִיךְ לָשׁוּם סֵפֶר מוֹסֵר שְׁבָעוּלָם.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד גְּמָרָא בְּמִדָּה גְּדוּשָׁה, וְתַכְנִיט
אֶת עֲצָמָךְ בְּתוֹךְ תּוֹכָה, כִּי הַלְמוּד גְּמָרָא עוֹלָה עַל כָּל הַלְמוּדִים.

וְרַבְּנֵנוּ ו"ל פֶּרֶשׁ אֶת מֵאֲמָרָם ו"ל (פְּתוּבוֹת טז): פִּיצֵד מְרַקְדִּין לְפָנֵי
הַכֹּלָה? וּפֶרֶשׁ: פִּיצֵד מְרַקְדִּין וּמְדַלְגִּין עַל מֵה שֶׁהִיָּה לְפָנֵי הַכֹּלָה,
הִינוּ, שְׁצָרִיכִים לְשַׁכַּח אֶת הָעֶבֶר לְגַמְרִי. וּכְמֵאֲמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל, שְׁאֲצֹל
הָאָדָם הַשְּׁכָחָה חֲסָרוֹן, אֲבָל אֲצֹלִי הַשְּׁכָחָה הִיא מַעְלָה גְּדוּלָּה
וְנִפְלְאוֹה מִהַכֹּל, כִּי תִכָּף-וּמִיד כְּשֶׁעוֹבֵר עָלֶי מַשְׁהוּ, אָנִי מְשַׁתְּדֵּל
לְשַׁכַּחוּ וּלְהַעֲבִירוּ לְגַמְרִי מִדַּעְתִּי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו).

הַמֵּאֲחִיל לָךְ נְחֻמָּה, וּמְבַרְכֶּךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל
טוֹב", וְרָאָה לְהַזְכִּירָנִי תָמִיד לְטוֹבָה...

אִם תּוֹכַל לְתַרֵּם מַעוֹת בַּעֲבוּר הַדִּפְסָת אֵיזֶה קוֹנְטֵרַס לְעֵלוֹי
נִשְׁמַת אִמָּךְ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְתִזְכֹּר לְטוֹבָה לְנִצָּח.

ח' לז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיַּגֵּשׁ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַסּוֹפֵר, חֻכֵּם בְּאַנְשִׁים, לְשׁוֹנוֹ עַט סוֹפֵר מְהִיר,
קוֹלַע אֶל הַשְּׁעָרָה בְּמֵאֲמָרָיו תָּמִיד, ר' ... גִּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח.

עֲכָשׁוּ הָרָאוּ לִי תַלְמִידֵי אֶת מֵאֲמָרוֹ שֶׁהַדְּפִיס בַּעֲרֵב-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ
פֶּרֶשָׁה זוֹ, וְאִמְרָתִי לִזְרֹז עֲצָמִי וּלְכַתֵּב לָךְ אֶת מִכְתָּבִי זֶה.

יִישָׁר כַּחַךְ, יִישָׁר כַּחַךְ, שְׁנֵנֶצֶת בְּנִקְדָּה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר מֵאֵד
מִכְרַחַת בְּעֵתִים הֶלְלוּ, וְהוּא צוֹ הַשְׁעָה, הָיִיתָ שְׁאֲצָלִי מִסְתוֹכְבִּים
בְּעָלֵי תְשׁוּבָה מִכָּל הַחוּגִים זֶה כִּמָּה שָׁנִים, וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת הַסֶּכֶל
שְׁסוֹכְלִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמֵאֵד כּוֹאֵב לִי, וּבְכוּדוֹ נִגַּע בְּכִמָּה
עֲקֻרֹנוֹת גְּדוֹלִים, וּבְכֵן הִדְפַסְתִּי עַל נִקְדָּה זוֹ קוֹנְטֵרס "חֲזוֹר
בְּתְשׁוּבָה", שֵׁשׁ מִבָּאֵר, כִּי עָקֵר חֲזוֹרַת הַתְּשׁוּבָה צָרִיךְ לִהְיוֹת רַק
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְאֵל תוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְלֹא מִשְׁנֵה דֶרֶךְ אֵיזָה חוּג הוּא
מִתְקָרֵב, הַעֲקֹר לְהִתְקָרֵב אֶל הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְהַתּוֹרָה, וְאִם הָיָה כָּל
מִחְזִירֵי הַתְּשׁוּבָה בְּעֵתִים הֶלְלוּ הוֹלְכִים בְּכוּנוֹן זֶה — לֹא לְהַשְׁפִּיל
אֶחָד אֶת זולָתוֹ, הָיָה מְצַלִּיחִים מֵאֵד מֵאֵד לְהַחְזִיר אֶת כָּל אֲחֵינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּתְשׁוּבָה, אֲבָל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, תַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֶחָד עָג
לוֹ עוֹגָה וְחָג לוֹ חוּגָה, הוּא כָּבֵד פּוֹסֵל אֶת הַשָּׁנִי.

וּמָה שְׁכּוֹאֵב יוֹתֵר מִהַכֵּל, שְׁזֶה הַמִּחְזִיר בְּתְשׁוּבָה, אֲתָמוֹל הָיָה
יוֹשֵׁב בְּמִקְוֹמוֹת זְהֻמָּה, וְהַיּוֹם הוּא כָּבֵד מְדַבֵּר עַל הַפַּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְדוּשׁ זִי"ע כָּל דָּבָר אֲסוּר (עֲפָרָא לְפּוּמִיָּהוּ), וְיֹדֵעַ כָּבֵד מִי צוֹדֵק
— הַגָּאוֹן מוֹיִלְגָּא זִי"ע ... אוֹ לְהַפּוֹךְ, אֲתָמוֹל יָצָא מִבֵּית-הַסֵּהֶר עַל
מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים שֶׁעָשָׂה וְכו', וְהַיּוֹם הוּא כָּבֵד יוֹדֵעַ שֶׁהַחֲסִידִים
צוֹדְקִים, וּבָאֵלוּ כָּל הַלִּיטָאִים הַלּוּמְדֵי תוֹרָה בְּטָעוֹת (עֲפָרָא
לְפּוּמִיָּהוּ), וְאֵף שֶׁהַדָּבָר הַזֶּה מְגַחֵךְ בְּיוֹתֵר, כִּמּוֹ שֶׁכָּתַב בְּמֵאמְרוֹ,
שֶׁבְּעוֹד שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזָה צֶד פּוֹתָחִים אֶת הַסֵּדוּר... הוּא כָּבֵד
אוֹמֵר דַּעְתּוֹ — אֵיזוֹ דֶּרֶךְ צוֹדֶקֶת יוֹתֵר...

אֵף אֲנִי הוֹלֵךְ פְּסִיעָה אַחַת יוֹתֵר, לְדַעְתִּי, עוֹד לֹא עָבַר זְמַן רַב
מִהַעֲבָר שָׁלוֹ, וְטֵרֵם כִּפֵּס אֶת לְבוּשׁוֹ הַמְּכַתֵּם, וּבְכָבֵד מְדַבֵּר וּמְכַנֵּס
אֶת רֹאשׁוֹ — אֵיזוֹ שִׁיטָּה, אֵיזוֹ חֲסִידוֹת, אֵיזוֹ דֶּרֶךְ, אֵיזָה חוּג
צוֹדְקִים, אֲשֶׁר זֶה הַסְּפָשׁוֹת הַכִּי גְדוֹלָה לְאֵלוֹ הַמְּכַנִּיּוֹסִים וּמִחְזִירִים
דָּבָר זֶה בְּתִלְמִידֵיהֶם. וְיֹדֵעַ, שְׁזֶה דָּבָר הַגּוֹרֵם רַק לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב,
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים.

וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, טוֹב וְיָפָה עָשָׂה בְּזֶה שֶׁהִדְפִּיס אֶת מֵאמְרוֹ
הַנִּפְלָא, וְיִישָׁר כַּחוֹ עַל זֶה, וְכָל זֹאת כָּתַב בְּכָלִיּוֹת הַחֲזוֹרָה בְּתְשׁוּבָה.

אף מה שנוגע לחסידות ברסלב, אמרתי לבוא קצת בכתובים; היות שזה לי יותר משלשים שנה, שאני שוקד בחסידות זו, אמרתי אשיחה וירוח לי.

ידוע לכל, שהלמוד של רבנו ז"ל הוא למוד של התחזקות עצומה, אים ונורא, לחזק ולאמץ את כל הנשברים, הנפולים והנדכאים, לעודדם ולשמחם ולקרנם אליו יתברך, ולהראות להם שאין יאוש בעולם כלל, ומכל הבוץ והחשך והטנוף וכו' וכו', יכולים צדין לצאת, ובאיזה דור עוד נצרך דברי רבנו ז"ל כמו הדור הזה, אשר כלל ישראל עבר שואה רוחנית בארץ ישראל, ובפרט אחינו בני ישראל מעדות הספרדים, שעברו את תאי גז הערב-רב, והרעילו אותם עם הגז הטמא הזה של פפירות ואפיקורסות ונאוף, עד שעקרו אותם משרשם לגמרי. וכבר ירדו עד עמק החשך שאין למטה מזה, ועכשו כשהנקדה האלקית — שהיא נשמתם, מתחלת לפעם אצלם ולעוררם לחזר בתשובה, הלא אין עוד ספרים ודבורים יקרים מועילים כדברי וספרי רבנו ז"ל, המלאים התחזקות עצומה לכלם, ובפרטיות לאלו אשר כבר נתרחקו, בעוונותינו הרבים.

אף דא עקא, שבשנים האחרונות נכנסו גם אצלנו כל מיני שקרנים וזיפנים וחנפים, ומוליכים שולל את הכלל כלו, עד שנתקמה נבואת הנביא (ישעיה ה, כ): "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים חשך לאור ואור לחשך, שמים מר למתק ומתק למר, הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהם גבונים" וגו', עד שמי שרוצה להתקרב אל החסידות הנפלאה והיקרה הזו, שנמשכת כבר כמעט מאתיים שנה, אינו יודע באיזה דרך לילך, כי נעשו כל מיני פלגים בתוך החסידות בעצמה; אלו בשביל בצע כסף, מלבישים את עצמם בלבוש קנאות, ומוליכים שולל את הכלל כלו, בשעה שידוע, שהמוסדות שלהם מקבלים תמיכה מהממשלה במדה גדושה בלי בשת פנים וכו', באים אחר-כך כאן לארצות-הברית בלבוש ומעטה קנאה, ומוכרים קנאות לחוג מסים, ומדברים רעה נגד כלם כדי להתיפות בעיניהם... ותכף-ומיד כשמקבלים את הכסף חוזרים ארצה, ועושים כל מיני ליצנות וליצי ליצנות, ולוקחים מהממשלה

כִּמָּה שָׂרָק נוֹתְנִים... וְאֵלּוֹ חֲפָשׁוֹ וּמִצָּאוֹ לְעֶצְמָם אֵיזָה זֶקֶן עוֹבֵר בְּטֵל, שֶׁהוֹצִיאוּהוּ מִמּוֹשֵׁב זֶקְנִים, אֲשֶׁר יוֹשֵׁב שָׁם כָּבֵר זֶה חֲמִש־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְעִשְׂאוּהוּ לְמִנְהִיגָם הָרוּחָנִי, אֲשֶׁר זֶה כִּמָּה שָׁנִים, שֶׁהָיָה מְחַבֵּר וּמִקְשֵׁר לְרֹאשֵׁי הָעַרְב־רֵב וְכו', כּוֹפְרִים וְאִפְּיִקוֹרְסִים, וְעִכְשׁוֹ כָּבֵר מִקְבֵּל פִּתְקָה מִן הַשָּׁמַיִם... וְאוֹמֵר שְׁצִרִיכִים לְשִׁיר ג', נַח, נַחֲמָ, נַחֲמָן, שָׂאז יִרְאֶה יְשׁוּעָה מִהַשָּׁמַיִם... וְאֶצְלָם כָּל הַדְּרָכִים וְכָל הַחֲסִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָם כְּלוּם, רַק מִי שֶׁשָּׂר אֶת הַפִּתְגָּם הַזֶּה, שֶׁמְקוּרֹו אֶצְל הָעוֹבֵר בְּטֵל הַזֶּה... וְאֵלּוֹ רָצִים אַחֵר מְטַרְף אַחֵר, שֶׁאֲתָמוּל לְמַד בְּבֵית סֵפֶר תְּכוּנֵי מַעֲרָב בְּבָנִים וּבָנוֹת, וְעִכְשׁוֹ הוּא כָּבֵר לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר אֶלָּא "מְשִׁיחַ" בְּעֶצְמוֹ... מִפְּנֵי שֶׁהוֹלֵךְ עִם פְּאוּתֵיו מִפְּנִירוֹת כֶּשֶׁד, וּמִגְלָגֵל אֶת הָעֵינַיִם כְּלָפִי מַעֲלָה, וְקוֹפֵץ כְּעֵז וְכַגְדִּי, וְצוּעֵק כְּאֵרִי... וְזֶה אֲשֶׁר הֵם אוֹהֲבִים, וּמִי שָׂרָק מֵעַז לֹאמַר אַתְּחַת, אַתְּחַת דָּתוֹ לְהַמִּית...

וּבְאֵמֶת כָּל הַדְּבָר מְגֻחָף בְּמָאֵד מָאֵד, כִּי זֶה אֲתָמוּל הָאָדָם הַזֶּה נוֹאֵף כְּכֹלֵב, וּפִטָּם אֶת עֶצְמוֹ בְּסַמִּים, וְגִנֵּב וְגִזַּל וְנָאֵף, וַיֵּשׁ אֲשֶׁר גָּם רָצַח, וְעִכְשׁוֹ יֵצֵא מֵאַחֲרֵי הַסּוֹרְגִים, וְכֵן אֲתָמוּל הֵיוּ לוֹ שְׁעֵרוֹת אֲרָכוֹת עַד אַחֲרֵי הַכְּתָפִים, וְהַיּוֹם עֹשֶׂה לְעֶצְמוֹ "חֲלָאָהָה", וַיֵּשׁ לוֹ פְּאוֹת אֲרָכִים עַד הַבְּרָכִים, וְעִכְשׁוֹ כָּבֵר אוֹמֵר דְּעוֹת בְּחִסְדֵּי עֲמָקָה כְּזוֹ, עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצְאוּ... וְלֹא בַּחֲנָם, שָׂרָב רָבָם שֶׁל הַבְּעֵלִי תְּשׁוּבָה, וְכֵן גְּדוּלֵי מַחֲזִירֵי הַתְּשׁוּבָה מְזַהֲרִים אֶת תַּלְמִידֵיהֶם וּמְקַרְבִּיהֶם לְהִתְרַחֵק מִכַּת מִשְׁנֵה זו... אֲשֶׁר בּוֹדֵאֵי אֲנִי מִבֵּין אוֹתָם, וְנוֹתֵן אֶת הַצֶּדֶק לָהֶם, כִּי הַדְּרָכִים הִלְלוּ, וְחַדָּשִׁים מְקֻרָב בָּאוּ, הֵם אֵינָם בְּרִסְלָב כָּלֵל, וְאֵינָם גִּלְמָדִים בְּחִדְרָנוּ כָּלֵל, וּכְבֹּר אָמֵר (הַמְדַּרְשׁ שְׁמוּאֵל, אֲבוֹת, פָּרָק ב'): אוֹי לוֹ לַצָּבוּר, שֶׁהַמִּנְהִיג שָׁלוֹ עִם הָאָרֶץ; וּבִשְׁם רַבְּנוּ מֹשֶׁה אֱלִישֶׁקֶר ו"ל: עִם הָאָרֶץ שֶׁלֹּא הִנְהִיג אֶת עֶצְמוֹ, אֵיךְ יִנְהִיג אֶת זוּלָתוֹ, עֵינִ שָׁם; וְהַדְּבָרִים תּוֹאֲמִים עִם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (בְּלִקוּשֵׁי-מִוֵּהר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁיֵּשׁ מִנְהִיגִים שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֶצְמָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אֲחֵרִים, עֵינִ שָׁם; וְדָבָר זֶה בְּיוֹתֵר סוֹכֵב בְּחִסְדֵּי הַנִּפְלְאוֹה הַזֶּה, שֶׁכָּל דוֹר וָדוֹר בְּטָלוּ וְנִתְּבָטְלוּ רַב רָבָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְּקָרִים אֶל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם

הַאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר שָׁקְדוּ יָמִים וְלֵילֹת בַּתּוֹרָה וּבַחֲסִידוֹת, וְהַתְּבוּדָּה רַב הַיּוֹם, וְקָמוּ בַּחֲצוֹת מִדֵּי לַיְלָה בַּלַּיְלָה, וּבִקְיָאִים בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, לֹא-כֵן כְּהִיּוֹם, שֶׁכָּל בּוֹר וְרִיק, פּוֹחַז וְנֹכַל וְעַז פָּנִים, קוֹפֵץ בְּרָאשׁ וּמִנְהִיג בְּדַרְכּוֹ הַמְטַמְטֶמֶת, וְיוֹצֵא לַחֲלָק עַל יַחֲדֵי סִגְלָה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, עוֹבְדֵי הַשֵּׁם הַאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר כָּל מִגְמָתָם — לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמִתָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וּמִקְרָבִים אֲנָשִׁים בַּתְּשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ לְבַד, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם פְּנִיָּה אֶל שׁוֹם דְּבָר, וְנַעֲשׂוּ לְלַעַג וּלְקֶלֶס בְּעֵינֵי הַנָּ"ל.

וְהַמְּפָרְסָמוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת לְרֵאִיָּה, כִּי הַחֲסִידוֹת הַמְּפֻלָּאָה הַזֹּאת, חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁתִּמִּיד הַצִּיּוֹנִיָּה בְּמִדְתָּהּ הַצְנוּעָה וּבַדְרֹךְ אֶרֶץ הַאֲמִתִּית, הֵיטָה יְכוּלָה לְתַרֵּם הֶרְבֵּה מְאֹד בְּדוֹר הַמְּבוּל וְהַהֲפֻלָּה כְּדוֹרֵנוּ זֶה, אֲשֶׁר הַמִּיּוֹנֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת — מֵצֵד אֶחָד, וְהַנְּאוּף וְהַתּוֹעֲבוֹת וְהַשְׁקוּץ — מֵצֵד שְׁנֵי נְפוּצוֹת בְּגִלּוּי בְּאֲרָצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, אֵךְ מִפְּאֵת סְבוֹת הַנָּ"ל — שְׂרׁוּאִים כַּת מְטַרְפִּים... וְכַת עֲזֵי פָנִים הַמְּדַבְּרִים עַל כָּלֵם, וְכַת חֲנֻפִּים, הַמְּחַנִּיפִים אֶת כָּלֵם בְּשִׁבִּיל בְּצַע כְּסֵף, עַד שְׂאִינָם מִתְּבִישִׁים לְתִלּוֹת שֶׁלֹּט עַל מִי שְׁמֹזְרִים לָהֶם כְּסֵף בְּעֵבוֹר קִנְאוּתָם: "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב מְקַבְּלִים פָּנֵי הַשְּׂכִינָה" כְּשֶׁבָּא לְבַקֵּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל... וְהַכֹּל בְּשִׁבִּיל בְּצַע כְּסֵף. וְעַל-כֵּן לֹא בְּחֻנָּם סוֹכְלִים בְּעַלֵּי הַתְּשׁוּבָה בְּדוֹר הַזֶּה כָּל-כֶּף, אֲשֶׁר בְּאֲמַת חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב הֵיטָה יְכוּלָה לְתַרֵּם לֹא רַק לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה, אֲלָא גַם לְמַחְזִירֵי הַתְּשׁוּבָה, לְהֵאִיר לָהֶם וּלְגִלּוֹת לָהֶם לְמוֹדִים יְקָרִים וְנִפְלְאִים וְהַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, אֵיךְ לְהוֹצִיא מִצְּרָנֵי הַקְּלָפוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אֲנִי אֲמַרְתִּי גַם לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק עַל נִקְדָּה שְׂצָרִיכִים לְכַתֵּב בְּזֶה, וְהִיא — שְׁלֹאחֲרוּנָה יֵשׁ הֶרְבֵּה צְרוֹת קִשּׁוֹת וּמְרוֹת בֵּין אַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְסוֹכְלִים כָּל מִינֵי מְכַאוּכִים וְחִלָּאִים, צְרוֹת וְיִסּוּרִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְנִתְּהוּתָה קְלָפָה חֲדָשָׁה, שֶׁכָּל פֶּעַם צֵץ אֵיזָה מְקַבֵּל חֲדָשׁ, אוֹ בַּעַל קוֹרָא מְזוּזוֹת חֲדָשׁ, אוֹ בַּעַל מַגִּיד עֲתִידוֹת חֲדָשׁ, אוֹ מְחַלֵּק שׁוּמִים וּמִים, אֲשֶׁר אֲתַמּוּל הָיָה מְגַלֵּחַ זָקֵן וְכוּ', וּבַעַל עֲבֵרָה וְכוּ', אוֹ הָיָה אִישׁ סֶכֶל וְכוּ', נוֹשֵׂא מִשְׁאוֹת וְחִבִּילוֹת עַל כְּתַפּוּיוֹ וְכוּ', וְהַיּוֹם הוּא כְּבֹר מְהֵלָּו צְדִיקִים הַגְּנוּזִים, שְׂיִכּוֹל לֹמֵר עֲתִידוֹת וְלִתֵּן

אֲשֶׁר ח' לַח בְּנַחֵל קִנְט

תְּקוּנִים... וְהַדָּבָר הַזֶּה בְּיֹתֵר נִתְּפֵס אֶצְלֵי אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים,
אֲשֶׁר הֵם אֲנָשִׁים תְּמִימִים בְּיֹתֵר, וּבִנְקֵל לְהַטְעוֹתָם וּלְהוֹלִיכָם שׁוֹלָל,
וּלְבַלְבֵּל דַּעְתָּם וּלְהַפְחִידָם.

עַל־כֵּן מִצְוָה רַבָּה גַם לְכַתֵּב מִנְקֵדָה כְּאוֹכֶה זוֹ, וּלְהַבִּיא אֶת הַדָּבָר
זֶה תַּחַת עֵטָף הַפָּרוּף.

הַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּמְיֵד תִּכְתֵּב רַק אֶת הָאֱמֶת כְּמוֹת
שֶׁהִיא, וְתִגְלֶה וְתַפְרֹסֶם אֶת אֱמֶתָהּ מִצִּיאֹתָיו יִתְבָּרֵךְ וְנִדְעַת תּוֹרַתָּנוּ
הַקְדוּשָׁה, לְאַחַד וּלְחֹבֵר וּלְיִחִיד אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם
פּוֹלִיטִיקָה, אֹד תִּמְיֵד תַּצְלִיחַ, וּבִפְרֹט לְלַחֵם נֶגֶד הַעֲזִי פָּנִים שְׂבִדוֹר,
שֶׁהֵם כֶּת הַעֲרֵב־רַב הָאֲרוּרָה, שֶׁנִּתְּפָשְׁטוּ עֲכָשׁוּ בְּאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה,
וְאֲשֶׁר לָךְ יֵשׁ עֵט קוֹלֵעַ לַשִּׁעְרָה לְהַשִּׁיב לָהֶם כְּרֹאוֹי.

הַמְּבָרָכָךְ בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵל
יֵצֵא שׁוּם מְכָשׁוּל תַּחַת יָדְךָ לַעֲוֹלָם...

כֹּה תִקְבֵּל רְצוּף שְׁנֵי קוֹנְטְרָסִים שֶׁהִדְפַּסְנוּ, מְלָקֵט וּמַעְבָּד מְסֻפָּרִי
רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם: "חֲזוֹן בִּתְשׁוּבָה", "הַזְהָרוֹ מִהַצְבוּעִין", הַמְּדַבְּרִים
מִכָּל הַנ"ל, וּבְעֵינֵינוּ יִרְאֶה אֶת אֱמֶתָהּ הַדְּבָרִים.

ח' לַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, זֹאת חֲנֻכַּה ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רֵאָה, אֶהוֹבִי, אַחִי הַיָּקָר! לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, סוּף כָּל סוּף אַחֵר הֶרַע יִהְיֶה הַטוֹב, וְלֹא צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ
אֶת עֲצָמוֹ כָּל־כָּךְ אֶל הַצָּעִר. וְאִף שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת,

סוף כל סוף אם תזכה לשמש את רבנו ו"ל, תראה הצלחה רבה עד מאד; כי מי שזוכה לשמש את רבנו ו"ל, מקבל חזרה כפל כפלים, כמאמר רבנו ו"ל (ספרי מצשיות, מעשה יג): "ממי שאני מקבל — אני נותן".

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנזכה לשמש את רבנו ו"ל כל ימי חיינו במסירות נפש עצומה, כי סוף כל סוף אנו צריכים אותו, כי הוא מכניס בנו תשוקה עצומה אליו יתברך, ומחזיר בנו את האמונה הקדושה בו יתברך, אשר אין דבר גדול מאמונה. וכמאמר החכם: "אין בכל המדות מדה הגונה כמו האמונה", אשר מי שזוכה לאמונה בו יתברך, ומכניס את עצמו בה לגמרי, אזי חזיו חיים רוחניים ונעימים תמיד, אשרי הזוכה להרגיש את נעימות האמונה, שאז ישפיעו עליו כל מיני ברכות, כי "איש אמונות רב ברכות" (משלי כח, כ).

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' לט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל הבחור יניק וחפים ... גרו יאיר.

את כל מכתביך לנכון קבלתי, ומרב טרדותי לא היה לי הפנאי להשיבך.

העקר ראה לנצל עכשו את ימי בחרותך, אשר רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודה שאדם עובד את השם בבחירותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנותו. וחכמינו הקדושים אמרו (שבת קנב.): ינקותא כלילא דורדא, עקר יפי הפרח כשהוא בצעירותו; ועל-כן ראה לנצל את זמנך היקר, ותרבה בלמוד התורה הקדושה בהתמדה רבה, וגם תתבודד עמו יתברך, ואל תסתפל על שום מונע ומעכב, ואל תשיב למחרפיך דבר.

אֲשֶׁר ח' מ — ח' מא בְּנַחֵל קסא

אֲנִי מִקְנָה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשֶׁתִּגְדֹּל תִּזְכֶּה לָבוֹא לְלַמֵּד
בִּישִׁיבְתֵּנוּ הַקְדוּשָׁה, וְתִגְדֹּל לְאֵילָן גָּדוֹל הַעוֹשֶׂה פְּרוֹת.

רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת הוֹרֵיךְ הַיְקָרִים, כִּי מִצֹּת כְּבוֹד אָב וָאִם
הִיא מִהֲמִמּוֹת שְׂבַח־מִוֹת (דְּבָרִים כָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ו'), וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים הַקְפִּידוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּלִמּוּדֶיךָ,
וְתִזְכֶּה לִירְאֵת שָׁמַיִם.

ח' מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, זֹאת חֲנֻכַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שֶׁאַתָּה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ.

רְאֵה לִהְיוֹת בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּבְיַחַד תִּתְחַזְּקוּ,
וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֻזַּק, וְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ,
וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַעֲקֵר רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו'ל הַקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד
מְאֹד, שֶׁנִּהְיָה בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, זֹאת חֲנֻכַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל, כי אהבתך תקועה בלבי לטוב כל
הימים.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל הולך אצלכם בעיר הקדש
צפת כשורה, ואתם מחזקים אחד את השני, ואתם ביחד באהבה
ובאחדות, אשר כבר אמר החכם: "אין שלמות בממשלה ויהוד
אלא עם האחדות", וכש"ש אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו,
הבטיח לנו רבנו ו"ל, שהוא יבוא אלינו.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם
חלקנו, שזכינו להתנדע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה,
המלמדנו עצות ודרכים והנהגות ישרות איך לעבר את החיים בטוב
ובנעימים.

אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שזכינו להתנדע
ממנו, ודרך הטוב להיטיב, על-כן ראוי לנו לגלות ולפרסם את
למודו הטוב לכל ישראל, ובודאי בזכות זה נזכה שגם בנו יכנס
מהאור הגנוז הזה, כי כזה שמכניסים ומחזירים את אור רבנו ו"ל
באחרים, זוכים שיכנס גם בנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

אודות וכו', עליך לחכות קצת, כי אולי יהיה לנו מקום אחר,
ועל-כן אל תעשה צדין שום דבר, אני מאמין באמונה שלמה,
שבשמים כבר רשום המקום שלנו בארץ ישראל, בדיוק כל מטר
ומטר ובין כל סלע וסלע, אף אנו מחכים, שיתגלה לנו איה איפה
המקום הזה, ובודאי במקום שיהיה זה חלקנו, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא, שיהיה תכף-ומיד בהצלחה מרבה.

ח' מב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרכי רבנו ו"ל.

העקר ראה להתחדש בכל פעם, ותשתדל ללכת מסדר ונקי, כי הוא יסוד גדול בעבודת השם, כי הנקיות היא עקר גדול בעבודת השם יתברך, וכשאדם הולך בנקיות מלבושו וגופו, זה מראה על ישוב דעתו.

אודות שאתה כותב, שיש לכם שונאים, כבר אמר החכם: "כל שונא ייש תקנה לרפואתה, חוץ משונאה ממי שישנאך מקנאה", על-כן אל תסתפל עליהם כלל, אתה תמשיך בעבודתך עבודת הקדש, ותתבודד עמו יתברך, באשר גלה לנו רבנו ו"ל, שזה השער והפתח להכנס אליו יתברך (צ"ן לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבנו ו"ל, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמנו, אשר בנחל שם גורלנו וחלקנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' מג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם שאתם מסתדרים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתמיד נזכה לשמע מכם בשורות טובות, שאתם גדלים ומצליחים בעבודת השם

יתברך, וְזֶה מְשַׁמֵּחַ אוֹתִי מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה כָּל יִשְׁעֵי וְחַפְצֵי, שְׁתֵּאֱחֹזוּ
אֶת עֲצָמְכֶם בְּיָחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזֹק, וְשְׁתַּשְׁרֶה בִּינֵיכֶם
אֶהְבֶּה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתִּמְשִׁיכּוּ בְּמַעֲשֵׂה הַחֶסֶד שְׁאֲתֶם
גּוֹמְלִים עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּנֵינֵי יִרְקוֹת, אֲשֶׁר יִרְ'ק'
אוֹתֵינוּ קִרְיָ, וְזֶה שְׁמַחְלָקִים יִרְקוֹת לַעֲנִיִּים, הוּא תְקוּן לַפָּגָם הַזֶּה,
אַתָּן דְּדִין כְּאַתָּן דְּדִין.

הַעֲקֹר רְאֵה לַעֲזֹר לְאַשְׁתְּךָ בְּבֵית, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּבֵיתְךָ תָּמִיד
כְּשֵׁישׁ לְךָ פְּנָאִי, בְּאַפֵּן שְׁתּוּכַל לַעֲזֹר לָהּ, כִּי הִיא מְאֹד סוֹבְלָת, וּבְזוֹה
שְׁתִּהְיֶה בְּבֵית, תִּהְיֶה לָּהּ לַעֲזֹר גָּדוֹל.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נִצָּחִית.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' מד.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּגֶשׁ, ד' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לִנְכוּן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכִרְיָאוֹת גּוֹפֶךְ. לְדַעֲתִי, רְאֵה לְגִשְׁת אֶל רוּפֵא,
וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ כְּדוּרֵי הַרְגָּעָה, וְזֶה אֵינוֹ מִזִּיק כָּלֵל, כִּי הוּא בֶּק הַרְגָּעָת
עֲצָבִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח אֶת מַלְאָךְ רַפְאֵל שִׁיעֲמַד לִימִין
הַרוּפֵא, וְתִהְיֶה לְךָ כְּפוּאָה שְׁלֵמָה.

הִיזָה טוֹב מְאֹד, שְׁתִּשְׁמַר מֶה שְׁאֲתָה אוֹכֵל, לֹא לֶאֱכֹל מֵאֲכָלִים
אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהֶם אֵיזוֹה פִּקְפּוּק וּשְׂאֵלָה בְּהֶשְׁרִים, וְכֵן לֹא לֶאֱכֹל
מֵאֲכָלִים מְלִיחִים כְּיוֹתֵר.

גַּם רְאוּי לְךָ לְבָדִיק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֹךְ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיו כְּשִׁרִים,

אָשֶׁר ח' מה בַּנְחֵל קסח

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע וְיִקְבֹּל אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ
בְּעִבּוּרְךָ, שִׁישְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ד' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב טָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מִצְטָעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר
עָלַיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת מִבֵּית וּמִבְחוּץ, אֲךָ מַה אִמַּר לָךְ! לְדַעֲתִי,
אִתָּה בְּעֶצְמָךְ הַחַיִּב, כִּי אֵינְךָ רוֹצֶה לְקַחַת אֶת עֶצְמָךְ בִּידֶיךָ, וּבִשְׂבִיל
זֶה עוֹבֵר עָלַיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר — הֵן בִּינְךָ לְאַחֵרִים וְהֵן בִּינְךָ לְבֵין
אִשְׁתְּךָ, כִּי כָּבֹד אִמַּר הַחֶכֶם: "אֵין רְאוּי לְאָדָם לְבַקֵּשׁ הַכְּנָעַת זוּלָתוֹ,
וְהוּא לֹא יָכוֹל לְהַכְנִיעַ אֶת נַפְשׁוֹ". וְאָמַר: "לֹא יוּכַל לְכַבֵּשׁ הַרְבֵּה
מִי שֶׁלֹּא יוּכַל לְכַבֵּשׁ נַפְשׁוֹ וְהוּא אַחַת". וְאָמַר: "מִי שֶׁאֵין בִּידָו כַּחַ
לְצוּוֹת עַל עֶצְמוֹ, לֹא יִצְוֶה עַל אֲחֵרִים". וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמַה יֵּשׁ
לָךְ תְּמִיד טַעֲנוֹת עַל זוּלָתְךָ, שְׂאֵינָם רוֹצִים לִשְׁמַע בְּקוּלְךָ, וְלְמַה יֵּשׁ
לָךְ טַעֲנוֹת עַל אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר הִיא אִשָּׁה צְדָקָת וְחֶכְמָה מֵאֵד, הֲלֹא אֵינְךָ
יָכוֹל לְשַׁלֵּט עַל עֶצְמָךְ, וְאֵיךְ תִּשְׁלֹט עַל זוּלָתְךָ?! וּבִפְרָט בְּעִנְיַן
הַקִּימָה, לְקוֹם בְּבֹקֶר מִקֵּדָם, הֲלֹא מְלֻבֵּד שְׂאִתָּה עוֹבֵר בְּכָל יוֹם אֶת
זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחִרִית, שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לְמַקֵּל הַכִּי גְדוֹל
בְּשָׁעָה תִּשְׁע — בֵּין בִּקְיָץ וּבֵין בַּחֲרֹף, שֶׁהוּא הַזְמַן הַכִּי מֵאַחֵר, אֵין
זֶה רַק שְׂאִתָּה מֵאֵבֶד אֶת הַרוּחָנִיּוֹת אֲלֵא גַם הַגִּשְׁמִיּוֹת, כִּי כְּשִׁישֵׁן
וּבִטֵּל מִהֶכָּל, אֵינֻ מְבִיא פְּרִנְסָה.

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לַעֲזֹב אֶת דְּרָכֶיךָ הַרְעוֹת וְהַמְרוֹת,

המריבות והסכסוכים והדקדוקים, ותעמד בבקר, ותתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שזכית לקום, כי כבר אמר החכם: "כמה שכבו על מטתם ולא קמו, כמה שכבו על מטתם שמחים וטובי לב, וקמו בחלאים רעים". ואף שאני יודע, שמרב עקמומיות לבבך, כבר לא אכפת לך החיים, אבל באמת, חלילה וחס, אם היתה עובדת עליך איזו מחלה ויסורים קשים ומרים, כבר היתה משתנה דעתך לגמרי.

על-כן ראה לנרז את עצמך ללכת לישן מקדם, ותאמר את קריאת שמע שעל המטה בנסח האר"י ו"ל, אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר, שהוא תקון נפלא לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו' (עין לקוטי-הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'). בנדאי כפי שאדם הולך לישן — כך הוא קם, כמו שכתוב (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר", איזה ערב שיש לו, כזה בקר יש לו. ועל-פי זה תתישב פליאה נשגבה בפעיר הראשון בשלחן צרוף, שהמחבר מתחיל: "יתגבר כארי לעמד בבקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר", והרמ"א מביא: "ובשכבו על משכבו, ידע לפני מי הוא שוכב, ומיד שיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת בוראו יתברך ויתעלה". למה המחבר מדמה מהקימה והרמ"א מוסיף על השכיבה? אלא התרוץ הוא כנ"ל, שהרמ"א מוסיף, כי כשהאדם הולך לשכב באימה וביראה, ויודע לפני מי הוא שוכב, ומכין את עצמו בדבעי, אזי מיד כשיעור משנתו, יקום בזריזות לעבודת הבורא יתברך ויתעלה, כי הקימה תלויה בשכיבה, אם הולכים לשכב מקדם — קמים מקדם. על-כן ראה לקים זאת בשמחה, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לעשות כל מיני פעולות שפעולם להיות תמיד בשמחה, כי השמחה מועלת בהצלחת האדם בזה ובכא לנצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה לצאת מהרגלך הרע, ותעבד על נקדה אחת — שהיא מדת הטוב, שתהיה טוב לכל, ובפרטיות לאשתך, שתהיה תמיד רק טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה להפיץ את הספרים, אָשר זָהוּ תַקוּן נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד
לפָּנֵם הִבְרִית — לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְגַם
תְּשַׁלֵּם בַּעֲבוּר הַסְּפָרִים, כְּדֵי שְׁלֹא תִכָּנַס בְּחוֹבוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִמָּה
שְׁאַתָּה חַיֵּב עַד עַכְשָׁיו.

ח' מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיֵּגֶשׁ, ד' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּפֹה תִקְבַּל רְצוֹף חֲבִילָה מִכְתָּבִים,
שֶׁתַּחֲלִקֵם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְתַּרְגְּמִים לְאַנְגְּלִית,
תִּמְסְרֵם לְמִי שְׁמַצֵּן עֲלֵיהֶם. גַּם אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ כַּמָּה קוֹנְטְרָסִים,
שֶׁעֲדִין לֹא נִדְּפְסוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִתְמַיֵּד בְּהַפְצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ בְּרַבְּךָ,
וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' מז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיֵּגֶשׁ, ד' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ, שְׁאַתָּה מְחִזֵּק
אֶת עֲצָמְךָ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד לְחִדּוּשׁ נִגּוּנִים חֲדָשִׁים, וְתִרְשֵׁם אֶת זֶה עַל

הכתב, למען יוכלו אנשי שלומנו לחזור על הנגונים, פידוע אצלנו, איך שרבנו ז"ל מאד הפליג בנגונים, ובפרטיות נגוני אמונה, אשר מובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד), שהנגון הכי עליון הוא נגון האמונה של "ממלא כל עלמין, וסובב כל עלמין", שעל-ידי-זה יכולים להכנס בתוך החלל הפנוי, שהם כלל הקשיות והספקות והפטריות והאפיקורסות, ולגלות גם שם את אמתת מציאותו ותברך. ובפרטיות כהיום הזה, אשר בארץ ישראל נתפשטים הקלפות והערב-רב, והכניסו פטריות ואפיקורסות בעולם, ולא רק זאת, אלא שלקחו את כל המנגינות של אחינו בני ישראל הספרדים, אשר היו מקדשות אצלם זה כאלפים שנה בזמירות ובנגונים להקדוש-ברוך-הוא, ובפיוטים ובכסופים אליו ותברך, ועכשו לקחו את זה, והכניסו בתוך המנגינות האלו כל מיני נאוף ונבול פה ומינות ואפיקורסות, עד שהפכו את זה לשירי עגבים, ומטמאים בזה את הנער וכו' וכו'.

לזאת עלינו ללחם נגדם זה לעמת זה, לקחת את המנגינות, ולהלביש בהם דבורי אמונה של "ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין", ואת גדלת הצדיקים הנסתרים מיחידי הדורות, ואת היכל-הקדש שבונה רבנו ז"ל בקרוב נפשות אליו ותברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט).

לזאת ראה להתמיד בזה — לחדש נגונים על קטב זה, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך ואת צדיקיו האמתיים ואת היכל-הקדש שהוא בונה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להדפיסם, כדי שיהיו שרים אותם כל אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש" היקרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' מח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר וַיֵּגֶשׁ, ד' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ, שְׂאֲתָה עוֹסֵק
בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲתָה עוֹזֵר לִידִידֵינוּ הַיָּקָר ... גִּירוּ זָאִיר.

רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִבְרַח רַק אֵלֶיךָ
יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לָךְ. וּבִפְרָטִיּוֹת אִדּוּת בַּתָּךְ, אֵל תִּהְיֶה
שְׁבוּרִים, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם תִּשְׁמַשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, וְתִבְקֶשׁ הַרְבֵּה
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עָלֶיךָ וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעַת חֲצוֹת, אֲזִי הוּא יַעַת רָצוֹן גָּדוֹל
בְּשָׁמַיִם, בּוֹדְאֵי תִרְאָה נָסִים גָּדוֹלִים, כִּי אֵין לָךְ גָּדוֹל מִתְפָּלָה זֶה.

רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר
הַבֵּית מְנוּס לְאָדָם. וּבִכְבֶּר אָמַר הַחֶכֶם: "מִי שִׁיִּדְבֵּק בְּאַמוּנָה, יִדְבֵּק
בּוֹ רָצוֹן בְּנֵי-אָדָם, וּמִי שֶׁתִּתְמַעַט אֶמוּנָתוֹ — יִרְבוּ אוֹיְבָיו". וְעַל-כֵּן
רָאָה לַחֲזֹק בְּךָ אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתוֹכָה לְרֹאוֹת נָסִים נִגְלִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' מט.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר וַיֵּגֶשׁ, ד' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְעוֹד
יְנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, וְתִרְאוּ כָּל מִיָּנִי יְשׁוּעוֹת עַל כָּל צָעֵד וְשַׁעַל.

נָא לְהַדְלִיק בְּכָל יוֹם גַּר אֶחָד לִפְנֵי עֲמוּד הַתְּפִלָּה.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' נ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אַל ... גרו יאיר.

אַתּ מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרט בינך לבין אשתך. והנה כפי שאני רואה המצב כבר חמור מאד, עד שאין עם מי לדבר, רק להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל את העצה הזאת — פשעוּכַּרְת על האדם איזו בעיה, איזו צרה, אילו יסורים, שילך אל מקום פנוי שאין שם בני אדם, וידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ויספר לו יתברך את כל אשר עם לבבו, ויתמיד בזה מאד מאד, כי במצבך עכשו אין מי שיבין אותך, כי אם הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ובנדאי אם תהיה רגיל בזה, תזכה לראות נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

על-פן אל תהיה בטלן, וראה להיות חזק בזה לדבר עמו יתברך, ותהיה רגיל לומר תהלים, אם אפשר לגמר את כל ספר התהלים בכל יום — מה טוב ומה נעים, כי זה ימשיך לך ישועות ונסים נגלים.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' נא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אַל ידידי הקר ... גרו יאיר.

אַתּ מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שדוכים, לדעתי, אמה מיוחד לקחת את עצמך בידיים

וְלִגְמֹר בְּכִי טוֹב, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשִׁעוּמִידִים לִגְמֹר שְׂדוּף אֶתָּה נִבְהָל, עַל-כֵּן רָאָה לִקְחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, כִּי בַחֲסִדוֹ יִתְּבָרֶךְ, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים. לְזֹאת הִרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבָרֶךְ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים עֹשִׂים רְגָעִים, וְהִתְפַּלֵּה תִכְנִיס בְּךָ אֱמוּנָה בּוֹ יִתְּבָרֶךְ. וּכְבֹר אֲמַר הֶחָכֶם: "אֵין בְּכָל הַמַּדּוֹת מִדָּה הַגּוּנָה כְּמוֹ הָאֱמוּנָה". וְאָמַר: "הַמֵּאֲמִין יוֹסִיף אֱמוּנָה"; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מֵאֲמִין בּוֹ יִתְּבָרֶךְ, וּמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְּבָרֶךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בּוֹ אֱמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, וְנִעֲשֶׂה עֲצָמָאִי, וְזֶה מֵה שֶׁאֶתָּה צָרִיךְ.

רָאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שֶׁאֶתָּה זֹכֶה לְהִיּוֹת שֶׁשֶׁשׁ אֶצֶל רַבֵּנוּ וְ"ל, וּרְאָה לַעֲזֹר לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּהַפְצַת הַקּוֹנְטְרָסִים, אֲשֶׁר בָּהֶם מִתְגַּלִּית אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְּבָרֶךְ, וּכְשֶׁזֹּכִים לְזַרֵּעַ אֱמוּנָה — צוֹמַחַת יְשׁוּעָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹרֵעַ בְּכָל יוֹם אֱמוּנָה, עַל-יְדֵי הַפְצַת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְמַח גְּאֻלְתָּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' נב.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר וַיֵּשׁ, ד' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרְוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד אֲנִי מַצְטָעֵר מִמֶּה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ.

תִּקְבַּל עַל עֲצָמָךְ לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבֹקֶר בְּמִנְיַן בֵּית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, אֲזִי תִזְכֶּה שְׂיוֹצִיא לְאוֹר מִשְׁפָּטֶיךָ, וְיִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם תִּזְכֶּה לֹאמַר בְּכָל שַׁבָּת אֶת כָּל הַתְּהִלִּים, וְאֲזִי תִזְכֶּה שְׂיִשׁוּב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵלֶיךָ, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים כָּל הַשְּׂבוּעַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' נג.

בעצרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

לדעתי, אין אתה צריך לחשש כלל, וראה להתחמק, ותקבל על עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגילה רבנו ז"ל, הנקראים 'תקון הכללי', ותתן פרוטות לצדקה, ותבקש ממנו יתברך שישלח לך רפואה שלמה, ותזכה לכח גברא.

העקר אל תפחד כלל, כי הפחדים של האדם עוקרים אותו לגמרי, כי כל מה שמפחד יותר — נחלש יותר, כי הפחדים מביאים חולשות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן ט'): פחד מכחיש כחו של אדם.

בגמרא (נדרים ז:): "אם היא טוענת השמים ביני לביןך, יעשה דרך בקשה", ופרש רש"י: אם היא טוענת השמים ביני לביןך שאינו מזריע, דבר זה אינו גלוי לבריות אלא לשמים. והר"ן פרש, שאין שכבת זרעו יורה פחץ וכו', ואינו ראוי להוליד, יעשה דרך בקשה, פרש רש"י: יבקשו הימנו שיפטורנו בגט. והר"ן פרש בשם הירושלמי: יעשה סעדה ויפיס, עין שם; וכתוב במאירי: יעשה דרך בקשה, שישתדל הוא ויבקש אותה, שלא תמהר הגרושין בשום פנים. וברשב"א בתשובותיו חלק א', סימן רנ"ה מפרש: יעשו דרך בקשה, כלומר מבקשים הימנה שלא תטען פן, שאינה נאמנת. ובתשובות המיחסות אליו, סימן ק"ל פרש: יעשו דרך בקשה, מבקשים בית-דין מהם שיפיסו זה לזה. ועל-פי כל זה אנו רואים, שאף שהתחננו כבר, היא אומרת שאין לו כח גברא, שצריכים להשתדל להתפיס עמה, ולעשות כל מיני פעולות שפעולם להיות בשלום, ולא להתגרש כלל.

ובילדותי כשלמדתי את הגמרא הזאת, פרשתי כפשוטו: "יעשו

אֲשֶׁר ח' נד — ח' נה בַּנְחֵל קעג

דָּרָךְ בִּקְשָׁה", הִינּוּ שִׁיבְקָשׁוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ רְפוּאָה וְשָׁלָא יִתְגַּרְשׁוּ. וְאַחֵר הִרְבֵּה שָׁנִים מְצֵאתִי אֶת זֶה בְּמֵאִירִי, שֶׁמְבִיא אֶת הַפְּרוּשׁ הַזֶּה בְּשֵׁם הַגְּאוּנִים: יַעֲשׂוּ דָרָךְ בִּקְשָׁה, שִׁיבְרָה בְּתַפְלָה שֶׁתִּתְעַבֵּר מִמֶּנּוּ.

עַל-כֵּן גַּם אַתָּה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְבַקֵּשׁ הִרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְיִמָּה שֶׁתִּפְלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' נד.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ה' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשְׁמַיִם.

תִּשְׁתַּדְּלִי לַעֲשׂוֹת הַבְּדִלָּה בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְתִרְחֲצִי אֶת הָעֵינַיִם בֵּינָן שֶׁל הַהַבְּדִלָּה. וְכֵן לַעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה בְּכָל לַיִל שַׁבַּת-קֶדֶשׁ, וְלִהְיוֹת מְסֻפָּה בְּתוֹךְ הַיָּיִן, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ לְרְפוּאָה לַעֲיִנַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְתִהְיֶי בְּשְׁלוֹם עִם הַכָּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' נה.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ה' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי שֹׂמֵחַ לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, שֶׁאַתָּה מְסַתְּדֵר לֹאט לֹאט בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

עליך לחזק את עצמך במדת השמחה, להיות תמיד בשמחה הנובעת מאמונה ברוך בו יתברך, כי פשאדם מאמין בהקדוש-ברוך-הוא, אזי הוא תמיד בשמחה עצומה, וכשהוא בשמחה, אזי מתרחב לו מחו. והדבר הראשון אחר הישוב הנצחית הקמתי הוא, שנתנדע לו, שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ויכולים למצא אותו יתברך בכל מקום ובכל זמן, ואינו צריך לשום בריה שבעולם.

ראה להשתדל להבין את אשתי, לדבר עמה ולחזקה ולאמצה, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי האשה היא החבר טוב לאדם מאד, כי כשהאדם זוכה, אזי אשתו עוזרת לו מאד בעבודת השם יתברך, העקר שצריכים להשתדל להבין אחד את השני.

אודות דרך רבנו ז"ל, אם לוקחים את זה כמות שהוא בתמימות ובפשיטות, איני יודע מה שיף לחלק על זה, כי הלא הדרך הזו היא דרך קלה ונעימה, אשרי הזוכה לקבל דרך "היכל-הקדש".

ראה להרגיל את עצמך ללמד בכל יום תורה הקדושה בסדרן, ללמד בכל יום פרשת השבוע חמש רש"י והתרגום. משנה — להרבות בהרבה פרקים משניות, ואם אפשר לומר בכל יום ח"י פרקים — אין למעלה מזה. גמרא — ללמד הרבה דפין בכל יום בסדרן. מדרש — על-פל-פנים פרשה אחת בכל יום. רמב"ם, טור ושלחן ערוך. ואם אדם מרגיל את עצמו ללמד באופן הזה, אזי יש לו כבר במה לבלות את זמנו.

אודות ילדים, אל תדאגו, בודאי יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא להרבה ילדים, בעזרתו יתברך. העקר אמר לאשתי, שתדליק שלשה גרות של חלב ושני גרות של שמן וית, ובעת הדלקת הגרות תתפלל הרבה אליו יתברך, שתנכו לעוד ילדים, כי התפלה שהאשה מתפללת אז, היא מאד רצויה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

אֲשֶׁר ח' נו בְּנַחֵל קעה

ח' נו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיָּגֵשׁ, ה' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטָעַר בְּצַעְרְךָ הַקָּשָׁה
מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְכֶם — יִקְצְרוּ הַיָּרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁלֹדַעְתִּי כָּל מַה
שְּׁעוֹבֵר עָלֶיכֶם, הוּא רַק סִבַּת הַעֲצָבָנוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בָּךְ, מְרַב צָעַר וְפָחַד
שִׁישׁ בָּךְ מֵאֵז שֶׁנִּפְטַר אֲבִיךָ.

עַלֶיךָ לְהַבִּין, כִּי הַחַיִּים הֵם כִּיָּם סוֹעֵר, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲצֹר אֶת כָּל
זֶה, וְאָדָם אֵינּוּ חַי לְנֶצַח, כִּי סוּף כָּל סוּף צָרִיכִים לַצָּאָה מִכָּאֵן.
וְעַל־כֵּן רָאוּ לְקַבֵּל אֶת הַמְּצִיאוֹת, וְאִף שֶׁזֶה קָשָׁה מְאֹד, אָבֵל אִם
מִקְבָּלִים אֶת הַמְּצִיאוֹת, בְּנִקָּל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל. וְכִבְּרָ אָמַר הַחֶכֶם:
”כִּבּוּא לַמּוֹת עֵת וּזְמַן, אֲדַע כִּי לֹא אֶמְלֹט, וְלֹא אֶהְיֶה בְּכָל הָעוֹלָם
שׁוֹלֵט”; עַל־כֵּן רָאִי לְהַרְגִּיעַ אֶת עֲצָמְךָ, וְאַל תַּהֲיִי כָּל־כָּךְ בְּעֲצָבוֹת,
וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִהַשָּׁמַיִם.

וּבִאֲמַת לֹא חֹסֵר לָךְ כְּלוּם, כִּמּוֹ שְׁאֵמַר לָךְ הָרופֵא, אִף אֶת
סוּכַּלַּת מִהַעֲצָבִים, שֶׁדָּבָר זֶה הֵבִיא אוֹתְךָ לְכָל הַבְּעִיּוֹת.

רָאִי לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל בְּנִקָּל, וְאֵז גַּם בְּעֵלְךָ יִשְׁתַּף עִמָּךְ פָּעֵלָה, וְכָל
הַחַיִּים אֲצִלְכֶם יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בִּרְכָה וְהַצִּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

פֶּה תִקְבְּלִי רַצוֹנָה כַּמָּה קוֹנְטֵרֶסִים שִׁיְהִיו אִתְּךָ.

ח' נז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל משפחת ... שיחיו.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערכם ממה שעובר עליכם בענין מציאת הזווג, אקוו להקדוש-ברוך-הוא, שאם תמשיכו לומר את התפלה בקונטרס "מציאת-הזווג", וכן לקיים את כל העצות הנאמרות שם, תזכו למצא בקרוב את זיוגכם.

העקר לא להתנאש כלל, כי גדול אדונינו ורב להושיע.

ראו לחלק בין הידידים והקרובים את הקונטרס "מציאת-הזווג", ובזה שתעזרו לאחרים, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' נח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע איך את מחזקת את עצמך בתקף הקטנות והבלבולים שלך.

ראי לקיים את העצות המובאות בקונטרסים, ואז תזכי לעבר את החיים בנקל.

מה טוב ומה נעים, אם תזכי את אחינו בני ישראל עם הקונטרסים האלו, שאת בעצמך נהנית מהם, ובזה את מגלה את טוב לבך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליחי בחיך תמיד.

הרגילי את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז תראי שנוי לטובה,

אֲשֶׁר ח' נט — ח' ס בַּנְחַל קֶעֶז

כִּי הִתְפַּלֶּה מִכְנֶסֶת אַמוֹנָה בְּלֵב הָאָדָם, וּכְשֵׁיִשׁ לוֹ אַמוֹנָה, יֵשׁ לוֹ
אַהֲבָה, כִּי הָאוֹהֵב אֶת הָאֵב — יֵאָהֵב אֶת בְּנָיו.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנוֹזֵכָה לְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל אֲמִתִּית,
וּלְזִכּוֹתֵם לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה.

הַמֶּאֱחָל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' נט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיַּגֵּשׁ, ה' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיֹּרִיד אֶת הַקְּלָלָה מִבֵּיתְכֶם, וַיְהִי
הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּדְקְדְּקִי בְּשִׁמְרַת שַׁבָּת, וּלְקַדֵּשׁ עַל הַיֵּין
בְּכִנְיֻסְתָּהּ וּלְהַבְדִּיל עַל הַיֵּין בִּיצִיאָתָהּ, אֲשֶׁר בְּזִכּוֹת זֶה זִכָּיִים לְבָנִים
וּלְתַחֲנִיִּים תִּלְמִידֵי חֻכְמִים.

תִּדְלִיקוּ גֵרוֹת כְּמִסְפַּר הַנִּפְשׁוֹת שֵׁשׁ בְּבֵיתְכֶם לְכָבוֹד שַׁבַּת-קִדְּשׁ,
וְגַם לְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְגַם זֶה יַעֲזֹר לָכֶם לְבָנִים תִּלְמִידֵי
חֻכְמִים.

הַמֶּאֱחָל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיַּגֵּשׁ, ה' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל הַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר

עליך בפרטיות בפגם הברית. ופה אני שולח לך קונטרס "טהרת הברית", ותענין בו, ותקנים את כל אשר נאמר בו, ואז תזכה לתקון נצחי.

העקר ראה להרגיל את עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו ו"ל, שהוא תקון גדול לפגם הברית, ובזכות זה תזכה לצאת מהפח הנשבר שנפלת בו.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה להיות שבור, אדרבה, זה עקר גדלת האדם — פשוטה להתחזק מעמד, ואף שעובר עליו מה שעובר, מחזק את עצמו ביותר.

הקדוש-ברוך-הוא יצור לך, שתזכה להתחדש תמיד, ותצליח בדרך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' סא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בכל מה שעובר עליך.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה מהשמים — הן על העינים והן על האזנים.

ראה לשמר שבת-קדש ולא לחללה, כי השבת ממשכת רפואה לשומרים אותה ושמחים בה.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ולבקש ממנו יתברך את כל מה שאתה צריך ברוחניות ובגשמיות כמי שמדבר אל חבר טוב, ועליך להקניס בדעתך, שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו,

אֲשֶׁר ח' סב בַּנְחֵל קַעַט

וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֹדְבָרִים עִמּוֹ. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת רַחֲמָנוּת, סִימָן יא): עַל-יְדֵי בִקְשַׁת הַרְחָמִים זֹכֶה לַעֲשׂוֹת שְׂדוּכִים טוֹבִים וְהַגּוֹנִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְמַצֵּא בְּקָרוֹב אֶת בֵּית זִוְגְתְּךָ, אִם אֲפָשֶׁר שְׁתַּפֵּס אֶל הַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַגֵּס בְּעִיר טְבֵרְיָה, וְתִדְלִיק שָׁם גַּר שֶׁל שְׁמָן זֵית, וְתִבְטִיחַ לוֹ אִיזוֹ הַבְּטָחָה, שְׁתַּעֲשֶׂה בְּחֵידָא אִיזָה דְּכָר טוֹב וּמַצְנָה לְזִכּוֹת הַרְבֵּים, אֲזִי תִרְאֶה נִפְלְאוֹת, שְׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זִוְגְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' סב.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁ, ח' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, כִּי זֶה כְּמָה חֲפִיתִי וְצִפִּיתִי לְרִאוֹת כְּתִיבַת יָדְךָ מֵאֲזִ שְׁחִזְרָתָ לְשָׁם.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי לֹא בְּחִנָּם נִכְנָס בְּךָ רִצּוֹן וְחֶשֶׁק לְחֹזֵר לְשָׁם, כִּי הַכֹּל מֵהַשָּׁמַיִם, כִּדִּי שְׁתַּחֲזֹר בְּאַמֶּת בְּתִשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל, שְׁעָקֵר הַתִּשׁוּבָה — כְּשִׁחֲזוּרִים עוֹד פֶּעַם אֶל הַמָּקוֹם שֶׁהָיָה שָׁם וּמִחֲזִיקִים מַעֲמָד, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא שִׁבְתָּ שׁוֹב אֶל אוֹתוֹ מָקוֹם, רַק כִּדִּי שְׁתַּעֲזֹר וְתַחֲזֹק אֶת חֲבֵרֶיךָ, כִּי זֶה עָקֵר הַתִּשׁוּבָה — כְּשִׁאֲדָם מַעֲזוֹר וּמִחֲזֹק גַּם אֶת הַחֲבָרִים שְׁחָטָא עִמָּהֶם.

אֱהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! כְּכָר אָמַר הַחֶכֶם: "הַשְׁלַמְתָּ הָעוֹלָם לְהַזְהִיר מִן הַעֲבֵרוֹת, וַיִּדְעַת הַבּוֹרָא רָם וְנִשְׂא וּלְהֶאֱמִין בּוֹ", וְעַל-כֵּן רָאָה לְקִיָּם זֹאת בְּשִׁלְמוֹת, וְהִרְגִּיל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, בְּפָרֵט עֲכָשׁוּ, שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּרַחוּק מָקוֹם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאַתָּה שְׁבוּר בְּעַצְמָךְ, וְעוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵהַשְׁעוֹבֵר, דִּיקָא עֲכָשׁוּ תִפְלִתְךָ חֲשׁוּבָה בְּשָׁמַיִם. כְּמֵאֲמַר הַחֶכֶם: "מִתִּי הַתְּפִלָּה

נשמעת? בעת שהנפש נכנעת, והעין דומעת, והתלאה לקירות הלב נוגעת".

ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבועלם, ואל תפל בדעתך כלל כי סוף כל סוף תזכה להיות עצמאי, ותתחתן בסימן טוב ובמזל טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע וממש תחייני.

ח' סג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, שאתה מחזק את עצמך בעבודת השם יתברך, על-פי דרכי עצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המגלה לנו עצות נפלאות כאלו, מה היינו עושים בלעדי עצותיו של רבנו ו"ל. על-כן מאחר שזכינו לידע מרבנו ו"ל, עלינו לגלות ולפרסם את למודו הטוב לכל עם ישראל. ולכן ראה לנו את עצמך בכל מיני אפנים שבועלם, לפרסם את דעת רבנו ו"ל, על-ידי הפצת הקונטרסים החדשים.

ואם יהיה הקדוש-ברוך-הוא בעזרך וירחיב לך, ראה לממן את הדפסת הקונטרסים.

הרגל את עצמך לעין בכל יום בשנים או שלשה מכתבים בעלים לתרופה כסדרן, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי הדבורים של מוהרנ"ת ו"ל, הם כה פשוטים, עד שכל אחד יכול למצא את עצמו בהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר
בְּבֵיתְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּפִרְנָסָה בְּשֹׁפֵעַ גָּדוֹל, וַיַּעֲשֵׂה
עִמָּכֶם נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, וְשִׁתְהִיָּה רַק הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם
תָּמִיד.

עֲלִיכֶם לִשְׁמֹר מְאֹד אֶת הַשִּׁבְת, וְאֵז הַשִּׁבְת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, וְאֵם
זוֹכִים לִשְׁמֹר אֶת הַשִּׁבְת, הַשִּׁבְת תָּבִיא לָכֶם פִּרְנָסָה לְכָל הַשָּׁבוּעַ.

רְאוּ לְהַדְלִיק שִׁבְעָה גִּירוֹת שֶׁל חֶלֶב לְכָבוֹד שִׁבְת-קֹדֶשׁ כְּמִסְפַּר
הַנִּפְשׁוֹת, וְגַם תוֹסִיפוּ שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבִשְׁעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת
תִּבְקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַצְלַחַת הַיְלָדִים, וְגַם עַל בְּרִיאוֹתָם,
וְהַצְלַחַת וּבְרִיאוֹת בְּעֵלְיָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְתַפְּלֶלֶת אֹז, הֵן מְאֹד
מְרֻצּוֹת וּמְקַבְּלוֹת בְּשָׂמִים.

נָא לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵית אִם הֵם כְּשֵׁרוֹת, גַּם לְהַזְהִיר
בְּכִשְׁרוֹת הָאֲכִילָה אֲשֶׁר מוֹעִיל לְבְרִיאוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ה' טבת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מֵהַשָּׁמַיִם, וְתַעֲבְרִי אֶת הַנְּתוּנָה בְּשָׁלוֹם, וּמִלֶּאךָ רָפָאֵל יַעֲמֵד עַל יְמִין הָרֹפֵא, וַיִּשְׁמֹר אוֹתָךְ מִכָּל רָע, וְתִזְכִּי לַחֲזוֹר לְבֵיתְךָ בְּרִיאָה.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לַרְווֹת רַב נַחַת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' סו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיָּגֶשׁ, ה' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה בְּבֵיתְכֶם, רְפוּאוֹת וַיִּשׁוּעוֹת, וְתַצְלִיחוֹ בְּכָל דְּרָכֵיכֶם.

נָא וְנָא לְבָרֵךְ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הָיָה רָאוּי שֶׁתְּדַלִּיקוּ מִסְפֵּר גִּירוֹת כְּמִסְפֵּר נִפְשׁוֹת בֵּיתְכֶם לְכָבוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְלַהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שָׁמֶן זַיִת, וּבִצְעַת הַדִּלְקָת הַגִּירוֹת תִּבְקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — עַל הַצֵּלְחַת הַיְלָדִים וְגַם עַל בְּרִיאוֹתֵם, וְהַצֵּלְחַת וּבְרִיאוֹת בְּעֵלְךָ, כִּי הַתַּפְּלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְתַפְּלֶלֶת אֹז, הֵן מְאֹד מְרֻצּוֹת וּמְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם.

נָא וְנָא לְהַשְׁמִיעַ בְּבֵיתְכֶם קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמִיחָה, שֶׁתִּמְדִּי וַיִּשְׁמְעוּ שִׁירִים שְׂמִיחִים בְּבֵיתְכֶם, עַל-יְדֵי טֵייִף וְקַסְטָה, וְהַשְׂמִיחָה מִשְׁרָה אֶת הַשְּׂכִינָה בַּבֵּית, וְכַשֶּׁהַשְּׂכִינָה בַּבֵּית אֹז הַהִשְׁפָּעָה בַּבֵּית.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה, וְתִהְיֶי תִּמְדִּי בְּרִיאִים וּמַצְלִיחִים.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיָּגֶשׁ, ה' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, לֹא לְהִתְיַאֵשׁ! כִּי הֵיאוּשׁ לֹא יָבִיא אוֹתָךְ אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק הַיֶּשֶׁר אֶל הַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית. וְאַף שְׁמֹרֵב מְרִירוֹת לְבָב נִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס מִמָּךְ, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל זֶה מִפְּנֵי שֶׁנֶּעְלָם וְנִסְתָּר מִמָּךְ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ — מִצַּד הַכְּפִירוֹת שֶׁנִּכְנְסָה בָּךְ. וּכְמֵאִמֶּר הַחֹכֵם: "הַכְּפִירָה תִּתְחִיל בְּלֵב כְּדָמוֹת נִקְדָּה שְׁחֹרָה, כָּל מֵה שֶׁתּוֹסִיף — תִּשְׁחִיר הַלֵּב כָּלוֹ". וְכַמְדַּמְנִי שְׁגָם אֶצְלָךְ הַתְחִיל כָּךְ, עַל-יְדֵי שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה עֲשִׂיתָ כְּתָם שְׁחֹר כְּדָמוֹת נִקְדָּה שְׁחֹרָה עַל גִּפְשֶׁךָ, וְכָל מֵה שֶׁהוֹסַפְתָּ חֲטָא, כֵּן נִשְׁחַר הַלֵּב כָּלוֹ.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ו"ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְעַדִּין יְכוּלִים לְצֹאת מִהַבּוֹץ וְהַחֲשָׁף הַכִּי גְדוֹל, וַיְכוּלִים לְכַבֵּס וּלְנַקּוֹת אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְלַהֲעֲלוֹתָהּ וּלְהַגְבִּיהָ אֶל שְׂרָשָׁה, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה וִיְהִיָּה מֵה שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ כָּבֵר עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כָּלָה, עַדִּין יֵשׁ לוֹ תִקְוָה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכָּל, וּבִפְרִט עַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתְמִיד בָּהֶן!

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹף כְּמֵה קוֹנְטֵרֶסִים, רְאֵה לְעֵין בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנִפְשֶׁךָ. הַעֲקָר אֵל תִּדְאָג וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ כָּלָל, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתָךְ, וְאֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּךְ מִמְרָמֵר וּקָשָׁה יוֹם, כִּי בּוֹדָאִי בֹא יְבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתָךְ.

חֲזוּק וְאַמֵּץ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְאַזּוּ יִשְׁמַר אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל הַצְּבוּעִים הַרוֹצִים לְהַטְעוֹת אוֹתָךְ, כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס מִמָּךְ, וְאֵין לָךְ כָּבֵר שׁוֹם תִּקְוָה — תִּלְעַג לָהֶם, וְתִבְטַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' סח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לַיּוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... נִרְוֹ יָאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִוֹדוֹת שִׁשְׁאֵלָה, כַּמָּה צָרִיכִים לְהַפְסִיק בֵּין קָבֶר צָדִיק לְרָשָׁע וְכו', בְּיָדָאִי צָרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּזֶה לְכַתְּחֵלָה מְאֹד, כִּי כָּבֶר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מז.): לִפִּי שְׁאִין קוֹבְרִין רָשָׁע אֲצֵל צָדִיק וְכו', וְכַשֵּׁם שְׁאִין קוֹבְרִין רָשָׁע אֲצֵל צָדִיק, כֵּן אֵין קוֹבְרִין רָשָׁע חֲמוֹר אֲצֵל רָשָׁע קָל, עֵין שָׁם. וּבִשְׂבִיל זֶה נִזְהָרִים הַיִּרְאִים וְהַשְּׁלָמִים לֹא לְהַקְבֵּר בֵּין מַחְלָלֵי שְׂבָתוֹת וְכו', וַיֵּשׁ לָהֶם עַל מַה לְסַמֵּךְ, כִּי מַה הֵם צָרִיכִים שְׂכָנִים פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר מִיתָתָם?! עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאֵין בְּרָרָה, רְאִיתִי בְּשׁו"ת "רַבֵּנוּ יוֹסֵף נֶחֱמִיָּה" (יִוְרָה דַּעַה פ"ו), שֶׁדֵּן בַּעֲנָן זֶה, וּפּוֹסֵק: כְּשֶׁאֵין בְּרָרָה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַפֶּסֶק ד' אֲמוֹת מִכָּל הַצְּדִידִים, עִם כָּל זֹאת נוֹתֵן גַּם עֲצָה, שִׁיעֲשׂוּ גֵדֶר שֶׁל בְּרוֹזַל סָבִיב הַקָּבֶר גְּבוּהָ עֲשֶׂרֶה טַפָּחִים, כְּדִי שִׁיְהִיָּה נֶפֶר שְׁנֵה קָבֶר בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ, וּמוֹסִיף וּמַבִּיא, שְׂרׁוּאִים בְּעִיר קְרֵאקָא בְּבֵית הַחַיִּים הַיֵּשֵׁן, אֲשֶׁר נִקְבְּרוּ שָׁם מְאוּרֵי יִשְׂרָאֵל: הַרַמ"א, הַתּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב, וּמַגְלָה עֲמֻקּוֹת, וְכָלֵם מַסִּיגִים בְּמַחֲצוֹת שֶׁל יְתֻדוֹת בְּרוֹזַל, וּמַסְתַּמָּא כֵּן הִיָּה מַשְׁנֵים קַדְמוֹנִיּוֹת, וְנִרְאָה טַעַם בְּזֶה — מַשׁוּם שְׁאִין לְקַבֵּר אֲפֵלוֹ צָדִיק וּמִכָּל שְׁכָן בֵּינוֹנִי אֲצֵל חֲסִיד מְפָלֵג, וּמִי יִדְמָה וּמִי יִשְׁוֶה בַּמְּפָלְגִים הַלֵּלוֹ, זְכוּתָם תִּגָּן עֲלֵינוּ, עֵין שָׁם.

וּבִאֲמַת רְאִיתִי בְּהִרְבֵּה בְּתֵי חַיִּים בְּאוֹקְרֵינָה, שְׁכָן קוֹבְרִים יִרְאִים וְשְׁלָמִים עִם מַחֲצָה שֶׁל בְּרוֹזַל סָבִיב הַקָּבֶר, וְאוֹלֵי הַטַּעַם, שִׁשָּׁם לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהַפְרִיד בֵּין צָדִיק לְבֵין מַחְלָל שְׂבָת וְכו', וְלִכֵּן יֵצְאוּ רַק עִם גֵּדֶר שֶׁל בְּרוֹזַל. וְלִכֵּן לְכַתְּחֵלָה, אִם יְכוּלִים לְקַבֵּר אֶת הַמֵּת בְּבֵית עֲלָמִין בְּחֻלְקָה שֶׁל שׁוּמְרֵי שְׂבָת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אֲבָל בְּגִדוֹן דִּידֵן יֵשׁ לָקִים אֶת הָעֲצָה הַזֹּאת — לַעֲשׂוֹת מַחֲצָה שֶׁל

אשר ח' סט בנחל קפה

ברזל עשרה טפחים סביב הקבר. והקדוש־ברוך־הוא יגדיר את
פרצתנו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' סט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שאברך בשנה ראשונה מכרח ללמד טור ושלחן
ערוך הלכות נדה, עד שיהיה בקי בהם, כי זה גובל באסור כריתות,
ואפלו אחר שנה ראשונה, כדאי שכל אברך ירא שמים ילך אל
שעור שחזורים בו על ההלכות האלו.

ומספרים על האיש אלקי רבי אורי מסטרעליסק זי"ע, שחזר
על הלכות נדה אלה פעמים, ואם בארזים נפלה שלהבת, מה יאמרו
אזובי הקיר? ! כי אם צדיק פרוש וקדוש כזה חזר על הלכות אלו
אלף פעמים, אשר זה ממש גזמה, אז איך קטני ערך כמונו לא נחזר
על זה על-כל-פנים פעם בשנה.

ידוע בין אנשי שלומנו, שהרב הקדוש הזה חבב מאד את רבנו
ז"ל, והיה ספרו "לקוטי מוהר"ן" מאד מאד חביב בעיניו, וספרו
תלמידיו למוהר"ן ז"ל, שהיתה דרכו לומר על עצמו בלשון גנאי:
אורי, אורי וכו', ווי קענסטו זאגין תורה ווען דער "לקוטי־מוהר"ן"
איז דא אויף דער וועלט. והרב הקדוש רבי ישכר דב מבצלזא זי"ע,
אמר עליו, שעבר את העולם הזה כמו אחד שרץ על גחלים בוערות.
ועוד הרבה צדיקים אמרו עליו שבתים מפלגים עד מאד. ולכן אם
הוא חזר על הלכות נדה אלה פעמים, ראוי לכלנו להתבייש מאד,

ועל-כל-פנים פַּעַם בַּשָּׁנָה לְגִמּוֹר טוֹר וּבֵית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עֲרוּף עִם כָּל הַנוֹשְׁאֵי כָּלִים הַלְכוֹת נָדָה, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּק בְּקִצּוֹרֵי הַלְכוֹת.

וְצִרִיכִים הָרַבָּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יִכָּשֶׁל בַּעֲוֹן הַחֲמוּר שֶׁל נָדָה.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' ע.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לַיּוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גִּיר וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אִדּוֹת שֶׁשָּׁאֲלָתָּ בַּעֲנִין אֲמִירַת קַדִּישׁ וְכו', וְאִם נִכּוֹן לִשְׁכַּר אֶת מִישָׁהוּ וְכו', פֶּלֶא גָדוֹל שְׁאִתָּה שׁוֹאֵל שְׁאֵלָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא מִתְאִים לָךְ וְכו', וְאַעֲתִיק לָךְ מָה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ אֶלְעָזָר מִגְרַמִּינָא זי"ע, בְּסִפְרוֹ "חֻקְמַת הַנֶּפֶשׁ" (שָׁרָשׁ כט): מַעֲשֵׂה בְּרָכִי עֲקִיבָא, שֶׁהִיָּה מְהֵלֶךְ בְּבֵית הַקְּבֵרוֹת, וּפָגַע בְּאָדָם אֶחָד שֶׁהִיָּה עָרִם וּכְסוּס הוּא רָץ, גִּיר רַבִּי עֲקִיבָא וְהַעֲמִידוֹ. אָמַר: "וּמָה רָאוּ בְּךָ לַעֲשׂוֹת עֲבוּדָה קָשָׁה כְּזוֹת?" אָמַר לוֹ: "אַל תַּעֲפֹבֵנִי, פֶּן יִרְגִּישׁוּ בִּי הַמְּמַנִּים עָלַי". אָמַר לוֹ: "מָה טִיבָּךְ?" אָמַר לוֹ: "מֵת אָנִי, וּבְכָל יוֹם שׁוֹלְחִים אוֹתִי לְחֻטֵּב עֲצִים, וְשׁוֹרְפִים אוֹתִי בִּהֶם". אָמַר לוֹ: "מָה תִּקְנָה יֵשׁ לָךְ?" אָמַר לוֹ: "אִם יֵשׁ לִי בֶן זָכָר, וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי הַקֹּהֶל, וַיֹּאמֶר 'בְּרָכוּ' וַיְהִיָּה שְׁמָה רַבָּה מְבָרָךְ, מִיָּד יִתִּירוּ אוֹתִי מִן הַפְּרָעָנוּיֹת"; הָרִי אָנוּ רוֹאִין, שְׁמִי שְׁמַתְפַּלֵּל בְּנוֹ, עוֹזֵר לְאֲבִיו בְּגִיּהָנוּם. עַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל): הַמְלַמֵּד בְּנוֹ וּבֶן בְּנוֹ תוֹרָה, כְּאֵלּוּ קַבְלָה מִהֶרֶס סִינִי, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים ד, י): "וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי הַנְּיָה אֱלֹקֶיךָ בְּחוֹרֵב", עֵינֵי שָׁם. מִכָּל זֶה רוֹאִים מָה הַקְדִּישׁ שֶׁל הַבֶּן גוֹרֵם לְאֲבִיו בְּשָׁמַיִם. וְלִכֵּן פֶּלֶא גָדוֹל, שְׁאִתָּה בְּכָלֵל שׁוֹאֵל דְּבַר כְּזֶה.

ובימי מוהרנ"ת ו"ל התקרב אברך אליו, והאבא היה מתנגד גדול מאוד על בנו, שהתקרב אל דעת רבנו ו"ל, ונדפו עד חרמה. לימים נפטרה אשתו, והבן התחיל לומר קדיש, וכדרך אנשי שלומנו — בכונה גדולה מאוד, ובהתעוררות רבה ובכחות עצומות, והאב התחרט אז מאוד מאוד על שרודף כל-כף את בנו, ואמר לעצמו: נמצא, כשאני אסתלק מהעולם, אזי גם אחרי יאמר בני קדיש בהתעוררות ובהתחזקות כזו, ומאז החל לקרב את בנו מאוד, עד שגם הוא התקרב אל דעת רבנו ו"ל.

רואים מה זה קדיש אחר אבא או אמא! ולכן אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מא.): מצוה בו יותר מבשלוחו; ולכן אתה בעצמך מכרח להגיד קדיש, וכדאי האבא שתתאמץ בשבילו לומר עליו קדיש במשך שנת האבל, ואף שבא לך מאוד קשה, זכור תזכור שאתה עוזר בזה לנשמת אביך, ואמרו חכמינו הקדושים (קדושין לא.): מכבדו בחייו ומכבדו במותו; וכמו שצריכים לכבד את ההורים בחייהם, כמו-כן צריכים לכבדם גם אחר מותם, וזה — על-ידי אמירת קדיש אחריהם, וללמד פרק משניות לעלוי נשמתם. וכל מצוה ומצוה שמקיימים, צריכים גם לחשב, שזה לטובת נשמתם. וזו הזכות הכי גדולה שילדים יכולים לעשות לנשמת ההורים שנסתלקו. ואם היו יודעים איזה נחת-רוח גורמים למעלה בשמים לנשמת הנפטר, היו מתאמצים ביותר לעשות כל מה שביכולתם בעבור נשמתו.

אני מאוד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתכניס את הדבורים האלה בתוך לבך, ותשנה את כל הדמיון שלך. ומאד פואב לי, שאפלי היטה לך הנה אמינא כזו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

ח' עא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היסוד אצל רבנו ז"ל היה המדות, ובשביל זה מסר לנו את
"ספר-המדות", ואמר על עצמו, "שהספר הזה עשה אותו יהודי",
ורצה מאד שכל אחד מאתנו יהיה לו בכיסו "ספר-המדות", כדי
שנוכל לעין בו תמיד, כי המדות הן יסוד כל האדם. ויש דבור
מרבנו ז"ל: אם גיסרין ומלכים היו יודעים איך שאני מלמד את
אנשי דרך ארץ, היו שולחים את בניהם ללמד אצלי דרך ארץ, כי
אצל רבנו ז"ל ישבו אנשי שלומנו בדרך ארץ גדול מאד. ובכלל
כל ההתנהגות של תלמידי רבנו ז"ל היתה לאות ולמופת.

ולא כמו שנוהג היום, שכל בר בי רב דיומא, תינוק שעדין לא
נפקחו עיניו, כבר אומר דעות, וכבר משתולל, כשיש אחריו עדין
קפה של שרצים וכו' — או לאותה בושא, או לאותה חרפה, לזן
הגענו ? !

ולכן צריכים לזכור, אשר אצל רבנו ז"ל לומדים דרך ארץ, שזה
תקון המדות. וידוע, אשר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, היה שולח
את תלמידיו ללמד מדות טובות אצל אנשים פשוטים, לא
שלתלמידיו ה'חבריא קדישא', היו חסרות מדות, חס ושלום, אלא
רצה להראות להם, שהשלמות של המדות טובות נמצאת דיקא
בפשוטי העם, שאינם יודעים שום חכמות, כי מי שהוא בעל שכל
או בעל השגה וכו', חושב שהוא כבר לא צריך לתקן את המדות
שלו. ובאמת יסוד הפשטות הוא מדות טובות, ולכן מצאו דיקא
אנשים פשוטים, שהיו בעלי מסירות נפש בעבורו יתברך, ודיקא
אצלם מצאו מדות טובות להפליא, מחמת רב פשיטותן ותמימותן,
אשרי עין ראתה זאת !

אָשׁר ח' עב בַּנְחֵל קֶפֶט

וְלָכֵן עָלִינוּ לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמָנוּ רַק מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְעָקַר הַמִּדּוֹת
טוֹבוֹת מִתְחִיל בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבַת אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשׁוֹ, זֶה
הַמִּפְתָּח לְכָל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִירָא לַיּוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹמֵה מִיָּמֵי הַנַּחֲלָה נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה ... גִּרֹּף יָאִיר.

לִנְכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! בְּלִי יִרְאַת שָׁמַיִם אֵין לְאָדָם פְּלוֹם, וּכְבֹּר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת ל.א.): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ תוֹרָה, וְאֵין בּוֹ יִרְאַת
שָׁמַיִם, דּוֹמָה לְגִזְבֵּר שֶׁמָּסְרוּ לוֹ מִפְתָּחוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, וּמִפְתָּחוֹת
הַחִיצוֹנוֹת לֹא מָסְרוּ לוֹ, בְּהִי עָאֵל; כִּי הָעָקָר הוּא יִרְאַת שָׁמַיִם, שְׁנֵה
הַשַּׁעַר לְהַפְּנֵס אֶל הַקְדָּשָׁה, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיא, י'): "רְאֵשִׁית
חֲכָמָה יִרְאַת ה' הוּא", כִּי הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן לְהַשִּׁיג אֶת הַחֲכָמָה
עָלִינוּ זֶה לַקְּנוֹת לְעֶצְמוֹ מִדַּת הַיִּרְאָה, לִירָא וּלְפַחֵד רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ.

וְרִאִיתִי בַּסֵּפֶר "אַפִּיקֵי יָם" לְהַגְאוֹן הַמְּקַבֵּל ר' יִצְחָק אֵיזִיק חֲבֵר
ו'ל, שֶׁפָּרַשׁ: אָמַר רַבָּה בַּר רַב הוֹנָא, כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ תוֹרָה וְאֵין
בּוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם וְכו', כִּי יִרְאָה הִיא שַׁעַר הַחִיצוֹן, שֶׁבּוֹ נִכְנָסִים אֶל
הַקְדָּשׁ, וְהִיא מִדַּת הַנִּקְבָּא, שְׁבָה נִכְנָסִים לְכַוֵּנָה תוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיְקָרָא טז, ג): "בְּזֹאת יָבוֹא אֲהֲרֹן אֶל הַקְדָּשׁ", וְהוּא נִקְרָה
פְּנִימָאָה דִּילָהּ, "רְאֵשִׁית חֲכָמָה יִרְאַת ה' הוּא", דְּבָהּ תִּלְיָא יִרְאָה, וְהִיא
קְדָשׁ קְדָשִׁים, שְׁבָה נִכְנָסִים לְתוֹרָה הַגְּנוּזָה בְּקְדָשׁ קְדָשִׁים, וְהוּא אֲרוֹן
הַקְדָּשׁ וְהַלְחוֹת שְׁבָתוֹכוֹ, וְאֵין רְשׁוּת לַפְּנֵס לְדַרְגָּא דְּכּוּרָא בְּלַעֲדִיהָ,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיח, כ): "זֶה הַשַּׁעַר לַהוֹי"ה צְדִיקִים יָבוֹאוּ בּוֹ",

וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב בַּתְּקוּנִים (דף פ' א'): פְּקוּדָא קְדָמָא יִרְאֵת הַנִּי"ה עֲלֶיהָ
אֵיתִּימַר "יִרְאֵת הַנִּי"ה" וְכוּ' רֵאשִׁית דַּעַת, "רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת
הַנִּי"ה". וּבִדְאִי מָאן דְּלִית בֵּיה דְּחִילוֹ דְּאִיהוּ אוֹצָר לִית תַּמָּן חֻכְמָה,
אוֹצָרָא דִּהְיָ חֻכְמָה אִיהִי ב' וְכוּ', עֵין שָׁם. וְהֵם מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנוֹת
דְּבִהְיָ עֵיל לַפְּנִים; רָצָה לוֹמַר, כִּי עַלְמָא הַדִּין הוּא בְּסוּד נֻקְבָּא,
בְּחִינַת לְבָנָה, שְׁמֻקְבֵּל מִהַשְׁמַשׁ, שֶׁהוּא הַזָּכָר, וְעִיר אֲנָפִין, וְעַקֵּר
הַשְּׁלֵמוֹת הוּא — כְּשִׁמְתִּיחֵדִים יַחַד, הֵינּוּ בַּעֲוֹלָם הַזֶּה לֹא רוֹאִים
כְּלוּם, כִּי נִדְמָה הַכֹּל לְגִשְׁמִיּוֹת, אֲבָל תַּכְף-וּמִיד כְּשִׁמְחָבְרִים אֵת זֶה
אֶל הָעוֹלָם הַבֶּא, שֶׁהוּא רוּחַנִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוֵד הַשְּׁלָם,
שְׁכָל דְּבָר שְׁנֻמָּצָא בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַשֵּׁר לְעוֹלָם הַבֶּא, שֶׁהוּא קֹדֶשׁ
הַקְּדוּשִׁים, וּבִיחֻד מִתְגַּלֶּה, שְׁדָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן בְּזֶה הָעוֹלָם אֵינוֹ
נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. וּכְדָבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפ), שְׁכָל דְּבָר הַשֵּׁנִי בְּדָבָר גָּשְׁמִי, הֵינּוּ
מִשָּׂא וּמִתָּן, יֵשׁ בְּזֶה תוֹרָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

אֲבָל לְזַכּוֹת לְהַפְּנֵס אֶל הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, צָרִיכִים לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
הַיִּרְאָה, לִירֹא וּלְפַחֵד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וּמוֹבָא בְּדָבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו), שֶׁלְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לִירְאֵת הָרוּמָמוֹת, זֶה
נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת מִשְׁפָּט, שְׁשׁוּפָט אֵת עַצְמוֹ בְּכָל דְּבָר מִה הוּא
עוֹשֶׂה, שֶׁזֶּה סוּר הַהִתְבּוֹדָדוֹת שְׁגֻלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' עג.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיַּגֵּשׁ ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה ... גִּדּוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ בֵּיתֶר שְׁאֵת וּבֵיתֶר עוֹ, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם
 לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 רוֹצֵה מִמֶּךָ? ! הֲרִי כָּל אָדָם הוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל מַה
 שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וְאִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ, אִיךָ הוּא מְקַשֵּׁר לְכָל
 הָעוֹלָמוֹת, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּזֶה הָעוֹלָם — הַכֹּל כְּבָר מוֹכֵן
 מֵרָאשׁ מַה יִּהְיֶה בְּסוֹף, אֲזַי לֹא הִיָּה נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי כָּל
 הַבְּרִיאָה פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה מְאֹד, שֶׁקָּשָׁה לְהַסְבִּיר אֶת זֶה לְבִנְי-אָדָם.

וְרִאִיתִי בְּסִפֵּר "הַפְּלִיאָה" (דף עו:): וַעֲתָה אֲסַפֵּר לָךְ, בְּנִי, בְּעֵינַי
 הַמְּאֻרְעוֹת וְהַמְּקֻרְאוֹת. וְדַע וְהִבֵּן וְלֹא תַעֲטֹעֲרֵנִי. דַּע, בְּנִי, כִּי פַעַם
 אַחַת נִפְלְתִי בָּיָם, וְשֵׁם מִצְּאֵתִי אֶת גִּ'ד בֶּן יֵעֶקֶב, הוּא הִדָּג שֶׁבָּלַע
 אֶת יוֹנָה, וְשֶׁאֲלַתִּי עַל דָּג הַזֶּה אֲנָשִׁים אֲחֵרִים שֶׁמִּצְּאֵתִי שָׁם, וְאָמְרוּ
 לִי, כִּי הוּא הַיּוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֹשֶׁךְ, רָצָה לוֹמַר, אָבִיו שֶׁל גִּ'ד הוּא
 יֵעֶקֶב הַיּוֹצֵר אוֹר. וְהִדָּג הוּא הַמּוֹלִיד אֶת הַחֹשֶׁךְ, וְהוּא בָּלַע אֶת
 הַיּוֹנָה שֶׁעָלָה שְׂבָעִים וְאַחַד יוֹתֶר, שֶׁעֲתִיד הָאָחִיד לְבָלַע אֶת הַשְּׂבָעִים,
 וְהוּא בּוֹרָא חֹשֶׁךְ, וְכָלִי חֶרֶס פְּעָמִים נִשְׁבָּרִים וּפְעָמִים עוֹמְדִים
 בְּשִׁמְרִיהָ, פְּעָמִים מִתְחַלְּפִים מִפְּלִי אֶל פְּלִי, אֲמַרְתִּי: זֶה בּוֹרָא וְהַיּוֹצֵר
 מִי יֵצֵר? וְאָמְרוּ לִי פְּלִים זִכְרִים וְטִהוֹרִים וְנִקְיִים, אֵין עֲרֹךְ לָהֶם, וְאֵין
 דְּמִיּוֹן לְזִכְוֹתָם, וְאֲמַרְתִּי: מִי נִתְּלָה בְּמִי? וְאָמְרוּ לִי: קֵטָן בְּגִדוֹל.
 וּמִיד אֲמַרְתִּי: בְּרוּךְ אַתָּה הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא
 חֹשֶׁךְ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא אֶת הַכֹּל. וּבְהִהוּא שֶׁעֲתָה נִתְּמַלֵּא כָּל הַיָּם
 אוֹרָה, וּמִיד אֲמַרְתִּי: רָצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה. יִצְאֵתִי מִן הַיָּם, וּמִצְּאֵתִי שָׁם
 מִיָּנִי אֲנָשִׁים רַבִּים, שֶׁהֵם חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְכֻלָּם הִיָּה שְׁמֵם יִשְׂרָאֵל,
 וּבִשְׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה. הָאֵמֶת, בְּנִי, מִהֵם הָיוּ בְּקִיָּאִים בְּרָאשֵׁי פְּרָקִים
 מִדֶּרֶךְ אֱמוּנָתָנוּ, וּמִהֵם לֹא שָׁמְעוּ מִמֶּנּוּ דְּבָר בְּעוֹלָם, וּמִהֵם שֶׁמְעוּהוּ
 וְגִנְהוּ, יֵשׁ מִי שֶׁגִּנָּה אוֹתָהּ מֵרַב מַעֲלָתָהּ וּמַעוֹט שְׁכָלוֹ, וְיֵשׁ מִי שֶׁגִּנָּה
 אוֹתָהּ מִפְּנֵי שְׁלֹא הָאֵמֶת בָּהּ, וְחוֹשֵׁב שֶׁאֵינוֹ אֵמֶת בְּשׁוּם פְּנִים. וְכָל
 אֱלוֹ שְׁלֹא שָׁמוּ שְׁכָלָם לְרֹדֶף אַחֵר אֱמוּנָתָנוּ וּלְהוֹצִיא אֶת שְׁכָלוֹ בָּהּ
 מִכַּף אֶל הַפַּעַל, הַשֵּׁם מְכַנִּיעַם וּמְשַׁפִּילָם, וּמַעֲלָה עַל קֶשֶׁה עַל
 שְׁכָמָם, בְּעוֹלָם הַזֶּה עוֹשִׂים הִרְבָּה, וְיֵשׁ לָהֶם מַעֵט, וְהִרְבַּ בְּמִמּוֹן
 יִשְׁפִּיל, כִּי מֵאֲרִיךְ אִפִּיהּ וְגָבִי דְלִיהּ. וְאֵין צְרִיךְ לוֹמַר בְּעוֹלָם הַבָּא,

וְיִלְכֶם עִמִּי הָאֲרָצוֹת, שְׂאִין לָכֶם עֵינִים לְרֹאוֹת וְאָזְנִים לִשְׁמָעַ וְעַל מִי בְטָחוֹנְכֶם. אֲךָ מִי שֶׁהוֹצִיא בָּהּ שְׁכָלוֹ מִכַּח אֶל הַפַּעַל הַנִּבּוֹאִי, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִכְחִישׁ מֵאֲמוּנָתוֹ בְּשׁוּם פָּנִים בְּעוֹלָם, כִּשֶּׁם שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִכְחִישׁ הֵיחֹת אָדָם מִזֶּרַע זָכָר וְנִקְבָּה, אֲךָ-עַל-פִּי שְׁזָה מְרָגֵשׁ וְזֶה מְקַבֵּל, רָצָה לוֹמַר, הֵיחֹתוֹ הָאָדָם הוּא מְרָגֵשׁ, אֲךָ חֻכְמָה הָאֲמִתִּית הוּא מְקַבֵּלָת, הוֹאִיל וְשֶׁב מִשְׁכָּל אָצִלוֹ לֹא יוֹכֵל לְהִכְחִישׁ כִּי הוּא אֶחָד, כִּי הוּא רֹאֶה שְׁצָרִיךְ לְגַלְגֵּל בָּהּ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, שֶׁהִיא שְׁמוּתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיךְ לַחֲדָשׁ בְּכָל אוֹת וְאוֹת וּבְכָל תְּכָה וְתְכָה נִפְלְאוֹת מְחֻדָּשׁוֹת מַעַת לַעַת, וְצָרִיךְ לַעֲיֵן תְּכָה אַחַת וּלְקַשְׂרָהּ בְּאַחֲרֶת, וּלְהַנִּיחַ שְׁנֵיהֶם, וּלְבַקֵּשׁ שְׁלִישִׁית לְקַשְׂרָה עִמָּה וְעוֹד בְּאַחֲרוֹת, פַּעַם בְּחֻצִּים, וּפַעַם בְּרֹאשֵׁיהֶם, וּפַעַם בְּסוֹפֵיהֶם, פַּעַם בְּמִסְפָּרָם, וּפַעַם בְּתוֹרָתָם, עַד שֶׁיֵּצֵא מִכָּל מַחְשְׁבוֹתָיו הָרִאשׁוֹנוֹת, וְיִתְחַדָּשׁ בְּשֵׁנִיּוֹת אַחֲרוֹת חֻזְקוֹת וּמַעֲלוֹת מֵהֵן תְּמִיד זֶה אַחֵר זֶה, וְעַם כָּל זֶה שֶׁיַּעֲשֶׂה כָּל אֵלוֹ, כָּל זְמַן שֶׁשֶּׁם הַקְדוּשׁ חֲתוּם בְּתוֹךְ דָּמוֹ, לֹא יִנְעֻנֶעַ וְלֹא יִרְגִּישׁ בּוֹ, שֶׁהִתְנוּעָה בְּמִקּוּרוֹ וּבְמִקּוּמוֹ, וְלֹא בָּרַח מִפָּנָיו דָּמוֹ מִדַּת הַפֶּחַח"ד עִם מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, רָצָה לוֹמַר יו"ד ה"א ו"ו ה"א עוֹלָיִם ד"ם, וּפָנָיו הֵם הַעֲטָרָה, וְכֹאשֶׁר לֹא יִשְׁיג בָּזֶה, עֲדִין לֹא עָלָה בְּיָדוֹ דִּבְרֵי מִכָּל הַשְּׁגוֹת הַנִּבּוֹאִה. אָבֵל כְּשֶׁיִּתְחִיל הַשֵּׁם, שְׁסוּדוֹ ד"ם וּדִי"ו, רָצָה לוֹמַר, ד"ם בְּגִמְטְרִיָּה הַנִּי"ה בְּמִלּוּאוֹ, וּדִי"ו בְּגִמְטְרִיָּה יְהו"ה, לְהִתְנוּעֵעַ בְּתוֹכוֹ, וְיִרְגִּישְׁנוּ כְּמוֹ שֶׁמְכִיר מְקוּם בְּאֶבֶן, אֲזִי יָדַע שֶׁיִּדְיַעַת הַשֵּׁם פּוֹעֵלָת בּוֹ, וְהִתְחִיל לְהוֹצִיאָהּ מִכַּח אֶל הַפַּעַל. וּמִכָּאֵן וְאֵילָף יִהְיֶה גִדּוֹן בְּמִדַּת כָּלֵם אַחַת אֶל אַחַת, וְצָרִיךְ שֶׁיַּעֲמִד חֻזֵּק בְּמִלְחָמָתָם, כִּי הֵם שְׁלוּחֵי הָעֲלִיּוֹן, בּוֹחֲנִים וּמְנַסִּים כָּחוֹ, שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרִים יג, ד): "כִּי מְנַסֶּה הַנִּי"ה אֶתְכֶם", וַיִּזְהַר שֶׁלֹּא לְהִרְהַר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִם לֹא הוּא נֶאֱבָד מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא, וְיִתְפַּלֵּל וְיִתְחַנֵּן תְּמִיד לְשֵׁם הַנִּכְבָּד לְהַצִּילוֹ מִבְּחִינּוֹת הַמִּדּוֹת, עַד שֶׁיֵּצֵא זָכָאִי מִבֵּית-דִּין הָעֲלִיּוֹן, וַיִּזְכֶּה בְּבֵית דִּין הַתַּחְתּוֹן, וַיֵּצֵא יָמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיִּזְכֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, וְנוֹחַל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת — עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא, הוּא שְׁנֹאֲמַר (מְשִׁלִּי ט): "כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ, וַיּוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים, אַךְ יָמִים בִּימִינָהּ וּבִשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד", וְנֹאֲמַר (שְׁמוֹת כג, כו): "אֵת מִסְפַּר יָמֶיךָ אֲמַלֵּא". וְאַחֵר שֶׁשְּׁמַעְתָּ מִפִּי כָּל אֵלוֹ הַדְּבָרִים, אִיךָ תוֹכֵל

לכתב כל פרוש השורש, ולהבינו ממה שרמזתי לך בענין השגת גשמיות, אשר כחותיהם הם שלמים וחלושים ותשים, כי תוכל להבין מדעתך ענין השגת הדמיונות והשכליות, ולא תצטרך יותר צער ולמוד. מכל מקום אמר לך קבלות, אשר לא תוכל להשיגם זולתי, כי אני צרי למכתך, אמר לי רבי, אם-כן ברוך רופא חולים, אמר לו אם-כן הינו וקרא זה אל זה, ו'ק'ר'א' ראשי תבות: א'ח'ת ר'כ'ה ו'א'ח'ת ק'ש'ה, ואמ"ר ראשי תבות: א'ש, מ'ים, ר'וח, ולמפרע ר'א'ש' מלין אמר בענין הזה כל סודות התורה. וגם לקחת צורה באותיות בשתופם ובצורפם ובצורפי צורפיהם וכו', עין שם, סודות נוראים ונפלאים אשר נעלמים מעין כל חי. והוא שתבין, אשר מובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), אשר סוד יעקב הוא איש הישראלי, המסתכל על השכל שיש בכל דבר, ומדביק את עצמו באור אין סוף ברוך הוא, עד שנכלל לגמרי בו יתברך, ומאיר לו אורו יתברך כשמש בצהרים, בגלוי רב ונורא ונפלא מאד.

והנה כשאדם בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, שהוא סוד ים החכמה, אזי הוא צדיק, ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשר הצדיק נקרא דג, שהוא משויטט בים החכמה על-ידי השמות: ע"ב — יו"ד ה"י וי"ו ה"י. ס"ג — יו"ד ה"י וא"ו ה"י. מ"ה — יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ב"ן — יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה, שזה סוד ד' עולמות, ואחר-כך ג' הכתרים שלהם: קנ"א — אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה. קמ"ג — אל"ף ה"א יו"ד ה"א. קס"א — אל"ף ה"י יו"ד ה"י, שזה סוד ג' כתרים שלהם, וזה ג"ד בן יעקב, וכשבר ישראל תמיד משויטט במח מחשבתו אלו השמות, אז נשפע עליו אור הנבואה, ורואה איה שהקדוש-ברוך-הוא יוצר אור ובורא חשך, כי הנה מאיר לו אורו יתברך בגלוי רב מאד, והנה נחשף ממנו כל האור ונפיל לגמרי, כאלו לא טעם טעם אור מימיו, ועם כל זאת אם מתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואפלו שקר וחשך לו, ועוברים עליו משברים וגלים, עד שנדמה לו כאלו הוא טובע, עם כל זאת הוא מדבק את עצמו באותיות התורה, ומצרף צורפים

שמות ויחודים, על-ידי-זה דיקא ימשך עליו אור כזה, שכל הקלפות והמשחיתים שרוצים לעקר אותו, יפלו ויתבטלו מפניו לגמרי.

ודבר זה הוא סוד נורא ונפלא מאד, שקשה להסבירו, אף-על-פי-כן מרחוק יכולים להבין איזה רמז דק, איך שכל נשמה ונשמה קשורה ומחברת אל התורה בצרופים אחרים, וכל מה שעובר עליו — הכל קשור והדוק בעולמות עליונים. אשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, אלא מכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, שאז יראה נסים נגלים, שייעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, בדרך שעשה הקדוש-ברוך-הוא לאבותינו במצרים, ודו"ק היטב, וזכור את כל זה, כי תצטרך את זה לימים הבאים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' עד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המחלקת שיש עליך וכו', ואינך יודע על מה ולמה התלבש עליך וכו', מובא בשבחי האריז"ל: שני בני-אדם היו גרים בשכונת הרב ו"ל, והיו תמיד מתקוטטים עמו, פעם אחת ענה ואמר להם: "עדין אתם לא שבים על דרככם הרעים? אם ארצה עכשו — אעשה, שתפתח הארץ את פיה ותבלע אתכם". ושאלו תלמידיו: למה אמר להם כך? ענה ואמר להם, שהם מגלגול דתן ואבירים ועדין עומדים במרדם להתקוטט עמו, כי הוא מנצח משה רבנו, עין שם. וכן מובא (ספר הגלגולים): מורי ו"ל הנה נצוץ משה רבנו, והנה בצפת איש אחד, שהיה מכחיש למורי ו"ל. ואמר לו

אָשׁר ח' עה בנחל קצה

מורי ו"ל: "עדין אפה מכחיש, אם הייתי רוצה אעשה, שהארץ תבלע אותך, אלא שאין כונתי להזיק לשום אדם". ושאלתיו על זה והפצתי בו, ואמר לי, כי אותו האיש הזה גלגול קרח, ובא לתקן לשמע ממנו, ואינו רוצה, כי עדין מחזיק במחלקתו הראשונה, עין שם.

הרי שלך לפניך, כי לפעמים מחמת גלגול הקודם קם עליו איזה רשע ארור טמא ומתלבש עליו, ואינו עוזב אותו, ואין עצה אחרת אלא להתפלל הרבה לפניו יתברך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (גטין ז): שלח ליה מר עוקבא לרבי אלעזר, בני-אדם העומדים עלי ובגדי למסרם למלכות, מהו? שרטט וכתב ליה (תהלים לט, ב): "אמרתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני, אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי", אף-על-פי שרשע לנגדי, אשמרה לפי מחסום. שלח ליה קא מצערי לי טובא, ולא מצינא דאיכום בהוא, שלח ליה (תהלים לו, ז): "דום להנני"ה והתחולל לו", "דום להנני"ה והוא יפיל לך חללים חללים", השכם והערב עליהן לבית-המדרש, והן כלין מאליהן. ולכן רק זה עקר העצה לתן לה. ורבינו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות מריבה, סימן כו): מי שמגיד ריבו לפני הקדוש-ברוך-הוא, רואה נקמתו בסוף. ורמו הרב מטשערין ו"ל בפסוק (ירמיה יא, כ): "אראה נקמתך מהם, כי אליך גלית את ריבי".

ולכן ראה לספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליך, ואז תראה את הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

ח' עה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך מה שכתוב בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן תקס"א, סעיף ה'): הנה הולך ובא לירושלים, הולך ובא תוך ל' יום, אינו קורע קרע אחר, ואם לאחר ל' יום — חוזר וקורע. מה יעשה אדם שנוסע בכל חדש לירושלים, האם עליו לקרע קריעה מחדש? והנה כתבו האחרונים, שזה רק פעם הראשונה כשאדם מגיע לירושלים, אז מצוה עליו לעלות להר הצופים, ולקרע בגדיו בדין, ואין נוהגים שבכל פעם כשבאים אפילו לאחר חדש, כי אם בן לא ישאר לנו בגדים לקרע. ובפרט בדורותינו האלו, שהיה ראוי לקרע בכל יום ובכל שעה ובכל רגע קריעה, שאנחנו רואים אשר באו זרים ערב-רב, ומחללים את עיר הקדש והמקדש, ומטמאים אותה בכל מיני תועבות רעות, שקוץ, תעוב וזהו, ערם ונאוף, בושנו מפל עם וכו', ואם נצטרך לקרע קריעה, לא ישאר לנו אפילו בגד אחד, ולכן צריכים לקיים את דברי הנביא (יואל ב'): "וקרעו לבבכם ואל בגדיכם, ושבו אל ה' ה' אלקיכם, כי חנון ורחום הוא, ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה".

ומה ששאלת, שהלא מובא בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן תק"ס, סעיף ה'): אסור לאדם שימלא פיו שחוק בעולם הזה, ואיך היום שמחים ועליזים ורוקדים וכו'? אלא יש לומר, שמה שהזהירונו לא למלאות פיו שחוק בעולם הזה, זה שיש על דברים של מה בכך מהבלי העולם הזה, שזה אסור, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לא.): אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי, אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, שנאמר (תהלים קכו, ב): "אז ימלא שחוק פיניו וילשוננו רנה", אימתי? בזמן "שיאמרו בגוים הגדיל ה' ה' לעשות עם אלה", אמרו עליו על ריש לקיש, שמימי לא מלא שחוק פיו בעולם הזה, מכי שמעה מרבי יוחנן רביה; הינו בדברים של עולם הזה לא מלא פיו שחוק, אבל בזה שבר ישראל שמח, "שלא עשני גוי", ושמח עם המצוות — זו מצוה, כי הרי הוא שמח רק בדברים רוחניים — שלומד תורה, ומקיים מצוותיו הקדושות, ומתפלל אליו יתברך, אשר אין עוד שמחה יותר גדולה

מזו. ועל זו השמחה אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד):
מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; וּבְחֻמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אִמְרוּ (בְּרִכּוֹת
ל:): אֲבִי הַנָּה יְתִיב קָמִיָּה דְרַבָּה, חֲזִיָּה דְהָנָה קָא בְּדַח טוּבָא, אָמַר:
"וְגִילוּ בְרַעְדָּה" כְּתִיב, אָמַר לִיָּה: אֲנָא תַפְלִין מִנְחָנָא. רַבִּי יְרֵמְיָה הָנָה
יְתִיב קָמִיָּה דְרַבִּי זִירָא, חֲזִיָּה דְהָנָה קָא בְּדַח טוּבָא, אָמַר לִיָּה (מְשָׁלִי
יד): "בְּכָל עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתֵר" כְּתִיב, אָמַר לִיָּה: אֲנָא תַפְלִין מִנְחָנָא.
נִמְצָא מִכָּל זֶה, שֶׁלְשֹׁמֶחַ בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, זֶה לֹא שִׂמְחָה שֶׁל עוֹלָם
הַזֶּה, אֲדִרְבָּה שִׂמְחָה שֶׁל עוֹלָם הַבָּא.

ובענין אלו שהולכים אצל הפתל המערבי וכו', ורוקדים שם,
איני יודע מהיכן יש להם הטר לזה, כי זה ממש בחינת 'מתו מטל
לפניו', שרואים במו עיניהם שנתקנים (איכה ה, יח): "על הר ציון
ששמים שועלים הלכו בו", שמתובבים שם כל צרוּע וכל זב וכל
טמא לנפש, וממלאים פיהם שחוק, ומדברים דבורי נבלה וכו',
ומפספטים דברים בטלים, עד שמסיחים לגמרי דעתם מהחרבן
וכו', והלב נקרע לאלף קרעים, איך שובחים בצער השכינה
הקדושה?! ולכן אלו שלא הולכים לשם, יש להם על מה לסמוך,
כי לא יכולים להסתפל בעיניהם, איך באו זרים וחללוה, ועשאוהו
מקום פריצים, וכמו שמתאונן הנביא (ירמיה נא, נא): "בשנו כי
שמענו חרפה כסתה כלימה פנינו, כי באו זרים על מקדשי בית
הנ"ה" וגו'. ובודאי צדק הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע, שצצק
מנהמת לבו והתריע לא ללכת שם, כי מרב פאבו הגדול, שפאב
בלבו צער השכינה, צצק על זה מאד.

ובכר שמעתי, שהיראים והשלמים שפן הולכים אל הפתל
המערבי, הולכים מאחר בלילה מאד בזמן חצות, שאין שם הרבה
בגיא-אדם, ואז בוכים ומבכים על חרבן בית מקדשנו, ובודאי מי
שפאב וצער השכינה בלבבו לא ירקד שם, כי איך יכולים לרקד,
בשעה שרואים את הטמאה על מקום המקדש?! הקדוש-ברוך-הוא
ישלח את משיח צדקנו, ויבנה לנו את בית מקדשנו, ונזכה אז
לקבוצ גליות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' עו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך בענין מלוי השם בספר תורה וכו', כדאי
שתשאל למורה הוראה ממחה, ומה שאני יכול לכתב לך, שמוכא
בשו"ת "טוב טעם ודעת" (סימן רלו), שאף שהוא פעם אסר משום
מחיקת השם, אבל חזר בו, ומתיר לכתחלה למלאות את שם הוי"ה,
אפלו שרק נשאר השם בצבע אדם מרב ישנותו, כי אי אפשר לפסל
ספר תורה בכך, עין שם.

בענין אמונת חכמים וכו', יש דבור מרבנו ו"ל שאמר: "העולם
אומרים, שגדול אינו יכול לעשות טעות, ואם עשה טעות, הוא כבר
אינו גדול, ואני אומר בדיוק אחרת: גדול יכול לעשות טעות, ואם
הוא עשה טעות, זה לא מוריד אותו מגדלותו".

בענין שכתבת וכו', מה אמר לך, האמת אהובה מכל, ולא
צריכים להתבייש מהאמת וכו'. מוכא בספר "תבואות שור" (סימן ב'),
סעיף קטן כ"ח, דאף מחלל שבת בפרהסייה הוי מומר בכל התורה,
וכן דעת "החק יעקב" (סימן תמ"ח, סעיף קטן כ'), ובזמן הזה נחשבו
כל עוברי עברה להקעים כמומר, ולכן רשעים שעוברים עברות
גדולות להקעים, כמו מחללי שבתות ואוכלי טרפות ונבלות,
ונואפים בכלבים, שעוברים על כל העריות שבתורה, רחמנא
לישזבן, הם כמומרים, ויצאו מכלל עדת ישראל, ולא צריכים
להתבייש להגיד את האמת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' עז.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזְרֵי לַיּוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גִּירוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַעֲקָר רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע
שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהֵנָּה וּמִקֵּיָם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם,
צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֵלֶקּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבִידִיעוֹת אֵלֹו
תִּזְכָּה לַעֲבֹר עַל הַכָּל.

בַּעֲנֵן שְׁלוֹם-בֵּית וְכו', צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁהַכָּל תְּלוּי בַּבְּעַל, וְאִף
שָׂרֵב בְּנֵי-אָדָם לֹא רוֹצִים לְהוֹדוֹת בְּזֶה, עִם כָּל זֹאת זֶה הַמְּצִיאוֹת,
הַבְּעַל צָרִיף לְהִיּוֹת פֶּקֶח וְלִשְׁתַּק. וּבְכָבֶר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים, פָּרָשָׁה קֹא, סִימָן ג'): לֹא יֵשֶׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עוֹשֶׂה רַמְיָה,
אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, צָרִיף אָדָם לְהִיּוֹת עֲלוֹב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְכָל
שֶׁכֶּן בְּבֵיתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֵינֵי שָׁם. וְכֵן אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ
זוּטָא, פֶּרֶק ד', סִימָן א'): הָרִי עֲלוֹב לְכָל אָדָם, וְלֹאנְשֵׁי בֵיתָךְ יוֹתֵר מִלְּכָל
אָדָם, עֵינֵי שָׁם. וְכֵן אָמְרוּ (דֶּרֶךְ אֶרֶץ זוּטָא, פֶּרֶק ג'): וְשֹׁפֵל רוּחַ בִּפְנֵי כָל
הָאָדָם, לֹאנְשֵׁי בֵיתָךְ יוֹתֵר מִכָּל אָדָם, וְאִם תִּתְרַעַם וְתִלְחַם עִם בֵּיתָךְ
— סוּפָה לְגִיּהֲנוּם, עֵינֵי שָׁם. הָרִי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, שֶׁהַבְּעַל צָרִיף לְהִיּוֹת
חֲכָם, וְלֹא לַעֲנוֹת תְּמִיד לֹאשְׁתּוֹ, תֵּן לָהּ אֶת הַצֶּדֶק תְּמִיד, כִּי בִפְרוּשׁ
גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבָּת סב.): וְנִשִּׁים עִם בִּפְנֵי עֲצָמָן הֵן;
וְצְרִיכִים לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג בַּבֵּית, וְזֶה חֲכָמָה עֲמָקָה, שְׁגִם שְׁלֵמָה
הַמְּלִיף הַחֲכָם מִכָּל אָדָם אָמַר (קִהְלָת ז'): "אָדָם אֶחָד מֵאֵלֶיךָ מִצָּאֵתִי,
וְאִשָּׁה בְּכָל אֵלָה לֹא מִצָּאֵתִי", וְזֶה פֶּלֶא עַל גִּבִּי פֶּלֶא, שֶׁכַּמָּה שְׁתַּהֲיָה
טוֹב לֹאשְׁתָּךְ, לְבִסּוּף עֲלוּלָה לְהִתְהַפֵּף עָלֶיךָ.

וְאִמְרָתִי לְהַעֲתִיק לָךְ מִדְּרַשׁ פֶּלֶא (אוֹצֵר הַמִּדְרָשִׁים שְׁלֵמָה הַמְּלִיף, קִטְע
יב): מַעֲשֶׂה בְּשְׁלֵמָה הַמְּלִיף, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁאָמַר בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ:
"אָדָם אֶחָד מֵאֵלֶיךָ מִצָּאֵתִי, וְאִשָּׁה בְּכָל אֵלָה לֹא מִצָּאֵתִי"; כִּשְׁשֻׁמְעוֹ

הָעַם וְהַסִּנְהֶדְרִין דָּבָר זֶה הָיוּ תַּמְהִימִים. אָמַר שְׁלֹמֹה: אִם תִּרְצוּ אֶרְאֶה לָכֶם. אָמְרוּ כָּלֶם: הֵן. אָמַר לָהֶם: בִּקְשׁוּ אֵשֶׁה אַחַת מִטּוֹבֵי הָעִיר, וְאִישׁ גַּם כֵּן שִׁיחֶיהָ טוֹב מִכָּלֶם. בִּדְקוּ וּמִצְאוּ אִישׁ אֶחָד, שֶׁהִיחָהּ לוֹ אֵשֶׁה טוֹבָה וְנָאָה. שְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אוֹתוֹ, וְהִבִּיאוּ לִפְנָיו. אָמַר לוֹ: "תִּדְעַ, שְׂאֲנִי מִבִּקֵּשׁ לָךְ כְּבוֹד, וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָךְ שֶׁר פִּלְטָרִין שְׁלִי". הָשִׁיב וְאָמַר: "אֲנִי עֹבְדֶךָ, וְנֶאֱחֶיהָ לָךְ כְּאֶחָד מֵעֹבְדֶיךָ". אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה: "אִם כֵּן לָךְ וְהָרַג אֶשְׁתְּךָ, וְהִבָּא לִי אֶת רֹאשָׁהּ בַּלִּילָה הַזֶּה, וּמִחֹר אֲנִי אֶתֵּן לָךְ אֶת בִּתִּי, וְאֶעֱשֶׂה אוֹתָךְ פֶּקִיד עַל רֹב יִשְׂרָאֵל". אָמַר הָאִישׁ: "אֶעֱשֶׂה רְצוֹנְךָ". הִלָּךְ לְבֵיתוֹ, וְהִיחָהּ אֵשֶׁתוֹ נָאָה וּמִיפָּהּ, וְהָיוּ לָהּ מִמֶּנּוּ בָּנִים קִטְנִים. נִכְנַס הַדָּבָר בְּלִבּוֹ, וְהָיָה בּוֹכָה וּמִתְאַוֵּן. כִּשְׁרָאָתָהּ אֵשֶׁתוֹ שָׁהִיו פָּנָיו נִזְעָמִים, פִּגְעָה בּוֹ וְאָמְרָה לוֹ: "מָה לָּךְ אֲדֹנִי, שְׂאֲנִי רוֹאָה פָּנֶיךָ נִזְעָפִים?" אָמַר לָהּ: "הַנִּיחִינִי, שֵׁשׁ לִי דְאָגָה בְּלִבִּי". מִיד הִבִּיאָהּ לִפְנָיו לֶאֱכֹל וּלְשָׂתוֹת, וְלֹא רָצָה לֶאֱכֹל. הִרְהִיר בְּלִבּוֹ וְאָמַר: מָה אֶעֱשֶׂה, אֶהְרַג אֶת אִשְׁתִּי, וְיֵשׁ לִי בָּנִים קִטְנִים מִמֶּנָּה? ! אָמַר לְאֵשֶׁתוֹ: "לְכִי וְשִׁכְבִּי עִם בְּנִיךָ". בֵּינוֹ שֶׁשָּׁכְבָה וְשָׁקְעָה בְּשֵׁנָהּ, מִיד שָׁלַף חֶרְבּוֹ לְהִרְגָּהּ, וּמִצָּא בָּנָהּ הַקָּטָן יָשֵׁן בֵּין שְׁנֵי דִידֶיהָ, וּבֵן קָטָן אַחֵר הָיָה שׁוֹכֵב רֹאשׁוֹ בֵּין כַּתְּפוֹתֶיהָ. אוֹתָהּ שָׁעָה נִכְנַס שְׁטָן בְּלִבּוֹ לְהִרְגָּהּ. אָמַר: "אֹי לִי, מָה אֶעֱשֶׂה, אִם אֲנִי הוֹרְגָהּ, יָמוּתוּ אֵלּוּ בָּנִים קִטְנִים". מִיד הָשִׁיב חֶרְבּוֹ, וְאָמַר: "יִגְעַר ה' בְּךָ הַשְׁטָן". חֲזַר פַּעַם שְׁנִית וְאָמַר: "אֶהְרַגָּהּ, וּמִחֹר יִתֵּן לִי הַמֶּלֶךְ אֶת בִּתּוֹ וְיַעֲשֶׂרֶנִּי". מִיד שָׁלַף חֶרְבּוֹ עָלֶיהָ, וְרָאָה שֶׁעָרָה פָּרוּשׁ עַל פָּנֶיהָ הַתִּינוּקוֹת, מִיד נִכְנַסוּ בְּלִבּוֹ רַחֲמִים, וְאָמַר: "אִם יִתֵּן לִי הַמֶּלֶךְ כָּל בֵּיתוֹ וְכָל עֲשָׂרוֹ, לֹא אֶהְרַג אֶת אִשְׁתִּי זֶה". מִיד הִחְזִיר חֶרְבּוֹ אֶל גִּדְּנָהּ, וְשָׁכַב עִם אֵשֶׁתוֹ עַד הַבֹּקֶר. וְהָיָה שְׁלוֹחֵי הַמֶּלֶךְ בָּאוּ בְּשִׁבְלֵי וְהוֹלִיכוּהוּ לִפְנָיו, אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ: "מָה עָשִׂיתָ? קִיַּמְתָּ מָה שְׁאָמַרְתִּי?" אָמַר לוֹ: "אִם טוֹב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ, אֵל יִכְנַס בִּי בַּדָּבָר הַזֶּה, בִּקְשָׁתִי לַעֲשׂוֹת פַּעַם וּפַעַמִּים, וְלֹא מִלְּאֲנִי לְבִי לַעֲשׂוֹתוֹ". אָמַר שְׁלֹמֹה: "הִרִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מִצְאָתִי", יָצָא מֵעָלָיו וְהַנִּיחִיהוּ עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם.

אֶחָד שְׁלֹשִׁים יוֹם, שְׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּסֹתֵר לְאֵשֶׁתוֹ, וְהִבִּיאָהּ לִפְנָיו, אָמַר לָהּ הַמֶּלֶךְ: "יֵשׁ בְּעֵלְךָ טוֹב?" אָמְרָה לוֹ: "הֵן". אָמַר לָהּ:

"שמעתי כי על זפיך ועל זיו פניך ואתה בתך לקחך לאשה, ואנו
 נמליך אותך על כל שרות המלכות, ונלביש אותך זהב מראשך ועד
 רגליך". אמרה לו: "הן, כל אשר תחפץ אעשה". אמר לה: "רק
 דבר אחד יזיק לנו, שאינו יכול לעשות שום דבר, מפני שיש לך
 בעל". אמרה לו: "והיאך נעשה?" אמר לה: "הרגי את בעלך,
 ואחר-כך אשא אותך לאשה". אמרה לו: "כך אעשה". אמר שלמה
 בלבבו: אם פן הורגת זו את בעלה, נעשה איזה דבר תקנה שלא
 ימות. מה עשה? נתן לה סוף אחד מן הבדיל, וכשראתה אותו
 שהוא מבחיק, אמר: "בסוף זה הרגי אותו, כי מיד שתפן אותו
 בצנארו הוא נחתך". חזרה האשה לביתה לבעלה עם הסוף. בבא
 בעלה, עמדה לפניו וחבקה אותו ונשקה לו, ואמרה לו: "שב אדני
 עטרת ראשי". כששמע כך שמח שמחה גדולה, וישב בעלה, ואין
 בלבבו שום מחשבה רעה, מיד הביאה השלחן, ואכלו ושתי. אמר
 לה בעלה: "אשתי, מה עסקיך זה הלילה?" אמרה לו: "נבקש
 לשמח עמך ולראותך שפור זה הלילה". שחק לפניו בטוב לב,
 ושתי ונשתכר עד שנשתקע בשנה. כיון שראתה פן, עמדה ואזרה
 חלציה, ושלפה הסוף שנתן לה המלך, והתחילה לחתך את העור.
 מיד הקיץ בעלה משנתו, וראה והנה עומדת עליו אשתו להרגו.
 אמר לה: "הגיד לי הענין, ומי נתן לך הסוף הזה, ואיך היה
 המעשה? ואם לא תגיד לי, אעשה בשרך איברים איברים". אמרה
 לו: "כך וכך הענין, אמר לי שלמה המלך". אמר לה: "אל תיראי".

כיון שהשכים בבקר, והנה שלוחי המלך באו בשבילם, מיד
 הלך הוא עם אשתו אל המלך, וסנהדרין יושבים לפניו, כשראם
 המלך — שחק, אמר להם המלך: "בבקשה מכם ספרו לי היאך
 היה המעשה". אמרו: "כך וכך היה, הקיצוטי ומצאתי את אשתי
 שהיתה עומדת עלי להרגני, אלולי שהיה הסוף מבדיל, כבר הייתי
 מת מן העולם, אני רחמתי עליה, והיא לא רחמה עלי". אמר
 שלמה: "אני הייתי יודע שאין רחמנות בנשים, לפיכך נתתי לה סוף
 של בדיל". וכששמעו הסנהדרין כך — אמרו: "אמת מה שאמר
 המלך 'אדם אחד מאלף מצאתי, ואשה בכל אלה לא מצאתי'", עין

שם. מכל זה רואים פשוטו כמשמעו, שאין רחמנות בנשים, כשמגיע על בעליהן, וזה פלא על גבי פלא.

ולכן אל תהיה שבור, אלא שמע בזיונה ושתק, ועל-ידי-זה תעבר על הכל.

פעם בא אחד מאנשי שלומנו אל ר' נחמן טולטשינער ז"ל, תלמידו של מוהרנ"ת ז"ל, והתלונן לפניו, שיש לו אשה רעה, שבכל יום מקללת אותו בקללות על לא דבר, וכבר אינו יכול לסבל את העלבונות והבזיונות, ולכן הוא רוצה להתגרש ממנה, ענה ואמר לו ר' נחמן טולטשינער ז"ל: בשום פנים ואפן אל תתגרש, אלא מה תעשה? תציר בדעתך, שהיא מדברת שפה טורקית, וכמו שאדם אינו מבין שפה אחרת, וכשהוא צועק עליו בשפתו, אזי לצחוק כל הענין, כי מי שאינו מבין את השפה של הזולת, אין לו מה להגיב, ומה גם שהוא אינו מבין מה שההוא מדבר, אפלו שצועק, אין דבר זה עושה אצלו רשם. כמו-כן תעשה אתה, כשתכנס לביתך, היא תתחיל לקלל ולבזות אותך, תציר בדעתך שהיא מדברת שפה טורקית. וההוא מרב תמימותו ואמונת חכמים שהיתה לו בר' נחמן טולטשינער ז"ל, נכנס לביתו, והיא שוב החלה לזלזל בו ולקלל אותו בכל מיני קללות, והוא הכניס בעצמו שהיא מדברת טורקית, ולא הגיב כלל, ולא ארף הרבה זמן עד שנשתנה המצב לגמרי. והכלל, אתה צריך לדעת, שלריב צריכים שנים, ולכן אם לא עונים ולא מגיבים, אזי אין מחלקת כלל.

פעם ספר לי אחד מאנשי שלומנו, שלמד בכולל, ובאמצע הדרך היתה דירה, ובה כלב מאים, ומי שעבר שם, היה נובח בקולות משנים, ואברכי הכולל פחדו לעבר דרך שם, כי הנביחות הטילו עליהם אימה גדולה, ולכן הצרכו לעקף את הדרך סביב סביב בדרך ארצה, במקום לילה בדרך המקצרת. ופעם ראה, שאברך הולך דרך שם באדישות גדולה מאד, בלי שום פחד, והכלב היה נובח וקופץ, באפן מבהיל מאד, והתפלא מאד איך האברך אינו מפחד כלל?! אזי נגש אליו ושאלו, וההוא לא ענה, עד שנתברר

לוֹ שֶׁהוּא חֲרָשׁ... רואים מִזֶּה, שְׁמִי שְׁאִינוֹ שׁוֹמֵעַ — אִינוֹ מִפְּחַד. וּבִאֲמַת זֶה מֵה שֶׁרַבְּנוֹ ו"ל סִפֵּר לָנוּ (סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם ב'), שֶׁהֲחֲרָשׁ אִינוֹ שׁוֹמֵעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים, עֵינִן שָׁם.

וּמִכָּל זֶה תּוֹצִיא לְעֶצְמָךְ רְמָזִים וְתִבִּין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד...

ח' עה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְכֹּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרִי וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מֵאֵד, שׁוֹתֶה מִיָּמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גִּרֹּף יָאִיר.

לִנְכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה כָּלָל, כִּי אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת חֲזָק מֵאֵד מֵאֵד עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּזְכֹּר שְׁאִינוֹ טָבֵעַ וּמִקְרָה וּמִזֶּל כָּלָל, אֲלֹא הַכֹּל מִשְׁנָח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרָטִית, כִּי דְבָר גָּדוֹל וְדְבָר קָטָן אִינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְּנָן עַל כָּל צָרָה שֶׁרַק תְּבוּאָה לְאָדָם, אֵין עֲצָה אַחֲרָת, אֲלֹא לְבוֹא תִּכְףּ-וּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַשְׁתַּטֵּחַ בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וְלִבְכּוֹת וּלְהִתְחַנֵּן רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת הַגְּזוּרָה. וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ מִתְנַהֲגִים כֵּן, אֲזִי לֹא הֵיוּ חוֹזְרִים רִיקָם, כִּי אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאֵד מֵאֵד חֲשׁוֹב תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, צָעָקָה וְתַחֲנוּנִים.

וְלִכְּנָן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, כִּי כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, זֶה רַק כְּדִי לְדַחֵק אוֹתָךְ יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבְמֵאֲמָרָם ו"ל (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יד, י'): "וּפִרְעָה הִקְרִיב", מֵהוּ הִקְרִיב? שֶׁהִקְרִיבָם לְתִשׁוּבָה, הִקְרִיב לָבָם לְאַבְיָהֶם שֶׁבִּשְׁמִים; כִּי אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאֵד מֵאֵד חֲשׁוֹבָה תְּפִלָּה, וּמִי שֶׁבָּא אֵלָיו וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו — הוּא עוֹנֶה אוֹתוֹ. וּבְמֵאֲמָרָם ו"ל (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ד'): אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה בֶּר שְׁלוֹם בְּשֵׁם רַבִּי אֲלֵעָזָר, בְּשֵׁר וָדָם, אִם בָּא עָנִי לוֹמַר דְּבָר לְפָנָיו, אִינוֹ שׁוֹמֵעַ הֵימָנוּ,

אם בא עשיר לומר דבר, מיד הוא שומע ומקבלו, אבל הקדוש-ברוך-הוא אינו כן, אלא הכל שוין לפניו, הנשים והעבדים והעניים והעשירים, תדע לך, שהרי משה, רבן של כל הנביאים, כתוב בו מה שכתוב בעני, במשה כתיב (תהלים צ, א): "תפלה למשה איש האלהים", ובעני כתיב (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטף, ולפני הוי"ה ישפוך שיחו", זו תפלה וזו תפלה, להודיעך, שהכל שוין בתפלה לפני המקום. תדע לך, כשיצאו ישראל ממצרים, ודרך אחריהם פרעה, שנאמר (שמות יד, ט): "ופרעה הקריב", וכתיב (תהלים קז, ט): "ויצעקו אל הוי"ה", התחיל משה אף הוא מתפלל לפני המקום, אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה: מה אתה עומד ומתפלל, כבר התפללו בני ושמעתי תפלתן, שנאמר (שמות יד, טו): "מה תצעק אלי"; הרי שאצלו יתברך חשובה תפלה ובקשה מכל בר ישראל, בין שהוא עני ובין שהוא עשיר, העקר שיהיה עם לב אמת, לב נכון, וכמו שכתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב הוי"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת".

ואמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט', וסימן קיב) כשאדם מדבר עם אמת אליו יתברך, אזי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו מאיר לו איך לצאת מהצרה והחשך שגלכד בה. והעקר לומר את התבות של התפלה עם אמת, הינו מה שמעיק לו ומה שמצער אותו, זה יאמר לפניו יתברך, וזה נקרא אמת. וכמו שבא פעם אחד מאנשי שלומנו אל מוהרנ"ת ו"ל, ושאל אותו מה עליו לבקש, כי הוא עני ואביון, ואין לו על צרכי שבת, ואין לו במה לפרנס את בניו ובני ביתו, או שייבקש על רוחניות? ענה ואמר לו מוהרנ"ת ו"ל: תתפלל יותר טוב על גשמיות, הינו על פרנסה, כי את זה אתה מבקש עם אמת, כי זה מה שחסר לך באמת, וממילא כשתתפלל על פרנסה, ולצאת מהמצוקה שלך בשברון לב, ממילא באמצע כבר תזכיר גם את הרוחניות שלך, כי כשיהיה לך לב נשבר באמת על מה שחסר לך, אזי תוכל להזכיר עם אמת גם את הרוחניות שחסרה לך, כי מתחיל להתישב — הלא אני מבקש על פרנסה, ומה התכלית מכל החיים — אם לא לשוב אליו יתברך, כי ימינו כצל עובר, הנה

אֲשֶׁר ח' עט בְּנַחַל רה

אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִכָּאֵן, וְלִכֵּן יִתְעוֹרֵר לְבָבְךָ גַּם
עַל רוּחַנִיּוּת.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' עט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִיר לַיּוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה ... גִּירוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלִיד לְדַעַת, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ך-מ"ם וְנוֹקְבָא דְלִיָּה אֵינָם עוֹזְכִים אֶת
הָאָדָם כְּרַגַּע, שְׁנֵה הַפְּגָמִים שֶׁל רְצִיחָה וְכַעַס וְנֹאֵף, שְׁשֵׁנִי הַמִּדּוֹת
הַרְעוֹת הָאֵלוּ מְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי. וּבִאֲמַת גִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפד) בַּחֲטָם יְכוּלִים לְהַפִּיר הַנוֹאֵף. וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׁנֵה
הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁתֵּלִי בָאֵף, בַּחֲנִינָה (בַּמִּדְבָּר כה, ד): "חֲרוֹן אָף"
שְׁנֹאֵמֵר עַל אֱלֹהִים שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּעֲוֹן פְּעוֹר, וְכֵן (שְׁמוֹת כ, יג) "לֹא תִנָּאֵף",
וְדִרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פֶּרֶשׁה י', סִימָן ב'): אֲשֶׁת
אִישׁ אָף הִיא, שְׁמִבִּיאָה אֶת הָאֵף עַל הָאָדָם, שֶׁכֵּן כְּתִיב "לֹא תִנָּאֵף"
— לֹא תִהְיֶה הָאֵף מִמֶּךָ, וְכֵן הוּא (פְּסִיקְטָא רַבְתִּי כד, סִימָן ב'): לֹא תִהְיֶה
הָאֵף מִמֶּךָ, לֹא תִנָּאֵף — לֹא תִגָּרֵם לָאֵף שֶׁיִּבּוֹא לְעוֹלָם. רוֹאִים מִזֶּה,
שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה: נֹאֵף וְרִצִּיחָה.

וְעַיִן בַּסֵּפֶר "דּוֹבֵר צֶדֶק" מִהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי צְדוֹק מְלוּכָלִין
זי"ע: יְדוּעַ דְּלֹא תִרְצַח וְלֹא תִנָּאֵף הֵם אֲבוֹת כָּל הַמִּדּוֹת רָעוֹת,
וְכוּלָּלִים כָּל הָרַע שֶׁבְּעוֹלָם, וְהֵם סֵמ"ך-דָּ-מ"ם וְנִחַשׁ, סֵמ"ך-דָּ-מ"ם שְׁרֵי
שֶׁל עֲשׂוֹ שֶׁהוּא רְצִיחָה, וְהַרְצִיחָה בְּדוּכְרָא, וְנֹאֵף בְּנוֹקְבָא, וְהִיא
נִחַשׁ מִקְמִיָּה הַסֵּמ"ך-דָּ-מ"ם אֲשֶׁה זִוְנָה, שֶׁכָּל שִׁיחָתָה אֵינוֹ אֶלָּא נֹאֵף,
זֶה חֲטָא הַנִּחַשׁ הַקְּדוֹמוֹנִי שֶׁבָּא עַל תְּנֵה, שֶׁגֵּרֵם עֲצָבוֹת בְּעוֹלָם,
וּבִרְכַּת הַדּוּכָא הוּא נִגְדַּ מְשִׁיחַ, שְׁאֵז יוֹדֵי כָּל בְּאֵי עוֹלָם לְהַשֵּׁם

יתברך. ולכן אחר-כך "שים שלום", שהוא בא לעשות שלום בעולם, ועל-ידי-זה נתקן חטא נחש, שהוא בא לתקן חטא דנחש באדם בנודע, כי כל ענין של משיח מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשר סודו של משיח הוא החטם, בבחינת (ישעיה מח, ט): "ותהלתי אחטם לך", וכל ענינו הוא תפלה, שהוא סוד (תהלים קמט, ו): "ותרחב פפיות בידם", שתי פיות: תודה והודאה ושאלת צרכיו. וזה סוד יעקב, שהסתכל תמיד על השכל האלקי שיש בכל דבר, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), ולכן זכה לשני זווגים, שהם רחל ולאה, שזה תודה והודאה, ושאלת צרכיו. והנשים חלוקים לשנים, הינו כידוע דעשרה עממין הבטיח הקדוש-ברוך-הוא, ולא נטלו רק שבעה. והשלשה הם: אדום, עמון ומואב, ועתיד הקדוש-ברוך-הוא לתנם לעתיד לבוא. והינו דידוע דשבעה עממין הם ד' תחתונות דקלפה, שהם כלל כל המדות רעות, וזכו ישראל במתן תורה ונצחום. אבל הג' ראשונות לא נצחו עדין עד לעתיד, והם אבות הפוללות כל הרעות, שהם אדום ברציחה, ועמון ומואב בנאוף, וזו כל עבודתנו — להכניע את הסמ"ך-מ"ם ונוקבא דליה.

ולכן לא בתנם שהוא לקח את עצמו כל-כך עלי, כי מאז שהתקרבותי אל רבנו ז"ל, לקחתי לעצמי את המצוה הזו — לעסוק בלשון שדוכים, שזה בעצמו עבודת רבנו ז"ל, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), שהצדיק הוא השדכן, המשרד את כל השדוכים. וכן ספר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן פד), ששאל בשמים — מה תהיה פרנסתי, ואמרו לי שאהיה שדכן, עין שם. ולכן המצוה הכי גדולה — לשדך את בני הנעורים, כדי להציל אותם מחטאים, ולמעלה יש מלאך עזריאל, שהוא מלמד זכות על כל הנשמות שנפלו לכל המקומות המטנפים. והקדוש-ברוך-הוא יאיר את עינינו באור תורתו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' פ.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שלא תהיה לך שום חלישות הדעת משום בריה שבעולם, כי כך דרכו של עולם, שהשקר אינו יכול לסבל את האמת, ולכן השקר רודף תמיד את האמת, ועל-כן בכל מקום שתמצא אחד רודף את השני על לא טעם בדבר, הינו שרודפים את מישהו בחנם, סימן שהנרדף — בו יש אמת. ודעת לנבון, שצריכים רחמי שמים אמתיים לכוון לאמת, כי לא כל מי שנרדף הוא צדיק, שזה פרוש (קהלת ג, טו): "והאלקים יבקש את נרדף", מה הלשון 'יבקש', היה צריך לומר 'יראה' את הנרדף? אלא כשרודפים את מישהו, אני הקדוש-ברוך-הוא מבקש את הנרדף לראות למה רודפים אותו, ואולי איננו כל-כך צדיק כמו שחושבים, כי לא כל אחד שנרדף הוא צדיק, כי גם את גנב או רוצח או נואף רודפים, ולכן צריכים לבדק היטב היטב — למה רודפים אותו?!

ובאמת אנחנו רואים בחוש, שכל רשע וטמא, גבזה וחדל אישים, העושה כל מיני עולות לבני-אדם, מוכר את עצמו להיות נרדף, ובפרט כשבוכה כתנין, ולכן צריכים לבדק היטב היטב מי באמת הרודף, ומי באמת הנרדף, ואת זה יכולים לבחון רק על-ידי רבוי תפלה ובקשה, כי עין אדם הנשמית יכולה להטעות אותו לגמרי.

והנה כל צדיק אמת יש עליו מתנגדים, והטעם הוא פשוט, כי השקר אינו יכול לסבל את האמת, ולכן הוא מכרח לרדף את האמת, אף דא עקא, שהשקר בעצמו מחליף את עצמו באמת, כי השקר הרודף את האמת צועק שהוא האמת, ולכן קשה להבחין

בְּעֵינַי בָּשָׁר הֵיכָן הָאֵמֶת וְהֵיכָן הַשָּׁקֶר, וְעַל זֶה צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים מְרִבִּים.

קח דגמא אצל אנשי שלומנו, שמוצאים אנשים רודפים ואנשים נרדפים, ובאמת עם מי הצדק? ! כי כל אחד צועק שאצלו האמת, והתרוץ הוא פשוט, מי שהוא איש אמת, הוא תמיד יברח ממחלקת, והיכן שרואה קבוצה של חולקים, יברח מהם כמו שבורחים מאש שורף, ואינו רוצה להיות בקרבם, והולך בדרך, ואם מתחברים אליו כמה אנשים הרוצים בקרבתו, הוא מקרבם, אבל הוא בעצמו אין לו עסק עם אף אחד, אדרבה, בורח לפניה שלו. ואף שעל זה בעצמו מתחילים לחלק עליו, שהוא רוצה כבוד, ישות וגאות, אינו שות לבו אליהם כלל, כי אינו גורס אותם כלל, ואפלו שמדברים עליו כל דבר אסור, הוא מנתק מהם, וממשיך בעבודתו עבודת השם.

לא-כן מי שהוא הדיוט הקופץ בראש, הוא מתחיל תמיד עם אחרים, ודיקא במקומות שלא צריכים אותו, הוא דוחף את אפו, ותמיד רוצה להתערב בין אנשים שאינם יכולים לסבל אותו. וכזה מראה, שהוא סתם בעל מחלקת, ואין לו מה לעשות, אלא לריב עם הזולת, וזה סימן של בעל מחלקת אמיתי, כי במקום שאין צריכים אותו, למה לך להיות שם? ! ולמה אתה צריך להתחיל עם אחרים? !

ומכל שכן תלמיד, שמתחיל לחלק על רבו, צריכים לדעת, שזהו רשע ערום, אשר רק חפץ בכבוד ובגישות, ומקנא ברבו, ויש לו עוד חצפה לדבר על רבו, אשר מלבד שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין קי.): כל החולק על רבו כחולק על השכינה, כל העושה מריבה עם רבו כעושה מריבה עם שכינה, כל המתרעם על רבו כאלו מתרעם על השכינה, כל המהרהר אחר רבו כאלו מהרהר אחר שכינה; עוד זאת רואים בחוש, שהוא איש גם ומגשם, הרודף אחר כבוד, כי סוף כל סוף אתה טנפת, שעשית כל מיני עברות וחטאים, ואיך מלאך לבד לדבר על רבך, שקרבך אליו יתברך, ומסר את

נפשו ואת שמו, את ימיו ואת לילותיו בשבילך, ועכשו אתה מדבר עליו? זו רשעות שאין כמותה! ולכן צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שלא יהיה לך עסק עם אף אחד, רק ברח לך אליו יתברך, וזה מראה שהוא איש פשר באמת, ואינו מחפש שום מחלקת, אדרבה, הוא בורח ממחלקת כמו שבזרחים מאש.

ואני הכרתי את הרב החסיד ר' שמואל הורביץ ז"ל, שאף פעם לא התפלל בין אנשי שלומנו, כי רדפו אותו בחנם על לא דבר, הוא מסר את נפשו להדפיס את ספרי רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, והיה כפושע בינו לבין המות כמה פעמים, כי הוא היה חיב חובות בשביל הדפסה, ולא היה לו מהיכן לשלם, והיה גבר אלם שרצה להפכותו למות. וזאת אף אחד אינו יודע — מה הוא עשה בשביל הדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהוא היה היחידי אז שהדפיס את ספרי רבנו ז"ל, עם כל זאת רדפו אותו על לא דבר, רק מחמת קנאה בעלמא, ומי שהפיר אותו יכול להעיד, שראה לפניו יהודי תמים הדבוק בו יתברך, ותמיד דבר רק עם הקדוש-ברוך-הוא. ולמה היו צריכים לרדף אותו? אין זאת אלא מחמת מדת הקנאה, שבני-אדם קנאו שהוא מדפיס והם אינם מדפיסים, וזה ברור, כי אני הכרתי אותו היטב היטב.

וכן היה בפולניה, שרדפו את הרב החסיד ר' אהרן לייב ציגלמן הי"ד, על לא דבר, כי הוא הדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, והיה המדפיס היחידי של ספרי רבנו ז"ל בכל ערי פולניה, ואף-על-פי-כן רדפו אותו עד חרמה, והכל היה מחמת קנאה. וכן יש עוד המון ספורים, שרדפו אנשים על לא דבר. ובאמת מי שהיה חפץ באמת, חפש תמיד את האמת, וברח רק אליו יתברך, כי רק שם האמת, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מנהר"ן, חלק א', סימן א'), אשר אמת הוא רק הקדוש-ברוך-הוא, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ומתמיד הרבה בדברי רבנו ז"ל, עד ששגורים על פיו בעל-פה ספרי רבנו ז"ל, כי רק זו נקראת התקרבות אל רבנו ז"ל — מי שבקי בספריו הקדושים, כי בלא זאת — הכל הבל ורעות רוח, וכל אלו מאנשי שלומנו, שרק עסקו

בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִף פָּעַם לֹא הָיָה לָהֶם עֶסֶק עִם הַזִּילָת, וְלֹא דִחְפוּ אֶת עֲצָמָם בְּמָקוֹם שֶׁלֹא הָיוּ צָרִיכִים אוֹתָם.

וְהָיָה רֵאוּי לָךְ לִלְמַד עֲכָשׁוּ אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ', שֵׁשֶׁם מְבֹאָר, אֲשֶׁר אָדָם לֹא יִתְנַשֵּׂא וְכו', אֲלֵא שִׁיבּוּאוּ וַיִּבְקְשׁוּ אוֹתוֹ וְכו'.

וְהָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי צָבִי הִירֵשׁ מְלִיִּסְקָא זי"ע, הָיָתָה דְּרָכּוֹ לְנִסְעַ אֶל הָרֶבֶה צִדִּיקִים, וּכְשֶׁנִּתְפָּרֵס הָרַבִּי הַקְדוּשׁ רַבִּי צָבִי הִירֵשׁ מְרִימָנוּב זי"ע, לֹא רָצָה לְנִסְעַ אֵלָיו בְּהִתְחַלָּה, עַד שֶׁפָּעַם אַחַת שָׁמַע שֶׁשְׁנֵי לִיצְנִים מִתְלוּצְצִים מִמֶּנּוּ, וְהִפִּיר בָּהֶם שֶׁהֵם קָלִים, רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וְלִכֵּן כָּשָׁשׁב לְבֵיתוֹ אֶל הָרַבָּנִית, אָמַר לָהּ שֶׁהוּא נּוֹסֵעַ אֶל הָרַב רַבִּי צָבִי הִירֵשׁ מְרִימָנוּב זי"ע, וְלִשְׁאַלְתָּהּ: "מִדּוּעַ אַתָּה נּוֹסֵעַ אֵלָיו?" עָנָה וְאָמַר: "מִקְבֵּל אֶצְלִי, שֶׁהַשֶּׁקֶר אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הָאֱמֶת, וְלִכֵּן אִם רֵאִיתִי שְׁנֵי קָלִים רִיקִים וּפּוֹחֲזִים עוֹשִׂים מִמֶּנּוּ לִיצְנוּת, וּמְדַבְּרִים עֲלָיו כֹּל דְּבַר אֶסוּר, סִימָן שֶׁהוּא צִדִּיק אֱמֶת". וְנִסְעַ אֵלָיו. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁרָק נָתַן לוֹ שְׁלוֹם, עָנָה וְאָמַר לוֹ הָרַבִּי רַבִּי צָבִי הִירֵשׁ מְרִימָנוּב זי"ע: "אֵה, נָכוֹן שֶׁהַשֶּׁקֶר אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הָאֱמֶת"? וְחִידָה, וְנִשְׁאָר אֲזִי אֶצְלוֹ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים וְחַג הַסִּכּוֹת. נִמְצָא מִכָּל זֶה, שֶׁהַשֶּׁקֶר אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הָאֱמֶת.

וְלִכֵּן כָּלֵל זֶה תַּקַּח בְּיָדְךָ, אִם אַתָּה רוֹאֶה קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים הַרּוֹדִפִּים אֵינָה צִדִּיק, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁזֶה צִדִּיק אֱמֶת. וְסִפּוּר זֶה סוֹבֵב גַּם אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם רוֹאִים אֶחָד שֶׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרֵס אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זי"ל בְּעוֹלָם, וְאֵינוֹ מִתְעַרֵּב עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ אֶצְלָם, וְאֵין לוֹ עֶסֶק עִם אִף אֶחָד, וְאִף-עַל-פִּיכֵן רוֹדִפִּים אוֹתוֹ, וְתוֹלִים בּוֹ בּוֹקֵי סְרוּקִי, וּמְדַבְּרִים עֲלָיו כֹּל דְּבַר אֶסוּר, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהַשֶּׁקֶר אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הָאֱמֶת, וְכֹל אֵלּוּ שֶׁמְדַבְּרִים עֲלָיו, הֵם שִׁקְרָנִים, רַמָּאִים וְצָבּוּעִים, שִׁצְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּתַכְלִית הָרַחוּק, וְהֵם שִׁפְלִים וְנִבְזִים, וּפְגוּמִים מְאֹד.

וְדַבֵּר זֶה בְּרוּר לְמִי שֶׁרוּצָה לְהוֹדוֹת עַל הָאֱמֶת, וּכְפָרֵט בְּדוֹר

הָזֶה, שְׂבָאִים אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ בְנוֹ"ן שְׁעָרֵי טַמְאָה, וְעָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן: חֲלוּל שַׁבַּת, אֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִילוֹת, וְעָבְרוּ עַל כָּל הָעֲרִיּוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, רַחֲמָנָא לִצְלֵן וְכו', אִיךְ הֵם יְכוּלִים הַיּוֹם לֹאמַר דַּעוֹת?! הָאֵם בְּשָׁבִיל שֶׁהִלְבִּישׁוּ אֶת עֲצָמָם עִם קֶאֱפֶטֶן יְרוּשְׁלָמִי צָהָב, הֵם כְּבָר נַעֲשִׂים מַשְׁהוּ? הָאֵם שֶׁכָּחוּ לְגַמְרֵי אֶת כָּל הַגְּלוּי עֲרִיּוֹת שֶׁעָבְרוּ עִם גּוֹיּוֹת, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיֵּשֶׁב), שֶׁהָבָא עַל גּוֹיָה, קְשׁוּרָה בּוֹ בְּכָלֵב וְכו', וּמִלְפָּתוֹ וּמוֹלִיכָתוֹ לְגִיהֵנוֹם; וְאִיךְ טְנוּפוֹת כָּאלוֹ יְכוּלִים לְדַבֵּר עַל צַדִּיקִים הַמְתִּינְגְעִים בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה חֲמָשִׁים שָׁנָה!?

וְזֶה כָּל-כֶּף בְּרוּר, שְׁאִין צָרִיכִים עַל זֶה הַוִּכּוּחַת כָּלֵל, אִם אָדָם אֲכַל טְרֵפוֹת וּנְבִילוֹת, הֲלֹא צָרִיךְ לְהִקְיָא יָמִים וְשָׁנִים אֶת הַזִּהְמָא שְׁנִמְצָאת בְּתוֹךְ דָּמוֹ, וְאִיךְ יַעֲזוּ פָנָיו לְדַבֵּר עַל צַדִּיקִים!?

אֲנִי מְאֹד מִקְנָה, שְׁתּוּצִיא מִמִּכְתָּב זֶה הַרְבֵּה נִקְדוֹת הַשִּׁיכוֹת אֵלָיךְ.

הַהִכְרַח לִי לֹאמַר לָךְ, שֶׁכָּל אֱלוֹ שֶׁהִסְתּוֹכְבוּ אֵצְלִי, וְאֲנִי קִרְבָּתִי אוֹתָם, וְהוֹצֵאתִי אוֹתָם מִהַבּוֹץ וְהַלְכִינוּךְ וְכו', וְאַחֲרֵי-כֵן הִלְכוּ וַעֲשׂוּ לָהֶם שְׁלִחָן לַעֲצָמָם, "שַׁבַּת פֶּאָר זִיךְ", מִיֵּלָא אִם אֵינָם מְדַבְּרִים עָלַי, אֲנִי יְכוּל לְהַבִּין, אֲבָל מִי שֶׁמְדַבֵּר עָלַי, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהוּא סֵתָם בַּעַל קִנְאָה וּבַעַל גִּנְאָה, וּמִחֲפֹשׁ כְּבוֹד וַיִּשׁוּת, וּצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִהַטְמָאָה הַזֶּה, כִּי הָרִי עָמְנוּ הָיִיתָ, וְאִיךְ מִלְּאֲךָ לִבְךָ עֲכָשׁוּ לְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבָר אֲסוּר?! אֵין זֹאת אֱלָא, שְׁאַתָּה טַמָּא מְטַמָּא, חוּטָא וּמִחְטִיא אֶת הַרְבֵּים, וְסוֹפֵךְ יְהִיָּה סוֹף מָר מְאֹד...

וּכְדָאִי שְׁתַּמְסַר אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ לְכָל הַחֲבֵרִים, וְאַתָּה יְכוּל לְהִרְאוֹת לָהֶם אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוּמֶךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' פא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבור אותך. ולזה תזכה רק אם תחדיר בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שכל ענייניך תלויים אף ורק בידו יתברך, ואל תבטח בשום בן אדם, כי הוא טפה סרוחה, היום כאן ולמחר במקר. וכבר אמר נעים זמירות ישראל (תהלים קמו, ג): "אל תבטחו בנדיבים בכן אדם שאין לו תשועה", שאינו יכול לעזר לעצמו, ואיך יעזר לזולתו? ולכן עליך רק לבקש ממנו יתברך, ואל תקמץ בתפלות. ובפרט בשעה שפותחים את ארון הקדש, אז דיקא תבקש על שונאיך, שאז הוא עת רצון גדול בשמים. ומוכא (פרי עץ חיים, שער מקרא קדש, פרק ג'): ובשעת הוצאת ספר תורה, יאמר י"ג מדות הרחמים, וישאל לצאת מעבדות לחרות, ולמצא חן וחסד בעיני בני אדם, וישאל נקמה מאויביו, עין שם; הרי שלך לפניך, שאז הוא הזמן הכי טוב להתפלל לראות נקמה באויביו המציקים ומרעים לו.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (גטין ז'): שלח ליה מר עוקבא לרבי אלעזר, בני אדם העומדים עלי ובדי למסרם למלכות, ושרטט וכתב ליה (תהלים לט, ב): "אמתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני, אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי", אף-על-פי שרשע לנגדי אשמרה לפי מחסום. שלח ליה קא מצערי לי טובא, ולא מצינא דאיקום בהו, שלח ליה (תהלים לו, ז'): "דום להגז"ה והתחולל לו", "דום להגז"ה והוא יפיל לך חללים חללים", השכם והערכ עליהן לבית-המדרש, והן פלין מאליהן.

אֲשֶׁר ח' פב בַּנְחֵל ריג

וְלִכְּזֶן תִּקְרִים אֶת כָּל זֶה, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים שְׂעִשְׂעָה עִמָּךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' פב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִיר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

תַּדַּע, כִּי אֵינִי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלוּ וְכו', אֲנִי קִבְּלָתִי מִרְבִּנּוּ
ו"ל אַחֲרֵת (עֵינִי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת
הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כֶּף וְכָף
בְּכָל יוֹם, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר וְכו', עֵינִי שָׁם. רַבִּנּוּ ו"ל רָצָה שְׁנֹלְמֵד הַרְבֵּה
תּוֹרָה, וּנְקִיָּים הַרְבֵּה מַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וְנִרְבֶּה בַתְּפִלוֹת וּבַתְּחֻנוּנִים.
וּשְׁאֹר כָּל הַדְּבָרִים — הַכֹּל הֵבֵל וּרְעוֹת רוּחַ. תִּצְוֶה לַעֲצֹמֶךְ שֶׁתִּשְׁכַּח
בְּקֶבֶר וְכו', מַה יִּהְיֶה וְכו', וּמַה חָשׁוּב אִזּוֹ? רַק מִי שֶׁזָּכָה לְסִיִּים תַּנ"ךְ,
שָׁשָׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, בִּבְלִי, יְרוּשָׁלַּיִם, תּוֹסֵפְתָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן
עֲרוּךְ, סִפְרֵי הַמִּדְרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזִּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכו', וּשְׁאֹר דְּבָרִים
הַכֹּל הֵבֵל הֵבֵלִים. מִטְעִים הֵיטֵב אֶת הָאֲנָשִׁים, עַד שֶׁהַיּוֹם כָּל רִיק
וּפְחוּז הוּא בַּעַל מְקַבֵּל... בַּעַל נוֹתֵן תְּקוּנִים... בִּרְחַ לָךְ רַק אֶל הַתּוֹרָה,
וּתְטִיל בָּהּ לֹאט לֹאט כְּמוֹ שְׁמִטִּילִים בְּגֵן נִפְלֵא — וְזֶה שְׁלָךְ!

דַּעַת רַבִּנּוּ ו"ל טְמוּנָה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת: "חִי-מוֹהַר"ן",
"שִׂיחוֹת-הַר"ן", וְאֵל תֵּאבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְכָל טַפֵּשׁ, וְדִי לְחַפְיָמָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' פג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות וכו'.

מה אמר לך! היום יש כל מיני ליצנים, וצריכים לשמור מאד מאד לא להתקרב אליהם, כי הליצנות זהו שחוק הכסיל, הוא צוחק ולועג, וממי? מיהודי שמקרב אל רבנו ז"ל, מיהודי שקם בכל לילה בנחות, מיהודי שמתמיד בתפלה והתבודדות ודבוק בו יתברך, מיהודי שמתמיד בלמוד התורה הקדושה. עכשו אשאל אותך — האם צריכים להתפעל מאיזה נואף העובר עברות עם גויות וכו' או מוציא זרע לבטלה? כי מי שמתלוצץ מאחד שמקרב אל רבנו ז"ל, בידוע שהוא פגום בברית מאד, באשר מצוי בדור זה נואפים ככלבים, רחמנא לישזבן, ומה עוד השנים עוברות ופורחות, והנה כבר סוחבים אותו כנבלה, ומכניסים אותו באדמה. ולהפוך — גם יהודי פשוט שמקרב אל רבנו ז"ל — נסתלק, אף מוליכים ספר תורה בארון, וטומנים אותו באדמה, ועכשו מי צוחק ממי?! את זה עליך לקחת בחשבון, כי מה לך להתפעל מפני בני-אדם?!

תסתכל ותתבונן עלי, כמה יסורים ועגמות נפש אני עובר, כמה בזיונות ועלבונות, חרופין וגדופין אני סובל מאינשי דלא מעלי, זה בכה וזה בכה, האומרים: דאס איז נישט דעם רעבינ'ס זאך... בשעה שעל אחד יש ספק ממזרות וכו', והשני בדומה לו, הוא סובל ממחלת עצבים, פחד גבהים, וגם אביו יושב בבית חולי רוח לתקופה קצרה, ואחיו הצרף לברח ממאה שערים, כשעשה מעשים מגנים, וברח לסוף העולם מפני הבושה, ונעשה חילוני, הוריד את הזקן והפאות וכו' וכו', ואלו הם המדברים עלי... אלו הם הפנים שבכרסלב... איזה צחוק מכאיב... אלו הם נקיי הדעת שבירושלים... בשעה שרבנו ז"ל גלה לנו בפרוש (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן סא), אשר מי שאין לו אמונת חכמים, ראשו מלא צוואה, ועשנים סרוחים

מִסְבָּבִים לוֹ אֶת מֶחֱוֹ וְכוּ', וְכָל אֱלוֹ שְׁלוּעִגִים עַל סְפָרִים חֲדָשִׁים, צוֹאָה וְטִנּוּף מִנּוּחַ לָהֶם בְּרֹאשׁ וּבִמְחֹ, וְעַל אֱלוֹ כּוֹתָבִים — 'נְקִי' הַדַּעַת'... גַּם מִי שְׁכּוֹתֵב אֶת זֶה, מִסְתַּמָּא מְלֵא צוֹאָה גַם-כֵּן, כִּי מִין בְּמִינוֹ וְכוּ', וְאֶת כָּל זֶה אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ, שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ חִלּוּשׁוֹת הַדַּעַת מִכָּל פְּרָחַח שְׁלוּעַג וְצוֹחֵק מִמֶּךָ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! הִיָּה בִירוּשָׁלַיִם צָדִיק גָּדוֹל בְּשֵׁם ר' שְׁלוּמָקָה מְזוּוֹיָהֵל זי"ע, שֶׁהִתְנַהֵּג מְאֹד מְאֹד בְּפִשְׁטוּת, וְהִיָּה רָגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְזֶה הִיָּה עֶקֶר דְּבוּרוֹ — לֹא לְהִתְעַצֵּבֵן וְלֹא לְכַעַס מִשּׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְזוֹ הִיָּתָה הַנִּקְדָּה הַעֲקָרִית שְׁלוֹ, אֲפִלּוּ שְׁאֲדָם מִבְּזָה אוֹתָךְ — אֵל תַּעֲנֶה, וּמִסְתַּמָּא זֶה בָּא לוֹ מִקְדָּשֶׁת הַבְּרִית, כִּי יְדוּעַ, שֶׁהוּא הִיָּה נֶכֶד הַצָּדִיק הַקְדוּשׁ רַבִּי מִיכָל מְזֻלָּאטְשׁוֹב זי"ע, שֶׁהֵם כָּלָם הָיוּ נוֹטְרֵי הַבְּרִית. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קמט), שְׁכַעַס בָּא מִפְּגָם הַבְּרִית, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא תָמִיד בְּכַעַס וְתָמִיד עֲצָבָנִי. וְלִכֵּן זֶה הִיָּה יִסוֹד דְּבוּרָיו תָּמִיד.

הִיָּה זֹאת בַּעַת שֶׁהִפְצִיצוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם בִּימֵי הַפְּגָזִים בַּשָּׁנָה תש"ח, וְאֲנֹשִׁי יְרוּשָׁלַיִם הִתְחַבְּאוּ בְּמִרְתָּפִים, וּבִדְרֹךְ כָּלֵל הַצִּטּוּפּוֹ כִּמְהָ מִשְׁפָּחוֹת בְּמִרְתָּף אֶחָד, וְהִיָּתָה צְפִיפּוֹת גְּדוּלָּה וְכוּ', וּמִרְבַּ פֶּחַד וְעֲצָבָנוֹת רַבּוֹ בִּינִיָּהֶם, וְהִיָּה בְּאִיזָה מִרְתָּף בְּנוֹ הַרֵב הַצָּדִיק ר' גְּדַלְיָה מִשֶּׁה זי"ע, וְשֵׁם הַתְּקוּמָמוֹ כָּל הַמִּשְׁפָּחוֹת עַל מִשְׁפָּחָה אַחַת, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל הָאָבָא, וְרַדְּפוֹ אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה, וְחִרְפוֹ וּבִזּוֹ אוֹתוֹ מְאֹד, וְנִגַּשׁ אֵלָיו ר' גְּדַלְיָה מִשֶּׁה זי"ע, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֵל תִּתְּפַעַל מִכָּל אֱלוֹ הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲרוּפִין, יֵשׁ לִי קִבְלָה מֵאֲבִי, שְׁעַל-יָדֵי בְּזִיוֹנוֹת יוֹרְדִים מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת עַר בֵּיט אוֹיֵס דָּעַם טוֹיט (הוּא מַחְלִיף אֶת הַמָּוֶת), כְּאוֹמֵר — מִי שְׁסוֹבֵל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, מִסְתַּמָּא נִגְזַר עָלָיו עֲנַשׁ מָוֶת, וְזֶה מַחְלִיף אֶת זֶה.

וְלִכֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּהְיֶה שָׁבוּר מֵאִינְשֵׁי דָלָא מְעַלִּי, שְׁמַחֲרָפִים וּמִגְדָּפִים אוֹתָךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְתִרְאֶה נִסִּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ.

העקר הרגל עצמך רק לדבר עמו יתברך, אשר אין למעלה מזה, כי כל דבור שמדברים עמו יתברך, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ואשרי מי שמתבודד בכל יום עמו יתברך, אשר אין עוד דבר חשוב אצלו יתברך יותר מזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' פד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלת מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): איך יכולים לעזוב עצמו כרגע מלמוד תורה וכו', אחר כל מה שתרץ רבנו ז"ל צדין קשה וכו', עליך לדעת, כי רש"י הקדוש מפרש (שמות כט, מב): "עולת תמיד" — מיום אל יום ולא יפסיק יום בינתיים, עין שם. רואים, אשר אם אדם קובע לעצמו קביעות, ואינו מחסיר יום אחד, זה נקרא 'תמיד'. וזכור כלל זה, כל דבר שהוא בקביעות, יש לזה הצלחה גדולה — הן התבודדות, הן אמירת חצות, הן שעורים בסדרן, כל יום חק ולא יעבר, מעט או הרבה זה נקרא 'תמיד', ואפלו שמפסיק בינתיים.

הדורש שלומך...

ח' פה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאֵה רַק לְדַבֵּר עִם בְּנֵךְ כְּמוֹ שְׁמִדְבָּרִים עִם גְּדוֹל וּמִבְּגָד, וְתִסְפִּיר לוֹ הַכֹּל וְכוּ', אֶל תִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ וְאֶל תִּצְעַק עָלָיו, כִּי בִפְרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בָּנִים, סִימָן קז): הַבָּנִים שׁוֹטִים כְּשֶׁאֲבִיהֶן כְּעֶסֶן; וְהַפְּרוּשׁ הוּא פָּשׁוּט, יֶלֶד הוּא סִקְרָן, וְרוּצָה לְדַעַת כָּל דְּבַר, וְאִם הָאָבָא כְּעֶסֶן וְרִגְזָן, וְצוּעַק עָלָיו עַל כָּל שְׂאֵלָה שֶׁהֵבֵן שׁוֹאֵל וְכוּ', מִסְכֵּן הֵבֵן, גְּדוֹל טַפֵּשׁ וְחִסָּר דַּעַת וְכוּ', וְנִעְשָׂה אִטִּי וְכוּ', הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּאֵבָא. וְלִכְּנֹן רְאֵה שְׁתַּהֲיָה לָךְ סִבְלָנוּת לְבִנְךָ וְכוּ', וְאִפְלוּ שֶׁהוּא מְעַצְבֵּן אוֹתָךְ וְכוּ', אַתָּה צְרִיךְ לִהְיוֹת פֶּקֶחַ, וְלַעֲבֹד עַל עֲצָמְךָ, וְלִכְבֹּשׁ אֶת כְּעֶסֶךָ. מֶה הֵבֵן אֲשֶׁם שְׁאֵתָה כְּעֶסֶן וְעֲצָבָנִי?! פֶּקֶחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה. הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָךְ...

ח' פו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ו' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אָדָם צְרִיךְ שְׁיִהְיָה לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת, כִּי בְּלֹא יֵשׁוּב הַדַּעַת אֵי אִפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם כְּרַגְעַ, כִּי כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, זֶה רַק מִחֲמַת שְׁאִינוּ מִיֵּשֵׁב דַּעַתוֹ, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'); כִּי בְּלֹא יֵשׁוּב הַדַּעַת, אָדָם נִדְמָה כְּמוֹ שְׂבוּעָרַת אֵשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ הַבַּיִת לְהַצִּיל אֶת כֶּסֶפוֹ וְאֶת זָהָבוֹ, וּבִמְקוֹם זֶה הוּא מוֹצִיא דָּלִי וְכוּ' אוֹ מְטָאטָא וְכוּ', אוֹ שְׂאָר דְּבָרִים שְׁאִין לָהֶם עֶרֶךְ כָּלֵל, לֹא־כֵן מִי שֵׁישׁ לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת, הוּא חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת אֵיךְ מִצִּילִים אֶת הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְכוּ', כְּמוֹ־כֵן הוּא בְּרוּחָנִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה לְיֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים כְּבָר בְּאִפֶּן וּבְעֶנְיָן אַחֵר לְגַמְרִי, הוּא זוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְחֹטֶף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, בְּבִלִּי,

ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים, וספרי הזהר והתקונים, ספרי הלכה וקבלה, חסידות ומוסר, ובגני-אדם אינם תופסים ואינם קולטים, שאדם זה זוכה לנצל כל-כף את הזמן היקר שיש לו, על אף גדל הצרות והטרדות המרבות שמסבבות אותו, וסובל מה שסובל מאינשי דלא מעלי וכו', וצריך לבטל כל-כף הרבה זמן וכו'.

ואיך זוכים להגיע אל זה? רק על-ידי ישוב הדעת, שאדם המישב בדעתו, כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, כי הוא יודע איך 'לגנוב' מבין הטפות דברים יפים. וזה אי אפשר להסביר לבן-אדם, רק אם הוא חוזר על המאמר הנפלא הזה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י', ואומר עליו תפלה מלקוטי-תפלות, וכן מתבודד על-פי התורה הזאת, ואז כל חיים שלו הולכים כבר אחרת לגמרי, כי הוא זוכה להתחזק מכל פגעי ומקרי הזמן, וכן זוכה לחטף טוב אמת ונצח, שאין לתאר ולשער כלל, אשרי לו!

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' פז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר והנעלה ...
גור ואיר ויזרח לגנח.

לזכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! להתאבד זה הדבר האחרון שאפה צריך לחשב עליו, כי כבר אמר התנא הקדוש (אבות ד, כב): "ואל יבטיחך יצרך, שהשואל בית מנוס לך", ולכן אין זו עצה כלל, ומי יודע מה תסבל אחר-כך? הלא אפה רוצה להפטר מהצרה, ולא להכנס בצרה יותר גדולה. אמת הצרה שלך היא צרה גדולה עד מאד, ונפלת בפח

יקוּשׁ, עִם כָּל זֹאת עֲצַתִּי הִיא "עֲצַת הַשֵּׁם", הֵינּוּ אֵין שׁוּם מָנוֹס וְתִקְוָה, אֲלֹא לְכֹרֶחַ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִה שְׂרֹק יִקְרָה לָךְ, אַתָּה צָרִיךְ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְדוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר (תהלים כג, ד): "גַּם כִּי אֶלֶף בְּגִיָּא צִלְמוֹת לֹא אֵירָא רַע כִּי אַתָּה עֲמַדִּי", בְּרַגַּע שְׁאָדָם שָׁם לִפְנֵי עֵינָיו דָּבָר אֶחָד — שֶׁהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, כִּכֵּר לֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִכְּלוּם, הֵיכָן שְׂרֹק יִהְיֶה יִמָּצֵא שָׁם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכְּן דוֹד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְׁלֹום, כְּשֶׁרָאָה אֶת עֲצָמוֹ בְּצִרְהָ גְדוּלָּה עַד מָאֵד, מָה אָמַר (תהלים קלט, ז): "פְּלִיאָה דַּעַת מִמֶּנִּי נִשְׁגָּבָה לֹא אוּכַל לָהּ, אָנָּה אֵלֶּךָ מְרוֹחֵךְ וְאָנָּה מִפְּנִיךְ אֲבֹרַח, אִם אֶסֶק שְׁמַיִם — שָׁם אַתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד, אֲשֶׁא כְּנָפֵי שֹׁחַר אֲשַׁכְנֶה בְּאַחֲרִית יָם, גַּם שָׁם יֵדֶךָ תִּנְחַנְנִי וְתֹאחֲזֹנִי יִמִּינֶךָ, וְאָמַר אַךְ חֲשֹׁף יִשׁוּפְנִי וְלִזְלָה אֹרֹךְ בְּעַדִּנִּי, גַּם חֲשֹׁף לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּנִּי, וְלִזְלָה כִּיּוֹם יֵאִיר, כִּתְּשִׁיכָה כְּאוֹרָה, כִּי אַתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי, תִּסְכְּנִי בְּכֶטֶן אֲמִי"; הֵינּוּ מִי סִכֵּךְ עֲלֶיךָ בְּכֶטֶן אֲמֶךָ — אִם לֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! מִי גִדֵּל וְטַפַּח אוֹתְךָ — אִם לֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! מִי הוֹלֵךְ בָּךְ? מִי רוֹאֶה בָּךְ? מִי מִתְּפַקֵּד בָּךְ — אִם לֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! וְלִכְּן אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא עִמָּךְ מִהֶתְחִלָּה, הוּא יִהְיֶה אַתָּה עַד הַסּוֹף, וּמִה גַּם בְּשַׁעֲהַ שְׁנִשְׁמַתְךָ תֵּצֵא מִמֶּךָ, וְהַגּוֹף לִקְבוּרוֹת יוּבֵל, וַיִּנְיחוּ שָׁם אֶת הַגּוֹף וְכו', הֲלֹא הַנִּשְׁמָה יוֹצֵאתָ, לְהֵיכָן וּלְאֵן הִיא הוֹלֶכֶת — אִם לֹא חֲזָרָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! נִמָּצֵא, שֶׁתְּמִיד תִּצְטָרֵךְ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִכְּן מִה בָּצַע כִּי תִהְרַג אֶת עֲצָמְךָ? מִה בָּצַע כִּי תִחְיֶה חַיִּי צֶעֶר וְיִסּוּרִים? לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת מְמַרְמֵר כָּל-כָּף, עַד שֶׁתַּפֵּל בְּיָאוּשׁ? הַדְּבֵק עֲצָמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִזְכֹּר תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז כִּכֵּר לֹא יִהְיֶה אֲכַפֵּת לָךְ הֵיכָן אַתָּה.

אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁמֶרֶב בְּלִבּוֹל דַּעַתְךָ וּמֶרֶב כְּאֲבָךְ מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, אֵינֶךָ מְסַגֵּל לְחֶשֶׁב כָּף, כִּי זֶה יוֹתֵר מִדְּאִי עִמָּךְ בְּשִׁבְלֶיךָ וְכו', כִּי סוֹף כָּל סוֹף זֶה גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּמִדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, שְׁאָדָם בָּא לִידֵי בְטוּל כְּזֶה, שֶׁכִּכֵּר לֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוּם דָּבָר, אֲלֹא יוֹדֵעַ וְעַד — 'אַתָּה קוֹדֵם שֶׁבְּרַאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה מְשַׁבְּרַאתָ הָעוֹלָם', אַתָּה רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמָּצֵא פֹה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמָּצֵא שָׁם בְּעוֹלָם

הבא, ובידיעות אלו הוא מקרר את עצביו, כי כבר לא אכפת לו שום דבר, ושר לעצמו: "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי".

אם הייתי כותב לך אחד מני אלף, מה שאני סובל מאינשי דלא מעלי במשך כל השנים שאני מפיץ את אור רבנו ו"ל, אשר אני נרדף — הן מבפנים, על ידי כמה נואפים רשעים ארורים, והן מבחוץ, כי 'גנבתי' להם חסידים... או 'לדים... (כך הם אומרים)... והכלל — מאז שנכנסתי בעבודת הכלל, אני רק סובל וסובל ממפרסמים של שקר רע-בנים וכו' [אשר גיע הזמן הנכון, אז אגלה את פרצופם הטמא], עם כל זאת אני רואה שאין עצה אחרת, רק לשמח בו יתברך, ולהתחזק בכל מה שרק עובר, ולקיים (תהלים קד, לה): "אנכי אשמח בהוי"ה, יתמו חטאים מן הארץ, ורשעים עוד אינם".

הייתי מיצע לך, שתעשה לעצמך סדר במשניות — לומר פרק אחר פרק, עד שתסיים ששה סדרי משנה, וכן תעשה לעצמך סדר בש"ס — לומר דף אחר דף, עד שתזכה לסיים מסכת אחר מסכת, אפלו באמירה בעלמא, שזה מזכך את הנפש מאד, ומכל שכן אם גם תגרט זהר ותקוננים כסדרן, זה יזכך לך את הנפש לגמרי, וימשיך עליך אור גדול, אור עליון מן השמים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' פח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה רק להחזיק מעמד ולא להשבר מפל מה שעובר עליך.

בְּיָדָי צִרְתָּךְ הִיא צָרָה גְּדוֹלָה עַד מָאד, אָבֵל אֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ
עֲצָמוֹ תָּמִיד אֶל הַצָּרָה.

עָלִי לְהִבְהִיר לָךְ פַּעַם וּלְתָמִיד, שְׁבִנִי-אָדָם, הַטָּבֵעַ שֶׁלָּהֶם הוּא,
לְצַעֲרָנוּ, רַע מָאד, וְעַל-פִּי-רַב אֶחָד לֹא רוֹצֵה טוֹבַת הַזּוּלָּת, וְזֶה חֶלֶק
מִהַגְלוֹת, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר בַּעֲת הַגָּאֻלָּה (יִחְזָקְאֵל לו', כו): "וַחֲסִרְתִּי אֶת
לֵב הָאָבֶן מִבְּשָׂרָכֶם, וְנִתְּתִי לָכֶם לֵב בָּשָׂר"; כִּי עֲכָשׁוּ אָדָם יֵשׁ לוֹ לֵב
הָאָבֶן, שְׁקוֹרִין פָּאָר שְׁטִיינֶעֶרֶט, לֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִהַזּוּלָּת כָּלֵל, אָבֵל
לַעֲתִיד "וְאֵת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם", שֶׁכָּל אֶחָד יִרְגִּישׁ רוּחַ דִּקְדוּשָׁה,
אִיךָ שֶׁהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא כָּאֵן, אֲזִי אֶחָד יִרְגִּישׁ אֶת הַכָּאֵב שֶׁל
הַזּוּלָּת, וַיִּשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר לוֹ.

יְהוּדֵי הוּא רַחֲמָן, וְכַמֵּאֱמָרָם ו"ל (יְכֻמוֹת ע"ט): שְׁלֹשָׁה סִימָנִים
בָּאֵמָּה זֶה: רַחֲמָנִים, בִּישָׁנִים וּגּוֹמְלֵי חֲסִדִּים; וְלִכְּנָן אִם מוֹצֵאִים יְהוּדֵי
בַּעַל חֲסֵד וּבַעַל טוֹבָה, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהוּא יְהוּדֵי טָהוֹר. וְאִם רוֹאִים
הַהֲפּוּךְ, צָרִיכִים לְדַעַת, שֶׁמִּשָּׁהוּ אֵינוֹ כְּשׁוֹרָה כָּאֵן. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ו'), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג עִם
הַרְחֻמָּנוּת, כִּי אִם מְרַחֲמִים עַל תִּיגּוֹק בֶּן ד' יָמִים וְנוֹתָנִים לוֹ בָּשָׂר,
יְכוּלִים לְהַרְגֹּת אוֹתוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאִף שֶׁאָדָם נִדְמָה כְּמִרְחָם עָלָיו
— שֶׁהֲלֹא אִיךָ אֶתֵּן לוֹ לִשְׁתוֹת רַק חֶלֶב וַיִּינֵק מֵאֲמוֹ, יוֹתֵר טוֹב
לְדַחֵק בּוֹ בָּשָׂר וְכו', אִךְ בְּזֶה יִחַנֵּק אוֹתוֹ בְּלִי שׁוּם סֶפֶק. וּמִצִּינוּ גַם
בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עַיֵּן קִהְלַת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה ו', סִימָן כד): כָּל הַמְרַחֵם
עַל הָאֲכָזְרִים, לְבִסּוּף הוּא מֵתֹאכְזֹר עַל הַרְחֻמָּנִים.

מֶה שְׂאֵנִי מֵיַעֵץ לָךְ, לָךְ וּתְדַבֵּר עִמּוֹ, כִּי בְּתַחֲנוּנִים יִדְבֹּר רֵשׁ
(מִשְׁלֵי יח, כג), וְאִם לֹא יַעֲנֶה לָךְ, אוֹ לֹא יִדְבֹּר עִמָּךְ, אוֹ יִתְחַמֵּק מִמָּךְ,
כִּבְּרֵי תִדַּע שֶׁעַם הָאָדָם הַזֶּה אֵין לָךְ מֶה לַעֲשׂוֹת, וַיִּשְׁוַעְתָּךְ אִף פַּעַם
לֹא תִצָּא מִבְּשָׂר וָדָם, אֲלֹא מֵאֵת הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' פט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

מה אמר לך! בזה צריכים הרבה סבלנות, כי בלי מדת הסבלנות, אי אפשר בשום פנים להחזיק מעמד, אפלו רגע אחד, ובפרט בביטחון וכוח, אתה מכרח לקנות לעצמך מדה יקרה זו, כי לחולה צריכים להתאזר מאד מאד במדת הסבלנות, כי מה הוא אשם?! מספן, הוא כף נולד, בעל מום וכוח, חשב על זה ותראה שאתה מגזים.

ובכלל, טוב מאד לרחם על הילדים, אפלו שהם עזי פנים, כדכתיב: "כרחם אב", רבנו ז"ל אומר (ספר המדות, אות בנים, סימן צו): מי שאין לו רחמנות על בניו, בידוע שאין לו חלק בשכל דקדשה. ולכן אתה צריך לרחם על ילדיך, אף שהם כמו שהם וכוח, ואז גם הקדוש-ברוך-הוא ירחם עליך, אף שאתה כמו שאתה.

רק חזק ואמץ, ואל תפנס בלחץ ובדפאון, כי מה יתרון לאדם מפל עצמו שיעמל תחת השמש.

בעניני הלכה וכוח, בדרך כלל איני משיב, יש רבנים ומורי צדק, וישנם ספרים בהלכה וכוח וכוח, כל עניני הוא רק לחזק את הנפשות השבורות וכוח בשבעה משיבי טעם, להשקות את הצמאים מהנחל נובע מקור חכמה, כי זה היה הרצון של רבנו ז"ל, ולכן איני יכול להפנס בפלפולים ובדיוני הלכות, כי תהלה לאל, יש היום אברכים תלמידי חכמים גדולים, המחברים ספרים נפלאים עד מאד בכל פרט ופרט מהלכות חמורות — אשריהם ואשרי חלקם! אבל אני עוסק רק להוציא אנשים מהשואל תחתית, לחזקם ולעודדם ולשמחם, ולהדריך אותם איך להתנהג.

אני מאד מקנה שתבין אותי, כי איני דוחה אותך וכוח, חס

וְשָׁלוֹם, מִלְחָשָׁב כָּךְ, תִּאֲמִין לִי, כִּי בְּכָל יוֹם אֲנִי מִקְבֵּל כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה
מִכְתָּבִים מִכָּל חֲלָקֵי הָעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי אֶפְלוּ לַעֲשֹׂהָ
אֲנָשִׁים לַעֲנוֹת בְּכָל יוֹם כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה מִכְתָּבִים, שֶׁזֶה מִמֶּשׁ בְּגִדָּר
פְּקוּחַ נָפֶשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֶר וַיֵּגֶשׁ, ו' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַגְּדוֹלָה שֶׁנִּקְלַעְתָּ אֵלֶיהָ וְכו', עֲצָתִי אֲמוּנָה —
לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּשָּׁב
וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לִרְאוֹת יְשׁוּעָה. וְכִבֵּר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (צִיּוֹן סוּטָה יג:), שֶׁהוּא עוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׁ בְּמָרוֹם; וּבִזְהָר אֵיתָא
(ח"ג ע"א:): צְדִיקָיָא אֲשֶׁתַּכַּח בְּעַלְמָא יִתִּיר מִבְּחִיּוֹ [הַצְדִּיקִים נִמְצְאוּ
אַחֵר הַסְתַּלְקוּתָם יוֹתֵר מִבְּחִיָּהֶם]. וּבִפְרָט שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ לְבוֹא
אֵלָיו, וּבִפְרוּשׁ אָמַר, שִׁיְהִיָּה לוֹ חֲלוּץ עֲצָמוֹת וְכו', אִם נֹאמַר שֵׁם
אֵינָה קֹאפִיטָל תְּהִלִּים וְנִלְמַד שֵׁם. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מֶה שֶׁבִּיכְלִתָּךְ
לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וְשֵׁם תַּפְעֵל וְכו', הַעֲקֵר לֹא לַעֲזוֹב
אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים.

לַעֲת עֲתָה, אֵל תִּנִּיחַ רַגַע אֶחָד פָּנוּי וְאֵל תִּתֵּי־אֵשׁ, אֲלֹא רָאָה
לְהַחֲבִיא עֲצָמָךְ בְּחֹדֶר פָּנוּי, שְׂאִין שֵׁם בְּגִי-אֲדָם, וְתִזְרַק עֲצָמָךְ עַל
הָאָרֶץ בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וְתִבְכֶּה בְּבִכּוֹת עֲצוּמוֹת, וְתִשְׁפּוֹךְ אֶת
נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִשְׁיַח וְתִסַּפֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מֶה שֶׁמֵּאִיר לָךְ,
וְאֵל תַּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ כְּרַגַּע, וְאֵל יִכְנָסוּ בְּךָ מַחֲשָׁבוֹת פָּגוּל, חֵס וְשָׁלוֹם,
כֹּאֵלוּ אֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ וְכו', כֹּאֵלוּ אֵין מִי שֶׁצָּרִיךְ אוֹתְךָ וְכו',
וְכִדּוּמָה כָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת וְהִבְלִים וְכו'; כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת

בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, כי אין דבר בעולם, שלא יהיה בו אלקות, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ודבר זה לא יכילהו הרעיון, כי זה סוד החלל הפנוי, שאין בדעת האדם להשיג, איה גם בתוך החלל, שזה העגולים, גם שם מאיר הקו, שהוא הפנימיים וכו', כי אם אדם היה יודע, אזי היה בטול הבחירה וכו', והיה הכל בטל חזרה לאלקות, ולא היה שיך בכלל עולמות וכו'. ודבר זה לא יכילהו הרעיון.

ולכן כל אחד יש לו הנסיונות שלו, צדיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, וכבר יודעים ידיעות אלו, פתאם נפתחת עליהם צרה ממקום שלא חשבו כלל, שקמים עליהם רשעים ארורים וחולקים עליהם. ודוד המלך אומר (תהלים מא, י): "גם איש שלומי אשר בטחתי בו, אוכל לחמי הגדיל עלי עקב", גם אלו האנשים שהיו אתו ועמו, ועזרו לו, הם נעשו אחר-כך מתנגדים עליו, וקמו עליו, וחרפו ובזו אותו. ודבר זה קורה לכל צדיק, שיש לו חולקים ומתנגדים, נחשים שנושכים אותו בארס שניהם, וזה הנסיון הכי גדול שלהם. וכבר אמר מוהרנ"ת ו"ל: "אז איה ווייס שוין אלעס קומט ער א קעגין מיר פון איין אנדער וועג וואס איה האב זיך נישט פאר גישטעלט [הינו כשאני יודע כבר את כל תחבולות היצר והסמ"ך-מ"ם, אזי הוא בא אלי מדרך כזו, שלא שערתי ותארת לי עצמי כלל]. וראים מכל זה, שעל כל אחד עובר מה שעובר באפן ובצורה אחרת וכו', עם כל זאת אסור לאבד את עצמונותו, אפלו במצבים הכי קשים ומרים.

ראה גם ראה מה שקרה לבעל התניא ז"ע, אשר היה איש אלקי נורא מאד, ורבונו ו"ל מאד הפליג במעלתו, וקרא אותו שר האלה, ומי שמעין בספריו ובדרושו העמקים, יעמד משתומם איזו השגה היתה לו באלקות, ולבסוף מסרו אותו איזה רשע טמא, לץ, תלמיד חכם שד יהודאי, והצרך לשבת בבית-סתר, אשר זה מבהיל הרעיון, איש קדוש ונורא כזה, וכן את בנו הקדוש רבי דובער ז"ע לקחו לתקירות קשות, ולבסוף קראו אותו לעוד תקירה קשה עד מאד, ונסע אל ציונו הקדוש של אביו בעיר האדיטץ, ועל הדרך

אֲשֶׁר ח' צא בְּנֹחַל רכה

בְּעִיר נִיעוּזִין נִסְתַּלֵּק מֶרֶב עֲגֻמַּת נֶפֶשׁ. וּמִי שֶׁרָק מְצִין בְּדְרוּשֵׁיו
הַעֲמָקִים, יִשְׁתַּוְּמֵם עַל עֲמָקוֹת מַחוֹ בְּהִשָּׁגַת אֱלֻקוֹת, עִם כָּל זֹאת הִיָּה
צָרִיךְ לַעֲבֹר אֶת כָּל הַגִּיהָנוּם הַזֶּה.

וְזֶה קָרָה לַעֲוֹד הַרְבֵּה צְדִיקִים קְדוֹשִׁים: הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ,
הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ, הַתּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה מִנְפְּלָאוֹת תַּמִּים
דַּעִים, וּבִכְפֻּרְטִיּוֹת מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, שֶׁהַכְּנִיסוֹ אוֹתוֹ בְּמַעְצָר שֶׁלֹּשׁ
פְּעָמִים: בְּכֶרֶסֶלֶב, בְּלֹאדִיזִין וּבֹאוֹמָן, וּמִלְבָּד זֹאת שֶׁשְׁטְרֻטְרוֹ אוֹתוֹ
בְּחֻקִּירוֹת עַל לֹא דָבָר, אֵלֶּה אֲנָשִׁים הַקְּרוֹוִיִּים 'חֲסִידִים', אֲשֶׁר בְּאֶמֶת
הָיוּ נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים, הֵם הִעֲלִילוּ עֲלֵיו עֲלִילוֹת שׁוֹא וְשָׁקֵר, וְהִצְרִיךְ
לְסַבֵּל מֵה שֶׁסָּבַל, וְהִחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא זָכָה לְחֹדֶשׁ חֲדוּשִׁין
דְּאוֹרִיתָא בְּבֵית-סֵהֶר, וְזֶה בְּלֻקוּטֵי-הַלְכוֹת, יֵין גֶּסֶף, הַלְכָה ד'. רוֹאִים
מִזֶּה, שֶׁאֲסוּר לְהַשְׁבֵּר מִדְּבָרִים כָּאלוֹ, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהֶיּה.

מָה אָמַר לָךְ! הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, זֶהוּ לְמוֹד עֲמָק עֲמָק שֶׁל
הַתְּחִזְקוֹת בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְדִרְךְ קָלָה וְנִעִימָה אֵיךְ לַעֲלוֹת
אֶל הַמְּסִילָה הַעוֹלָה בֵּית אֵל. וְזֶה לֹא יְכוּלִים לְהַסְבִּיר לְאַחֲרִים כָּלֵל,
כִּי הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל זֶהוּ לְמוֹד שֶׁל תַּמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּדָה,
'פְּרָאסְטִיק' מִמֶּשׁ, אֲבָל רַב בְּנֵי-אָדָם יֵשׁ בָּהֶם חֻכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל,
וְלִכְּוֹן קָשָׁה וְכִבְדֵּד לָהֶם לְקַבֵּל לְמוֹד כָּל-כֶּף פְּשׁוּט וְתַמִּים, אֵיךְ עֲמָק
מָאֹד מָאֹד, כִּי הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשֵׂא אֶחָד. וְזֶה קָשָׁה וְכִבְדֵּד
לְבְנֵי-אָדָם לְהַשִּׁיג.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדֵּר וַיֵּשׁ, ו' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְקַחַת מִדֵּי פַעַם 'חֲפָשָׁה' מֵעַל הַגָּלוּת

הגדולה שלך, ותניח את 'ראשך' אצלך יתברך, הינו רבנו ו"ל אמר פעם (שיחות הר"ן, סימן רעט): אז עס איז שוין גאר שלעכט איז מען זיך גאר מבטל [פשוט מאד רע, אזוי מבטלים את עצמם לגמרי]. ושאלו אותו: מה זה בטול? ענה ואמר: סוגרים את הפה והעיניים וכו', הינו שאדם צריך מדי פעם לזכור בעלמא דאתי, ולברח אליו יתברך, ויעצם עיניו מפל הבלי העולם הזה, שזה בטול האמת, פמובא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה), שמבטלים עצמם אליו יתברך, וחוזרים עם חדושי תורה. וכן מובא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), אשר צריכים לשחק, לעלות אל עולם הממשכה, וכל זה הוא בכלל ליחד יחודים קדושים, ולהמשיך על עצמו ערבות, ידידות, זיו שכינת עוז יתברך מרום גבהי מרומים, אשרי מי שזוכה להתמיד בדברי רבנו ו"ל, שהוא מפתח לכל הזוהר והתקונים, וכתבי האר"ל, והלמוד של הפעל-שם-טוב הקדוש.

הדורש שלומך...

ח' צב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום אל הבחור, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את מר לבך מפל מה שעובר עליך בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', אשר באמת זה עון חמור מאד, כי הוא הורג את בננו וכו', כי מפל טפה היה יכול להנלד ולד, ובזה שמוציא לבטלה וכו', הוא הורג בן או בת, ואם אדם רצח את מישהו, הוא נקרא רוצח, ולא יכולים למחל לו, ומפל שפן פשוט הרג שנים או שלשה אנשים, ומפל שפן הרבה אנשים, הוא נקרא רוצח עולמי, רחמנא לצלן, על אחת כמה וכמה אם הרג את בנו או בתו, הוא רוצח גדול, ומפל

שָׁפֵן בָּמָה וּכְמָה מִלְדָּיו שֶׁהָרָג, וְהוּא כָּבֵד רוּצָה, שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְמַחֵל לוֹ, וְזֶה קוֹרָה אֶצֶל כָּל אֶחָד שֶׁמוֹצִיא וְרָעוּ לְבִטְלָה, הוּא הוֹרֵג בְּשֵׂאֵט נָפֶשׁ אֶת נַפְשׁוֹת בָּנָיו וּבְנוֹתָיו, הָאֵין זֶה רָצִיחָה מִמְדְּרָגָה עֲלִיוֹנָה ? !

וְהִנֵּה סִבַּת הַחֲטָא הַזֶּה, שֶׁהוּא מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים וְכו', אוֹ עַל תְּמוּנֹת תּוֹעֵבָה וְכו', וּבָזֶה בָּא לִידֵי קִשּׁוּי וְכו', עַד שֶׁהִתְקַרַּח לוֹ לַעֲבֹר עַל עֲבֵרָה חֲמוּרָה זֶה וְכו', וַיֵּשׁ שֶׁכָּבֵד כָּל-כָּף נִכְנסוּ בְּשִׁגְעוֹן תַּאֲוָה זֶה (אֲשֶׁר בִּאֲמַת הוּא רַק דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, שֶׁמְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים אוֹ תְּמוּנֹת תּוֹעֵבָה, וּבִשְׂכִּיל זֶה צָרִיף לְחַסֵּל אֶת מַחוּ?); כִּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וְהוּא טָפִי הַמִּחַ שִׁיּוּצָאִים לְבִטְלָה, וּמִזֶּה הָאָדָם מִשְׁתַּגֵּעַ לְגִמְרִי. וְכַמוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו', וְכֵן בְּסִימָן ס') שֶׁהַמִּחַ מְתִיבֵשׁ וּמִשְׁתַּגֵּעַ לְגִמְרִי. וְלֹא בְּחִנָּם שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוּטָה ג.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה, אֲלֹא אִם-כֵּן נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; כִּי בִאֲמַת חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין מ"ה): אֵין יֵצֵר הָרָע שׁוֹלֵט, אֲלֹא בְּמִי שֶׁעֲנִיּוֹ רְוָאוֹת. וְלִכֵּן אִם אֵתָּה יוֹדֵעַ, שֶׁבָּזֶה שְׂאֵתָּה מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים אוֹ תְּמוּנֹת תּוֹעֵבָה וְכו', אֵתָּה בָּא לִידֵי קִשּׁוּי וְכו', וְזֶה דוֹחֵק אוֹתָךְ לְחֲטָא, אֲזִי אֵל תִּסְתַּפֵּל ! אַךְ מַה לַּעֲשׂוֹת, שָׂזֶה בְּעֶצְמוֹ מַחֲלָה כְּשֶׁאֵר מַחֲלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, שְׁבִגֵי-אָדָם אוֹכְלִים מֵאֲכָלִים מְקַלְקָלִים, אוֹ דְּבָרִים שְׁמִזְיָקִים לְגוֹפֶם, וְזֶה מְבִיאֵם אֶל מַחֲלוֹת וְחִלָּאִים רָעִים, וְכַמוּ-כֵּן בְּעֲנִין הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, אָדָם פְּשוּט מִשְׁתַּגֵּעַ, וְהוֹלֵךְ לְהִסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים אוֹ בְּתִמוּנֹת תּוֹעֵבָה, אֲזִי מַה יֵּשׁ לוֹ אַחֲר־כָּף טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת וְכו', אֵין זֶה אֲלֹא רוּחַ שְׁטוּת נִכְנָסָה בּוֹ. וְלִכֵּן עַל מִי יִהְיֶה לוֹ טְעָנוֹת ? !

וְהִנֵּה הַעֲבֹר אֵין וְכו', כָּבֵד נִכְנָסָה וְנִשְׁקָעָה בְּתוֹךְ עֲמָקֵי הַתַּאֲוָה הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, שֶׁהִרְסָה אֶת מַחֲדָּה, וְאֵתָּה רַק חוֹשֵׁב כָּל הַיּוֹם מִנְּאוּף וּמִנְּשִׁים וְכו', וְנִכְנָסוּ בָּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, כָּל מִינֵי הַיְהוּרִי גֵּאוּף וּמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל תּוֹעֵבָה וְכו', שָׂזֶה בְּעֶצְמוֹ הוֹרֵס אוֹתָךְ לְגִמְרִי, כִּי בְּכָל פַּעַם אֵתָּה חוֹשֵׁב וּמִהַרְהֵר וּמִכְנִים בָּךְ וְכָל זִנְהָמָה וְכו', וְחוֹשֵׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל גֵּאוּף וְלִכְלוּף וְכו', הַעֲצָה הַיְעוּצָה אֵיךְ לַצָּאת מִזֶּה, קֹדֶם לְבוֹרַח מִהַזְכָּל, עַד עֲכָשׁוּ הָיִיתָ מְסַתְּפֵל עַל כָּל אִשָּׁה שְׁעוֹבֶרֶת

בְּרָחוּב, קָבַל עַל עֲצָמָךְ גֹּדֶר, לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם אִשָּׁה בְּעוֹלָם, תִּלְוֶה מִן הַקָּצֵה אֶל הַקָּצֵה, וּמִכָּל שָׁפֶן שְׁלֹא תִגַּע יוֹתֵר בְּזִבְלָהּ שֶׁל תְּמוּנוֹת תוֹעֵבָה. וְאַף שֶׁבְּהִתְחַלֵּה יָבוֹא לָךְ דִּבְרַר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, מְרַב הַרְגֵּלָךְ הָרָע, עִם כָּל זֹאת אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצִּיל אֶת עֲצָמָךְ, הִתְכַּרַח שֶׁתַּעֲזֹב הַכָּל כְּבָר אַחֲרֶיךָ, כִּי אַחֲרֵית תִּשְׁתַּגֵּעַ לְגִמְרֵי לְבָסוֹף, כִּי הַתַּאֲנֶה הַזֶּה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגִמְרֵי, וְרַב בְּנֵי־אָדָם שֶׁנִּכְנָסוּ בָּהּ, הֵם מְשַׁגְּעִים מִמֶּשׁ, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא לִידֵי כַּעַס וְרִצְיָהָ, וְאָדָם תָּמִיד בִּדְכָאוֹן וּבַעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים וְכוּ', וְאֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אַחֲרֵים וְכוּ', וְהוּא מְלֵא קִנְאָה וְשִׁנְאָה וְכוּ'.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח לָזֶה הָעוֹלָם, כְּדֵי לְטַהֵר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתַּאֲנֶה זֶה, כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ אֶף וְרַק בְּתַקוֹן הַבְּרִית, תַּקוֹן הַמִּזְחַ, וְהִיסוֹד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא תַּפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לַיֵּל בְּמָקוֹם שָׁאִין שֵׁם בְּנֵי־אָדָם, וּלְהִתְחַיֵּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת. וְאַף שֶׁבְּהִתְחַלֵּה יִדְמָה לוֹ, שָׁאִין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ וְכוּ', וְאֵין מִי שֶׁצָּרִיךְ אוֹתוֹ, כִּי (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנִּים כְּפִירָה לְאָדָם; כִּי מְרַב עֲוֹנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֵין מִי שִׁישְׁמַע לוֹ, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁאָדָם לֹא יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב): וּבִקְאֻמַּת אִם הִיָּה הָאָדָם מֵאֲמִין, שֶׁמֶלֶא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבַּרְךָ נִמְצָא, וּבִלְעָדֵינוּ אֵין שׁוֹם נִמְצָא, וְהוּא שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, אֲזִי תָּמִיד הִיָּה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וּבְרִגַע שֶׁאָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ — זֶה יִשְׁוַעְתּוֹ וְזֶה הִצְלָתוֹ, כִּי מִי שֶׁיִּרְגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, הַדְּבֹר יוֹצִיאוֹ מִהַשְׁאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו. יָכוֹל לְהִיּוֹת, שֶׁהוּא כְּבָר כָּל־כֶּף נִשְׁקַע בְּתַאֲנֶה הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, עַד שֶׁיִּקַּח זְמַן רַב עַד שִׁיּוּכַל לַעֲקֹר עֲצָמוֹ מִהַלְכִּלוּף הַזֶּה, אֲבָל אִם יִהְיֶה עֹקֵשׁן גָּדוֹל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְיִכְפֶּה הַרְבֵּה וַיִּצְעַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, לְבָסוֹף יִזְכֶּה לַצָּאת מִכָּל הַלְכִּלוּף הַזֶּה, וְזֶה בְּרוּר פְּשָׁמֶשׁ.

אֲבָל בְּאִפְסוֹן שִׁיחֲזִיק מִצָּמָד, כִּי אִי אֶפְשָׁר לַעֲסֹק רַק בְּתַפְלָה, הִתְכַּרַח גַּם לְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי תוֹרָה וְתַפְלָה מְאִירִין זֶה לָזֶה, כַּמּוּבָא

בְּדַבְּרֵי רַבָּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), וכתִּיב (משלי כח, ט):
 "מִסִּיר אֶזְנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה, גַּם תִּפְּלֹתוֹ תוֹעֵבָה", וְלִכֵּן רָאוּי לַעֲשׂוֹת
 לַעֲצֹמוֹ קִבְיּוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרַשׁ
 וְהַלְכָּה, הֵינּוּ שְׂיָהִיָּה נִזְהָר בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם
 מִפְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּאִפְּן שְׂיִזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל שְׁבוּעַ שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד
 תַּרְגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י, וְכֵן שְׂיִקַּח מִשְׁנִיּוֹת, וְיִתְחִיל לֹאמַר בְּכָל יוֹם
 פָּרָק אַחֵר פָּרָק מִהַתְחִלַת בְּרָכוֹת, וִיסִיִּים מִסֵּכַת אַחֵר מִסֵּכַת, עַד
 שְׂיִזְכֶּה לְסִיִּים שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְיִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן כָּל יְמֵי חַיָּו
 מַעֲט אוֹ הֶרְבֵּה, אִם יִזְכֶּה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים, אֵין לַמַּעֲלָה
 מִזֶּה. וְכֵן יִקַּח גְּמָרָא, וְיִתְחִיל לְגַרֵס דָּף אַחֵר דָּף מִהַתְחִלַת בְּרָכוֹת,
 אֲפִלוּ בְּלִי רִשְׁ"י וְתוֹסֵפוֹת, וְקִי גְמָרָא לְבַד, וְזֶה יִזְכֶּה אֶת נַפְשׁוֹ
 הַמְּזוּהָמָת, וְאִם תִּחְזִיק בְּזֶה, אֲזִי בְּנִקָּל תֵּצֵא מִהַלְכֵלִיף הַזֶּה.

וַיֵּשׁ עוֹד לְהַאֲרִיךְ לָךְ אֶלֶף עֲמוּדִים, אֵיךְ לַצֵּאת מִהָרַע וְהַזָּכֵל
 הַזֶּה, אֵךְ נִכְנָסָה לִי טְרִדָּה עֲכָשׁוּ, וְהִתְכַּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ...

ח' צג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשׁ, ו' טֵבַת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גִּירוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוֹ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא וְקִי לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, יִהְיֶה
 אֵיךְ שְׂיִהְיֶה. וְעֲקָר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא שְׁמִחָה, לַעֲשׂוֹת עֲצֻמוֹ בְּאִלוֹ הוּא
 שְׁמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לִידֵי שְׁמִחָה אֲמִתִּית. וְעֲקָר הַשְּׁמִחָה הוּא
 עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהַחֲדִיר בְּעֲצֻמוֹ אֲשֶׁר כָּל מֶה
 שְׁקָרָה וְקוֹרָה עִם הָאָדָם, זֶה הַכָּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאֵךְ פַּעַם אֲסוּר
 לֹאמַר: לֹא עָשִׂיתִי נִכוֹן וְכו', לֹא הֵייתִי צָרִיךְ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ זֶה וְכו',

ואז לא היה קורה עמו כף וכף, כי הכל בפירות ואפיקורסות, אם כבר קרה, צריכים לידע, שזה היה רצונו יתברך מטעם הכמוס, ואי אפשר להפגס בחקירות — מה ולמה והיכן, רק להכניס עצמו באמונה פשוטה, אשר כף גזרה חקמתו יתברך. ולכן העקר רק לחזור אליו יתברך, ואז ימתק ממנו הכל.

הדורש שלומך...

ח' צד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שמי שטעם פעם טעם אמתי של ציון רבנו ז"ל, בו יכול להתנוצץ מה זה פניסת הפהן בקדש הקדשים, כי הד' אמות של רבנו ז"ל, זה בחינת קדש הקדשים. ולכן צריכים מאד מאד להתזהר במקום הזה, לא לדבר ולא להקל ראשו וכו', ומכל שכן לא לשמות ולאכל, ועל אחת כמה וכמה לא לעשן, כי "מה נורא המקום הזה, אין זה כי אם בית אלקים, וזה שער השמים". רבנו ז"ל הבטיח — מי שיבוא אל ציונו הקדוש, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקוה הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה נצחית.

עמד וראה והשתומם, מה זה להיות במקום קדוש כזה. ולכן צריכים להתזהר לא להקל ראשו שם, חס ושלום.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' צה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל הזהירנו מאד מאד על קדשת המחשבה, ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד): מע דארף זיך פון איין הרהור זייער היטן [צריכים לשמר את עצמו מאד מאד מהרהור רע], כי המחשבה היא לבוש של הנשמה, וכמו שהגוף יש לו לבושים, ואוי לו לאדם שיש לו פתמים גדולים ומכערים על בגדיו, אזי נעשה בזוי בעיני כל, ולא עוד אלא שחכמינו הקדושים אמרו (שבת קיד.): תלמיד חכם שנמצא רכב על בגדו — חייב מיתה; וזה בגשמיות, ומכל שכן ברוחניות, המחשבה זה לבוש של הנשמה, ולכן תלמיד חכם צריך ביותר לשמר על מחשבתו, לחשב רק ממנו יתברך, ולצייר בדעתו, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, ותמיד יצייר בשכלו, שהכל הוא אין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה יזכה להטהר מהכל, כי הוא יתברך אש אכלה אש, בבכיול הכל אור אין סוף ברוך הוא בלבד, אש אכלה אש, דומם, צומח, חי, מדבר, כי זה רק לבוש, ותחת הלבוש זה אלקות גמור.

הדורש שלומך...

ח' צו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה רק לשמח עם כל נקדה טובה שיש בך; תהלה לאל, יש

לך זקן ופאות, ויש לך ציצית, והנחת היום תפלין, ויש לך מזוזה על פתח ביתך, בזה צריכים לשמח ולהחיות עצמו מאד, וזה מראה שהמצוות יש להן חשיבות גדולה אצלו. וזה בעצמו ישמר אותו מחטאים, כי שמחה מצלת את האדם מכל מיני מחלות וחסלות רעים, באשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שחכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות באות לאדם רק מחמת עצבות ודכאון; ולכן לא בחנם שהזירנו רבנו ז"ל כל-כך על מדת השמחה, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), אשר מי שהוא תמיד בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמר אותו, שלא יבוא לידי פגם הברית; כי שמחה היא שמירה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ואשרי האדם שזוכה לשמח נשברי לב, כי אין עוד מצוה יותר גדולה מזו — להחיות אנשים ממרמרים, כי זה פשוט הצלת נפשות ממש.

הדורש שלומך...

ח' צו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישש, ר' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר והנעלה, גר להצדיק נחל גיבצ מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), אשר הצדיק יש לו ושיבה של אמונה, וזה מה שלומד עם תלמידיו, כי העקר הוא האמונה. ויש בני-אדם שסובלים חללים רעים, והכל מחמת חסרון האמונה, כי מי שחזק באמונה, לא יכולים לעשות לו שום דבר, וכמו שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: איך מענישים את האדם? כשלוקחים ממנו את האמונה והבטחון, אז הוא נענש בעצמו, כי מי שחזק באמונה, לא יכולים לעשות לו מאומה, כי הוא בוטח בו יתברך, ומאמין שלא יעזב אותו אפילו במצבים הכי

קָשִׁים וּמְרִים. אָדָם כָּזָה עוֹבֵר עַל הַכֹּל. וְכֵן מוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַגָּדֵל וְכֹחַ
הַצּוֹמַח, וְעוֹבֵר עַל הַכֹּל, וְשׁוֹם רוּחַ סְעָרָה לֹא יִכּוֹלָה לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ,
כִּדְגַּמַּת אֵילָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שָׂרָשִׁים חֲזָקִים וְעֲמָקִים, עַל-יְדֵי-זֶה כָּל מִינֵי
רוּחוֹת שֶׁפְּעוּלָם לֹא יִכּוֹלוֹת לַעֲקֹר אוֹתוֹ, כִּי הוּא מְשַׁרֵּשׁ הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁחֲזָק בְּאֲמוּנָה, הוּא נִשְׁרָשׁ הַיֵּטֵב, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(תְּהִלִּים לז, ז): "שָׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֲמוּנָה".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ח' צח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשׁ, ר' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַבְּחוּר ... גִּרּוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

מָה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמּוּחַ עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם
גּוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כָּזָה, רַבִּי הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת
וְנִפְלְאוֹת כָּאֵלוּ, מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ ו"ל?! וְאֵם תֹּאמַר, אֵיךְ
כָּל הָעוֹלָם, שֶׁעֲדִין אֵינָם יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ ו"ל, אֵיךְ הֵם מַחְזִיקִים
מֵעֲמֵד? הָאֱמֶת אֲגִיד לָךְ, אֲשֶׁר הִלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל הוּא לְמוֹד אַחֵר
לְגַמְרִי, שֶׁלֹּא מוֹצֵאִים בְּשׁוֹם מְקוֹם, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל מְגַלֶּה לָנוּ אֵת כָּל
הָעֲנִין שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁאֲדָם יִהְיֶה
רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו,
וְדַבֵּר זֶה נִפְלְאוֹת תָּמִים דְּעִים, אֲשֶׁר לֹא יִכִּילָהוּ הָרַעְיוֹן כָּלֵל, אֵיךְ
בְּשֹׁר וְדָם, טָפָה סְרוּחָה, הַמָּלֵא עֲבִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת וְכו', מְסֻתּוֹבֵב
בְּעוֹלָם הַמָּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת וְכו', וּמְסֻתּוֹבֵב לוֹ יְהוּדִי, וּמְדַבֵּר
תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכִשְׁאֲדָם מִתְמִיד בְּדַבֵּר זֶה, אֲזִי לְבִסּוֹף זוֹכָה
לְהַזְדַּבֵּק בְּזִכְרוֹן כָּזָה, עַד שֶׁגַּם הַגּוֹף מְזַדְּכֵךְ כָּל-כֶּף, עַד שֶׁמִּרְגִּישׁ
אֲלִיקוֹת דְּרֹךְ גּוֹפּוֹ הַגִּשְׁמִי, כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן כב), אֲשֶׁר צְרִיכִים לִזְכֹּךְ כָּל-כֶּף אֵת הַגּוֹף, עַד שֶׁיִּקְרָא אֶצְלוֹ

(איוב יט, כו): "מבשרי אחזה אלוה", מבשר הגוף ירגיש אלקות. וזה נעשה — על ידי שאדם מרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, עד שזוכה להכלל בו יתברך לגמרי, וזוכה לתפלת השם ממש, שמי מתפלל — הקדוש-ברוך-הוא מתפלל. וכשמתמיד אחר-כך בתורה, אזי נכלל בנותן התורה, שמי לומד — הקדוש-ברוך-הוא לומד. ודבר זה לא יכולהו הרעיון, אלא איזה בטול אלא עצם עצמיות אלקותו יתברך יכולים לזכות. ואם כל זה רבנו ו"ל רוצה להכניס באנשי שלומנו, וזה תלוי כפי שמקימים את עצות רבנו ו"ל בתמימות ובפשיטות.

והנה מוהרנ"ת ו"ל אמר פעם לאנשי שלומנו בזו הלשון: אם לתלמידי הפעל-שם-טוב זי"ע היו שיחות ודבורים כאלו שיש לנו, היה להם בטול הבחירה. וסיים: עם כל זאת יש לי שיחה בזו, שגם עכשו יכול להיות בטול הבחירה [לדעתי, זה הלכות שלוחין, הלכה ב', המיסד על-פי דברי רבנו ו"ל בלקיטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב, ששם מדבר מבטול אלא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר גם התורה והתפלה והמצוות שלו הם, והדברים עתיקים. עין שם, ותבונת היטב, ותראה שזהו זה].

על-כל-פנים איך שהוא, ראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו שזכינו להתקרב אל רבנו ו"ל. ולכן עלינו להתמיד הרבה בספרי הקדושים, עד שיהיה שגור על פינו בעל-פה ממש. טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד הזה שעשה עמנו.

המאחל הצלחה רבה...

ח' צט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... נרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי העקר! רבנו ו"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן מד): על-ידי המחאת כף, ממשיכים אוירא דארץ ישראל, כי כ"ח פרקין דידין הם כנגד "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", וזה נפלאות תמים דעים, איך על-ידי המחאת כף אל כף נמשך אוירא דארץ ישראל? אלא בזה שהוא מכה כף אל כף, בזה הוא מגלה, אשר הקדוש-ברוך-הוא נמצא כאן, כי מוסר את כ"ח פרקין דידין אליו יתברך, וזה כבר המשכת אוירא דארץ ישראל מחכים. כי באמת אמרו חכמינו הקדושים (שבת ל:): עתידה ארץ ישראל, שתתפשט בכל הארצות, הינו בעת הגאולה יתקיים (ישעיה יא, ט): "ומלאה הארץ דעה", ולכן גם עכשו כשמים כף אל כף, על-ידי-זה ממשיכים קדשת ארץ ישראל, ונמשכת אמונה, לידע שהכל בהשגחה פרטית, כל מה שקורה עם האדם, ואסור להאשים את עצמו וכו' — אם הייתי עושה כך, היה נעשה כך, ואם לא עשיתי שטות זו, לא היה נעשה כך וכו', זה בעצמו כפירות ואפיקורסות, כי מה שנעשה כבר — הכל ממנו יתברך בהשגחה נוראה ונפלאה עד מאד. ולכן העקר להתחזק באמונה פשוטה, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, ולא כדאי להצטער בצער חנם, רק לברח יותר ויותר אליו יתברך, להשתטח בפשוט ידים ורגלים, ולבכות לפניו יתברך, שיסיר ממנו את הדינים הקשים והמרים, כי אין לאדם בעולמו אלא את הקדוש-ברוך-הוא, וכפי שמחזיר בעצמו אמתת מציאותו יתברך, כמו-כן ימתק ממנו הכל. כי אמונ"ה היא רפוא"ה בגשמיות וברוחניות, וכמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ה'), אשר העקר הוא האמונה, ויש בגוי-אדם שסובלים סבל וחלאים גדולים, על-ידי פגם אמונה, שעל זה כבר אינו מועיל שום רפואה.

ולכן חזק חזק, ותראה ברכה, רק אל תתיאש מחידה וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' ק.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברכים היקרים ... שיחיו נצח.

אודות שאלותיכם וכו', נא לברר אצל מורה הוראה מבהק במחנכם, כי לא כל אפין שוין. אבל כדאי לכם לעיין בשאלות ותשובות 'דברי חיים' (חלק א', ארח חיים, סימן ד'), שמביא, שהר"ן סובר, דקדשת בית-הכנסת קדשתו מדרבנן, והמבי"ט סובר, דקדשת בית-הכנסת קדשתו מן התורה, עם כל זאת מסיק לדינא, אם התקון לצורך יפי בית-הכנסת צריכים להמשיך, כדי ליפוח בית אלקינו, עיין שם.

ולכן יש על מי לסמוך, אך עם כל זאת תשאלו מורה הוראה מבהק, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב את בית מדרשנו במחנכים, ויהיה לתפארת רבנו ז"ל.

הדורש שלומכם...

ח' קא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך ... גרף יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא תשתדל להרגע, כי אין זו עצה להכנס בלחצים וכו', מפני וכו', כי הלחצים וכו', יעבירו אותך על דעתך ועל דעת קונך, 'על דעתך' פשוטו כמשמעו שתשתגע, רחמנא לצלן, 'על דעת קונך' תפל בכפירות ואפיקורסות, רחמנא לישזבן.

ולכן הרגל עצמך לקחת כל דבר בנקל, ואף שזה קשה לך מאד מאד, כי הפאב והמכאוב זה נורא ואים וכו', ובפרטיות שאמה לא

אֲשֶׁר ח' קב בְּנַחֵל רלז

עֲשִׂיתָ שׁוּם דְּבָר, וְאַתָּה לְגַמְרִי זָכָאִי, עִם כָּל זֹאת אֵין זוּ עֲצָה לְמַשְׁךָ
עֲצָמָךְ אֶל הַצֶּעֶר, בְּיָדָאִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וּלְבַסּוּף
תִּרְאֶה אֶת הַנִּסִּים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה קִשָּׁה לְהַסְבִּיר לְמִי
שֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ פֶּח יָקוֹשׁ, עִם כָּל זֹאת תֵּאֱמִין לְדַבְּרִי רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁאֲמַר
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ): הַטֵּבֵעַ מְחַיֵּב כָּף, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת
הַטֵּבֵעַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ח' קב.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ר' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

מָה אֲמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים חֲזוֹק חֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
כְּפִי רַבּוּי הַחֲשָׁף שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּכְבָר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין ל.): בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יֵצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו,
וְלֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ לֹא יָכוֹל לוֹ; וְעַקֵּר הַעֲזֹר, שֶׁשׁוֹלַח
לָנוּ צִדִּיקִי אֱמֶת בְּכָל יוֹר וְדוֹר, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כַּח לְחֹזֶק אוֹתָנוּ
וְלִהְדָרֵינוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת. אֵךְ זֶה לַעֲמֵת זֶה יֵשׁ גַּם עַרְב־רַב, תַּעֲרֹבוֹת
רַע וְטוֹב, מְפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, שֶׁלֹּא דֵי שֶׁלֹּא יָכוּלִים לַעֲזֹר לַעֲצָמָם,
אֲלֹא עוֹד מְקַלְקֵלִים לְאַחֲרִים, וּכְגִי-אָדָם נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם כַּצֶּאֱזָן
לְטַבַּח, אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְאֵלוּ שֶׁנִּמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם. וּכְבָר הַתְּבַטָּא רַבֵּנוּ
ו"ל עַל מְפָרְסָם אֶחָד, שֶׁגַּם אֶלֶף אֲנָשִׁים לֹא יִקְוֶמוּ לְתַחֲיָה עַל יָדוֹ,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי אֵל אֵיזָה פֶּח יָקוֹשׁ מִשָּׁךְ אוֹתָם. וְעַל זֶה יָדוּוּ כָּל
הַדּוּוִיִּים, שֶׁכֵּהִיּוֹם יֵשׁ לִיצָנִים גְּדוֹלִים שֶׁנִּקְרָאִים רַבָּנִים, וְעוֹד כּוֹתְבִים
עֲלֵיהֶם 'רַב', 'רַבֵּנָן', 'שֶׁר הַתּוֹרָה', 'הַגָּאוֹן הָאֲדִיר', בְּשַׁעֲה שֶׁהֵם סִתָּם
עִמִּי הָאֲרָצוֹת גְּמוּרִים, שֶׁאֵינָם יָכוּלִים לַעֲבֹר תּוֹסְפוֹת אֶחָד בְּשֵׁם,
וְהֵם הוֹגִי דַּעוֹת שְׁבִדּוֹר, וְעַל אֵלוּ כּוֹנֵן חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה מ"ט):

פְּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַכֶּלֶב וְכו', וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעַן, אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׂבִשְׁמִים, שְׂיַחוּס עַל עַם דָּל, וַיִּגָּאֲלוּנוּ גֵאֲלַת עוֹלָם.

בַּעֲנֵן שְׂשֹׂאֲלָתָהּ, מֶה הַנְּדוֹן לְקִנּוּת גְּרוּת שְׂמִיעָדִים לַעֲבוּדָה זָרָה, הָאֵם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִמָּהֶם בְּבֵית-הַכֶּנֶסֶת אוֹ לְגִירוּת חֲנֻכָּה וְכו', מֶה לָּהּ, כָּבֹד רַבּוֹ הָאֲחֵרוֹנִים בְּתִשּׁוּבוֹת בְּנִדּוֹן זֶה, וְכִמְעַט כָּלָם אוֹחֲזִים שְׂמַתֵּעַב הַדְּבָר, וְאֵף שִׁישׁ מְקָלִים, עִם כָּל זֹאת מְסִימִים בְּתִשּׁוּבָתָם, שְׂמֵאוּס הַדְּבָר, וְלֹא כִדָּאִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, וּבִפְרָטִיּוֹת לְקִנּוּת אֶת זֶה לְפָנֵי אִידֵהוּ, שְׂזֶה מִמָּשׁ מְסִיעַ לְעוֹבְרֵי עֲבָרָה, עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָה...

ח' קג.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ו' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְבָחוּר ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֹּאמַר לְחֻבְרִים, שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּחֹדֶר וּמִסְתַּכָּל עֲלֵיהֶם וְכו', וְתֹאמְרוּ בְּפִשְׁטוּת גְּמוּדָה, וְתִרְאֶה אִיךָ שְׂזֶה יוֹעִיל וְכו'. אוֹי אִיךָ צְרִיכִים לְכֹרֶחַ מִחֻבְרִים רָעִים וְכו', בַּעֲלֵי עֲבָרָה וְכו', וְלֹא לְהַכְנִס עִמָּהֶם בְּנִפְּוִחִים, אֲשֶׁר לֹא רַק שְׂאִינוּ מוֹעִיל וְכו', אֲלֵא עוֹד מְקַלְקֵל, כִּי לֹא כִדָּאִי לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּהֶם.

בַּעֲנֵן שְׂאֲלָתְךָ, שְׂאֲתָה יֵשֵׁן בְּמִטָּה עַל גִּבִּי מִטָּה, מֶה עוֹשִׂים בַּעֲנֵן נְטִילַת יָדִים שְׁחִירִית, הֲלֹא צְרִיכִים לִירֹד דֶּרֶךְ הַסֵּלֶם, וּמָה עוֹשִׂים בַּעֲנֵן הַהוּלָף ד' אֲמוֹת בְּלֹא נְטִילַת יָדִים חֵיב מִיתָה וְכו'; הֲיֵה טוֹב שְׂתַעֲצֵן בְּשׁו"ת חֲלָקֶת יַעֲקֹב (חֲלָק ג', סִימָן קנב), שְׂמַתִּיר וְנוֹתֵן טַעַם, וּמִסְבִּיר סִבָּה נְכוֹנָה, וְלִכְּנֵן יֵשׁ לָךְ עַל מִי לְסַמֵּךְ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָה....

ח' קד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק באמונה פשוטה בו יתברך, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת השם יתברך הכל יכול, ובוודאי אין רע יורד מהשמים, ומה שעובר, זה הכל לטובה. וכמאמרם ו"ל (מדרש אגדה): כל עפכה זה לטובה. וכן אמרו (ברכות ס): לעולם יהיה רגיל לומר, כל מה דעביד רחמנא לטב עביד. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע, אשר כל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, אשר עליו נאמר (ישעיה סד, ג): "עין לא ראתה אלקים וולתך יעשה למחפה לו".

עליך לזכור, אשר אין תענוג כמו תענוג האמונה הקדושה, להרגיש את חי החיים בכל פרט ופרט מחייו, אשר זה שעשוע עולם הבא בעולם הזה, אשרי מי שמגיע למדרגה זו!

הדורש שלומך...

ח' קה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האבךך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שעובר עליך עכשו חלישות הדעת וקטנות המחין וכו', עליך לדעת, כי צריכים תכף-ומיד לתפס את עצמו בידיים; כי כמו שיש מחלות וחלאים רעים, לא עלינו, תכף-ומיד כשרק מרגיש כאב או סתרחות או בדומה, ילך אל רופא, ויבדק עצמו, והיום יש

תרופות טובות. כמו־כן ויותר מכן בענין מחלת הדפאון (דיפֿרסיה), זו מחלה מאד מסכנת, ואם לא תופסים את זה תכף־ומיד בִּידיו, אזי יכול להכנס בתוך עצמו במרה שחורה וביאוש, עד כדי התאבדות, רחמנא לצלן.

ולכן כל מי שנפל בענין זה, צריך תכף־ומיד לילף אל צדיק אמת, ויספר לו את כל מה שמעיק לו וכו', והוא יתן לו עצות קדושות איה לצאת מזה. וכן אם יראה שהוא צריך תרופות, ילף אל רופא ממחה בתחום זה, ויתן לו תרופות המועילות לצאת מזה, ואסור להניח את זאת ליום אחד, כי מחלת הדפאון והדיפֿרסיה, היא מחלה מאד מאד מסכנת, וזה יכול להביא את האדם לידי שגעון ממש, לצאת מדעתו, רחמנא לצלן.

והעצה היעוצה היא, לדון את עצמו לכף זכות, ויחפש ויבקש וימצא בעצמו נקדות טובות, ובשום פנים ואפן שלא יכבד על עצמו שום עבודה, שזה בעצמו עצת היצר לשבר אותו, על־ידי רבוי אור, שגורם אחר־כך לרבוי חשך.

תהלה לאל, יש לכל בר ישראל הרבה נקדות טובות, כי אפלו הריקנין שבך מלאים מצוות כרמון (ברכות נו); יש לך זקן ופאות, ציצית, תפלין ומזוזה, אכילת פשרות, שבת, תפלה, תורה, ועוד המון מצוות, ראוי לך לשמח בזה, ולא להתבלבל כלל, אדרבה, תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמי ובין ברוחני. ועקר השמחה — שיהיה כל־כך שמח, עד שיוכל לשמח גם אחרים.

צריך שתזכר, אשר כל נקדה קטנה, מאד מאד חשובה אצלו יתברך, כל מה שרק עושים בשבילו יתברך, זה מאד חשוב למעלה בשמים, ונעשה על־ידי־זה יחודים עליונים, אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם כלל!

הרגל עצמך לדבר עמו יתברך על־כל־פנים חמש דקות ביום, ולמען טובתך הנצחית אל תכבד עליך שום עבודות, רק תזכר מה

אֲשֶׁר ח' קו בְּנַחֵל רמא

שָׁאֵמַר רַבֵּנוּ ו"ל לְמוֹהֲרֵנוּ"ת ו"ל: "קֶצֶת גַּם-כֵּן טוֹב", "אַבְיִסְעַל אִיו
אוֹיֵף גּוּט", וּבִדְרֹךְ תּוֹכֵל לִלְקֹט הַרְבֵּה שׁוֹשְׁנִים — קֶצֶת חֲמֵשׁ עִם
הַתְּרַגּוּם וּפְרוּשׁ רש"י, קֶצֶת מִשְׁנִיּוֹת, קֶצֶת גְּמָרָא, קֶצֶת הַלָּכָה, וְיוֹתֵר
מִזֶּה אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְדַאֵג כָּלָל.

טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשְׁמָחָה, שֶׁזֶה שְׂרֵשׁ כָּל הַקְדָּשׁוֹת,
וְעַל-יְדֵי שְׁמָחָה יִמְחַל לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ח' קו.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר וַיַּגֵּשׁ, ו' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבִירֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירו
זָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּמָה שֶׁפְּתַחְתָּ מַעֲנִין הַמֶּאֱמָר בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
פג, שֶׁמַּעֲתִי מַר' לְוִי יִצְחָק (גִּירו זָאִיר) [ו"ל], וְכֵן מַר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִין
(גִּירו זָאִיר) [ו"ל], שֶׁהוּא שָׁמַע אֶת זֶה בְּאוֹמֵן מִכַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַזְקֵנִים, שֶׁקִּבְּלָה בְּיָדֵינוּ, שֶׁהַמֶּאֱמָר הַזֶּה הוּא מִהַסְפֵּר הַנִּשְׁרָף, וְלִכּוֹן
יֵשׁ לַעֲיִן הַיָּטֵב וְלִהְתְּבוֹנֵן עַל הַקֶּשֶׁר בִּינֵיהֶם, כִּי כָּל קִטְעַ נִרְאֶה כְּמוֹ
עֲנָיִן אַחֵר, כְּמוֹ בַּתְקוּנֵי זֵהר, אֲבָל בְּאַמֶּת הַכֹּל מְקֻשָּׁר יַחַד בְּקֻשָּׁר
נִפְלָא.

הַעֲקָר שְׁאַתָּה צָרִיךְ לִזְכּוֹר, אֲשֶׁר כָּל מֶאֱמָר וְכָל שִׁיחָה מִרַבֵּנוּ
ו"ל, זֶה נֶאֱמָר רַק בְּשִׁבְלֶיךָ, וּבִדְרֹךְ זֶה תַּצְלִיחַ מְאֹד, וְזוֹ נִקְרָאת
שְׁלֵמוֹת אֲמוּנַת חֲכָמִים.

אֲנִי מִבְּטִיחַ, שֶׁמִּי שֶׁיִּדְפִּיס חֵלֶק אֶחָד מִשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל",
תִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּכָל מָה שֶׁצָּרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' קז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אנחנו אומרים בתפלה "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה", ולכן כל מי שנגזרה עליו איזו גזרה רעה, אין עצה אחרת, רק לעשות את השלשה דברים האלו, והם: להרבות בתפלה, להרבות בתשובה (חכמה על העבר, וקבלה להבא עם ודוי דברים), להרבות בצדקה; ועקר הצדקה זה רק להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהיא זכות הרבים לדורי דורות, לגלות את אמתת מציאותו יתברך ואת שם הצדיק, אשר שמו יתברך משתף בשמו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), אשר צריכים לגלות את שם הצדיק, שהוא החן והיפי של כל העולם כולו, ורק זו העצה.

בכל דור ודור יוצאות גזרות רעות על הכלל או על הפרט, ואין עצה אחרת לבטל את הגזרה, הן בכלל והן בפרט, רק על-ידי שלשה דברים אלו.

העקר רק להתחזק בעת הצרה וכו', כי בדרך כלל כשעוברת איזו צרה, האדם במצב מספן, שלא יאבד עצמו לדעת וכו', או שחס ושלום, יאבד את אמונתו וכו', אשר זה נקרא צרה מרה, שהוא נמצא בסכנה גדולה. ולכן אין עצה אחרת, רק לקיים: "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה". ולכן ראה לעשות את זה, וכן תעורר גם אחרים לקיים את שלש העצות האלו.

מה ולמה יש גזרה — זה נעלם מכלל נשמות ישראל, ועלינו לא להפגש בופוחים או במחשבות יתרות, זהו זה — יש גזרה, וצריכים לבטל את הגזרה, פשוטו כמשמעו.

הדורש שלומך...

ח' קח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! גַּם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת הַשִּׁיחָה וְכו', מִי שֶׁעוֹשֶׂה קְדוּשָׁה עַל יֵין שָׂרָף — אוֹ שֶׁהוּא שְׂפֹר, אוֹ שֶׁהוּא עִם הָאָרֶץ וְכו', אֲבָל לֹא תוֹרָה שְׁלֵמָה הִיא זֹאת, כִּי יֵשׁ צְדִיקִים שָׁכֵן שְׁתוֹ רַב כּוֹס, וְלֹא הִפְרִיעַ לָהֶם. וְרֵאִיתִי בְּשִׂאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת מִהַרְש"ם, שֶׁבִּפְרוּשׁ מִתִּיר לְקַדֵּשׁ בְּכוֹס קָטָן, כִּי מִסְפִּיק לְשִׁתּוֹת מְלֵא לוגְמִיו, וְזֶה שְׂעוֹר, וְזֶה יְכוּלִים גַּם בְּכוֹס קְטָנָה, וְלִכֵּן לֹא כִּדְאִי לְהִדְפִּיס סֵתֶם דְּבָרִים נֶגֶד צְדִיקִים וּפּוֹסְקִים, וְלֹא כָּל דְּבָר שֶׁמְשִׁיחִים צְרִיכִים לְהִדְפִּיס, וְלֹא לְכָל דְּבָר שֶׁמְדַבְּרִים יֵשׁ מְקוֹר.

רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל הַלֵּכָה, וְלֹא לְזוֹז מִהַשְׁלָחַן עֲרוּף כִּהְיָה זֶה, וְזֶה יְסוֹד בְּחִסְדֵּי דָוִד בְּרִסְלָב — רַק שְׁלָחַן עֲרוּף. וְרֵאִיתִי בְּשֵׁם ה'חֲזוֹן אִישׁ שֶׁאָמַר, שֶׁאֲצִלוֹ הַשְׁלָחַן עֲרוּף הוּא הָאוֹרִים וְתַמִּים, מָה שֶׁכְּתוּב בְּשְׁלָחַן עֲרוּף — זֶהוּ זֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תִּכְנֹס בְּלֶחֶץ, הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבָר תַּעֲשֶׂה בְּיָשׁוּב הַדַּעַת. אֵל תִּהְיֶה פְּזִיז — רַק סִבְלָן, וְתִסְבֵּל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵז תַּעֲבֹר עַל הַכָּל. וְדַעַת לָךְ, כִּי הַהִתְבּוֹדָדוֹת זֶה מָה

שִׁמְכֵנִים אֶת הָאָדָם בְּסִכְלָנוֹת, וּמִי שֶׁהוּא סִכְלָן — הוּא הַמְנַצֵּחַ.
וְעַקֵּר הַנְּצִיחוֹן הוּא רַק לְבָרֶחַ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁרַק הוּא נִצְחִי.
בְּשֶׁר וְדָם הוּא כָּצֵל עוֹבֵר, חֲבֵל לְהִפְגֹּס בְּעֲמֻת עֲמוֹ וְכו'.

הַרְגֵּל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְכֵן בְּכָל פֶּעַם עוֹד
חֲמֵשׁ דְּקוֹת, עַד שֶׁבְּמִשְׁפַּח הַיּוֹם יִצְטָרֵף לְשִׁעָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ ו"ל
כָּל-כֶּךָ בִּקְשׁ מֵאֲתָנּוּ, שֶׁנֶּחֱטֵף עַל-כָּל-פָּנִים שִׁעָה לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ.
בְּאֵמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכּוֹאֵב לָךְ, אָבֵל אֵין זֶה עֲצָה לְהִיּוֹת שְׂבוּר, עַל כָּל
אֶחָד עוֹבֵר צְרוֹת וְיִסּוּרִים בְּאִפֶּן אַחֵר לְגִמְרִי, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּחְזִיק
מֵעַמָּד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִדּוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַדְּפֻסֶּת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וְכו', אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאֵין
לְשׁוֹם בְּרִיָּה בְּכָל הָעוֹלָם לוֹמַר, שֵׁישׁ לוֹ 'זְכוּת יוֹצְרִים', אוֹ 'כָּל
הַזְּכוּת שְׁמוֹרוֹת' עַל דְּבַר רַבְּנוֹ ו"ל, אֵף אֶחָד לֹא בַּעַל-בֵּית. הַרְבֵּי
הַקְדוּשׁ מִקְאֲרֵלִין זי"ע כּוֹתֵב בְּסִפֵּר "בֵּית אֶהְרֹן": מָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְכָל, כֶּךָ רַבִּי שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן יוֹחָאִי לְכָל; הִינּוּ פִי הַצַּדִּיקִים יְחִידֵי
הַדּוֹרוֹת הֵם מִתְּנָה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא שִׁיף לְצִמְצוּמָם רַק לְאַיִזָּה סוּג
אֲנָשִׁים — אֲשֶׁכְּנֻזִּים אוֹ סִפְרָדִים, עֲדוֹת עֲדוֹת וְכו' וְכו', אֵין דְּבַר
כֵּזֶה. רַבְּנוֹ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): לָמָּה נִקְרָא
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁד"י? שֵׁישׁ דֵּי לְכָל אֶחָד בְּאַלְקוּתוֹ. וּפִרְשׁ, יֵשׁ
מִסְפִּיק אֱלֻקוֹת לְכָלָם, עַם קוֹמֵט אוֹיִם פֹּאֵר יַעֲדִין אֵינֵנָע אַ חֶלֶק אֵין
אֱלֻקוֹת. וְלָכֵן צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁגַּם הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק שְׁגָלָה, הִיא
מִתְּנָה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ שֶׁלֹּא שִׁיף לֹמַר, שֵׁישׁ לוֹ 'זְכוּת יוֹצְרִים'

על ספרי הזֶהר וְהַתְּקוּנִים, או על ספרי הָאֲרִיז"ל — ה'עץ חיים' וְה'פרי עץ חיים' וכו', כְּמוֹכֵן אֵין לְטַעַן, שֵׁישׁ לוֹ 'זְכוּת יוֹצְרִים' על ספרי רַבְּנֵי ו"ל וּמוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן על ספרי, שְׁזַכְּנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, זֶהוּ הַפֶּקֶר לְכָל, כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהַדְפִּיסָם, שְׂיָבוֹא וַיִּדְפִּיסָם, וַיִּפְיֵצֵם בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ.

תֵּאֱמִין לִי, שֶׁהִיתָה לִי כָּבֶר מִסְפִּיק מִחֲלֻקַּת בְּחִי, וְאֵנִי לֹא רוֹאֶה סוּף לָזֶה, עַל-כָּל-פָּנִים הַסְּפָרִים שְׁזַכְּנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵנִי רוֹצֶה שִׁיְהִי מִתְּנָה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהַדְפִּיס — שִׁיִּזְכֶּה בָּהֶם וַיִּדְפִּיסָם, וְאֵין לִילְדֵי טַעֲנַת 'זְכוּת יוֹצְרִים'. וְאֵת זֶה אֵנִי מְגַלֶּה לְכָל־עוֹד עֹכֶשֶׁת, וְלֹא אַחֲרֵי שֶׁאֵצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, שִׁיְהִי טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת לִילְדֵי אוֹ לְתַלְמִידֵי, אֵנִי מוֹדִיעַ כָּבֶר עֹכֶשֶׁת, שֶׁהַכָּל הַפֶּקֶר לְכָל־עוֹד עֹכֶשֶׁת !

אֵנִי מְאֹד מִקְנָה שֶׁתִּבֵּין מִה לְפָנֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' קיא.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גִּרְוֹ יֵאֵר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): הַעֲקָר הוּא הָאֱמוּנָה, וַיֵּשׁ סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שֶׁסּוֹבְלִים רַק מִחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל אֱמוּנָה פְּשוּטָה, לְהֵאֱמִין שֶׁדָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן. וְכֵן אָמְרוּ (חֵלֶק ז'): אֵין אָדָם נֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמָטָה, אֲלֹא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה; אֵין דָּבָר כְּזֶה טָבַע, מִקְרָה וּמִזֶּל וְכוּ', עוֹבֵר עָלֶיךָ עֹכֶשֶׁת צָרָה, רְאֵה לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשֵׂיךָ, וְתַחַפֵּשׁ בְּשָׂבִיל מִה בָּאָה לָךְ הַצָּרָה הַזֹּאת. תְּמִיד תִּכְנִיס אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַיִּיךָ הַפְּרָטִיִּים, אֵין דָּבָר כְּזֶה שֶׁבָּא לְבֶר, אֲלֹא הַכָּל בְּחֶשְׁבוֹן צָדֵק וְכוּ',

מי ידע בשביל מה?? בשביל מי?? צריכים לחזור רק עד המכה, ואז על-ידי המשכת השגחתו הפרטית, כל חייך ישתנו לגמרי.

זכר, אשר בכל יום הקדוש-ברוך-הוא עושה חדשות, פלאי פלאות, ואשרי מי שמכניס את זה בדיעתו, ואז טוב לו כל הימים בינה ובבא.

הדורש שלומך...

ח' קיב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמו"ו.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בצרוף הפסך להדפסה, ותשואות חן לך על זה, כי זו הצדקה הכי גדולה — לזכות את נשמות ישראל בזכות כזו.

תמיד תסתכל על ההשגחה, ואיך שהקדוש-ברוך-הוא ינהיג עמך — כך תעשה, צריכים לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואיך שזה הולך מלמעלה צריכים להסכים. וזו השלמות באמונה פשוטה — רק למסר את עצמו בידי יתברך. ותמיד תאמר שהכל ממנו יתברך, 'הכל לטובה', כי באמת מאתו יתברך לא יצא רע, חס ושלום, אך מחמת חסרון הדעת, נדמה לאדם שיש כאן עוונת הדין, חס ושלום, ולכן יש לכלם טענות ומענות, אבל פשרק מכניס את השגחתו הפרטית בחייו, הכל הולך לו כבר אחרת לגמרי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' קיג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

והנה לא אוכל להאריך לך, אבל יש לך כבר את "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכבר לא תצטרך לבקש ממני כל פעם מכתב חזוק.

מה אמר לך! מוהרנ"ת ז"ל אמר על הספר שלו "לקוטי-הלכות" — דאס איז השם יתברך'ס גן-עדן [וזהו הגן-עדן של השם יתברך], ואני אומר על ספרי "אשר בנחל" — דאס איז השם יתברך אליין [וזהו השם יתברך בעצמו!]; כי הגלוי אלקות שיש שם, לא תמצא בשום ספר שבעולם. ולכן החזק בספרי "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

ואני מבטיח, מי שינדפס כרך אחד, יראה ישועה מן השמים על כל מה שהוא צריך.

הדורש שלומך...

ח' קיד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר! חכמינו הקדושים אומרים (גטין צ:): המגרש את אשתו אפלו מזבח מוריד עליה דמעות; הקדוש-ברוך הוא מאד מצטער בעת שנתפרק בית בישראל, חס ושלום, ואומר: ימחה שמי שנתב בנקדשה על המים העקר לעשות שלום בין איש

לֹאֲשֶׁתּוֹ (עֵינִי שְׁבַח קטו); ; וְלִכֵּן בַּפֶּעַם הַזֹּאת רָאָה לְוֹתֵר, וְאֵט אֵט בְּוֹדָאִי
בְּעֵתִיד הִיא בְּעֶצְמָהּ תֵּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲרֹרֶךְ לְגִדְלֹן וְקָן וְכוּ'.
וְאֵין לָךְ לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי מִדַּת הַנִּתְרָנוּת מְצָלִיחִים בְּכָל, אֲבָל
הַעֲקָר לֹא לְהַתְגַּרֵּשׁ, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ

וּמַצְפֶּה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת...

ח' קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִיר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִּי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֵת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר זֶה הַעֲקָר, כְּמוֹ
שְׂאֵמֶר רַבְּנוֹ ו'ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לא): מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֱמוּנָה — חַיִּיו
חַיִּים.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שְׂמַרְגִּיל אֵת עֲצָמוֹ לְהַסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל
הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית, יִזְכֶּה לְרֵאוֹת נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָפִי שְׂמַסְתַּכֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כֵּן כְּבִיכּוֹל מְסַתַּכֵּל עָלָיו,
כְּמוֹכָא (בְּלִקּוּטֵי-מִוֵּה"ן, חֵלֶק א', סִימָן עו), שְׂעַל-יְדֵי שְׂמַסְתַּכֵּל בְּעֵינָיו
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל אֵת הַשְׁפַּע
תַּכְּף-וּמִיד כְּמוֹ שְׁקָרָה אֲצִלְךָ.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ תָּמִיד לְהַסְתַּכֵּל בַּק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְרָאָה לְהַכְנִיס דְּבָר זֶה בְּלִבּוֹת אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּבֹד אָמֵר
הַחֶכֶם: "הָאֱמוּנָה תוֹלְדוֹת הַנְּדִיבוֹת", הֵינּוּ בְּזֶה שֶׁהָאָדָם הוּא נָדִיב
לֵב, וְעוֹזֵר לְאַחֵרִים תָּמִיד, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּעֵינֵי רִוְחָנִיּוֹת, זֶה מְגַלֶּה שֵׁיִשׁ
לוֹ אֱמוּנָה.

רָאָה לְמַסֵּר אֵת נַפְשְׁךָ לְהַפְיִץ אֵת הַקּוֹנְטֵרַסִּים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר
הֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו'ל, וּמְלַקְטִים מִסְפָּרֵי הַקְדוּשִׁים בְּלִשׁוֹן קִלְהָה

אֲשֶׁר ח' קטז — ח' קיז בְּנַחֵל רמט

מֵאֵד, כְּדֵי שְׂיִיבֵן לְהַמּוֹן-עַם הָרְחוּקִים עֲדִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבָרְכָה וְהַצְלִיחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ח' קטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזְרֵי לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנֶכוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְרֹאוֹת מִכְתָּלִי דְּבָרֶיךָ, שְׂאֵת כְּכֹר מְבִרְיָאָה.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה, וְשִׁתּוּכְלִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִצְאֹת מִהַדְּפָאוֹן וְהַעֲצָבוֹן, וּלְחַזֵּק וּלְשַׂמֵּחַ אֵת בְּעַלְךָ וְאֵת הַיְלָדִים, וּבִפְרֻטִּיּוֹת לְחַזֵּק אֵת הַשְּׂכָנִים וּלְקָרֵב רְחוּקִים, אֲשֶׁר הִרְבָּה צְרִיכִים אוֹתָךְ.

נָא וְנָא לֹא לְשָׁנוֹת מִדְּבָרֵי הָרֹפֵא בְּעִנְיַן הַתְּרֹפוֹת שְׁנָתָן לָךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂמֵלֶאֱךָ רְפָאֵל יַעֲמֵד עַל יְמִינוֹ. וּכְכֹר אָמֵר הַחֶכֶם: "הַסּוֹבֵל מִרִּירוֹת הָרַפּוּאָה, תְּהִיָּה לְשְׁלוֹם אַחֲרִיתוֹ".

לְכֵן אֵל תִּדְאָגִי כָּלֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה מִהַשָּׁמַיִם, בְּזָכוֹת הַשְּׂמִיחָה שְׂתִשְׁמַחִי תָמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזְרֵי לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיָּקָר לִי מֵאֵד, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחֵל גּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לבשרני תמיד בשורות טובות, ובפרטיות מרפואת בתך תחי', שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לה לרפואה בקרוב.

גא ונא ראה לשמר את עצמך מאד מאד לדם ולשתק, ולא לצאת ולריב עם שום בריה, ובפרט עם אשתך. וכמו שאמר החכם: "הסבל או השתיקה בעת המריבה, אות על שרש טוב".

עליך לדון את אשתך לכף זכות, כי היא מאד סובלת ואוכלת את עצמה.

ראו להכניס שמחה בביתכם, וישמע בביתכם תמיד רק קול ששון ושמחה, וזה ירחיב לכם את דעתכם.

אשרינו מה טוב חלקנו, שזכינו להתנדע מרבנו ו"ל ולשמשו בהדפסת ובהפצת ספריו הקדושים, לגלות מאורו גם לאחרים, אשר אין למעלה מזה.

ובזכות זה שאתה משמש את רבנו ו"ל, תקבל חזרה ממנו פי שנים, כמו שאמר רבנו ו"ל: ממי שאני מקבל — אני נותן.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

ח' קיח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדש לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר הרבה פעמים, ומרב טרדותי לא היה לי הפנאי להשיבך.

אֲשֶׁר ח' קיט בַּנְחַל רנא

מה אמר לך, ידידי היקר! עלינו לשמח בכל יום על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, המחיינו ומחזקנו ומאמצנו. ומה היינו עושים בלעדיו?! וזה עקר נחמתנו בתוך תקף קטנותנו וירידתנו, אף שאנו שפלים וירודים בעוונותינו הרבים, עם כל זאת אנו זוכים לשמש אותו בהפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה.

והנה להאריך לך, יקצרו המון יריעות ממה שיש לכתב מדברי רבנו ז"ל, ובפרטיות כשכבר נדפסו כל-כף הרבה חלקים מ"אשר בנחל", אשר כל המכתבים הם גם בשבילך, ובפרטיות הקונטרסים הם בשביל כל אחד ואחד.

ראה לכתב לי מכתב בכל שבוע, ואז אם יתן לי הקדוש-ברוך-הוא דבורים — אכתב לך בעזרתו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קיט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה גיענו אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער ממה שעובר עליך בענין ילדים, אשר בודאי זאת הצרה קשה ומרה מאד, ובפרט לך, שאף סובלת כבר כל-כף הרבה זמן, עם כל זאת אני בשלי, שבנדאי תזכי להפקד בזרע של קימא, ובעלך אינו צריך לעשות שום בדיקה כלל.

העקר תמשיכי לבפות אליו יתברך ולא לבעלך, כי בעלך אינו אשם בדבר כלל, ואם היית יודעת את החשיבות של דמעות האשה, אשר מתפללת להקדוש-ברוך-הוא בשביל ילדים, היית תמיד בוכה רק אליו יתברך ולא לבעלך. וכבר אמר החכם: "הטוב שבעוזרים לקים את הדת הוא — האשה הטובה". ועל-כן ראי לעזר לבעלך,

ואל תקנאי בו, כי אמר החכם: "המקנא — כועס על מי שאין לו חטא".

העקר ראוי להיות תמיד שמחה ועליזה, ותרקדי בכל יום אפלו בינך לבין עצמך, וראי שבביתך יהיה תמיד קול שמחה ונגונים יפים על-ידי טיפ, אשר זה יכניס שמחה בביתכם, ובזכות השמחה תזכי להפקד בזרע של קנימא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה מחזק את עצמך, אשר זה העקר, כי למעלה בשמים מאד מעריכים אדם הזוכה להחזיק מעמד עם כל הקשיים והחשכות שעובר עליו, הוא זוכה לחשב ממנו יתברך ואינו שוכחו. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך אב הרחמן ומרחם על בריותיו, אף בשביל הבחירה והנפיון ברא את העולם בדגמא כזו, שתהיה בחירה להפירו ולדבק עצמו עמו, או להפוך. על-כן אשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, ולא רק שהוא בעצמו מתקרב, אלא זוכה לקרב גם אחרים.

מאד מאד אני שמח, שאתה בורח אל התורה הקדושה, ואינך מסתפל בדבר זה מה שאשתך אומרת, כי סוף כל סוף אם תתמיד בתורה, אשתך תהיה לך אסירת תודה מאד, כי היא תתחלק עמך חלק בחלק בשוה.

גא ונא ראה להתמיד בתורה הקדושה, ואל תסתכל על שום

מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב כָּלֵל, וַיִּכְבֵּר אָמַר הַחֲכָם: "אַל תַּעֲשׂוּ כְּמוֹ רַבִּים הַבְּחוּרִים, שֶׁכְּשׁוֹתָבִים כְּתִבָּה לְאִשָּׁה — כּוֹתָבִים גַּט לַתּוֹרָה".

הַעֶקֶר רָאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָהּ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִהְיֶה בְּאַהֲבָה עִם אִשְׁתָּהּ, וְתִחַזֵּק אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיא שְׁבוּרָה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיהָ בְּעֵנֵן הַיָּלָדִים. רָאָה לְדוֹן אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי אָמְרוּ הַחֲכָמִים הַקְּדָמוֹנִים: "אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ — כֶּנֶר בְּבֵית".

הַמֵּאחֵל לָהּ בְּרָכָה וְהַצֹּלַחַה מִהַשְׁמַיִם...

רָאָה לְהִתְמַיֵּד לְכָתֵב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ.

ח' קכא.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵי לַיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גִּרּוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבָהּ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ שֶׁאַתָּה מַחֲזִיק בְּתַמָּהּ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ו"ל.

נָא וְנָא לְהוֹצִיא מֵרֹאשֶׁךְ כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָהּ לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל הָעֶבֶר כָּלֵל, רַק תַּעֲשֶׂה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה מַעֲכָשׁוּ, וְתִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל לֵאמֹר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֶשֶׁר אָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (שִׁיחֹת-הָר"ן, סִימָן יט): אֶפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּשֹׂאֵל תַּחֲתִית, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם חֶק קְבוּעַ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד כֶּךָ וְכָךְ, אִזִּי הַתּוֹרָה תּוֹצִיאָם מִהַבּוֹץ. עַל-כֵּן רָאָה לְקַיֵּם זֹאת, וְהִתְמַד בְּאַמִּירַת מִשְׁנֵיּוֹת, בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים, אֶשֶׁר זֶה מִטָּהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד, כִּי אֶצֶל רַבְּנוֹ ו"ל הִיא הָעֶקֶר עֲשִׂיָּה — לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת הַרְבֵּה, לְלַמֵּד הַרְבֵּה.

אֲשֶׁרִּינוּ מִה טוֹב תִּלְקֶנּוּ, וּמִה נִעִים גּוֹרְלֶנּוּ, שְׁאַנּוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי רַחֲמָן פָּזָה, רַבִּי אֲמַת פָּזָה.

רָאָה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית חֲסִידוֹת
בְּרֶסֶלֶב, מְלַקְטִים מִ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְנִכְתְּבוּ בְּסִיעָתָא דְשִׁמְיָא, וְרַק
בְּזֶה תַעֲסֹק.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' קכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לִיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גִּירוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמָאָד שִׂמְחָתִי לִשְׁמַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שָׂאתָ מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבִּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר לְמִדַּת אֲצִלְנוּ.

נָא וְנָא רָאָה לְהַזְהִיר בְּמַצּוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם, וְהַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ
לְשִׁמּוֹשׁ אוֹתָם, כִּי הִיא מִצְוָה גְּדוּלָּה מָאָד מָאָד.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל, וְאֵל תִּקְפֹּץ לְכַעַס, חֵס
וְשְׁלוֹם, רַק תִּהְיֶה מְאָרִיךְ אָף. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי שְׂתַתְּמִיד
בְּדַבּוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל
מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּכְנֶס בְּכּוֹחֵי חַיִּים וְסִכּוּכִים, וּבִפְרֹט עִם אַחִיךָ, אֲדוֹרְבָה,
מִמֶּךָ יֵרְאוּ מֶה יִקְרָא תִלְמִיד רַבִּנוּ ו"ל הַלּוֹמֵד בִּ"הִיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

אֲשֶׁרִּינוּ שָׂאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' קכג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שייחיו.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער על כל מה שעובר עליכם ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות בענין ילדים.

עליכם לדעת, כי מפתח של בנים הוא רק ביד הקדוש-ברוך-הוא ולא ביד בשר ודם, ועל-כן שום בריה לא תוכל לשפור אתכם ולהחליש את דעתכם, כאלו אבד מנוס ותקנה מכם.

עליכם לדעת, כי אין משג של יאוש, ובפרט מחמת בנים. ראו לא להיות עצבניים ומדכאים, שמרו שבת כהלכתה, ובדקו את המוזות, והפעל יניח תפלין בכל יום ויתן צדקה, ואז תראו נסים ונפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, ועוד תזכו להוליד בן נחמד, בעזרתו יתברך.

רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות בנים, סימן י'): על-ידי שמחת יום טוב, ועל-ידי הנחת תפלין כראוי תלד אשתו בנים זכרים. ואמר (שם, אות כב): מה יעשה אדם ויהיה לו בנים? יפזר מעותיו לעניים, וישמח את אשתו לפני תשמיש.

ראו לקיים את כל זאת, ואז תראו הצלחה בחייכם, ותנשעו בילדים חיים וקיימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל הירידות

שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגֶשְׁמִיּוֹת, בִּפְרֹט שְׁאֵתָה כָּל-כָּךְ שְׁטוּף
בְּנֶאֱוָף וּבְזֹמָה, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵס אֶת מַחֲךְ לְגַמְרִי, וְאֵתָה נַעֲשֶׂה כְּמוֹ
בְּהֵמָה מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הֵיכָר! כּוֹאֵב לִי מְאֹד הַלֵּב, שְׁמִמָּךְ אֲנִי רוֹאֶה
מִי מִתְנַגֵּדִי, וּמִי מִתְנַגֵּד וּמִדְּבָר עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַנּוֹרְאִים,
הַמְּגִלִּים אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יְחִבְרָךְ בְּגִלּוֹי כְּזָה, שֶׁעֲדִין לֹא נִתְּגַלָּה בְּכָל
הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים. הֵן אֲמִת, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָמַל עָלֵינוּ, אֲשֶׁר
בְּדוֹר כְּזָה, שֶׁהִנְאֹוֹף וְהַזֹּהֲמָה כָּל-כָּךְ פְּתוּחַ, אֲשֶׁר לֹא הָיָה מִימֹות
עוֹלָם, עִם כָּל זֹאת חָמַל עָלֵינוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת
רַבֵּנוּ ז"ל וְאֶת תַּלְמִידוֹ הַנִּפְלֵא מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, אֲשֶׁר מְחִיזִים וּמְחַזְקִים
וּמְאַמְצִים אוֹתָנוּ, וּמְשַׁמְחִים וּמְנַחֲמִים אוֹתָנוּ, וּמְגַלִּים לָנוּ גִלּוֹי
אֱלֹקוֹת בְּהַתְּגַלּוֹת כְּזוֹ, אֲבָל נִגַּד זֶה קָם וַעֲמַד נִגַּדְנוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם
בְּעֲצָמוֹ וְחוֹלֵק עָלֵינוּ, וּבִפְרֻטִּיּוֹת עָלֵי, הָעֶלּוֹב וְהַנִּבְזָה, שֶׁפִּל בְּאֲנָשִׁים,
אֲשֶׁר אֲנִי רַק שָׁמַשׁ אֶצֶל הָרַב וְהַתַּלְמִיד, הַחֲמָה וְהַלְכָּנָה, קָמוּ עָלֵי
תַּרְבוֹת אֲנָשִׁים חֲטָאִים, נוֹאֲפִים כְּמוֹךְ, וּמִתְלוֹצְצִים מִמֶּנִּי, וּמְצַעְרִים
וּמַבְזִים אוֹתִי, וּמִדְּבָרִים עָלֵי כָּל דְּבָר אֶסוּר, וּבִפְרֻטִּיּוֹת עַל הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר הֵם תְּמִצִּית דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל זֶה גּוֹרֵם
שִׁתְּתָאֲרָךְ הַגָּלוּת.

"זְכוֹר תִּזְכֹּר מַעֲשֶׂיךָ! אֵיךְ שְׁאֵתָה מִתְּגַעַל בְּנֶאֱוָף, וְהֵיכָן הֵמַח
שְׁלֹךְ נִמְצָא, הֵיכָן הָעֵינִים שְׁלֹךְ מִסְתַּכְּלוֹת, וּמָה פִּיד מְדַבֵּר וְכו',
וּמִמָּךְ תּוֹכַל לְהַבִּין מִי מִתְנַגֵּדִי, כִּי הֵם עוֹשִׂים בְּדִיוֹק כְּמוֹךְ, וְאוּלִי
יֹתֵר גְּרוּעַ, כִּי אֵתָה לְכָל הַפְּחוֹת חֲזוּרָה בְּתִשׁוּבָה, וְהַפְּסָקָה לְחֻלָּק
עָלֵי".

רָאָה לְרַחֵם עַל אֲשֵׁתָךְ, וְאַל תַּצְעֵר אוֹתָהּ כָּל-כָּךְ, כִּי הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְקַפִּיד עַל אוֹנָאת אֲשֵׁתוֹ (בְּכָא מְצִיעָא נט.). וְאָמַר
הַחֲכָם: "אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ כְּנֵר בְּבֵיתָה". וּבִפְרֹט אֲשֵׁתָךְ, שֶׁהִיא יִקְרָה מְאֹד
בְּמִדּוּתֶיהָ הַטּוֹבוֹת, וְהַצְנִיעוּת שֶׁבָּהּ לְהַפְלִיא, וְאֵתָה אֵינֶךָ מְעִרִיךְ אֶת
זֶה, אֲדִרְבָּהּ, אֵתָה מוֹלִיל בָּהּ מְאֹד.

זָכַר, זָכַר! מָה שְׁאָמְרוּ הַחֲכָמִים הַקְּדוּמוֹנִים: "הַתַּעֲנוּג בְּנָשִׁים

— מדת השוטים; אֶקְנֶה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְתַעֲזֹב כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׂטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלְךָ, וְתַחֲזֹר בְּתִשְׁבּוּכָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִשְׁמַשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּאַמֶּת וּבְתִמְמִים, וְאִז תִּרְאֶה נִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ רַבְּנוּ ו"ל. רַבְּנוּ ו"ל הִבְטִיחַ: מִי שִׁיתֵּן לוֹ, הוּא יַחֲזִיר לוֹ כָּפֶל כָּפְלִים בָּזָה וּבִבְּא לְנֶצַח. וְאָמַר: מִמִּי שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל — אֲנִי נוֹתֵן, וּבִפְרָט בְּעֵינֶיךָ עֵסֶק הַדְּפֹסָה, שְׁעוּלָה עַל כָּל הַעֲסָקִים שֶׁבְּעֲסָקֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בִּרְכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' קכה.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ז' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גִּירוֹ יֵאִיר.

כְּבָר בָּמָה פְּעָמִים קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵרֵב טְרִדוֹתִי לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ. עָכְשׁוּ שְׁאַתָּה כָּאֵן, אֲנִי רוֹאֶה שְׁקֵשָׁה לְךָ לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי בְּעַל-פֶּה, לִכֵּן אֲנִי פוֹתְבֶם בְּכֶתֶב.

הִנֵּה עֲלִיךָ לְזָכֹר — מֵאִיִּן אַתָּה מְקַבֵּל אֶת חַיִּיתְךָ, מִי מְחֻזָּק וּמִי מֵאֲמֵץ אוֹתְךָ? ! וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה כְּפוּי טוֹבָה כָּלֵל.

כְּשֶׁהֵייתִי בְּגִיל ט"ז זְכִיתִי לִמְצֹא סֵפֶר קֶטֶן מִרַבְּנוּ ו"ל, וְהוּא אֲשֶׁר חֲזַקְנִי וְאִמְצָנִי וְהַדְּרִיכָנִי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא אֲשֶׁר הִפְּךָ אֶת כָּל הַלֶּךְ מִחֲשַׁבְתִּי, עַד שֶׁכָּל הַצְלַחְתִּי הִיא רַק מִמֶּנּוּ, לְזֹאת קִבַּלְתִּי עָלַי, שֶׁכָּל עוֹד נִפְשִׁי בְּאִפִּי אֲתַעֲסֶק בְּקִדְשִׁים — לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ סִפְרָיו וְדַעְתּוֹ בְּעוֹלָם. וְאֵף שֶׁקָּמוּ עָלַי כְּבָר אֵלֹו שְׁקָמוּ, וְרָצוּ לִמְנַע וּלְעַכֵּב מִמֶּנִּי, אָבֵל שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִמְנַע אוֹתִי מִזֶּה.

עַל-כֵּן רָאֵה גַם אַתָּה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְהַדְפִּיס עָכְשׁוּ אֶת קוֹנְטֵרַס "מִצִּיאַת הַזִּוּוּג" בְּעֶשְׂרֵת אַלְפִּים טַפְסִים, אֲשֶׁר נִחַלַק אֶת זֶה בְּכָל חֲלָקֵי הָעוֹלָם, וְתִהְיֶה זְכוּתְךָ גְּדוּלָה מְאֹד בְּזִכּוֹת הַרְבֵּים,

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּזָכוֹת הַרְבִּים לְמַצֵּא אֶת בֵּית זִוְגְךָ
הַשֵּׁיכֶת לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתְךָ, וַיִּגְמַר בְּכִי טוֹב.

הַעֲקֹר רְאֵה, שִׁיְהִיָּה לָךְ אֱמוּנָה עֲצֵמִי, שֶׁתִּאֱמִין שִׁישׁ לָךְ כַּחוֹת
עֲצוּמִים, כִּי לְפָעֲמִים רַב הָעֲנָנָה הוּא תְּכַלִּית הַגִּאָּוָה, כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז
אֶת עֲצָמוֹ לֹלֵא כְּלוּם, וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא כָּבֵד אֵינּוּ שׁוֹה שׁוֹם דָּבָר, זֶה
בָּא לוֹ מִפְּנֵי שְׁנֻעָתָךְ בְּפָנִימִיּוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכִפִּי שְׁוֹכֵנֶסֶת בּוֹ
הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, בֵּין מִתְרַחֵק לֵאמֹר לֵאט מֵעֲצָמוֹ וּמִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי הָאֱמוּנָה מְקַשֶּׁרֶת אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶל עֲצָמוֹ.
עַל-כֵּן רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְהַדְפִּיס קוֹנְטֵרַס "מְצִיאת הַזִּוּג"
בַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים טֶפֶסִּים, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה מִהַשְּׂמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְּׂמִים...

ח' קבו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ז' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל מִשְׁפַּחַת ...
שִׁיחִיו.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטָעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה,
שֶׁעֲרִין לֹא נוֹשָׁעֶתְם, וְעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מֵה שְׁעוֹבֵר.

רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּאֵמִירַת תְּהִלִּים, כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים יְכוּלִּים
לְרַאוֹת נִסִּים נִגְלִים. וְאָמַר הַחֶכֶם: "הַקִּנְיָאָה לְבָנֵי-אָדָם — כְּחָלִי
לְגוּף, וְהִיא מְבִיאָה לְיָדֵי שְׁחָפֶת", וְעַל-כֵּן אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אַחֲרִים
כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב. וְאָמַר הַחֶכֶם: "נִי לָךְ
מִן הַמִּקְנָא בָּךְ, כִּי יִדְאָג בְּשַׁעַת שְׁמִחָתְךָ", וְעוֹד מַעֲט יִתְקַים זֹאת
אֲצִלְכֶם וְתוֹשְׁעוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְּׂמִים...

ח' קכז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליכם חסד ורחמים, ותזכו להצלחה מרבה בביתכם.

רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות הצלחה, סימן ז'): עסק התורה הוא סגלה להצלחה, על-כן ראה לקבץ את עצמך ללמוד את התורה הקדושה, וללמוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, מכל למוד תלמוד קצת, אבל אל יחסר לך יום אחד בלמודים אלו, אז תראה הצלחה מרבה.

גם אמר רבנו ז"ל (שם יג): מי שאינו מדבר דברים בטלים — מצליח בכל מעשיו; על-כן שמר את עצמך לבל תפספס ותדבר כל העולה על רוחך, ואז תיקא תצליח.

מה שפכת, שאחד נתן לך סגלה לומר ג, נח, נחמ, נחמן, הכל דמיון ושטיות והבלים, ואין לזה שום יסוד בספרי רבנו ז"ל, וסתם איזה זקן המציא את זה מדעתו, ואדרבה, מי שאומר זאת, באים עליו כל מיני צרות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק): הקורא רבו בשמו הוא אפיקורס; ואמרו (מדרש אגדה): הקורא לרבו בשמו, ראוי לו שלא בא לעולם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו לקיים את דברי רבנו ז"ל המובאים בספרי הקדושים, וישמרנו מצבועים הממציאים דברים חדשים מדעתם.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קכח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער על מה שעובר עליכם אודות בנים.

ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפלו בשום יאוש כלל, תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ותקיימו את דברי רבנו ז"ל, שאמר (ספר המדות, אות בנים, סימן כב): מה יעשה אדם ויהיה לו בנים? יפזר מעותיו לעניים, וישמח את אשתו לפני תשמיש. אם תקיימו זאת, תפקדו בזרע של קיימא בנקל. כי עקר הבציה אצלכם, שהעצבות והדפאון הורסים את בריאות גופכם.

על-כן ראו לשמח את עצמכם, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי עקר המניעה אצלכם מלהוליד בנים, הוא רק מפני רב העצבות והמרירות והדפאון והעצבון ששורה ביניכם. ראו להפוך הכל לשמחה, ואז תראו ישועה גדולה מהשמים.

ראו להדליק ארבעה גרות של חלב לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף על זה שני גרות של שמן זית, ובשעת הדלקת הגרות, שתבקש האשה הרבה על בנים בזכות כל הצדיקים האמתיים, ובזכות הצדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פייגא, זכותו יגן עלינו.

נא לבדק את התפלין, אם הן פשרות, וגם לראות להחליף את המזוזות למזוזות אחרות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מתפלל עליכם, שתזכו להוליד בנים חיים וקיימים, ותקיימו דורות ישרים.

המברך אתכם ומאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קכט.

בענרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער לשמע מה שעובר על בנכם הקטן.

לדעתי, מדינת שויצריה היא המקום המבוקר לו, לשהות שם כמה שנים, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לו רפואה שלמה ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו ובכל טפי דמיו. תעשו כל מיני השתדלויות לגסע לשם כמה שיותר מהר.

לדאבוני הרב, אין לי שם שום מכרים לקשר אותם אליכם. אך זאת אינני איתך, כי לא כדאי לתבצע ולבקש מאנשים שמכרחים לעזור לכם, שאז האוהבים יתהפכו להיות לאוֹיִבִּים .. הקרובים יתהפכו להיות רחוקים.

לדעתי, תגמרו "אומר ועושה", ותסעו לשם בלי שאלת שום בריה, הנה אתם כבר שם ... ואז תראו איך שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אתכם, וישלח את מלאכו לפניכם, ויוליך אתכם בדרך האמת, ותקבלו שם איזו עבודה בתחום שלך, והכל יסתדר בכי טוב.

נא ונא לשמר מאד את שבת-קדש ולא לחללה, ואפלו שיגיע למסירות נפש, ובזכות שמירת שבת, תזכו לרפואה שלמה בעבור הילד, ש'בית' — ראשי תבואת: ש'בת ב'ו ת'תרפא, ש'בת ב'זכותה ת'ושע, ש'בת ב'שבילה ת'תעשר.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים,
ורפואה שלמה לילדים...

ח' קל.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

ובאמת אני יודע למה לך להיות כל-כך שבור, אף שעובר עליך מה שעובר, סוף כל סוף כבר קבלת אצלנו הקדמות, איך להקיות את עצמך במצבים הכי קשים בעולם, ועל-כן למה לך לפל בכל פעם בנדעתך.

עליך לדעת, כי לא לעולם יחיה האדם, וכל יום שעובר, לעולם לא יחזר אליו, ועל-כן חבל מאד שתהיה עצל, ותבלה את הזמן בהבל ובריק, יותר טוב לנצל את הזמן לדברים טובים. ואיזה עוד דבר טוב ישנו כמו לגלות את העצות של רבנו ז"ל לאחרים?! וכשמגלים לאחרים, אזי יתגלה גם לו.

על-כן ראה לבלות את זמנך היקר בשמחה, להיות רק שמח, וזה ירחיב לך את מתך ונדעתך. וכן ראה להפיץ ספרי רבנו ז"ל, ובזה תבלה את היום בטוב, ובין כך ובין כך תזכה גם לחטף איזה טוב אמתי לגשמתך, והוא — מזונא דנשמתא, התורה הקדושה. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואשרי מי שבורח תמיד אליו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע חק ולא יעבר.

ח' קלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע שאתם מחזקים את עצמכם, ומחזיקים מעמד בזה העולם.

ראי לעזר לבעלך בכל מיני אפנים, ובפרטיות שתכבדי אותו, ותיקרי אותו, ותשמחי אותו, כי כבר אמר החכם: "האשה היא סבה לגזק האיש", והכל תלוי ביד האשה, כי יש לה כחות להפוך את לב בעלה בנקל.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליחי בחיים, ותזכרי לגדל את הילדים בנקל, ותהיה לכם פרנסה בשפע בלי שום דאגות כלל.

המאחל לכם ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך ולילך בדרכי רבנו ו"ל, ותחבר את עצמך אל אנשי שלומנו היקרים, ותברח לך מחברים רעים, כי כבר אמר החכם: "טובה חברה אנשים טובים נאהבים, מחברת אנשים נכרים והמונים".

רבנו ו"ל הלא פעם עם מוהרנ"ת ו"ל בדרך, והיה דבוק בו יתברך, ומוהרנ"ת ו"ל הלא אתריו, ולא רצה לבלבלו, ופתאם פתח רבנו ו"ל את פיו הקדוש, ואמר בזו הלשון: "סע האט א פנים אז

מען דארף זיך פון הרהור זייער היטן ווייל עס רייסט אפ פון חי החיים [הנראה שצריכים לשמר את עצמו מאד מהרהור, כי זה עוקר את האדם מחי החיים]. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לקדש את מחשבתו תמיד, לחשב רק מחשבות טובות.

ואל כל זה יזכה — על-ידי שיחבר עצמו אל אנשים טובים, ויברח מחבורה רעה. וכבר אמר החכם: "חברת הנבל — חרטה". ואמר: "חברת הנבל — בשת, ובריתו — פח ורשת"; כי המחשבה של האדם באה לו כפי חבורתו, אילו חברים יש לו, ובמה מתעסקים, ומה מדברים, וזה נדבק בו.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתהיה תמיד מחבר אל אנשי שלומנו הנקרים. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת מה:): כל המחבר לו — הריהו כמהו; ואמרו (בבא קמא צב:): כל המחבר לטמא — טמא, ולטהור — טהור.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קלג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, שאתה מחזק את עצמך בתקף קטנותך ובלבולך ממה שעובר עליך.

ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמך, כי זה עקר גדלת האדם — כשזוכה להחזיק מעמד בשעת צרתו.

אודות שאלתך — מה זה מפרסם של שקר? ! עליך לברר משאלות וספקות כאלו, כי מה לנו להפגס בדברים אלו, כי האדם מחמת קנאה ושבגות, יקרא את כל אחד מפרסם של שקר, את מי שאינו נראה בעיניו. על-כן אשרי מי שבורח משאלות כאלו. אף

בְּאַמַּת הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט הוּא — מִי שֵׁשׁ תַּחַת יָדוֹ נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם מֵאִיזוֹ בַּחֲנִינָה שָׂרָק תְּהִיָּה, וְאֵינּוּ מְגַלָּה לָהֶם אֶת אַמְתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְתוֹרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינּוּ מְחַזְּרִים בַּתְּשׁוּבָה, הוּא מְפָרְסֵם שֶׁל שֶׁקֶר. וְדָבָר זֶה יָכוֹל לֵהִיּוֹת גַּם בְּבִרְסָלָב, מִי שֶׁאֵינּוּ מְגַלָּה אֶת עֲצוֹת רַבָּנּוּ וְ"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת כְּמוֹת שֶׁהֵן, אֲזִי לֵהָרִי יְדוּעַ, שֶׁהוּא מְפָרְסֵם שֶׁל שֶׁקֶר.

אוֹדוֹת סֶדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד, רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד כְּפִי שֶׁבַחְרָתָּ, לַעֲצֹמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ. בָּרַח לָךְ מֵאלוֹ הַדּוֹקְרִים אוֹתָךְ בְּלִשׁוֹנָם, כִּי כָּבֵד אָמַר הַחֶכֶם: "הַלְשׁוֹן — אַחַת מִן הַחֲרָבוֹת". הַרְגַּל אֶת עֲצֹמָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִקְרָר אֶת עֲצִיבָה, וְתִזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת אַמְתִּי. כִּי אָמַר הַחֶכֶם: "הִיפִי הוּא בְּלִשׁוֹן"; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְשַׁתְּמֵשׁ בְּלִשׁוֹנוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֶה עָקֵר הִיפִי, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְשַׁתְּמֵשׁ בְּלִשׁוֹנוֹ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינּוּ דוֹקֵר בָּהּ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' קלד.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֶדֶר וַיִּגַּשׁ, ז' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֶכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גֵּר וְיֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֹד שִׂמְחָתִּי לִשְׁמַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁאֵנּוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אַמַּת כְּזֶה, הַמְּחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל-כָּף, וּמְקַרְבֵּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, מֶה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵיו?! עַל-כֵּן עֲלֵינוּ לִשְׁמַח מֵאֹד מֵאֹד עַל נֵעַם חֻלְקֵנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהַתְּנוּעַ מְרַבִּי אַמַּת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר כָּכָל מֶה שֶׁנִּשְׁמַח בּוֹ, יוֹתֵר יִמְשֹׁךְ עֲלֵינוּ מֵאוֹרוֹ, כִּי כְּפִי שֶׁאָדָם שִׂמְחָה בְּאִיזָה דְּבָר, כֵּן

נמשכת עליו הארה מאותו הדבר, ובפרטיות בדרך רבנו ז"ל, ככל ששמים בו, כן נמשך אור והארה ממנו, אשרי השמח בהתקרבותו אל רבנו ז"ל, ואז לרב טוב הצפון יזכה בזה ובכא.

במוצאי-שבת קדש פרשה זו, נעשה, בעזרת השם יתברך, סעדת הלולא של מוהרנ"ת ז"ל, שהיה כידוע יום הסתלקותו ביום ו' ערב-שבת קדש. וידועה אצלנו השיחה, שהיתה דרכו של מוהרנ"ת ז"ל לומר קדם שיקברו אותו, שילינו אותו כך בלי קבורה, והיה לו טעם כמוס בזה, ועל-כן אף שהיה עוד זמן לקברו בערב שבת, כי אם היו מזדרזים מאד, היו יכולים עדין לקברו, אף מפני צונאתו הלינו אותו עד מוצאי-שבת קדש. (פעם אחת התבטא אחד מתלמידיו, ששמע מפיו, שקדם שיקבר, רצונו עוד להתישב היטב בזה העולם, הינו קדם שמטמינים את גופו, רוצה לישב את עצמו). מפל זה רואים את ישוב הדעת של מוהרנ"ת ז"ל, שהיתה דרכו להתישב על כל פרט ופרט בזה העולם קדם שעשה, עד שחשב גם על אחר הסתלקותו, שיוכל לשכב עוד לילה אחד, ולהתיישב בזה העולם מה עליו לעשות.

והנה אל ישוב הדעת זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, כשאדם מתבודד עמו יתברך, ומפרש את כל שיחתו, ומספר לפניו יתברך את כל לבו מדי יום ביומו, אזי נכנס בו ישוב הדעת נפלא.

על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! גם-כן להתבודד בכל יום, ותזכה לישב דעתך תמיד על כל פרט ופרט בחייד.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך עם המעות לפדיון — לנכון קבלתי. יעזור לך הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, ותזכה לראות ישועות ונסים וגלים, ששום ברירה לא תוכל לעשות לךם רעה.

ראה להחיות את עצמך עם כל נקדה ונקדה שיש בך, ואל תחקר כל-כך על עצמך בשום פרט ופרט, רק הרבה בתפלה, אשר חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות ד, א) על פסוק (שמואל-א' א, יב): "והיה כי הרבתי להתפלל", מכאן, שכל המרבה בתפלה נענה; וכבר אמר החכם: "רב התפלה מועיל, ורב האכילה מזיק"...

עליך לדעת, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם, כי זה חשוב מאד בשמים, אם האדם מחזק את עצמו, ואינו נשבר מכל מה שעובר עליו.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בקרוב בארץ ישראל, ואז נתראה פנים אל פנים.

מאד אני משתוקק לידע, אם קבלת את מכתבי, שכתבתי לך עד עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע איך שאתה מחזק את עצמך מכל מה שעובר עליך בעתים הללו — אין לתאר ואין לשער, כי משך כל הזמן הצטערתי מאד, שנפלת בפח יקוש בזה.

והנה, לדעתי, חבל על כל יום שתצא מארץ ישראל לחוץ

לְאָרֶץ, כִּי מִה יֵשׁ לָךְ לַחֲפֹשׁ פֶּאֶן?! עֲבֹדְתָךְ צָרִיכָה לִהְיוֹת קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים רַק בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה — לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי עֲכָשׁוּ הַמִּסִּיּוֹן עוֹבֵד חֹזֶק מְאֹד
לְטַמֵּא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְלַכְּד אֹתָם בְּמַלְכֻת תַּחַת יָדָם, וְעַל-כֵּן
תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שֶּׁבִּינְךָ לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל בְּאַרֶץ
יִשְׂרָאֵל.

עֲלִיךָ לַדַּעַת, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁאַתָּה מִפִּיץ לְאַחֵר, וְהֵהוּא יֵשׁ לוֹ
הַרְהוּר תְּשׁוּבָה מֵהַסֵּפֶר, וְנִתְעוֹרֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, זֶה טוֹבָה גְדוֹלָה לְנִשְׁמַת
אָבִיךָ, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אִיךָ שֶׁכָּל נִשְׁמוֹת הַמֵּתִים מְקַנְאוֹת בְּאָבִיךָ,
שֶׁהֲשָׂאִיר בֶּן כְּזֶה, שֶׁהוּלֵךְ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת
רַבֵּנוּ ו"ל וְאֵת תַּלְמִידָיו, וְאֵת הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים, אֲזִי הֵייתָ הוֹלֵךְ בִּיתֵּר
עַז וּבִיתֵּר מֶרֶץ, וְהֵייתָ כָּל-כֶּף שְׂמֵת, כִּי אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מִהוּ סִבְלָם שֶׁל
הַמֵּתִים לְאַחֵר שֶׁנִּפְטְרוּ מִזֶּה הָעוֹלָם, יֵשׁ מֵתִים שֶׁמְסַתּוֹכְבִּים בְּכַף
הַקָּלַע עֲשָׂרוֹת שָׁנִים, וְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא יוֹדֵעַת אֶת צַעֲרָם וּמְכַאוֹכָם, יֵשׁ
גִּלְגּוּלֵי נִשְׁמוֹת שֶׁמִּתְגַּלְגְּלִים בְּחַיּוֹת וּבַעֲפוֹת, בְּאִילָנוֹת וּבַעֲשָׂבִים,
בְּקוֹצִים וּבְדַרְדָּרִים, וְגַם בְּאֲבָנִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כַּמּוּבָא כָּל זֶה בְּדִבְרֵי
הָאֶרֶץ ו"ל. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעוֹשִׁים אֵיזֹו טוֹבָה לְנִפְטֹר, וּמְזֻכָּרִים אֶת נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּחְזְרוּ בְּתִשְׁבּוּכָה, וְשִׁתְּהִיָּה לָהֶם אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבִפְרָט
כְּשֶׁהֵבֵן עוֹשֶׂה זֹאת, זֶה מְאֹד חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם, וְעוֹזֵר לְאָבִיו.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל תְּבוֹא לְכָאן, כִּי כָּל בְּנוֹתֵי הָיָא רַק
לְחֹזֵר אֶל אֶרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְלִגְדֹר שָׁם בְּקִבְעוֹת, וּלְעַת עֲתָה,
בַּעֲוֹנוֹתֵי הָרַבִּים, הִתְכַּרַח לִי לִהְיוֹת פֹּה בְּחוּץ לְאָרֶץ, אֲבָל כָּל
תַּפְלוּתִי וּבִקְשׁוֹתֵי הֵן רַק לַעֲלוֹת וְלִגְדֹר בְּאַרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ וְתִכְנַס בְּעִיר אֶפְקִים, וְשָׁם דִּיקָא
תִּמְלֵא אֶת כָּל הָעִיר עִם סִפְרִים, וְכֵן תֵּלֵךְ בְּכָל הַנֶּגֶב, וְתִמְלֵא אֶת כָּל
הַמְּקוֹמוֹת עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּבִפְרָט עִם הַקְּוִנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים,
שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲזִי תִרְאֶה הַצִּלְחָה בְּחִיָּךְ, וְגַם תַּעֲשֶׂה
טוֹבָה גְדוֹלָה לְאָבִיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' קלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך בחייה.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות קשים, ועוברים על כל אחד בחייו כל מיני משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר כלל, כי זה עקר חשיבות האדם בזה העולם, אשר מכל מה שעובר עליו זוכה להחיות את עצמו ולעבר על הכל. וכבר אמר החכם: "אל תשנא שום אדם, בעבור אהבת חברך".

ועל-כן תוציאי כל מיני שנאות וקנאות מלבך, כי מה יש לך עם אחרים?! ומה את צריכה תשומת-לב מבני-אדם?! כשיש לאדם מעלות עצמו, אז הוא חזק מאד עם עצמו, ואינו מסתכל על זולתו. ואדרבה, אמר החכם: "אני אוהב מי שיוצאני מומי"; ואמר: "יותר הועילוני אויבי מאהבי, שאויבי גלו לי מומי, ונזהרתי מהם, ואוהבי פסו אותם ולא נזהרתי"; ואמר: "חבר שיגיד לך מומך בינו לביןך בכל עת שיפגעך, טוב לך מחבר שיחן לך בכל עת שיפגעך דינר זהב".

על-כן ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיי שבורה כלל.

הקדוש-ברוך-הוא אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. וכשאדם מכניס בעצמו, שאין לו שום בריה רק הקדוש-ברוך-הוא, אז הוא אינו מפחד מאף אחד, ואינו צריך תשומת לב של שום בריה.

המאחל ברכה והצלחה מהשמים.

פה תקבלי רצוץ כמה קונטרסים, שתעני בהם תמיד.

ח' קלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיה שבור בשום אפן כלל.

הרגל את עצמך לשפח כל מה שעובר עליך, כי אצל רבנו ו"ל היה השכחה עקר גדול מאד מאד. ואמר, שתכף-ומיד כשעובר עליו משהו, הוא תכף-ומיד שוכח את זה.

אשרינו מה טוב חלקנו, שאנחנו זוכים לדעת מרבי אמת בזה, רבי המחיה אותנו כל-כך, מה היינו עושים בלי רבנו ו"ל. על-כן ראה להיות שמח מאד בזה שזכית להתודע מרבנו ו"ל, ותדבר רק אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ואל תניח שהמצפון יחרס אותך, תמיד תזכר, שאין לך עבר כלל, עכשו נולדת מחדש.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קלט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני שמח לשמע, איך שאתה מחזק את עצמך ללכת בדרכי רבנו ו"ל, אשר אין לך טוב מזה.

והנה עליך לדעת, כי אמונת חכמים הוא יסוד גדול ביהדות, להאמין שכל דבריהם ומעשיהם אינם פשוטים כלל, ובפרטיות כל מה שנוגע להם, כמובא (בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מב); וכל מה

שֶׁהָאָדָם מֵאֲמִין בַּצְדִּיקִים, הַצְדִּיקִים עוֹזְרִים לוֹ לְהַתְעִלוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת, וּמִכְנִיסִים בּוֹ חַיּוֹת וְהַתְחַזְקוֹת אֲמִתִּית. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמֵּאֲמִין בַּחֲכָמִים, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבִבְּא.

וְהִנֵּה עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁכָּל עֲגִין שֶׁל הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַמְתַּקְנִים תְּקוּנִים, עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁלָּהֶם — שֶׁמִּכְנִיסִים בָּלֵב הָאָדָם הַתְּעוֹרוֹרוֹת וְהַתְּחַזְקוֹת וְהַשּׁוּקָה עֲצוּמָה לְחֹזֶר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעַלָּה נִפְלְאָה מְאֹד. וַיַּעַן שֶׁבְּרָאשׁ הַשָּׁנָה נִכְרָא הָאָדָם (עִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה ח.), עַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חֲזוֹן מוֹהֲר"ן, סִימָן תג): "כָּל עֲגִין שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה", כִּי אִזּוֹ הוּא מִכְנִיס הַתְּחַזְקוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת וְהַשּׁוּקָה עֲצוּמָה בְּלִבּוֹת כָּל הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו, וְעוֹסֵק בַּתְּקוּנָם, שִׁיחֲזֹרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֲמִתִּית. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֵלָיו, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבִבְּא.

אוֹדוֹת סֶדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁלְּךָ, מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים, שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד אֶת הַדֶּךְ הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם בְּעֵינֵי עַם הַמְּפָרָשִׁים, וּמִלְּבָד זֹאת טוֹב שֶׁתִּלְמֵד כְּסִדְרָן בְּגִרְסָא מְסֻכָּתָא אַחֵר מְסֻכָּתָא, עַד שֶׁתִּסְיִים אֶת כָּל הַש"ס וְתַתְּחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן חוֹזֵר חֲלִילָה, לְסַיֵּם אֶת הַש"ס פַּעַמִּים אֵין מְסַפֵּר.

הָעֵקֶר רֹאה לְחֻזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, אִם תִּחְזִיק עֲצֻמָּךְ בַּתּוֹרָתוֹ, כִּי אֵין לְךָ דְּבָר גְּדוֹל מִלְמוּד הַתּוֹרָה, כַּמּוּבָא בַּזֵּהר הַקְדוּשׁ (עִין חֶלֶק א' יא.), שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַפֵּר עַל הַכָּל כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בִּרְכָה וְהַצִּלָּה מִהַשְׁמִים...

ח' קמ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע, איך שאתה מחזק את עצמך בדרךכי רבנו ו"ל, כן ראוי לנו להתחזק עם רבנו ו"ל, כי הוא חיותנו ותקוננו, ומה היינו עושים בלעדיו?! על-כן ראוי לנו להתמיד מאד בספרו מדי יום ביומו, ועל-ידי-זה ימשך עלינו אורו הגנוז בתוך ספרו.

והנה רבנו ו"ל מביא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח): "צריך כל אדם לפשפש בעצמו בכל עת, אם הוא דבוק בהשם יתברך, כי עקר התכלית, שאדם ירד לזה העולם, היתה רק כדי שייזכה לדבק את עצמו בו יתברך, ולהפירו מפל פרטי הבריאה דומם, צומח, חי, מדבר, עד שלא יראה במראה עיניו, כי אם אמתת מציאותו יתברך, ובשכיל זה נברא האדם בזה העולם. ועל-כן צריך לפשפש בעצמו בכל עת, אם הוא באמת דבוק כל-כך בהקדוש-ברוך-הוא, ואם הוא באמת אינו מסיח דעת ממנו. "והסימן של דבקות הוא תפלין, כי תפלין הם סימן על הדבקות"; הינו כי בתפלין כתוב יחוד הבורא יתברך שמו, ואיך שהנז"ה הוא אחד, ואין בלעדיו יתברך כלל. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת יב:): חייב אדם למשמש בתפלין כל שעה ושעה, קל וחמר מציץ, מה ציץ, שאין בו אלא אזכרה אחת, אמרה תורה "והיה על מצחו תמיד", שלא יסיח דעתו ממנו, תפלין שיש אזכרות הרבה — על אחת כמה וכמה שלא יסיח דעתו מהם, עין שם; הרי כשאדם מניח תפלין, אסור לו להסיח דעתו מהתפלין כלל, וצריך למשמש בהן בכל שעה ושעה, שיהיה לזכרון בין עיניו, שהקדוש-ברוך-הוא שורה עמו. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו:): ומנין שהתפלין אות הם לישראל, ומוכא במהרש"א בחדושי אגדות על זה: סוד ענני מצות תפלין הוא, שיש לנו להיות דבקים בו יתברך, והנחתן עלינו, היא משרה שכינה עלינו בשמו, וד' פרשיותיו שכתוב בו, מוכיחין על דרך זה, שיהיה לישראל דבקות

וְקִדְשָׁהּ בַּהֶשֶׁם בְּכָל נִפְשָׁם וּבְכָל לִבָּם וּבְכָל מַאֲדָם. וּלְעַמֵּת זֶה יֵשׁ
לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְּבִקּוּת וְחִטִּיבָה בְּיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲנִי
לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי", וְכַדְמִייתִי שֶׁהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁתַּבֵּחַ וּמִתְפָּאֵר
בְּיִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל מִתְפָּאֵר וּמְשַׁתַּבֵּחַ בּוֹ, עֵינֵי שָׁם. הֲרִי לָךְ, שֶׁהַתְּפִלִּין
הוּא עֲנִין הַמְשָׁכַת אוֹר הַשְׂכִּינָה עָלָיו, שִׁיְהִיָּה דְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-כֵּן
הוּא צָרִיךְ לְמַשְׁמֵשׁ בַּתְּפִלִּין בְּכָל שְׁעָה, וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ בְּכָל עֵת,
אִם הוּא דְּבּוּק בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֵה סוּד הַתְּפִלִּין.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מִדְּבוּרִים כְּאַלֶּה, מְרַבֵּי כְּזֶה, מַעֲצוֹת כְּאַלֶּה,
שְׂמִיחִית וּמְחֻזָּקוֹת אוֹתָנוּ תָּמִיד.

אוֹדוֹת הַדִּירָה בְּעֶמְנוּאֵל, לְדַעְתִּי, לְכָל תַּכְנִיס עוֹד פְּרוּטָה אַחַת
עַד שִׁיְבִנָּה, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה יִּהְיֶה שָׁם? ! וְיִהְיֶה כִּסְפָּף מִנָּח עַל קֶרֶן
הַצָּבִי. בֵּין כֶּף רֹאה לְהַפְגֵּס לְגוֹר בְּאֲשֶׁר תִּמְצָא. אֵתָה תִּתְפַּלֵּל אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא יוֹלִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַקֵּל, וּבְדֶרֶךְ שִׁיּוּלִיךְ אוֹתָךְ
— בּוֹ תֵּלֵךְ, וְהִרְבֵּה שְׁלוֹחִים לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא.

הַעֲקֹר לְשִׁמּוֹחַ אֵת עֲצָמָךְ בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תִּפְּל
בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, רַק חִיָּה אֵת עֲצָמָךְ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שֵׁשׁ בָּרָה,
וּבִנְדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת מִצּוֹת תְּפִלִּין שֶׁאַתָּה
מְקִים בְּכָל יוֹם, וְאֲשֶׁר עַל יְדֵה תְּנֻפָּה לְעִשְׂרֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדֹּשִׁים (מְנַחוֹת מִד.): כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — מְאָרִיךְ יָמִים; שֶׁהַקְדֹּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם אֲרִיכוֹת יָמִים — לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ וּלְכָל בְּנֵי בֵּיתְךָ,
וְתוֹלִידוֹ בְּנִים חַיִּים וְקָנִימִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִהַשְׂמִים...

ח' קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, ז' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

רָאָה לְחֹזֶק אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הַדְּבֹר
הוּא צִמְצוּם לְגַבִּי הַשָּׁגַת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל מֶה שֶׁהָאָדָם
מִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר נִפְלָא
מִהַשְׁמִים מִשְׁרַשׁ נִשְׁמָתוֹ. עַל-כֵּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ
הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא הַצְלָחָה נִצָּחִית, הַצְלָחָה שְׂאִי
אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּשָׂכָל אָנוּשִׁי, וּמִזִּכְכָּת אֶת הָאָדָם מִבֵּית
וּמִבְחוּץ.

מֶה טוֹב וּמֶה נָּעִים אִם תִּזְכֶּה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לוֹמַר הַרְבֵּה
פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁנֵה זְכוּךְ הַנֶּפֶשׁ גָּדוֹל מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תהלים ל): "הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נִפְשִׁי" — רָאִשִׁי תְּבוֹת: מִשְׁנֵה';
עַל-כֵּן רָאָה לְהַרְבּוֹת בְּאִמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אוֹתָךְ מִהַשְׂאוֹל
תַּחֲתִית.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמִים...

ח' קמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיָּגֶשׁ, ז' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

בְּקֶשֶׁר לְאִשָּׁה, מֵרַת ... לְדַעֲתִי, תִּפְנּוּ אֶל מִי שֶׁבָּקִי סְמוּךְ לְבַעֲיָה,
וּמֶה שֶׁהֵם יֹאמְרוּ בֵּן יַעֲשֹׂו, אִם לְהַתְגַּרֵּשׁ אוֹ לֹא לְהַתְגַּרֵּשׁ.
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְּרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, יִרְחַם כָּבֵד עַל הָאִשָּׁה
הָאֵמֶלֶלָה הַזֹּאת, וַיּוֹצִיאָהּ מִכַּבְּלֵי הָעֲגוּן.

הַמֵּאחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשְׁמִים.

ח' קמג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראי לגמור בכי טוב אם הוא מסכים. העקר להזהר, שיהיה שומר תורה ומצוות.

הקדוש-ברוך-הוא יוליך אתכם בדרך האמת, ותצליחו בתיכם.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא עוזר לאדם תמיד, אף האדם דוחף בידיים את העזר שלו, על-כן צריך להזהר מאד מאד, כשבאה לאדם ישועה, שלכל ידחף אותה בידיו. ואף שהאדם אינו יודע באמת מהי ישועתו, עם כל זאת כשמתפלל על איזה דבר, וכא לידו הדבר, צריך לידע שהכל ממנו יתברך.

המאחל ברכה והצלחה מהשמים.

ח' קמד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר הוא אמונה, להאמין שדבר גדול ודבר קטן הוא ממנו יתברך, ובידיעות אלו נגאל מכל צרותיו; כי כל הצרות והיסורים שיש לאדם, הם רק כשתולה הכל במקרה, במזל ובטבע, וחושב שיש בכח בשר ודם לעשות לו רע בלעדיו יתברך, אז האדם נשבר, אבל תכף-ומיד כשמכניס את אמתת מציאותו יתברך בתוך חזיו הפרטיים, הכל מתהפך לגמרי, ורואה את השגחתו על כל צעד ושעל.

והנה עליך לזכור, אשר מנסים את כל אדם בנסיון אחר, זה בעניות וזה בעשירות, זה בגדלות וזה בשפלות, זה בכבוד וזה בבזיונות וכו', לאין מספר נסיונות, אבל אשרי מי שמחזיק מעמד בכל הנסיונות שמנסים אותו, ואינו נפרד ממנו יתברך, כי התכלית היא לחשב רק ממנו יתברך, ולא להסיח דעת ממנו יתברך כרגע, שזו השלמות.

אבל לפני שבאים לזה, מנסים את האדם היטב היטב אם יעמד בנסיון. ובעת הנסיון מר מאד לאדם, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל בזה העולם.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' קמה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר לי מאוד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קב), אשר עקר השפע מקבלים רק על ידי תפלה, ובפרטיות כשמתעורר לרעד ולפחד ממנו יתברך, שאז התפלה מקבלת. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עג): כשמקשרין את המחשבה אל הדבור, נעשה כלי שנקרא 'אני', ועל ידי זה מקבל בו השפע. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ר"ז): הטבע מחייב כף והתפלה משנה את הטבע. ולכן העקר הוא תפלה, תרגיל עצמך לדבר הרבה עמו יתברך בלי שום חכמות כלל, ולעולם אל תפגס עם בני אדם בדבורים של מה בכך, אתה תרבה לדבר עם כלם רק דבורי אמונה פשוטה בו יתברך, ותעורר הרבה על ענין שיחה בינו לבין קונו, אשר אין עוד דבר גדול מזה, וזה בגן האמונה, ובזכות זה ימחל

לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך.

מה אמר לך! אדם אינו קולט כמה קלפות ומשחיתים הוא בורא על-ידי כל מחשבה מגנה ונההור רע, רחמנא לצלן, ומכל שכן ראיה פגומה שמסתכל על נשים, ומכל שכן וכל שכן דבור נאוף, שזה יותר גרוע מהכל, כי חמור המדבר יותר מהעושה מעשה, רחמנא לצלן. ורואים בחורים ואברכים שירדו, רחמנא לצלן, מדרך הישר, הדבר הראשון שעושים — שמתחילין לדבר נבול פה, ומוציאים מפיהם כל מיני דבורי נאוף, שקרץ, ותעוב, וכך יכולים לדעת מה בתוך לבבם. וכמו שכתב רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נבול פה, סימן א'): על-ידי שמנבל פיו, מגלה את אשר עם לבבו.

ולכן ראה להתחיל לדבר דבורי אמונה, ואלו יהיו תמיד כל הדבורים שלך. אל תפגס עם פתוייך בטוען ונטען, אין זמן יותר לופוחים, חבל על הזמן היקר. ראית בעיניך, אשר כל השנים רצית להוכיח שהצדק עמך, ולהיכן הגעת? הרי מאומה לא פעלת, ולכן מה לך עוד להתנבך עם מישהו?!

אני לצערי הרב, למדתי את זאת על בשרי, כי מאז שנת תשכ"ד, שהתחילתי להוציא את דבר רבנו ז"ל אל החוץ, קם עלי הסמ"ך-מ"ם, והתחיל להקים עלי כל מיני בריונים ופרחחים, ובאו לריב עמי, ורצו רק לשבר אותי, ואני בתמי הלכתי, עשיתי כל מיני מאמצים להתנבך עמהם, ולהוכיח שאין לי פה שום רצון אחר, רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, והגיע הזמן לא להתבייש עם דבר רבנו ז"ל, ותהלה לאל, הלמוד של רבנו ז"ל זהו הלמוד שמשבח צדקנו יכניס בעולם. ובפרטיות כל הענין של תפלה והתבודדות וכו', וקמו עלי חבורה של פראים וכו', בלבוש וכו', ואז ראיתי מי באמת שקרן! ומי באמת רוצה פסך וכבוד! כי תהלה לאל, השלכתי נפשי מנגד, והדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל, והפצתים בפרוטות ממש, וזה לי שנים על גבי שנים, שאני עוסק

בְּזֶה, וְעַל אֵף גִּדְּל הַמְּרִירוֹת שְׁאֲנִי סוֹבֵל בְּעֵבוֹר זֶה מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, כִּי הַסֵּם "ד-מ"ם עֵינָיו לִטֵּשׁ וְשִׁנּוּי חֶרֶק עַל מִי שְׁעוֹסֵק לְהַפִּיץ וּלְפָרֶסֶם אֶת שֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי הַסֵּם "ד-מ"ם מְאֹד מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁחֹגֵר מִתְּנָיו לְגִדְּל וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, הוּא מוֹצִיא נִגְדּוֹ כָּל הַחֲצִים. וְלַצֶּעֲרֵי הָרֵב, נַעֲשִׂיתִי 'הַמְּטָרָה', שְׂבִי נִכְנָסִים כָּל הַחֲצִים. וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲנֹן אוֹתִי בַּעֲזוֹת וּבַעֲקָשְׁנוֹת דַּקְרָשָׁה, שֶׁמֶצְחִי חֹזֵק נִגְדֵּי כָּל הַקָּמִים עָלַי, וְחֻפֵּץ ה' בְּיָדֵי הַצֵּלִיחַ, עַל אֵף שְׁאֲנִי נִמְצָא בְּסַפְּנָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד וְכו', כִּי אֵלֹה הִרְשָׁעִים הַמִּתְנַגְּדִים עָלַי מְאִימִים עָלַי בְּכָל פַּעַם בְּאִיוֹמִים חֲדָשִׁים וְכו', אֲבָל הִחֲלֵטְתִּי נְחוּשׁוֹת, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שְׁאַחֲזֶה, לֹא אֶעֱזֹב אֶת דִּרְכֵי הַתָּם וְהַפְּשׁוּט, וְאֶזְכֶּה לְהַפִּיץ אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, לֹא אֲכַפֵּת לִי מֶה שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה עִמִּי. וְכִבֵּר יְדַעְתָּ, שֶׁמֶסְרוּ אוֹתִי בַּמִּסִּירוֹת שְׁאִין לָהֶם שַׁחַר, וְכִמְהָ פַּעֲמִים רָצוּ לְהַכְנִיס אוֹתִי בְּבֵית-סֵהֶר עַל לֹא דִבֵּר, רַק עַל לְשׁוֹן-הָרַע וּשְׁקָרִים, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד אֲבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּדֹאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, וּבְזֶה אֲנִי בְּטוֹחַ.

כִּי אַמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, זֶה עֵקֶר הַשְּׁמִירָה לְאָדָם. אָדָם צָרִיף לְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אִיף שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אֱלֻקוֹת גָּמוֹר, וְאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהָאָדָם נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְלִכֵּן מֶה יֵשׁ לוֹ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהַכְנִס בּוֹכּוּחִים? וְיִדּוּעַ אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁמוֹהֵרְנֵת ו"ל הוֹכִיחַ שְׁלֹא כְּדֹאֵי לְהִתְנַפֵּחַ, וְעִם וּפּוֹחִים לֹא מְצַלִּיחִים. וְאָמַר: 'כָּל אֵלֹה שֶׁדִּבְּרוּ לֹא הִחֲזִיקוּ מֵעַמְד', דִּי אֵלַע וְוֹאס הָאֲבִין גִּירְעֵדֵט הָאֲבִין זִיף גִּישֵׁט דַּעַר הָאֲלִטִּין.

וְלִכֵּן מֶה אַתָּה צָרִיף לְהִתְנַפֵּחַ? ! רְאֵה לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אַמּוֹנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית עִם כָּלָם, וְאִזּוֹ יִהְיֶה אוֹר גְּדוֹל סְבִיבוֹתֶיךָ, וְהַחֲשֵׁף מִמִּילָא יִפֹּל, רַק שְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְנִס כְּרָגַע בּוֹכּוּחַ יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְאִזּוֹ תְּצַלִּיחַ לְאַרְךָ כָּל הַדֶּרֶךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ז' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחֹזֶק עֲצָמְךָ, וְתַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מֵהֶם, וְתִשְׁמֹר מְאֹד מִבְּנֵי-אָדָם בְּעֲלֵי דַמְיוֹן, שֶׁמִּסְתַּוְּבָבִים גַּם בִּינֵינוּ, כִּי אִם אֵין לָהֶם אֶת הַהִקְדָּמוֹת הַנִּכּוֹנוֹת, הֵם יְכוּלִים לְהוֹלִיךְ אוֹתָךְ שׁוֹלָל.

יְסוֹד מוֹסֵד הוּא לַמוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר רַק מוֹהֲרֵנִי ו"ל הֵבִין אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, וְלָכֵן הִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל צְרִיכָה לְהִיּוֹת עַל-פִּי הַקְּדָמוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת. וְדַע לָךְ, מִי שֶׁרָגִיל בַּלְמוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲזִי מוֹצִיא כָּל מָה שָׂרוּצָה: הַתְּחִלָּה, הַתְּעוֹרְרוֹת, מוֹסֵר, חֲסִידוֹת, סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, כִּי בְּתוֹךְ דְּבָרָיו מְבַלְעִים פְּשָׁטִים עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמוֹעֲדִים, וְעַל אֲגָדוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְעַל תַּרְי"ג מִצְוֹת, יוֹבְנֵי הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסִדְרָם הַיָּטֵב בְּתוֹסֶפּוֹת בְּאוֹר עִם מֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וּמֵרָאִי מְקוֹמוֹת, וְאִזּוֹ פָּנִים חֲדָשׁוֹת יְבוֹאוּ, וַיְהִיָּה מוֹבֵן לְכָל, כִּי אֵין סֵפֶר כְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת". מוֹהֲרֵנִי ו"ל הוּא הַתְּלָמִיד שֶׁנֹּכַח לְהֵבִין אֶת רַבְּנוֹ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתְּלָמִידִים, וְהוּא אֲשֶׁר הִנְחִיל לָנוּ אֶת הַיְרָשָׁה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל לְדוֹרוֹת.

וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹד לְרִאוֹת סִפְרִים חֲדָשִׁים יוֹצְאִים לְאוֹר עוֹלָם, עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל וְשֶׁל מוֹהֲרֵנִי ו"ל, וּמִמֶּשׁ יִחְיוּ אֶת בְּנֵי-אָדָם: "תּוֹרַת נֶתָן" — עַל הַתּוֹרָה, "חֶק נֶתָן" — עַל הַמוֹעֲדִים, "מֵאֲדָרֵי נֶתָן" — עַל אֲגָדוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, "לְהוֹרוֹת נֶתָן" — עַל תַּרְי"ג מִצְוֹת, "מִגְדָּנוֹת נֶתָן" — עַל הַהִפְטָרוֹת, וְהֵם דְּבָרִים נִפְלְאִים עַד מְאֹד מְאֹד, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבְנוֹ.

הַעֲקָר לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְהַתְּבַדֵּד עִמוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְלִשְׁפֹּט עֲצָמוֹ בְּכָל

יום ויום איך עובר עליו היום — האם הוא במרה שחורה, חס ושלום, או אז ידע שהוא נמצא שבוי בידי הסטרא אחרא, והסמ"ך-מ"ם שולט עליו. אבל תכף-ומיד פשהוא בשמחה, הוא נמצא אצלו יתברך, כמו שכתוב (דברי-הימים-א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו", אצלו יתברך — שם רק השמחה. ולכן אפלו שאמה יודע שעשית מה שעשית וכו', עם כל זאת חזק עצמך להיות בשמחה, ואז תהיה בחלקו יתברך, ועל-ידי שמחה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך. ועקר השמחה היא שמחת נקדת הייחודות, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), שהשמחה הזו מביאה לידי ישוב הדעת, שאז הוא כבר יכול לצאת מהפל, כי בלי ישוב הדעת, האדם מבהל ומבלבל לגמרי.

וצריך שתדע, אשר להגיע לשמחה, הוא רק על-ידי שמדברים תמיד משמחה, וצריכים לחזק את אחרים שיהיו בשמחה, אז גם אתה תהיה בשמחה. וכמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קס): עצה לבוא לגדלות המחין — להשפיל אחרים; ולכן צריכים תמיד לדבר עם זולתו משמחה, ואז תשפע גם עליך שמחה. והרבה פעמים כשמדברים עם הזולת, נעשה אור ישר ואור חזר, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד), כי בזה שמדברים עם הזולת, נעשה בחינת הפאה, כמי שמפה בכתל, שחוזר הדבר אליו, כמו-כן כשמדבר לחברו, אף-על-פי שאין חברו מקבל ממנו, אף-על-פי-כן הוא בעצמו יכול להתעורר מאותן הדבורים. ולכן צריכים לדבר תמיד עם הזולת, ואז יכו הדבורים אליו חזרה, ותהיה לו המון התחזקות, אף שחברו לא יקבל ממנו, על-כל-פנים הוא יקבל מעצמו, ובאמת זה צריך להיות יסוד אצלו, מי שבא אליו, שידבר עמו דברי התחזקות באפן כזה, שתשאר לכל הפחות ההתחזקות בעבור עצמו, ואז כבר לא יצטרך לילך ולקבל מאף אחד.

ונזכור תזכר, אשר לקבל התחזקות ולמסר התחזקות, זה רק על-ידי שקידה רבה בלמוד "לקוטי-הלכות", אשר שם תמצא הכל.

הדורש שלומך...

ח' קמז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, ומתיק ממך הקדוש-ברוך-הוא כל הדינים על-ידי פלא עליון.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא מחדש את עולמו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי הכל חדש. ורפנו ו"ל התפאר, שאצלו כל נשימה יעדעס דוך איז גייע — חדשה לגמרי, והוא מחדש עצמו בכל פעם. וזו השלמות שהאדם צריך להגיע אליה — להתחדש בכל פעם, שזה נקרא בדברי רפנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח') חדוש העולם, זה ברור המדמה, שאדם צריך לזכות לאמונת חדוש העולם, לידע שיש מחדש, שהוא יתברך מחדש בטובו את כל הבריאה מחדש, בכל יום ובכל עת תמיד, כי חדוש הבריאה זה מעקרי האמונה, לידע שבכל עת ובכל רגע כל העולם נברא מחדש, וכל מה שעובר על פלליות הבריאה ועל כל אחד בפרטיות, הכל ממנו יתברך — אם האדם רוצה ואם איננו רוצה, לא יועיל שום דבר, הכל בא ממנו יתברך — דבר גדול ודבר קטן. יש דברים שהאדם אינו מסגל להבין למה זה קורה, ואיך זה קורה?! אבל אין זאת אומרת, שזה לא בא ממנו יתברך. וכבר אמר רפנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב), שבהכרח שיהיו קשיות על הנהגותיו יתברך, כי הוא יתברך מרמם ומנשא מדעתנו, שעל-ידי-זה קשה עליו קשיות, ואם היתה הנהגתו כפי חייב דעתנו, הנה, חס ושלום, דעתו כדעתנו המצמצמת והקטנה. וסים רפנו ו"ל: אשרי מי שאין לו שום קשיות כלל, אלא מכניס עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע שאין יודעים כלל, ולא כל דבר בעולם יכולים להבין ולהשכיל, כי דעתו יתברך למעלה מדעתנו המצמצמת, והנהגותיו יתברך נפלאות תמים דעים, והעקר לא להיות חקרן ומחקר, שהכל בכלל בפירות ואפיקורסות, כי כל קשיה שעולה על דעת האדם אחרי הנהגותיו יתברך, הכל בכלל חקירות, שזה מביא אחר-כך

לִאֲפִיקוֹרְסוֹת גְּמוּרָה. וְלִכֵּן הֶעֱקָר לְהַשְׁלִיף אֶת שְׁכָלוֹ הַמְדַמָּה, הַמְלֵא טִנְפֹת שֶׁל שְׁקוּץ, תַּעֲוִיב וְזֵהוּם שֶׁל נֶאֱוָף, וּלְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּאֶמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְקֶא אֲזִי יִזְכֶּה לְהַשִּׁיג חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי עִם מַח מִזֶּהֶם שֶׁל נֶאֱוָף, קָשָׁה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְלִכֵּן כְּדִי לְהַשִּׁיג חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, הִתְכַּרַח לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל צַדִּיק אֱמֶת, שֶׁיִּכּוֹל לְנַקוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא צָרִיף שִׁשְׁלִיף אֶת דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי.

הדורש שלומך...

ח' קמח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיַּגֵּשׁ, ז' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרֹו יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

אוֹדוֹת וְכו'; בַּעַל תְּשׁוּבָה צָרִיף לְשַׁכַּת בֵּין תַּנּוּר וְכִירִים וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְלֹא לְהִיּוֹת הוֹגָה דַּעוֹת וְכו', וּבִפְרֹט שְׁעִדִּין רֵיחַ הַסַּמִּים וְהֶאֱלֹכוֹהוּל נוֹדֶף מִפִּיו...

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּשֵׁי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'): אֲפֹלוּ צַדִּיק בַּעַל הַשְּׂגָה, שֶׁמַּשִּׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מִיּוֹם לְיוֹם, שֶׁמֶא גִשָּׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּכִיכּוֹל, חָשֵׁב שֶׁכָּבֹד הַשִּׁיג אִיזוֹ הַשְּׂגָה, וּכְפִי שֶׁמַּשִּׁיג הַיּוֹם הוּא שֶׁהַכֹּל הִיָּה גִשָּׁם, וְכֵן בְּכָל פַּעַם שֶׁעוֹלָה דְרָגָה גְּבוּהָה בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת, נִדְמָה לוֹ שְׁעִדִּין טוֹעָה וְעוֹמֵד בַּחוּץ וְכו', וְכֵן כִּי שָׁכֹר שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה נֶאֱוָף, וְחִי כְמוֹ חִיָּה בְּשִׁקּוּץ וְזֵהוּם, שׁוֹתָה תְּמִיד לְשִׁכָּרָה וְכו', וּכְבֹר מִתְרַבֵּר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ בְּהַשְׁגוֹת... אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, אֵיךְ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ?! לֹא מִבְּעֵיָא שֶׁהוּא צָרִיף לְהַתְבַּיֵּשׁ, וְעוֹד אֵיךְ צָרִיכִים לְהַתְבַּיֵּשׁ הַטְּפָשִׁים הַרְצִים אַחֲרָיו?!

הִיָּה טוֹב שֶׁתַּחֲזוֹר עַכְשָׁיו אֶת הַשִּׁיחָה בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו',

אֲשֶׁר ח' קמט בַּנְחַל רפג

שֶׁהֵיכָר הָרַע גְּדָמָה כְּאָדָם שָׁרֵץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכֵלָם רָצִים אַחֲרָיו,
וּמְאוּמָה אֵין בִּידָם, עֵינָן שָׁם וְתִבִּין לַעֲנִינָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ח' קמט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ז' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבִירָה הַצְמוּד אֶל פְּנִימִיּוֹת לִבִּי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֲל גּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ...
נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבָהּ.

אֲשֶׁרִּינוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אֲמֶת כְּזֶה, רַבִּי
נִפְלָא כְּזֶה, הַמַּחֲזִיק וּמִקְרָב אוֹתָנוּ אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וּפּוֹתֵחַ פִּינוּ לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַשִּׁבְחָה הַכִּי גְדוֹל. כִּי בְּאֲמֶת אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), אֲשֶׁר יֵשׁ בְּגִי-אָדָם, שִׁישְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם,
וְהַצְדִּיק מְעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה. וּמֵה זֶה שְׁנָה? שֶׁהַמַּחֲזִין יְשָׁנִים, וְאֵינוּ זוֹכֶה
לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וּמִמִּילָא אֵינוּ מְדַבֵּר אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה
תְּלוּי כְּזֶה, כְּפִי שְׁאָדָם חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעַדִּיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה
תָּמִיד יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבָכֵר לֹא יִצְטָרֵף אֶת אַחֵר כָּלֵל.

רְאֵה לְחֵדֶשׁ בְּכָל יוֹם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר
(לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תִקּוֹן הַבְּרִית, כִּי כִּנְגֵד שֶׁהַכְּנִיס
עַד עֲכָשׁוּ בְּמַחוּ וּבְמַחֲשָׁבוֹת זֶכֶל וְהִרְהוּרִים רָעִים, כִּנְגֵד זֶה יְכַנִּיס
בְּדַעְתּוֹ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, לְקָרֵב בְּגִי-אָדָם אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ. וְזִכֹּר,
אֲשֶׁר זֶה תְּכַלִּיתָהּ כְּזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ח' קנ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי נפשי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, תקבל על עצמך לא לדבר כל העולה על רוחך, ודיקא על-ידי-זה תראה ישועה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), אשר כל הצרות באות לאדם רק על-ידי הדבור, וכמו שאמר דוד המלך (תהלים קמח): "רוח סערה עשה דברו", מי עושה את הרוח סערה במחו של אדם? הדבור שמדבר. וכן כל אלו שמדברים על כלם ומחייבין את כלם, הם מסטרא דקין. ולכן עצתי, שתשמר מאד על דבור פיך, ואל תתחיל לדבר עם אף אחד, רק אם אחד ידבר וישאל אותך — תענהו, ותשתדל מאד לקצר בדברים, כי רבוי הדבורים זה מה שמלחיץ את המוח, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שהדמים מלחיצים את המוחין שבאים על-ידי רבוי הדבורים יתרים.

העקר רק לדבר עמו יתברך, שזה שבח הצדיקים, צדיקים צדיקו של עולם, וכן לדבר משבח הצדיקים שגלו אמונה בזה העולם. ולכן הוא ענין גדול להיות רגיל לספר ספורי צדיקים, שהם מעלים ומגביהים את המוחין, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), שעל-ידי ספורי-מעשיות מצדיקים מופך את המוחין וכו'. אף-על-פי-כן מובא שם, שאם רוצים לעשות למעלה בעולמות עליונים, לעלות את המחשבה וכו', יותר טוב לשחק, בסוד: 'שחק, כך עליה במחשבה'; לעלות עם המחשבה ב'יחודים בעולמות העליונים, יותר טוב לשחק.

יש לומר (במדבר כ, טז): "ונצַעק אל ה' וישמע את קולנו" וגו', פרש רש"י: בברכה שברכנו אבינו (בראשית כז): "הקול קול יעקב", שאנו צועקים ונענים. ובאמת רמזו לאדם שיזהר מהם, כי

יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לַעֲצֹק לַהֲשִׁים יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת נִעְנִים עַל כָּל מֵה שֶׁמִּבְקָשִׁים; כִּי בְּאֵמֶת אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חֹזֵק בְּבִרְכָּה זֹאת, שֶׁבִּרְךְ יִצְחָק אָבִינוּ אֶת יַעֲקֹב בְּנוֹ "הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסִיקְטָא דְרַב כְּהֵנָא טו, ה): כָּל זְמַן שֶׁהַקּוֹל יַעֲקֹב, אֵין יָדִי עֹשֶׂה שׁוֹלְטוֹת; וְלִכֵּן צָרִיכִים לִהְיוֹת חֹזְקִים מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלָה, וְלֹא לִפְחוֹד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַחֲבָה רַבָּה...

ח' קנא.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֹדֵר וַיֵּנֶשׁ, ח' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יְאִיר.

בְּנֵעַם וּבְשִׁמְחָה קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מֵה אָמַר לָךְ! שִׁמְחַתֵּנִי מְאֹד מְאֹד בְּזֶה שְׂאֵתָה נּוֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. אֵיזָה אֵיפֹה עוֹד הִזֵּה דְּבַר כְּזֶה, שֶׁצָּדִיק יִבְטִיחַ עִם שְׁנֵי עַדִּים צְדִיקִים, שְׁמִי שֶׁיָּבֹא אֶל צִיּוֹנוֹ אַחֵר הַסְתַּלְקוֹתָיו, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצָדִיקָה בְּעַבְדּוֹ, וַיֹּאמֶר אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, אֶפְלוֹ אִם עֲצָמוֹ וּגְבָהוּ חֲטָאֵיו וּפִשְׁעָיו, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נִצָּחִית, וַיּוֹצִיאוּ מִהַשָּׂאוֹל תַּחְתִּית. וְלִכֵּן אֲנִי שֹׂמַח מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַחֵר כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ — מְרִירוֹת וְצָרוֹת מְשֻׁנוֹת וּמְנִיעוֹת כְּאֵלוֹ, וְאַתָּה זֹכָה לְדַלֵּג עַל הַכֹּל, זֶה שִׁמְחָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד.

בַּעֲנֵן הַצִּיּוֹן הַקְדוֹשׁ, יֵשׁ הִרְבֵּה לְדַבֵּר, וְאֵין סֵפֶר סְפוּרִים רְשׁוּמִים אֲצִלִּי, וְאַקְנֶה בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן לְהַדְפִּיס, סְפוּרִים שֶׁשִּׁמְעָתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַזְּקֵנִים, שֶׁהֵיוּ עוֹד בְּאוֹמֵן בְּשָׁנוֹת תר"ע, שֶׁשִּׁמְעוּ אֶז מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן מֵה שִּׁשְׁמַעְתִּי הִרְבֵּה מְאֹד מִהֶרֶב הַחֲסִיד ר' ל״ו יִצְחָק (נְרוּ יְאִיר) [ז"ל], וְכֵן מִהֶרֶב מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁקְרוּ אֲצִלָּם אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים.

הרב הקסיד ר' געצי ו"ל, כשזכה להיות אצל ציון רבנו ו"ל, היה רגיל לומר: היינט האט מיר דער רבי צו גילאזט צו זיך [היום הרשה לי רבנו ו"ל לגשת אליו], כל-כף תמים היה, עד שהרגיש עצמו, שאינו ראוי אפלו לגשת אל ציון רבנו ו"ל, ואם כבר זכה, היה אומר: היום הרשה לי רבנו ו"ל לגשת אליו.

הרב הקדוש ר' נחמן מטשערין ו"ל, היה איש גבול ובעל פשוט, עם כל זאת כשבא אל ציון רבנו ו"ל, הוציא מפיסו מטפחת, והתישב על הארץ, והחל לומר את ה'תקון הכללי', באשר זולגות מציניו דמעות פמים.

הרב הקדוש ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, כשהיה נכנס אצל ציון רבנו ו"ל, דבר עם רבנו ו"ל בלשון נוכח, ובכה שם הרבה מאד, והרבה שמעו הבחורים הצעירים שרצו אחריו, איך מדבר אל רבנו ו"ל באשר ידבר איש אל רעהו.

היה נהוג אצל אנשי שלומנו, באשר היתה מקשה לילד, שתכתובמיד רצו אל ציון רבנו ו"ל, וראו מופת חותך, שמיד שהזכירו את היולדת — הולידה. וזה היה פלא גדול, ומופת גלוי.

שמעתי מר' לוי יצחק (גרו זאיר) [ו"ל], שאצל ציון רבנו ו"ל ראו דבר פלא, ככל שהאדם היה יותר תמים, וסלק את שכלו, ראה ישועה גדולה, כי אצל רבנו ו"ל מאד מאד חשוב ענין התמימות והפשיטות, ולסלק את שכלו המדמה.

הרב הקסיד ר' ישראל קארדונוער ו"ל, היתה דרכו לקרב אנשים אל דעת רבנו ו"ל, ואחר-כך השתדל מאד שישעו אל ציון רבנו ו"ל, והרבה פעמים הוא לקחם עמו, כיון שהגיעו אל ציון רבנו ו"ל, היה אומר: עד כאן, מעכשו שרבנו ו"ל יטפל בכם, ולא רצה לדבר עמהם יותר.

ספר לי אחד מאנשי שלומנו, שבהיותו בן זק מבוגר בגיל שלשים, ולא אסתיע לו שדוף, נסע אל ציון רבנו ו"ל, והתעקש שם בתפלה, ולא לקח הרבה זמן, והנה הציעו לו שדוף, ותוף זמן קצר

הַתְּאֵרֶס, וְתִכְךָ אַחֵר זֶה הַתַּחֲתָן. וְהִיָּה פֶּלֶא אֲצִלוֹ, אִיךָ הִלֵּךְ כָּל-כֶּךָ בְּנִקֵּל. וְכִשְׁאֲמַרְתִּי לוֹ, הָרִי מוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פט), שֶׁהַצִּדִּיק הוּא הַשֹּׁדֶךְ, לֹא רָצָה לְהֶאֱמִין לִי, עַד שֶׁהִרְאִיתִי לוֹ. וְכָל-כֶּךָ נִתְפַּעֵל מִזֶּה, וְאָמַר לִי, שֶׁהוּא עָשָׂה אֶת זֹאת מִדַּעַת עֲצָמוֹ, "הִלְכְּתִי כְּכֹר אֶל כָּל-כֶּךָ הֶרְבֵּה שִׁדְּכָנִים וְשִׁדְּכָנוֹת" — אָמַר, "וּמֵאֻמָּה לֹא עֶזֶר לִי, רַק צָעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, בְּיוֹשׁוֹת וְחֶרְפוֹת, שִׁבְרוֹן לֵב וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת". וְהִנֵּה אַף נִגַּשׁ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבִכָּה הֶרְבֵּה וְהִתְעַקֵּשׁ: "רַבִּי, אֲנִי בַּחוּר מְבֹרָךְ, אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן", וְהִנֵּה כִּשְׁחֹזֶר, תִּכְךָ-וּמִיד בְּדִרְךָ פֶּלֶא נִפְגַּשׁ עִם מִיִּשְׁהָ, וּכְכֹר מִצָּאוּ חֵן זֶה לָזֶה, וְנִגְמַר הַשְּׂדִיךְ, וְהִלֵּךְ כָּל-כֶּךָ מִהֵר, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת מִמֶּנָּה כְּכֹר לְהִתְחַתֵּן, כְּלִי לְחִכּוֹת וּכְלִי לְהִתְעַקֵּשׁ עַל נְדוּנָהּ אוֹ דִּירָה וְכוּ', וְכָךְ נִגְמַר הַכֹּל בְּמַהֲרִית גְּדוֹלָה.

הֶרְבֵּה פְּעָמִים סִפְּרוּ לִי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאֲצִלָּם קָרָה דִּבְרַ מוֹזֵר, שֶׁהָיוּ בְּנִסְיָעָה, וְהִיָּה מִתְכַּנֵּן אֲצִלָּם לְנִסְעַ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי, וּפְתָאם טַעַם בְּדִרְךָ, וּבָאוּ בְּדִרְךָ לֹא דִרְךָ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁלֹּא כִּמְתַכַּנֵּן כָּלֵל, וְהָיוּ רִגְלִים לוֹמַר עַל זֶה: "מִסְתַּמָּא, רַבְּנוּ ז"ל קוֹרֵא אוֹתִי אֲצִלוֹ, דַּעַר רַבִּי רוֹפֵט מִיר".

הַכָּלֵל, אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי! רָאָה מְאֹד מְאֹד לְשַׂמֵּחַ עַל הַזְכוּת הַזֹּאת שֶׁנִּפְלְה בְּחִלְקָהּ. וּכְכֹר אָמַר מוֹהַר"ן ז"ל: עֲנֵשׁ הַגִּלְגּוּל הוּא עֲנֵשׁ גְּדוֹל מְאֹד, אֲבָל אִם הָיִיתִי יוֹדֵעַ, שֶׁכִּשְׁאֲתִגְלַל אֶהְיָה עוֹד פַּעַם אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּדְאִי לְהִתְגַּלְגֵּל.

עַמֵּד וּרְאֵה וְהִשְׁתוֹמֵם — מַה זֶּה לֵהִיּוֹת אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל!

הַעֲקֹר רַק לַחַן פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וְלוֹמַר אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים, שֶׁהֵם הַתְּקוּנָה הַכָּלִלִי, וְלְהַתְּרוֹת עַל כָּל מַה שֶּׁרַק זוֹכֵר וְכוּ'.

תְּבַשֵּׁר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קנב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ואף שנדמה לך עכשו וכו', וכאלו כלו כל הקצים וכו', עם כל זאת אם רק תברח אליו יתברך, ותחדיר בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, אשר לא יעזב אותך בכל המצבים שאתה נמצא בהם, אז תראה ישועה; כי דיקא ברגע שנדמה לו לאדם כאלו הכל אבוד, ואבד את העולם הזה ואת העולם הבא גם יחד, בו ברגע כשאינו מתיאש ובורח אל מלך הכבוד, ומבטל עצמו לגמרי אל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, דיקא אז רואה ישועה, כי אצלו יתברך חשוב מאד אדם שהוא בטל לגמרי אליו, ואינו בוטח בשום בשר ודם, עפר ואדמה, כי ברגע שאדם אינו נותן בטחונו בשום בריה שבועלם, רק בו יתברך, אזי הוא מוריד מעצמו את כל מיני לבושים וצמצומים, העלמות והסתרות, והוא נעשה כסא לאלקותו יתברך, מרפכה לשכינת עזו יתברך.

ולכן כל מה שעבר ועובר עליך, הוא רק כדי לשבר את ישותך וחריותך העב והגשמי, כדי שתרגיש את עצם אלקותו יתברך השופע בכל העולמות עד העולם הגשמי והחמרי הזה. ולכן אל תדאג כלל, רק תשים באלקותו יתברך את בטחונו, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ח' קנג בַּנְחֹל רַפֵּט

ח' קנג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, ח' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בַּעֲנִין מַה שֶּׁכָּתַבְתָּ וְכו'; צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמִהֲנֶה אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְצָרִיכִים לִידַע, שְׁאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, כִּי תְּכַלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַּע. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), אֲשֶׁר זֶה הוּא הַשְּׁגַת שִׁבְת, אֲשֶׁר אֵין מְקוֹם כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, הַיְנִיָּה בְּהַכָּאָה עוֹלָה מְקוֹם, הֵינּוּ י' פָּעַם ה', ה' פָּעַם ו', ה' פָּעַם ה', עוֹלָה בְּדִיוֹק בְּמִסְפָּר מְקוֹם, לְהוֹרוֹת שְׁאִין מְקוֹם גִּשְׁמִי, רַק הַכֹּל אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְּׁרוּאִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, דּוֹמֵם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, גִּשְׁמִיּוֹת הַמְקוֹם, זֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, שְׁאִין דַּעַת אֲנוּשִׁי יָכוֹל לְהִכִּין זֹאת, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָאת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, שְׁרוּאִים יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי יִתְבָּרַךְ, צָרִיכִים לְהִיּוֹת דּוּוֹיִים בְּגְלוּת מְרָה, הוֹרְגִים, רוֹצְחִים, שׁוֹחֲטִים וְשׁוֹרְפִים אוֹתָם בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאֶכְזָרִיוֹת, וְלִטְנוּף וְצוּאָה אֲמוֹת הָעוֹלָם, פְּסֻלַּת אָדָם, לֹא חֶסֶד כְּלוּם, וִירָאִים וְשִׁלְמִים הַמוֹסְרִים נִפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵם סוֹבְלִים סָבֵל גְּדוֹל מְאֹד מֵאִינָשִׁי דְּלֹא מַעֲלִי, וְאֵלּוֹ הַרְשָׁעִים הַשִּׁיגוּ חֵיל וְכו', בְּנֻדָּי עוֹלִים עַל הַלֵּב קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת וְכו', עִם כָּל זֹאת אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב), שֶׁהֶחֱרַח שִׁיחֵיו קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם לֹא, הִיָּה דַּעַתוֹ כְּבִיכּוֹל כְּדַעַתְנוּ, וְזֶה אֵי אִפְשָׁר לְהַעֲלוֹת עַל הַדַּעַת, כִּי דַּעַתְנוּ מְצַמֶּמֶת לְהִכִּין רוּחְנִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוּת, עִם כָּל זֹאת, סִיִּם רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה, וְאֵין קֶשֶׁה לוֹ שׁוּם קִשְׁיוֹת.

וּבִאֲמַת כֵּן מְבִיא רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד), אֲשֶׁר יֵשׁ חֵלֶל הַפְּנוּי, שֶׁשֵּׁם פְּנֵה כְּבִיכּוֹל, אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִתּוֹף הַחֵלֶל

שֵׁם כָּל הַבְּרִיאָה, אֲבָל מֵאַחֵר שֵׁשׁ חָלָל, מִשֵּׁם בָּאִים כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת, עִם כָּל זֹאת אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים עֲבָרִים, שְׁעוֹבְרִים עַל הַכֹּל, עַל-יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-יְדֵי אֱמוּנָה מְמִלָּאִים אֶת כָּל הַחָלָל, וְרוֹאִים חֲזָרָה רַק אֱלָקוֹת, וְיוֹדְעִים אֲשֶׁר מְקוֹ"ם, דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבִּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְחוֹזְרִים אֶל הַשְּׁגָת אֱלָקוֹת, תְּכִלִּית הַיְדִיעָה שֶׁלֹּא יוֹדְעִים כָּלָל, שֶׁזֶה סוֹד הַשְּׁגָת שְׁבֵת, וְאִזּוּ הוּא שְׁיִמְח בְּחִלְקוֹ תְּמִיד, וְהוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

ח' קנר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ח' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (מִשְׁלִי כ"א, כג): "שֹׁמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ, שֹׁמֵר מִצְּרוֹת נַפְשׁוֹ"; נִמְצָא, שֶׁכָּל מֶה שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה רַק מִחֲמַת פִּי. וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ו, ז): "כָּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ", וּמוֹבָא בְּזֵהָר (ח"ג מב.): בְּגִין פִּיהוּ דְלֹא נָטִיר לִיָּה. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן ל"ח) עַל הַפֶּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ח, ח): "רוּחַ סֶעֱרָה עָשָׂה דְבָרוֹ", כָּל הָרוּחַ סֶעֱרָה בְּמַחוֹ שֶׁל אָדָם נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַדְּבּוּר, כִּי אֵין לָךְ אָדָם שֶׁהוּא שָׁקֵט וּמִיִּשֵׁב בְּדַעְתּוֹ, כִּמוֹ זֶה שֶׁמִּמַּעַט בְּדְבּוּר, כִּי כָּל הַמְּרֻבָּה בְּדְבּוּר — מְרֻבָּה בְּצִרּוֹת, כִּי אֵין עוֹד צָרָה שֶׁאָדָם יִסְתַּבֵּךְ בָּהּ כִּמוֹ הַדְּבּוּר, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר, לֹא יִכּוֹלִים לְתַפֵּס אוֹתוֹ אִף פַּעַם. וְכֵן מוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִמֵּן ל"ה): מִי שֶׁעָצוֹר בְּמִלִּין, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוֹכֵל אוֹתוֹ שׁוֹם אָדָם.

וְלִכֵּן עֲצָתִי, שֶׁלֹּא תִדְבֹּר כָּלָל בְּעִנְיָן הַזֶּה וְכו', וְתַעֲשֶׂה עֲצָמָךְ

כָּאֵלִם. וּכְמֵאמָרָם ו"ל (חלין קלט): מָה אֲמָנוּתוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה?
יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כָּאֵלִם, וְאִזּוֹ יִנָּצַל מִצָּרוֹת רַבּוֹת. וַיֵּשׁ לִי לְהֶאֱרִיךְ לָךְ בְּעִנְיָן
זֶה, וַיִּדְבֹּר פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ח' טַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר
לִי מְאֹד, נָר לְהַצְדִּיק בַּחַל נּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... נָרוּ
יָאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלָתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ הַיָּקָרִים אֵינָם יוֹדְעִים כַּמָּה פְּעָמִים
בַּיּוֹם עָלֵינוּ לוֹמַר אֲשֶׁרֵינוּ, וְעוֹד פַּעַם אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂזָכֵינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ
ו"ל, וּמִי יִתֵּן, שְׁנֵת־חֵיל מִחֲדָשׁ לְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים: "לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְשִׁיחּוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת
שֶׁב־שִׁיחּוֹת־הַר"ן וּב־חֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר הֵם נָר לְרַגְלֵינוּ וְאוֹר
לְנִתְיָבְתָנוּ. וְצָרִיכִים כָּל-כָּף לְהִתְמִיד בָּהֶם, עַד שֶׁיִּהְיוּ שְׂגוּרִים עַל
לְשׁוֹנָנוּ. וְעַל-פִּי הַקְּדָמוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת יְכוּלִים לְהִבִּין בְּסִפְרֵי הַזֶּהָר
וְהַתְּקוּנִים וּבְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, שֶׁהֵם ה'עֵץ חַיִּים' וּפְרִי עֵץ חַיִּים'
וְהַשְׂמוּנָה שְׁעָרִים וְאוֹצְרוֹת חַיִּים וּמִבּוֹא שְׁעָרִים וְכו', זֶה אִי אֶפְשָׁר
לְהַסְבִּיר לְזוּלָּת אֶת הַטַּעַם כִּי טוֹב שֶׁבָּהֶם, כִּי בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל כָּבֹד
כָּלוּל הַכֹּל, כִּי עָקֵר הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל הִיא לְהִבִּיא אֶת כָּל
הַלְמוּדִים לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה, עַד שֶׁגַּם הַפְּחוּת שֶׁבְּפָחוּתִים יוּכַל לְהִבִּין
וּלְהַשְׁכִּיל בְּרוֹחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, דָּבָר זֶה לֹא יִכִּלְהוּ הַרְעִיּוֹן כָּלָל.
וּכְבֹּד אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חֵי-מוֹהַר"ן, סִמֵּן שִׁיד): אֲפֹלוּ הַפְּחוּת שֶׁבְּאֲנָשִׁי,
אֲנִי מוֹלִיךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ שֶׁל צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד, וַיִּקְנָאוּ לִמִּי שֶׁהוּא
מוֹשִׁיט יָד, כְּאוֹמֵר שֶׁמְגַלָּה אֶת הַפְּגִימִיּוֹת שֶׁבְּתוֹרָתוֹ.

אחד מהיסודות שבדבריו הקדושים הוא הגלוי של (יחזקאל לג, כד): "אחד ה'יה אברהם", שאברהם אבינו עבד את הקדוש-ברוך-הוא בבחינת אחד, שלא הסתפל על שום בריה שבעולם, וה'יה בעיני עצמו יחיד ממש. וזה יסוד מוסד, כי על-פי-רוב נופלים בדעתו, מאחר שמסתכלים על הזולת, ונדמה שזה כבר זכה לזה וכו', וזה כבר זכה לזה וכו', והוא עדין מנח בשאל תחתית וכו', אך מה יש לאדם להתפלל מאחרים?! ועל הקדמה זו מוהרנ"ת ו"ל מקשר (לקוטי-הלכות, פסח, הלכה ט') את ענין התם הקדוש (ספורי-מעשיות, מעשה ט') שהיתה דרכו לומר: זה מעשה שלו וזה מעשה שלי, שלא התפלל מאחרים כלל, ואף שלו יצא מנצל של ג' קצוות, א שכיכל מיט דריי עקן, ואפלו שאשתו אמרה לו: מדוע אחרים לוקחים סכום גדול וכו', והשיב לה: מה יש לי עם אחרים?! זה מעשה שלו וזה מעשה שלי, ובואי נעשה חשבון — מה הרוחתי מיד ליד וכו', וה'יה מלא שמחה.

וזה יסוד גדול בעבודת השם יתברך — לא להתפלל מאחרים כלל, אף אחד אינו יודע עבודה של מי יותר חשובה למעלה. וכן בעניני חדושי תורה, אף אחד אינו יודע חדושים של מי יותר חשובים בעיניו יתברך, ולכן כל אחד ילך בדרך, ויחדש כפי הבנתו, העקר שיהיה על-פי הקדמות אמתיות, וקדשא בריך הוא חצי בפלפולא אוריתא. ורבונו ו"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), אשר לפעמים באה על האדם מחלקת, מפני שאינו מאמין בחדושים שלו, ושיש להקדוש-ברוך-הוא הנאה מחדושי. וכן גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שזה תקון גדול לחדש בתורה, כי כנגד שהרהר, חס ושלום, והכניס במחו טמאה וכו', רחמנא לצלן, כנגד זה יכניס קדשה, והם חדושי תורה, שהם לבושים לנשמתו. וכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח), שיש שכל הנקנה אחר שכל בכח ושכל בפעל וכו', וזה השכל שהוא קונה לעצמו, על-ידי שהוציא מכח אל הפעל, והם הם החדושים שאדם זוכה לחדש ומוציאם על הכתב, למען יעמדו לימים רבים.

ולכן אשרי מי שמתמיד בדברי רבנו ו"ל, ומחדש חדושים

אֲמַתִּים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בּוֹרָא רְקִיעִין דְּקִרְשָׁה, כִּי הוּא מְגַלָּה אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹכָא (וְהָר בְּהַקְדָּמָה, דָּף ד.); הָעֵקֶר לֹא
לְהַתְבַּלְבֵּל וְלֹא לְהַתְפַּעֵל מֵאַחֲרִים, מֵה יֵשׁ לוֹ עִם הַזּוּלָּת, שְׂיִצְטָרֵךְ
לְהַתְבַּלְבֵּל מִמֶּנּוּ? !

מָה אָמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה דְּמִינוּת, שֶׁהֵם לִיצִי
לִיצְנוּת, שְׁקוֹרִין קוֹמְדִיעַ [מִשְׁחָק], מְתַלְבָּשִׁים עִם כּוֹבֵעַ שֶׁל אֲדָמוֹ"ר,
וְעוֹשִׂים תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת לְמִצָּא חֵן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, וְאִינוּ אֵלָּא שׁוֹטָה
גָּדוֹל, כְּלִי רִיק. וְלָכֵן רָאוּי לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְשַׁמֵּחַ, שְׂזֻכָּה
לְהַתְנוּדֵעַ מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאִינוּ נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וְהַדְמִיוֹן שֶׁל פְּרָסוֹם
שֶׁל שְׁקָר וְכו'. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל דְּבָר זֶה מְאֹד
מְאֹד, שֶׁלֹּא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאָפֵן, וְתִמְיֵד לְזֹכֵר — מָה
שֶׁבִּיד בְּטוֹחַ, כִּי כָּכָר גָּלָה לָנוּ רִבְנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'), שֶׁהִיצֵר
הָרַע נִדְמָה כְּמִי שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָלֵם רָצִים אַחֲרָיו, וְלִבְסוּף
פּוֹתֵחַ אֶת הַיָּד, וּמֵאוֹמֶה אֵין בּוֹ, כְּמוֹ-כֵן הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ
חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ אֲמַתִּי — הָאֵם יֵשׁ בְּיָדֵי תַנ"ךְ, שֶׁשָּׂה סְדָרֵי מִשְׁנָה,
בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפְתָּא, סְפָרִי הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי
הָאֲרִיז"ל, וְחִסְדוֹת וּמוֹסָר וְכָל הַמְדַרְשִׁים כָּלֵם, וְזוּלָּת זֶה הַכָּל הֶבֶל
וְרַעוּת רוּחַ, וּמִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ כָּל זֶה, הוּא מְשַׁטָּה עַצְמוֹ וּמְשַׁטָּה אֶת
אַחֲרִים, וְנִשְׁאָר שׁוֹטָה וְטִפֵּשׁ, שֶׁמְשַׁטָּה וּמְטִיפֵשׁ אֶת עַצְמוֹ וְאֶת כָּל
הַנּוֹלִים אֵלָיו. וְדָבָר זֶה שִׁיךְ גַּם בְּפָנִים אֲצֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁנִּתְהַוָּה
לְאַחֲרוֹנָה מִפְּרָסְמִים שֶׁל שְׁקָר. וְהִסִּימֵן הִזֵּה יִהְיֶה בְּיָדְךָ, אִם אַתָּה
אֵינְךָ קוֹנֶה לְעַצְמְךָ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכו',
אַתָּה הָאֵמֶלֶל הַכִּי גָדוֹל, וְאַתָּה רָץ אַחֲרֵי צְבוּעַ וְשִׁקְרָן. וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קכ.): "וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שְׁמֵלָה" (יִשְׁעִיָּה ג,
ו), שֶׁאֵין בְּיָדֵי — לֹא מִקְרָא, לֹא מִשְׁנָה, לֹא גְמָרָא; זֶה נִקְרָא עֲנִי
אֲמַתִּי, מִי שֶׁאֵינוּ לוֹמֵד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁשִׁי עִם הַתְּרַגּוּם, מִי שֶׁאֵינוּ
לוֹמֵד תַּנ"ךְ, מִשְׁנֵיּוֹת, גְּמָרָא וְכו', שֶׁלֹּחֵן עֲרוּךְ, זֶה מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ
מְאֹד מְאֹד, וּמְכַל שֹׁכֵן אֲצֵל אַחֲרִים, שֶׁם בּוֹדֵאי הַרְחֻמָּנוּת גָּדוֹלָה פִּי
שְׁנַיִם, שֶׁאֵין יוֹדְעִים בְּכָלֵל מָה זֶה עֲנִין 'הַתְּבוּדוּת', לְדָבָר אֵל
הַקְדוּשׁ-בְּרִיךְ-הוּא, שֶׁאֵז הוּא בְּאֲמַת בַּעַל דְּמִיוֹן גָּדוֹל מְאֹד, כִּי מִי

שְׁאִינוּ מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִינוּ מְתִיעֵץ בְּכָל דְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא חַי בְּטַעוֹת גְּדוֹלָה וּבְדַמְיוֹן וְכו'.

וְלִכֵּן רָאוּי לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹמַר בְּכָל יוֹם: 'אֲשֶׁרִינוּ'.
וּכְמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל (עֵינַן עָלִים לְתִרּוּפָה, מִכְתָּב קֶצֶה) שֶׁכְּתֹב:
"וּבְיָדָיו ר' פִּיּוּוֹיִל צֶדֶק בְּדַבְרָיו, בְּהִתְפָּאָרוֹ 'אֲשֶׁרִינוּ' בְּכָל פַּעַם",
(הֵינּוּ שֶׁהָיָה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשֵׁם ר' פִּיּוּבֵל, וְתָמִיד אָמַר:
'אֲשֶׁרִינוּ אֲשֶׁרִינוּ, שְׁנֹכֵינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבֵּנוּ ו"ל', וְהָיוּ הַמִּתְנַגְּדִים
מְתַלּוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, וְקוֹרְאִים אוֹתוֹ: פִּיּוּבֵל 'אֲשֶׁרִינוּ', אֲבָל מוֹהֲרַנ"ת
ו"ל חִזַּק אֶת דְּבָרָיו, שֶׁבִּאֲמַת כֶּף רָאוּי לֹמַר תָּמִיד: 'אֲשֶׁרִינוּ'.

וּבִאֲמַת מִי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן אֵיךְ הָעוֹלָם מִתְנַהֵג הַיּוֹם מִבְּחוּץ וְכֵן
מִבְּפָנִים וְכו', רָאוּי לוֹ לֹמַר 'אֲשֶׁרִינוּ', כִּי יְכוּלִים לַחֲיוֹת בְּדַמְיוֹן
גְּדוֹל, וַיַּעֲבְרוּ לוֹ הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת, וּמֵאוֹמָה אֵין בָּיָדוֹ. אֲמַת שְׁעוֹבֵר
עַל כָּל אֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר — עֲלִיוֹת וִירִידוֹת וְכו', עִם כָּל זֹאת
הַתְּחַזְּקוֹת צָרִיכִים לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאַסוּר לְהִטְעוֹת עֲצֻמוֹ עִם
הַתְּחַזְּקוֹת, אֲדַרְבֵּה אֶת הַתְּחַזְּקוֹת צָרִיכִים לְנַצֵּל לְקִנּוֹת מֵהַ שְׁיִיתֵר
טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, קִדְשֵׁת וְטְהֻרַת הַמַּחֲשָׁבָה, לְחַשֵּׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי הָעֶקֶר הוּא הַמַּחֲשָׁבָה, וּבְמָקוֹם שֶׁאֵדָם חוֹשֵׁב — שֶׁם כָּל הָאָדָם
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א); וְלִכֵּן אֲשֶׁרִינוּ מֵהַ טוֹב חֵלְקֵנוּ וּמֵהַ
נְעִים גּוֹרְלֵנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֹדֶר וַיֵּגֶשׁ, ח' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהִדְפָּסָה, וְתִשּׁוּאוֹת חֵן לְךָ
עַל זֶה, וְזוֹ הַמַּצָּה הִכִּי גְדוֹלָה בְּצִדְקָה — לְנִכּוֹת אֶת הַרְבֵּים לְחִזּוֹר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲשֶׁר ח' קנז בְּנִחַל רצה

רֹאה לא לפל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, רק תִּרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יתְבַרֵךְ
עַל-כָּל-פָּנִים חֲמֹשׁ דְּקוֹת, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד זָקֵר בְּעֵינֶיךָ,
כִּי כָל תַּפְלָה וְכָל תַּחֲנֻנָּה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בְּשָׂמִים, וְאִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ
מָה זֶה תַּפְלָה, לֹא הִיָּה מִפְּסִיק מִלְּהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן אֵלָיו יתְבַרֵךְ מִדִּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּעֻקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה.

סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתוֹפָה לְרֹאוֹת בָּמוֹ עֵינֶיךָ
אֶת הַנִּסִּים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא תִתְיָאֵשׁ
מִלְּבוֹא בְּכָל פַּעַם אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן לִפְנֵי יתְבַרֵךְ, וְתִבְקֹשׁ
כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ח' קנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסִדֵּר וַיֵּגֶשׁ, ח' טַבַּת ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... גִּרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ שֶׁל שְׁבָעִים דְּפִים. וְאַשִּׁיב לָךְ
רק בִּקְצָרָה, כִּי פְּשׁוּט הַזְמַן אֵינוֹ בִּידִי, וְהַמּוֹן מִכְתָּבִים מְחַכִּים
לְתִשׁוּבָה.

תַּעֲשֶׂה לַעֲצֻמָּךְ קִבְּעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְשֵׁם
תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, תִּלְמַד כְּסִדְרָן דִּיקָא הַלְכָּה אַחֵר הַלְכָּה, וְזֶה
יִכְנִיס בְּךָ תַּקְוָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הִרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יתְבַרֵךְ, וְאַפְלוּ שְׂנֵד מָה לָּךְ שֶׁאֵין
מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתָךְ וְכו', מָה בְּכֶךָ? ! תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה וְעֻקְשָׁן גְּדוּל, כִּי
בְּאַמַּת הוּא יתְבַרֵךְ נִמְצָא וְאֵין מִלְּבָדוֹ נִמְצָא, וּמָה שֶׁאָדָם אֵינוֹ מִרְגִּישׁ
אֶת זֹאת, זֶה מִפְּאֵת הַצּוּאָה וְהַלְכָּלוֹךְ שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשׁוֹ מִפְּגָמֵי הַבְּרִית
שֶׁפָּגַם וְשֶׁפָּךְ זָרְעוֹ לְבִטְלָה וְכו', וְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דָּבָר מְגֻנָּה — סְרִטִים
וְכו', כִּי עִם זֶכֶל כְּזֶה בְּרֹאשׁ אֵיךְ יִזְכֶּה לְהִרְגִּישׁ אֶת אַמַּתָּת מְצִיאוֹתוֹ
יתְבַרֵךְ? ! אֵיךְ עִם לְכָלוֹךְ כְּזֶה יִבִּין וַיִּשְׁיג אֶת הַצְדִּיק הַדְּבּוּק בּוֹ

יתברר?! ולמה שלא יהיו קשיות תמיד על הצדיק האמת?! על כל בור ועם הארץ, שחקן עם בגדים צבעוניים, שהולך עם ספאדיק או קאלפיק או שטריימל, ועושה תנועות משנות, וצועק וצורח וכו' הצגה יפה, על אלו אין לה קשיות וספקות, אדרבה אתה רואה בהם רק רוחניות... כפי הטנוף שיש בראשו, אבל צדיק שבאמת דבוק בו יתברר, ולא רואים אצלו שום דבר, פמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג), עליו יהיו לה קשיות רבות?! זה פלא על גבי פלא.

הרגל עצמה ללמד בכל יום משניות כסדרן אפלו בגרסה, כי רק זה מה שיזכר אותה מכל מיני חלדה שנדבקה בה.

האדם צריך בזה העולם הרבה ישוב הדעת, לישוב דעתו — מה עושים?! כי הימים והלילות פורחים, ואין במה לתפס אותם.

עליה לדעת, אשר כל יום הוא מתנה שהקדוש-ברוך-הוא נותן לנו, ואשרי מי שידע איך לנצל כל יום יום, ואינו מטעה עצמו כלל. וכבר אמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד.

אשרי מי שעושה לעצמו סדרים במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, אשר אין טוב מזה, ועל כלם — ללמד הרבה הלכה, שמופכת את הדמים, ומוציאה את הטוב מהרע, פמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח').

הוי גיוואלד, אל תטעה עצמה, רק תדע, שהראש שלך מלא טנוף וצואה מחמת חטאות נעוריה של הוצאת זרע לבטלה, שהרביית לחטא בזה. ולכן אין פלא שאתה מלא קשיות וספקות, ואינך יכול להבין וכו', עד שאתה אומר: "אני לא מבין אתכם", בודאי לא תבין, ואיך פן תוכל להבין, פשראשו מלא טנוף וצואה, מלא נאוף והרהורים רעים ומחשבות מגנות וכו'.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ח' קנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בזה העולם אם רוצים להצליח, העקר לקנות לעצמו מדת הסבלנות, אשר אי אפשר לעבר את זה העולם בלי המדה היקרה הזו של סבלנות, כי הסבלן הוא המצליח, ומי שחושב שהוא יכול להכניס את הזולת בפת, אינו יודע אשר את עצמו הוא מכניס בפת, ולא את זולתו, כי העולם הזה הוא כמו ראי, מה שעושים לזולת — מקבלים בחזרה.

נא ונא אל תכנס בלחץ, הקדוש-ברוך-הוא גדול מאד, כמו שפיתוב (תהלים קמה): "גדול הוי"ה ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר", ולכן מה אתה צריך להתבלבל ולהכנס בלחץ כזה, עוד תראה נסים נגלים כאלו, שלא שערת עליהם.

אני יודע וכו', אבל צריכים סבלנות, וכבר אמר החכם: הסבלנות היא תחבולה למי שאין תחבולה; הינו שרק זו העצה — לסבל ולסבל ולסבל, ועל-ידי סבלנות עוברים על הכל. סב"ל עולה במספר צ"א הוי"ה אדני עם הכולל דיקא, על-ידי-זה מיוחדים את כל העולמות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ח' קנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל האברך הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע, שאין פאן שום מקרה כלל, אלא הכל בהשגחה פרטית ממנו יתברך, המשגיח על כל דבר, וצריכים רק לפשפש במעשינו.

מובא בשם הרב הקדוש רבי לייב מוכיח זי"ע (שציונו הקדוש סמוך אל בעל התולדות הקדוש), שפרש את הפסוק (שמואל-א' כ, כו): "כי אמר מקרה הוא בלתי טהור", תכף-ומיד פשבר ישראל ואמר שזה מקרה, זה כבר אינו טהור, כי אדם צריך להאמין, שהכל בהשגחה פרטית, ובדאי יש הרבה דברים שאינם מבין ואינם מסגל להבין, הכל סתום וחתות באלף עיזקאין (מגעולים), יש הרבה דברים, שבני-אדם אין להם השגה בדברים נקים ורוחניים פאלו, ולכן לא כדאי להפגס ולחקר חקירות של שטות והבל, יותר טוב להתחבא בתוך האמונה הקדושה.

הדורש שלומך...

ח' קס.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לחכות, ולמען טובתך הנצחית אל תדחה את השעה אפלו בתפלה, אלא בקש ברחמים ובתחנונים, אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקיטת-מוהר"ן, חלק א', סימן כ', וסימן קצו), כי זו נקראת דחיקת השעה; ונחמינו הקדושים אמרו (ברכות סד.): כל הדוחק את השעה — השעה דוחקתו, וכל הנדחה מפני השעה — השעה נדחית מפניו.

דבר השם יתברך יבוא פתאם, ותראה איך שלא יעזבו אותך, אתה רק דפק על דלתות התפלה, וכמאמרם ז"ל (מגלה יב.): למה

וְקָרָא בֶּן קִישׁ? שֶׁהָקִישׁ עַל דִּלְתֵי הָרַחֲמִים; רַק זֶה מֵה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל, וְרַק זֶה הָעֵצָה, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, אֲלֵא לְבֹא בְּכָל יוֹם וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרֹךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. רַק אֵל תִּטָּעַה עֲצָמְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ח' קסא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֹךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וַיָּגֶשׁ, ח' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לִנְכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

בַּעֲגִינֵן הָעֵסֶק שֶׁאֵת רוֹצֶה לִפְתּוֹחַ בַּעֲבוּר נָשִׁים וְכו', קִדְּם תִּקְבְּלִי שְׁעָלֶיךָ לְתַת יַחַס לְכֻלָּן בְּלִי יוֹצֵא מִהַכֵּל, וְכֵן תִּקְבְּלִי שֵׁם טוֹב, כִּי חֲבֵרָה אַחַת יֵשׁ לָהּ עוֹד חֲבֵרָה, וְכֵן תִּתְּפַרְסְמִי, כִּי בָּזָה תְּלוּיָה הִתְעַלָּחָה, וּבִפְרָט בַּעֲסֵק הַזֶּה וְכו', שֶׁמֶאֱד מוֹלְזִים בְּלִקְוֹחוֹת, וְאִם נוֹתְנִים יַחַס טוֹב — זֹכִים לְהִתְעַלָּחָה. וּבְכֻלָּל — בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל קְדוּשׁוֹת הֵן, וְאִסּוּר לְזַלְזֵל בָּהֶן, יַחַס וְשְׁלוֹם, אֲלֵא לְכַבֵּד כָּל אַחַת וְאַחַת בְּכָבוֹד הָרָאוּי לָהּ.

וְהַדְּבָר הַשְּׂנִי — לְשַׁבֵּר אֶת הַמְּחִיר לְחֻצִי, וְאִז תִּרְאִי שֶׁתַּהֲיָה לָךְ הִתְעַלָּחָה גְּדוֹלָה מְאֹד בַּעֲסֵק, וּמֵה גַם שֶׁתִּקְבְּלִי שְׂכָר בְּשָׂמִים, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁאֵת נוֹתְנַת יַחַס לְבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לָךְ חֲזוֹנָה כָּפֹל כָּפֹלִים, כִּי אֲצִלוּ יְתִבְרֹךְ מְאֹד חֲשׁוֹב אִם נוֹתְנִים יַחַס לְזוּלַת וּמִכְבָּדִים אוֹתוֹ.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתַּצִּיִּתִּי.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהִתְעַלָּחָה...

ח' קסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל הרב היקר והנעלה, שמן תורק שמו, מחבר ספרים נפלאים ... שליט"א.

לנכון קבלתי את ספרו היקר, שמשיב על המבקרים את דבריו וכו'. לדעתי, היה חבל, כי כבר כתוב (איוב טז, ג): "הקץ לדברי רוח", מי שלא ירצה לקבל דבריכם, ממילא לא יקבל, אפלו שתראו לו אלף ראיות, ומי שיחפש אחר האמת, הוא יקבל את האמת ממי שאמרה, וכבר אמר החכם: "קל להיות מבקר מלהיות מחבר", מחבר אינו ישן, כי מונע שנה מעיניו, והוא ער ימים ולילות ומתניגע בתורה, ומבקר ישן טוב, אוכל ושבֵע ודשן, ובמחי יד מבטל וכו'. ולכן אין זה כדאי אפלו להשיב לו, הוא לא יקבל את האמת, אפלו שתראהו לפני עיניו, תמיד ימצא מומין וחסרונות. ועליו נאמר (משלי כו, ד): "אל תען כסיל פאולתו", הוא ממילא לא מוכן לשמע לך, רק יכנס בופוחים של פטפוטי סרק והבל לבטל את דבריכם, מחמת קנאה ושנאת חנם, שזכיתם לחבר ספרים נפלאים כאלו, ולכן לא היה כדאי לחבר ספר להשיב על כל הבקרת, חבל מאד להכנס בטוען ונטען עם מתנגדיך, הם אינם רוצים את האמת, הם רוצים רק לקנטר.

לדעתי, מהיום והלאה תחברו עוד ספר ועוד ספר, והקדוש-ברוך הוא יאיר עיניכם במאור התורה, וקדשא בריך הוא חדי בפלפולא דאורייתא.

בענין ... העקר לא להכנס בכעס ורציחה, ולא להכנס בלחץ ובעצבים וכו', כדאי להיות חזקים, הן — הן, לאו — לאו, לומר דעתכם וזהו זה, לא להכנס בופוחים, ופוחים זה יסוד הפשלון, לא כדאי להכנס במשא ומתן, בדין ודברים, כי אל תתגבל עם מגול, שלא תהיה כמהו.

אשר ח' קסג — ח' קסד בנחל שא

זכר דברים אלו תמיד, ותשים אותם לנגד עיניך, ותהיה הכי מאשר ומצלח בחיך.

הדורש שלומך באהבה רבה לכבוד התורה...

ח' קסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מתפלא עליך, למה לך להכניס את עצמך במקום שאינו שלך אליך? ! למה לך להתערב בדברים שאינם שיכים אליך כלל? ! הלא אתה גורם לעצמך צרות צרורות בעבור זה.

ראה מה שנגרע לי על לא דבר, וקניתי לעצמי שונאי חנם, עד שהצרכתי לצאת בכותבת הגסה, ולפרסם עובדי עברה, וכך השתקתי ממני את הריב והמדון וכו', ואף שבשקט הפלכים נובחים וכו', אבל מפתחים פן ואולי אגלה עוד את מעלליהם וכו', אבל אתה — מה לך ולצרה הזאת? ! תן לשכור שילך ויפל בעצמו, כמאמרם ז"ל (שבת לב.); אינך צריך להתערב בכל דבר, תעמד מהצד ותראה מה ואיך ילד יום וכו'.

הדורש שלומך...

ח' קסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, ידידי הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גג עלינו ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אברך צריך תמיד להרגיל עצמו לשאל שאלת חכם, אין דבר כזה לפסק לעצמו פסק, מחמת שראה באיזה 'קצור' הלכות. פה מדברים מאסור פריתות, רחמנא לישזבן, ובפרט כהיום, שלא לומדים היטב עם הבחורים את פירטי ההלכות, ואחר התחנה כבר טרונים על המחזה ועל הפלפלה, ולכן אין דבר כזה לפסק הלכה 'מקצור' בכלל, אברך בשנה הראשונה מכרח ללמד אצל רב מפרסם לירא שמים פעם בשבוע הלכות טהרת המשפחה, טור, בית יוסף ושלחן ערוך הלכות נדה, ומהלה לאל, לא אלמן ישראל, יש בכל עיר רב ירא שמים ממחה, שנותן שעור פעם בשבוע שעה ויותר, וכדאי לבטל אז הכל, ולרוץ אל השעור, אחרת — דמו בראשו. אין דבר כזה לסמוך על עצמו וכו', אלו עניני פריתות, וזה לא משחק, עון כזה יכול לפגוע בילדים, שיהיו נולדים בעלי מומין, רחמנא לצלן, ואז לא כדאי כבר לחיות מרב מרירות שסובלין כל החיים.

ולכן אני מבקש אותך, שמהיום תלך פעם בשבוע ללמד הלכות נדה אצל מגיד שעור מפרסם. ובכלל, אפילו אברכים שהתחתנו לפני עשר שנים ויותר, יש פעם בשנה חזרה על כל הלכות נדה, על-ידי רבנים מפרסמים ליראי ה', וצריכים ללכת אז אל השעור, כי יש הרבה דברים ששכחו במשך הזמן, ויש בכל פעם שאלות וספקות חדשים, ואין זה חמורות, זה עקרי הלכות, יסודות גדולים ביהדות.

מספר על הרב הקדוש רבי אורי מסטרליסק זי"ע, שחזר על הלכות נדה אלה פעמים, איש שרף וקדוש כזה היה צריך לחזר הלכות נדה אלה פעמים? ! זה פלא, אבל מוסר השכל לקטני המוח והשכל כמנוי היום, שבוירים ורצוצים וכו', אשר כונדאי מכרחים פעם בשבוע ללכת אל שעור שלומדים בו הלכות נדה, ובזכות זה נהיה שמורים מהכל.

הדורש שלומך...

ח' קסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא לא לדחוק את השעה, הרי זה לא יביא אותך לשום מקום, רק שתהיה עצבני ביותר, כי מי שדוחק את השעה, השעה דוחקתו, ונדמה לאחד שנוסע ברפכת ודוחף את הרפכת, בחשבו שהרפכת תסע עכשו יותר מהר... ומה קורה? הוא שובר את הגב שלו... כמו-כן מי שדוחק את השעה, אשר רק נכנס בלחצים, ומצער את עצמו ביותר.

הן אמת, אני יודע שפואב לך מאד מאד מכל מה שעובר עליך, ואני מרגיש את הצער הגדול שלך, וממש אני יכול לישן, כי אני יודע מה עובר עליך בפרטי פרטיות וכו' וכו', עם כל זאת ראה להחזיק מעמד, סוף כל סוף אנחנו יהודים מאמינים בני מאמינים שהכל בהשגחה פרטית, וכל צער וכל עגמת נפש — הכל בחשבון צדק, בהשגחה עליונה בפרטי פרטיות, כמאמרם ו"ל (חלין ו:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליהם מלמעלה; ואמרו (יומא לח.): אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ואמרו (ירושלמי שביעית): אפלו צפרא קלילא מבלעדו שמיא לא מתצדא; אפלו צפור קטנה אינה נתפסת מבלי שייגורו עליה מקדם מלמעלה. ולכן בודאי כל מה שעובר עליך זה רק ממנו יתברך.

ולכן ראה להחזיק מעמד, הרגל עצמך רק לדבר עמו יתברך, כי אין עצה אחרת, אלא לברח אליו יתברך, וזה הבית מנוס שלנו.

וכן רוצ' לחדרי תורה, ואם תוכל לחדש איזה חדושי תורה — אין למעלה מזה, כי כך אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה): כשאדם סובל יסורים, עליו לסגר עיניו, ולברח רק אליו

יתברך, ולהכלל באין סוף ברוך הוא, וכשחוזר מהבטול, יכול להיות שהיסורים יתגברו יותר, ולכן העצה היא — לחדש חדושים, ואם זוכה לחדש חדושים, סימן שזכה להגיע לבטול אמת.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ח' קסו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ, ותראה את הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

מוהרנ"ת ו"ל אומר: "מרבנו ו"ל קבלנו את ההתחזקות". וכאמת לא מוצאים בשום ספר התחזקות כמו שמוצאים בספרי רבנו ו"ל, זה לא אומר למעט בשאר ספרים, אדרבה רצון רבנו ו"ל היה לעבר ולטיל ולהיות בכל הספרים שבעולם (עין שיחות-הר"ן, סימן כח), אלא 'ההתחזקות' — זה מקבלים מספרי רבנו ו"ל. ולכן ראה להתמיד הרבה בספרי רבנו ו"ל, ותתחיל קדם ללמד הרבה את שיחותיו הקדושות של רבנו ו"ל, שבתוך "שיחות-הר"ן" וכן "חיי-מוהר"ן", ואחר-כך תוכל ללמד את כל התורות הקטנות ב"לקוטי-מוהר"ן", עד שתבין כבר גם את התורות הגדולות, ואין זה כל-כך קשה כמו שחושבים, כי כל אחד יכול להבין בהן, ובפרטיות "ספר-המדות", רצה רבנו ו"ל שיהיה שגור על לשוננו בעל-פה, ואמר, שהספר הזה עשה אותו ליהודי, הינו על-ידי שקנים כל מה שנאמר שם.

הדורש שלומך...

ח' קסז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראיתי את אשר כתבת וכו'. מה אמר לך! אני אוהז אחרת לגמרי. ראה מה שרש"י הקדוש אומר (עין רש"י דברים י', פסוק ז'), שקשה לו מה שאמרו (במדבר יד, ד): נתנה ראש לפרש ממנו כיום שעשו בו את העגל, עין שם; הינו תכף-ומיד בשרק מתאספים ורוצים לנתק עצמם ממנו יתברך מאיזו סבה שרק לא תהיה — זו עשית העגל. וצדיקים מתדמים לקונם, ולכן תכף-ומיד כשחבורה שהיו תלמידים של צדיק או חכם שהוא היה מורם או מוריכם או מנהיגם, ורוצים לפרש ממנו, זה כבר עשית העגל, וזה עון חמור מאד.

ולכן כלך מחבורת רשעים כאלו, איני רואה את זה בעין טובה, כי חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ק:): החולק על רבו כחולק על השכינה. ואמרו (עין בבא קמא צב.): בור ששתיית ממנו מים, אל תזרק בו אבן. ולכן כלך לך מאינשי דלא מעלי כאלו, שלא תעגש, חס ושלום.

הדורש שלומך ומצפה שתצית...

ח' קסח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויגש, ח' טבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הבחור היקר לי מאד, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת מְרִירוֹת לִבְךָ וְכו', מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית וְכו'.

וְהִנֵּה לִצְאָת מִזֶּה אֵי אֲפָשָׁר, אֲלֵא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּאֲשֶׁר יִדְבֹּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וַיִּצְעַק הַרְבֵּה לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים עַל נַפְשׁוֹ, וְאִף שִׁיְהִיָּה לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנִּים כְּפִירָה בְּאָדָם, וַיְהִיָּה נִדְמָה לָךְ שְׂאִין מִי שִׁיעֲנָה לָךְ וְכו', עִם כָּל זֹאת זֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה, עַד שִׁיְהִיָּה בְּרוּר לּוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת תַּפְלָתוֹ.

וְהַעֲצָה הַשְּׂנִיָּה — לַגֵּרִם הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, וְאִם תִּזְכֶּה לְסִים ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, אֵין תִּקּוֹן יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, וְתִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה מְאֹד, וְכֵן תֹּאמַר בְּאַמִּירָה בְּעֶלְמָא אֶת כָּל הַשָּׁם, הִיגוּ לְהַתְחִיל מִהַתְחִלַת בְּרָכוֹת, וְתֹאמַר דָּף אַחֵר דָּף רַק גְּמָרָא, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל מִה שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים עַל זֶה, אִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִיךָ שְׂאֵתָה מִסְתַּגֵּף וּמִצְטָעֵר וּמִתְיַסֵּר עַל-יְדֵי חֲטָא וְעוֹן שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂזוֹ מַחְלָה שֶׁל שְׂגָעוֹן מִמֶּשׁ, שֶׁהַהֲכָרַח לּוֹ לְהוֹצִיא בְּכָל פַּעַם זֶרַע לְבִטְלָה. אֲנִי כָּבֵר לֹא מְדַבֵּר מִהַאֲסוּר הַחֲמוּר, עַד שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נִגְדָה י.ג.), שֶׁחָיִב מִיתָה, וְכֹאֲלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה וְכו', עֵינֵי שָׁם; וְהַעֲקָר שֶׁהוּא רוֹצֵחַ, כִּי רוֹצֵחַ אֶת יְלָדָיו, אֲשֶׁר מִכָּל טַפָּה יָכוֹל לְהִבְרָא וְלָד, וְעַל-יְדֵי שֶׁהוֹצִיאָהּ לְבִטְלָה, הוּא רוֹצֵחַ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, כָּבֵר לֹא מְדַבְּרִים מִזֶּה, אֲלֵא שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה פָּשוּט מְשַׁגֵּעַ אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ י"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), שֶׁהַרּוֹפְאִים אוֹמְרִים, שֶׁרְפוּאָתוֹ הַסְּרוּס, עֵינֵי שָׁם; כִּי מִי שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַזֶּה, הוּא נַעֲשֶׂה מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ, וּבְפִרְטִיּוֹת שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנִּים בְּאָדָם גְּדִלוֹת וַיִּשּׁוּת לְהִיּוֹת רַב וְרַבִּי וּמִנְהִיג וְכו', וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁלְמַעֲלָה צוּחֻקִּים מִמֶּנּוּ... הוּא נּוֹאֵף... אֵין לָךְ כָּבֵר מִה לְרַצּוֹת וּלְבַקֵּשׁ — רַק כְּבוֹד וַיִּשּׁוּת, לְהִיּוֹת מִנְהִיג... הֵאֵם אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ?! אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינּוּ מְטַעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל!

עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁמִּכָּל חֲשָׁף יְכוּלִים לִצְאָת וְכו', עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ י"ל

דִּיקָא, כּי הוּא נִשְׁלַח אֶל זֶה הָעוֹלָם לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת הַפְּגוּמוֹת וְהַנְּפֹולוֹת וְכוּ', וְכוּ', רַק בְּתַנְאֵי שִׁיחָהּ מִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, שְׁלֹא יִהְיֶה עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה זְמָרִי, וּמִבְקֵשׁ שְׂכָר כְּפִנְחָס, כְּאֲשֶׁר נִהוּג הַיּוֹם, שֶׁהַצַּדִּיק מוֹצִיא נְשָׁמוֹת מִהַבּוֹץ וְהַלְכִּלוֹךְ וְהַטְנוּף וְהַצּוּאָה וְכוּ', שֶׁל פָּגָם הַבְּרִית, שֶׁנִּגְעָלוּ בָּזֶה יָמִים וְשָׁנִים מִיָּמֵי נְעוּרֵיהֶם וְכוּ', וְהַצַּדִּיק רוֹחֵץ אֶת הַנְּשָׁמָה הַמְּלַכְלֶכֶת, וּמַלְבִּישָׁה בְּלִבוּשֵׁים יָפִים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וּלְבַסּוֹף הָאָדָם הַזֶּה יוֹצֵא וְחוֹלֵק עַל הַצַּדִּיק, וּמַחְצִיף פָּנָיו נִגְדּוֹ וְכוּ', אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה, וְעוֹד שׁוֹפֵט אֶת שׁוֹפְטָיו, וְאוֹמֵר מוֹסֵר לְרַבּוֹ... וּמַסְכֵּן, שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִטְגִי מַח, שְׂרָצִים אַחֲרָיו, בְּשָׁעָה שְׁאֵינָם תּוֹפְסִים, שֶׁהֵם רָצִים מִסְכָּנִים אַחֵר נוֹאֵף.... כּי מִי שֶׁחוֹלֵק עַל רַבּוֹ, בְּדוֹעַ שְׁעֵבֶר עֲבֹרָה, וּבְדוֹעַ שְׁאֵין לוֹ יִרְאֵת שָׁמַיִם.

וְלִכֵּן תִּזְהָר מִדְּבָרִים אֵלֶּה, רְאֵה לִהְיוֹת מִכִּיר אֶת מְקוֹמָךְ... וְתִתְמִיד בְּתַפִּלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְתִרְבֶּה בְּשִׁקְדָּה רַבָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר רַק זֶה מֵה שֶׁיִּצְלִיל אוֹתָךְ מִהַחֲשֵׁךְ וְהַלְכִּלוֹךְ שֶׁנִּפְלְתָ בּוֹ, וְרַק שְׁמֹר עֲצֻמָּךְ מִכָּל מִינֵי דִמְיוֹנוֹת וְהִבְלִים הַמְטָעִים אֶת הָאָדָם. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ח' קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ח' טֵבֵת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים קִיג): הִרְחַמְנִין חֵייהֶם אֵינָם חַיִּים. צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵּג עִם הִרְחַמְנוּת, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁלְתִּינוּק בֶּן ד' יָמִים אָסוּר לְתַן מֵאֵכֶל גָּדוֹל, כּי יִחַנֵּק, וְלִהְיוֹף — לְגָדוֹל, אִם יִתְּנוּ לוֹ מֵאֵכֶל שֶׁל קֶטַן — יָמוּת מִרָעָב; הֲרִי שְׁצִרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵּג עִם הִרְחַמְנוּת, כּי עַל-פִּי-רֵב מִי שֶׁמֵּרַחֵם יוֹתֵר מִדָּאִי עַל הַזּוּלָּת, לְבַסּוֹף

הוא נשָׁפֵר לַגִּמְרִי, וְאֵין לוֹ יוֹם וְאֵין לוֹ לַיְלָה, תָּמִיד דּוֹאָג עַל הַזּוּלָּת, וְאֵין לוֹ רָגַע פָּנָאִי בַּעֲבוּר עֲצָמוֹ. וְלָכֵן רָאָה לְשָׁקֵל כָּל דְּבַר קֶדֶם שְׂאֵתָהּ עוֹשָׂה, וְתַבְדֵּק הֵיטֵב וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי מִקְנָה שֶׁתִּבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר.

הַהִכָּרֶת לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ח' קע.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ח' טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּשִׁבְתִּי זֶה הָיָה עָקֵר הַדְּבָר עַל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמֶרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ! זֶה הַמַּתָּנָה הַכִּי יָפָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל, שְׁאָדָם יוֹדֵעַ אֵל מִי לְפָנוֹת בַּעֲת צָרָה, אוֹ סֶתֶם שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה בְּקֶשֶׁר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵינוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֶרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִגִּיעַ לְהִנָּהֵג הַיָּפָה הַזֶּה שֶׁל שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ.

הַעֲקָר תִּהְיֶה חֲזָק בְּכָל זֶה, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים גְּלוּיִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רַק רָאָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְשׁוּם דְּבַר בַּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ח' קעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו
יאיר.

את מתברך לנכון קבלתי, ובכל פעם פשאני קורא מכתב אחד
ממך, ונכנסת בי שמחה גדולה, שאני רואה איך שמבלבולים כאלה
אתה זוכה להחזיק מעמד, אשר דבר זה מאד מאד חשוב בשמים;
כי פשעוברים על האדם כל מיני ירידות ונפילות, חלישות הדעת,
חרופים וגדופים וכו' וכו', ומחלישים את רצונו לגמרי, והכל הולך
לו כנגד וכו' וכו', ועם כל זאת הוא מחזק את עצמו בכל מיני
אפנים שבעולם, וחוזר אליו יתברך, ומכירו יתברך מכל פרט ופרט
מפירטי הבריאה, זה עקר מעלת האדם בשמים יותר מכל הנבראים.
כי האדם נברא בקומה זקופה, כדי שיוכל להעלות ולהגביה את כל
הבריאה כלה אליו יתברך, וזה עקר מעלתו על כל הנבראים.

על-כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל
תניח את העצלות והעצבות להפיל אותך. ואף שאני יודע, שקשה
לך מאד מכל הבחינות, ובכל יום בא עליך משבר חדש, תאמין לי
שהכל בשביל הבחירה והנסיון מלמעלה, שרוצים לראות איך תזכה
להחזיק מעמד, ולא להשבר מכל מה שעובר עליך.

על-כן ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו "אשר
בנחל" שם חלקנו וגורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת כזה, המתיחה
ומחזק אותנו, ומכניס בנו בשחון וחזק עצום, שבזה בעצמו צריכים
לחזק את עצמו ולשמח את עצמו.

עליך לדעת, כי על כל אחד עובר בזה העולם מה שעובר, ואין
אדם נקי מאיזה משבר בכל יום, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן,
חלק ב', סימן עז), שכל כל אחד ואחד עובר בכל יום מה שעובר, ומי
שגדול ביותר — עליו עובר יותר, כמו שכתוב (קהלת א'): "יוסף

דעט יוסיף מכאוב", ומה הם עושים להתחזק בלי רבנו ז"ל... הלא רק הקדוש-ברוך-הוא יודע את המעמד ומצב של כל אחד ואחד, ומה שעובר עליו. ומי שזוכה לידע מלמודים כאלו, כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי, ואינו מתאכזב מהחיים כלל, ושום בריה לא תוכל לשבר אותו. אדרבה, מכל מה שנשבר, הוא בא אליו יתברך, ובוכה ומבכה שמים וארץ שימחל לו, ויזכה לחזר ולהתקרב אליו. אשר באמת, רק בשביל זה עובר על האדם מה שעובר — כדי שיזכה ללב נשבר, ואז הוא כלי ראוי לקבל בו הארת השכינה; כי מדת הקדוש-ברוך-הוא אינה כמדת בשר ודם, בשר ודם אינו משתמש בכלים שבורים, והקדוש-ברוך-הוא משתמש רק בכלים שבורים, כמו שכתוב (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", כי הקדוש-ברוך-הוא אינו מביש ומרחק מי שיש לו לב נשבר.

והנה מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שעקר השלמות — שיהיה מקשר הפה והלב יחד, שהם בחינת יו"ד וא"ו, הפה נקרא יו"ד והלב נקרא וא"ו, וזה עקר השלמות, שאדם יזכה שפיו ולבו יהיו שוים, ויקשר פיו ולבו אל הנקדה השכינת בעת הזאת. וזו פונת ל"ב נשבר, אם שוכרים את הלב לחצי, יוצא מזה יו"ד וא"ו, כי זה עקר השלמות — לזכות לזה ששוכרים את הלב לפניו יתברך, ואז פיו ולבו שוים, ויכול לדבר עמו יתברך באמת. וכן הדבר בהתקרבות לצדיק האמת, הצדיק הוא יו"ד וישראל הם וא"ו, ואי אפשר לזכות להתקרב אל הצדיק, כי אם כשיש לו לב נשבר, כי עם ישות וגאות בשום אופן לא יוכל לקבל מזה הצדיק. ועל כן כשהאדם שובר את הלב, יוצא מזה יו"ד וא"ו, ואז לא תבזה, מתבטלים ממנו החרפות ובזיונות, שאין לו כבר שום בזיונות — הן מעצמו שאינו מתביש מעצמו, כי לפעמים האדם נשבר מעצמו, שתמיד מבזה את עצמו — "איך הייתי בטלן, וגרמתי לעצמי הפסד וכשלון כזה", ויסורי המצפון הורסים אותו וכו' וכו', והן שאינו מתביש מאחרים כלל, כי הם אינם יכולים לשבר אותו בשום אופן שפעולם, ולא יכולים להכניס

אֲשֶׁר ח' קעב בַּנְחֵל שִׂיא

בו שום רגשנות, כי אינו מתרגש משום דבר, רק צוחק מהכל. אשרי מי שעובר את זה העולם, על-ידי הלמוד הזה, ואז לרב טוב הגנוז והצפון יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

אָנֹכָה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יִתֵּן אֶת הַחַיִּים, שְׁאוּזָכָה לַהֲיוֹת בְּשֵׁבֶת שִׁירָה בְּעִיר טְבִירָה, וְאִזּוֹ נִתְרָאָה פָּנִים אֶל פָּנִים.

ח' קעב.

בְּעֹרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וִיחִי, עֲשֵׂהָ בְטִבַּת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מתברך לנכון קבלתי, ומאד אני שמח, שגם את התחלת לדבר עם אחרים מרבנו ו"ל, אשר אין למעלה מזה.

כי באמת הלמוד של רבנו ו"ל, הוא למוד של סבלנות עמקה התלויה באמונה פשוטה, כל מה שהאדם מאמין יותר בו יתברך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, יותר נקנסת בו מידת הסבלנות, ויש לו סבלנות — הן בבית מאנשי הבית, והן בחוץ מאנשי העולם.

על-ידי אמונה פשוטה בו יתברך, שאדם מאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, על-ידי-זה נכנס בגדלות המחין, ואינו מסתכל על שום בריה שבעולם שתעצבן אותו, או תכעיס אותו, או שתכניס אותו באילו יסורי מצפון או באיזו רגשנות. כי המאמין האמתי בו יתברך, אינו מתבלבל משום דבר כלל, כי מרב הדבקות בו יתברך, אינו מניח ששום בעיה — הן של עצמו והן של אחר תגש אליו, כי תכף-ומיד נכלל בו יתברך, ואז לא יכולים להתאחז בו שום עצבנות ורגשנות, וכן אינו מתאכזב משום בריה שבעולם.

על-פֿן ראַי להַכְנִים אַתְּ עֲצֻמָּךְ בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹף אֵלֶיהָ. וְרַבְּנוּ י"ל אָמַר (לקוטי מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח) שֶׁהוּא הַדְּבוּר הַנִּקְרָא יָם, בְּסוּד (קִהְלֵת א, ז): "כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם", כִּי הַיָּם הוּא הַמַּלְכוּת, שֶׁהוּא הַדְּבוּר, שֶׁהוּא הָאֱמוּנָה; כִּי עֲקָר שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה — כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהוֹצִיאָהּ מִפִּיּו דִּיקָא, כִּמּוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים פט): "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", כִּי צְרִיכִים לְהוֹצִיא אֶת הָאֱמוּנָה מִפִּיּו דִּיקָא, וּבְזֶה שֶׁאָדָם מוֹצִיא מִפִּיּו אֶת הָאֱמוּנָה, וּמַדְבֵּר — הֵן עִם עֲצֻמוֹ וְחוּזֹר עָלֶיהָ, וְכֵן חוּזֵר עִם בְּנֵי הַבֵּית דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְכֵן עִם הַשְׂכָּנִים וְהַחֲבֵרִים וְהַסְבִּיכָה, עַל-יְדֵי-זֶה כָּלֵם נִתְבַּטְּלִים אֵלָיו, כִּי כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם.

הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתּוֹכִי לְצִיַּת אוֹתִי בְּזֶה, לְחֻזֵּק עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁכְּעוֹלָם, וְאַל יִיָּסְרוּ אוֹתְךָ יְסוּרֵי הַמַּצְפּוֹן, וְגַם אַל תִּהְיֶי שְׂבָרִירִית בְּבֵית, וְתִמִּיד תִּצָּחֲקִי מֵהַפֶּל, וְתִשְׁמַחִי וְתִבְדַּחִי אֶת בְּעָלָךְ וְהַיְלָדִים, וְאַזִּי כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי.

הַמֶּאֱחָל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

ח' קעג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֶׂהָ בְטִבֵּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעַר לְשִׁמֵּעַ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. אַף בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲנִי מוֹצֵא גַם בְּמִכְתָּבְךָ נִחְמָה גְּדוֹלָה, אֵיךְ שֶׁאַתְּ זוֹכֶה לְנַחֵם אֶת עֲצֻמָּךְ, וְהַעֲקָר — לְנַחֵם אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה. וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, וּבִפְרָט אַחֲרֵי הַשּׁוֹאָה הָאִימָה הַזֹּאת שֶׁעָבְרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת הַשּׁוֹאָה שֶׁהִיָּתָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַעֲבִירוֹ עַל הַדָּת רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכו', וְכֵן, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצֻמוֹ גֵּרָם הַדְּרָדְרוֹת אִימָה בְּכָלִּיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת וּבִפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִּי מִי שֶׁעוֹזֵר בְּעֵתִים הֵלָלוּ לְנִשְׁמוֹת

אֲשֶׁר ח' קעד בַּנְחֹל שיג

ישראל, לחזקם ולעודדם ולדבר על לבם דברי נחומים, ומעלתו גדולה מאד בשמים...

עליף לדעת, כי אין עוד מצוה יותר גדולה מזו במצות הצדקה והחסד — לעזור לחולים ולנאנשים אמללים וגלמודים, וזה מאד מאד חשוב בשמים, כי אלו הנאנשים הנשברים והנדכאים, הם כליו יתברך, שהקדוש-ברוך-הוא שורה ביניהם. ועל-כן אשרי מי שימתן יד וכתף לעזור להם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזור לך בבריאות השלמה, שתנפי להמשיך לעשות צדקה וחסד עם עניים אמללים, ולעזור לכל מיני שבורים, כי למעלה בשמים יש היכל, שהוא רק לאלו הזוכים לעזור לשבורים ונדכאים ורחוקים, ומתענגים בערבות נעימות זיו ידידות חיות אלקותו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, שגם את תזכי להפגס בהיכל הזה מצד מעשיך ופעלותיך הטובים.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

פה תקבלי רצוף כמה קונטרסים חדשים, למען תוכלי להחיות את עצמך בהם.

ח' קעד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ניחאי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי בצרוף עם הפדיון נפש, והקדוש-ברוך-הוא יעזור, ויקבל את תפילתי לרחמים ולרצון, שאתפלל עליכם בעת חצות, וימתקו מקם כל הדינים, ונזכה לעשות פדיון על-ידי פלא עליון.

עליך לדעת, כי הנגינה היא המדרגה הכי גדולה, כי הוא קול בלא דבור, הינו המשכת האור אין סוף בלא כלים, והדבור זה כבד הכלים, שבו מתלבש האין סוף ברוך הוא. ועל-כן הנביאים, בפעוה שרצו להמשיך עליהם נבואה, היו מנגנים נגונים בלי דבורים, רק היו מסלסלים בסלסולים כפי השמות והיחודים שהיו בקבלה אצלם מרבם שלמדם נבואה. ואחר-כך בבוא עליהם רוח הנבואה, הלבישו את הקול והסלסול בתוך דבורים, שהם הכלים, ובהם שפכו את נפשם אליו יתברך. וזה סוד קול המשוררים והפזיטנים הגדולים, שקמו בעם ישראל מדור דור, וזכו לדבק את עצמם בו יתברך בדבקות אמת, והמשיכו את הקדוש-ברוך-הוא בזה העולם, על-ידי הפזיטים והנגונים שלהם.

על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! לא להיות בטלן כלל, רק תזהר ללכת בכל יום למקנה ולטבל, וכשם שגופך טובל אז במקנה דלתא, כמו-כן נטבלת אז נשמתך במקנה העליונה, כי זה מכון לזה, כשאדם טובל בגופו במקנה מים, אזי נשמתו נטבלת למעלה באש, ובה מתחברים אש ומים יחד, ונעשה שמים. ועל-כן אדם הרגיל בטבילת מקנה נקרא איש שמימי, שקורים א הימעלדיגער מענטש. אשרי הזוכה לטבל בכל יום במקנה, אשר מוהרנ"ת ו"ל הבטיח, שמי שיהיה חזק בטבילת מקנה בכל יום, יש לו תקנה לתקן הכל.

ובפרט אתה, שאתה זוכה לחבר נגונים חדשים ופזיטים נפלאים על דרך הלמודים שלומדים ב"היכל-הקדש", אתה צריך להזהר מאד לילך למקנה בכל יום, וכן ראה לחדש נגונים, שירים וזמירות חדשים, ולשלב בהם היכל-הקדש, קדש קדשים, אשר בו לומדים הלמודים של יחודא עלאה ויחודא תתאה, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין בפשטות כזו, עד שאפלו קטני קטנים יכולים להרגיש את אמתת מציאותו יתברך בעיני הבשר ממש, וכן לעורר ולחזק על סדר-דרך-הלמוד, אשר אין למעלה מזה, וכן על תפלה והתבודדות ועל עוד מדות טובות ויקרות, כמו: שמחה, קדשת

אשר ח' קעה בנחל שטו

הדבור, ושמירה מבעס, וארך אפים, ושמירת העינים, וקדשת המחשבה וכו' וכו'.

עליך לדעת, כי הנגונים אשרו ונגנו נשמות ישראל מזה דורות ודורי דורות, משפחה ומשפחה, קהלה וקהלה, עיר ועיר, מדינה ומדינה, כל אחת כפי הנסחא שלה, וכלם שרו ונגנו אליו יתברך בכסופים עצומים להתקרב אליו יתברך. ועכשו בעוונותינו הרבים באו זרים וחללוה, שהעבר-רב, ימח שמם וזכרם, באו ולקחו אותם הנגונים, וטמאו אותם בכל מיני טמאות, שהלבישו בזה כל מיני נבול פה ולשונו של עלגים, וחורופים וגדופים כלפי מעלה, ובהו מטמאים את הנער ואת המון עם, בעוונותינו הרבים. ועל-כן עליך להודרו לחבר פיוטים חדשים על דרך גלוי אלקות הנלמד אצלנו, ותגלה ותפרסם את רבנו ו"ל בכל, ותלביש אותם באותם הנגונים והשירים שהמון העם שרים ומנגנים, כי מגיה וביה אבא לזיל ביה נרגא, עלינו להפגס בתוך הצנור הרע שלהם, ולעלות את כל הנשמות שנפלו ונלכדו שם. כי רבנו ו"ל גלה לנו, שיש נגונים כאלו, שירי האמונה, אשר יכולים להפגס עמקם אפלו בתוך החלל הפנוי, ולהוציא משם הנשמות שנשקעו ונטבעו שם, ובודאי הם השירים החדשים, שירי "היכל-הקדש" על-פי ההקדמות של רבנו ו"ל.

נא ונא לצית אותי, ותחבר שירים חדשים, והכל על קטב התגלות אלקותו יתברך, וגלוי הצדיקים האמתיים שבכל דור ודור.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת, יום הלולא דמוהרנ"ת ו"ל ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד בעבודת השם
יתברך, באשר למד אותנו רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל.

נא ונא אל תבלו את זמנכם היקר בהבל וריק, כי לא באלה
חפצנו, כל עקר למודנו שאנו לומדים, הוא רק למוד רבנו ז"ל,
אשר בפרוש אמר (שיחות הר"ן, סימן יט): נכספתי להמשיך את העולם
אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כך וכך בכל יום
חק ולא יעבר; והלואי שזנקה לצית אותו — ללמד בכל יום שעור
כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך,
אשר כל למוד ולמוד הוא תקון מיחד לנשמה, אשרי הלומד והוגה
בהם מדי יום ביומו.

מוהרנ"ת ז"ל הקפיד מאד מאד על תלמידיו, שלא ילכו בטל,
ותמיד יסר אותם והוכיחם על נקדה זו מאד מאד, כי הוא בעצמו
היה זריז נפלא, ועל-כן זכה למה שזכה — להוציא מהכח אל
הפעל כל-כך הרבה בדרכי רבנו ז"ל, עד שפעם אחת התפאר, שכל
הספרים שזכה לחבר היה רק על-ידי ששמר את זמנו, כי היה
בטבעו זריז מאד מאד, עד שרבנו ז"ל התפלא ממדת זריזותו,
ותמיד היה השעון נגד עיניו, והיה יקר בעיניו כל רגע ממש.

על-כן ראו לשמר מאד מאד את זמנכם היקר, ולא לבלות אותו
בהבל וריק, כי כל יום ויום הוא אוצר נורא ונפלא מאד, אשרי מי
שמנצל את זמנו בטוב, ואוי לו למי שמבטל את זמנו לריק, וכבר
אמר החכם: "אדם דואג על אבוד דמיו, ואינו דואג על אבוד ימיו,
דמיו אינם עוזרים ימיו אינם חוזרים". וצריכים להזהר בזה מאד
מאד, לזכר זאת תמיד, כי יום שחולף כבר לעולם לא יחזור אליו,
ועל-כן אשרי מי שיזנקה לחטף איזה טוב ביום הזה דיקא.

אחי ורעי היקרים! אתם בעצמכם יודעים את גדל המסירות
נפש שהיתה למוהרנ"ת ז"ל להוציא מהכח אל הפעל דעת רבנו ז"ל
בעולם, וחפץ ה' בידו הצליח, שכל ימיו עסק רק בהפצת מעינות
החכמה חוצה, וזה היה כל רצונו וכסופיו — להעמיד תלמידים
כאלו, שגם הם יעסקו בהפצת המעינות חוצה. ובשבוע שקדם

הסתלקותו דבר הרבה עם אנשי שלומנו בלשון צוואה ממצלת ענין הפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, עד שבפרוש אמר: "העבדא שלכם יהיה — יפוצו מעינותיך חוצה", וקדם הסתלקותו מזה העולם אמר בזו הלשון: "אם עזרא הסופר הולך ונסתלק מן העולם, וספרי מינים ואפיקורסים מתפשטים בעולם כמו שמתפשטים, אף אני מקנה, שעלה אחד מספרי רבנו ז"ל יהיה תקון על הכל". ועוד הפליג במצלת הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, שבזה תלויה כל הגאולה.

זכרו זאת היטב, אם מוהרנ"ת ז"ל צעק זאת כשעתים לפני הסתלקותו, שהיה בשנת תר"ה, שהוא חשבון של מאה וארבעים ואחת שנה, מה נאמר עכשו בדורותינו אלו, אשר התפשטו ההזמא והנאוף בעולם בגלוי מאד, אשר עוד לא היה דבר כזה מימות דור המבול. וכן נתפשטה הכפירות והאפיקורסות באפן מבהיל, אים ונורא, שלא היה דבר כזה מימות דור ההפלגה בלי שום גזמא כלל, כידוע למי שרוצה להסתכל על האמת, אשר כל מה שנוכתב מזה על הכתב, עדין לא נגענו כלום כפי הטמאה וההזמא, הכפירות והאפיקורסות המתפשטות והמתחדשות בכל יום ויום, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, ובפרטיות בארצנו הקדושה, אשר באו זרים וטמאיה, וממלאים את כל הארץ עם נאוף וכפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן.

על-כן ראו לקבל על עצמכם להפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ובפרטיות בארצנו הקדושה, לגלות ולפרסם את למודו הטוב של רבנו ז"ל, שהוא למוד עמק עמק באמונה הקדושה, בגלוי אלקות בתכלית ההתגלות, עצות נוראות ונפלאות אף להחזיק מעמד ולהתחזק מכל הירידות והנפילות שעובר על כל אחד ואחד.

ובפרטיות עליכם למסור את נפשכם ממש להפיץ ולחלק את כל הקוניטרסים החדשים, ההולכים ונדפסים עכשו, שהם קצור ותמצית ספרי רבנו ז"ל בלשון קלה מאד, שיהיה מובן לכל המון עם הרחוקים עדין ממנו יתברך ומתורתו הקדושה.

הֵן אֲמַת אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ עֵינָיו לֹטֵשׁ וְשֵׁנָיו חֹרֵק
עַל זֶה בְּנִכְלִי עֲרַמְמִיּוֹת וּבְלִיצֵי לִיצְנוּת, וְכָל מִטְרֵף וְנוֹאֵף בָּא עִם
דַּעוֹת נִפְסָדוֹת וְלִשְׁוֹנוֹת שֶׁל עֲלָגִים לְלַעַג מִהֶקוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים
הָאֵלוּ, אֶף-עַל-פִּי כֵן עֲלִיכֶם לִהְיוֹת חֲזָקִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא
לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי יִמַּח שְׁמֶם וְזָכְרָם, הַמְסִיוֹן מִכָּל
הַדָּתוֹת וְהַחֻגִּים, עוֹבְדִים חֲזָק מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה בְּרִשּׁוֹת מַלְכוּת הַמִּינִים, וְצָדִים וְלוֹכְדִים נִפְשׁוֹת
לְמֵאוֹת וְלֵאֲלָפִים בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָה כָּלָל, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּין הַחֲזָלִים,
וּמִמְלָאִים שֶׁם אֵת סִפְרֵי פְסִילֵיהֶם, וְלוֹמְדִים עִמָּהֶם מִכָּל מִינֵי אֱלִילִים
וְעִבּוּדוֹת זָרוֹת שֶׁבַּעוֹלָם, וְרַק אֵת הַיְּהוּדִים מִרְחִיקִים מֵהֶם בְּתַכְלִית
הַרְחוֹק, וְאֵין מְנִיחִים אוֹתָם לְבַקֵּר בְּשׁוּם יְשִׁיבָה וְחוּג, שְׁלוֹמְדִים שֶׁם
תּוֹרָה וַיֵּרָאֵת שָׁמַיִם, כִּידוּעַ וּמִפְרָסֵם דָּבָר זֶה. וּכְבֹּר נִתְפָּרֵסֵם בְּלִי
בוֹשָׁה בְּכָל הַעֲתוֹנִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה.

וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ אֲשָׁאֵל אֶתְכֶם, אִם זָמַן מֶר כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵשׁ
הַכִּפְרִירוֹת וְהָאִפִּיקוֹרְסוֹת שׁוֹרְפֹת כָּל חֻלְקָה טוֹבָה מֵאַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וּמִטְמָאִים אוֹתָם בְּכָל מִינֵי טְמֵאוֹת וְזִמְמוֹת שֶׁל נֶאֱוָף וְגִלּוּי עֲרִירוֹת,
הֵאֵם בָּעֵת הַזֹּאת נִתְפַּעֵל מֵאִילוֹ מִצְרָעִים נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים,
הַמְתְּלוֹצְצִים מִהֶקוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים?! הֵאֵם נִתְפַּעֵל מִמָּה שֶׁהֵם
פּוֹעֲרִים פִּיהֶם הַטְּמָא, וְנוֹבְחִים כְּכֻלָּבִים עַל הַפִּצָּת הַקּוֹנְטְרָסִים
הַחֲדָשִׁים, וְאַנְחֵנוּ נִתְעַכֵּב וְנִתְרַשֵּׁל בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זֹאת?! הֲלֹא
אֲדַרְבֶּה, לְדַעֲתִי, מִי שֵׁשׁ לוֹ רַק אֵיזוֹ נִקְדָּה שֶׁל שָׁכָל — יוֹדָה,
שֶׁכֶּהֱיוֹם עָקַר עִבּוּדַת תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַנִּקְרָאִים עַל שְׁמוֹ הַקְדוּשׁ
— "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", צָרִיכָה לִהְיוֹת רַק לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵיו,
וְלִמְלֵא אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּדַעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם
בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם כָּלָל.

וְצָרִיכִים לִידַע, שְׁמִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד זֶה, הוּא בְּעֶצְמוֹ נִתְפָּס בְּרִשְׁת
הַמְסִיוֹן, בְּלִי שׁוּם הַגְּזֵמָה כָּלָל, כִּי אֵיךְ יוּכַל אָדָם לְהִתְנַגֵּד לְעִבּוּדָה
קְדוּשָׁה זֹאת, בְּהַבְשָׁעָה, שֶׁבְּכָל יוֹם הַסֵּטְרָא אַחֲרָא בּוֹלְעַת נִשְׁמוֹת
חֲדָשׁוֹת מִנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִטְמָאִים אוֹתָם בְּכָל מִינֵי טְמֵאוֹת
שֶׁבַּעוֹלָם.

אֲשֶׁר ח' קעו בַּנְחֹל שֵׁיט

נָא וְנָא רְאוּ לְהִרְבוֹת בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁירְחִיב לָכֶם
בְּפִרְנִסְתְּכֶם, שְׁתַּהֲיֶה לָכֶם הִרְחַבְתְּ הַדַּעַת, לְמַעַן תּוּכְלוּ לְהַפְיץ אֶת
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוּם בְּטוּלִים וּמְנִיעוֹת, וּבְאַפֵּן הַקָּל בְּיוֹתֵר,
וּבְיֻדָּאֵי סוּף כָּל סוּף נִזְכָּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל צִנְאָת מוֹהֲרֵנָּה
ז"ל, וְנִמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְנִזְכָּה
לְהַגָּאֵל עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר בָּא יָבוֹא וְלֹא יֵאָחֵר בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִיחִי, עֲשֶׂהָ בְּטִבְתְּ ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ תִּצְלִיחוּ.

נָא וְנָא לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית, כִּי לִפְעָמִים כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת
פְּסוּלוֹת אוֹ חֲסֵרָה מְזוּזָה בְּאִיזוֹ דָּלֵת, זֶה מְנִיעָה עַל זֶרַע שֶׁל קִיּוּמָא,
וְכֵן שֶׁבַעֲלָךְ יְבַדֵּק אֶת הַתַּפְּלִין, וַיִּזְהַר שְׁתַּהֲיִינָה תַּפְּלִין מְהֻדָּרוֹת מְאֹד,
וְאִזּוּ יִזְכָּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתְכֶם בְּבֵן.

רְאוּ לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב, וְלַהוֹסִיף עַל זֶה שְׁנֵי נֵרוֹת
שֶׁל שָׁמֶן זֵית לְכַבּוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְלִבְקֹשׁ אִזּוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַיְלָדִים,
כִּי הַתַּפְּלָה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדִּלְקַת הַנֵּרוֹת, הִיא מְקַבֶּלֶת מְאֹד
בְּשָׁמַיִם.

אוֹדוֹת הַחֲבֵרָה שְׁלָךְ, נִדְפַס קוֹנְטֵרַס "מִצִּיאַת-הַזֹּוֹג", שֶׁתִּרְאֶה
לְקַיֵּם כָּל הַנֶּאֱמָר שָׁם, וְאִזּוּ תִזְכָּה לְמַצָּא אֶת בֶּן זִוְגָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' קעז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער מכל המקרה הרע שקרה לכם.

לדעתי, תתחילי לחיות עם המציאות, ואף שזה קשה וכבד מאוד מאד מרב הכאב והיסורים שאת סובלת ביום ובלילה, ובפרטיות יסורי המצפון, אולי לא עשית הרבה למען בעלך, עליו השלום, עם כל זאת עליך לדאג עכשו לבגד יחידך.

יש הרבה דברים בזה העולם, שאין האדם מבין מה ולמה קרה לו המקרה הרע הזה, ובנדאי יש בזה סודות מאד ורזי הגלגול, שאין אדם יודע דברים אלו בדיוק מה ולמה? ! ואיך, ומתי, ומי? !

עליך לעשות עכשו בשביל תקון נשמתו. ראי לתן בכל יום כמה פרוטות לעלוי נשמתו, אם אפשר לתן את הכסף לצדקה, למקום שילמדו שם משניות בעבור בעלך — אין למעלה מזה, וזו המתנה הכי טובה והכי יקרה שאת יכולה לתת לבעלך הפנוח, עליו השלום, לתן צדקה למי שילמד משניות לטובת נשמתו.

הקדוש-ברוך-הוא ינחמך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ולא תדעי עוד משום צרה כלל.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך לראות עוד נחת מבגדך, ושיהיה שומר תורה ומצוות, ויאמר קדיש בעבור אביו, ובזה תנקמי את נקמתו.

המאחל לך ברכה ונחמה והצלחה מהשמים...

ח' קעח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער מכל מה שעובר עליך.

עצתי לך לבל תתגרש מאשתך, ואף שיש לך הרבה טענות עליה, עליך לדעת, כי החיים מלאים נסיונות, ועל כל אחד ואחד עובר בחייו מה שעובר, ועקר מעלת האדם — כשזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר כלל משום דבר שבעולם. אין זו עצה לברוח מהמציאות, כי באמת לא כל אחד זוכה לשני שלחנות. ולדעתי, אם תתחיל לדון את אשתך לכף זכות, ולהסתכל עליה בעין טובה, הכל יתהפך לטובה. העקר ראה להוציא מלבך את השנאה הכבושה שיש לך עליה. ואף שיכול להיות שאתה צודק, עם כל זאת חבל מאד שתתגרשו, כי אין זו חכמה לשבר ולהרס בית, עקר החכמה היא לבנות בית.

על-כן ראה להיות בשלום עם אשתך, ותדון אותה לכף זכות, וראה לשוב בתשובה שלמה, ותתחיל להניח תפלין בכל יום, וללכת בבקר ובערב לבית-הכנסת, ואז אשתך גם-כן תחזור בתשובה, כי כשהבעל שב בתשובה, אזי גם אשתו שבה בתשובה, כי זה תלוי בזה. וכן מובא בדברי המקבילים, שבכרפת 'השיבנו' יש ט"ו תבות נגד שם י"ה, להורות על חבור תריין רעין, כי על-ידי שאדם חוזר בתשובה, זוכה אל הדעת, שהוא שם י' ה', בסוד אבא ואמא, ואז זוכים שניהם לתשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

פה תקבל כמה קונטרסים ותעין בהם, ואקוו שתחיה את עצמך בהם.

ח' קעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איך שאתה מחזק את עצמך וכו'.

אקוה להקדוש-ברוך-הוא, שכל השונאים שלךם יתבטלו
לגמרי, ויהיה שלום בביתכם ובשכונתכם.

הרגל את עצמך לשפח את כל העבר, ואל תדאג דאגת מחר,
כי עקר כל הצרות שעובר על האדם, זהו רק פשהוא תמיד דואג
על יום המחרת. וכמאמר החכם: "כל אדם שוקד ביומו, וחרד
במחרתו". ובאמת אם חושבים רק מהיום הזה, אזי כל יום ויום
מתארך אצלו מאד, וזוכה לימים טובים ונעימים.

ראה להכניס בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, אשר אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם, ודבר זה ירחיב את דעתך מאד, עד שלא יהיו אצלך שום
יסורי מצפון מהעבר, כי אדם המאמין בו יתברך, ויודע שהכל ממנו
יתברך, אינו לוקח ללב כלל, אדרבה — צוחק מהכל, ואשרי מי
שזוכה, שלא יפגס אצלו שום דאגה ופחד של הכל כלל, ואז יעבר
את העולם בשלום.

נא ונא ראה להאריך אפך מכל מה שעובר עליך בביתך, ואל
תקפיד על אשתך כלל, רק תדון אותה תמיד לכף זכות.

ובכל יום בברכת "אתה חונן לאדם דעת", תכונן בך בפשוטו,
שירה אותך את הדעת האמת, כי כשזוכה לדעת — יש לו הכל,
וכשאין לו דעת — אין לו כלום, ועקר הדעת הוא לדעת ולהפיר
אותו יתברך, ושיהיה המחין אצלו תמיד, ואפלו שירד לעסק בעסקי

הגוף, גם אז לא תהיה נעתקת ממשבתו ממנו יתברך, אשר זה עקר השלמות, שהאדם זוכה לזכור ממנו יתברך תמיד, אשרי הזוכה לזה!

המאחל לך ברכה והצלחה מהשמים...

ח' קפ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות בבריאות גופך. הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה מהשמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו וכל טפי דמיו בתוך שאר חולי ישראל.

ראה לשכח את כל העבר שלך, תכף-ומיד כשעבר היום — תשכח לגמרי את אשר עבר, וכן אל תדאג דאגת מחר, כי אין האדם יודע מה המחר יביא, ועל-פן מה ולמה לדאג; וכבר אמר החכם: "בשמחה ובצחוק יראה אצלם הזמן קצר, ולדואגים ומצטערים יראה יותר ארוך"; הינו מי שמרגיל את עצמו לשמח בנקדת יהדותו, וכל היום רוקד ושר שזכה להברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי, וזכה להתודע מרבי אמת כזה, אצלו היום פורח בנגל ובלי דאגות כלל, וזה עוזר לו לרפא את גופו ונפשו, לא-כן אדם הדואג ומצטער תמיד, ובכל מה שקורה עמו הוא מפחד, יומו מתארך עד מאד, וקשה וכבד עליו לקבל את היום, ודואג ומתפחד בו מאד. על-פן הרגל את עצמך במדת השמחה, אשר רבנו ז"ל הפליג מאד מאד במי שזוכה לשכח תמיד את כל העבר, ותרגיל עצמך לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה בעצמו יעזור לך להתרפא מכל החלאים רעים שלך. כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר השמחה היא רפואה לכל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), וככל שאדם

שִׁמְח, יוֹתֵר מִתַּעֲבֵל הָאָכַל אֲצִלוֹ, וְזוֹכָה לְבְרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה. וְלִהְיוֹת
— כָּכָל שְׂאֵדָם שְׂרִי בַעֲצָבוֹת וּבְדַפְאוֹן, הוּא נִחְלָה בְּיוֹתֵר.

עַל-כֵּן רָאָה לֹא לְדַאֵג דַּאֲגוֹת חֲנָם כָּלָל, כִּי כְּשֶׁאֵדָם מִתְּבוֹדֵד
עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וּמִתְּוֹדָה עַל כָּל חֲטָאֵיו, אֵינּוּ זֶה מִשָּׁם, עַד שְׁמוֹחִים
לוֹ, וְאִף שֶׁבָּא אֵלָיו הַיֵּצֵר הָרַע בְּכָל פַּעַם בְּנִכְלֵי עֲרֻמִּיּוֹת וְשׁוֹבְרוֹ
בְּטַעֲנוֹת צוֹדְקוֹת, הֲלֹא קִבְּלָתָּ עָלֶיךָ כָּבֵר אֲלֵפֵי פְעָמִים לֹא לַחֲזוֹר עַל
שְׁטוֹת גְּרִיעוֹת מַעֲשֵׂיךָ, וְאַתָּה רוֹאֶה שְׂאֵינֶךָ יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עַל מַעֲשֵׂיךָ
הָרָעִים, וְאִם כֵּן מָה לָּךְ, הֲלֹא לֹא שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ? ! תִּלְעַג לוֹ, וְתִהְיֶה
עֹקֵשׁן גָּדוֹל לְהִתְוֹדוֹת בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁר הִנּוּדֵי דְבָרִים
יוֹצִיא אֶת רִגְשׁוֹת הָאֲשָׁמָה מַעֲצָמוֹתֶיךָ, וְתוֹנָה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה
בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וְשֵׁס"ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טַפִּי דְמִיךָ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חֲזָק מְאֹד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי
מִשְׁנֵי"ה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנֵי"ה, כִּי הִרְגִּיל בְּמִשְׁנָה זוֹכָה לְשָׁנוֹת אֶת טַבְּעוֹ,
וּבְנֻדָּאֵי יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשָׁנוֹת אֶת טַבְּעָךָ, וְתַצְלִיחַ דְּרָכָךָ.
הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִהַשְׁמַיִם...

ח' קפא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר גִּיחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
וְאִיךָ הִתְחַנֵּקְתָּ בְּהִיוֹתְךָ עִמָּנוּ בְּצוּתָא בְּעִיר טְבָרְיָה.

אֲנִינָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לִהְיוֹת שָׁם בְּעוֹד כַּמָּה שָׁבוּעוֹת,
וְלִשְׁבֹּת שָׁם עוֹד שְׁבַת אַחַת.

אוֹדוֹת הַחֲמֻרוֹת שְׂאֵתָה שׁוֹאֵל וְכו', יְדוּעַ אֲצַלְנוּ, שֶׁרַבְנוּ ו'ל
מְאֹד הַקְפִּיד לֹא לְהַחְמִיר שׁוּם חֲמֻרוֹת כָּלָל (עַנֵּן שִׁיחוֹת-הַבָּיִת, סִימָן רלח);
וּבִאֲמַת צְרִיכִים לְהִתְבּוֹנֵן מִהֵן חֲמֻרוֹת, אֲלֹא כָּל דְּבָר שְׂאֵינּוּ מוּבָא

בְּשִׁלְחַן עָרוֹף וּמִהַפּוֹסָקִים, זֶה כָּבֵד חֲמֶרָה יִתְּרָה. בְּשִׁבִּיל זֶה הָיָה טוֹב, שֶׁתִּלְמַד הָרִבָּה שִׁלְחַן עָרוֹף בְּכָל יוֹם, אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים קָצוּר שִׁלְחַן עָרוֹף וּבֵן אִישׁ חַי, שֶׁתִּדַּע אֶת תַּמְצִית הַהֲלָכָה אִידָּהּ לְהַתְנַהֵּג.

אוֹדוֹת שְׁאֵתָה כּוֹתֵב בְּעֵנֶינִי תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְכוּ', הָאָדָם צָרִיף לְהַכְנִים בְּעֵצְמוֹ תָּמִיד רַק אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע שֶׁהַכָּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה וְהַשְׁתִּיָּה, אָז דִּיקָא יָכוֹל לְזַכּוֹת לְהָאֲרֵת הָרָצוֹן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), וְדִיקָא בְּשַׁעַת אֲכִילָה יָכוֹל לִרְאוֹת אֶת הַשְׁכִּינָה, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוֵד אֲפִין בְּאֲפִין (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב). עַל-כֵּן אֵין אֵתָה צָרִיף לְבַלְבֵּל אֶת עֵצְמָה, רַק רְאֵה לְאָכַל מֵאֲכָלִים כְּשֵׁרִים, וְתֹאכֵל בְּכּוֹנָה פְּשׁוּטָה, שִׁיְהִיָּה לָךְ כַּח לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְכָל לַעֲסָה וּלְעִיסָה תִּכּוֹן כָּךְ, שְׁאֵתָה אוֹכֵל — שִׁיְהִיָּה לָךְ כַּח לַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֵצְמָה בְּעֵנִינִים אֵלּוּ.

אוֹדוֹת מְזוּזוֹת וְכוּ', בְּנֻדָּאִי אֵתָה צָרִיף מָאֵד לְהִזְהַר אֲצֵל מִי אֵתָה קוּנָה אֶת הַמְּזוּזוֹת, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עֲכָשׁוּ כָּל קַל וָרִיק וּפּוֹחַז, לְקַח אֶת עֵצְמוֹ אֶל אֲמָנוֹת הַסּוּפְרוֹת, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מָאֵד מָאֵד מִמֵּי לּוֹקָחִים אֶת הַתַּפְּלִין וְהַמְּזוּזוֹת.

וּבְעֵנֶינִי שָׂרְבֵנוּ ו"ל אָמַר: סִכָּנָה לוֹמַר תּוֹרָה, מִי שֶׁלֹּא תִקֵּן אֶת בְּרִיתוֹ וְכוּ', כּוֹנֵנֵתוֹ — כִּי מִי שֶׁקִּלְקַל אֶת בְּרִיתוֹ, מִחוּ גַם-כֵּן מְקַלְקֵל, וְעַל-כֵּן הוּא יָכוֹל לְשַׁבֵּר וּלְהַפִּיל אֶת הַשּׁוֹמֵעַ תּוֹרָתוֹ. אָבֵל אִם אוֹמַר דְּבָרֵי תּוֹרָה בְּשֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְהַכָּל הוֹלֵךְ עַל-פִּי הַקָּדְמוֹתֵיהֶם — לַחֲזוֹק וּלְאַמֵּץ, לוֹ מִתֵּר לְדַבֵּר וּלְגַלּוֹת לִפְנֵי כָּלֶם, וְרַק לְקַרֵּב וְלֹא לְרַחֵק.

וּבְעֵנֶינִי וְדוּי דְּבָרִים שֶׁנֶּהֱג רַבֵּנוּ ו"ל לְקַבֵּל אֶת הַדּוּוֵי דְּבָרִים, זֶה הָיָה רַק זְמַן קָצֵר פִּידוּעַ, וְעֲכָשׁוּ הוּא כְּמוֹ שֶׁכְּתִבְתִּי בְּפִירוּשֵׁי "שְׁפַת הַבְּנַחַל" עַל תּוֹרָה ד' — קַחְהוּ מִשָּׁם.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצִּלְחָה נִצְחִית. וְאִם הָאָדָם הָיָה יוֹדֵעַ מַעֲלַת דְּבוּרָיו אֵלָיו

יתברך, הִיָּה מתמיד בְּזֶה מֵאֵד מֵאֵד. וּכְבֹר אֶמֶר הַחֲכָם: "הֵכֵן צִיָּדָה לַיּוֹם הַפְּרִדָּה, וּמִבְּחַר הַצִּיָּדָה הוּא עֲבוֹדַת הָאֵל יִתְבָּרֵךְ".

המאחל לך בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גִּרּוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצִּטֵּעַ מִהִבְעֵיהָ שְׁעוֹכֶרֶת עָלַי. לְדַעֲתִי, עֶקֶר הִבְעֵיהָ הוּא מַעֲצָבָנוּת, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאֵתָה מְדַקְדֵּק כָּל-כֶּף עִם עֲצָמָךְ, זֶה מִכְנִיס בְּךָ יוֹתֵר מֵתַח וְהוֹרֵס אוֹתָךְ לְגַמְרִי, עַל-כֵּן רָאֵה לְהוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת הַמִּתְחִים, וְלִהְיוֹת רְגוּעַ יוֹתֵר.

הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לומר הִרְבָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּלִי פְּרוּשִׁים כְּסֻדְרָן, מִהֶתְחַלֵּת בְּרִכּוֹת עַד סוֹף עֲקָצִין, וְתִשְׁתַּדֵּל לומר לֹאט לֹאט, וּבְזֶה תִּשְׁתַּפֵּר לְשׁוֹנֵךְ.

רָאֵה לְהִזְהַר בְּנִטִּילַת יָדַיִם שְׁחֵרִית עַל יַד הַמָּטָה דִּיקָא, וְלֹא תִלָּךְ ד' אֲמוֹת בְּלִי נִטִּילַת יָדַיִם, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בִּיְהוּדוּת וְהַמְשָׁכַת יִרְאֵת שָׁמַיִם.

המאחל לך בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה...

ח' קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גִּרּוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי פְּעָמִים, אַךְ מִחֲמַת טְרִדוֹתִי בְּעֶסֶק הַרְבִּים, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ.

אֶקְנֶה שְׁתֵּדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, כִּי אֲנִי טְרוּד בְּעִסְקֵי הָרַבִּים, עַם כָּל זֹאת כְּשֶׁתִּתְמִיד לְכַתֵּב לִי, בּוֹדֵאי אֶעֱשֶׂה רְצוֹנָךְ וְאֶכְתֵּב לָךְ.

וְהִנֵּה בַּעֲנִין הַסְּפָקוֹת שֵׁשׁ לָךְ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, עֲלִיד לְדַעַת כִּי סֵפ"ק גִּימְטְרִיָּה עֲמַל"ק, כִּי עֲנִין עֲמַלֵּק — לְהַכְנִים סְפָקוֹת בְּאָדָם בְּמַצִּיאוֹת הַיְּהוּדִי בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ (שְׁמוֹת יז, ז): "הַיֵּשׁ הַיְּהוּדִי" אִם אֵין", וְכִשְׁאָדָם מְסַפֵּק, עוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים; כִּי לְהַפּוֹד, אָמַר הַחֶכֶם: אֵין שְׂמִיחָה כְּהִתְרַת הַסְּפָקוֹת.

וּבִאֲמַת כְּשֶׁנִּתְבּוֹנֵן — נִרְאֶה, שֶׁבְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּה הֵינּוּ בִּתְנִי"ךְ, לֹא נִזְכָּרְתָּ תַּבַּת סֵפֶק כָּלָל, כִּי תּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב הִיא עֵצֶם גְּלוּי אֱלֻקֵּינוּ יִתְבָּרַךְ, אוֹר פָּשוּט, שֶׁשֶּׁם אֵין שׁוּם סְפָקוֹת כָּלָל, וְתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה, שֶׁשֶּׁם מִתְגַּלֶּה רְצוֹן הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּלִבּוֹשִׁים וְכָלִים בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט מִעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁם כָּבֵר שִׁיף סְפָקוֹת. וְזֶה כָּלִל הַמַּחְלָקֶת שֵׁשׁ עַל הַצְדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, הַדְּבּוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדְבָקוֹת אֱמֶת, עַד שֶׁקָּשָׁה לָהֶם לְתַאֵר, שֶׁגַּם בְּדוֹר הַזֶּה יֵשׁ צְדִיקִים הַמְּמַשִּׁיכִים אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַהִתְגַּלּוּת כְּמוֹ בְּדוֹר הַקְּדֻמוֹנִים כִּי בְּדְבָר הַשִּׁיף בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא כָּלִל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁם יֵשׁ סְפָקוֹת וּמַחְלָקֶת. וּמֵאֲחֶר שֶׁהִתְכַּרַח לְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִבּוֹשׁ גִּשְׁמִי, אִזּוֹ שִׁיף כָּל מִינֵי רַמְאוֹת וְהִטְעָיוֹת, מִי שֶׁמְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלִבּוֹשִׁים יוֹתֵר, מְטַעֶה אֶת הָעוֹלָם בְּיוֹתֵר.

לִכֵּן אֲנוּ מוֹצֵאִים, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בִּיצָה ג.): כָּל סְפִיקָא דְאוֹרֵיתָא לְחֻמְרָא, וְכָל סְפִיקָא דְרַבָּנָן לְקוּלָּא; כִּי אִם בְּעֵצֶם גְּלוּי הָאֱלֻקִּי שֶׁהוּא תּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, אִם שֶׁם נוֹפֵל אֵיזָה סֵפֶק, צָרִיכִים לִילֹךְ בְּחֻמְרָא, וְלִהְיוֹת בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֵּבֶל תִּפְנֵס בּוֹ אִיזוֹ מַחְשָׁבָה חִיצוֹנָה נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוֹלְכִים לְחֻמְרָא דִּיקָא עַל כָּל הַרְהוּר וְסֵפֶק שֶׁלֹּא יִכָּנס אֲצִלּוֹ, מֵה שֶׁאֵין בּוֹ כָּל סְפִיקָא דְרַבָּנָן לְקוּלָּא, כְּשֵׁשׁ אִיזוֹ מַחְלָקֶת בְּתּוֹרָה בְּעַל-פֶּה, שֶׁהוּא כָּלִל אֱמוּנַת חֲכָמִים, אִזּוֹ מְקַלִּים, וְשִׁיף לְחַקֵּר אִם הִלָּה אֵינוֹ צָבוּעַ.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אֲחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁוֹ עַל נִקְדָּה זוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם סְפָקוֹת, אֱלֹא וְדֹאוֹת בּוֹ

יתברך שֶׁהִיא תוֹרָה שְׂבִכְתָּב, וְשֶׁתְּהִי לָךְ אֲמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁהִיא תוֹרָה שְׂבִעַל-פֶּה, לִידַע וּלְהֶאֱמִין, שְׁכָל דְּבוּרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם אֵינוֹ פְּשׁוּט כָּלֵל (צִיָּן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מב).

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת אֲמוּנַת חֲכָמִים בְּצַדִּיקוֹ הָאֱמִתִּיִּים, אֲזַי כָּבֹד הַכֹּל יֵלֶךְ לָךְ בְּנִקְל בְּלִי שׁוּם סַפְקוֹת כָּלֵל.

אֲחִי הַיָּקָר! הָאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִכְנִיס בּוֹ תְּמִיד אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזַי כָּבֹד לֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׂבִעוּלָם, כִּי יְכוּלִים לַעֲבֹד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַל דְּבַר, בְּסוּד (מִשְׁלִי ג, ה): "כָּכֹל הִרְכִּיךְ דַּעְהוּ", אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וּמְכַנִּיס בְּלִבּוֹ לְמוֹדוֹ הַטוֹב שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, וְאֲזַי טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצּוֹחַ נִצְחִים.

הִרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצִּלְחָה נִצְחִית, שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְתַאֵר כָּלֵל, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַכֹּלִי לְהַמְשִׁכַת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ לְבוּשִׁים וְצִמְצוּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשֶׁךָ, כִּי הַלְמוּדִים שֶׁתִּמְצָא, הֵם מְכֻנָּיִם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פְּרָטִיּוֹת.

מַה טוֹב וְמַה נָּעִים, אִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּאֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר הוּא טְהוֹרָה וְזָכוּךְ הַנֶּפֶשׁ מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִהַשְׁמִים...

ח' קפר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲשֶׁר ח' קפה בַּנְחַל שֶׁכֶּט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכָל מְשַׁפְּחָתְכֶם בְּבִרְכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְשִׂדּוּכִים טוֹבִים וּלְפִרְנָסָה בְּשָׁפַע.

רְאוּ לְבָדֵק אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם, כִּי כָּל הַצְלָחַת הָאָדָם בְּבֵיתוֹ
וּבְחוּץ תְּלוּיָהּ כְּפִי הַמְּזוֹזוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּבֵית, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְנִכְתָּבוּ
עַל-יְדֵי סוֹפֵר יָרָא שָׁמַיִם, אֲזִי יֵשׁ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. וְאִם, חֹס וְשָׁלוֹם,
הֵן אֵינָן כְּשֵׁרוֹת וְכו', אֲזִי יֵשׁ בְּעִיּוֹת וְכַשְׁלוֹנוֹת וְכו'.

שְׁמְרוּ אֶת הַשִּׁבְת, וְאֲזִי הַשִּׁבְת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
אָמְרוּ (פְּסִיקְטָא רַבָּתִי מו'): הַשִּׁבְת מַעֲשֵׂרֶת, וְכָל הַשּׁוֹמֵר שִׁבְת מוֹחֲלִים
לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִהַשָּׁמַיִם...

ח' קפה.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמֵאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בַּעֲבוּרֵת הַכָּלָל, בַּעֲבוּרֵת הַהִפְצָה, אֲשֶׁר
אֵין לִמְעַלָּה מִזֶּה.

עֲלִיךָ לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה זֹכָה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל
בְּהַדְפָּסֶת וּבַהִפְצַת סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לִמְעַלָּה מְזֻכָּרֹת זֶה, כִּי
כֵּה יְכוּלִים לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ה', יח):
כָּל הַמְּזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ; וּמִי שֶׁמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים,
מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו שֶׁחֲטָא מִיָּמָיו.

כִּי בְּאֵמֶת, כְּשֶׁאָדָם קִלְקַל כָּל-כָּף הָרַבָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵיךְ הוּא
יְכוּל לְתַקֵּן אֶת זֶה, אֲפִלּוּ שִׁיחִיָּה אֲלָפִים שָׁנָה, לֹא יוֹכֵל לְגַמֵּר לְצוּם
מִסֵּפֶר הַצּוּמוֹת שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ הָאֲר"י ו"ל עַל כָּל חֲטָא וְעוֹן, אֲבָל

על-ידי שְׁמוּזָה אֶת הַרְבִּים, וְגוֹרֵם שָׁנָם הֵם יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה, וְהֵם גַּם-כֵּן חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמַגִּיחִים תְּפִלִּין, וְשׁוֹמְרִים שַׁבָּת, וְאוֹכְלִים כָּשֶׁר, וּמִתְנַהֲגִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא מוֹחֵל גַּם לוֹ עַל כָּל מֵה שֶׁחָטָא, כִּי אָצִלוּ יִתְבַּרֵּךְ מֵאֵד יָקָר כְּשֶׁמַּחְזִירִים אֶת בְּנָיו בְּתִשּׁוּבָה, כְּדִגְמַת מֶלֶךְ שֶׁאֵבֵד מִמֶּנּוּ הַבֵּן, וּמֵאֵד מִצְטָעֵר וּבּוֹכָה — הֵיכֵן הַבֵּן שָׁלוֹ, וּמִי שֶׁמַּחְזִיר לוֹ אֶת הַבֵּן, הוּא מַעֲנִיק לוֹ שָׂכָר גָּדוֹל מְאֹד, וְשִׂמְחָה בּוֹ וּמִתְפָּאֵר בּוֹ מְאֹד, כְּמוֹ-כֵן מִי שִׁזְזָה לְקָרֵב אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּנֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, זֶה שִׁמְחָה גְדוֹלָה אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וּמַעֲנִיק לְאָדָם הַזֶּה כָּל מֵה שֶׁרוֹצֶה: מַחֲלֵת עֲוֹנוֹת, רְפוּאָה וְיִשׁוּעָה.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁכֻנָּה שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַרְבִּים, שֶׁתְּהִיָּה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבָתְּךָ, וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְשָׁלוֹם-בֵּית, וְאַהֲבָה וְהִבְנָה בֵּינֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה מֵהַשְּׂמַיִם...

תָּם וְנִשְׁלָם, שִׁבְחָ לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

* * *

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזִּכְנֵנוּ לְסִים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כָּרֵךְ מֵה, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדְפוּס אֶת כָּרֵךְ מִ"ו לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצִּלִּיכָה נָא.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

חֶלֶק מֵה

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקִּדְמָה
- יא ז' תַּחֲצִיט
יְדַבֵּר מִהֶתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁצָּרִיךְ לַעֲמֹד עַל עֲמָדוֹ בְּדָבָר זֶה, וְרַק
עַל-יְדֵי מְנִיעוֹת זֹכִים לָזֶה, וַיִּחְזַק עַל גְּמָרָא וְדָף הַיּוֹמִי.
- יב ז' תַּתְקַן
יִבְיַע שְׂמֻחָתוֹ עַל מְשֻׁלוֹת הָאֲשֶׁר בְּנִחְל' הַחֲדָשִׁים, שֶׁיֵּצְאוּ עַל-יְדֵי הַנִּמְעָן
וְנִשְׁלַחוּ לוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ זְכוּתוֹ, וַיְדַבֵּר מִהַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים וּמַעֲלַת הַזֹּכָה
לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲזְרוּ לְהַתְחַזֵּק אֲפִלּוּ בַתְּקָף קִטְנוֹתוֹ וְכו'.
- יג ז' תַּתְקַא
יִבְיַע שְׂמֻחָתוֹ עַל הַתַּפְּשֻׁטוֹת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּאוֹסְטְרָלִיָּה, וַיִּחְזַק הַנִּמְעָן
שִׁיְהִיָּה שְׁלִיחַ לָזֶה כְּרֵאוֹי.
- יד ז' תַּתְקַב
יֵאָחַל בְּקֶצֶרָה לְבַת יִשְׂרָאֵל נְשׁוּאִין וְהַצְלָחָה, וַיַּעֲזְרוּ עַל פְּשָׁרוֹת.
- טו ז' תַּתְקַג
יִחְזַק מִשְׁפָּחָה עַל שְׂמִירַת שַׁבַּת כְּרֵאוֹי.
- טז ז' תַּתְקַד
יַעֲזֹר הַנִּמְעָן שְׁלֹא יֵצֵא לְחוּ"ל בְּעֵבֹר כֶּסֶף, כִּי אִם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁם
יִמָּצְאוּ יְהוּדִים מִכָּל הָעוֹלָם, וַיַּעֲזְרוּ עַל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם וְעַל קֶבֶר שְׁמַעוֹן
הַצַּדִּיק.
- טז ז' תַּתְקַה
יִחְזַק אֶחָד שְׁמָצָאוּ פָּסוּל בִּיּוֹדֵי"ן שְׁבַתְפָּלִין שְׁלוֹ, וַיַּעֲזֹר עַל קִדְשַׁת
הַמִּחְשָׁבָה, וַיִּתֵּן לוֹ שְׁנֵי תְּקוּנִים הַמּוֹבָאִים בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת עַל זֶה, וַעֲנִין
חֲכָמָה עֲלֵאָה וְחֲכָמָה תַּתְאָה, הַנִּי"ה וְאֵדָנִי, יֵצֵר הַטּוֹב וַיֵּצֵר הָרָע, וַיַּעֲזֹר
מְאֹד עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

תָּכֵן הָעִנּוּיִם

ב

- ז' תתקו יז
יחזק להתבודד בכל יום אליו יתברך ועל הפצת הקונטרסים החדשים
וכו'.
- ז' תתקז יח
ידבר מענין הדלקת נרות שבת-קדש ומבדיקת המזוזות.
- ז' תתקה יט
ידבר מנקודת השמחה ומחויב הבריחה מכל מיני דאגות.
- ז' תתקט כ
יעזר להתחזק כנגד הנסיונות הקשים של זה העולם, ועקר הבית מנוס
להמלט מהכל הוא התבודדות.
- ז' תתקי כא
יעזר להתמיד בכל יום בדבורים אליו יתברך, ולמוד ספר-המדות.
- ז' תתקיא כא
יעזר מאד על למוד זכות על כל אחד שיש לו שליחות בזה העולם,
ויש נשמות דערכרב וכו', וכל מקום שבונים בארץ ישראל הוא ענין
נפלא, ויחזק להתבודד בכל יום.
- ז' תתקיב כב
ידבר מרצת השעמום, ומענין רפואה על-ידי בדורים, ועקר הגדלה של
האדם הוא כשמתחזק תמיד.
- ז' תתקיד כב
ידבר מענין ח"י פרקים משניות וסגלת אמירתם, ויגלה נוראות נפלאות
במעלת הזוכה לשפף נפשו ליד שער השמים, ששם משפן הצדיקים
ושכינת עונו, ויגלה דבור מרבנו ז"ל, שכלו סובב על קטב זה של מעלת
התפלה שמה.
- ז' תתקיד כה
יחזק אחד שאינו מסגל ללמד ולהבין וכו', ויורה לו כיצד להתקדם,
ויחזקו לא לפל בעצבות.
- ז' תתקטו כו
יחזק בת ישראל על שבת-קדש, ועל מעלת התפלות.
- ז' תתקטז כו
יחזק בחור אחד שעבר עליו בזיון גדול ברכים על דבר התקרבותו

לְרַבְּנוּ ו"ל, ויגלה לו מעלת ההתקרבות כְּשֵׁשׁ מְנִיעוֹת וּבְזִיוּנוֹת דוֹקָא, ויעוררו ויחזקו ויזרזו מאד מאד לַעֲמֹד עַל עֲמֻדוֹ, וְלִזְכּוֹת לְשִׁלְמוֹת הַהִתְבּוֹדָדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, ויעורר לַחֲלֹק הַזְּמַן שֶׁל הַהִתְבּוֹדָדוֹת לְשִׁלֵּשׁ פְּעָמִים, כְּדֵי לְהַצִּיל בָּזָה.

ז' תתקיז ל

יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל, ויגלה מעלת האִשָּׁה הַעוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ לִלְמַד תּוֹרָה, וידבר מעֲנִין הַתְּנַהּגוֹת הַבַּעַל, שְׁגוֹרָמֶת הַטּוֹב בְּבֵית.

ז' תתקיה ל

יִחְזַק עַל הַפֶּצֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, עַל־יְדֵי שְׁמִדְבָּרִים תָּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

ז' תתקיש לא

יִגְלֶה לְבַעַל תְּשׁוּבָה עֲקָרִי הַתְּשׁוּבָה, ויחזקו בְּדַרְכּוֹ.

ז' תתקב לב

יִחְזַק מִשְׁפָּחָה אֲדוּת הַמִּתְנַהּ הִיקָרָה שְׁנֵתָנָם הַבּוֹרָא — בֶּן נַחֲמֵד, וְיִוְרָה לָהֶם עַל הַדִּלְקָת גִּירוֹת שֶׁל שָׁמֶן וַיֵּת וְשֶׁל חֶלֶב לְכַבּוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ז' תתקבא לג

יְדַבֵּר מֵאַרְבָּעָה לַמּוֹדִים חֲשׁוּבִים בְּכָל יוֹם, וְלִדְבַר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וישבח אֲמִירַת תְּקוֹן חֲצוֹת בְּמָקוֹם הַמֵּיָעֵד לָזֶה בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, כְּשִׁמְתוֹ מִטָּל לְפָנָיו, ויעורר לְשִׂמְחָה מִשְׁפָּחָה, וידבר מעֲנִין שְׂדוּכִים, וְשֹׁאֲסוֹר לְדַבָּק שֶׁהִתְחַן יִהְיֶה דִּיקָא מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רַק לְשֹׁאֵף לָזֶה וְתוֹ לֹא, וְהַעֲקֵר יִרְאַת שָׁמַיִם וְחֶסֶד, וְיִתְיַחַס אֲדוּת הַשָּׁנִים הַקּוֹדְמוֹת לְגַבֵּי הַשָּׁנִים הַלָּלוּ בְּעֲנִינֵינוּ עִם עֶסֶק הַרְבִּים, וישבח עֲנִינֵנוּ שֶׁהוּא רַק לְגִלּוֹת אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

ז' תתקבב לו

ישבח הַצִּדְקָה בְּעִבּוֹר הַדִּפְסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּבִפְרֹט הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, ויאחל פְּתוּרֹן לְבַעֲיוֹת, ויעורר לְהַקְפִּיד עַל שְׁלוֹם־בֵּית, וְהַכֵּל יָכוֹל לְהַסְתַּדֵּר.

ז' תתקבג לז

יִחְזַק מְרִיר יוֹם עַל עֲנִינֵנוּ הָרַע, ויאַמְצוּ מֵאֵד בְּהַמְלִיצָה לְקָרָא בְּקוֹנְטְרַסִּים הַמְדַּבְּרִים מִזֶּה, ויחזקו לְהַפִּיךְ אֶת חֲזִירוֹ לְנֻעִימִים.

ז' תתקכד לח

יִזְכִּיחַ מֵאֵד אֶת הַנִּמְעָן, אֲשֶׁר מִתְרִיס כְּנֻגָדוֹ בְּכָל פַּעַם שֶׁמִּחְזְקוֹ, ויגלה

תכן הענינים

לו שהוא כדגמת תינוק, שפשוטוֹרִים לו הוא בועט, ויגלה לו טעותו בעצם הבנת ענין ברסלב, ויעתיק לצדוֹ זה מדברי האר"י ו"ל בספר הלכותים, אודות המחלוקות שבין מלמדי התורה, ויראה לו גדלת המשפיע עליו, שבזכותו זכה לסים את כל הש"ס, ויחזקו להיות בשמחה ובאהבת ישראל, וידבר ממשלות הקונטרסים וחבור עוד חדרשים.

ז' תתקכה מ

יביע שמחתו בקצרה על אחד ששב בתשובה.

ז' תתקכו מא

ידבר על לב זוג שלא יתגרשו כלל, וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עי"ר מוש"ב לחיות מעתה חיים מישבים.

ז' תתקכז מב

יתן עצה לבן משפחה שמבהל מאד, וידבר מענין מזוזה, סבלנות, שבת, ויאחל ויברך.

ז' תתקכח מג

יחזק זוג צעיר אודות ילדים, ויתן כמה עצות המסגלות לזה על-פי דעת רבנו ז"ל.

ז' תתקכט מד

ידבר מהנסיונות של זה העולם, ומענין שמחה וגדלת האדם כשמתחזק.

ז' תתקל מה

ידבר על לב אשה בענין חזרה לשפך עם בעלה בשלום-בית משלם ומקין, ויתן כמה הדרכות מעשיות בענינים הפרטי ועוררם.

ז' תתקלא מז

יחזק משפחה במתנה היקרה שחננם הבורא — שלש פנות, וידבר מהדלקת נרות, ויזהיר את הבעל על הנחת תפלין.

ז' תתקלב מו

ידבר מענין רפואה לילד חולה, ויגלה סגלה במריחת שמן מקבר רבי מאיר בעל הגס ושיגרי הדלקת נרות שבת-קדש, ויזהיר על שמירת שבת-קדש.

ז' תתקלג מז

יעורר על שמירת שבת, וימליץ על ציון רבי מאיר בעל הגס, ויאחל לצאת מן הצרות.

ז' תתקלד מת

יְדַבֵּר מַעֲנִין בִּקְרַת וּקְבֻלָּתָהּ פְּרָאוּי, וּמַעֲנִין לְגֹר בְּמוֹשָׁב שָׁקֵט, וְהַעֲקָר לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

ז' תתקלה מת

יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל הַרוֹצָה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבָּה, וְיַדְבֵּר מִהָאֹר הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא שֵׁשׁ לַמַּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִרְגִּיל לְשִׁית אֶת כָּל הַלֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

ז' תתקלו מט

יְגַלֶּה, שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת מְנַקִּים אֶת הַמַּחַ לְגַמְרִי, אֵף אִם הָאָדָם נִכְשָׁל.

ז' תתקלוז נ

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אָנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַעֲוֹרֵרם מְאֹד לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמָם בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְיִזְהָרֵם עַל תְּקוּן הַמַּדּוֹת, שֶׁנֶּה עָקֵר הָעֲקָרִים, וְכֵן לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי-הַמַּדּוֹת, וְיִתְיַחַס לְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּמִכְתָּבוֹ לְאָנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

ז' תתקלח נב

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אָנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְגַלֶּה עֲנִין הַהִמָּשָׁכָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל אֵלֵינוּ, וְכָל יוֹם הוּא דוֹר חֹדֶשׁ, וְיַעֲוֹרֵרם עַל תַּפְלוֹת בְּכֻנָּה וּבְמַנְיָן, וְיִחְזָקֵם עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִסְפֹּר חֲשִׁיבוֹת הַשְּׁעוּרִים הַמְּסִימִים, וְיֵאמְצֵם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבְפֶרֶט בְּעַת קִיּוֹם הַמַּצּוֹת, וְיִזְכִּיר עֲנִין הַהִתְּבוּדוֹת, וְיַעֲוֹר עַל הַהִפָּצָה לְאַחֲרִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל.

ז' תתקלט נז

יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שֶׁמִּקְבֵּל סְמִיכָה לְהוֹרָאָה, וְיַדְבֵּר הַנְּהָגָה לְמוֹרָה הוֹרָאָה, וְיַעֲוֹר מְאֹד עַל עֲנִין הַשְּׁתִּיקָה.

ז' תתקמ נח

יַעֲוֹר לְהַפִּךְ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, וְיַגְלֶה שֶׁכְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ רוֹצֶה שׁוֹם רָצוֹן רַק לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי זוֹכָה לָזֶה.

ז' תתקמא נט

יְנַגֵּה אֶת מַדַּת הַכַּעַס, וְיַעֲוֹר לְפָרֵשׁ הַיְמָנָה.

ז' תתקמב ס

יֵאחַל מְזֵל טוֹב, וְיִחְזַק מְאֹד שְׁלֵא לְהַשְׁכֵּר, וְיַדְבֵּר מַעֲנִין שֶׁבַח הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ז' תתקמג ס
ידבר משמירת שבת-קדש, ומהקונטרס "מציאת הזווג".

ז' תתקמד סא
יחזק מאד בחורה בשדוכים, ויגלה שהקשר הנפשי בא רק לאחר החתונה, ואז זה טוב, ויספר מבחור שהיה בדרך הרבה שנים, ועכשו מודה על טעותו, ויזרזה שלא לטעות כף.

ז' תתקמה סג
יעזר אלמנה שלא תעשה דבר הנוגד את חקי התורה וחקי המוסר האנושי.

ז' תתקמו סג
יחזק הנמצא על התקדמותו, וישבח מאד את ענין הדף היומי ומקנה, וסדר-דרך-הלמוד.

ז' תתקמוז סד
ידבר מענין סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, שעל-ידי-זה מצליחים מאד, ויעתיק שלשה גדולי עולם, שדבריהם מחזקים מאד את אמתות דברי רבנו ז"ל, המהר"ל מפראג זי"ע, החיד"א זי"ע והבעל-שם ממיקלשטאט זי"ע.

ז' תתקמח סז
יחזק מאד משפחה שנכנסה לחובות, וידבר נחומים על לבכם הנשבר, ובפרטיות שהם דרים מול הקר הטוב בצפת, שם טמונים שרפי עליון.

ז' תתקמט סח
יעזר מאד להכניס את עצמו בתוך תוככי האמונה הקדושה, ויעתיק מדברי הרמב"ם והרמב"ן אודות אמונה, ויגלה שעל-ידי האמונה זוכים לשמחה, ויעתיק תשובה מהאגרות משה אודות ענין פרטי של אשת הנמצא.

ז' תתקנ סט
יעזר להתבודד ולהדביק נשמתו בו יתברך, ויחזק מאד על מדת הבטחון דקדושה.

ז' תתקנא ע
יאחל ויכרך ויחזק על אור החנכה ואור האמונה ושמירת הדבור, ולהחיות את עצמו בהתקרבות.

ז' תתקנב עא

יחזק מאד הנמנען, שזוכה ומוצה את הרבים לילך בדרך רבנו ז"ל, ויגלה נחיצות בזה לעמת הכפירות והאפיקורסות, וידבר מענין מנהגים ולמוד גמרא ודרך היומי ונסיעת התנועות עם אנשי שלומנו ופרוש ענין קנאת המלאכים, ויתחסם לשאר למודים, ותכלת בציצית, ויתבע תפלתו על ישוב ארץ ישראל שלו, וינרצו לחדש בספר-המדות.

ז' תתקנב עב

ישבח הנמנען שמחזיקה מעמד, ויאחל על מציאת הזיווג בזכות אמירת התפלות.

ז' תתקנד עג

יעורר לקים את המצוות בשמחה, והדלקת נרות שבת-קדש.

ז' תתקנה עד

יעורר קשר שדוף שכבר התחיל, ויביע דעה שאסור לנתקו בגלל עניני כספים, ויברך ויאחל.

ז' תתקנו עז

יעורר שלא לגרש בידים את הישועה, על-ידי ברכות יתר בענין שדוכים, ויזכיר ענין 'נחות דרגא', וכן יעורר על מדת הבטחון בהקדוש-ברוך-הוא.

ז' תתקנז עה

ינהיג הנמנען בהנהגות שיביאו אותו לזרע של קימא, ויעורר על הדלקת נרות שבת-קדש ותפלה אז, וינרצו להסתופף בין אנשי שלומנו האמתיים תלמידי "היכל-הקדש", כי חכמת האדם משפיעה עליו.

ז' תתקנה עו

ידבר מענין חנכה, שהוא לשון חנוכה והתחלה חדשה, ומאור התורה שמאיר אז, ויעורר מאד.

ז' תתקנט עז

יחזק אשה שמסיעת לבעלה ללמד תורה, ויגלה הקשר שבין חנכה לאשה, ובפרט שענין היונים היה לעקר תורה שבעל-פה, ויעורר לומר שמות הצדיקים בעת ההריון וכו'.

ז' תתקס עח

יגלה מעלת האדם שמתחזק בתוך תקף ירדותיו העצומות, שבשמים

מֵאֵד מִתְּפָאֲרִים עִמּוֹ, וַיִּבְאֵר מִקְרָא קִדְשׁ שֶׁל "מֵאֲלָמִים אֲלָמִים וְהֵנָּה קָמָה אֲלֵמָתִי" וְכוּ', עַל קֹטֵב עֲנָן 'לְהַחְזִיק מֵעַמָּד', עַל-יְדֵי שְׁמִסְתַּפְּלִים אֵלָיו וַתִּבְרָךְ, וְקוֹרְאִים לוֹ בְּקוֹל גָּדוֹל, וְזֶה הָיָה סוּד הַצִּלְחַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק.

ז' תתקסא פ

יְחִזֵּק אִם שְׁבִנְיָה חוֹלִים, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנָן זֶה, וַיֵּאחֵל רְפוּאָה, וַיִּשְׁבַּח מֵאֵד תְּפִלַּת אִם עַל הַבָּנִים, וַיִּדְבֵּר מִסִּבְלֹנוֹת וְנִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וַיִּמְצָא רְמֹזִי צְרוּפִים בְּעֲנָן טב"ת.

ז' תתקסב פא

יְחִזֵּק וַיֵּאמֶץ אַחֲדֵי שְׁלֵא זָכָה לְמִצָּא זְיוּגוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ שְׁחִנְכָה מִסְּגֵל לָזֶה, וְעָקֵר גְּדֻלַּת אָדָם בְּשִׁמְחֻזִּיק מֵעַמָּד.

ז' תתקסג פב

יְחִזֵּק עַל שְׁמִירַת שְׁבֵת וַתְּפִלִּין.

ז' תתקסד פב

יְחִזֵּק מִשְׁפָּחָה עַל מְזוּזָה, בְּשֵׁרוֹת, שְׁבֵת-קִדְשׁ, וַיִּדְבֵּר מִרְפוּאֵת הָאֵב, וּמֵעֲנָן פֶּחַד וְהִרְגָּעָה עַל-יְדֵי בְּדוּרִים.

ז' תתקסה פג

יְחִזֵּק מִשְׁפָּחָה עַל צֶרֶת הַבֵּת שְׁנֹתָגְרָשָׁה, וְזֶה הוֹתִיר בָּהּ צִלְקָת לֹא טוֹבָה, וַיִּדְרִיךְ פִּי צַד לְהִתְנַהֵּג עִמָּה.

ז' תתקסו פד

יְחִזֵּק וַיֵּאמֶץ שְׁתֵּי אַחֲיוֹת עַל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֵיהֶן, וַיִּזְרֹן לְשֹׁנוֹת מְקוֹם דִּירְתָן, וַיִּזְהִיר עַל שְׁמִירַת שְׁבֵת-קִדְשׁ וְהִדְלִקַת גִּרוֹת.

ז' תתקסז פה

יְחִזֵּק עַל צַעַר וְחִלִּי, וַיִּנְעֵץ וַיַּעֲוֹד עַל נִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וַיִּמְלִיץ עַל בְּדוּרֵי הִרְגָּעָה.

ז' תתקסח פו

יִדְבֵּר מֵעֲנָן "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", וַיַּעֲוֹר אֶת הַנִּמְעָן לַעֲסֹק בְּעֲנָן זֶה, וַלְקָרֵב נִפְשוֹת לַהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְשֵׁרוֹאִים כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֵין מִתְּפַעֲלִים מִהִקְלָפוֹת.

ז' תתקסט פז

יִגְלֶה מַעֲלַת הַמְּזוּזָה אֶת הָרַבִּים בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וַיִּבְחִיר מֵה קוֹרָה לְאָדָם שְׁמִתְקָרֵב אֵלָיו ו"ל, שְׁנִפְקָחוֹת עֵינָיו לְרֹאוֹת אֶת אִמָּת ה', וּמִדְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲוֹר לַעֲסֹק בְּזֶה תְּמִיד.

ז' תתקע פח
יאחל הצלחה ויצרף קונטרס "מציאת הזווג".

ז' תתקעא פח
יגלה מעלת הקונטרסים, שהם תמצית ספרי רבנו ו"ל המכניסים תקנה באדם.

ז' תתקעב פט
יאחל נחת לאם בישראל לכל יוצאי חלציה, וידבר משרש נשמתו של הן ומענן שדוקיו, ויעורר על הדלקת גרות שבת-קדש.

ז' תתקעג פט
יחזק על שמחה, ועל שעורים קבועים, ועל מזון בריא שמסגל לרפואת הגוף.

ז' תתקעד צ
ידבר מרפואת הנמען, ויחזר על דברי רבנו ו"ל בענין, שבארץ ישראל הקדוש-ברוך-הוא משלם מדה כנגד מדה, ויעורר על תשובה, ולהזהר מרופאי אליל, וידבר מענין מצ"ח שיש לו קשר ליסוד, על-פי גורי הארץ ודברי רבנו ו"ל.

ז' תתקעה צא
יחזק אשה מלאה צער, ויורה לה העצה היחידה — תפלה להשם יתברך, ויעוררנה על הדלקת גרות שבת-קדש, ובקשת רחמים און, ויאחל וימליץ על הקונטרסים.

ז' תתקעו צב
יחזק בת ישראל על פרישות מעברות.

ז' תתקעז צג
יספר מנסיעתו לארץ ישראל ולציון רבנו ו"ל, ויחזק מאד על שמחה, שעל-ידי-זה לא יתבטל מעבודת ה', ויעורר על מדת הסבלנות וזהירות מן הפעם, וגדלת האדם — כשמתחזק.

ז' תתקעה צד
ידבר מרפואה פרטית לאשה, ויתן לה תקון ורפואה בשמן זית שעל ציון רבי מאיר בעל הנס בטבריה, ויחזק מאד.

ז' תתקעט צה
יחזק להחזיק מעמד, ויספר על ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, איך שברח

תָּכֵן הָעִנּוּיִם

י

מופּוּחִים, וְיִמְלִיץ לְחַקּוֹתוֹ בְּזוֹה, וּבִפְרָט בְּבִית, וַיַּעֲזֹר עַל תְּפִלָּה לְשִׁמְחָה
שֶׁהִיא קִיּוֹם הָאָדָם, וַיַּגִּלָּה מַעֲלַת שְׁמִירַת שְׁבֶת כְּהִלְכָתָהּ וְשִׁמְחָה בָּהּ,
שְׂזוּכִים לִישׁוּעָה וּרְפוּאָה.

ז' תתקפ **צו**
יִצְרָף מְשֻׁלּוֹת קוֹנְטְרָסִים בְּאַנְגְלִית, וַיִּבְיַע תְּקוּתוֹ לְהַנָּאת הַנִּמְצֵן מֵהֶם
וּתְרוּמָתוֹ לְהַמְשֵׁךְ הַפְעִילוּת.

ז' תתקפא **צו**
יִצְרָף קוֹנְטְרָסִים שָׂאף יִצְאוּ לְאוֹר, וַיֵּאָחַל הַצִּלְחָה וְנִחַת.

ז' תתקפב **צז**
יִשְׁלַח אֲרָבֶעָה קוֹנְטְרָסִים, וַיִּכְרֹף בְּשִׁפְעַת בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה.

ז' תתקפג **צז**
יִצְרָף קוֹנְטְרָסִים שְׂנֵדֶפְסוּ, וַיֵּאָחַל בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה.

ז' תתקפד **צח**
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִהִיחֻדִּיּוֹת שֶׁבְּלִמּוּדוֹ הִנֵּפֵלָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵיךְ
שָׂזוּ הַסִּבָּה שְׁחולָקִים עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁבְּכָלִּיּוֹת יֵשׁ מַחְלָקָת עַל הַקְדָּשָׁה וְכו',
וְדִיקָא כְּשִׁשׁוּמָעִים מַחְלָקָת וּמַחְזִיקִים מַעֲמָד, זֶהוּ תְּקוּן עַל הַחֲטָאִים
הַחֲמוּרִים, וְיִתְיַחֵס לְדַבְרִים שֶׁהִזְהִיר עֲלֵיהֶם רַבְּנוּ ז"ל: שְׁתִּיָּה מְשֻׁכָּרָת,
וְעִשּׁוֹן וּגְזִיּוֹת, וַיַּגִּלָּה שֶׁהַמְכָּנָה הַמְשִׁתֵּף שְׁלֵהֶם — בְּטוֹל זְמַן, וַיַּעֲזֹר
לִילָף לְתַלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל לְקַבֵּל מֵהֶם אוֹרוֹ.

ז' תתקפה **ק**
יְדַבֵּר מְרֻפּוּאָה, וּמִפְדּוּיֵי הַרְגָּעָה, וּבְדִיקַת הַתְּפִלִּין וְהַזְהָרוֹת בְּהִנָּחָתָם
הַתְּמִידִית, וּכְשֵׁרוֹת הָאֲכִילָה.

ז' תתקפו **קא**
יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרָם שֶׁל חֲשׂוֹכֵי בָּנִים, וַיִּרְחִיקֵם מִיֵּאוֹשׁ הָרוּפּוּאִים, וַיִּתֵּן עֲצָתוֹ
אֲמוּנָה עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל — שֶׁבִּזְכוּתוֹ יִזְכּוּ לְהַפְקֵד.

ז' תתקפז **קב**
יֵאָחַל נְשִׂיאַת חֵן, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ז' תתקפח **קב**
יְדַבֵּר מִהַתְּבוּדוֹת וּמִהַעֲצָה לְחַלְקָה לְכַמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם.

ז' תתקפט **קג**
יְדַבֵּר מִהַדִּלְקַת גְּרוֹת שְׁבֶת־קָדָשׁ, וּמֵאֲמִירַת יוֹם תְּהִלִּים.

ז' תתקצ קג

יחזק בעל תשובה בדרך הטובה, ויזהירו מאד מרובי התלבויות חוץ מהמדה המביאה לקלקולים, וינדיקנו נכונה בדרך התשובה והאמונה.

ז' תתקצא קד

יעורר את אשת החור בתשובה מהמכתב הקודם על השלמה עם בעלה, ויגלה מעלת הענין וגדל הנעם שבזה.

ז' תתקצב קה

יפליג במעלת אשה כשרה המחזקת את בעלה, ויביע שאיפתו להתגלות כבוד שמים.

ז' תתקצג קו

ידיבר ממעלת מדת ההתחזקות ומנוראות שגב רום מדת השמחה, ומה זוכה אדם האוחז בזה, וידיבר ממדת השלום עם צרופים ונפלאים בתבה זו, ויחזק ויאמץ מאד.

ז' תתקצד קז

יחזק מלמד תינוקות על עסקו הקדוש הזה, שזהו סוד חנכה פה שמן השחר, וירשם מחדושי המהרי"ק על גס חנכה, וידיבר מקונטרס "מציאת הדיוג".

ז' תתקצה קח

ישבח הקונטרסים החדשים, שהם תמצית חסידות ברסלב, ויעורר לעין בהם, וירגיל לדבר עמו יתברך, וחוזר בתשובה — הוא רק לה', וילהיזהר מהתלבויות יתר.

ז' תתצו קט

יגלה התקון הנפלא שיש למי שמפזר ספרי רבנו ז"ל, ומעלת מציאת נקודות טובות בעצמו, ויספר מר' אפרים בר' נפתלי איך היה מתבודד במתיקות על הנקודות הקטנות בענינו, שהן גבוהות ורמות בעליונים.

ז' תתקצז קי

יגלה מעלת הפצת המעינות חוצה, וידיבר ממסירות נפש של מוהרנ"ת ז"ל על זה, ויבצת הלוא של ר' אברהם בר' נחמן זכיר ענינו בתשוקת פרסום אור רבנו ז"ל, ויעורר על כך מאד.

ז' תתקצה קיא

יחזק אשה המקרבת להקדוש ברוך הוא, וישבח פעילותה.

ז' תתקצט קיב
ישבח הנמֶעַן על שְׁעוֹסֵק בַּהֲתַבּוֹדְרוֹת, ויעוֹרְרוּ על שְׁלוֹם-בֵּית.

ח' אֶלְפִים קיג
יִבְרִיחַ הַנִּמְעָן מִהֲרָשָׁעִים הַמַּצְעִרִים אוֹתוֹ, ויִחְזְקוּ שְׁלֹא יִתְפַּעַל מִרְשָׁעוֹתָם, וְלֹא יִתְבַּלְבֵּל מֵאִיוָּמֵי הַפִּסְקָת פְּרִנְסָתוֹ, כִּי לוֹ יִיטִיב, וּלְשׁוֹנָאִיו תִּהְיֶה מַפְלָה, ויעוֹרְרוּ לְהִתְחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

ח' א' קיד
ישבח בַּעַל תְּשׁוּבָה ויעוֹדְדוּ עַל הַסִּתְדּוּרוֹתָיו אַחֵר נְשׁוּאָיו, ויעוֹרְרוּ עַל תּוֹכְנָה בְּקֶשֶׁר הַנִּכּוֹן בְּבֵיתוֹ, וידַבֵּר עַל תְּשׁוּקָתוֹ לְהִחְזִיר בְּתְשׁוּבָה אֶת אֲנָשֵׁי הַקְּבוּץ שְׁמֶשֶׁם בָּא.

ח' ב' קיד
ישבח הַפִּצָּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאַתְּכָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וּמַעֲלַת הַהֲתַבּוֹדְרוֹת הַמִּתְדַּדֶּת יִשְׁרוּת וְנֶעֱם בְּאָדָם, וְשִׁמְחַת הָאִשָּׁה — סִגְלָה לַפְּרִנְסָה.

ח' ג' קטו
יִחְזַק אִשָּׁה הַרְגִּישָׁה לְבִקְרָת עַל-יְדֵי חֲזוּק בְּאִמּוּנָה, וישבח הַפִּצָּת קוֹנְטֵרַס "רוֹפֵא חוֹלִים" בֵּין מִטּוֹת הַמַּחְלִימִים בְּבֵתֵי חוֹלִים.

ח' ד' קטז
ידַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשֵּׁם 'אֲדָל', עַל שֵׁם בֵּת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, ויִגְנֶה רוֹפְאִים פּוֹרְקֵי עַל שְׁבָאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל, וידַבֵּר מִרְפוּאָה עַל-יְדֵי לֶחֶם וּמִים, ויִחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְהִתְבּוֹדֵד.

ח' ה' קיז
יִחְזַק עַל רְפוּאָה, תְּפִלִּין וְשִׁבְת.

ח' ו' קיח
ידַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לִחְזַק אַחֲרִים, שְׁנֵה מֵרָאָה עַל טוֹבוֹ, וּגְדִלַת הָאָדָם שְׁמִחְזִיק מַעֲמָד, וּמִרְבָּה בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

ח' ז' קיח
יֵאשֶׁר קִבְּלַת צָדֵקָה לַעֲנִיִּים, וישבח הַפִּעֲלָה הַטּוֹבָה.

ח' ח' קיט
יִחְזַק כְּנֶגֶד הַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וידַבֵּר מִנְּקֻדַּת חֲנֻכָּה לִחְזַק אֶלּוּ שְׁבַחֲשֶׁן וּבַחוּץ, וידַבֵּר מִשְׁמַחַת יְדִיעָתָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל.

ח' ט קיט

יִדְבֵּר מִשְׁמַחָה שְׂמֵמַתִּיקָה אֶת הַמְּצִיאוֹת הַמֶּרֶה, וְאָדָם זֹכֶה לִישׁוּעָה
וְלִדְעֻת שֶׁהִיא עֶקֶר הַעֲשִׁירוֹת.

ח' י' קכ

יִדְבֵּר מִהַסְכָּנָה הַרוּחָנִית הַמְּאַיֶּמֶת עַל נְשָׁמוֹת עוֹלָם הַבְּרִיאָה הַנִּמְצָאוֹת
בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, וְיִבְהִיר כְּוִנַּת הַתַּפְלָה שֶׁל בְּרָכוֹת הַשֹּׁחַר בִּיהִי רָצוֹן וְכו',
וְיִדְבֵּר מִיָּפָה שְׁעָה אַחַת בַּתְּשׁוּבָה וְכו', וּמָה שֶׁאָמַר הַחִיד"א לְכוֹן
בַּבְּרָכָה הַגּוֹל, וְיִדְבֵּר מִסּוּד הַתַּפְלָה לְהַנְצִל מֵעֲוִי פָּנִים וְכו', וְיַעֲתִיק פְּרוּשׁ
נָאָה שֶׁשָּׁמַע עַל הַתַּפְלָה הַזֹּאת.

ח' יא קכב

יִדְבֵּר מֵעֲנִין הַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים, וְשֶׁאִסּוּר לְהִרְהֹר אֶז אַחֲרֵי הַמָּקוֹם, וְיַגְלֶה
מַעֲלַת הַמַּחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה.

ח' יב קכג

יִחְזֹק מְאֹד בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיַעֲזֹר לְדַבֵּר אֵלָיו תָּמִיד, כֶּאֱשֶׁר
יִדְבֵּר הֵבֶן אֶל אָבִיו, וְיִדְבֵּר מֵעֲנִין הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, שֶׁמִּבְּהִיא עֲנִין
הַסִּתְּפוּלוֹת בְּאִלְקוּת, וְכֵן מֵעֲנִין הַמַּצּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּלִי שׁוֹם קוּי שָׂכָר,
וְיִדְבֵּר מִהַבְּטוּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ שֶׁמִּבְּטֵל הַדְּפָאוֹן.

ח' יג קכד

יִדְבֵּר מִגְדֻלְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּמֵעֲנִין שֶׁה' רַק הוּא יִרְאֶה לְלֵבָב, וְיַעֲזֹר
שְׁלֵא לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאֵף אֶחָד, וְיִחְזֹק מְאֹד עַל גְּרִיסַת מִשְׁנִיּוֹת, וְיַגְלֶה דְּעִת
רַבְּנוּ ו"ל בְּעֲנִין שְׁתִּית מִשְׁקָה הַמִּשְׁכָּר.

ח' יד קכו

יִדְבֵּר מֵעֲנִין תַּפְלָה בַּחֲתוּךְ אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּר דִּיקָא וּמִטְהַרֵּת הַמַּחֲשָׁבוֹת אֶז,
וְהֵיוּ עֲנִין תַּפְלָה בְּכַחַת.

ח' טו קכז

יִחְזֹק מְאֹד לַעֲשׂוֹת הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה דִּיקָא, וְיַחֲסִימֵן לְנִשְׁמָה גְּבוּהָה, שֶׁגַּם
מִתְקַף הִירִידָה מִשְׁתַּקֵּקֶת לַעֲשׂוֹת טוֹב, וְיִדְבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֲנִין ד' אֲמוֹת
שֶׁל הַלֵּכָה, וּמֵעֲנִין תּוֹדָה וְהוֹדָאָה.

ח' טז קכח

יִדְבֵּר נוֹרְאוֹת מֵעֲנִין תַּפְלָה בְּבִכְיָה וּבְפִשּׁוּט יָדִים וְרַגְלִים וְכו', וּמִוִּדּוּי
דְּבָרִים, וְעֲנִין "תַּמּוּתֵּת רָשָׁע — רָעָה", וְיִחְזֹק מְאֹד לְהַאֲמִין שֶׁיֵּשׁ תַּקְנָה

לְתִכְנֵן הַכֹּל, וַיִּצְטַט דְּבוּר נִפְלָא מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ מִמַּעַן־בוֹז, וַיִּחַזֵּק לֵהִיּוֹת
אֲחוּז בַּתוֹרָה, שְׂאֵז נִקְרָא אִישׁ חֵי.

ח' יז קל
יְדַבֵּר בַּחֲרִיפוֹת נֶגֶד כָּל סֵפֶר הַמִּזְכִּיר אֶת מְדִינַת הַשְּׁמַד שֶׁהָקִימוּ
הָעֶרְב־רֶב, שְׁמֵרָאָה שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ פָּסוּל, וַיְדַבֵּר מֵהַגְלוֹת הַנוֹרָאָה
שֶׁהֶעֱמִיקוּ, הַפֶּךְ כָּל הַגְּאֻלָּה.

ח' יח קלא
יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁהִיא תָּרִיס כְּנָגֵד כָּל שְׁטִיפַת מַח, וַיַּגְלֶה עֲנָן
חֻכְמוֹת, שְׁאִין צְרִיכִים כָּלֵל, וַיַּעֲתִיק שִׁיחַת מוֹהֲרֵנָּה ו"ל עַל 'אִין רִבֵּעַ
בְּלֹא פָּגַע', הַמַּעוֹרֵר לְתַפְלָה תְּמִידִית, וּמִלְבַּד זֹאת הַכֹּל הִכָּל וַרְעוֹת רוּחַ,
וַיִּבְאֵר פָּסוּק: "לֹא תִחַרֵּשׁ שׁוֹר וְחִמּוֹר", וַיַּעוֹרֵר שְׁלֹא לִילֹךְ אַחֵר שְׁכָלוּ
וְחֻכְמָתוֹ.

ח' יט קלג
יְדַבֵּר מֵעֲנָן הַסִּתְּפוּלוֹת עַל הַשְּׁכָל שֶׁכָּבֵל דְּבַר, וַעֲנָן הַדְּבָקוֹת הַקְּבוּעָה
וְהַנִּרְצִית בּוֹ יְתִבְרֹךְ, וְאֵז מִתְּגַלֶּה אֵלָיו, כְּכִכּוֹל, הַשֵּׁם יְתִבְרֹךְ בְּעֶצְמוֹ.

ח' כ קלג
יְדַבֵּר מֵהַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה,
וַיִּהְיֶה לוֹ תִּקּוֹן עַל־יְדֵי רִבְנוּ ו"ל.

ח' כא קלד
יִחַזֵּק חֲבוּרָה שֶׁל בַּחוּרִים שֶׁהִתְאַחֲדוּ פַּעַמִּים בְּשָׁבוּעַ לְדַבֵּר מִרְבְּנוּ ו"ל,
וְאַחֲרֵי זֶה עוֹשִׂים תִּקּוֹן חֲצוֹת, וַיַּעוֹרֵר עַל מַדּוֹת וְלִמּוּד סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, עַל
אַהֲבַת חֲבֵרִים, וְשִׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְהַתְּבוּדוֹת, וְשְׁלֹא לְהוֹצִיא מִהֶפֶה
דְּבָרִים שְׁלִילִים.

ח' כב קלו
יִחַזֵּק כְּנָגֵד הַחֲרוּפִּין שֶׁקָּבֵל הַנִּמְעָן, וַיְדַבֵּר מִכּוֹן שֶׁעָקַר הַתְּשׁוּבָה — לְדָם
וְלִשְׁתֵּק, וַיְדַבֵּר מֵעֲנָן קִיּוֹם מַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאַהֲבַת".

ח' כג קלו
יְדַבֵּר מֵעֲנָן הַשְּׁגָחָה פְּרִטִית, וְשִׁצְרִיף לְבָרַח מִקְּלַפֶּת "כַּחֲזִי וְעֵצִים יְדֵי עֲשֵׂה
לִי אֶת הַחֵלֶל הַזֶּה".

ח' כד קלז
יִבְהִיר, שִׁצְרִיף לֵהִיּוֹת שְׂמַח בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא גֵר שָׁם, וַיִּרְחִיק מִדְּכָאוֹן,

וְעַל-יְדֵי תַּפְלָה בּוֹנִים כָּלִי אֶל יְשׁוּעָה, וַיְדַבֵּר מֵעַנִּין כָּלִי זִמְרָה, וּמֵעַנִּין
'מוֹסְרִים' בְּלִבּוֹשׁ שֶׁל צִדְקוֹת, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד אֶרְבָּעָה טוֹרִים.

ח' כה קלט

יְדַבֵּר מִהַתְּבוֹדָדוֹת וּתַפְלָה הַקְּשׁוּרָה בְּאַמוּנָה חֲזָקָה, לִידַע שֶׁהַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּכָל מָקוֹם.

ח' כו קמ

יַחְזֹק הַנִּמְצֵן שְׂיַחֲיָה עֲצָמוּ בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנִחַל" וַיְגַלֵּה מַעְלָתָם.

ח' כז קמ

יַחְזֹק בְּקִצְרָה בַּחוּר הַרוּצָה בַּתְּשׁוּבָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל זֶה.

ח' כח קמא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעַנִּין הָאֵמֶת, לְדַבֵּר לִפְנֵיו יִתְבָּרַךְ עִם אֵמֶת, וְצָרִיךְ בַּתַּפְלָה
סִבְלָנוּת, וְאִסּוּר לְהַטְעוֹת עֲצָמוּ מִהַיָּצֵר הָרַע, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי יָשׁוּב הַדַּעַת,
וַיְגַלֵּה הַנֶּעֱם שֶׁל אָדָם שְׁעוֹשֶׂה לַעֲצָמוּ קְבִיעוֹת שְׁעוּרִים, וַיְדַבֵּר מֵעַנִּין
קִדְשֵׁת הַמַּחֲשָׁבָה, שָׂבָה תְּלוּי הַכֹּל.

ח' כט קמב

יַחְזֹק וַיֵּאמֶץ לַעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְשָׁלָא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוּ בְּעִנְיָנִי
קִבְלָה, וַיְגַלֵּה שֶׁכָּל הָאֲכֻזָּבוֹת וְיִסּוּרֵי הַמַּצְפּוֹן, הֵם בְּכָלֵל חֲסֵרוֹן אֲמוּנָה,
כִּי צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּטֵל לְרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

ח' ל קמד

יְגַלֵּה מֵעַנִּין הַתְּשׁוּבָה עַל פָּגַם הַבְּרִית, וַיִּזְכִּיר אֶת עֲנִין תַּקוּן הַכִּלְלִי, וְגִדְּל
הַפְּלָגַת מַעְלָתוֹ, וַיַּעֲזֹר עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִימָה, וַיִּזְהִיר עַל לְמוּד גְּמֵרָא, שְׂאִין
כְּמַהוּ שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת.

ח' לא קמו

יַחְזֹק חֲבוּרַת אַבְרָכִים, שֶׁלְקָחוּ עַל עֲצָמָם עַל הַדְּפִסַּת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רִבְנוּ
ו"ל, וַיִּסְפֹּר אֶת מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו בְּעַנִּין זֶה, וַיַּחְזֹק שָׁלָא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם
מְנִיעָה, וַיְדַבֵּר מֵעַנִּין הַשְּׁנִיחָה וְנִסִּים וְשִׁדּוּד הַטִּבַּע.

ח' לב קמז

יְדַבֵּר מִלְּמוּדֵי 'אוֹר הַחַיִּים' הַקְּדוּשׁ וְרַמְבַּ"ן, וְכֵן בְּמִפְרָשִׁים עַל רַש"י
הַקְּדוּשׁ, וַיְגַלֵּה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת וּנְחִיצוֹת הַלְּמוּד הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה שֶׁל רַש"י
בְּעִיּוֹן, וַיִּסְלֵל דֶּרֶךְ בְּלִמּוּד מִדְּרָשִׁים, וּמִשֵּׁם לְסִפְרֵי דְרוֹשׁ וְחִסְדוֹת

היסודית של צדיקי אמת מדור דור, ויגלה מעלת תורתם וספריהם הקדושים, שזוכים להתעלות בהם מאד אם יש רצון.

ח' לג קמח
יגלה אימתי יש חשיבות לחדושים שמחדשים, ויעורר ללמד רש"י.

ח' לד קמט
יגלה, שעקר הישועה היא עצם התפלה, ויש חיוב של אמונה בכל התפלה, ואשרי אדם שאינו שם מבטחו להתלונן לבני-אדם, ויעורר שלא להטעות את עצמו, ואסור להיות בחלשה וכו', רק להיות בטוח בישועה.

ח' לה קנא
ידבר בשבח המשיא את בניו סמוך לפירקן, שלא יגיעו לידי חטא.

ח' לו קנב
יחזק חתן, שהיה אחרי מאורע טרגי במשפחתו, ויעודדו מאד, וידבר על לבו דברי נחומים והתחזקות ודרך בחיים כיצד להתנהג, וידבר ממחשבת יום המיתה, ולמוד משניות לעלוי נשמתו, וכדאי ללמד עוד בחיים חיותו, ולמוד חמש ומפרשים וגמרא, ולשפח מה שהיה לפני התנהג.

ח' לז קנד
ישבח סופר חרדי, שכתב מאמר בענין בעלי תשובה, שהם קופצים בראש, עוד בטרם זכו את עצמם, ויהלל פרי עטו מאד, וירחיב הדבור אודות נקדה פאובה זו, ומשיף את הרעיון הזה גם כלפי מה שקורה בחדרו של רבנו ז"ל, אשר חדשים מקרוב באו להכניס דמיונות וחנופה ופוליטיקה בתוככי חסידות מפארת זו, ויתנה המצב הבלתי נסבל הזה, שגורם להרחיק בני-אדם מאור רבנו ז"ל. וכן ידבר מרעת אלו השקרנים הנוטלים עטרה שאינה הולמתם, כאלו הם מקבלים ונותני תקונים, וירחיק מהם מאד.

ח' לח קנט
ישבח את הזוכה להיות שמש אצל רבנו ז"ל, שהוא משיב לו טובה, והעקר מה שמזכר אותנו לאור האמונה, שעולה על הכל.

ח' לט קס
יחזק מאד בחור צעיר, שינצל את מי בחרותו לתורה ולתפלה כראוי, ויקים כבוד אב ואם כראוי.

ח' מ קסא
יחזק בקצרה אודות הקשר עם אנשי שלומנו, ועל מדת השמחה.

ח' מא קסא
יחזק אחד מאנשי שלומנו דצפת, ויעוררו אודות התאחדות המחיצת
בין אנשי שלומנו, ויביע 'אשרינו' שאנו יודעים מרבי כזה, וידבר אודות
המקום שלנו בארץ ישראל שצריך סבלנות.

ח' מב קסג
ידבר מענין סדר ונקיון, ואודות שונאים מחמת קנאה.

ח' מג קסג
יחזק משפחה על שזוכים להסתדר בחיים, וישבחים על המענק של יר"ק
לעניים, ויגלה להם התקון שבזה, ויעורר הבעל להיות לעזר לאשתו.

ח' מד קסד
ידבר מענין פדורי הנגעה, ומאכילת מאכלי פשרות, ובדיקת התפלין.

ח' מה קסה
יעורר אברך אחד שחיו מסבכים — שיקח את עצמו בידיו, להשתדל
לקום בבקר לזמן קריאת שמע, וחיי פעילות מישבים, על-ידי שנה
מקדם עם קריאת שמע שעל המטה כראוי, ויחדש חדוש נפלא על-פי
דברי המחבר והרמ"א, ויעורר מאד על זה, ועל שמחה והפצה.

ח' מו קסז
ידבר ממשלוח מכתבים לאנשי שלומנו, וכן קונטרסים מתרגמים,
ויעורר על הפצה.

ח' מז קסז
יחזק את הנמען שהיה עוסק בחבור פיוטים ונגונים חדשים, על-פי יסוד
האמונה הקדושה, ויחזקו ויעודדו במפעל זה, ויגלה מקור ושרש נגוני
ישראל הקדושים, ויעוררו לגלות האמונה על-ידי שיריו.

ח' מח קסט
יחזק מאד את נקדת האמונה, ויגלה שהיא המזור לצרת הבת, כי היא
הבית מנוס היחידי לאדם.

ח' מט קסט
ימליץ על הדלקת נר לפני העמוד לישועה.

תֵּכֶן הָעֵינִינִים

יח

ח' נ קע
 יתן עצה לאברך שעוברת עליו צרה בביתו, לספר הכל רק אליו יתברך,
 ואמירת ספר תהלים.

ח' נא קע
 יחזק בחור בענין שדוכים, וידבר מענין אמונה בה' הממשכת אמונ
 עצמי, וידבר מהפצת הקונטרסים הזרעת אמונה וממשכת ישועה.

ח' נב קעא
 ידבר על תפלה במנין, ואמירת כל התהלים בשבת.

ח' נג קעב
 יתן עצה לחולה ויעודדו שלא לפחד, ויבאר גמרא בנדרים בששה
 אפנים שפרשו המפרשים, ועוד אחד על קטב התפלה והבקשה מה'
 שפרש בילדותו, ואחר-כך מצא זאת בפרוש המאירי.

ח' נד קעג
 יתן עצה לאשה אודות רפואת העינים.

ח' נה קעג
 יחזק מאד על שמחה, שמביאה לאדם ישוב הנעת שיש ה' בעולם,
 וידבר מהבנה בבית, ומדרך רבנו ז"ל, שלכאורה אין שיף לחלק עליה,
 ויגזיל בשעורים קבועים בכל מקצועות התורה, וידבר מהדלקת גרות
 שבת-קדש.

ח' נו קעה
 יחזק בת ישראל, אשר מרב צער ופחד נחלצת לעצבנות יתר, ויעודדה
 לקראת רפואתה השלמה.

ח' נז קעו
 ידבר מקונטרס "מציאת-הזיווג" והישועה הנבאה על ידו.

ח' נח קעו
 יחזק בת ישראל על בלבוליה, ויעודדה על זכוי אחרים עם הקונטרסים,
 ועל תפלה, ואמונה, ואהבת ישראל.

ח' נט קעז
 יחזק בת ישראל על ברכה בבית, ודקדוק בשמירת שבת וקדוש,
 והדלקת גרות שבת-קדש.

ח' ס קעז

יִדְבֹר מִקּוֹנְטֵרַס "טְהֻרַת־הַבְּרִית", וְאַמִּירַת 'תִּקּוֹן הַכֶּלֶל', וְלִחְזֹק עֲצָמוֹ
שֶׁלֹא לִהְיוֹת שְׁבוּר.

ח' סא קעח

יִמֵּן עֲצוֹת נִפְלְאוֹת וְנִדְרֹת לְמַצֵּר מְאֹד מִעֲכֹב מְצִיאת זְוִיגוֹ, וְיַעֲזֹר
עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְעַל בִּקְשַׁת הַרְחָמִים, וְיִזְרֶהוּ עַל נְסִיעָה מִיַּחַדַּת
לְרִבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶם עִם קִבְלָה טוֹבָה.

ח' סב קעט

יִחְזֹק אֶחָד שְׁנֵתִּילְגַל לְמָקוֹם מְסִים הַרְחוֹק וְיַחֲנִית, וְיִגְלֶה לוֹ אֵת
שְׁלִיחוֹתוֹ, וְיַכְנִיד שְׁבוּרוֹ יִחְזְקוּ בְּתַפְלָתוֹ וְאַמּוֹנָתוֹ.

ח' סג קפ

יִבְיַע שְׁמִחָתוֹ עַל הַתְּחֻזָּוֹת הַנִּמְצָן בַּעֲבוּדַת ה', עַל־פִּי דֶרֶךְ רִבְנוֹ ו'ל,
וְיִזְרֶה לְפָרֶסֶם אֵת הַלְמוּד הַטּוֹב הַזֶּה, וְיִדְבֹר מֵעִיּוֹן בְּמִכְתָּבִים "עֲלִים
לְתֹרֶפֶה".

ח' סד קפא

יִדְבֹר מִשְׁמִירַת שַׁבַּת, וּמִפְּרֻסָּה, וְהַדְּלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְתַפְלוֹת
הָאִשָּׁה אֹז, וּבְדִיקַת מְזֻזוֹת.

ח' סה קפא

יֵאָחַל בְּרַפְת רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְנִתְנוּחַ.

ח' סו קפב

יַעֲזֹר עַל הַדְּלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וְתַפְלָה אֹז, וְהַשְׁמַעַת שִׁירֵי שְׁמִחָה
בְּבֵית.

ח' סז קפג

יִחְזֹק לְצִאת מִהַיָּאוֹשׁ הַמָּר וְהַנִּמְקָר, וְיַעֲזֹר לְהַרִים אֵת עֲצָמוֹ מִתְּהוֹם
הַכְּפִירָה, שֶׁהִיא תּוֹצְאָה שֶׁל כְּתָם שָׁחַר קָטָן, הֵבֵא עַל־יְדֵי חֲטָא, וְיִחְזֹק
עַל קְרִיאָה בְּקוֹנְטֵרַסִים.

ח' סח קפד

יִשְׁיֵב לְשׁוֹאֲלוֹ דָּבָר בְּעִנְיָן לְקַבֵּר רֶשַׁע אֲצֵל צַדִּיק, כִּמָּה הַרְחָק לַעֲשׂוֹת,
וְיַעֲתִיק מִזֶּה מִשׁוֹ"ת רִבְנוֹ יוֹסֵף נַחֲמִיָּה, וְיַעֲזִיד עַל מֶה שֶׁרָאָה בְּבֵתִי קְבוּרוֹת
בְּאוֹקְרִינָה.

ח' טט קפה

יוֹכִים וְזִנְהִיר מָאד לִילָף לְשַׁעוּרִים שֶׁל הִלְכוֹת טְהָרָה, וְיִסְפֹּר מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ מִסְטָרְעֵלִיסק, כְּמָה לְמַד הִלְכוֹת אֵלֹה, וְיַעֲזֹר מָאד עַל בְּקִיאוֹת בְּהֵן.

ח' ע קפו

יְדַבֵּר בְּעֲנֵן קְדִישׁ אַחֵר הָאֵב, וְיִרְאֶה מְקוֹר טְהוֹר וְנוֹרָא עַל מַה שְּׁמֻזָּכִים אֶת נִשְׁמַת הָאֵב בְּזֶה, וְיִסְפֹּר מַה שֶּׁהָיָה בִּימֵי מוֹתֵינֵנוּ וְ"ל, וְיִגְלֶה עוֹד מַה נִּתֵּן לַעֲשׂוֹת לְנִשְׁמוֹת הַהוֹרִים שֶׁנִּסְתַּלְקוּ, וְיוֹכִים עַל עֲצָם הַרְצוֹן לְשֹׁכֵר מִיִּשְׁהוּ לְהַגִּיד קְדִישׁ עַל הָאֵב.

ח' עא קפח

יַעֲזֹר מָאד עַל הַנְּחִיצוֹת שֶׁל קְנִיַת מְדוֹת טוֹבוֹת בְּנִפְשׁוֹ.

ח' עב קפט

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַיִּרְאָה שְׁמַיִם שְׁאֵדָם צָרִיף לְזִכּוֹת לָהּ, שָׂרָק עַל-יְדִיָּזָה יָכוֹל לְזִכּוֹת לְהַשְׁגוֹת הַחֲכָמָה, וְיַעֲתִיק מִהֶסְפֵּר הַקְדוּשׁ "אֶפִּיקֵי יָם" לְהֶרֶב יִצְחָק אֵיזִיק חֵבֶר וְ"ל דְּבָרִים פְּנִימִיִּים עַל-פִּי קִבְלָה מַעֲנֵן סוֹד הַיִּרְאָה, וְיִגְלֶה פִּיצוֹד זִכּוּכִים לָזֶה.

ח' עג קצ

יִחְזַק מָאד עַל-פִּי הָעֲנֵן, שֶׁכָּל אָדָם וְכָל הַבְּרִיאָה הוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה, וְהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן וְהַכְּנָה וְכו', וְיַעֲתִיק קֹטֵעַ אֶרֶץ מִהֶסְפֵּר הַנוֹרָא "הַפְּלִיאָה" אוֹדוֹת סוֹדוֹת הַבְּרִיאָה, דְּבוּרִים מְסֻמְרֵי שַׁעַר, וְיִסְפֹּס סוֹדוֹ וְיִבְאָרוּ בְּאִפֶּן נִפְלָא בְּדְבוּרִים עֲרִבִים וּמִתְקִים בְּדֶרֶךְ עֲבָדָה וּמַעֲשֵׂה לְהַבְטִיל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

ח' עד קצד

יִחְזַק בְּעֲנֵן מַחְלָקַת בְּלִתִּי מְסֻבֶּרֶת, שֶׁהִתְרַגְּשָׁה עַל הַנִּמְעָז, וְיַעֲתִיק לוֹ שְׁנֵי מְקוֹמוֹת מִכְתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, אוֹדוֹת מַחְלָקַת שְׁתִּלּוּחַ בְּגִלְגּוּל קָדָם, וְיְדַבֵּר מַעֲנֵן "מַגִּיד רִיבּוֹ לִפְנֵי הַקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא", שְׁאָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל.

ח' עה קצה

יְדַבֵּר מַעֲנֵן קָרִיעָה לְמוֹל מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ, וְלָמָּה מְקָלִים בְּזֶה בְּדוֹרֵנוּ, וְיִשְׁיֵב אוֹדוֹת קִשְׁיַת הַנִּמְעָז, לָמָּה אֵין נִזְהָרִים בְּאִסּוּר לְמַלֵּא פִּי שְׁחוֹק בְּפִשְׁטוֹת, וְיַחֲלַק בֵּין שְׁמַחַת הַקְדָּשָׁה לְבֵין שְׁמַחַת הוֹלָלָה, וְיִגְנֶה אֵלֹה שְׂרוּקִידִים אֲצֵל הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, וְיְדַבֵּר מֵאֵלֹה שְׁאֵין רוֹצִים לִילָף לְשֵׁם, וְיִבְאָר דַּעְתּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי מִסֵּאטְמָר בְּעֲנֵן זֶה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

כא

ח' עז קצח

ידבר מענין מלוי השם בספר תורה משו"ת טוב טעם ודעת, ומאמונת חכמים, ויתחס לדברי התבואות שור בענין מחלל שבת בפרהסייה.

ח' עז קצט

יגלה, שעקר השלום-בית תלוי בהתנהגות הבעל, שפידו הדבר, ויוכיח זאת ממדרשי חז"ל, ויעתיק מעשה שלמה המלך עם בני זוג מאוצר המדרשים, ויספר עצת מוהרנ"ת ו"ל לגבי אשה רעה של אחד מאנשי שלומנו, ועבדה נאה מהחרש, שלא שת לבו לנביחות כלב.

ח' עז רג

ידבר נוראות נפלאות בדבורים מלהיבים אודות התחזקות באמונת ההשגחה פרטית, ולהשתטח בכל פעם לפני השם יתברך בתפלה ובקשה, ויעתיק מדרשי קדש נפלאים ממעלת התפלה, ודבור רבנו ו"ל אודות חשיבות התפלה כשהיא עם אמת, ושיחת מוהרנ"ת ו"ל בענין זה.

ח' עט רה

ידבר מהפגמים הנובעים מטמאת סמ"ך-מ"ם ונוקביה, שהם כעס ונאוף, ויצטט מדרשי קדש על זה, ויעתיק מדברי רבי צדוק הכהן זי"ע, מתפל בדברי רבנו ו"ל אודות הנ"ל, ויבהיר שעבודתנו להכניע אותם, ויגלה ענינו, שעוסק בלהיות שדכן.

ח' פ רז

יבאר הפסוק: "והאלקים יבקש את נרדף", שלא תמיד הנרדף הוא הנרדף, כי אם להפך לעתים, וידבר מכך שעל כל צדיק יש מתנגדים, ויזהיר לברח מטפוסים של 'חולקים' על זולתם, ויראה החלוק בין התוחב אפו לכל מקום ועושה מחלוקת, לבין המצטנע בפנה עם המתלקטים אליו, אפלו שנדמה כבעל ישות, חס ושלום, וידבר מגנות העושה מריבה עם רבו, וידבר מר' שמואל הורביץ שרדפו אותו, ומר' אהרן לייב ציגלמאן שגם קנאו בו, ויגלה מעלת העוסק הרבה בספרי רבנו ו"ל, ואינו דוחף את עצמו כלל, ויספר מהרב הקדוש מליסקא, למה נסע להרב הקדוש מרימנוב, ויראה הגחוף שבבעלי תשובה, שבמקום להקיא צואת העוונות, עוד מתגדלים מחמת שמעטפים כצדיקים, ויספר מאלו המדברים עליו, וחושבים שפבר התעלו.

ח' פא רבי

יבהיר, שאין תשובה בבני-אדם, וצריך להחדיר בעצמם אמונה, ויעתיק

מדברי רבנו האר"י ז"ל בענין בקשה על האויבים בעת פתיחת הארון, ויעתיק מאמר חז"ל אודות "דום לה" והתחולל לו".

ח' פב ריג
יוכיח מאד, שעקר דעתו של רבנו ז"ל הוא עשיה דקדשה, ללמד בכל יום קף וקף.

ח' פג ריד
יגה את הליצנים המתלווצים מראי ה' שבדור, וינאה הגחור בהתפעלות מהם, וריקנות המדברים עליו ומבטלים ענינו, ויספר מעשה מהרב הקדוש מזוהיל זי"ע בענין להם ולשתק על הבזיונות, ויחזק מאד לדבר עמו יתברך.

ח' פד רטז
יתרץ ענין מקשה בדברי רבנו ז"ל, ויבאר ענין "קביעות תמידית" לעבדה ולמעשה.

ח' פה רטז
יעורר לדבר עם הבן כמו שמדברים עם מבגר ובר דעת — בכבוד ובהבנה.

ח' פו ריז
ידבר מההכרח לחיות עם ישוב הדעת, ויגלה למה זוכים בלמוד התורה אם אוהזים במדה זו, ויעורר ללמד המאמר השייך לזה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'.

ח' פז ריח
יחזק לחשב חשבוננו של עולם, וכשאדם זוכה להשיג שאיפת קרבת ה' כבר לא אכפת לו מקלום, כדגמת דוד המלך שבטל עצמו להשם יתברך לגמרי, ואמר: "גם כי אלף בגיא צלמות לא אירא רע", ויספר בכאב סבלו מבפנים ומבחוץ, ויעורר לעשות סדר במשניות.

ח' פח רכ
ידבר מטבע הרע של בני-אדם, ומענין לב בשר שיכול להרגיש את הזולת, וזה סימן של יהדות, וכן מהי רחמנות נכונה.

ח' פט רכב
יעורר לרחם על חולה בבית, וכן על הילדים אפלו העזי פנים, ויגלה מדיע בדרך כלל אינו הכתבת לשאלות בהלכה מפרשת, כי ענינו ותפקידו הוא אחר, ויספר מרבוי המכתבים.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

כג

ח' צ רכג

יעודד ויחזק לענין צרה גדולה שהנמצא נתון בה, ויעוררו לנסע אל ציון רבנו ו"ל דאשתפח יתיר בזמן הזה, ולעורר רחמים שם, ויגלה לו גלוי אלקות נפלא, שעל-ידי-זה ילהיבו לבבות אליו יתברך בשפיכת לב פמים, וידבר מנסיונות שעברו על הצדיקים, ומשיחת מוהרנ"ת ו"ל אודות תחבולות היצר בכל פעם באפן חדש לגמרי, ויספר מהתלאות שעברו על בעל התניא זי"ע ובנו הקדוש והנורא, ומאשרי מוהרנ"ת ו"ל, ויגלה עמקות והפשיטות שמתאחדות בלמוד הנפלא של רבנו ו"ל.

ח' צא רכה

ידבר מענין בטול אליו יתברך, וזכות חדושי תורה אז, וליחד יחודי קדש.

ח' צב רכז

ידבר מענין חמר האסור של פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, ומה שמביא לידי העון הנורא הזה, ויעורר מאד מאד לצאת מזה, ולהרחיק את עצמו בכל היכלת מהדברים המביאים לידי כך, ויחזק מאד להתעורר לצאת מזה ולהמשיך הלאה, ויראה דרכים ונתיבות פיצד להתמודד עם זה, ולטהר נפשו כראוי מעתה ועד עולם.

ח' צג רכט

ידבר, שעקר ההתחזקות הוא שמחה, והוא על-ידי אמונה פשוטה, ויראה פיצד להפגס בזה.

ח' צד רל

יגלה קדשת מקום ציון רבנו ו"ל, ונוראות החובה להתנהג שם כראוי.

ח' צה רלא

ידבר נוראות נפלאות מענין קדשת המחשבה, ומענין תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו בגשם וברוח, וידבר מענין דבקות המחשבה באל נורא בזה.

ח' צו רלב

ידבר נפלאות ממצלת חפוש הנקודות טובות, ומענין השמחה, וממצלת הזוכה לשמח אחרים.

ח' צז רלג

ידבר מענין הלמוד של אמונה, ויחזק על זה מאד.

ח' צח רלג

יִדְבֵּר נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹת מֵעִנְיָנֵי רַבְּנֵי ו"ל, אִיךָ שֶׁלְּמִדּוֹ הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי, עַד שֶׁגַּם הַגּוֹף מְרַגֵּשׁ אֱלֻקוֹת, וַיִּגְלֶה מֵהִי הַשִּׁיחָה שֶׁעָלֶיהָ אָמַר רַבְּנֵי ו"ל שֶׁהִיא בְּטוֹל הַבְּחִירָה.

ח' צט רלד

יִדְבֵּר נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִסּוּד הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׁאֲסוּר לְתַהוֹת עַל מֶה שֶׁקָּרָה וְכו', וְהָאֱמוּנָה הִיא רְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

ח' ק רלו

יִבְרַר בְּרוּר הִלְכָּה מֵעִנִּין קִדְשֵׁת בֵּית-הַכֶּנֶסֶת הַמּוֹכָא בְּשׁו"ת "דִּבְרֵי חַיִּים".

ח' קא רלז

יִחְזַק אַבְרָהָם שְׁנִמְצָא בְּפֶחַ יְקוֹשׁ, שְׁלֹא יִכְנַס בְּלִחְצִים, וּלְבִסּוֹף יַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִסִּים גְּדוֹלִים עִמּוֹ.

ח' קב רלז

יִדְבֵּר מֵעִנִּין מִפְרָסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר, וַיִּתְּנָה רַעַת הַדּוֹר שְׁמַגְדִּילִים רִיקִים בְּגְדוֹלִים, וַיִּבְרַר עֲנִין קִנִּיַּת גְּרוֹת הַמֵּיַעֲדִים לַעֲבוּדָה זָרָה.

ח' קג רלח

יִחְזַק בַּחוּר צָעִיר, שִׁידְבֵּר עַל לֵב בַּחוּרִים מֵעִנִּין מִצִּיאוֹת ה', וַיִּבְרַר עֲנִין הַיֶּשֶׁן בְּמִטָּה עַל גִּבִּי מִטָּה לְגַבִּי נְטִילַת יָדַיִם שְׁחִרְיָת.

ח' קד רלט

יִדְבֵּר מֵעִנִּין 'הַכֹּל לְטוֹבָה', וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַתַּעֲנוּג שֶׁל הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה.

ח' קה רלט

יִדְבֵּר מִמַּחֲלַת הַדִּבְאוֹן וּפְתֻרֹנָה, וְלִמְצָא נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִכָּל הַצְּרוֹת, כִּי כָּל נִקְדָּה קִטְנָה חֲשׂוּבָה, וַיִּחְזַק עַל-פִּי 'אַבְיִסָּל אִיזוֹ אוֹיֵךְ גּוֹט'.

ח' קו רמא

יִדְבֵּר מִהַתּוֹרָה פ"ג שֶׁבְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', וְהַקְבֵּלָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עַל הַתּוֹרָה זֶה מִזְקָנִי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּחְזַק עַל מֵאֲמָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְעַל הַדִּפְסָה "אֲשֶׁר בִּנְחָל".

ח' קז רמב

יַעֲזֹר וַיִּחְזַק עַל-פִּי בְּאוֹר וְהִסְבֵּר בְּמַלְּכִים: וַיִּתְּשׁוּבָה וַתִּפְלֶה וַצְדָקָה מֵעִבְרִין אֶת רוּעַ הַגְּזֵרָה.

ח' קח רמג

יוכיח את אי שלמותה של השיחה המקבלת אצלנו בענין זין שרף לקדוש, בהיותה נוגדת פוסקים, שהסכימו כף להלכה, ויעורר שלא לזוז מהשלחן ערוך — יסוד ברסלב, ויצטט מהחזון איש.

ח' קט רמג

ידבר מהתבודדות וסבלנות, ויראה דרך קלה כיצד לחלק את השעה התבודדות, ולזכות אליה במשך היום.

ח' קי רמד

יבהיר מדוע על הדפסת ספרי רבנו ו"ל אין שיף לומר, שיש למישהו זכות יוצרים'.

ח' קיא רמה

ידבר נפלאות מענין האמונה הקדושה, שכל מה שעובר על האדם הוא בהשגחה פרטית וכו'.

ח' קיב רמו

ידבר מענין השגחה פרטית, ואיך צריך למסר את עצמו לגמרי בידו יתברך.

ח' קיג רמז

ידבר נפלאות ממעלת ספרו "אשר בנחל", ומהגלוי אלקות שהכניס שם.

ח' קיד רמז

יעורר להשלים עם אשתו, ולא להתגרש, חס ושלום.

ח' קטו רמח

יגלה, שהמסתכל תמיד על השגחתו יתברך הפרטית, זוכה שהקדוש ברוך הוא עושה עמו נסים וגלים, ומענין נדיבות לעזר לאחרים, ויעורר להפיץ את הקונטרסים.

ח' קטז רמט

יחזק בת ישראל על החלמתה, ויעורר מאד שלא לשנות מדברי הרופא.

ח' קיז רמט

ידבר מענין סבל השתיקה בעת המריבה, ולדון את האשה לכף זכות, והפצת ספרי רבנו ו"ל ומעלתם.

ח' קיח **רנ**
יִדְבַּר מִנֶּעַם חֲלָקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּנוּ ו"ל בְּתִקְף יְרִידָתְנוּ, וּמִהַמְכַתְּבִים
שֶׁל אֲשֶׁר בְּנַחַל וְהַקּוֹנְטְרָסִים.

ח' קיט **רנא**
יִחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא זָכָתָה לְהַפְקֵד, וַיַּעֲזֹרָה לְבָכְיָה רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְשִׁתְּעֹזֵר לְבַעֲלָהּ וְלֹא תִאֲשִׁימֵנוּ בְּצָרָתָם, וַיַּעֲזֹרָה עַל מַדַּת הַשְּׁמִיחָה.

ח' קכ **רנב**
יִחְזַק אֶת הַמִּתְגַּבֵּר בְּתוֹךְ הַחֲשָׁכוֹת וְעוֹד מִקְרֵב אַחֲרִים, וְכֵן מִתְמִיד
בַּתוֹרָה, אֲף שְׁלֻעַת עֵתָה הָאִשָּׁה אֵינָה מְעוֹדֶדֶת, וַיִּחְזַק עַל שְׁלוֹם-בֵּית.

ח' קכא **רנג**
יִדְבַּר מִהַתְבוֹדְדוֹת וּמַעֲנִין הַתְחִלָּה חֲדָשָׁה בְּמִשְׁנֵיּוֹת וְכו', וְלַעֲסֵק בַּעֲשִׂיָּה
דְּקִדְשָׁה שְׁעוֹרִין בְּסִדְרָן, וַיַּעֲזֹר עַל הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרָסִים.

ח' קכב **רנד**
יִחְזַק אֶת הַנִּמְצֵן שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וַיִּזְהִירוּ עַל כְּבוֹד אָב
וָאֵם, וַיִּחְזַק עַל סִבְלָנוּת, שֶׁבָּאָה עַל-יְדֵי רַבּוֹי דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְהִיר
מוֹכּוּחִים.

ח' קכג **רנה**
יַעֲזֹר חֲשׂוּכֵי בָּנִים עַל כְּמָה פְּרִטִּים, שֶׁבְּזָכוֹת זֶה יִזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל
קִימָא.

ח' קכד **רנה**
יִזְכִּיחַ מְאֹד אֶחָד שֶׁהוּא שְׁטוּף בְּזִמָּה, וַיִּדְבַּר מַעֲנִין מִתְנַגְּדִי שֶׁמִּמַּעֲשֵׂי
הַנִּמְצֵן הוּא לוֹמֵד אֶת מַהוּתָם, וַיִּגְּהַ הַמַּחְלָקָת, וַיִּזְהִירוּ מְאֹד לְפָרֵשׁ
מִהַפֵּחַ יְקוֹשׁ שֶׁל גִּאוּף שְׁנֹלְכַד שֵׁם, וַיַּעֲזֹדּוּ לְהִיּוֹת שֶׁמֶשׁ לְרַבֵּנוּ ו"ל.

ח' קכה **רנז**
יִחְזַק אֶת הַנִּמְצֵן עַל עֲנִין הַתְקַרְבוּתוֹ, וַיִּסְפֹּר מַעֲצָמוֹ אִיךְ שִׁזְכָּה לְהַתְקַרֵּב,
וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּפֶסֶת "מְצִיאַת-הַזּוּג", וַיִּחְזְקוּ עַל אֱמוּנָה עֲצָמִי.

ח' קכו **רנח**
יִחְזַק מִשְׁפָּחָה עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים, וַיִּרְחִיקָה מִמֶּדֶת הַקְּנָאָה.

ח' קכז **רנט**
יִחְזַק עַל עֵסֶק הַתוֹרָה בְּשְׁעוֹרִים קְבוּעִים, וַיִּרְחִיק מִדְּבָרִים בְּטָלִים, וַיִּגְּהַ
סְגֻלָּה שְׁקֵרִית שֶׁמִּפְּצִים בְּעוֹלָם עַל עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל, יִזְכִּיחַ שֶׁהוּא הַהִפְךָ.

ח' קכח רס

יִחְזַק מִשְׁפָּחָה חֲשׂוֹכֶת בָּנִים, וַיַּעֲזְרֶם שְׁלֹא לִפְלִי בְּדַעְתָּם, כִּי הֶעֱצְבוּת
מִפְּסִידָה אֶת הַכֹּל, וַיִּדְרִיכֶם בְּכֹמֶה עֲנִינִים.

ח' קכט רסא

יִתֵּן עֲצָה פְּרָטִית לְאִשָּׁה הַסּוֹבֶלֶת מִמַּחֲלַת בְּנָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל שְׁמִירַת
שָׁבֶת.

ח' קל רסב

יִחְזַק עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן כְּרֹאִי.

ח' קלא רסג

יַעֲזֹר אִשָּׁה עַל כְּבוֹד הַבֶּעַל.

ח' קלב רסד

יַעֲזֹר לְבָרִחַ מִחֲבָרִים רָעִים, וַיִּדְבֹּר מִחִיּוֹב קִרְשֵׁת הַמַּחֲשָׁבָה, וּמַעֲלַת
הַמִּתְחַבֵּר לְחֲבָרִים טוֹבִים.

ח' קלג רסה

יִגְלֶה מַעֲלַת הַמַּחֲזֹק עֲצָמוֹ, וַיַּגִּיחַ אֶת אֱלוֹ הַמַּחֲפָשִׁים לֹמֵר עַל זִוְלָתָם
'מִפְּרָסָם שֶׁל שְׁקֵר', וַיִּחְזַק אֶת הַנִּמְצֵן עַל שְׂדוּקָרִים אוֹתוֹ שְׁעוֹסֵק בְּסִדֵּר
דֶּרֶךְ הַלְמוּד וְכו'.

ח' קלד רסה

יִגְלֶה מַעֲלַת הַשִּׁמְחָה עִם הַהִתְקַרְבוּת לְרֵבֶנּוּ ו"ל, וַיִּסְפֹּר עַל תְּכֵנִיתוֹ לַעֲרֹךְ
סְעֻדַּת הַלּוּלָא לְמוֹהֲרֵנֵי ו"ל, וַיַּגִּלֶּה מַעֲלַת הַיָּשׁוּב הַדַּעַת שֶׁהִיָּה לוֹ, עַד
שֶׁחָשַׁב גַּם עַל יוֹם הַסְתַּלְקוּתוֹ, וַיִּלְוֶה זֹכִים עַל־יְדֵי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוּת.

ח' קלה רסו

יִדְבֹּר מִמַּעֲלַת הַתַּפְלָה, וְכֹמֶה חֲשׂוֹב בְּשָׁמַיִם כְּשֶׁאֵדָם מִחֲזֹק אֶת עֲצָמוֹ.

ח' קלו רסז

יִחְזַק הַנִּמְצֵן שְׁלֹא יֵצֵא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּ"ל, בְּעוֹד שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא
זֹכֶה לְהַפִּיץ סִפְרִים, וַיַּגִּלֶּה לוֹ נִזְרָאוֹת מִמֶּה שֶׁהָיָה פּוֹעֵל לְמַטָּה וּלְמַעְלָה,
וַיַּגִּלֶּה הַסֶּבֶל שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת, וְאִיךָ עוֹשֶׂה בְּזֶה טוֹבָה לְנִשְׁמַת אָבִיו.

ח' קלז רסט

יִדְבֹּר נִפְלָאוֹת מִהַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, וַיִּבְעֹר שְׁנֵאוֹה מִן
הַלֵּב, וַיַּגִּיחַ חֲפוּשׁ תְּשׁוּמַת לֵב אֶצֶל בְּנֵי־אָדָם, וַיַּגִּלֶּה נִקְדַּת הָאֱמוּנָה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

כח

ח' קלח ער
יְדַבֵּר מִהִנְהִגַת הַשִּׁכְחָה אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְיַבִּיעַ הַשְׁמָחָה עַל שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים
מִרַבְּנוּ ו"ל.

ח' קלט ער
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת אַמוּנַת חֲכָמִים, וּמַעֲנִין הַתְּקוּנִים שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְעֲנִין רֹאשׁ
הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְיִסְדֵּר לְנִמְצֵן סֵדֶר לַמוֹד, וְיַחֲזִק מְאֹד אֶת נִקְדַּת
לַמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ח' קמ ערב
יְדַבֵּר מַעֲנִין הַדְּבָקוּת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהִיא עֶקֶר הַתְּכִלִּית שֶׁלִּשְׁמָהּ בָּא לָזֶה
הָעוֹלָם, וְהִיא סוֹד הַתְּפִלִּין, וְיַפְרֹשׁ עֲנִין זֶה שְׂמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
וְיִזְרִיף בְּמַעֲלַת קְדֻשַּׁת הַתְּפִלִּין וְהַעֲשִׁירוֹת שְׂזוּכִים בְּזִכְוֹתָהּ.

ח' קמא רעג
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא הַצִּלְחָה נִצָּחִית, וּמַעֲלַת אֲמִירַת
מִשְׁנֵיּוֹת.

ח' קמב רעד
יִתֵּן עֲצָה בְּעֲנִין גְּרוּשִׁין לְאִשָּׁה שֶׁמַּעֲנִינִים אוֹתָהּ.

ח' קמג ערה
יַעֲזֹר שְׂלֵא לְדַחוֹת הַיְשׁוּעָה שֶׁבָּאָה לְאָדָם.

ח' קמד ערה
יְגַלֶּה הַמַּעֲלָה שְׂזוּכָה לָהּ אָדָם, כְּשֶׁמֶאֱמִין שֶׁכֵּל הַבָּא עָלָיו הוּא מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁנֵחָה, וְאֵת כָּל אֶחָד מִנְּסִים
בְּנִסְיוֹן אַחֵר.

ח' קמה רעו
יִחֲזֹק לְקִשּׁוֹר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, וְהַתְּפִלָּה מִשְׁנֵה הַטֵּבֵעַ, וְיִתְּנָה רֶעֶת
הַמַּצָּב, אִיף אֲבָרְכִים וּבַחֲוָרִים יוֹרְדִים מִן הַדֶּרֶךְ, וְיִזְהִיר מְאֹד מִנְּפֻחִים,
וְיִסְפֹּר מֶה שֶׁעָבַר עָלָיו בַּשָּׁנִים הַרְּבוֹת בְּהֵן רָצָה לְהוֹכִיחַ צְדָקָתוֹ וְתַמָּתוֹ
עַל־יְדֵי וּפְחִיחִים, וְהִיא לֹא תִצְלַח, וְיְגַלֶּה שְׂאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה הִיא עֶקֶר
הַשְּׁמִירָה לְאָדָם.

ח' קמו רעט
יְגַלֶּה מַעֲלָתָם שֶׁל סִפְרֵי "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" וְנִחְיָצוּתָם הַגְּדוֹלָה, וְהַסִּפְרִים

שַׁעֲתִיד לְחַבֵּר עַל קֶטֶב דְּבָרָיו, וַיְדַבֵּר מִשְׁמַחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וַיִּזְכִּיר עֲנִין
אֹר יֵשֶׁר וְאֹר חוֹזֵר.

ח' קמז רפא
יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּלִי שׁוּם חֲקִירוֹת וְקִשְׁיוֹת.

ח' קמח רפב
יִבְאֵר אִיךְ שְׁבַעַל תְּשׁוּבָה דָּרְפוֹ לִישֵׁב בֵּין תַּנּוּר וְכִירִים, וּכְשֶׁהוּא אֵינוֹ
עוֹשֶׂה כֵן, רַק חוֹשֵׁב עֲצָמוֹ לְהוֹגֶה דַּעוֹת, הֲרִי זֶה מִגְחָךְ.

ח' קמט רפג
יְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁנַת הַמֶּחִיץ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲזֹר
לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה.

ח' קנ רפד
יִזְהִיר מֵאֵד אֵת הַנִּמְעָן מִדְּבוּר לֹא גָבוּל, שְׁנֵה הַגּוֹרֵם לְכָל צְרוּתוֹ, וַיִּגְלֶה
לוֹ מַעֲלַת הָעוֹסֵק בְּשִׁבְחַת הַצַּדִּיקִים.

ח' קנא רפה
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת וּפְלֵאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּסְפֹּר
מַעֲשִׂיּוֹת וְעֲבָדוֹת וְהִנְהֻגוֹת נְאוֹת וְנַחֲמָדוֹת מִזִּקְנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְדוּר דוֹר,
אִיךְ שֶׁהִתְיַחֲסוּ אֶל מְקוֹם קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים הַזֶּה, וּמַעֲלַת הַנְּסִיעָה לָשֵׁם.

ח' קנב רפח
יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה וּבִטְחוֹן וּבִטּוֹל הַיְשׁוּת, כְּדֵי לְהַרְגִּישׁ אֵת אֱלֻקּוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ח' קנג רפט
יִבְאֵר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאַלְקוֹת שׁוֹרָה בְּתוֹךְ
הַבְּרִיאָה וְאֵין מִבְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְעֲנִין הַחֲלָל הַפְּנוּי.

ח' קנד רצ
יִחַזֵּק עַל-פִּי "שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצְּרוֹת נַפְשׁוֹ" — לְעִבְדָּה
וּלְמַעֲשֶׂה.

ח' קנה רצא
יְדַבֵּר מִגְדֵּל הַחַיִּיב שֶׁלָּנוּ לוֹמֵר בְּפֶה מָלֵא תְּמִיד: 'אֲשַׁרְיֵנוּ' — עַל
הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֻכְרָם עַל יְדוֹ לִידַע כָּל-כֶּף הַרְבֵּה וּלְהַבִּין
בְּפִנְיֵמֵינוּ, וַיְדַבֵּר מֵאֶחָד הֵיךְ אֲבָרְהָם, וַיַּעֲנִין הַתָּם הַקְּדוֹשׁ וּמַחֲדוּשֵׁי
תוֹרָה, וַיִּגְלֶה מֵהוּ מִפְּרָסָם שֶׁל שְׁקָר.

ח' קנו **רצד**
יִרְגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, אֲפִלּוּ לַחֲמֵשׁ דְּקוֹת, וַיִּגְלֶה שְׁסוּף כָּל סוּף
אַחֵר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב.

ח' קנו **רצה**
יִרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּגְלֶה שְׁעַל-יָדַי שֶׁהָרֹאשׁ מָלֵא טִנְפֹת שֶׁל
טְמָאָה, אֵין יְכוּלִים לְהַכִּין דְּרָכֵי הַצַּדִּיק, וַיִּדְבֵּר מִמְשָׁנִיּוֹת וַיִּשׁוּב הַדַּעַת,
וְכָל יוֹם הוּא מִתְּנֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרִי הָעוֹשֶׂה לַעֲצֹמוֹ סִדְרִים.

ח' קנח **רצז**
יִדְבֵּר מִהַצְלַחַת אָדָם שְׂאוֹחַז בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוֹת, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּזָה.

ח' קנט **רצז**
יִגְלֶה שְׂאִין שׁוֹם מְקָרָה בְּעוֹלָם כָּלֵל, עַל-פִּי דְבוּרוֹ שֶׁל הָרֵב הַקָּדוֹשׁ ר'
לִיִּיב מוֹכִיחַ מִפּוֹלְגָא זִי"ע.

ח' קס **רחצ**
יִדְבֵּר מַעֲנִין דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וּמִהַקְשָׁה עַל דִּלְתֵי הַרְחָמִים.

ח' קסא **רצט**
יִתֵּן עֲצָה לָאִשָּׁה הַרוּצָה לִפְתּוֹחַ אֵינָה עֹסֵק בְּעִבּוּר נָשִׁים, וַיִּגְלֶה לָהּ אֵת
סוֹד הַהַצְלָחָה בְּעִנְיָן.

ח' קסב **ש**
יִחֲזֹק רַב אֶחָד שֶׁחִבֵּר סֵפֶר תְּשׁוּבָה עַל כּוֹתְבֵי בִקְרַת נִגְדוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ שׁוֹ
טְעוֹת, כִּי הוּא צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ מִבְּלִי לְהַתִּיחֵס לְמִתְנַגְּדֵיו, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין
בְּרִיחָה מוֹכּוּחִים וְכַעַס.

ח' קסג **שא**
יַעֲזֹרר שְׁלֹא לְהַתְעַרֵּב בְּרִיב לֹא לוֹ.

ח' קסד **שא**
יּוֹכִיחַ מְאֹד אֲבִרָךְ, שְׁלֹא יִפְסֹק לַעֲצֹמוֹ הִלְכוֹת מִתּוֹךְ סֵפֶר קִצּוֹר, וַיִּזְרַז
לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשַׁעֲוֵי הִלְכוֹת טְהָרָה הַנִּמְסָרִים בְּכָל הָעָרִים.

ח' קסה **שג**
יִתְאַר אֵת רַעַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וַיִּשְׁתַּתֵּף מְאֹד בְּצַעַר הַנִּמְעָן, וַיִּדְבֵּר
מִנִּפְלְאוֹת הַהַשְׁגָּחָה, וַיַּעֲזֹרר לְחִדּוֹשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה.

לא

תִּכְוֵן הָעֲנֻנִים

ח' קסו דש

יִפְלִיא בְּמַעֲלַת הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁמִּקְבָּלִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, ויעורר מאד ללמד
הַרְבֵּה אֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

ח' קסז שה

יִגְהַ חֲבוּרַת אֲנָשִׁים הַמִּתְאַסְפִּים לַפֶּרֶשׁ מִרְבֵּם, וְיִקְנֶא לָהֶם חֲבוּרַת
רְשָׁעִים.

ח' קסח שה

יִגְלֶה דְּבָרִים נוֹרָאִים מֵעֲנֵן הַפֶּגֶם הַחֲמוּר שֶׁבְּתוֹרָה, וְיִתֵּן עֲצוֹת נְכוֹנוֹת
כִּי־צַד לְצֵאת מִהַשְׁפָּלוֹת הַזֹּה, וְיִדְבֹּר מִנוֹרָאוֹת חֲמֹר הָאִסּוּר, וְאִיךָ שָׁזֶה
מִזִּיק לָאָדָם מְאֹד, וְיֹכִיחַ מִי שֶׁחֹלֵק עַל הַצַּדִּיק שֶׁרָחַץ אוֹתוֹ מִלְּכָלוּף
עֲוֹנוֹתָיו, ויעורר לְהִיּוֹת מִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ.

ח' קסט שז

יִדְבֹּר מֵעֲנֵן הַרְחֻמְנוּת שֶׁלֹּא כָּרְאוּ, שֶׁצָּרִיךְ לְהִזָּהֵר לְכָרֵחַ מִמֶּנָּה.

ח' קע שח

יִשְׁבַּח הַמַּתָּנָה הַיְּפָה שֶׁקְּבָלְנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהִיא תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוּת,
וְיַחֲזִק עַל-פִּי זֶה.

ח' קעא שט

יִשְׁבַּח מְאֹד אֶת הַנִּמְעָן, וְיִגְלֶה שֶׁמִּחְתּוֹ, אִיךָ שֶׁמִּתְחַזֵּק מִתּוֹךְ כָּל הָעוֹבֵר
עָלָיו, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַלֵּב נִשְׁפָּר, וְיִבְאֵר הַיָּטִב דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּעֵנֵן קָשׁוּר
הַפֶּה וְהַלֵּב יַחַד.

ח' קעב שיא

יִדְבֹּר נִפְלְאוֹת מַמְדַּת הַסִּבְלָנוֹת דִּקְדָּשָׁה, וְיַמְעִיֵּן אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, ויעודד לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹכֵי הָאֱמוּנָה בָּלֵב וּדְבוּר, וְיִרְחִיק
מִכָּל מִיָּד יְסוּרֵי הַמַּצְפּוֹן.

ח' קעג שיב

יִגְלֶה מַעֲלַת הַזוּכָה לְנַחֵם אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִבְהִיר שָׁזֶה נִכְלָל בְּמַצּוֹת
הַצִּדְקָה, וְיַחֲזִק עַל כֵּךְ מְאֹד.

ח' קעד שיג

יִדְבֹּר נִפְלְאוֹת מְטִבִּילַת מְקוֹה, וְיַמְעִיל הָאָדָם הַזוּכָה לְהִזָּהֵר בָּזֶה, ויעורר
הַנִּמְעָן לְחַבֵּר שִׁירִים וּפְיוּטִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה.

ח' קעה שטו

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יעוררם על שעורים
פסדרן, ועל שמירת הזמן, ויתאר גדל הנחיצות של הפצת ספרי רבנו
ו"ל בעולם בדמות הקונטרסים הנדפסים.

ח' קעו. שיט

ידבר מבדיקת מזוזות, ומהדלקת נרות שבת.

ח' קעז. שכ

ידבר תנחומים לאשה שבעלה נפטר, והיא במר נפשה מלאה יסורי
המצפון ויחזקנה.

ח' קעח שכא

יעורר מאד שלא להתגרש, ויזכיר לשמר על השלום-בית, ויזרו את
הנמצא לחזר בתשובה ויגלה מעלתה.

ח' קעט שכב

יגדיל את האדם לשכח מהעבר, ויגלה דאגת מחר, ויגלה
שהמאמין בו יתברך אינו דואג משום דבר, וידבר מכוונת ברכת "אתה
חונן לאדם דעת".

ח' קפ שכג

יחזק לענין הדאגות העוברות על האדם, ולשכח את העבר, והשמחה
היא רפואה, ומעלת המתבודד ומתודה אליו יתברך בעקשנות, ולמוד
משניות.

ח' קפא שכד

ידבר מחמדות יתרות, שהזהיר עליהן רבנו ו"ל, ותאות אכילה וקדשת
האכילה, ובדיקת מזוזות בזמננו, ויבאר מה שאמר רבנו ו"ל, שפכנה
לומר תורה, ומתי אין לחוש לזה, ויבאר ודוי דברים לפני הצדיק מהו
ענינו בזמננו, וענין הדבורים אליו יתברך.

ח' קפב שכו

יחזק על בעיה הנובעת מעצבנות ודקדוק יתר, ושפור הקריאה על-ידי
אמירת משניות, ונטילת ידים ליד המטה.

ח' קפג שכו

יאריר לבאר ולהבהיר ענין ספקות הנוגע לעבודה ולמעשה, ויוציא מזה

רמזים להתנהג, וינגיל הדבור אליו יתברך, וללמד ספרי רבנו ו"ל, וחי"י
פרקים משניות.

ח' קפד שכח
יאחל שדוכים טובים, ויעורר על בדיקת מזוזות, ושמירת שבת.

ח' קפה שכט
יגלה מעלת הזוכה להפיץ יהדות, ולקרב אחרים ולעשותם בעלי
תשובה, והשוב הגנוז והצפון למי שעוסק בזה, אשרי לו!

ח' קפו של
ישבח הנמצא, שזוכה ללמד הרבה, ויהללו על שזכה לסים שלחן ערוך
ומשניות וכו', ויחזקו לברח מן העצלות, ולהדבק בו יתברך על-ידי
שיחה זו תפלה, ולשתפו בכל הצרות, ולדבר עם קרוביו מרבנו ו"ל.

ח' קפז שלא
יזרו ונק מבגר שינשא עם שדוף מסים, ויעורר על פשטות יהדות.

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות
יצחק מאיר בן הענא בילה
אבישג בת אסתר
אליעזר שלמה בן אבישג
רוזיא בת אבישג
דוד מיכאל בן אסתר יוכבד
הענא בילה בת רוזיא
אליעזר משה בן הענא בילה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג, ויזכו לפרנסה בשפע ובנקל,
ולבריאות השלימה ברו"ח איבריהם ושס"ה גידיהם וכל כוחות
הגוף, ולאריכות ימים ושנים טובות, ולנחת מכל יוצ"ח, אכי"ר!

ולעילוי נשמת
חיים בן יוסף
אלתר חיים שרגא פייבל אריה לייבוש בן יוסף
רוזיא בת חיים
אסתר יוכבד בת משה

ת.צ.צ.ת.